

Г.К.СМИК

КОРИСНІ
ТА РІДКІСНІ
РОСЛИНИ
УКРАЇНИ

СЛОВНИК-
ДОВІДНИК
НАРОДНИХ
НАЗВ

Г.К.СМИК

**КОРИСНІ
ТА РІДКІСНІ
РОСЛИНИ
УКРАЇНИ**

**СЛОВНИК-
ДОВІДНИК
НАРОДНИХ
НАЗВ**

КИЇВ
«УКРАЇНСЬКА
РАДЯНСЬКА
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ»
імені М. П. БАЖАНА
1991

ББК 28.59я2
С52

Рецензент канд. біол. наук *В. І. Лушпа*

Смик Г. К. Корисні та рідкісні рослини України
С52 Словник-довідник народних назв. К.: «Українська Радянська Енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1991.— 416 с.
ISBN 5-88500-030-1

Містить статті про 1115 видів рослин флори України. Наводяться їхні латинська, українська та російська назви, прийняті в ботанічній літературі. Статті містять перелік народних назв рослин, а також стислу морфологічну характеристику кожного виду рослин, відомості щодо його поширення на Україні, застосування в народній медицині, використання в господарстві.

Розрахований на ботаніків, ресурсознавців, фармакологів, фітотерапевтів, лінгвістів, етнографів та широке коло читачів.

3704030200—004
С ————— БЗ 28—4—90
М222(04)—91

ББК 28.59я2

ISBN 5—88500—030—1

© Видавництво «Українська Радянська Енциклопедія» імені М. П. Бажана, 1991.

Без назви немає пізнання.

Карл Лінней

ВСТУП

На Україні поширено близько 5 тисяч видів дикорослих і культивованих рослин. Для визначення (розпізнавання) їх фахівці-ботаніки користуються «Визначником рослин України» (1965), «Определителем высших растений Украины» (1987) та академічним виданням «Флора УРСР» у 12 томах. У такій літературі назви видів рослин флори України подано за бінарним принципом, тобто назву (родову і видову) кожного виду дано з двох (іноді трьох) слів латинською і українською мовами [наприклад: *Quercus robur* L.— дуб звичайний, *Capsella bursa pastoris* (L.) Medik — грицики звичайні, *Hypericum perforatum* L.— звіробій звичайний, *Chelidonium majus* L.— чистотіл звичайний, *Convallaria majalis* L.— конвалія звичайна, *Urtica dioica* L.— кропива дводомна].

Латинські назви відомі переважно фахівцям. Українські ж наукові ботанічні назви, вживані у фаховій літературі, серед населення побутують значно меншою мірою.

Майже всі рослини України, що мають будь-яке практичне застосування, в окремих регіонах та місцевостях республіки дістали різні народні назви, за якими здебільшого й відомі населенню. Так, наприклад, для звіробою звичайного на Україні відомо понад 65 назв, чистотілу звичайного — понад 80, цикорію дикого — 30, яглиці звичайної — 16, подорожника великого — понад 20 назв.

Місцеві назви небагатох (щонайбільше 120—150) видів рослин наведено лише в деяких науково-популярних виданнях: Г. К. Смик. «Зелена аптека» (1970); В. І. Комендар. «Лікарські рослини Карпат» (1971); В. В. Кархут. «Ліки навколо нас» (1978); В. І. Чопик, Л. Г. Дудченко, А. Н. Краснова. «Дикорастущие полезные растения Украины» (1983); Г. К. Смик. «У природі й на городі» (1990). В академічній ботанічній літературі згадуються окремі народні назви поодиноких видів (дві-три назви).

Щоправда, чимало місцевих назв рослин української флори подано в «Українській Радянській Енциклопедії», у ряді словників (О. Білецького, Б. Грінченка, М. Анненкова, «Словнику української мови», тт. 1—10, та ін.), у наукових працях філологів, етнографів.

Були також спроби укладання ботанічних словників із зазначенням місцевих назв рослин флори України. Так, у 1928 з ініціативи О. Янати видано «Словник ботанічної номенклатури», у підготовці якого брали участь ботаніки В. Вовчанецький, О. Запорожець, Д. Зеров, А. Лазаренко, П. Оксіук, А. Оксер, М. Холодний, М. Підоплічко, О. Соко-

ловський, В. Дирдовський, П. Масюк та ін. Цей словник став бібліографічною рідкістю, до того ж він неповний, оскільки не охопив флору багатьох українських земель (Волині, Прикарпаття, Карпат і Закарпаття) та малодосліджену флору Українського Полісся.

На сьогодні практично немає такого словника-довідника, за допомогою якого за відомою місцевою народною назвою можна було б знайти відповідну інформацію про найпоширеніші рослини української флори.

Пропонований читачеві словник-довідник є наслідком більш як 25-річної роботи автора, який зібрав місцеві назви у різних районах України, переважно на Поліссі, в Лісостепу і Карпатах, а також використав відому літературу з цього питання. Всього у словнику-довіднику наведено понад 10 тисяч народних назв для 1115 видів дикорослих і широко культивованих видів рослин. Багато уваги приділено рідкісним і зникаючим видам, що потребують охорони, та корисним рослинам, природні запаси яких ще достатні для заготівель або ж їх можна культивувати.

Словник-довідник передбачає допомогти справі раціонального і повнішого використання рослинних ресурсів республіки, належній організації збирання і заготівлі рослинної сировини — технічних, харчових, кормових, лікарських, вітаміноносних та інших корисних рослин. Такий словник-довідник дасть можливість фахівцям-ботанікам сяїльно з широкими верствами населення, зокрема з працівниками лісового господарства, численними членами природоохоронних товариств та аматорами-охоронцями зеленого світу, виявити і взяти під охорону держави багато рідкісних, реліктових, ендемічних та зникаючих представників флори України.

Словник-довідник починається з алфавітного покажчика народних назв рослин, де поряд подано відповідну ботанічну назву (наприклад: п'ятипал — перстач білий; калган — перстач прямостоячий; оксамент — орлики звичайні; земляне серце — зозулинець чоловічий) з посиланням на номер виду рослин у подальшому тексті книги.

Коли ж у покажчику після наукової назви і порядкового номера зазначено ще одну чи кілька наукових назв, то за номером, що стоїть поряд, можна знайти в основному тексті вказівку на ту місцевість, у якій під даною назвою розуміють саме той вид, який цікавить читача. Часто однаковою народною назвою у різних місцевостях України називають різні види рослин, що належать навіть до різних родин. Саме тому населені пункти та місцевості, де поширені народні назви рослини, вказано у словнику-довіднику тільки в тому разі, коли однакову назву подано для різних видів.

У словнику-довіднику статті розміщено за номерами відповідно до латинського алфавіту. В них є така інформація про наведені рослини: латинська (з вказівкою на вченого, який вперше описав рослину), українська і російська ботанічні назви; родина, до якої належить рослина; всі відомі авторів місцеві назви; коротенька ботанічна та біоекологічна характеристики; дані про поширення на території України; походження культивованих корисних рослин (їхня батьківщина); категорія рідкісності для рідкісних і зникаючих видів та необхідність їхньої охорони; господарське використання корисних рослин (кормова, їстівна, декоративна, технічна, лікарська, вітаміноносна рослина тощо).

Якщо читачеві відома ботанічна українська або російська назва рослини, він за покажчиками українських і російських назв легко знайде посилання на відповідну інформацію в основному тексті. Фахівці й аматори, обізнані з латинськими назвами рослин, знайдуть народні назви в тексті основної частини словника-довідника.

Словник-довідник розрахований на науковців, викладачів вузів, студентів біологічних і сільськогосподарських спеціальностей, ботаників-ресурсознавців, спеціалістів по заготівлі рослинної сировини, працівників природоохоронних установ та лісового господарства, фармацевтів, агрономів, лікарів, фольклористів і працівників преси, радіо і телебачення, активістів охорони природи, учителів та учнів, а також усіх шанувальників рослинного світу України.

Автор складає щиру подяку ботанікам О. І. Соколовському, В. У. Дирдовському, Є. М. Кондратюку, Б. В. Заверусі, М. В. Клокову, В. Г. Собку, В. С. Ткаченку, Л. Ф. Кучерявій, філологу М. В. Никончукові та всім тим, хто надавав посильну допомогу у підготовці словника-довідника.

Зауваження і нові назви рослин від читачів з різних районів України автор словника-довідника прийме з вдячністю.

Пропозиції та зауваження просимо надсилати до видавництва «Українська Радянська Енциклопедія» імені М. П. Бажана на адресу: 252601, Київ-30, МСП, вул. Леніна, 51.

СКОРОЧЕННЯ

бл.— близько
верх.— верхній
вет.— ветеринарний
вис.— висота
внутр.— внутрішній
г.— гора (з назвою)
гол.— головний
гол. чин.— головним чином
діам.— діаметр
довж.— довжина
Зх.— захід
зх.— західний
клімат.— кліматичний
к-та — кислота
лік.— лікувальний
лікар.— лікарський
макс.— максимальний
м.— місто
мін.— мінімальний
наук.— науковий
обл.— область (з назвою)
о.— острів (з назвою)
Пд.— південь
пд.— південний
Пд. Зх.— південний захід
пд.-зх.— південно-західний
Пд. Сх.— південний схід
пд.-сх.— південно-східний

Пн.— північ
пн.— північний
Пн. Зх.— північний захід
пн.-зх.— північно-західний
Пн. Сх.— північний схід
пн.-сх.— північно-східний
пошир.— поширений
прибл.— приблизно
промисл.— промисловий
р-н — район (з назвою)
с. г.— сільське господарство
с.-г.— сільськогосподарський
серед.— середній
спец.— спеціальний
сучас.— сучасний
Сх.— схід
сх.— східний
т. з.— так званий
тер.— територіальний
тер. України— територія України
тех.— технічний
троп.— тропічний
хр.— хребет (з назвою повністю)
центр.— центральний
шир.— ширина

ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ НАЗВ РОСЛИН

А

- Абрикос — абрикос звичайний, 93
 Абрикоза — абрикос звичайний, 93
 Абрикос — абрикос звичайний, 93
 Абрикоса — абрикос звичайний, 93
 Авдотка — купальниця європейська, 1052
 Авдотки — купальниця європейська, 1052
 Авдотник — герань болотна, 514
 Авер'ян — валеріана лікарська, 1066
 Аврамове дерево — вітекс священний, 1105
 Авран — авран лікарський, 532
 Авран дикий — авран лікарський, 532
 Агалик-трава — агалик-трава гірська, 590
 Агир — аїр тростинний, 17
 Агрес — агрус відхилений, 533
 Агрест — агрус відхилений, 533
 Агрис — агрус відхилений, 533
 Агрос — агрус відхилений, 533
 Агрус — агрус відхилений, 533
 Агруст — агрус відхилений, 533
 Агудка — суніці лісові, 485
 Адамов корінь — тамус звичайний, 1011
 Адамова борода — волошка скабіозовидна, 258
 Адамова голова — миколайчики польові, 455; нікандра марунковидна, 718 (Черкащина); черевички зозулині, 379; чистотіл звичайний, 287 (Полтавщина)
 Адамова трава — черевички зозулині, 379
 Адамове ребро — актея колосиста, 18; валеріана лікарська, 1066 (Херсонщина); вербозілля лучне, 660 (Львівщина)
 Аделон — астранція велика, 135
 Аер — аїр тростинний, 17
 Аїстник — грабельки звичайні, 454
 Айва — айва довгаста, 371
 Айстри — калістефус китайський, 194
 Акарн — клен звичайний, 4
 Акація — робінія звичайна, 892
 Акація жовта — карагана дерев'яниста, 223
 Акація жовта сибірська — карагана дерев'яниста, 223
 Акація фальшива — робінія звичайна, 892
 Аксамент — орлики звичайні, 82; чистотіл звичайний, 287 (Поділля).
 Акулинка — дивина ведмежа, 1077
 Акулиник — дивина чорна, 1072
 Акулка — шоломниця списолиста, 958
 Алва — айва довгаста, 371
 Алек — вільха сіра, 45
 Алжера — гравілат алепський, 519
 Аломатник — рутка лікарська, 490
 Алтей — алтея лікарська, 46
 Алтея — алтея лікарська, 46
 Алуньє — ліщина звичайна, 342

Алькімріс — лаконос амери-
канський, 787

Аман — оман високий, 580

Аман луговий — оман високий,
580

Ангельське зілля — арніка гір-
ська, 96

Англійський шиянат — шавель
шпинатний, 913

Ангрус — агрус відхилений, 533

Андріїв хрест — вероніка коло-
систа, 1085

Аниж — аніс звичайний, 790

Аніс — аніс звичайний, 790

Антипка — вишня магалебська,
749

Анютині глазки — фіалка трико-
лірна, 1101

Априкоз — абрикос звичайний,
93

Априкоза — абрикос звичайний,
93

Априкос — абрикос звичайний,
93

Априкоса — абрикос звичайний,
93

Арбуз — гарбуз волоський, 363;
гарбуз звичайний, 364

Арбуз простий — гарбуз мускус-
ний, 362

Аргінія — жоржина периста, 383

Аргонія — жоржина периста, 383

Арепей — нетреба звичайна,
1109

Аржанець — тимофіївка лучна,
780

Арнавтка — пшениця тверда,
1051

Арнаута — пшениця тверда,
1051

Арнаутка — пшениця тверда,
1051

Арник — арніка гірська, 96

Арника — арніка гірська, 96

Арнік — арніка гірська, 96

Арніка — арніка гірська, 96

Арновка — пшениця тверда,
1051

Ародник — кудрявець Софії, 394

Аронова буда — арум плямистий,
112

Арсеник — повій звичайний, 655

Артишовка — артишок посівний,
375

Артиш — яловець козачий, 593

Артиш високий — яловець черво-
ний, 592

Артишок — артишок посівний,
375

Архірейська мітла — полин одно-
річний, 99

Арциз — нарцис вузьколистий,
710

Арцизки — нарцис вузьколистий,
710

Астер — калістефус китайський,
194

Астра — калістефус китайський,
194

Астра віргільїва — айстра степо-
ва, 121

Астрагон — полин естрагон, 102

Астратік — калістефус китайсь-
кий, 194

Астрокіта — калістефус китайсь-
кий, 194

Афина — чорниця, 1063

Афина борина — чорниця, 1063

Афинник — чорниця, 1063

Ацерн — клен татарський, 6

Б

Баба — квасоля звичайна, 778;
кульбаба лікарська, 1013 (Бер-
дичів); частуха подорожникова,
34 (Поділля)

Баба-куль — кульбаба лікарсь-
ка, 1013

Бабака — шавлія поникла, 982

Бабаки — дивина волосиста,
1071; кульбаба лікарська, 1013
(Бердичів)

Бабенник — бобівник трилистий,
698

Баби — полуниці зелені, 486

Бабин — гикавка сива, 154

Бабине кадило — кадило мелісо-
листе, 690

Бабині румняки — синяк плямис-
тий, 433

Бабинщина — бирючина звичай-
на, 638

Бабиця — бурачок морський, 48;

бурачок польовий, 47; бурачок
пустельний, 49

Бабиць — гикавка сива, 154

Бабичник — бобівник трилистий, 638

Бабишник — гикавка сива, 154

Бабівник — бобівник трилистий, 638

Бабій ум — лещиця золотиста, 538

Бабій цвіт — лаватера тюрінгська, 620

Бабка — волошка м'яка, 255; глечики жовті, 723 (Київщина); залізник бульбистий, 782 (Сумщина); кульбаба лікарська, 1013 (Бердичівський р-н); подорожник великий, 798 (Поділля); подорожник середній, 800 (Прикарпаття); частуха подорожникова, 34 (Поділля); чистець лісовий, 996 (Полтава); шавлія ефіопська, 930

Бабка-трава — подорожник піщаний, 801

Бабка більша — подорожник великий, 798

Бабка висока — подорожник найбільший, 799

Бабка водяна — частуха подорожникова, 34

Бабка космата — подорожник середній, 800

Бабка ланцетовата — подорожник ланцетолістий, 797

Бабка лісова — чистець лісовий, 996

Бабка лукова — шавлія лучна, 934

Бабка піскова — подорожник піщаний, 801

Бабка свиняча — залізник бульбистий, 782

Бабка середня — подорожник середній, 800

Бабка смердюча — ранник вузлуватий, 955

Бабка чорна — ранник вузлуватий, 955

Баби — глечики жовті, 723 (Київщина); кульбаба лікарська, 1013 (Бердичів); подорожник великий, 798 (Поділля); роман напівфарбувальний, 74 (Степ); шавлія кільчаста, 937 (Соколя); шавлія лучна, 934 (Черкащина); шавлія поникла, 932 (Одещина);

Бабки болотні — пахучка звичайна, 317

Бабник — блошниця звичайна, 851

Бабок — бобівник трилистий, 698

Бабоха — квасоля звичайна, 778

Бабочки — шавлія лучна, 934

Бабочник — гикавка сива, 154; гравілат річковий, 520 (Поділля)

Бабоштан — марунка, 786

Бабряк — латаття біле, 724

Бабчук — мигдаль степовий, 57

Баб'ячий прокльон — омела біла, 1104

Баб'ячий ум — лещиця волосиста, 538

Баб'ячі рум'яна — синяк червоний, 433

Бавовна дика — ваточник сірийський, 116

Багаран — айстра степова, 121

Багенник — багно звичайне, 621

Багниця — верба козяча, 922 (Лемківщина); рододендрон жовтий (Овруччина), 882

Багніца — рододендрон жовтий, 822 (Олевськ)

Багно — багно звичайне, 621 (Західне Полісся); підмаренник справжній, 506 (Овруч)

Багно жовте — рододендрон жовтий, 882

Багновиця — журавлина болотна, 747

Багнюк — багно звичайне, 621

Багнянка — водянка чорна, 438

Багон — багно звичайне, 621 (Радомишль); рододендрон жовтий, 882 (Овруччина)

Багон білий — багно звичайне, 621

Багоник — багно звичайне, 621 (Карпати); вовчі ягоди алтайські, 386 (Київщина); вовчі ягоди пахучі, 387 (Черкащина)

Багонник — багно звичайне, 621

Багонь — багно звичайне, 621

Багрена — робінія звичайна, 892

Багриня — лаконос американський, 787

Багриня звичайна — лаконос американський, 787

Багун — багно звичайне, 621

(Остер); рододендрон жовтий, 882 (Новоград-Волинський)
Багун душистий — багно звичайне, 621 (Чернігівщина); вовчі ягоди пахучі, 387 (Черкащина)
Багун пахучий — вовчі ягоди пахучі, 387
Багун турецький — рододендрон жовтий, 882
Бадиджан — помідор звичайний, 656
Бадьян — ясенець білий, 404
Бажанна трава — переліска багаторічна, 700; переліска однорічна, 699
Бажанна трава довгорічна — переліска багаторічна, 700
Бажанна трава однорічна — переліска однорічна, 699
Бажумка — суниці лісові, 485
Баз — бузина чорна, 490 (Прикарпаття); бузок звичайний, 1009 (Харківщина)
Базантир — айстра степова, 121
Базилік — васильки справжні, 725 (Херсонщина); пахучка звичайна, 317 (Західне Полісся)
Базінка — суниці лісові, 485
Базки — подорожник великий, 798
Базник — бузина трав'яниста, 939; бузина чорна, 940 (Прикарпаття); бузок звичайний, 1009
Базник ярий — бузок звичайний, 1009
Базниче — бузина трав'яниста, 939
Базочки — подорожник великий, 798
Базюмка — суниці лісові, 485
Базюнка — суниці лісові, 485
Базьки — подорожник великий, 798
Базьочки — подорожник великий, 798
Байбара — суниці лісові, 485
Байбарис — барбарис звичайний, 152
Байберис — барбарис звичайний, 152
Байдрак — будяк пониклий, 230; осот польовий, 307
Байдрак чортополох — татарник звичайний, 734

Байдрачка — свербіжниця польова, 599
Байдрачка полева — свербіжниця польова, 599
Баклажан — помідор звичайний, 656
Баклажан красний — помідор звичайний, 656
Баклажан червоний — помідор звичайний, 656
Баклахан — помідор звичайний, 656
Бакун — махорка, 719
Бакунь — махорка, 719
Балабан — гадючник звичайний, 482 (Звенигородка); квасоля звичайна, 778 (Галичина); перстач прямостоячий, 838 (Прикарпаття)
Балабатки — латаття біле, 724
Балабонка — гадючник звичайний, 482
Балазала — квасоля звичайна, 778
Балдріян — валеріана лікарська, 1066
Бамбара — калина звичайна, 1088 (Лемківщина)
Бамбера — суниці лісові, 485
Бамбія — гібіск істівний, 555
Бамбулочник — латаття біле, 724
Баня — гарбуз волоський, 363; гарбуз звичайний, 364; гарбуз мускусний, 362
Банька — латаття біле, 724
Бараболюки — ранник вузлуватий, 955
Бараболюча — пшінка весняна, 478
Бараболючак — пшінка весняна, 478
Бараболючак козельчастий — пшінка весняна, 478
Баравінок — барвінок малий, 1094
Баранець — арніка гірська, 96 (Карпати); баранець звичайний, 569; плаун двогострий, 412
Баранії роги — петрів хрест лускатий, 612
Баранка — арніка гірська, 96
Баранки — кульбаба лікарська, 1013

Баранці — первоцвіт весняний, 845

Баранчики — козельці лучні, 1035; козельці східні, 1034 (Поділля); кульбаба лікарська, 1013; льонок звичайний, 644 (Сумщина); первоцвіт весняний, 845 (Херсонщина); ряст міцний, 341 (Поділля)

Бараня трава — арніка гірська, 96

Баранячий язик — воловик лікарський, 62

Баранячі ріжки — петрів хрест лускатий, 612

Баранячі роги — петрів хрест лускатий, 612

Баранячі хвостики — гірчак почечуйний, 823

Баранье зілля — арніка гірська, 96

Барашки — очиток їдкий, 960 (Сумщина); якірці сланкі, 1037 (Полтавщина)

Барашен — плющ звичайний, 539

Барбарис — барбарис звичайний, 152

Барбариск — барбарис звичайний, 152

Барбарисник — барбарис звичайний, 152

Барболки — пшінка весняна, 478 (Прикарпаття); ранник вузлуватий, 955 (Поділля)

Барбольки — пшінка весняна, 478

Барвенюк — барвінок малий, 1094

Барвін — барвінок малий, 1094

Барвін-зілля — барвінок малий, 1094

Барвінек — барвінок малий, 1094

Барвінець — барвінок малий, 1094

Барвінне дерево — скупія звичайна, 344

Барвінок — барвінок малий, 1094, барвінок трав'янистий, 1093

Барвінок дикий — барвінок трав'янистий, 1093; вербозілля лучне, 660 (Лісостеп)

Барвінок звичайний — барвінок малий, 1094

Барвінок лісовий — барвінок трав'янистий, 1093 (Кіровоградщина); зимолюбка зонтична, 296 (Київщина)

Барвінок польовий — барвінок трав'янистий, 1093

Барвінок степовий — барвінок трав'янистий, 1093

Барвінок хрещатий — барвінок малий, 1094 (Київщина); зимолюбка зонтична, 296 (Харківщина)

Барговець — родовик лікарський, 942

Баренець — плаун колючий, 657

Бариня — глід колючий, 349

Барлан — полин польовий, 101

Басантир — айстра степова, 121

Батівка — водянка чорна, 438

Батіг — хондрила ситникова, 297

Батіжки — підмаренник справжній, 506 (Київщина); цикорій дикий, 303 (Сумщина)

Батіжки святого Івана — цикорій дикий, 303

Батіжник — цикорій дикий, 303

Батіжник голубий — цикорій дикий, 303

Батіжок — цикорій дикий, 303

Батлахан — помідор звичайний, 656

Батогень — лядвенець рогатий, 652

Батоги — хондрила ситникова, 297

Батоги Тимофієві — цикорій дикий, 303

Батожики — вероніка колосиста, 1085; свербіжниця польова, 599

Батожики сині — вероніка колосиста, 1085

Батюн — махорка, 719

Бацан — квасоля звичайна, 778

Башта — ялиця біла, 1

Баштанці — якірці сланкі, 1037

Бджолина трава — меліса лікарська, 689; синяк плямистий, 433 (Сумщина)

Бевз — бузок звичайний, 1009

Бедренець — бедринець ломикаменевий, 792

Бедренець — бедринець ломикаменевий, 792; валеріана лікарська

ка, 1066 (Херсонщина); родовик лікарський, 942 (Західне Полісся)

Бедренець каменистий — бедринець ломикаменевий, 792

Бедрець — бедриниць ломикаменевий, 792; бедриниць великий, 791; цикута отруйна, 304 (Прикарпаття)

Бедриниць бедрич — бедриниць ломикаменевий, 792

Бедрич — бедриниць ломикаменевий, 792

Бедриниць — аніс звичайний, 790

Бедриниць великий — бедриниць великий, 791

Бедриниць ганиж — аніс звичайний, 790

Без — бузок звичайний, 1009

Без-дерево — бузина чорна, 940

Безверха — вероніка широколиста, 1087

Безвершки — вероніка дібровна, 1081; вероніка широколиста, 1087

Безвершник — талабан польовий, 1026

Безвидна — аморфа кушова, 56

Безвременник — пізноцвіт осінній, 321

Безд — бузина чорна, 940

Бездриць — бедриниць ломикаменевий, 792

Беззуб — вовконіг європейський, 659

Безкорінка — сальвінія плаваюча, 938

Безкорінка поплавна — сальвінія плаваюча, 938

Безлистник — агалік-трава гірська, 590

Безсливник — паслін чорний, 982

Безсмертка — безсмертки однорічні, 1110

Безсмертки — безсмертки однорічні, 1110

Безсмертки лілієві — безсмертки однорічні, 1110

Безсмертний цвіт — цмин пісковий, 543

Безсмертник — безсмертки однорічні, 1110; цмин пісковий, 543

Безсмертник річний — безсмертки однорічні, 1110

Безсмертник рожевий — безсмертки однорічні, 1110

Безсмертники — безсмертки однорічні, 1110

Безсмертні цвіткі — цмин пісковий, 543

Безстидниця — сунічник дрібноплідний, 85; сунічник великоплідний, 86

Без'язичник — вузачка звичайна, 735

Бекманія лугова — бекманія звичайна, 149

Беладонна — беладонна звичайна, 142

Белговиць — кравник пізній, 727

Белена — блекота чорна, 572

Белена глистник — паслін солодко-гіркий, 981

Белена паслин — паслін чорний, 982

Белмет — кравник пізній, 727

Белмець — хрінниця широколиста, 629

Бельняк — полин звичайний, 110

Бендаси — півники садові, 584

Бендюги — півники садові, 584

Берберис — барбарис звичайний, 152

Бервінок — барвінок малий, 1094

Бервінок менший — барвінок малий, 1094

Бергамет — ластовень лікарський, 1095

Бергатица — жостір проносний, 876

Бердінець — бедриниць ломикаменевий, 792

Бердулець — багно звичайне, 621

Бердуляк жовтий — рододендрон жовтий, 882

Бережка — гірчак перцевий, 821

Береза біла — береза поникла, 157

Береза болотна — береза пухнаста, 158

Береза омшена — береза пухнаста, 158

Береза пушиста — береза пухнаста, 158

Березка — береза пухнаста, 158; чина бульбиста, 617 (Степ); березка польова, 329; гірчак перцевий

вий, 821 (Херсонщина); гірчак
березковидний, 820

Березка польова — гадючник
звичайний, 482

Березка велика — плетука зви-
чайна, 197

Берек — берека, 987; горобина
звичайна, 986 (Херсонщина)

Бересквиця — празелень звичай-
на, 607

Бересквиця звичайна — празе-
лень звичайна, 607

Бересклен — бруслина бородав-
часта, 475

Бересклен — бруслина бородав-
часта, 475

Бересклет — бруслина бородав-
часта, 475; бруслина європейсь-
ка, 474

Бересклет бородавчастий —
бруслина бородавчаста, 475

Берест — в'яз грабоволистий,
1057; в'яз шорсткий, 1058

Берест білий — береза поникла,
157

Берестень — березка польова,
329

Берестина — в'яз грабоволистий,
1057

Бересток — в'яз гладенький,
1059; в'яз грабоволистий, 1057

Берестюк — в'яз грабоволистий,
1057

Беретонька — стокротки багато-
річні, 151

Беречан — плющ звичайний, 539

Берещаник — плющ звичайний,
539

Берещаниця — плющ звичайний,
539

Берещань — плющ звичайний,
539

Берещівник — плющ звичайний,
539

Бери-деревець — бедриниць ло-
микаменевий, 792

Берист — в'яз грабоволистий,
1057

Берізка — березка польова, 329;
гірчак березковидний, 820 (Хер-
сонщина); карагана куцова, 224
(Поділля)

Берізка мала — береза пухна-
ста, 158

Берізка плавньова — плетука
звичайна, 197

Берізка польова — березка по-
льова, 329

Беріщан — плющ звичайний,
539

Берладинка — фіалка триколір-
на, 1101

Бернищан — плющ звичайний,
539

Бертвінок — купальниця євро-
пейська, 1052

Бес болотний — сусак зонтичний,
185

Бес-дерево — гадючник звичай-
ний, 482

Бесегур — золотушник звичай-
ний, 983

Бесекур — золотушник звичай-
ний, 983

Бесиво — блекота чорна, 572

Бесіт — хамерій вузьколистий,
283

Бетоникель — буквиця лікарсь-
ка, 156

Бетоніка — буквиця лікарська,
156

Бетонька — буквиця лікарська,
156

Бех — сусак зонтичний, 185; ци-
кута отруйна, 304 (Південний
Степ)

Бецай — бузок звичайний, 1009

Беш — бузок звичайний, 1009

Бешежник — вороняче око зви-
чайне, 757

Бешиво — блекота чорна, 572

Бешижник — паслін чорний, 982

Бешизник — вороняче око зви-
чайне, 757

Бешинник — фіалка запашна,
1100

Бешиха — лобода шведська,
294

Бешичник — лобода гібридна,
291

Бешишник — лобода гібридна,
291

Бешишник огородній — рожа ро-
жева, 32

Бешізік — вороняче око зви-
чайне, 757

Бжур — бузина трав'яниста, 939

Бзднюка — звільч чорний, 982

Бздюнка — паслін чорний, 982
Бздюнка вороняча — паслін чорний, 982

Бзик — бузина чорна, 940

Бзина — бузина трав'яниста, 939; бузина червона, 941; бузина чорна, 940

Бзина червона — бузина червона, 941

Бзина чорна — бузина чорна, 940

Бзиско — бузина чорна, 940

Бзік — бузина чорна, 940

Бзюк — бузина трав'яниста, 939

Бидрець — валеріана лікарська, 1068

Бидринець — бедринець ломика-меневий, 792

Бизе — бузок звичайний, 1009

Билина — полин звичайний, 110

Билинець острогастий — билинець комарниковий, 534

Билиця — полин звичайний, 110; полин польовий, 101

Биль чорна — полин польовий, 101

Бильник — полин звичайний, 110

Биндаси — півники болотні, 586

Биручина — бруслина бородавчаста, 475

Бирючина — бирючина звичайна, 638

Бирючина проста — бирючина звичайна, 638

Бирючка звичайна — бирючина звичайна, 638

Бистричка — стокротки багаторічні, 151

Бит божий — миколайчики польові, 455

Битки — подорожник середній, 800

Бич божий — миколайчики польові, 455

Бичача трава — вовчуг польовий, 732; вовчуг колючий, 733

Бичачий язик — воловик лікарський, 62

Бичок — козельці лучні, 1035

Бишак — жовтець отруйний, 870

Бишшник — фіалка запашна, 1100

Бишівник — лобода гібридна, 291

Бишник — частуха подорожникова, 34

Біб громовий — очиток заяча капуста, 961

Бібівник — бобівник трилистий, 698

Бібник — бобівник трилистий, 698

Бібник трилистий — бобівник трилистий, 698

Бівпушок — підбіл звичайний, 1054

Бігун — льонок звичайний, 644

Біж — бузок звичайний, 1009

Біжа коровця — звіробій звичайний, 574

Біжа кровця — звіробій звичайний, 574

Біждерев — полин польовий, 101

Біждерев — авран лікарський, 532; дурман звичайний, 389 (Прикарпаття); полин лікарський, 97 (Лісостеп); полин високий, 107 (Поділля); полин польовий, 101 (Лісостеп)

Біждеревочок — полин лікарський, 97 (Лісостеп); полин польовий, 101 (Лісостеп)

Біжмо — полин польовий, 101

Біз — бузок звичайний, 1009

Біз-дерево — полин високий, 107

Біла акація — робінія звичайна, 892

Біла горілочка — підмаренник північний, 502

Біла маслина — лох вузьколистий, 435

Білавка — стокротки багаторічні, 151

Біле багно — багно звичайне, 621

Білен — блекота чорна, 572

Білена — блекота чорна, 572

Білена чорна — блекота чорна, 572

Білий багон — багно звичайне, 621

Білий горішок — конюшина гірська, 1044

Білий корінь — стародуб широколистий, 611

Білий лопух — підбіл звичайний, 1054

Білило — зірочник лісовий, 999

- Білиця — королиця звичайна, 632; талабан польовий, 1026 (Прикарпаття); тополя біла, 827 (Прикарпаття, Поділля); юриenea несправжньоволошковидна, 596 (Волинь, Прикарпаття)
Білі листки — підбіл звичайний, 1054
Білі орішки — конюшина повзу-ча, 1046
Білка — талабан польовий, 1026 (Карпати); юриenea несправжньоволошковидна, 596 (Західне Полісся)
Більник — полин звичайний, 110
Білобіль — полин гіркий, 98
Біловерба — верба біла, 920
Білоголовець — стокротки багаторічні, 151
Білоголовка — бугила лісова, 77 (Поділля); конюшина гірська, 1044 (Карпати, Поділля)
Білоголовник — гадючник звичайний, 482 (Лісостеп); деревій благородний, 9 (Остер, Глухів); деревій звичайний, 8 (Поділля); королиця звичайна, 631 (Глухів, Остер)
Білозарка — віхалка гілляста, 75
Білозір — білозір болотний, 578
Білозор — білозір болотний, 578
Білозор болотяний — білозір болотний, 578
Білоклен — клен польовий, 3
Біокленина — клен польовий, 3
Біоклень — клен польовий, 3
Білокопитень — підбіл звичайний, 1054
Білокренник — дзвоники ріпчастовидні, 211
Білокрильник болотний — образки болотні, 193
Білолистка — тополя біла, 827
Білолуч нечуйвітер — білотка альпійська, 625
Білоніг — остудник голий, 552 (Прикарпаття); перстач гусячий, 833 (Волинь)
Білопола — тополя біла, 827
Білопудик — живокіст лікарський, 1005
Білоріпа — ріпа, 170
Білоталь — верба тритичинкова, 927; верба біла, 920; верба прутovidна, 928
Білотат — верба тритичинкова, 927; верба біла, 920
Білотерн — обліпіха крушиновидна, 565
Білотка альпійська — білотка альпійська, 625
Білотурка — пшениця тверда, 1051
Білоус — мишій зелений, 971
Білохолост — сухоребрик лікарський, 979
Білоцвіт — гикавка сива, 154
Білоцвітка — стокротки багаторічні, 151
Білочка — юриenea несправжньоволошковидна, 596
Білочник — перстач гусячий, 833
Білпух — підбіл звичайний, 1054
Білун — дурман звичайний, 389 (Остер); скополія карніолійська, 953 (Поділля); блекота чорна, 572 (Глухів)
Білюк — віхалка гілляста, 75
Білявка — стокротки багаторічні, 151
Біль — гикавка сива, 154 (Сумщина); калюжниця болотна, 197 (Поділля)
Біль чорний — полин звичайний, 110
Більмачок — свербіжниця польова, 599
Бір — тимофіївка лучна, 780
Бір-зілье — плаун двогострий, 412
Бір птичий — мишій зелений, 971
Бірузка — березка польова, 329
Бісдеревко — дурман звичайний, 389 (Стрий); полин лікарський, 97 (Лісостеп); полин високий, 107
Бісерний куц — тамарикс стрункий, 1010
Бісове ребро — валеріана лікарська, 1066
Бішениця — цикута отруйна, 304
Бішені огірки — дурман звичайний, 389
Бішишник — лобода гібридна, 291
Блават — волошка синя, 250; волошка скабіозовидна, 258

Блават багровий — волошка лучна, 252

Блават гірчак — степовий гірчак звичайний, 19

Блават літній — волошка літня, 259

Блават пастолівка — волошка скабіозовидна, 258

Блават порушник — волошка Маршалла, 254

Блават синюк — волошка синя, 250

Блават стиснутий — волошка низька, 251

Блават шарлай — волошка несправжньоблідолускава, 256

Блаватень — волошка синя, 250

Блаватинь — волошка синя, 250

Блаватка — волошка синя, 250

Блаваток — волошка синя, 250

Блавит — волошка синя, 250

Благодатка — авран лікарський, 532

Благодатка лікарська — авран лікарський, 532

Благодиш — золотобородник цикадовий, 300

Блакитець — молочай, 464

Блакитні вічки — вероніка дібровна, 1081

Блакитні очки — вероніка дібровна, 1081

Блакитнянка — волошка синя, 250

Блевіт — волошка синя, 250

Блекитець — молочай Калениченка, 469

Блекіт — блекота чорна, 572; болиголов плямистий, 326 (Прикарпаття); собача петрушка звичайна, 27 (Західний Лісостеп); цикута отруйна, 304 (Полтавщина)

Блекіт городній — собача петрушка звичайна, 27

Блекіт простий — собача петрушка звичайна, 27

Блекіт п'ятнований — болиголов плямистий, 326

Блекла трава — пужник голий, 1053

Блекот — блекота чорна, 572 (Чернігівщина); болиголов плямистий, 326 (Прикарпаття); со-

бача-петрушка звичайна, 27 (Остер)

Блекота — блекота чорна, 572; болиголов плямистий, 326 (Уманщина); цикута отруйна, 304 (Поділля)

Блекотень — блекота чорна, 572

Блекотець — болиголов плямистий, 326

Блектниця — блекота чорна, 572

Бликота — блекота чорна, 572

Бликотиця — блекота чорна, 572

Блискалка — глечики жовті, 722; латаття біле, 724

Блідниця — адоскса мускусна, 23; білоцвіт літній, 633; білоцвіт весняний, 634

Блокитня — вероніка дібровна, 1081

Блохи циганські — череда трироздільна, 160

Блоховник — м'ята блошна, 696; м'ята водяна, 692

Блохогонка — м'ята блошна, 696

Блошки — портулак городній, 830

Блошне сім'я — подорожник піщаний, 801

Блошник — блошниця звичайна, 851; гірчак почечуйний, 823 (Херсонщина); злинка гостра, 451 (Запоріжжя); подорожник великий, 798 (Кіровоградщина)

Блошниця — блошниця звичайна, 851; гірчак почечуйний, 823 (Херсон); злинка гостра, 451 (Херсонщина); материнка звичайна, 742 (Кіровоградщина)

Блошниця болотна — блошниця дизентерійна, 850

Блошниця раменна — чистець болотний, 994

Блошота — м'ята блошна, 696

Блошва — клопегін смердючий, 305

Блощинник — багно звичайне, 621

Блощинник болотняний — багно звичайне, 621

Блощичник — багно звичайне, 621 (Волинь); зірончик злаковидний, 998 (Полтавщина)

- Блуш — паслін солодко-гіркий, 981
Блюкот собачий — блекота чорна, 572
Блющ — плющ звичайний, 539
Блющ простий — плющ звичайний, 539
Блющик — розхідник звичайний, 525
Блюшок зелений — розхідник звичайний, 525
Боб — бобівник трилистий, 698
Бобачик — підмаренник справжній, 506
Бобик — чина посівна, 680
Бобівник — бобівник трилистий; 698; вероніка струмкова, 1080 (Прикарпаття, Волинь); мигдаль степовий, 57 (Полтавщина); мильнянка лікарська, 944 (Волинь)
Бобівник водяний — бобівник трилистий, 698
Бобівник крижалистий — сусак зонтичний, 185
Бобічник — бобівник трилистий, 698
Бобко — бобівник трилистий, 698
Бобовий корінь — ряст міцний, 341
Бобовичник — хрінниця широколиста, 629
Бобовишник — герань криваво-червона, 517
Бобовник — бобівник трилистий, 698 (Волинь); мильнянка лікарська, 944 (Волинь); образки болотні, 193 (Овруччина)
Бобовник свинячий — образки болотні, 193
Бобовнік — бобівник трилистий, 698 (Полісся); образки болотні (Овруччина)
Бобовнік свинячий — образки болотні, 193
Бобовнік товарячий — бобівник трилистий, 698
Бобрик — бобівник трилистий, 698
Бобрівник — бобівник трилистий, 698
Бобровник — бобівник трилистий, 698
Бобряк — латаття біле, 724
Бобувнік — бобівник трилистий, 698
Бобух — бобівник трилистий, 698
Боб'янка — бобівник трилистий, 698
Бован — крушина ламка, 487
Бовтики — глечики жовті, 723
Бовток — глечики жовті, 723
Бовтуха — диня посівна, 691
Богатинка — злинка гостра, 451
Богатниця — злинка гостра, 451; злинка канадська, 452
Богила — бугила лісова, 77
Богова рябинка — пижмо звичайне, 102
Богородиця-роза — астрагал солодколистий, 126
Богородицька трава — чебрець звичайний, 1029
Богородична коса — астрагал солодколистий, 126
Богородична трава — ломиніс прямий, 315; чебрець звичайний, 1029
Богородична травка — чебрець звичайний, 1029
Богородичний чепчик — чебрець звичайний, 1029
Богородочник — горлянка повзу-ча, 31; рутвиця мала, 1021
Богородська трава — цмин піс-ковий, 543; чебрець звичайний, 1029 (Херсонщина)
Богорожник — берека, 987
Богоростка — астрагал солодко-листий, 126
Богоростка звичайна — астрагал солодколистий, 126
Богорошник — горобина звичай-на, 986
Богослав — ахірофорус плямис-тий, 11
Богошник — берека, 987
Богульник — багно звичайне, 621
Богун — вовчі ягоди алтайські, 386
Богун боровий — вовчі ягоди па-хучі, 387
Богун душистий — вовчі ягоди пахучі, 387
Бодак — будяк акантовидний, 228
Бодлак — жостір проносний,

876; крушина ламка, 487 (Чернігівщина)

Бодлак осет — осот польовий, 307

Бодляк — осот польовий, 307

Бодляк ключник — осот городний, 309

Бодляк ланцетолистий — осот звичайний, 311

Бодранка — дягель лікарський, 69

Бодяк — будяк акантовидний, 228; будяк пониклий, 230; осот польовий, 307; татарник звичайний, 734 (Буковина)

Бодяк боже дерево — дурман звичайний, 389

Бодяк звичайний — будяк акантовидний, 228

Бодяк красноголовий — будяк пониклий, 230

Бодяк кучерявий — будяк кучерявий, 229

Бодяк осет — осот польовий, 307

Бодяк полевий — будяк пониклий, 230

Бодяки — будяк кучерявий, 229

(Волинь); черсак лісовий, 413

Бодян — аніс звичайний, 790

Боевець — живокіст лікарський, 1005

Божа благодать — авран лікарський, 532

Божа кривця — звіробій звичайний, 574

Божа кровця — звіробій звичайний, 574

Божа милость — авран лікарський, 532

Божа роса — росичка круглолиста, 423

Божа рука — борщівник європейський, 551

Божа ручка — борщівник європейський, 551 (Прикарпаття); первоцвіт весняний, 845 (Черкащина, Полтавщина)

Божа трава — вероніка волосиста, 1086

Божа травка — звіробій звичайний, 574

Божа трійця — звіробій звичайний, 574

Божа чарка — плетуха звичайна, 197

Божевельник — яловець звичайний, 591

Бождерев — авран лікарський, 532 (Буковина); полин польовий, 101 (Лісостеп)

Бождерев — звіробій звичайний, 574

Боже деревко — полин лікарський, 97

Боже дерево — полин лікарський, 97 (Лісостеп, Степ); полин високий, 107 (Донеччина); полин польовий, 101 (Черкащина); тамарикс стрункий, 1010 (Кіровоградщина, Одещина)

Боже деревце — полин лікарський, 97

Боже житце — сухоцвіт лісовий, 529

Боже ребро — купина багатоквіткова, 813

Боже тіло — актея колосиста, 18 (Прикарпаття); ковила пірчаста, 1001 (Херсонщина); пухівка широколиста, 453 (Волинь, Прикарпаття)

Боже убрання — чистець болотний, 994

Божидерев дикий — полин польовий, 101

Божі очі — бруслина європейська, 474

Божі ручки — астрагал Крайни, 128; астрагал шерстистоквітковий, 124 (Полтавщина); первоцвіт весняний, 845 (Черкащина, Полтавщина)

Божі чобітки — сокирки польові, 327

Боз — бузина чорна, 940; бузок звичайний, 1009 (Львівщина)

Боз білий — бузина трав'яниста, 939

Боз коральний — бузина червона, 941

Боз синій — бузок звичайний, 1009

Боз турецький — бузок звичайний, 1009

Боз ярий — бузок звичайний, 1009

Боздер — бузина чорна, 940

- Боздерево — бузина чорна, 940
Бозина — бузина чорна, 940
Бозник — бузина трав'яниста, 939; бузина чорна, 940
Бозняк — бузина чорна, 940
Боклажони — помідор звичайний, 656
Болгай — заяча конюшина багатоліста, 78
Болгай-комюшка — заяча конюшина багатоліста, 78
Болдан — конюшина ламка, 487
Болегів — собача петрушка звичайна, 27
Болигів — болиголов плямистий, 326
Болиголов — аконіт, 13 (Поділля); болиголов плямистий, 326; бугила лісова, 77 (Полтавщина); дурман звичайний, 389 (Запоріжжя, Дніпропетровськ); пажитниця п'янка, 649 (Поділля); цикута отруйна, 304 (Херсонщина)
Болиголов болотний — багно звичайне, 621
Болиголов звичайний — болиголов плямистий, 326
Болигорова — болиголов плямистий, 326; бугила лісова, 77 (Полтавщина); дурман звичайний, 389 (Крим); цикута отруйна, 304 (Херсонщина, Одещина)
Болигорова водяна — цикута отруйна, 304 (Миколаївщина, Херсонщина)
Болиголовка — бугила лісова, 77
Болічник — тирлич ваточковидний, 509
Болбан — крушина ламка, 487
Болотка — гадючник в'язолистий, 481
Болотна бузина — гадючник в'язолистий, 481
Болотне зілля — жовтець отруйний, 870
Болотне зілля — водяний жовтець фенхелевидний, 147; жовтець їдкий, 863
Болотний горіх — водяний горіх плаваючий, 1036
Болотні оріхи — водяний горіх плаваючий, 1036
Болотняк — ожина волосиста, 654
Болотнянок — перстач гусячий, 833
Болототисячник — авран лікарський, 532
Болотяник — багно звичайне, 621
Болотяні оріхи — водяний горіх плаваючий, 1036
Болотянок — калюжниця болотна, 197
Болох — калюжниця болотна, 197
Болячечна трава — борщівник європейський, 551
Болячка дубова — дубова омела європейська, 651
Болячка на дубі — дубова омела європейська, 651
Болячкове зілля — валеріана лікарська, 1066
Болячник — валеріана лікарська, 1066
Боляшник — аконіт шерстистовустий, 15
Большевик — борщівник європейський, 551
Бомба — квасоля звичайна, 778
Бор — мишій зелений, 971
Бордун — жовтець їдкий, 863
Бордюжок — грицики звичайні, 221
Борець — аконіт, 13 (Херсонщина); білозір болотний, 758 (Буковина); борщівник європейський, 554 (Поділля)
Борина — брусниця, 1065
Борина-брусниця — брусниця, 1065
Борина-журавина — журавлина болотна, 747
Борина-лозянка — буяхи, 1064
Бориня — глід колючий, 349
Борівка — брусниця, 1065 (Карпати, Вербиця); чорниця, 1063 (Вановичі, Рипні)
Борівка глухия — буяхи, 1064
Борівка чорна — чорниця, 1063
Борідка — хвилівник звичайний, 92
Боріштан — плющ звичайний, 539

Боріяд — ластовень лікарський, 1095

Борконь — буркун білий, 686; буркун лікарський, 688 (Київщина)

Буркун — буркун білий, 686; буркун лікарський, 688 (Поділля) Буркун білий — буркун білий, 686; буркун високий, 687

Буркун жовтий яловий — рутвиця мала; 1021

Буркун степовий — буркун лікарський, 688

Борлій — полин польовий, 101

Борова рожь — герань криваво-червона, 517

Боровик — ахірофорус плямистий, 11 (Київщина); вовчі ягоди алтайські, 386 (Лісостеп, Поділля); вовчі ягоди пахучі, 387 (Черкащина); зимолюбка зонтична, 296 (Київщина, Чернігівщина)

Боровик глухий — ахірофорус плямистий, 11

Боровик запашний — вовчі ягоди пахучі, 387

Боровиця — чорниця, 1063 (Лісостеп); яловець звичайний, 591 Боровка — мучниця звичайна, 91

Боровниця — чорниця, 1063

Бородавик — кульбаба лікарська, 1013 (Прикарпаття); ранник вузлуватий, 955 (Поділля, Карпати); ранник крилатий, 956 (Поділля); ломиніс лозяний, 316 (Черкащина); червець однорічний, 952 (Прикарпаття); чистотіл звичайний, 287 (Одещина); празелень звичайна, 607 (Волинь) Бородавиця — празелень звичайна, 607

Бородавочник — скабіоза блідо-жовта, 948 (Київщина); чистотіл звичайний, 287 (Одещина, Миколаївщина)

Бородавочник річний — червець однорічний, 952

Бородач — золотобородник циқадовий, 300 (Херсонщина); ластовень лікарський, 1095 (Полісся, Лісостеп, Поділля)

Бородівка — хвилівник звичайний, 92

Бородка — біловус стиснутий, 711

Бородчатка — золотобородник циқадовий, 300

Бородявник — ломиніс лозяний, 316

Боросква — персик звичайний, 768

Борошень — гадючник в'язолистий, 481

Борошник — черемха звичайна, 750

Борошаник — плющ звичайний, 539

Борчевка — борщівник сибірський, 550

Борщ — борщівник європейський, 551; борщівник сибірський, 550; бутень запашний, 279 (Полтавщина)

Борщевик — борщівник європейський, 551

Борщеві лопуцьки — борщівник сибірський, 550

Борщевка — болиголов плямистий, 326; борщівник сибірський, 550

Борщевник — астранція велика, 135 (Київщина); борщівник європейський, 551; борщівник сибірський, 550; дивина чорна, 1072 (Сумщина)

Борщівка — борщівник європейський, 551 (Черкащина); ялиця звичайна, 25 (Західне Полісся)

Борщівник — борщівник європейський, 551; бугиля лісова, 77 (Київщина); бутень запашний, 279 (Полтавщина)

Борщівник звичайний — борщівник сибірський, 551

Борщівник щербак — борщівник європейський, 551

Борячок болотний — плакун верболистий, 663

Боцаки — буюхи, 1064

Бочанки — зозулин цвіт, 335

Боюся — аконіт шерстистовустий, 15

Боян — молочай, 464

Бояр-зілля — вовчуг польовий, 732

Боярин — айстра степова, 121

Бояришник — буяхи, 1064 (Волинь); глід п'ятистовпчиковий, 350

Боярочка — айстра степова, 121

Боярчик — айстра степова, 121

Бразалія — цезальпінія Джиліса, 187

Бразилькове дерево — цезальпінія Джиліса, 187

Бразілія — цезальпінія Джиліса, 187

Бразолія — цезальпінія Джиліса, 187

Бразолія — цезальпінія Джиліса, 187

Бразоля — цезальпінія Джиліса, 187

Брак — берека, 987

Браклен — клен польовий, 3

Брандишка — брандушка різноколірна, 180

Брандуши білі — рястка зонтична, 743

Брандушка — брандушка різноколірна, 180

Брандушки — рястка зонтична, 743

Брандушки білі — рястка зонтична, 743

Бранка — тимофіївка лучна, 780

Брань синя — синюха блакитна, 807

Брань-трава — синюха блакитна, 807

Брат-і-сестра — перестріч гайовий, 683; перестріч польовий, 681; медунка лікарська, 855 (Умань)

Брат-сестра — фіалка триколірна, 1101

Брат-сестриця — перестріч польовий, 681

Брат-та-сестра — фіалка триколірна, 1101

Брат-і-сестриця — перестріч гайовий, 683

Брат-з-сестрою — суховершки звичайні, 846 (Сумщина); фіалка триколірна, 1101 (Прикарпаття)

Братики — перестріч гайовий, 683; суховершки звичайні, 846

Братики-й-сестрички — суховершки звичайні, 846

Братик-і-сестриця — фіалка триколірна, 1101

Братка — фіалка триколірна, 1101

Братки — перестріч гайовий, 683; перестріч лучний, 684; перестріч польовий, 681; фіалка собача, 1097; фіалка триколірна, 1101; фіалка польова, 1096

Братік — перестріч гайовий, 683

Братіки — фіалка триколірна, 1101

Братки городні — фіалка триколірна, 1101

Братки польові — самосил гайовий, 1015; фіалка польова, 1096

Братки трибарвні — фіалка триколірна, 1101

Браток — перестріч гайовий, 683

Братчик — горлянка женеvська, 30

Братчики — перестріч гайовий, 683 (Прикарпаття, Поділля); фіалка триколірна, 1101 (Західне Полісся)

Братчик-і-сестричка — фіалка триколірна, 1101

Брацьвінок — купальниця європейська, 1052

Брачки — фіалка триколірна, 1101

Бредина — верба козяча, 922

Бредулець — багно звичайне, 621

Бредулець багонник — багно звичайне, 621

Бредюна — гірчак почечуйний, 823

Брезелія — цезальпінія Джиліса, 187

Брезулець — багно звичайне, 621

Бреклен — клен польовий, 3

Брендуля — шафран справжній, 358

Брендушка — рястка зонтична, 743 (Поділля, Лісостеп); шафран банатський, 355 (Закарпаття); шафран Гейфеля, 356 (Закарпаття, Хуст); шафран справжній, 358 (Поділля)

Брендюшка — шафран Гейфеля, 356

Бресква — персик звичайний, 768

Брескиня — персик звичайний, 768

- Брескиня звичайна — персик звичайний, 768
Бретванник — купальниця європейська, 1052
Бретвінок — купальниця європейська, 1052
Брехачка — стокротки багаторічні, 151
Бречитан — плющ звичайний, 539
Бридик — багно звичайне, 621
Бриндиш — шафран Гейфеля, 356
Бриндишки — шафран банатський, 355
Бриндуш — шафран банатський, 355
Бриндуша — шафран справжній, 358
Бриндуша осіння — пізньоцвіт осінній, 321
Бриндушка — шафран банатський, 355; шафран справжній, 358
Бритванник — купальниця європейська, 1052
Бриця — березка польова, 329 (Херсонщина); плющ звичайний, 539 (Одещина)
Брички — подорожник середній, 800
Брібчасти зіллячко — бедринець ломикаменевий, 792
Брідовка — капуста городня, 166
Бріч — дрік фарбувальний, 508 (Поділля); марена красильна, 901 (Карпати, Закарпаття)
Бріч красильний — марена красильна, 901
Бріанка — тимофіївка лучна, 780
Бровник — офрис кримський, 736
Брониця — чоловіча папороть, 426
Бронич сіверний — переломник північний, 64
Бросква — персик звичайний, 768
Бросквина — персик звичайний, 768
Бросквиня — персик звичайний, 768
Брослива — персик звичайний, 768
Брослина — персик звичайний, 768
Броча — марена красильна, 901
Брочитан — плющ звичайний, 534
Брочник — підмаренник м'який, 503
Брошник — чоловіча папороть, 426
Брош красильний — марена красильна, 901
Бруздевіна — бруслина бородавчата, 475
Брузник бурий — куряча сліпота звичайна, 722
Брузьєвіна — бруслина бородавчата, 475
Брузьмел — бруслина європейська, 474
Брукселка — капуста городня, 166
Брунелька — суховершки звичайні, 846
Бруселина — бруслина європейська, 474
Бруслина — бруслина європейська, 474
Брусинина — бруслина європейська, 474
Бруслевина — бруслина бородавчата, 475; бруслина європейська, 474
Брусквіна — персик звичайний, 768
Брусквиня — персик звичайний, 768
Брусленина — бруслина бородавчата, 475, бруслина європейська, 474
Бруслелина — бруслина бородавчата, 475; бруслина європейська, 474
Бруслилина — бруслина європейська, 474
Бруслина — бірючина звичайна, 638 (Волинь); бруслина, 1065 (Розджалів); бруслина бородавчата, 475; бруслина європейська, 474
Бруслина звичайна — бруслина європейська, 474
Брусника — бруслина, 1065
Бруснина — бруслина бородавчата, 475
Брусничник — бруслина, 1065
Брусниці — бруслина, 1065

Брустина — бруслина бородавчаста, 475

Брюквиця — буквиця лікарська, 156

Брюссельська капуста — капуста городня, 166

Брякина — берека, 987

Брянъ — горох польовий, 795

Бубен — горох польовий, 795; горох посівний, 796

Бубовник — дзвінець великий, 880

Бубонник — дзвінець великий, 880

Бувальчка — квасоля звичайна, 778

Бугаї — квасоля звичайна, 778

Бугайник — петрів хрест лускатий, 612

Бугил — бугила лісова, 77

Бугила — болиголов плямистий, 326; бугила лісова, 77; дудник лісовий, 70 (Київщина); дягель лікарський, 69 (Черкащина, Київщина)

Бугила пахуча — бутень запашний, 279

Бугиль — бугила лісова, 77

Буглав — болиголов плямистий, 326

Буглас — воловик лікарський, 62

Бугласова трава — воловик лікарський, 62

Будбіельник — перстач сріблястий, 835

Будзина — бузина чорна, 940

Будра — очиток їдкий, 960 (Поділля); розхідник звичайний, 525 (Херсонщина); сонцесвіт звичайний, 540 (Волинь)

Будра пліщовидна — розхідник звичайний, 525

Будяк — будяк кучерявий, 229 (Таврія); волошка скабіозовидна, 258 (Волинь, Ровно); дурман звичайний, 389 (Прикарпаття); нетреба колюча 1108 (Поділля); татарник звичайний, 734 (Кіровоградщина)

Будяк білий — головатень круглоголовий, 431 (Полтавщина); миколайчики польові, 455 (Кіровоградщина, Херсонщина)

Будяк гірський — головатень круглоголовий, 431

Будяк жовтоцвітий — дивина волотиста, 1071 (Лісостеп); кульбаба лікарська, 1013 (Канів)

Будяк медовий — рапонтікум серпівидний, 877

Будяк синій — миколайчики сині, 457

Будячки — нетреба колюча, 1108

Будячок — миколайчики сині, 457 (Полтавщина); серпій красивий, 967 (Вінниччина)

Будячок полевий — миколайчики сині, 457

Бужавельник — яловець звичайний, 591

Буждерезо — дурман звичайний, 389

Буже — бузина чорна, 940

Буз — бузина червона, 941; бузина чорна, 940; бузок звичайний, 1009 (Звенигородка); гадючник в'язолистий, 481 (Дніпропетровськ)

Буждерезо — бузок звичайний, 1009

Бузина — бузина трав'яниста, 939; бузина чорна, 940; бузок звичайний, 1009 (Чернівці)

Бузина базник — бузина трав'яниста, 939

Бузина біла — бузина чорна, 940

Бузина в'яла — бузина трав'яниста, 939

Бузина ялова — бузина трав'яниста, 939

Бузник — бузина трав'яниста, 939; бузина чорна, 940 (Володимир-Волинський); бузок звичайний, 1009 (Поділля)

Бузовник — бузина трав'яниста, 939

Бузок — бузина чорна, 940 (Ровенщина, Харківщина); бузок звичайний, 1009

Бузочок — бузок звичайний, 1009

Бузочок звичайний — бузок звичайний, 1009

Бузульник — язичник буковинський, 636

Бузульник карпатський — язичник карпатський, 637

- Бузуна — собача — бузина тра-
в'яниста, 939
- Бузьдерев — дурман звичай-
ний, 389
- Бузьки — грабельки звичайні,
454
- Бузьків огонь — коронарія зозу-
ляча, 335
- Бузьочки — грабельки звичайні,
454
- Бузьочник — герань лучна, 515
- Бузьочник звичайний — грабель-
ки звичайні, 454
- Бузьочник пірнатолистий — гра-
бельки звичайні, 454
- Бузьочок — грабельки звичайні,
454
- Бук — бук лісовий, 476
- Бук-трава — буквиця лікарська,
156
- Букашник — агалик-трава гір-
ська, 590
- Буква — буквиця лікарська, 156
- Буквиця — вербозілля лучне, 660
(Дніпропетровщина, Кіровоград-
щина); вероніка лікарська, 1084
(Кіровоградщина); парило зви-
чайне, 28 (Херсонщина); первоцвіт
весняний, 845 (Черкаський
р-н); подорожник великий, 798
(Київщина, південь); чистець лі-
совий, 996 (Полтавщина, Харків-
щина); шавлія кільчаста, 937
(Дніпропетровщина)
- Буквиця біла — первоцвіт весня-
ний, 845
- Буквиця жовта — первоцвіт вес-
няний, 845
- Буквиця заяча — вербозілля
лучне, 660
- Буквиця звичайна — буквиця лі-
карська, 156
- Буквиця карпатська — пальце-
корінь плямистий, 381
- Буквиця маленька — вербозілля
лучне, 660
- Буквиця синя — шавлія лучна,
934
- Буквиця чорна — буквиця лі-
карська, 156
- Букли — купальниця європейсь-
ка, 1052
- Буковець — пальцекорінь пля-
мистий, 381
- Буковина — бук лісовий, 476
- Буковниця — буквиця лікарська,
156 (Умань); чистець лісовий,
996 (Полтавщина)
- Буковник — буквиця лікарська,
156
- Буксусник — самшит вічнозеле-
ний, 186
- Букшпан — самшит вічнозеле-
ний, 186
- Букшпан всезелений — самшит
вічнозелений, 186
- Букшпан зелений — самшит віч-
нозелений, 186
- Булав — болиголов плямистий,
326
- Булавочник — булатка велико-
цвіта, 262
- Булавочник білий — булатка ве-
ликоцвіта, 262
- Булавочник довголистий — бу-
латка довголиста, 263
- Булавочник червоний — булатка
червона, 264
- Булатка — головачка Литвино-
ва, 265
- Булатка блідна — булатка вели-
коцвіта, 262
- Булатка мечолиста — булатка
довголиста, 263
- Булдир'ян — валеріана лікарсь-
ка, 1066
- Булдріян — синюха блакитна,
807
- Булига — болиголов плямистий,
326
- Булиголова — болиголов пля-
мистий, 326
- Булки котячі — розхідник зви-
чайний, 525
- Бульба — соняшник бульбистий,
542
- Бульбанежа садова — калина
звичайна, 1088
- Бульбук — купальниця євро-
пейська, 1052
- Бульбук звичайний — купальни-
ця європейська, 1052
- Бульва — соняшник бульбистий,
542
- Бумбаня — квасоля звичайна,
778
- Бундава — диня посівна, 691

Бунка — вероніка струмкова, 1080
 Бурак — буряк звичайний, 155
 Бурак звичайний — буряк звичайний, 155
 Бурачки — огірочник лікарський, 163 (Поділля); повитиця європейська, 367 (Львівщина); щирця хвостата, 52 (Чернігівщина)
 Бурачник — огірочник лікарський, 163
 Бурачок — бурачок морський, 48; б. пустельний, 49
 Бурачок польовий — бурачок польовий, 47
 Бурівник — волошка скабіозовидна, 258
 Бурковина — буркун білий, 686; буркун лікарський, 688
 Буркотина — гуньба сінна, 1048
 Буркун — дивина чорна, 1072 (Харківщина); синяк червоний, 433 (Поділля)
 Буркун жовтий — буркун лікарський, 688
 Буркун-зілля — буркун білий, 686
 Буркун-зілля — буркун білий, 686; б. лікарський, 688; підмаренник справжній, 506 (Київщина, північ)
 Буркун красний — люцерна посівна, 680
 Буркун луговий — буркун лікарський, 688
 Буркун складник — буркун білий, 686
 Буркун свинячий — спориш звичайний, 818
 Буркунець — буркун лікарський, 688 (Львівщина); люцерна посівна, 680 (Дніпропетровщина)
 Буркунець мишачий — люцерна посівна, 680
 Буркунчик — люцерна хмелевидна, 679
 Буркунчук — люцерна хмелевидна, 679
 Бурулька — дягель лікарський, 69
 Бурчик — коронарія зозуляча, 335
 Буряк — буряк звичайний, 155

Буряки — повитиця європейська, 367
 Бур'ян — дивина чорна, 1072
 Бурячки — гірчак почечуйний, 823 (Волинь); лобода червона, 293 (Поділля); очиток їдкий, 960 (Київщина, південь)
 Бурячник — огірочник лікарський, 163
 Буслова трава — грабельки звичайні, 454
 Бусник — бузина трав'яниста, 939
 Бусуйок — васильки справжні, 725
 Бусьочки — пірнатолисті — грабельки звичайні, 454
 Бут — буряк звичайний, 155
 Бутерлак — портулак городній, 830
 Бутник — люцерна посівна, 680
 Бутянові ніжки — вовче тіло болотне, 323
 Бухарка — диня посівна, 691
 Бучениш — сідач коноплевий, 463
 Бучениш пеночник — сідач коноплевидний, 463
 Бучина — бук лісовий, 476
 Бучня — бугила лісова, 77
 Буяк — буяхи, 1064
 Буяки — буяхи, 1064
 Бялка — конопля біла, 827

В

Вайда — вайда фарбувальна, 589
 Вакація жовта — карагана дерев'яниста, 223
 Вакація — робінія звичайна, 892
 Валашок — конюшина лучна, 1045
 Валашок жовтий — заяча конюшина багатоліста, 78
 Валдріян — валеріана лікарська, 1066
 Валер'ян — валеріана лікарська, 1066
 Валетка польова — агалік-трава гірська, 590
 Вальдмейстер — підмаренник запашний, 504
 Ванна — дивина чорна, 1072

Ванник — конвалія звичайна, 328

Варагуша — копитняк європейський, 115

Варагушня — валеріана лікарська, 1066

Вараничка — калістефус китайський, 194

Варахія — оман британський, 579

Варенець — півонія вузьколиста, 751

Вареха — ложечниця піренейська, 320

Варохобник — вербозілля звичайне, 662

Василек — волошка лучна, 252 (Буковина); в. синя, 250 (Волинь); в. скабіозовидна, 258 (Херсонщина)

Василек дикий — пахучка звичайна, 317 (Поділля); шавлія поникла, 932 (Харківщина)

Василек польовий — горлянка женецька, 30

Василек польовий — дзвоники сибірські, 213

Василечек — волошка синя, 250

Василечки — васильки справжні, 725

Василечки польові — пахучка звичайна, 317

Василечок — фіалка шершава, 1098

Василистник — рутвиця блиска, 1020; рутвиця мала, 1021

Василь — конюшина гірська, 1044

Васильки — волошка синя, 250 (Київщина); рутвиця мала, 1021 (Харківщина); чебрець звичайний, 1029 (Остер)

Васильки болотяні — плакун прутівидний, 664

Васильки городні — васильки справжні, 725

Васильки душисті — васильки справжні, 725

Васильки лісові — герань лучна, 515 (Чернігівщина); горлянка женецька, 30 (Полтавщина, Кіровоградщина)

Васильки низькі — волошка низька, 251

Васильки пахучі — васильки справжні, 725

Васильки плавньові — плакун верболистий, 663

Васильки польові — суховершки звичайні, 846 (Харківщина); шавлія лучна, 934 (Черкащина)

Васильки собачі — суховершки звичайні, 846

Васильки холості — чистець болотний, 994

Васильки церковні — васильки справжні, 725

Василько — васильки справжні, 725

Васильник — васильки справжні, 725

Васильок — васильки справжні, 725 (Прикарпаття); волошка синя, 250 (Херсонщина)

Васильок лісний — суховершки звичайні, 846

Васильок малий — золототисячник малий, 260

Васильок милий — золототисячник малий, 260

Васильок польовий — волошка лучна, 252 (Буковина); жабрій ладанний, 497 (Поділля); очанка коротковолоса, 473 (Київщина); щибрушка польова, 12 (Полтава)

Васильочок — васильки справжні, 725

Васильчик — васильки справжні, 725; волошка синя, 250

Васильчики — васильки справжні, 725

Ваточник — ваточник сирійський, 116

Ваточник американський — ваточник сирійський, 116

Вахта трилиста — бобівник трилистий, 698

Вдовичка — стокротки багаторічні, 151

Вдовушка — свербіжниця польова, 599 (Харківщина); хориспораніжна, 298 (Харківщина, Донбас)

Вдовушки — свербіжниця польова, 599

Ведмедиця — миколайчики сині, 457

Ведмеже вухо — дивина воло-
систа, 1071
Ведмеже ухо — дивина ведмежа,
1077 (Київщина); шавлія ефі-
опська, 930 (Дніпропетровщина)
Ведмежина — ожина несійська,
904
Вежниця гладка — пужник го-
лий, 1053
Велетка польова — агалик-трава
гірська, 590
Велике зілля — оман високий,
580
Вельбіг — квасоля звичайна, 778
Вепривник — агрус відхилений,
533
Веприн — агрус відхилений, 533
Веприна — агрус відхилений, 533
(Прикарпаття); ожина сиза, 902
(Поділля)
Вепринець — агрус відхилений,
533
Верба — верба ламка, 924; киз-
ляк болотний, 713 (Сумщина)
Верба багряна — верба пурпуро-
ва, 926
Верба ветлина — верба прудо-
видна, 928
Верба вітлова — верба прудо-
видна, 928
Верба вухата — верба вушката,
921
Верба дика — карагана кушова,
224
Верба затрійка — верба трити-
чинкова, 927
Верба іва — верба козяча, 922
Верба інеїста — верба остро-
листа, 919
Верба козя — верба козяча, 922
Верба крихка — верба ламка,
924
Верба крушка — верба ламка,
924
Верба лаврова — верба п'ятити-
чинкова, 925
Верба лоза — верба прудовидна,
928
Верба ломка — верба ламка, 924
Верба мігдалова — верба трити-
чинкова, 927
Верба попеляста — верба сива,
923

Верба п'ятерка — верба п'ятити-
чинкова, 925
Верба рокитна — верба пурпуро-
ва, 926
Верба сіра — верба сива, 923
Верба срібна — верба біла, 920
Верба ушатка — верба вушката,
921
Верба чарвона — верба пурпуро-
ва, 926
Верба червена — верба пурпуро-
ва, 926
Верба червона — верба пурпуро-
ва, 926
Верба черлена — верба пурпуро-
ва, 926
Верба чорна — верба п'ятити-
чинкова, 926
Верба-трава — плакун верболис-
тий, 663; кизляк болотний, 713
Вербейник — вербозілля зви-
чайне, 662
Вербенець — верба прудовидна,
928
Вербець солодкий — солодка го-
ла, 528
Вербинець — верба прудовидна,
928
Вербинка — айстра степова, 121
Вербитник — плакун верболис-
тий, 663
Вербиця колюча — повій зви-
чайний, 655
Вербишник — дивина волотиста,
1071; дивина чорна, 1072 (Поді-
лля); скополія карніолійська, 953
(Звенигородський р-н)
Вербівник — вербозілля зви-
чайне, 662
Верблюже ухо — шавлія ефі-
опська, 930
Вербовник — верба п'ятитичи-
нкова, 925; плакун верболистий,
663
Вербозіль звичайний — вербозіл-
ля звичайне, 663
Вербозіль круглолистий — вер-
бозілля лучне, 660
Верболіз — верба козяча, 922;
в. прудовидна, 928 (Прикарпат-
тя); в. пурпурова, 926 (Подніп-
ров'я); в. п'ятитичинкова, 925
(Полтава); в. тритичинкова, 927
(Прикарпаття)

Верболіз китичний — кизляк бо-
лотний, 713

Верболіз червоний — верба пур-
пурова, 926

Верболоз — верба козяча, 922
(Запоріжжя); в. прутковидна, 928
(Подніпров'я); в. п'ятитичинко-
ва, 925 (Херсонщина, Миколаїв-
щина)

Верболоза — верба козяча, 922
Верболозина — верба п'ятити-
чинкова, 925

Верболуз — верба прутковидна,
928

Вербоплій — повій звичайний,
655

Вербопліт — повій звичайний,
655

Верботери — обліпіха крушино-
видна, 565

Верб'ячий горох — горошок ми-
шачий, 1089

Верб'ячий горох — горошок ми-
шачий, 1089

Вередник — талабан польовий,
1026

Вередовець — рутвиця жовта,
1019 (Харківщина); р. мала, 1021
(Поділля, Прикарпаття)

Вередовник — зимолюбка зон-
тична, 296

Верес — верес звичайний, 195

Верес луговий — очанка корот-
коволоса, 473

Верес простий — верес звичай-
ний, 195

Вересень — верес звичайний, 195

Вересіль — верес звичайний, 195

Вересіль звичайний — верес зви-
чайний, 195

Вересінь — верес звичайний, 195

Вересінь звичайний — верес зви-
чайний, 195

Вереск — верес звичайний, 195

Верескид — бруслина бородав-
часта, 475

Вересклен — бруслина бородав-
часта, 475; б. європейська, 474

Верескльень — бруслина бородав-
часта, 475

Вересовець-трава — верес зви-
чайний, 195

Верест — верес звичайний, 195

(Волинь); чебрець звичайний,
1029 (Полтавщина)

Веретень — дягель лікарський,
69

Верис — верес звичайний, 195

Веріс — верес звичайний, 195

Веркслед — бруслина європейсь-
ка, 474

Вероника — вероніка лікарська,
1084

Вероніка джерельна — вероніка
струмкова, 1080

Вероніка лісна — вероніка лі-
карська, 1084

Вероніка проста — вероніка ши-
роколиста, 1087

Верос — верес звичайний, 195

Верпина — агрус відхилений, 533

Вертиполе — осот польський, 310
Верходуб — стародуб широко-
листяний, 611

Весей — омег водяний, 728

Веселка — горлянка повзуча, 31

Веслин дволітній — енотера дво-
річна, 729

Веслин люльочник — енотера
дворічна, 729

Веснівка — веснівка дволиста,
667; первоцвіт весняний, 845
(Поділля, Прикарпаття)

Веснуха — анемона дібровна, 66

Веснянка — первоцвіт борош-
нистий, 843 (Ясиня); первоцвіт
весняний, 845 (Поділля, Карпа-
ти); чина весняна, 618 (Західне
Полісся)

Веснянка безвільна — первоцвіт
весняний, 845

Веснянка великоцвіта — перво-
цвіт великокашечковий, 844

Веснянка проста — первоцвіт
весняний, 845

Веснянка росла — первоцвіт ви-
сокий, 842

Веснянки — чина весняна, 618

Весь — омег водяний, 728

Ветвіна — атрагена альпійська,
137

Ветла — верба біла, 920 (Хер-
сонщина); в. прутковидна, 928
(Дніпропетровщина, Запоріж-
жя); в. тритичинкова, 927 (По-
ділля)

Ветлина — верба прутovidна, 928

Ветловник — верба біла, 920

Ветрениця яскоровата — анемона жовтецева, 67

Вех — вех широколистий, 980 (Лісостеп); цикута отруйна, 304 (Херсонщина)

Вех кінський — зірочник злаковидний, 998

Вех малий — омег водяний, 728

Вежа — рутвиця жовта, 1019 (Лісостеп); цикута отруйна, 304 (Херсонщина)

Вечерка госпожанка — нічна фіалка, 555

Вечерниці душисті — нічна фіалка, 555

Вечерниці пахучі — нічна фіалка, 555

Вечерниця — нічна фіалка, 555

Вечерниця пахуча — нічна фіалка, 555

Вечерниця-трава — нічна фіалка, 555

Вечернички — нічна фіалка, 555

Вечірник — нічна фіалка, 555

Вечірня фіялка — нічна фіалка, 555

Веш — цикута отруйна, 304

В'єрба вітлова — верба прутovidна, 928

Вибіжка лугова — тонконіг лучний, 806

Вибіжка однолітка — тонконіг однорічний, 805

Вивішник — гравілат міський, 521

Вивішник — гравілат міський, 521

Видальник — льонок звичайний, 644

Видун — мак дикий, 754

Видух — мак дикий, 754

Видуха — мак дикий, 754

Видяк — мак дикий, 754

Вижлин — ротики садові, 79

Визальник — сокирки польові, 327

Вика лісова — горошок лісовий, 1091

Вика плотова — горошок плотовий, 1090

Вика птича — горошок мишачий, 1089

Вимеля — дубова омела європейська, 651 (Поділля); омела біла, 1104 (Полісся)

Виниця — хміль звичайний, 568

Винна ягода — смоковниця звичайна, 479

Винниця — смородина звичайна, 888

Винниця чорна — смородина чорна, 886

Виноград дикий — виноград лісовий, 1106; конвалія звичайна, 328 (Поділля); хміль звичайний, 568 (Гуцульщина)

Виноград земляний — петрів хрест лускатий, 612

Випадишна трава — родовик лікарський, 942

Висипка — катаброза водяна, 246

Висипка лугова — тонконіг лучний, 806

Висипка однолітна — тонконіг однорічний, 805

Високоростий горошок — горошок лісовий, 1091

Виспина — горобина звичайна, 986

Вистрічки — стокротки багаторічні, 151

Висюк — бромус розчепірений, 176

Витва — верба прутovidна, 928

Витягач — подорожник середній, 804

Виха — цикута отруйна, 304

Вихляник — вовчуг польовий, 732

Вихорево гніздо — омела біла, 1104

Виш — очерет звичайний, 784

Вишай — очерет звичайний, 784

Вишенник — вишня степова, 269

Вишенька — вишня звичайна, 270; вишня степова, 269 (Поділля); мигдаль степовий, 57 (Бердичів)

Вишенька дика — вишня степова, 269

Вишенька чортова — вишня степова, 269

Вишилінник — подорожник ланцетолистий, 797

Вишнівець — грудниця звичайна, 353

Вишня — вишня звичайна, 270
Вишня дика — вишня степова, 269

Вишня душиста — вишня магадебська, 749

Вишня карлова — вишня степова, 269

Вишня польова — вишня степова, 269

Вишня турецька — вишня магадебська, 749

Вишня чортова — вишня степова, 269

Вишняк — вишня звичайна, 270;
мигдаль степовий, 57 (Таврія)

Вівсик — зірочник лісовий, 999

Вівсюк — вівсюг звичайний, 143

Вівсюг — вівсюг звичайний, 143

Вівсюга — вівсюг звичайний, 143

Вівсюк — вівсюг звичайний, 143

Вівсянка — бромус польовий, 172 (Волинь, Поділля); тонконіг лучний, 806 (Харківщина)

Вівшук — грястиця збірна, 380

Відводник — комонник лучний, 1003

Відводник луковий — комонник лучний, 1003

Відкаслик — відкаслик безстеблений, 236; рутвиця жовта, 1019 (Київщина)

Відкаслик безбильний — відкаслик безстеблений, 236

Відкаслик — відкаслик безстеблений, 236

Відук — мак дикий, 754

Відкаслик — валеріана лікарська, 1066 (Волинь); вероніка дібровна, 1081 (Черкащина); рутвиця жовта, 1019 (Канів)

Відьміне зілля — осот польовий, 307 (Лісостеп); цирцея звичайна, 306 (Полтава)

Віждик — льонок звичайний, 644
Війник — куничник наземний, 189

Вілець — березка польова, 329

Вільха біла — вільха сіра, 45

Вільха звичайна — вільха клейка, 44

Вінець — перестріч польовий, 681

Вінець рябий — рябчик великий, 489

Віник — віниччя справжнє, 600

Віники — кудрявець Софії, 394

Віники білі — полин польовий, 101; полин приморський, 104

Віницінь — віниччя справжнє, 600

Віниця — віниччя справжнє, 600

Вінички — жовтушник сіруватий, 459 (Дніпропетровщина);

кудрявець Софії, 394 (Вінниця);

полин австрійський, 100 (Поділля); полин віниковий, 108

(Крим); полин польовий, 101 (Харків); хрінниця смердюча, 631 (Дніпропетровщина, Донбас)

Вінички білі — полин австрійський, 100

Віничник — віниччя справжнє, 600 (Херсонщина); полин звичайний, 110 (Полтавщина);

хрінниця смердюча, 631 (Запоріжжя, Дніпропетровщина)

Віничок — льонолижник гіллястий, 1025

Віничче — кудрявець Софії, 394

Віничче — кудрявець Софії, 394

Віниччя — віниччя справжнє, 600; злинка гостра, 451 (Поділля), злинка канадська, 452 (Черкаси);

кудрявець Софії, 394 (Вінниця); полин австрійський, 100 (Бердичів, Мелітополь);

полин гіркий, 98 (Донбас); полин польовий, 101 (Лісостеп); полин віниковий, 108

Віниччя біле — полин австрійський, 100 (Херсонщина);

полин звичайний, 110 (Тернопільщина)

Віниччя полинкове — полин австрійський, 100

Віничье — віниччя справжнє, 600

Віник — віниччя справжнє, 600

Вінниці — смородина звичайна, 888

Вінниця явірниця — смородина звичайна, 888

Вінничче — віниччя справжнє, 600

Віннички — смородина звичайна, 888

Віновець — тонконіг лучний, 806

Вінок-горошок — в'язіль барвистий, 336
 Вінчики — полин австрійський, 100
 Віскрутка — стокротки багато-річні, 151
 Вісьмина — повій звичайний, 655
 Вітла — верба біла, 920
 Вітла біла — верба біла, 920
 Вітренник — рутвиця блискуча, 1020
 Вітрениця лісна — анемона лісова, 65
 Вітрениця синьоцвіта — печіночниця звичайна, 549
 Вітрове зілля — вовчуг польовий, 732
 Вітровник — гадючник в'язолистий, 481
 Віх — цикута отруйна, 304
 Віха — омела біла, 1104
 Віхалка галузиста — віхалка гілляста, 75
 Віханка — рускус під'язиковий, 915
 Вічник рожевий — кравник пізній, 727
 Віюнчик — березка польова, 329
 Влок — горошок лісовий, 1091
 Внутренник — льоник звичайний, 644
 Воверки — шолудивник болотний, 762
 Вовес — овес посівний, 144
 Вовк — вовчуг польовий, 733; в. колючий, 733
 Вовки — вовчуг польовий, 732
 Вовкбой — аконіт, 13; аконіт молдавський, 16
 Вовкбойник — аконіт молдавський, 16
 Вовконіг звичайний — вовконіг європейський, 659
 Вовниця широколиста — пухівка широколиста, 953
 Вовнянка — гвоздика стиснуто-чашечкова, 402 (Лісостеп); пухівка широколиста, 953 (Полісся)
 Вовча вишня — белладонна звичайна, 142
 Вовча кукурудза — арум плямистий, 112
 Вовча кукурузка — конвалія звичайна, 328

Вовча лапа — герань криваво-червона, 517 (Херсонщина); купальниця європейська, 1052 (Західне Полісся)
 Вовча стопа — купальниця європейська, 1052
 Вовча ступа — герань лучна, 515 (Умань); астрагал солодколистий, 126 (Полтавщина); вовконіг європейський, 659 (Київщина)
 Вовча трава — вовчуг колючий, 733
 Вовча уступа — герань криваво-червона, 517
 Вовча ягода — белладонна звичайна, 142 (Полтавщина); вороняче око звичайне, 757 (Поділля)
 Вовчак — вовчуг польовий, 732
 Вовчак воюючий — вовчуг колючий, 733
 Вовчак колючий — вовчуг колючий, 733
 Вовчак тернистий — вовчуг колючий, 733
 Вовче багно — рододендрон жовтий, 882
 Вовче лико — бруслина бородавчаста, 474; бруслина європейська, 473 (Житомирське Полісся, Словечно); вовчі ягоди звичайні, 388 (Чернігівщина)
 Вовче личко — вовчі ягоди звичайні, 388
 Вовче молоко — молочай кипарисовидний, 466
 Вовче молочко — молочай, 464
 Вовче ребро — купина багатоквіткова, 813; купина лікарська, 814
 Вовче тіло — вовче тіло болотне, 823; аконіт шерстистовустий, 15 (Поділля)
 Вовче фіялке — конвалія звичайна, 328
 Вовчець — вовчок гіллястий, 745
 Вовчижник — вовчуг польовий, 732
 Вовчий горох — астрагал солодколистий, 126
 Вовчий горох гачкуватий — астрагал гачкуватий, 127
 Вовчий горошок — астрагал Крайни, 128

Вовчий горошок волохатий — астрагал пухнастоквітковий, 132
Вовчий горошок датський — астрагал датський, 123
Вовчий горошок луговий — астрагал козлятниковидний, 125
Вовчий горошок мохнатий — астрагал шерстистий, 124
Вовчий горошок пісковий — астрагал піщаний, 122
Вовчий горошок понтійський — астрагал понтійський, 131
Вовчий горошок прутяний — астрагал лозяний, 134
Вовчий горошок солодкий — астрагал солодколистий, 126
Вовчий горошок степовий — астрагал еспарцетовий, 130
Вовчий горошок французький — астрагал монпельйський, 129
Вовчий горошок щетинистий — астрагал щетинистий, 133
Вовчий зуб — кульбаба лікарська, 1013
Вовчий копит — купальниця європейська, 1052
Вовчий корінь — аконіт шерстистовустий, 15
Вовчий перець — вовчі ягоди звичайні, 388
Вовчик — вовчуг польовий, 732
Вовчина — вовчуг польовий, 732 (Буковина); жостір проносний, 876 (Поділля)
Вовчинець — вовчі ягоди звичайні, 383 (Прикарпаття); вовчі ягоди пахучі, 387 (Поділля); вовчуг польовий, 732 (Лемківщина); молочай, 464 (Львів); молочай кипарисовидний, 466 (Калуш)
Вовчинець дубочок — вовчі ягоди пахучі, 387
Вовчинець звичайний — вовчі ягоди звичайні, 388
Вовчинець пахучий — вовчі ягоди пахучі, 387
Вовчина — жостір проносний, 876
Вовчиця — герань криваво-червона, 517
Вовчі жили — вовче тіло болотне, 323
Вовчі зуби — петрів хрест лускатий, 612

Вовчі лапки — герань болотна, 514; г. лучна, 515
Вовчі серги — бруслина європейська, 474
Вовчі тіли — вовче тіло болотне, 323
Вовчі яблука — головатень круглоголовий, 431
Вовчі ягідки — мучниця звичайна, 91
Вовчі ягоди — актея колосиста, 18 (Поділля); блекота чорна, 572 (Буковина); бирючина звичайна, 638 (Одещина); вовчі ягоди звичайні, 638 (Волинь); крушина ламка, 487 (Овруцький р-н); паслін солодко-гіркий, 981 (Полтавщина)
Вовчі ягоди жовті — паслін солодко-гіркий, 981
Вовчі ягоди червоні — вовчі ягоди звичайні, 388
Вовчі ягоди чорні — белладонна звичайна, 192
Вовчівник — вовчуг польовий, 732
Вовчка — вовчуг польовий, 732
Вовчки — сідач коноплевий, 463 (Лісостеп); череда трироздільна, 160 (Овруч, Червонка, Олевськ)
Вовчник — вовчі ягоди звичайні, 388
Вовчок — вовчок гіллястий, 745
Вовчуг — вовчуг колючий, 733; в. польовий, 732; куряча сліпота звичайна, 722 (Дніпропетровщина)
Вовчуга — герань лучна, 515
Вовчуган — вовчуг колючий, 733
Вовчужник — вовчуг польовий, 732
Вовчук — вовчуг польовий, 732
Вовчура — герань лучна, 515
Вовчух — вовчуг польовий, 732
Вовчух вониючий — вовчуг польовий, 732
Вогник — відкасник звичайний, 240 (Бессарабія); суховершки звичайні, 846 (Черкащина)
Вогничок червоний — курячі очка польові, 60
Вограб — горобина звичайна, 986

Водогляд — плакун верболистий, 663

Водокрас — жабурник звичайний, 571

Водопериця — водопериця колоскова, 708

Водопир — водяний різак алое-видний, 1002

Водорішник — водяний горіх плаваючий, 1036

Водорішник звичайний — водяний горіх плаваючий, 1036

Водяна лелія — латаття біле, 724

Водяний оріх — водяний горіх плаваючий, 1036

Водяні оріхи — водяний горіх плаваючий, 1036

Водянка — водянка чорна, 438

Вожина — ожина сиза, 902

Войник — куничник наземний, 189

Воливодко — купальниця європейська, 1052

Волики степні — ластовень лікарський, 1095

Волів язик — наперстянка великоцвіта, 405

Волівник ярий — чина весняна, 618

Волове око — айстра степова, 121 (Хмельниччина, Херсонщина); гравілат міський, 521 (Волинь); королиця звичайна, 632 (Харківщина); купальниця європейська, 1052 (Житомирське Полісся, Червонка); оман верболистий, 583 (Лісостеп)

Воловий хвіст — дивина залізняковидна, 1074

Воловий язик — воловик лікарський, 62 (Київщина); живо-кіст лікарський, 1005 (Черкащина); медунка лікарська, 855 (Полтавщина); чорнокорінь лікарський, 377 (Полісся, Правобережний Лісостеп)

Воловик — воловик лікарський, 62; в. італійський, 61

Волові очі — айстра степова, 121

Вологладка — воловик лікарський, 62; в. італійський, 61

Вологладка проста — воловик лікарський, 62

Вологладка-синька — воловик лікарський, 62

Вологладка — воловик італійський, 61; в. лікарський, 62

Вологладка-синька — воловик лікарський, 62

Володушка — ласкавець круглолистий, 184

Волокижник — вороняче око звичайне, 757

Волокінник — вороняче око звичайне, 757

Волокник — вороняче око звичайне, 757; вербозілля лучне, 660

Волокник чотирилистий — вороняче око звичайне, 757

Волосатик — горлянка женецька, 30

Волосінник — вороняче око звичайне, 757

Волоски — ковила пірчаста, 1001 (Черкащина); талабан польовий, 1026 (Полтавщина);

Волоскові черевички — чина весняна, 628

Волосник — астрагал солодколистий, 126 (Київщина); вороняче око звичайне, 757 (Львівщина); герань криваво-червона, 517 (Черкаси); жовтозілля Якова, 964 (Дніпропетровщина); нечуй-вітер волохатенький, 561 (Поділля); пахучка звичайна, 317 (Волинь); талабан польовий, 1026 (Полтавщина); чистотіл звичайний, 287 (Харківщина); фіалка дивна, 1099 (Київщина); фіалка триколірна, 1101 (Сумщина)

Волосняк — копитняк європейський, 115

Волоська ріпа — соняшник бульбистий, 542

Волоський укріп — фенхель звичайний, 483

Волотка польова — агалик-трава гірська, 590

Волотянка — неслия волотиста, 717

Волох — конюшина середня, 1043

Волохані — буяхи, 1064

Волохач — шириця звичайна, 53

Волошак — волошка синя, 250

Волошек — волошка синя, 250

- Волошечева — волошка синя, 250
 Волошечка — волошка синя, 250
 Волошечки біленькі — конюшина польова, 1039
 Волошиха — волошка синя, 250
 Волошка городня — цикорій дикий, 303
 Волошка лісова — волошка скабіозовидна, 258
 Волошки — волошка скабіозовидна, 258 (Херсонщина); безсмертки однорічні, 1110 (Одещина); перстач прямий, 890 (Харківщина); сухоцвіт багновий, 530 (Полтава)
 Волошки блакитні — волошка синя, 250
 Волошки лілові — свербіжниця польова, 599
 Волошнева трава — стародуб широколистий, 611
 Волошок — волошка синя, 250
 Волчек — будяк акантовидний, 228
 Волчух — герань лучна, 515
 Вомена — омела біла, 1104
 Вомиг — цикута отруйна, 304
 Вомига — цикута отруйна, 304; болиголов плямистий, 326
 Вомиш ягідний — дутень ягідний, 360
 Вонег — горобина звичайна, 986
 Вонечник — шавлія клейка, 931
 Вонига — горобина звичайна, 986
 Вонюх — герань Робертова, 516
 Вонюче зілля — хрінниця смердюча, 631
 Вонюче зіллячко — хрінниця смердюча, 631
 Вонючка — біфора промениста, 161 (Херсонщина); валеріана лікарська, 1066 (Полтавщина); клопогін смердючий, 305 (Лісостеп); лобода покривна, 295 (Харківщина); парolist звичайний, 1115 (Одещина); хрінниця смердюча, 631 (Полтава, Херсонщина)
 Вонючка блошавка — клопогін смердючий, 305
 Воняк — купина багатоквіткова, 813
 Вонячка — герань Робертова, 516
 Вонух гіркий — лопух справжній, 87
 Вораб — горобина звичайна, 986
 Ворбина — горобина звичайна, 986
 Ворвинок — барвінок малий, 1094
 Воргінія — жоржина периста, 383
 Воргун — буркун білий, 686; б. лікарський, 688
 Воріх лісовий — ліщина звичайна, 342
 Ворішина — герань криваво-червона, 517 (Прикарпаття); лядвенець рогатий, 652 (Тернопільщина)
 Ворішинка — конюшина повзуча, 1046
 Ворліки — орлики звичайні, 82
 Воробейник — горобейник лікарський, 648; г. польовий, 179; г. пурпурово-блакитний, 24; мишій зелений, 971 (Волинь)
 Воробейник червоно-синій — горобейник пурпурово-блакитний, 24
 Воробець — горобейник польовий, 179
 Воробине око — грицики звичайні, 221
 Воробиха — горобина звичайна, 98
 Вороб'їне око — грицики звичайні, 221
 Вороб'ячий горох — горошок плотовий, 1090
 Ворожка — грицики звичайні, 221 (Звенигородка); королія звичайна, 632 (Чернігівщина); молочай, 461 (Немирів)
 Воронец — баранець звичайний, 569
 Воронець — актея колосиста, 18 (Херсонщина); вороняче око звичайне, 757 (Карпати); гадючник звичайний, 482 (Лісостеп); звіробій звичайний, 574 (Чернігівщина); півонія вузьколиста, 751

(Дніпропетровщина, Запоріжжя, Херсонщина)

Воронець чотирилистий — вороняче око звичайне, 757

Вороне масло — очиток заяча капуста, 961 (Вінниччина); нечуйвітер волохатенький, 561

Ворон'є око — вороняче око звичайне, 757

Ворониха — паслін чорний, 982

Ворониць — вороніка лікарська, 1084

Вороні ягоди — актея колосиста, 18; паслін чорний, 982

Воронівка — вороняче око звичайне, 757

Воронній глаз — вороняче око звичайне, 757

Вороняча лапка — вороняча лапка лежача, 337

Вороняча нога — вороняча лапка лежача, 337

Вороняче масло — купина лікарська, 814 (Київщина); очиток заяча капуста, 961 (Поділля)

Вороняче око — аконіт молдавський, 16 (Поділля); вороняче око звичайне, 757; лілія лісова, 639 (Черкащина)

Вороняче сало — очиток заяча капуста, 961

Воронячий горошок — горошок мишачий, 1082

Воронячка — паслін чорний, 982

Воронячка чорна — водянка чорна, 438

Воронье око — китятки звичайні, 811

Воротич — пижмо звичайне, 1012

Воротиш — пижмо звичайне, 1012

Ворчун — буркун лікарський, 688

Воряска — горобина звичайна, 986

Восет — осот польовий, 307

Восика — осика, 829

Восіка — осика; 829 тополя біла, 827 (Хотиниць)

Воскобоїна — золотушник звичайний, 983

Воскобоїна — золотячка — золотушник звичайний, 983

Восковники — оман верболистий, 583

Воскоцвіт — вошанка мала, 276

Восмил — омела біла, 1104

Восмил — омела біла, 1104; дубова омела європейська, 651 (Поділля)

Востриця — осока звичайна, 234

Воташ — калюжниця болотна, 197

Вох — дягель лікарський, 69

Вошанка — вошанка мала, 276

Вошанка менша — вошанка мала, 276

Вошатка менша — вошанка мала, 276

Всезелен — грушанка круглолиста, 858

Всезелен круглолиста — грушанка круглолиста, 858

Всезелень — зимолюбка зонтична, 296

Всезелень одноцвітий — одноквітка звичайна, 703

Всезелень окружковий — зимолюбка зонтична, 296

Вспряник — лазурник трилопатеви, 610

Встеклинець — молочай, 464

Вудсія альпійська — вудсія альпійська, 1107

Вусіка — тополя біла, 827

Вусіка — тополя біла, 827

Вутла — верба прутувидна, 928

Вуха ведмеже — оман високий, 580

Вушко мишаче — нечуйвітер волохатенький, 561

Вшива трава — шолудивник Кауфмана, 761

Вшивиця — шолудивник Кауфмана, 761

В'юнець — атрагена альпійська, 137 (Карпати); жабриця проміжна, 970 (Херсонщина)

В'юнок — плетуха звичайна, 197

В'юнчик — березка польова, 329

В'юха — цикута отруйна, 304

В'яжечка — пужник голий, 1053

В'яз — в'яз гладенький, 1059;

в'яз грабоволістий, 1057; зіновать австрійська, 280 (Волинь); з. дніпровська, 281 (Поділля);

в'яз шорсткий, 1058; конюшина середня, 1043 (Полтавщина)

В'яз берест — в'яз гладенький, 1059; в'яз шорсткий, 1058

В'яз звичайний — в'яз грабоволистий, 1057

В'яз черешковатий — в'яз гладенький, 1059

В'язель пестрий — в'язіль барвистий, 336

В'язина — в'яз гладенький, 1059; в. грабоволистий, 1057; клен татарський, 6 (Херсонщина)

В'язинник — верба прутівидна, 928

В'язіл — перстач прямостоячий, 838

В'язіль — зіновать австрійська, 280; конюшина лучна, 1045 (Полтавщина); к. повзуча, 1046; к. середня, 1043 (Полтавщина); підмаренник чіпкий, 501 (Поділля)

В'язовик — птелея трилиста, 848

В'язовина — бузина трав'яниста, 939 (Харківщина); в'яз гладенький, 1059

В'язовник — бузина трав'яниста, 939

В'язок — в'яз гладенький, 1059

В'язок-трава — перстач прямостоячий, 838

В'язь — в'яз грабоволистий, 1057

Г

Габз — бузина трав'яниста, 939

Габза — бузина трав'яниста, 939

Гавар — аїр тростинний, 17

Гав'яз — чорнокорінь лікарський, 377

Гав'яз живокіст — живокіст лікарський, 1005

Гав'язка — липучка їжакова, 606

Гав'язь — живокіст лікарський, 1005

Гав'яс — чорнокорінь лікарський, 377

Гагдзник — агрус відхилений, 533

Гагрес — агрус відхилений, 533

Гагрис — агрус відхилений, 533

Гадай-зілля — білозір болотний, 758

Гадечий чесник — цибуля переможна, 43

Гаджура — ялина європейська, 788

Гаджучка — ялина європейська, 788

Гадін язик — кадило мелісолісте, 690

Гадина — очанка коротковолоса, 473

Гадинець — вероніка дібровна, 1081

Гадинник — дивина ведмежа, 1077 (Поділля); приворотень

стрункий, 33 (Прикарпаття)

Гадинниця — первоцвіт весняний, 845

Гадка боярина — айстра степова, 121

Гадник — змієголовник Рюйша, 421

Гадник цілолистий — змієголовник Рюйша, 421

Гадун — очиток заяча капуста, 961

Гадюча головка — вероніка широклиста, 1087

Гадюча трава — паслін солодкогіркий, 981

Гадюча цибуля — гіацинт східний, 570

Гадюче зілля — вероніка дібровна, 1081

Гадючий горох — горошок мишачий, 1089

Гадючий горошок — горошок мишачий, 1089

Гадючий молочай — хрінниця пронизанолиста, 630

Гадючі васильки — вероніка волотиста, 1086

Гадючник — гадючник звичайний, 482

Гадюшник — гадючник звичайний, 482

Гадяче зілля — злинка канадська, 452

Гаїр — аїр тростинний, 17

Гайбуз — васильки справжні, 725

Гайвір — аїр тростинний, 17

- Гайдамака — пужник голий, 1053
- Гайзуб — васильки справжні, 725
- Гайник — гніздівка звичайна, 714 (Херсонщина); зозулині сльози яйцелисті, 647 (Опілля)
- Гайстер — айстра степова, 121; калістефус китайський, 194
- Гайстра — калістефус китайський, 194; айстра альпійська, 120
- Гайтер — айстра степова, 121
- Галаган — шолудивник Кауфмана, 761
- Галай — віслюг звичайний, 143
- Галай-зілле — ломиніс цілолистий, 314
- Галарека — капуста городня, 166
- Галаска — скополія карніолійська, 953
- Галацичка — бедринець ломика-меневи, 792
- Галацуцка — бедринець ломика-меневи, 792
- Галацюцка — бугила лісова, 77
- Галиця — очанка коротковолоса, 473
- Галовічка — купальниця європейська, 1052
- Галосове зілля — скополія карніолійська, 953
- Галуха — омег водяний, 728
- Галушник — цикламен Кузнецова, 370
- Галушанка — м'ята перцева, 695
- Гамело — омела біла, 1104
- Гамос — повій звичайний, 655
- Ганиж — аніс звичайний, 790
- Ганиш — аніс звичайний, 790
- Ганка — грицики звичайні, 221
- Ганус — аніс звичайний, 790; бугила лісова, 77 (Поділля); жабриця однорічна, 969 (Лісостеп); кмін звичайний, 243 (Харківщина)
- Ганус кульшастий — бедринець ломика-меневи, 792
- Ганусок — вероніка колосиста, 1085
- Ганух польовий — вех широколистий, 980
- Гануш — аніс звичайний, 790
- Гарбуз — гарбуз волоський, 363; г. звичайний, 364
- Гарбузики — якірці сланкі, 1037
- Гаргонія — жоржина периста, 383
- Гардал — редька дика, 871
- Гармала — гармала звичайна, 764
- Гармонія — парило звичайне, 28
- Гарнівка — пшениця тверда, 1051
- Гарновка — пшениця тверда, 1051
- Гатинець — лобода Доброго Генріха, 289
- Гачуга — ялина європейська, 788
- Гашина — багатоніжка звичайна, 826
- Гвіздик — гвоздика несправжньо-розчепірена; 401; г. садова, 399
- Гвоздик — гвоздика бородата, 397; гвоздика садова, 399
- Гвоздик барвистий — гвоздика різнобарвна, 403
- Гвоздик бородатий — гвоздика бородата, 397
- Гвоздик городній — гвоздика садова, 399
- Гвоздик городовий — гвоздика садова, 399
- Гвоздик душистий — гвоздика садова, 399
- Гвоздик пучковатий — гвоздика армерійовидна, 396
- Гвоздик рябий — гвоздика дельтовидна, 400
- Гвоздик садовий — гвоздика садова, 399
- Гвоздик сорокати — гвоздика дельтовидна, 400
- Гвоздик стріпчастий — гвоздика стиснуточашечкова, 402
- Гвоздика — гвоздика садова, 399; льонолистник льонолистий, 1023 (Західне Полісся)
- Гвоздика городня — нагідки лікарські, 192
- Гвоздики — сокирки польові, 327
- Гвоздики пахучі — гвоздика садова, 399
- Гвоздики польові — гвоздичка дельтовидна, 400 (Вінниччина);

роман напівфарбувальний, 74
(Харківщина, Дніпропетровщина)

Гвоздики сині — волошка синя, 250

Гвоздичка — гравілат міський, 521 (Біла Церква); оман шершавий, 580 (Обухів)

Гвоздички — вовче тіло болотне, 323

Гвоздички — гравілат міський, 521 (Біла Церква); королиця звичайна, 632 (Львівщина).

Гвоздичний корінь — гравілат міський, 521

Гвоздік — гвоздика садова, 399
Гвоздички — гвоздика садова, 399

Гвоздянка — гравілат алепський, 519; г. міський, 521

Гвоздянка гірська — сіверсія гірська, 973

Гвоздянка городня — гравілат міський, 521

Гдуля — айва довгаста, 371

Гебан — хурма східна, 409

Гебанове дерево — хурма східна, 409

Гевергіна — жоржина периста, 383

Геліотроп дрібноцвітий — геліотроп європейський, 545

Геліотроп звичайний — геліотроп європейський, 545

Гемел — омела біла, 1104

Гемела — омела біла, 1104

Гемороїдальник — гірчак перцевий, 821

Геморойна трава — підмаренник чіпкий, 501

Гензура — тирлич жовтий, 511; тирлич хрещатий, 510

Гентарей — кравник пізній, 727

Георгіна — жоржина периста, 383

Георгінія — жоржина периста, 383

Георгінія змінна — жоржина периста, 383

Георгінія різноцвіта — жоржина периста, 383

Гепатика — печіночниця звичайна, 549

Гер — розрив-трава звичайна,

578 (Поділля); яглиця звичайна, 25 (Прикарпаття)

Герань вонючий — герань Робертова, 516

Герань пурпурова — герань криваво-червона, 517

Гербатка — дивина волотиста, 1071

Гергіна — жоржина периста, 383

Гергінія — жоржина периста, 383

Гергонія — жоржина периста, 383

Гергонія змінна — жоржина периста, 383

Герегованя — калістефус китайський, 194

Герчак — гірчак почечуйний, 823

Герчечник — агрус відхилений, 533

Герчий — гірчак зміїний, 819

Герчиця — чистотіл звичайний, 287

Гече-пече — шипшина собача, 896

Гечі-печі — шипшина собача, 896

Гива — верба козяча, 922

Гилавник — кудрявець Софії, 394

Гимей — хміль звичайний, 568

Гиндаул — тирлич жовтий, 511

Гиндзур — тирлич жовтий, 511

Гиндзура — тирлич жовтий, 511

Гинзура — тирлич жовтий, 511

Гинцул — тирлич жовтий, 511

Гинцур — тирлич жовтий, 511

Гипсовиця — лещиця висока, 536

Гира — грабельки звичайні, 454

Гирга — ірга круглолиста, 55

Гирка — пшениця тверда, 1051

Гирчак — гірчак перцевий, 821; г. почечуйний, 823; г. шерсткий, 824

Гирчий волокник — грицики звичайні, 221

Гищиця — багатоніжка звичайна, 826

Гібіск звичайний — гібіск трійчастий, 559

Гільтяй-зілля — оман високий, 580

Гімей — хміль звичайний, 568

Гіндзура — тирлич жовтий, 511
Гінець — очиток їдкий, 960
Гінзора — тирлич жовтий, 511
Гінзура — тирлич жовтий, 511
Гінцур — тирлич жовтий, 511
Гінцура — тирлич жовтий, 511
Гінцюра — тирлич жовтий, 511
Гінцьора — тирлич жовтий, 511
Гіпсовиця — лешиця мурова, 537
Гір — яглиця звичайна, 25
Гіргонія — жоржина периста, 383
Гірка — пшениця тверда, 1051
Гірман скальний — смовдь гірська, 774
Гірканиа — сосюрея різноколірна, 946
Гіркий корінь — стародуб широколистий, 611 (Лівобережний Лісостеп); тирлич звичайний, 512 (Полісся)
Гіркош корсатковатий — гіркуша синяковидна, 789
Гіркуша — сосюрея різноколірна, 946
Гірок — огірок посівний, 361
Гірочник — огірочник лікарський, 163
Гірочник лікарський — огірочник лікарський, 163
Гірошник — гадючник в'язолистий, 481 (Поділля); яглиця звичайна, 25 (Волинь)
Гірча — омег водяний, 728
Гірчак — вероніка широколиста, 1087; в'язіль барвистий, 336 (Харківщина, Старобілля, Херсонщина); гадючник звичайний, 482 (Ровно); гіркуша синяковидна, 789 (Поділля); гірчак зміїний, 819 (Хмельниччина); г. перцевий, 821 (Південний Степ); грицики звичайні, 221 (Сумщина); жовтий осот польовий, 984 (Полтавщина); чаполоц запашина, 564 (Прикарпаття); степовий гірчак звичайний, 19 (Мелітополь); підмаренник справжній, 506 (Черкащина); редька дика, 871 (Прикарпаття, Волинь); хрінниця широколиста, 629 (Херсонщина); чистотіл звичайний, 287 (Західне Полісся)

Гірчак баб'ячий — гірчак перцевий, 821
Гірчак богородишний — гірчак перцевий, 821
Гірчак дикий — гірчак зміїний, 819
Гірчак женський — гірчак печучийний, 823
Гірчак звичайний — гіркуша синяковидна, 789
Гірчак лісовий — кінський часник черешковий, 35
Гірчак мужеський — гірчак печучийний, 823
Гірчек — редька дика, 871
Гірчиця — гірчиця біла, 978
Гірчиця лубенська — гірчиця чорна, 169
Гірчиця польова — кудрявець Софії, 394
Гірчиця степова — гірчиця сарептська, 167
Гіссоп — гіссоп лікарський, 576
Гіссоп звичайний — гіссоп лікарський, 576
Гітинка — ялиця біла, I
Гішівник — очиток їдкий, 960
Гіяцинт східний — гіацинт східний, 960
Глават — волошка синя, 250
Гладильник — жабриця проміжна, 970
Гладиш — конвалія звичайна, 328; купина лікарська, 814
Гладишник — чистотіл звичайний, 287
Гладка — калістефус китайський, 194
Гладка бояринка — айстра степова, 121
Гладка китайська — калістефус китайський, 194
Гладка хінська — калістефус китайський, 194
Гладун — остудник голий, 552
Гладунка — остудник голий, 552
Гладушник — чистотіл звичайний, 287
Глазобужник — воловик лікарський, 62
Гледичія терниста — гледичія колюча, 526
Глекопар — парило звичайне, 28

(Полтавщина); чистотіл звичайний, 287 (Черкащина)

Глечики — глечики жовті, 723

Глечики білі — латаття біле, 724

Глечкопар — чистотіл звичайний, 287

Глива — груша звичайна, 859

Гливиця — неслия волотиста, 717

Глидина — глід український, 351

Глисник — паслін солодко-гіркий, 981

Глисняк — плющ звичайний, 539

Глиставень — паслін солодко-гіркий, 981

Глистань — паслін солодко-гіркий, 918

Глистий корінь — ясенець білий, 404

Глистник — дріоптерис австрійський, 425 (Розточя, Карпати); паслін солодко-гіркий, 981 (Дніпропетровщина); пижмо звичайне, 1012 (Херсонщина); фіалка триколірна, 1101 (Чернігівщина); чистотіл звичайний, 287 (Умань); чоловіча папороть, 426 (Прикарпаття)

Глистовник — паслін солодко-гіркий, 981

Глистяк — паслін солодко-гіркий, 981

Гліг — глід колючий, 349

Глід — глід колючий, 349

Глід звичайний — глід колючий, 349

Глід чорний — глід п'ятистовпчиковий, 350

Глідина — глід український, 351

Глій — глід колючий, 349

Глій простий — глід колючий, 349

Глог — глід колючий, 349 (Карпати); шипшина собача, 896 (Прикарпаття, Волинь)

Глогина — глід колючий, 349

Глогівка — глід колючий, 349

Глогінька — шипшина собача, 896

Глоговина — шипшина собача, 896

Глод — глід колючий, 349

Глод чорний — глід п'ятистовпчиковий, 350

Глода багняна — водянка чорна, 438

Гложина — глід колючий, 349

Глоїни — глід колючий, 349

Глостник — паслін солодко-гіркий, 981

Глот — глід колючий, 349

Глуха жалива — глуха кропива біла, 602

Глуха коприва — глуха кропива біла, 602

Глуха крапіва — глуха кропива біла, 602

Глуха кропива — глуха кропива біла, 602; г. к. гладенька, 604; г. к. пурпурова, 605; залізняк бульбистий, 782 (Херсонщина); м'яточник чорний, 145 (Полтава); собача кропива звичайна, 626 (Новоросійськ, Бессарабія)

Глуха кропива дрібна — глуха кропива пурпурова, 605

Глуха кропива жовта — зеленчук жовтий, 496

Глуха кропива лісова — глуха кропива гладенька, 604

Глуха кропивка — глуха кропива пурпурова, 605

Глуха трава — ельшольція гребінчаста, 436

Глухавка — глуха кропива біла, 602; г. к. гладенька, 604

Глухавка п'ятновата — глуха кропива гладенька, 604

Глуханя — водянка чорна, 438

Глухуня — буяхи, 1064

Глуш — липа широколиста, 1031 (Карпати); рогіз вузьколистий, 1055 (Полтава)

Глушець — розрив-трава звичайна, 578

Глушиця — глуха кропива біла, 602 (Поділля); г. к. гладенька, 604; г. к. пурпурова, 605

Глушиця багрова — глуха кропива пурпурова, 605

Глушиця плямовата — глуха кропива гладенька, 604

Глушник — глуха кропива біла, 602

Глушняк — котяча м'ята справжня, 715

Глушок — розрив-трава звичайна, 578

- Гнидниця — шолудивник Кауфмана, 761
 Гнидник — грицики звичайні, 221
 Гнідівка — гніздівка звичайна, 714
 Гніздівка безлиста — гніздівка звичайна, 714
 Гніздник — петрів хрест лускатий, 612
 Гнітик — нагідки лікарські, 192
 Гобжик — м'яточник чорний, 145
 Гобжик чорний — м'яточник чорний, 145
 Гобза — бузина трав'яниста, 939
 Говес — овес посівний, 144
 Гогодз — брусниця, 1065
 Гогоз — брусниця, 1065
 Гогозда — брусниця, 1065
 Гогозник — брусниця, 1065
 Годзинка — підсніжник звичайний, 494
 Гойник — подорожник ланцетолістий, 797
 Гойове листя — подорожник ланцетолістий, 797
 Голеріпа — соняшник бульбистий, 542
 Голиш — сальвінія плаваюча, 938 (Карпати); шавлія поникла, 932 (Кременець)
 Головайчик — аґалик-трава гірська, 590
 Головайчик гірський — аґалик-трава гірська, 590
 Головак — конюшина лучна, 1045
 Головастик — ряст міцний, 341
 Головатень — волошка карпатська, 249; волошка лучна, 252 (Київщина); волошка синя, 250 (Чернігівщина); головатень круглоголовий, 431
 Головатий Іван — анацикл лікарський, 59
 Головатики — волошка синя, 250
 Головатник — осот польовий, 307
 Головачка — головачка Литвинова, 265
 Головачка світла — головачка Литвинова, 265
 Головешечки — горлянка повзука, 31
 Головина — шипшина собача, 896
 Головинка — волошка лучна, 250
 Головинка — суховершки звичайні, 846
 Головишник — частуха подорожникова, 34
 Головінка — волошка лучна, 250
 Головки — подорожник піщаний, 801
 Головник — конюшина гірська, 1044
 Головник синій — миколайчики сині, 457
 Головняк — конюшина середня, 1043
 Головокрут — цмин пісковий, 543
 Головолом — багно звичайне, 621
 Головчик — злинка гостра, 451; з. канадська, 452
 Голов'яшки — конюшина середня, 1043
 Голод — щавель кислий, 906
 Голодовина — шипшина собача, 896
 Голодок гаєвий — крупка дібровна, 419
 Голосове зілля — скополія карніолійська, 953
 Голотуха — черемха звичайна, 750
 Голубель — водянка чорна, 438
 Голубень — буяхи, 1064
 Голубець — брусниця, 1065; буяхи, 1064; водянка чорна, 438
 Голубика — буяхи, 1064
 Голубинець — водянка чорна, 438
 Голубі фіялки — тирлич звичайний, 512
 Голубівник, 1085
 Голубій — вовчуг польовий, 732 (Карпати); цикорій дикий, 303 (Поділля)
 Голубок — орлики звичайні, 82
 Голубки — орлики звичайні, 82
 Голубки-цвіт — орлики звичайні, 82
 Голубки-цвіт синій — орлики звичайні, 82
 Голубок — орлики звичайні, 82
 Голубочок — орлики звичайні, 82
 Гомбо — гібіск їстівний, 557

Гомела — оме́ла бі́ла, 1104
 Гомоза — перстач сріблястий, 835
 Гомоички — стокротки багаторічні, 151
 Гонець — очиток їдкий, 960
 Гонтяница — ялиця бі́ла, 1
 Гонтьрка — ялиця бі́ла, 1
 Гончар — плаун булавовидний, 658
 Гонько — цикорій дикий, 303
 Горба — горобина звичайна, 986
 Горбейник звичайний — горобейник лікарський, 648
 Горбина — горобина звичайна, 986
 Горгіна — жоржина периста, 383
 Горгія — жоржина периста, 383
 Горгонія — жоржина периста, 383
 Горгонка — гарбуз мускатний, 362
 Горгопка — гарбуз звичайний, 364
 Гордина — калина звичайна, 1088
 Гордобить — переступень білий, 177
 Гордовина — калина звичайна, 1088
 Гордовля — алтея лікарська, 46
 Гордовля лікарська — алтея лікарська, 46
 Гордовля рожева — рожа рожева, 32
 Горец — гірчак земноводний, 816
 Горецвіт — чемерник чорний, 546
 Горець — гірчак зміїний, 819
 Горець перечний — гірчак перцевий, 821
 Горечавка — гірчак зміїний, 819 (Поділля); золототисячник малий, 260 (Дніпропетровщина); тирлич жовтий, 511 (Карпати); тирлич звичайний, 512 (Полісся)
 Горечавка бі́ла — стародуб широколистий, 611
 Горечавка жовта — тирлич жовтий, 511
 Горечавка широколиста — стародуб широколистий, 611
 Горитьцвіт — горицвіт весняний, 22
 Горицвіт — віскарія звичайна,

1103 (Сумщина); королиця звичайна, 632 (Поділля, Херсонщина); коронарія зозуляча, 335 (Хмельниччина); оман шершавий, 581 (Волинь)
 Горицвіт жовтий — горицвіт весняний, 22
 Горицвіт ярий — горицвіт весняний, 22
 Гориця — суховершики звичайні, 846
 Горицьвіт — чемерник чорний, 546
 Горичка — тирлич звичайний, 512
 Горілочка — веснівка дволиста, 667 (Орущчина); підмаренник справжній, 506 (Прилуцький р-н)
 Горіх — ліщина звичайна, 342
 Горіх лісовий — ліщина звичайна, 342
 Горічка — золототисячник малий, 260
 Горішина — в'язіль барвистий, 336 (Київщина); конюшина лучна, 1045 (Липовець на Київщині); конюшина повзуча, 1046 (там же); ліщина звичайна, 342 (Херсонщина); мигдаль степовий, 57 (Бердичів, Мелітополь); чина бульбиста, 617 (Степ, Крим)
 Горішки — конюшина лучна, 1045; к. повзуча, 1046
 Горішки волошки — конюшина лучна, 1045
 Горішки земляні — ряст міцний, 341
 Горішки польові — мигдаль степовий, 57
 Горішок — конюшина повзуча, 1046
 Горкун — гадючник звичайний, 482
 Горкуша — оман британський, 579
 Горлач — дивина чорна, 1072 (Запоріжжя); ластовень лікарський, 1095 (Херсонщина)
 Горлець — гірчак зміїний, 819
 Горловка — перстач сріблястий, 835
 Горлянка — гірчак зміїний, 819

(Сумщина); горлянка повзуча, 31; жабник польовий, 480 (Поділля); пажмо звичайне, 1012 (Харківщина); цмин пісковий, 543 (Полтавщина)
Горлянка польова — жабник польовий, 480
Горноклен — клен польовий, 3
Гороб — горобина звичайна, 986
Гороба — горобина звичайна, 986
Горобейник полевий — горобейник польовий, 179
Горобель — горобейник польовий, 179
Горобець — горобейник польовий, 179
Горобина кашка — грицики звичайні, 221 (Херсонщина); талабан польовий, 1026 (Звенигородка)
Горобине око — грицики звичайні, 221
Горобинець — гострокільник волосистий, 748 (Одешина); грицики звичайні, 221 (Полтавщина); рогіз вузьколистий, 1055 (Полтавщина, Черкащина)
Горобиний горох — горошок мишачий, 1089; чина весняна, 618 (Полтавщина)
Горобиний горошок — горошок мишачий, 1089
Горобинник — рогіз широколистий, 1056
Горобонька — горобейник польовий, 179
Гороб'юшка — щавель горобиний, 907
Гороб'яча кашка — хрінниця широколиста, 629
Гороб'яче насіння — горобейник лікарський, 648
Гороб'ячий горох — горошок мишачий, 1089
Гороб'ячий горошок — горошок мишачий, 1089
Гороб'ячі стручки — китятки чубаті, 809
Городні сокирки — левкой одюрічний, 676
Горох — горох посівний, 796
Горох бараний — нут звичайний, 302

Горох вовчий — астрагал солодколистий, 126
Горох волосистий — гострокільник волосистий, 748
Горох воронячий — еспарцет піщаний, 731
Горох гадінчий — астрагал еспарцетний, 130
Горох гадючий — астрагал еспарцетний, 130
Горох горобиний — рутка лікарська, 490 (Поділля); чина весняна, 618
Горох городний — горох посівний, 796
Горох городяний — горох посівний, 796
Горох дикий — чина весняна, 618
Горох журавлинний — чина весняна, 618 (Поділля); чина чорна, 613 (Київщина)
Горох заячий — астрагал солодколистий, 126 (Херсонщина); чина весняна, 618 (Прикарпаття)
Горох звичайний — горох посівний, 796
Горох кошачий — астрагал еспарцетний, 130; а. шерстистоквітковий, 124
Горох круглий — горох посівний, 796
Горох мошиний — чина весняна, 618
Горох римський — нут звичайний, 302
Горох сійний — горох посівний, 796
Горох стручковий — лядвенець рогатий, 652
Горох турецький — нут звичайний, 302
Горох чорний — чина чорна, 613
Горохівник — робінія звичайна, 892
Горохівник деревцеватий — карагана дерев'яниста, 223
Горохівник звичайний — робінія звичайна, 892
Горохівник кулястий — робінія звичайна, 892
Гороховник — лядвенець рогатий, 652
Гороховник деревцеватий — карагана дерев'яниста, 223

- Гороцвіт — лядвенець рогатий, 652
Горошанка — чина весняна, 618
Горошки — горошок мишачий, 1089
Горошник — горобина звичайна, 986; мигдаль степовий, 57 (Мелітополь, Дніпропетровськ)
Горошник лісний — чина весняна, 618
Горошник лісовий — чина весняна, 618
Горошок — горошок мишачий, 1089; г. плотовий, 1090; люцерна хмелевидна, 679 (Київщина); чина бульбиста, 617 (Мелітополь); чина лучна, 615 (Лісостеп)
Горошок білий — в'язіль барвистий, 336
Горошок бульбистий — чина бульбиста, 617
Горошок весняний — чина весняна, 618
Горошок вороблячий — в'язіль барвистий, 336
Горошок горб'ячий — в'язіль барвистий, 336
Горошок горобиний — лядвенець рогатий, 652 (Київщина); чина весняна, 618 (Черкащина); щавель кислий, 906 (Дніпропетровщина)
Горошок гороховатий — чина гороховидна, 614
Горошок журавлевий — чина лісова, 616
Горошок журавлинний — чина лучна, 615
Горошок заячий — астрагал солодколистий, 126 (Харківщина); чина весняна, 618 (Прикарпаття)
Горошок котячий — чина лучна, 615
Горошок красний — чина бульбиста, 617
Горошок кучерявий — в'язіль барвистий, 336
Горошок лісовий — чина лісова, 616
Горошок луговий — чина лучна, 615
Горошок луковий — чина лучна, 615
Горошок лучний — чина лучна, 615
Горошок польовий — в'язіль барвистий, 336
Горошок струпиний — лядвенець рогатий, 652
Горошок чорний — чина чорна, 613
Горунка — ріпак, 168
Горуна — ріпак, 168
Горушка — суріпиця звичайна, 146
Горушка звичайна — суріпиця звичайна, 146
Горцяк — гірчак перцевий, 821
Горчавка — сухоребрик лікарський, 978 (Херсон); тирлич звичайний, 512 (Західне Полісся)
Горчак — плакун верболистий, 663 (Дніпропетровськ); степовий гірчак звичайний, 19 (Мелітополь)
Горчак бабій — гірчак перцевий, 821
Горчиця — гірчак перцевий, 821 (Чернігівщина); гірчиця біла, 978; кудрявець Софії, 394 (Київщина)
Горчиця лубенська — ріпа, 170
Горшиник — шолудивник Кауфмана, 761
Горянка — суховершки звичайні, 846; цмин пісковий, 543
Госока — осока звичайна, 234
Гостечник — плаун булавовидний, 658
Гостинник — герань криваво-червона, 517
Гостівник — герань криваво-червона, 517
Гостровершки — горлянка повзуча, 31
Гострушка — сокирки польові, 327
Гострушки — сокирки польові, 327
Гоюче зілля — астранція велика, 135
Гояче зілля — астранція велика, 135
Граб — граб звичайний, 241
Грабельки — горошок мишачий, 1089 (Сумщина); грабельки звичайні, 454

- Грабино — горобина звичайна, 986
Грабки — герань лісова, 518
Грабки святого Івана — герань лісова, 518
Гравілат — гравілат міський, 521
Градзилат — гравілат міський, 521
Грановитка — жабриця проміжна, 970
Граціоля — авран лікарський, 532
Гребельки — грабельки звичайні, 454
Гребенець — гравілат міський, 521
Гребениця — герань болотна, 514 (Київщина); грабельки звичайні, 454 (Черкащина)
Гребениця лугова — герань болотна, 514
Гребенник — гравілат міський, 521
Гребенюшка — целозія срібляста, 247; ц. гребінчаста, 248
Гребиш — образки болотні, 193
Гребиш болотяний — образки болотні, 193
Гребінник — гравілат алепський, 519; гравілат міський, 518; гравілат річковий, 520
Гребінник гірський — сіверсія гірська, 973
Гребінник звичайний — гравілат міський, 521
Гребінник потічний — гравілат річковий, 520
Гребінник прибережний — гравілат річковий, 520
Гребінник прямий — гравілат алепський, 519
Гребінчик — арум білокрилий, 111; арум плямистий, 112
Гребінчики копитові — арум плямистий, 112
Гребінь — гравілат міський, 521; целозія срібляста, 247
Гребішок — целозія срібляста, 247; ц. гребінчаста, 248
Гребник — гравілат міський, 521
Гредин — гравілат міський, 521
Гремука — талабан польовий, 1026
Гречечка — гірчак перцевий, 821
Гречичка — грицики звичайні, 221 (Звенигородка); талабан польовий, 1026 (Умань)
Гречишка — гірчак березковидний, 820
Гречка дика — гірчак зміїний, 819 (Поділля); грицики звичайні, 221 (Прикарпаття); шавель горобиний, 907 (Тернопільщина); щ. кислий, 906 (Київщина)
Гречка куряча — грицики звичайні, 221
Гречка мишача — хвощ польовий, 444
Гречка польова — грицики звичайні, 221
Гречка псяча — грицики звичайні, 221
Грибенки — грабельки звичайні, 454
Гриж — остудник голий, 552; о. шорсткий, 553
Грижник — зірочник лісовий, 999 (Західне Полісся); остудник голий, 552 (Херсонщина, Миколаїв); родовик лікарський, 942 (Балта)
Грижник білоніг — остудник голий, 552
Гризачка — ріпа, 170
Гризинник — ранник вузлуватий, 955
Гризник мужеський — юриня несправжньоволошковидна, 596
Гризник польовий — перстач гусячий, 833
Грицак — пастернак посівний, 760
Грицик — свербига східна, 181 (Дніпропетровщина, Харківщина, Херсонщина); пастернак посівний, 760 (Поділля)
Грицики — грицики звичайні, 221; свербига східна, 181 (Південний Стен); якірці сланкі, 1037 (Одещина)
Гричак — пастернак посівний, 760
Грім — остудник голий, 552
Грім-дерево — вовчі ягоди звичайні, 388
Грімник — сніняк звичайний, 434
Грішпанки дикі — стокротки багаторічні, 151

Гроздянка побережна — гравілат річковий, 520

Грознянка — гронянка півмісяцева, 164

Грознянка звичайна — гронянка півмісяцева, 164

Грозняток — гронянка півмісяцева, 164

Громашник — печіночниця звичайна, 549

Громик — остудник голий, 552

Громник — герань криваво-червона, 517

Громобой — дрік германський, 508

Громова зілля — підмаренник справжній, 506

Громовик — лешиця волотиста, 538 (Дніпропетровщина); синяк звичайний, 434 (Поділля); синяк італійський, 432 (Львівщина); с. червоний, 433 (Розточчя-Опілля)

Грудна трава — свербіжниця польова, 599

Грудна травка — жабник польовий, 480

Грудник — підмаренник справжній, 506

Грудниця — приворотень стрункий, 33

Грудянка — рутка лікарська, 490

Груша — груша звичайна, 859
Груша дика — груша звичайна, 859

Груша кленова — берека, 987

Груша лісова — груша звичайна, 859

Груша польова — груша звичайна, 859

Грушанка — груша круглолиста, 858; зимолюбка зонтична, 296 (Чернігівщина)

Грушанка одноцвітна — одноцвітка звичайна, 703

Грушанка окружкова — зимолюбка зонтична, 296

Грушинка — грушанка круглолиста, 858

Грушка — груша звичайна, 859

Грушка лісова — груша звичайна, 859

Грушкове дерево — груша звичайна, 859

Грушочка — грушанка круглолиста, 859

Грушпан — самшит вічнозелений, 186

Гряжник — остудник голий, 552

Грястиця — грястиця збірна, 380

Грястиця кунчанка — грястиця збірна, 380

Губаня жовта — зеленчук жовтий, 496

Губушник — злинка гостра, 451 (Лубни); оман британський, 579 (Дніпропетровськ); о. верболистий, 583 (там же)

Гугурдза — підсніжник звичайний, 494

Гудзічки — гвоздика садова, 399

Гулубильник — вероніка колосиста, 1095

Гулявиця — деревій звичайний, 8

Гулявник — сухоребрик лікарський, 978

Гунна — айва довголиста, 371

Гунь — айва довголиста, 371

Гуньба — буркун білий, 686

Гуньба — гуньба сінна, 1048

Гурок — огірок посівний, 361

Гусениця — перстач гусячий, 833

Гусика — осика, 829

Гусимець — гусинець Жерардів, 83

Гусимець пужник — пужник голий, 1053

Гусинець — очиток їдкий, 960

Гуски — латаття біле, 724

Гусятник — зірочки жовті, 493 (Костопільський р-н); перстач гусячий, 833 (Поділля); підмаренник справжній, 506 (Сумщина); спориш звичайний, 813 (Херсонщина)

Гусятниця — перстач гусячий, 833

Гусяча трава — спориш звичайний, 818

Гусяча цибулька — зірочки жовті, 492

Гусячий слід — собака кропива звичайна, 626

Гусячі лапки — перстач гусячий, 833

Гусячка — перстач гусячий, 833

Гутей — айва довголиста, 371

Гутея — айва довголиста, 371
Гушка — осика, 829
Гушник колосатий — водопериця
колосова, 707
Гушпан — самшит вічнозелений,
186

Д

Давник — сідач коноплевидний,
463
Данилко — айстра степова, 121
Дарица — повій звичайний, 655
Дарморес — повій звичайний,
655
Дарморіс — повій звичайний,
655
Двоєлистник — кремена гібрид-
на, 769
Двойлист — зозулині сльози яй-
целисті, 647
Дворяник — герань лучна, 515
Двоячок лучистий — біфора про-
мениста, 161
Двулистник — зозулині сльози
яйцелисті, 647
Дебринець — герань криваво-
червона, 517
Девина — дивина волосиста,
1071
Девидар — відкасник безстеб-
лий, 236
Девліцел — відкасник безстеб-
лий, 236
Девцел — відкасник безстеблий,
236
Дев'ядесел — відкасник безстеб-
лий, 236
Дев'ядцел — відкасник безстеб-
лий, 236
Дев'ясил — дивина чорна, 1072
(Харківщина, Черкащина); оман
високий, 580; о. шершавий, 581
Дев'ясил білий — відкасник зви-
чайний, 240
Дев'ясил мужеський — дивина
східна, 1073
Дев'ясил проносний — блошни-
ця дизентерійна, 850
Дев'ясин — відкасник безстеб-
лий, 236
Дев'ят-осінник — відкасник без-
стеблий, 236
Дев'ятел — відкасник звичай-
ний, 240
Дев'ятерник — лілія лісова, 639
Дев'ятижилник — астрагал со-
лодколистий, 126
Дев'ятизел — відкасник безстеб-
лий, 236
Дев'ятилітник — астрагал солод-
колистий, 126
Дев'ятинник — перстач гусячий,
833
Дев'ятисил безбильний — від-
касник безстеблий, 236
Дев'ятисил звичайний — відкас-
ник звичайний, 240
Дев'ятисильник — відкасник зви-
чайний, 240 (Розточчя-Опілля);
відкасник татарниколистий, 239
(Поділля); оман високий, 580
(Буковина)
Дев'ятисин — відкасник Біберш-
тейна, 237
Дев'ятник — відкасник звичай-
ний, 240
Дев'ятосельник — відкасник без-
стеблий, 236; в. звичайний, 240
Дев'ятосил — відкасник безстеб-
лий, 236; оман високий, 580
Дев'ятосильник — астрагал со-
лодколистий, 126 (Черкащина);
відкасник безстеблий, 236 (Ка-
луш); оман високий, 580 (Буко-
вина, Поділля).
Дев'ятосинник — відкасник без-
стеблий, 236
Дев'ятосинь — відкасник без-
стеблий, 236
Дев'ятотисина — відкасник без-
стеблий, 236
Дев'ятотисина звичайна — від-
касник звичайний, 240
Дев'ять братів — перестріч гайр-
вий, 683
Дев'ять сил — оман високий, 580
Дев'яцел — відкасник безстеб-
лий, 236
Дев'яцель — відкасник безстеб-
лий, 236
Дев'яцер — відкасник безстеб-
лий, 236
Дегель — дягель лікарський, 69
Дегтярка — віскарія звичайна,
110

- Дедик солодкий — буквиця лікарська, 156
 Декоктна трава — грудниця звичайна, 353
 Декоп — вовче тіло болотне, 323
 Декофт — осока шершава, 233
 Декохт польовий — чина лісова, 616
 Дендера — дурман звичайний, 389
 Дендерева — дурман звичайний, 389
 Дендерево — дурман звичайний, 389
 Денисник — вовчуг польовий, 732
 Денниця — перстач прямостоячий, 838
 День-і-ніч — перестріч гайовий, 683
 Деранка — шипшина собача, 896
 Дербак — шипшина собача, 896
 Дербанка — шипшина собача, 896
 Дербенник — плакун верболистий, 663
 Дербивузка — шипшина собача, 896
 Дервей — деревій звичайний, 8
 Дервей — деревій благородний, 9; д. звичайний, 8
 Дервей польовий — буквиця лікарська, 156
 Дервей холодительний — полин естрагон, 102
 Деревень — деревій звичайний, 8
 Деревець — деревій звичайний, 8
 Дервиця — деревій звичайний, 8
 Дервій — бугиля лісова, 77 (Запоріжжя, Дніпропетровськ); деревій звичайний, 8; звіробій звичайний, 574 (Білогірська)
 Дервій женський — деревій звичайний, 8
 Дервій-кривавник — деревій звичайний, 8
 Дервій мужський — деревій звичайний, 8
 Дервій польовий — деревій звичайний, 8
 Дервій чихавковий — деревій цілолистий, 10
 Дервінь — деревій звичайний, 8
 Деревко боже — полин гіркий, 98
 Деревляник — деревій звичайний, 8
 Деревник звичайний — жимолость звичайна, 650
 Деревник білий — деревій звичайний, 8
 Дерев'яник — жимолость звичайна, 650
 Дерев'янка — вероніка дібровна, 1081 (Волинь); перстач прямостоячий, 838 (Полтавщина); п. сріблястий, 835 (Київщина)
 Дерев'янок — жимолость звичайна, 650
 Дереза — зіновать австрійська, 280 (Правобережний Лісостеп); з. дніпровська, 281 (там же); карагана кушова, 224 (Херсонщина); обліпіха крушиновидна, 565 (Луганщина); підмаренник справжній, 506 (Чернігівщина); п. чіпкий, 501 (Вінниччина); плаун булавовидний, 658 (Овруч, Олевськ); повій звичайний, 655 (Звенигородка, Бердичів, Херсонщина); саротамнус віниковий, 945 (Південне Полісся)
 Дереза дрібноцвіта — підмаренник справжній, 506
 Дереза звичайна — повій звичайний, 655
 Дереза колюча — повій звичайний, 655
 Дерезка — карагана кушова, 255
 Дерен — дерен справжній, 334
 Дерен колючий — терен звичайний, 847
 Деренник — ожина сиза, 902
 Дерень — дерен справжній, 334
 Дерес — спориш звичайний, 818
 Дересен болотяний — гірчак земноводний, 816
 Дересен живорідник — гірчак живорідний, 825
 Дересен подорожник — спориш звичайний, 818
 Дересен рачинець — гірчак зміїний, 819
 Дереча — повій звичайний, 655
 Держидерево — держидерево звичайне, 752
 Дерибас — повій звичайний, 655
 Дермоза — повій звичайний, 655

Дерник — терен колючий, 847
Дерча — плаун булавовидний, 658
Дерюза — карагана кущова, 224
Дерябка — підмаренник чіпкий, 501
Девина — дивина скіпетровидна, 1076
Девина біла — дивина залізняковидна, 1074
Джарап — яловець звичайний, 591
Джарапин — яловець звичайний, 591
Джэнджеруха — жеруха лучна, 226
Дженятник — яловець звичайний, 591
Джерапин — яловець звичайний, 591
Джереняпин — яловець звичайний, 591
Джереп — яловець звичайний, 591
Джерепий — яловець звичайний, 591
Джерепій — яловець звичайний, 591
Джерепона — яловець звичайний, 591
Джеряпин — яловець звичайний, 591
Джерятин — яловець звичайний, 591
Джидуха — кропива дводомна, 1060
Джинджора — тирлич хрещатий, 510; т. жовтий, 511
Джинджур — тирлич жовтий, 511; т. хрещатий, 510
Джинджура — тирлич жовтий, 511
Джинипен — яловець звичайний, 591
Джиняга — яловець звичайний, 591
Джияпа — яловець звичайний, 591
Джияпина — яловець звичайний, 591
Джияпинник — яловець звичайний, 591

Джинятник — яловець звичайний, 591
Джияпа — яловець звичайний, 591
Джияпин — яловець звичайний, 591
Джінджі — тирлич жовтий, 511
Джінджура — тирлич жовтий, 511; т. хрещатий, 510
Джінятка — яловець звичайний, 510
Джірянина — яловець звичайний, 591
Джірятин — яловець звичайний, 591
Джонджолі — клокичка периста, 997
Джугастро — клен польовий, 3
Джугастро negro — клен татарський, 6
Джумка — омела біла, 1104
Дзарзари — абрикос звичайний, 93
Дзвіндзура — тирлич жовтий, 511
Дзвіндзюр — лаватера тюрінгська, 620
Дзвінець — дзвінець великий, 880
Дзвінець більший — дзвінець великий, 880
Дзвінки — первоцвіт весняний, 845
Дзвіновать — люцерна посівна, 680
Дзвінок — дзвінець великий, 880 (Херсонщина); косарики черепитчасті, 522 (Волинь); талабан польовий, 1026 (Сумщина, Харківщина)
Дзвінок болонський — дзвоники болонські, 205
Дзвінок бросколистий — дзвоники персиколісті, 210
Дзвінок городовий — дзвоники ріпчасті, 212
Дзвінок збаночковий — дзвоники ріпчатовидні, 211
Дзвінок крилатий — дзвоники розлогі, 209
Дзвінок кропиволистий — дзвоники кропиволисті, 214
Дзвінок сибірський — дзвоники сибірські, 213

Дзвінок скучник — дзвоники скуччені, 208

Дзвінок шерстковолосий — дзвоники оленячі, 207

Дзвіночки — дзвоники персиколісті, 210

Дзвіночки — льонок звичайний, 644; орлики звичайні, 82

Дзвіночки жовті — наперстянка великоцвіта, 405

Дзвіночок — дзвоники оленячі, 207

Дзвінятина — яловець звичайний, 591

Дзвонець — талабан польовий, 1026

Дзвоники — дзвоники кропиволисті, 214; д. оленячі, 207; льонок звичайний, 644 (Херсонщина); медунка лікарська, 855 (Черкащина); орлики звичайні, 82

(Поділля, Ямпіль); плетуха звичайна, 197 (Буковина); тирлич звичайний, 512 (Чернігівщина)

Дзвоник — дзвоники персиколісті, 210; косарик черепичасті, 522 (Волинь)

Дзвонички — дзвоники оленячі, 207; орлики звичайні, 82

Дзвонці — талабан польовий, 1026

Дзенгель — дудник лісовий, 70; дягель лікарський, 69

Дзездзелія — золототисячник малий, 260

Дзінджур — лаватера тюрінська, 620

Дзіндзівер — калачики дрібненькі, 612 (Поділля, Ушиця); к. лісові, 672 (Харківщина, Херсонщина)

Дзіндзура — тирлич хрещатий, 510

Дзінзівер — калачики дрібненькі, 671

Дзябран — череда трироздільна, 160

Див — дивина волосиста, 1071

Дивала — червець однорічний, 952

Дивана — червець однорічний, 952

Диванна — дивина чорна, 1072

Дивань — в'язіль барвистий, 336

Дивань пестра — в'язіль барвистий, 336

Дивдерев — дурман звичайний, 389

Дивдерев звичайний — дурман звичайний, 389

Дивдерев — дурман звичайний, 389

Дивдир — дурман звичайний, 389

Дивдур — дурман звичайний, 389

Дивина — дивина ведмежа, 1077; д. волосиста, 1071; д. скіпетровидна, 1076; д. чорна, 1072; льонок звичайний, 644 (Волинь); шавлія ефіюпська, 930 (Київщина); дивина залізнякавидна, 1074

Дивина ведмеже вухо — дивина ведмежа, 1077

Дивина великоцвіта — дивина скіпетровидна, 1076

Дивина звичайна — дивина залізнякавидна, 1074

Дивина тарганка — дивина тарганяча, 1070

Дивосил — оман високий, 580

Дивотвір — оман очний, 582

Дивсил — оман високий, 580

Дивуха — оман шершавий, 581

Див'ясил — оман високий, 580

Див'ясильник — оман високий, 580

Дигіль — дягель лікарський, 69

Дидорця — цикорій дикий, 302

Дика грушка — рутвиця жовта, 1019; р. мала, 1021

Дика живиця — вероніка широколиста, 1087

Дика капуста — прозелень звичайна, 607

Дика маслина — лох вузьколистий, 435

Дика м'ята — розхідник звичайний, 525

Дика незабудка — вероніка дібровна, 1081

Дика ромашка — ромашка без'язичкова, 285

Дика рута — рута розлога, 916

Дика рябина — пижмо звичайне, 1112

Дике зілля — свербіжниця польова, 599
Дике кадило — глуха кропива гладенька, 604
Дике молоко — молочай, 464
Дикий виноград — смородина звичайна, 888
Дикий комиш — плоскуха звичайна, 429
Дикий лавр — магонія падуболиста, 666
Дикий лист — гадючник в'язолистий, 481
Дикий лісний любисток — рутвиця жовта, 1019
Дикий репій — гравілат алепський, 519
Дикий розмарин — багно звичайне, 621
Дикий часник — косарики черепчасті, 522 (Волинь); самосил часниковий, 1017 (Харківщина)
Диқиша — гірчак зміїний, 819
Дикомолох — молочай, 464
Дикохт — осока шершава, 233
Дикохт чорний — осока шершава, 233
Дикун — вівсюг звичайний, 143
Дим зелений — рутка лікарська, 490
Дим-трава — рутка лікарська, 490
Диман — буквиця лікарська, 156
Диман лікарський — буквиця лікарська, 156
Димка — рутка лікарська, 490
Димниця — рутка лікарська, 490
Димниця аптечна — рутка лікарська, 490
Димниця блідорожева — рутка Вайяна, 492
Димниця звичайна — рутка лікарська, 490
Димниця полева — рутка Шлейхера, 491
Димніца — рутка лікарська, 490
Димнянка — рутка лікарська, 490
Димнянка лікарська — рутка лікарська, 490
Дим'янка аптечна — рутка лікарська, 490
Диндереву — дурман звичайний, 380

Диптам — ясенець білий, 404
Диптам ясенець — ясенець білий, 404
Диптамин — ясенець білий, 404
Диптан білий — ясенець білий, 404
Дирдеревій — дудник лісовий, 70
Диревець — деревій звичайний, 8
Диреч — плаун булавовидний, 658
Дирза — бромус польовий, 172
Дитяче серце — вероніка колоسیста, 1085
Дичка — груша звичайна, 859
Дичок — вівсюг звичайний, 143
Дібрівка — вовчі ягоди пахучі, 387
Дібровка-трава — самосил гайовий, 1015
Дів — дивина залізнякавидна, 1074
Дівана — дивина ведмежа, 1077; д. скіпетровидна, 1076
Дівана дрібноцвіта — дивина ведмежа, 1077
Дівена — дивина залізнякавидна, 1074
Дівена жовта — 1072, дивина чорна, 1072
Дівенна — дивина чорна, 1072 (Бессарабія); енотера дворічна, 729 (Поділля)
Дівенна в'язчаста — дивина залізнякавидна, 1074
Дівенна менша — дивина волосиста, 1071
Дівенна тарганка — дивина тарганяча, 1070
Дівенна чорна — дивина чорна, 1072
Дівина — дивина волосиста, 1071; енотера дворічна, 729
Дівина великоцвіта — дивина скіпетровидна, 1076
Дівина велична — дивина прегарна, 1075
Дівина грозниста — дивина тарганяча, 1070
Дівина метелковата — дивина волосиста, 1071
Дівичник — королиця звичайна, 632

Дівіян — вовчуг польовий, 723
Дівка — глуха кропива пурпу-
ра, 605

Дівойник — еспарцет піщаний,
731

Дівока — булатка великоцвіта,
262 (Поділля); б. довголиста,
263; любка дволиста, 802 (Львів-
щина)

Дівосил — огінь високий, 580

Дівосил білий — відкасник зви-
чайний, 240

Дівоча краса — горлянка повзу-
ча, 31

Дівоча кров — мигдаль степо-
вий, 57

Дівоча сталість — кульбаба лі-
карська, 1013

Дівочі пупки — деревій звичай-
ний, 8

Дівунка — підмаренник справж-
ний, 506

Дівунка багонна — підмаренник
болотний, 505

Дівунка біла — підмаренник
м'який, 503

Дівунка болотяна — підмарен-
ник болотний, 505

Дівунка жовта — підмаренник
справжній, 506

Дівунка звичайна — підмарен-
ник м'який, 503

Дівунка липциця — підмаренник
чіпкий, 501

Дівунка північна — підмаренник
північний, 502

Дід — герань криваво-червона,
517 (Сумщина, Харківщина);
жовтозілля звичайне, 966

(Львів); осот звичайний, 311
(Поділля); тирлич жовтий, 511
(Хуст); т. хрещатий, 510 (Лем-
ківщина); хрестовниця гостроло-
патева, 359 (Гірський Крим)

Дідик — жовтозілля дніпровсь-
ке, 963

Дідик великий — жовтозілля
Якова, 964

Дідик дніпровський — жовтозіл-
ля дніпровське, 963

Дідик звичайний — жовтозілля
звичайне, 966

Дідик луковий — жовтозілля
Якова, 964

Дідик помаранчовий — жовто-
зілля болотне, 965

Дідки — кульбаба лікарська,
1013

Дідове сало — шавлія кільчаста,
937

Дідові вуші — череда трирозді-
льна, 160

Дідовник — лопух павутинистий,
90 (Полтавщина); л. справжній,
87 (Черкащина); осот звичайний,
311 (Одещина)

Дідок — хрестовниця гостроло-
патева, 359

Дідух — білоцвіт літній, 634; б.
весняний, 633

Дідьче ребро — валеріана лі-
карська, 1066

Діркач — мак дикий, 754

Діробой — звіробій звичайний,
574

Діробой косматий — звіробій
шорсткий, 573

Діробой Іванок — звіробій зви-
чайний, 574

Діробой четвертастий — звіробій
чотиригранний, 575

Діряпин — яловець звичайний 591

Добрівник — кадило мелісоли-
сте, 690

Добрівничок — кадило мелісо-
листе, 690

Добрівчик — кадило мелісоли-
сте, 690

Добровка — грушанка кругло-
листа, 858

Добропол — зеленчук жовтий,
496

Доброцей — кадило мелісолисте,
690

Добруник — кадило мелісолисте,
690

Добручик — кадило мелісолисте,
690

Добувник — кадило мелісолисте,
690

Довгокіс — чина лісова, 616

Довжник — очанка коротковоло-
са, 473

Довжник звичайний — очанка
коротковолоса, 473

Довжник рожевий — кравник піз-
ній, 727

Додельник — свербіга східна, 181

Дододза — брусинця, 1065
Доля — молодило руське, 962
Домобільник — валеріана лікарська, 1066
Домовий папороть — вероніка дібровна, 1081
Донник — рутвиця блискуча, 1020 (Сумщина); яловець козацький, 593 (Донеччина)
Донник лікарський — буркун лікарський, 688
Дорожник — подорожник великий, 798; п. ланцетолистий, 797; п. середній, 800
Драганок — полин естрагон, 102
Драголюб — вовконіг європейський, 659 (Хмельниччина); глуха кропива біла, 602 (Дніпропетровщина, Запоріжжя); м'ята польова, 693
Драйслея — авран лікарський, 532
Драмуха — хамерій вузьколистий, 283
Драничка — калістефус китайський, 194
Драпач — будяк акантовидний, 228 (Галичина); б. кучерявий, 229 (Поділля); б. пониклий, 230
Драпач головатень — будяк пониклий, 230
Драпоштан — рододендрон жовтий, 882
Драпуштан — рододендрон жовтий, 882
Драцілея — авран лікарський, 532
Драціолея — авран лікарський, 532
Драчильник — ожина сиза, 902
Драчина — ожина сиза, 902
Драчинье — ожина сиза, 902
Древесен — гірчак почечуйний, 823
Древінь — лижмо звичайне, 1012
Дрема — коронарія зозуляча, 335
Дремлик — зозулинець салеповий, 739
Дремлик широколистий — коручка широколиста, 442
Дресен — блошниця звичайна, 851 (Полтавщина); гірчак почечуйний, 823 (Яремча)

Дрижачка — трясучка середня, 171
Дрика — дрік фарбувальний, 508
Дрисливець — авран лікарський, 532
Дрібнолистка — жовтець вогнистий, 866
Дрібноцвіт — жовтець їдкий, 863
Дрібчасти зілля — бедриниць лопуховий, 792
Дрібчасти зіллячко — бедриниць лопуховий, 792
Дрік — дрік фарбувальний, 508
Дрік барвень — дрік фарбувальний, 508
Дріка — дрік фарбувальний, 508
Дрімлюк — глуха кропива пурпурова, 605
Дрімлюха — глуха кропива пурпурова, 605
Дрінка — дерен справжній, 334
Дрінкове дерево — дерен справжній, 334
Дробинка — косарик черепичасті, 522
Дробниця — вероніка волотиста, 1086; вероніка довголиста, 1083
Дробноцвіт — підмаренник жовтий, 506
Дров'яник — герань лучна, 515
Дрожаčka — трясучка середня, 171
Дрожаčka середушна — трясучка середня, 171
Дрок — дрік германський, 507; д. фарбувальний, 508
Дрок барвень — дрік фарбувальний, 508
Дрок бріч — дрік фарбувальний, 508
Дрок колючий — дрік германський, 507
Дрок тернистий — дрік германський, 508
Дротянки — подорожник середній, 800
Дрочиця — дрік фарбувальний, 508 (Вінниччина); льоник звичайний, 644 (Полтавщина)
Дрочник — дрік фарбувальний, 508
Дрочиця — льоник звичайний, 644
Друок — дрік фарбувальний, 508

Друт — водопериця колосова, 707

Друча — підмаренник чіпкий, 501
Друча повитиця — підмаренник чіпкий, 501

Дрябчак — дивина ведмежа, 1077; д. волосиста, 1071; д. залізняковидна, 1074; осот звичайний, 311 (Поділля)

Дрягель — спориш звичайний, 818

Дрясен — блошниця звичайна, 851 (Полтавщина); гірчак печечуйний, 823 (Карпати)

Дрясен альпійський — гірчак альпійський, 815

Дрясен водяний — гірчак земноводний, 316

Дрясен волохатий — гірчак шорсткий, 824

Дрясен вузлуватий — гірчак вузлуватий, 822

Дрясен-гірчак — гірчак перцевий, 821

Дрясен-живорідник — гірчак живорідний, 825

Дрясен пісковий — гірчак піщаний, 817

Дрясен плямистий — гірчак печечуйний, 823

Дрясен повійковий — гірчак безрезковидний, 820

Дрясен подорожник — спориш звичайний, 818

Дрясен східний — гірчак печечуйний, 823

Дрясень — гірчак зміїний, 819

Дрячка — шипшина собача, 896

Дуб — злинка гостра, 451

Дуб безчерешковий — дуб скельний, 860

Дуб глухий — дуб звичайний, 861

Дуб літній — дуб звичайний, 861

Дуб нелінь — дуб звичайний, 861

Дуб озимий — дуб скельний, 860

Дуб осеньчук — дуб скельний, 860

Дуб осінній — дуб звичайний, 861; д. скельний, 860

Дуб ранній — дуб звичайний, 861

Дуб черешковатий — дуб звичайний, 861

Дуб черешковий — дуб звичайний, 861

Дуб ярий — дуб звичайний, 861

Дубилест — стародуб широколистяний, 611

Дубильний корінь — кермек широколистяний, 642

Дубильник широколистяний — кермек широколистяний, 642

Дубильник — кермек широколистяний, 642

Дубівка — диня посівна, 691

Дубок — вовчі ягоди пахучі, 387

Дуболест — стародуб широколистяний, 611

Дубочок — вовчі ягоди пахучі, 387

Дубравка — кадило мелісолісте, 690

Дубрак мохнатий — горлянка женовська, 30

Дубрак повзучий — горлянка повзуча, 31

Дубрак стелюх — горлянка повзуча, 31

Дубричка — вербозілля звичайне, 662

Дубричка звичайна — вербозілля звичайне, 662

Дубричка китиста — кизляк болотний, 713

Дубрівка — герань криваво-червона, 517 (Черкащина); горлянка повзуча, 31

Дубрівник — вербозілля лучне, 660; кадило мелісолісте, 690 (Поділля); перстач прямостоячий, 838 (Волинь); п. сріблястий, 835 (Чернігівщина)

Дубрівчик — кадило мелісолісте, 690

Дубровина — кадило мелісолісте, 690

Дубровка — вероніка дібровна, 1021 (Херсонщина); герань криваво-червона, 517 (Радомийськ); горлянка повзуча, 31 (Дніпропетровщина); перстач сріблястий, 835

Дубровка пахуча — кадило мелісолісте, 690 (Прикарпаття); пахуча трава звичайна, 76

Дубровник — кадило мелісолісте, 690

те, 690 (Поділля); перстач неблискучий, 839 (Чернігівщина)
Дубровник береговий — перстач сріблястий, 835
Дубрувка — герань криваво-червона, 517
Дубруник — кадило мелісолисте, 690
Дубрушник — кадило мелісолисте, 690
Дубувка — кадило мелісолисте, 690
Дубувник — кадило мелісолисте, 690
Дувчак — міхурник деревовидний, 322
Дугулька — полин понтійський, 106
Дудва — болиголов плямистий, 326; бутень запашний, 279
Дудва лісова — бугила лісова, 77
Дудник — дудник лісовий, 70
Дудошник — дудник лісовий, 70 (Дніпропетровщина); дягель лікарський, 69 (Запоріжжя)
Дудука — бугила лісова, 77
Дуля — груша звичайна, 859
Думан — айва довгаста, 371
Дуня — айва довгаста, 371
Дуплавка — малина, 903
Дур — дурман звичайний, 389
Дур-зілля — блекота чорна, 572; дурман звичайний, 389
Дурець — пажитниця п'янка, 649
Дурилка — дурман звичайний, 389
Дурило — дудник лісовий, 70; дурман звичайний, 389 (Поділля); дягель лікарський, 69 (Обухів)
Дуриця — пажитниця п'янка, 649
Дурійка — блекота чорна, 572 (Бессарабія); дурман звичайний, 389 (Поділля); купина лікарська, 814 (Поділля); пажитниця п'янка, 649 (Прикарпаття); цикута отруйна, 304 (Львів)
Дурійка звичайна — пажитниця п'янка, 649
Дурійчиця — пажитниця п'янка, 649

Дурман — блекота чорна, 572; дурман звичайний, 389
Дурна цибуля — вороняче око звичайне, 757
Дурне лісове — вороняче око звичайне, 757
Дурнина — буяхи, 1064
Дурниця — буяхи, 1064; чорниця, 1063
Дурничка — буяхи, 1064
Дурнишник — дурман звичайний, 389 (Харківщина); нетреба звичайна, 1109 (Херсонщина)
Дурноп'ян — блекота чорна, 572 (Чернігівщина); буяхи, 1064 (Київщина, Полісся); дурман звичайний, 389 (Черкащина)
Дух огуречний — льонок звичайний, 644
Духовий цвіт — материнка звичайна, 742
Душевик — каламита великоцвіта, 191
Душинка — материнка звичайна, 742
Душиця — жабник польовий, 480 (Харківщина); материнка звичайна, 742 (Остер); пахуча трава звичайна, 76 (Херсонщина); трахомітум сарматський, 1033
Душиця мала — пахучка звичайна, 317
Душиця польова — м'ята водяна, 692
Дюгулька — полин понтійський, 106
Дютік — жовтець отруйний, 870
Дягель — дягель лікарський, 69
Дягил — дудник лісовий, 70
Дягиль — ластовень лікарський, 1095
Дягіль — дудник лісовий, 70
Дяглиця — дудник лісовий, 70; дягель лікарський, 69; яглиця звичайна, 25
Дядок — осот звичайний, 311
Дятел — дягель лікарський, 69
Дятлина — конюшина лучна, 1045
Дятлина біла — конюшина повзуча, 1046
Дятлина красна — конюшина лучна, 1045

Дятлиця — дягель лікарський, 69
 Дятловина — конюшина гірська, 1044; конюшина лучна, 1045
 Дятлувник — конюшина гірська, 1044

Е

Ева — верба козяча, 922
 Едельвейс — білотка альпійська, 625
 Елем — ясен звичайний, 488
 Елим — ясен звичайний, 488
 Енгелик лікарський — дягель лікарський, 69
 Ергина — жоржина периста, 383
 Ергонія — жоржина периста, 383
 Естрагон — полин естрагон, 102
 Естрогон — полин естрагон, 102

Є

Єва — верба козяча, 922
 Євина — верба козяча, 922
 Євіриця — смородина звичайна, 888
 Євка — хвощ польовий, 444
 Євшан-зілля — полин австрійський, 100
 Єгода — суніці лісові, 485
 Єдранець — бедринець ломика-меневий, 792
 Єжа — грястиця збірна, 380
 Єжевика — ожина сиза, 902
 Єжина — ожина сиза, 902
 Єжова трава — синяк звичайний, 434
 Єжовник — головатень кругло-головий, 431 (Південний Степ); їжача голівка багатогранна, 988 (Харківщина)
 Єзул — гісоп лікарський, 576
 Єзуль — гісоп лікарський, 576
 Єл — ялиця біла, 1
 Єлевець — яловець звичайний, 591
 Елем — ясен звичайний, 487
 Елим — омела біла, 1104
 Елина — ялиця біла, 1
 Елінка — хвощ польовий, 444
 Елка — ялиця біла, 1
 Єловий барвінок — омела біла, 1104

Елом — омела біла, 1104
 Єлочка — баранець звичайний, 569
 Єльмина — в'яз гладенький, 1059
 Ємила — омела біла, 1104
 Єргина — жоржина периста, 383
 Єргонія — жоржина периста, 383
 Єрусалимська верба — лох вузьколистий, 435
 Єсталист — рутвиця орликолиста, 1018

Ж

Жабин корінь — дзвоники сибірські, 213
 Жабинець — жовтець їдкий, 863 (Коростишів); частуха подорожникова, 34 (Полтавщина)
 Жабиниць — частуха подорожникова, 34
 Жабисток — жабник звичайний, 571
 Жабівник — перстач сріблястий, 835
 Жабій — хвощ польовий, 444
 Жабки — льонок звичайний, 644
 Жаблір — перстач гусячий, 833
 Жабна трава — жовтозілля Якова, 964
 Жабник — жабник звичайний, 571; ж. польовий, 480; жовтець їдкий, 863 (Полтавщина); ж. отруйний, 870 (Поділля); ж. повзучий, 869 (Волинь); калюжниця болотна, 197 (Прикарпаття); перстач гусячий, 841 (Карпати); п. повзучий, 841 (Дніпропетровщина); п. сріблястий, 835 (Запоріжжя); пішінка весняна, 478 (Бессарабія); частуха подорожникова, 34 (Полтавщина); жабурник звичайний, 571
 Жабовник — перстач повзучий, 841
 Жабрей — жабрій звичайний, 499; ж. ладаний, 497; королиця звичайна, 632 (Сумщина, Харківщина); шавлія кільчаста, 937 (Поділля)
 Жабрей лісовий — жабрій звичайний, 499 (Київщина); чистець прямий, 995 (Львівщина)

Жабрей польовий — чистець прямий, 995

Жабрик — жабрій звичайний, 499

Жабриль — очиток їдкий, 960

Жабриця гірська — жабриця проміжна, 970

Жабрій — жабрій ладанний, 497
осот польовий, 307 (Черкащина),
чистець однорічний, 992 (Харківщина)

Жабрій боровий — жабрій звичайний, 499

Жабрій живика — чистець прямий, 995

Жабрій лісовий — жабрій звичайний, 499

Жабрій пишний — жабрій гарний, 498

Жабрій польовий — жабрій ладанний, 497

Жабрій сорокати — жабрій гарний, 498

Жабурник — жабрій звичайний, 571; пшінка весняна, 478 (Харківщина)

Жабурник плаваючий — рдесник плаваючий, 831

Жаб'яник — частуха подорожникова, 34

Жаб'яча цибуля — сусак зонтичний, 185

Жаб'яче зілля — анемона жовтецева, 77

Жаб'яче молоко — молочай кипарисовидний, 466; м. Сегієрів, 471

Жаб'ячі конопельки — гадючник в'язолистий, 481

Жаб'ячі огірочки — бобівник трилистий, 698

Жала — кропива дводомна, 1060

Жала маленька — кропива жалка, 1061

Жалива — кропива дводомна, 1060; к. жалка, 1061

Жалива біла — глуха кропива біла, 602

Жалива глуха — глуха кропива біла, 602

Жалива мала — кропива жалка, 1061

Жаливуха — кропива дводомна, 1060

Жалка — шавлія кільчаста, 937

Жалубок — свинорий, 376

Жалючка — кропива жалка, 1061

Жарабник — яловець звичайний, 591

Жаранник — яловець звичайний, 591

Жарделя — абрикос звичайний, 93

Жардель — абрикос звичайний, 93

Жарка — золототисячник малий, 260

Жарка дрібненька — золототисячник гарний, 261

Жарка середушник — золототисячник малий, 260

Жарновець — саротамнус віниковий, 944

Жарновець повінь — саротамнус віниковий, 944

Жаруха — кропива дводомна, 1060; к. жалка, 1061

Жасмин — повій звичайний, 655 (Сумщина); садовий жасмин широколистий, 779

Жах — нетреба колюча, 1108

Жаховець — рутвиця мала, 1021

Жахол — рутвиця мала, 1021

Жбаночки — наперстянка великоцвіта, 405

Жвака — червець однорічний, 952

Жвачка — червець однорічний, 952

Жгавка — кропива жалка, 1061

Жгучка — кропива жалка, 1061

Жебрій — жабрій гарний, 498; ж. звичайний, 499; зеленчук жовтий, 496 (Поділля)

Жебрій звичайний — жабрій звичайний, 499

Желізна трава — чина чорна, 613

Желізняк — вербена лікарська, 1078 (Херсонщина); залізняк колючий, 781 (Київщина, Полтавщина, Дніпропетровщина)

Желізняк польовий — дзвоники оленячі, 207

Желомниця — шоломниця звичайна, 957

Желомниця звичайна — шоломниця звичайна, 957

Желюшина — верба інеїста, 919
 Женатин — яловець сибірський, 594
 Женеп — яловець сибірський, 594
 Женепин — яловець сибірський, 594
 Женепир — яловець сибірський, 594
 Женіпен — яловець звичайний, 591
 Женітин — яловець звичайний, 591
 Женське серце — будяк акантовидний, 228
 Жентель — підлісник європейський, 943
 Жеоржина — жоржина периста, 383
 Жер — мак дикий, 754
 Жербій — осот польовий, 307
 Жерделя — абрикос звичайний, 93
 Жердель — абрикос звичайний, 93
 Жеребець — конюшина лучна, 1045; к. середня, 1043
 Жеребчик — конюшина лучна, 1045
 Жереб'ятник — конюшина середня, 1043
 Жерелівка звичайна — катаброза водяна, 246
 Жереп — яловець звичайний, 591
 Жерепій — яловець звичайний, 591
 Жерепник — яловець звичайний, 591
 Жерест — жостир проносний, 876
 Жерет — жостір проносний, 876
 Жерновець — саротамнус вінковий, 944 (Львівщина); частуха подорожникова, 34 (Поділля)
 Жерстел — плакун верболистий, 663
 Жеруха — хрінниця крупковидна, 227
 Жеруха болотна — жеруха лучна, 226
 Жеруха болотяна — жеруха лучна, 226
 Жеруха водяна — жеруха гірка, 225

Жеруха вонюча — хрінниця смердюча, 631
 Жеруха дика — хрінниця смердюча, 631
 Жеруха кринична — жеруха гірка, 225
 Жеруха лісна — грицики звичайні, 221
 Жеруха лукова — жеруха лучна, 226
 Жерядин — яловець звичайний, 591
 Жеряпин — яловець звичайний, 591
 Жест — жостір проносний, 876
 Жестер — жостір проносний, 876
 Жестіль — жостір проносний, 876
 Жестке зілля — синяк звичайний, 434
 Жесь — жостір проносний, 876
 Женепин — яловець звичайний, 591
 Женепир — яловець звичайний, 591
 Жереп — яловець звичайний, 591
 Жерт — яловець звичайний, 591
 Жибець — зубниця бульбиста, 393
 Жива вода — очиток заяча капуста, 961
 Жива трава — зірочник лісовий, 999 (Полтавщина); медунка лікарська, 855 (Київщина); чорнокорінь лікарський, 377 (Чернігівщина)
 Жива трава лісова — конюшина середня, 1043 (Чернігів); медунка лікарська, 855 (Київщина); м. темна, 854 (Черкащина)
 Живакість — живокіст лікарський, 1005
 Живець — дельфіній яскраво-червоний, 392; зубниця бульбиста, 393
 Живикіст — живокіст лікарський, 1005
 Живикість — арніка гірська, 96
 Живодерев — туя західна, 1027
 Живокасен — живокіст лікарський, 1005
 Живокіст — рутвиця мала, 1021 (Мелітополь); сокирки польові,

327 (Херсонщина); чорнокорінь лікарський, 377 (Умань)

Живокіст звичайний — живокіст лікарський, 1005

Живокість лікарська — живокіст лікарський, 1005

Живокост — живокіст лікарський, 1005; осот польовий, 307 (Полтавщина); чистець болотний, 994 (Запоріжжя)

Живокостник — фіалка дивна, 1099

Живокость осот польовий, 307

Живорідник — гірчак живорідний, 825

Живосток — живокіст лікарський, 1005

Животник — рутвиця орликолиста, 1018

Живуча трава — горлянка повзуча, 31

Живучка — горлянка женецька, 30; г. повзуча, 31

Жигавиця — кропива жалка, 1061

Жигавка — кропива дводомна, 1061; к. жалка, 1061

Жигалка — кропива дводомна, 1060; к. жалка, 1061

Жигалок — бруслина європейська, 474

Жигонник — живокіст лікарський, 1005

Жигунець — ломиніс прямий, 315

Жигучка — кропива жалка, 1061; ломиніс лозяний, 316

Жидик — кульбаба лікарська, 1013 (Тернопільщина); пухівка широколиста, 453 (Волинь)

Жидівська вишня — марунка, 786

Жидівська груша — марунка, 786

Жидівська шапка — кульбаба лікарська, 1013

Жидівські ягоди — марунка, 786

Жижка — кропива жалка, 1061

Жижуха — кропива жалка, 1061

Жизновець — саротамнус вініковий, 944

Жилава — шандра звичайна, 673

Жиловник живокіст лікарський, 1005

Жилокость — живокіст лікарський, 1005

Жимолодь — бирючина звичайна, 638

Жимолость — жимолость звичайна, 650

Жинзівер — калачики лісові, 672

Жинка — паслін чорний, 982

Жирбій осот польовий, 307

Жирки золототисячник талий, 260

Жиряпен — яловець звичайний, 591

Жистяк — туя західна, 1027

Жистяк американський — туя західна, 1027

Жистяк західний — туя західна, 1027

Жистяк східний — біота східна, 804

Жистяк хінський — біота східна, 804

Житець — бромус м'який, 173

Житниця — бекманія звичайна, 149 (Поділля); грястиця збірна, 380 (Чернівці), тимофіївка лучна, 780 (Карпати)

Житничка — рутка лікарська, 490

Житняк — бромус житній, 175

Жито поспільне — жито посівне, 959

Жихунець — чистотіл звичайний, 287

Жірфин — яловець звичайний, 591

Жіряб — яловець звичайний, 591

Жірябин — яловець звичайний, 591

Жіряпина — яловець звичайний, 591

Жірятин — яловець звичайний, 591

Жірятник — яловець звичайний, 591

Жіряшець — яловець звичайний, 591

Жмань — цмин пісковий, 543

Жминда — щирія лободовидна, 51

Жмиця — бромус м'який, 173

- Жовна — перстач сріблястий, 835
- Жовнери — енотера дворічна, 729
- Жовник — частуха подорожникова, 34
- Жовня — перстач сріблястий, 835
- Жовта гарячка — цмин пісковий, 543
- Жовта кашка — підмаренник справжній, 506
- Жовта маковка — глечики жовті, 723
- Жовта трава — резеда жовтенька, 874
- Жовте bagno — рододендрон жовтий, 882
- Жовтенець — цмин пісковий, 543
- Жовтець гострий — жовтець їдкий, 863
- Жовтець лісовий — вербозілля лучне, 660
- Жовтий багон — рододендрон жовтий, 882
- Жовтий деревій — пижмо звичайне, 1012
- Жовтий крокіс — оман британський, 579
- Жовтий мачок — мачок жовтий, 523
- Жовтий цвіт — підмаренник справжній, 506; скереда покрівельна, 352
- Жовтило — дрік фарбувальний, 508 (Овруч); золотушник звичайний, 983 (Київщина); плаун булавовидний, 658 (Поділля); серпій увинчаний, 968 (Херсонщина); роман напівфарбувальний, 74 (Полтавщина); чистотіл звичайний, 287 (Овруч); шавель альпійський, 908 (Карпати)
- Жовтина — цмин пісковий, 543 (Сумщина); шавель альпійський, 908 (Карпати)
- Жовтільник — свербіжниця польова, 599
- Жовті глечики — глечики жовті, 723
- Жовті котики — цмин пісковий, 543
- Жовтіленька — свербіжниця польова, 599; скабіоза блідожовта, 948
- Жовтка — білоцвіт весняний, 634
- Жовтниця — скумпія звичайна, 344
- Жовтобрюх — золотушник звичайний, 983
- Жовтобрюшка — анемона жовтецева, 67
- Жовтобрюшник — жовтець їдкий, 863
- Жовтогарячка — цмин пісковий, 543
- Жовтоголовник — жовтозілля Якова, 964; перестріч польовий, 681; цмин пісковий, 543 (Дніпропетровщина)
- Жовтоє зілля — геліотроп європейський, 545
- Жовтозілля — жовтозілля Якова, 964
- Жовтокорень — кермек Гмеліна, 640; к. Мейера, 641; к. широколистяний, 642
- Жовтолоза — верба пурпурова, 926
- Жовтолозник — верба пурпурова, 926
- Жовтомолочник — чистотіл звичайний, 287
- Жовтомохорочник — нечуйвітер волохатенький, 561
- Жовтонниця — жовтяниця черговоліста, 301
- Жовтородье — роман напівфарбувальний, 74
- Жовтосік — чистотіл звичайний, 287
- Жовтоцвіт — горіцвіт весняний, 22; (Харківщина, Сумщина); зірочки жовті, 493 (Миронівка); резеда жовтенька, 874 (Вінниччина); роман напівфарбувальний, 74 (Чернігівщина)
- Жовточниця — жовтяниця черговоліста, 301
- Жовтух сонцесвіт звичайний, 540
- Жовтуха — первоцвіт весняний, 845 (Київщина); резеда жовтенька, 874 (Львівщина)

Жовтуха — жовтозілля Якова, 964; пшениця тверда, 1051

Жовтушка — конюшина лучна, 1045

Жовтушка — льонок звичайний, 644; перестріч гайовий, 683

Жовтушки — цмин пісковий, 543
Жовтушник дрібноцвітий — жовтушник лакфіолевидний, 458; ж. Маршаллів, 460

Жовтушник сирій — жовтушник сіруватий, 459

Жовтянець — цмин пісковий, 548

Жовтяниця — жовтяниця черговоліста, 301; резеда жовтенька, 874; свербіжниця польова, 599 (Прикарпаття); суріпиця звичайна, 146 (Полтавщина); цмин пісковий, 543

Жовтянка — підмаренник справжній, 506; резеда жовтенька, 874

Жовтячка — жовтяниця черговоліста, 301

Жовчинець лікарський — авран лікарський, 532

Жола підземна — арахіс підземний, 84

Жолудочна трава — герань лучна, 515

Жоржина — жоржина периста, 383

Жорсть — жостір проносний, 876

Жост — бирючина звичайна, 683

Жостелина — жостір проносний, 876

Жостер — жовтір проносний, 876; крушина проносна, 487 (Черкащина)

Жостик — жостір проносний, 876

Жостид — жостір проносний, 876

Жостір — бирючина звичайна, 638 (Мелітополь); крушина ламка, 487 (Черкащина)

Жость — жостір проносний, 876

Жубрій — жабрій звичайний, 499

Жугастро — клен польовий, 3

Жузік — вовконіг європейський, 659

Журавельник — журавлина болотня, 747; герань лучна 515, (Ліссостеп); г. Робертова, 516

Журавельник смердючий — герань Робертова, 516

Журавець — звіробій звичайний, 547

Журавець багонний — герань болотна, 514

Журавець болотяний — герань болотна, 514

Журавець вонючий — герань Робертова, 516

Журавець горбковий — герань пагорбкова, 513

Журавець кривавий — герань криваво-червона, 517

Журавець кровник — герань криваво-червона, 517

Журавець лісовий — герань лісова, 518

Журавець луковий — герань лучна, 515

Журавець лучний — герань лучна, 515

Журавець смердючий — герань Робертова, 516

Журавлина — журавлина болотна, 747

Журавинник — айва довгаста, 371

Журавлеві носики — герань Робертова, 516

Журавлиний горох — горошок мишачий, 1089

Журавлині носики — грабельки звичайні, 454

Журавлині стручки — купина лікарська, 814 (Полтавщина); чина лучна, 615 (Запоріжжя, Дніпропетровщина)

Журавлині ягоди — журавлина болотна, 747

Журавлиник — купина лікарська, 814

Журавльов шавель — квасениця звичайна, 746

Журавник — горошок мишачий, 1089

Журавуха — журавлина болотна, 747

Журахвіна — журавлина болотна, 747

3

Забій-круча — ломиніс цілолистий, 314

Заболоточник — оман британський, 579

Забудка — полин звичайний, 110

Забудки — полин звичайний, 110

Забудьки — полин звичайний, 110

Забудьок — полин звичайний, 110

Завалець — ранник вузлуватий, 955

Заверб — верба пурпурова, 926

Заверба — верба біла, 920; в. пурпурова, 926

Завербник — верба біла, 920; в. пурпурова, 926

Заверб — верба пурпурова, 926

Завилець — ранник вузлуватий, 955

Завойок — лілія лісова, 639

Завуй — верба пурпурова, 926

Зав'язник — перстач прямостоячий, 838

Зав'язник звичайний — перстач прямостоячий, 838

Зав'язник стоячий — перстач прямостоячий, 838

Загадка — злинка гостра, 451; з. канадська, 452

Загажовка — деревій звичайний, 8

Загазьовка — деревій звичайний, 8

Заглушка — бромус житній, 175

Загнітиця лікарська — скребниця аптечна, 274

Загнітиця лісова — щитник жіночий, 136

Загнітиця скельна — асплений волосовидний, 119

Загнітник головатий — загнітник головчастий, 759

Заграничник — галінсога дрібноцвіта, 500

Задвійник — зозулині сльози яйцелисті, 647

Задвійник лісовий — зозулині сльози яйцелисті, 647

Задвійник яйцелистий — зозулині сльози яйцелисті, 647

Задержник — блошниця дизентерійна, 850

Зажмурник — авран лікарський, 532

Зазулинець — зозулинець салеповий, 739; з. шоломоносний, 738

Зазулинець плямистий — пальцекокорінь плямистий, 381

Зазулині сльози — зозулинець шоломоносний, 738; любка дволиста, 802

Зазулині черевички — купина лікарська, 814 (Чернігівщина)

Зазулині черевички — пальцекокорінь плямистий, 381 (Волинь);

первоцвіт весняний, 845 (Поділля); черевички зозулині, 379; чина весняна, 618 (Полтавщина)

Зазулині чобітки — зозулинець салеповий, 739

Зазулька — зозулинець салеповий, 739

Зазульняк — зозулинець болотний, 740

Зазульчині чобітки — чина весняна, 618

Зайців льон — грудниця волохата, 354 (Лісостеп); льонок звичайний, 644 (Полтавщина)

Зайцова капуста — квасениця звичайна, 746

Зайчик — заяча конюшина багатлиста, 78 (Черкащина); хрінниця смердюча, 631 (Волинь);

Зайчики — хрінниця смердюча, 631

Залізна трава — чина чорна, 613

Залізниця — плаун двогострий, 412

Залізняк — вербена лікарська, 1078 (Полтавщина); залізняк колючий, 781; плакун верболистий, 663 (Черкаси)

Залізняк бульбистий — залізняк бульбистий, 782

Залізняк козацький — залізняк колючий, 781

Залізняк червоний — плакун верболистий, 663

Залізняк чорний — плакун верболистий, 663

Залучник — нетреба звичайна, 1109

Замело — омела біла, 1104

Замовить — звиробій звичайний, 574
 Замучник — нетреба звичайна, 1109
 Занник — залізняк бульбистий, 782
 Зановать — дрік фарбувальний, 508 (Чернігівщина); зіновать австрійська, 280 (Прикарпаття); з. дніпровська (Запоріжжя, Дніпропетровськ); лядвенець рогатий, 652 (Поділля)
 Зановец — дрік фарбувальний, 508
 Зановець — вербозілля звичайне, 662
 Зановит — дрік фарбувальний, 508
 Зановить — зіновать австрійська, 280; звиробій звичайний, 574 (Балта)
 Зановіть — лядвенець рогатий, 652
 Зап — залізняк бульбистий, 782
 Заплиха — паслін солодко-гіркий, 981
 Запник — залізняк бульбистий, 782
 Заполонь хрещата — вовчок гіллястий, 745
 Заполоть — чаполоч запашна, 564
 Чаполоч — чаполоч запашна, 564
 Запорник — щавель кучерявий, 911
 Запридух — белладонна звичайна, 142
 Зап'я трава — залізняк бульбистий, 782
 Зараза — вовчок гіллястий, 745
 Заразіха — вовчок гіллястий, 745
 Зарінка — верба пурпурова, 926
 Зарочник — зірочник лісовий, 999
 Затай — підмаренник справжній, 506
 Затай-зілля — підмаренник справжній, 506
 Заткнугузно — злинка канадська, 452
 Затрійка-верба — верба тритичинкова, 927

Затяг-трава — ластовень лікарський, 1095
 Затягач — ластовень лікарський, 1095 (Харківщина); подорожник середній, 800 (Білоцерківщина)
 Зашорник — фіалка триколірна, 1101
 Заяць — очиток заяча капуста, 961
 Заяча капуста — жовтий осот городний, 985 (Поділля); квасениця звичайна, 746 (Львівщина); молодило звичайне, 595 (Херсонщина); очиток заяча капуста, 961
 Заяча капуста — квасениця звичайна, 746
 Заяча крів — веснівка дволиста, 667
 Заяча кривця — воцанка мала, 276 (Розточчя-Опілля); звиробій звичайний, 574 (Дніпропетровщина, Коростишів, Харківщина, Лубни)
 Заяча кривця гранчаста — звиробій чотиригранний, 575
 Заяча кривця звичайна — звиробій звичайний, 574
 Заяча кривця кошлата — звиробій шорсткий, 573
 Заяча кров — веснівка дволиста, 667 (Поділля, Ушиця); звиробій звичайний, 574 (Одещина); льон звичайний, 644 (Полтавщина)
 Заяча розсада — очиток заяча капуста, 961
 Заяча рутка — смовдь гірська, 774
 Заяча салата — пшінка, весняна, 478
 Заяча сіль — веснівка дволиста, 667
 Заяча трава — залізняк бульбистий, 782; очиток заяча капуста, 961
 Заяче кривце — звиробій звичайний, 574
 Заяче ухо — дивина волосиста, 1071
 Заячий горошок — астрагал солідколистий, 126
 Заячий квас — квасениця звичайна, 746

Заячий квасок — квасениця звичайна, 746

Заячий крівець — звіробій звичайний, 574

Заячий салат — жовтий осот городній, 985 (Волинь); пшінка весняна, 478 (Сумщина, Херсонщина)

Заячий цвіт — веснівка дволиста, 667

Заячий щавель — квасениця звичайна, 746

Заячий щавух — квасениця звичайна, 746

Заячик — хрінниця смєрдюча, 631

Заячина капуста — воцанка мала, 276

Заячник — паслін солодко-гіркий, 981

Заячі бурячки — синяк звичайний, 434

Заячі вуха — веснівка дволиста, 667

Заячі вушка — веснівка дволиста, 667 (Чернігівщина); дивина волосиста, 1071 (Дніпропетровщина)

Заячі глазки — холодок лікарський, 117

Заячі козелці — латук дикий, 601

Заячі лапки — конюшина лучна, 1045 (Київщина); пухівка широколиста, 453 (Київське Полісся)

Заячі ушка — веснівка дволиста, 667 (Чернігівщина); сокирки польові, 327 (Умань)

Збала підземна — чина бульбиста, 617

Збаната — дзвоники ріпчасті, 211

Збанок — глечики жовті, 723 (Черкащина); дзвоники скупчені, 208

Збаночки — наперстянка великоцвіта, 405 (Бессарабія, Буковина); дзвоники персиколісті, 210 (Поділля); латаття біле, 274 (Львівщина)

Збанятник — глечики жовті, 723; латаття біле, 274

Збанятник жовтий — глечики жовті, 723

Зборова трава — звіробій звичайний, 574

Звадник — плаун булавовидний, 658

Звертень — геліотроп еліптичний, 544

Звіздень жовтий — зірочки жовті, 493

Звіздоногогорочник — злинка гостра, 451

Звіздоцвіт — айстра степова, 121; калістефус китайський, 194

Звіздочка — айстра степова, 121

Звіздочник — зірочник середній, 1000

Звіздочник мокринець — зірочник середній, 1000

Звіздочник середущий — зірочник середній, 1000

Звіздочник травистий — зірочник середній, 1000

Звіздянка — астранція велика, 135

Звіздянка біла — астранція велика, 135

Звінець — дзвінець великий, 880 (Львівщина); кравник пізній, 727 (Одещина); перестріч польовий, 681 (Волинь)

Звінець більший — дзвінець великий, 880

Звінець пільний — очанка коротковолоса, 473

Звінка — дзвоники скупчені, 208

Звінки — дзвоники болонські, 205; орлики звичайні, 82

Звінки лісні — дзвоники персиколісті, 210

Звінок — дзвоники оленячі, 207

Звінок альпійський — дзвоники альпійські, 204

Звінок бросколистий — дзвоники персиколісті, 210

Звінок бросквинолистий — дзвоники персиколісті, 210

Звінок китайка — дзвоники скупчені, 208

Звінок многоцвітний — дзвоники кропиволисті, 214

Звінок розбірий — дзвоники розлогі, 209

Звінок садовий — дзвоники ріпчасті, 212

- Звіробій — чистотіл звичайний, 287
- Звіробій волосистий — звіробій шорсткий, 573
- Звіробій синій — дзвоники оленячі, 207
- Звіробой — звіробій звичайний, 574
- Звіробой звичайний — звіробій звичайний, 574
- Звіробойник — звіробій звичайний, 574
- Звіробойник дірявий — звіробій звичайний, 574
- Звоздик — гвоздика садова, 399
- Звоздик білий — смілка поникла, 976
- Звоздик бородатий — гвоздика бородчата, 397
- Звоздик городний — гвоздика садова, 399
- Звоздик мохнатий — гвоздика армерійовидна, 396
- Звоздик пільський — буквиця лікарська, 156
- Звоздник — мильнянка лікарська, 944
- Звонець — дзвоники ріпчастовидні, 211; перестріч польовий, 681 (Сумщина).
- Звонець болотний — дзвоники розлогі, 209
- Звоник — дзвоники персиколісті, 210
- Звоники — дзвоники персиколісті, 210; льонок звичайний, 644 (Херсонщина);
- Звоники жовті — льонок звичайний, 644
- Звонка — дзвоники персиколісті, 210
- Звонки — орлики звичайні, 82 (Ямпіль); плетуха звичайна, 197 (Київщина); тирлич звичайний, 512 (Чернігівщина)
- Звонок кудлатий — дзвоники оленячі, 207
- Звонок лісовий — дзвоники персиколісті, 210
- Звоночки — дзвоники сибірські, 213
- Зв'ягель — горошок лісовий, 1091
- Звездик рябий — гвоздика дельтовидна, 400
- Згар — медунка лікарська, 855
- Здиха — паслін чорний, 982
- Здорівник — звіробій звичайний, 574
- Здоровник — звіробій звичайний, 574
- Здоровник звичайний — звіробій звичайний, 574
- Здрижник — трясучка середня, 171
- Здрік — дрік фарбувальний, 508
- Здрікан — мак дикий, 754
- Зебрій — жабрій звичайний, 499
- Зележник лілієватий — аденофора лілієлиста, 20
- Зезульки — зозулинець салеповий, 739
- Зезюльки — зозулинець салеповий, 739
- Зелезизм — чистотіл звичайний, 287
- Зелемизеленя — чистотіл звичайний, 287
- Зелемозель — чистотіл звичайний, 287
- Зелемозень — чистотіл звичайний, 287
- Зелемозень звичайний — чистотіл звичайний, 287
- Зелемозина — чистотіл звичайний, 287
- Зелена гива — омела біла, 1104
- Зеленець — деревій звичайний, 8
- Зеленець звичайний — деревій цілолистий, 10
- Зелениця — вовчуг польовий, 732 (Поділля); плаун двогострий, 412 (Чернігівщина)
- Зеленка — диня посівна, 691 (Херсонщина); плаун двогострий, 412 (Чернігівщина)
- Зеленочник — асплений волосовидний, 119
- Зеленчук — зеленчук жовтий, 496
- Зеленька — плаун двогострий, 412
- Зелезниця — плаун двогострий, 412
- Зелінка — плаун двогострий, 412

- Зельонка — барвінок малий, 1094
- Земизеленя — чистотіл звичайний, 287
- Земизело — чистотіл звичайний, 287
- Землезіл — молочай кипарисовидний, 466
- Землезіль — молочай, 464
- Земляна груша — соняшник бульбистий, 542
- Земляна трава — золототисячник малий, 260
- Земляне серце — зозулинець чоловічий, 737
- Земляне серце — зозулинець салеповий, 739
- Земляний виноград — петрів хрест лускатий, 612
- Земляничник — парило звичайне, 28
- Земляні груші — соняшник бульбистий, 542
- Земляні орішки — чина бульбиста, 617
- Земозелене — чистотіл звичайний, 287
- Земозеленя — чистотіл звичайний, 287
- Земозелень — чистотіл звичайний, 287
- Земозелець — чистотіл звичайний, 287
- Земозіл — молочай, 464; молочай кипарисовидний, 466
- Зензівер — калачики лісові, 672
- Зензіверова трава — калачики лісові, 672
- Зензівир — калачики лісові, 672
- Зеновка — зіновать дніпровська, 281
- Зиби — гніздівка звичайна, 714
- Зизифора головчаста — зизифора головчаста, 1113
- Зизифора тонка — зизифора кримська, 1114
- Зим'є — вишня звичайна, 240
- Зимівка — диня посівна, 691
- Зимовик — пізньоцвіт осінній, 321
- Зимовник — веснівка дволиста, 667 (Чернігівщина); пізньоцвіт осінній, 321 (Полтавщина)
- Зимовник осінній — пізньоцвіт осінній, 321
- Зимозеленця — грушанка круглолиста, 858
- Зимозелень — рута запашна, 917
- Зинобрат — плакун прутовидний, 664
- Зиновать — зіновать дніпровська, 281
- Зиновія — перестріч гайовий, 683
- Зиновник — зіновать дніпровська, 281
- Зів'яльник — зозулинець чоловічий, 737
- Зікрач — мак дикий, 754
- Зілля голубе — проліска дволиста, 951
- Зілля гусяче — перстач гусячий, 833
- Зілля їжаче — родовик лікарський, 942
- Зілля котове — хвилівник звичайний, 92
- Зілля лісове — первоцвіт весняний, 845
- Зілля мадрове — ранник вузлуватий, 955
- Зілля отрутне — жовтець їдкий, 863
- Зілля пільське — синяк звичайний, 434
- Зілля святого Івана — звіробій звичайний, 574
- Зілля святоіванське — звіробій звичайний, 574
- Зілля солодке — оман високий, 580
- Зілля чарівне — глуха кропива біла, 602
- Зілля чорне — аконіт, 13; ранник вузлуватий, 955
- Зілля шовкове — вовчуг польовий, 732
- Зільник — заяча конюшина багатоліста, 78
- Зільник — айстра степова, 121; калістефус китайський, 194
- Зімодра — вербозілля звичайне, 662
- Зінзівер — калачики лісові, 672
- Зіновать — дрік германський, 507; д. фарбувальний, 508; зіновать австрійська, 280; фіалка триколірна, 1101 (Поділля)

Зіновка — материнка звичайна, 742

Зіновник — зіновать дніпровська, 281

Зірка — мильнянка лікарська, 944

Зірка раба — гвоздика бородата, 397

Зірках — мак дикий, 754

Зірки — гвоздика дельтовидна, 400; г. садова, 399; золототисячник малий, 260 (Остер); любисток лікарський, 635 (Херсонщина)

Зірки білі — мильнянка лікарська, 944

Зірочка — зірочки жовті, 493; гвоздика польова, 398 (Новоросійськ); зірочник середній, 1000 (Херсонщина)

Зірочки — гвоздика дельтовидна, 400 (Вінниччина); г. садова, 399 (Поділля); фіалка триколірна, 1101 (Полтавщина)

Зірочник травистий — зірочник злаковидний, 998

Зітильник — хамерій вузьколистий, 283

Зітильник — хамерій вузьколистий, 283

Златолав — лілія лісова, 639

Злинка — злинка гостра, 451; з. канадська, 452

Злинка канадійська — злинка канадська, 452

Злинка кандійська — злинка гостра, 451

Злодій — грицики звичайні, 221 (Прикарпаття); щавель кислий, 906 (Черкащина)

Змієвик — пахучка звичайна, 317

Змієвка — гіркуша синякоподібна, 789

Змієголовник — шведський — з. Рюйша, 421

Змієдушник — скорзонера низька, 954

Змієць — перестріч польовий, 681

Зміївник — хвилівник звичайний, 92

Зміївонка — лоніс прямий, 315

Зміїна трава — вероніка широколиста, 1087

Зміїна трава — зозулинець салеповий, 739

Зміїний корінь — ластовень лікарський, 1095

Зміїовик — гірчак зміїний, 819

Змія — сніг звичайний, 434

Зміячий корінь — ластовень лікарський, 1095

Зміячка низенька — скорзонера низька, 954

Зміячка приземка — скорзонера низька, 954

Знітенник — хамерій вузьколистий, 283

Зніт — зніт болотний, 441

Зніт багонний — зніт болотний, 441

Зніт вузьколистий — хамерій вузьколистий, 283

Зніт дівочий — зніт болотний, 441

Зніт косматий — зніт щорсткий, 440

Зніт узколистий — хамерій вузьколистий, 283

Знітенник — жовтий осот городний, 985

Знітийник хлопський — хамерій вузьколистий, 283

Знітильник — хамерій вузьколистий, 283

Знітильник дівочий — зніт болотний, 441

Знітийник — хамерій вузьколистий, 283; зніт щорсткий, 440

Знітильник хлопський — хамерій вузьколистий, 283

Зно́ватка лілія — аденофора лілієлиста, 20

Зобник — нетреба звичайна, 1109

Зозулені черевички — фіалка триколірна, 1101

Зозулин ряс — чина весняна, 618

Зозулинець — зозулинець шоломоносний, 738

Зозулинець вузьколистий — зозулинець салеповий, 739

Зозулинець реброверхий — анамптис пірамідальний, 58

Зозулинець узколистий — зозулинець салеповий, 739

Зозулині рушнички — зозулині сльози яйцелисті, 647

Зозулині сльози — зозулині сльози яйцелисті, 647; зозулинець салеповий, 734

Зозулині сльози — билинець комарниковий, 534; зозулині сльози яйцелисті, 647

Зозулині черевички — герань лучна, 515 (Конотоп); зозулинець шоломоносний, 738 (Волинь); льонко звичайний, 644 (Київщина); сокирки польові, 327 (Одещина); чина весняна, 618 (Полтавщина)

Зозулині чорні черевички — чина чорна, 613

Зозуля — билинець комарниковий, 534

Зозуля сіренька — билинець комарниковий, 534

Зозулька — зозулинець шоломоносний, 738

Зозулька мужеська — зозулинець чоловічий, 737

Зозулька чоловіча — зозулинець чоловічий, 737

Зозульки — зозулинець салеповий, 739 (Вінниччина); билинець комарниковий, 534 (Поділля); фіалка триколірна, 1101 (Черкащина); ф. шершава, 1098 (Іванків)

Зозульки жовті — черевички зозулині, 379

Зозульник — грицики звичайні, 221 (Поділля); зозулинець болюгний, 740

Зозульчині черевички — лядвенець рогатий, 652

Золота різка — золотушник звичайний, 983

Золота трава — сонцевіт звичайний, 540

Золота травка — тонконіг лучний, 806

Золотарник — золотушник звичайний, 983 (Херсонщина); любочки осінні, 624 (Чернігівщина)

Золотачка — жовтяниця черговоліста, 301

Золотень — золотушник звичайний, 983

Золотий корінь — родіола рожева, 881

Золотина — смородина золотиста, 885

Золотник — вовче тіло болотне, 323 (Київщина); герань криваво-червона, 517 (Львівщина); золототисячник малий, 260 (Вел. Глібовичі Львівської обл.); королиця звичайна, 632 (Буковина); парило звичайне, 28 (Волинь); перстач гусячий, 833 (Київщина, Дніпропетровщина, Херсонщина); перстач золотистий, 836 (Поділля); чоловіча папороть, 426 (Київщина, Біла Церква); шавель прибережний, 912 (Фастів)

Золотник льняник — грудниця волохата, 354

Золотник яловий — родовик лікарський, 942

Золотниця — плакун верболистий, 663

Золотозіл — жовтяниця черговоліста, 301

Золотозіл переміннолистий — жовтяниця черговоліста, 301

Золототисячна трава — золототисячник малий, 260

Золототисячник — астрагал шерстистоквітковий, 124 (Київщина); золототисячник гарний, 261; перестріч польовий, 681 (Харківщина); перстач гусячий, 633 (Дніпропетровщина); цмин пісковий, 543 (Полтавщина)

Золоточипер — грудниця волохата, 354

Золоточник — золотушник звичайний, 983

Золотуза — селітрянка Шобера, 721

Золотуха — золототисячник малий, 260 (Сумщина); золотушник звичайний, 983 (Харківщина); оман британський, 579 (Черкащина); рутвиця жовта, 1019 (Київщина, Полтавщина); цмин пісковий, 543 (Фастів)

Золотушна трава — череда поникла, 159; череда поникла, 160

Золотушник — буквиця лікарська, 156 (Сумщина); золотушник

звичайний, 983; оман британський, 579 (Черкащина); ранник крилатий, 956 (Поділля); рутвиця жовта, 1019 (Київщина); рутвиця мала, 1020 (Львівщина)
Золотячка — золотушник звичайний, 983 (Тернопільщина); жовтяниця черговолиста, 301 (Поділля)
Золоцвіт — королиця звичайна, 632
Золоцвіт серпник — королиця звичайна, 632
Зольник — курай руський, 929
Зорочник — зірочник лісовий, 999
Зоря — любисток лікарський, 635
Зоря німецька — любисток лікарський, 635
Зостіл-саклак — жостір проносний, 876
Зостір — крушина ламка, 457
Зрадзілля — парило звичайне, 28
Зрадзіль — парило звичайне, 28
Зрадник — вероніка дібровна, 1081 (Микуличин); косарики черепитчасті, 522 (Волинь)
Зрізованець — цибуля трубчата, 37
Зрядник — косарики черепитчасті, 522
Зуб — цмин пісковий, 543
Зуб вовчий — гірчак перцевий, 821
Зуб собачий — чистотіл звичайний, 287
Зуб-зілля — смілка поникла, 976
Зубачка — зубниця бульбиста, 393
Зубачка бульбиста — зубниця бульбиста, 393
Зуби — гніздівка звичайна, 714
Зубівник — блекота чорна, 572
Зубна трава — кравник пізній, 727
Зубник — блекота чорна, 572 (Лемківщина); цмин пісковий, 543 (Харківщина)
Зубниця — зубниця бульбиста, 393
Зубниця цибуляста — зубниця бульбиста, 393

Зубовий корінь — зубниця бульбиста, 393
Зубовник — бобівник трилистий, 698
Зубравка — чаполоч запашна, 564
Зубрий — жабрій звичайний, 499
Зубрівка — чаполоч запашна, 564
Зубрій — жабрій звичайний, 499 (Поділля); купина лікарська, 564 (Поділля)
Зубровка — чаполоч запашна, 564
Зузулинець гожий — зозулинець чоловічий, 737
Зузулині башмачки — черевички зозулині, 379
Зузульки — билиця комарниковий, 534
Зузюльняк — зозулинець болотний, 740
Зурка — чорнокорінь лікарський, 377
Зурка лікарська — чорнокорінь лікарський, 377
Зчисток — чистотіл звичайний, 287
Зюбрій — жабрій гарний, 498; ж. звичайний, 499
Зюзник — вовконіг європейський, 659
Зябій-круча — ломиніс цілолистий, 314
Зяблиця — горошок мишачий, 1089; г. плотовий, 1090
Зябрик — перестріч гребінчастий, 682
Зябрій — жабрій гарний, 498; ж. звичайний, 499; ж. ладанний, 497; перестріч гайовий, 683 (Чернігівщина)
Зябрій звичайний — жабрій звичайний, 499
Зязюльки — черевички зозулині, 379
Зязюльки жовті — черевички зозулині, 379
Зьвіробой — звіробій звичайний, 574
Зьолник — заяча конюшина багатоліста, 78

И

Ивилга — омела біла, 1104
 Ивка — хвощ польовий, 444
 Ивняк — горлянка повзуча, 31
 Икавка — гикавка сива, 154
 Илем — в'яз грабоволистий, 1057; в'яз шорсткий, 1058
 Илець — хвощ польовий, 444
 Илим — в'яз гладенький, 1059; в. грабоволистий, 1057; в. шорсткий, 1058
 Илце — хвощ польовий, 444
 Ильм польовий — в'яз грабоволистий, 1057
 Ильма — в'яз грабоволистий, 1057
 Ильняк — в'яз грабоволистий, 1057
 Инджир — смоковниця звичайна, 479
 Инжир — смоковниця звичайна, 479
 Инжирове дерево — смоковниця звичайна, 479
 Иохна — перстач повзучий, 841
 Ир — аїр тростинний, 17
 Ирга — мушмула звичайна, 701
 Ирга звичайна — мушмула звичайна, 701
 Иржій — рижій дрібноплідий, 200; р. посівний, 202
 Иржій синій — рижій посівний, 202

І

Ібіск річний — гібіск трійчастий, 559
 Іва — верба козяча, 922
 Іва козя — верба козяча, 922
 Іва лозна — верба прутovidна, 928
 Іва молдаванська — верба прутovidна, 928
 Іва пальмова — верба козяча, 922
 Іва плетнева — верба прутovidна, 928
 Іван — підмаренник справжній, 506
 Іванець — деревій цілолистий, 10
 Іван-зілля — гісоп лікарський, 576

Іван-зілля — звіробій звичайний, 574
 Іван-зілля пільське — синяк звичайний, 434
 Іван-Марія — фіалка триколірна, 1101
 Іван-да-Марія — фіалка триколірна, 1101
 Іван-та-Ганна — льонок звичайний, 644
 Іван-та-Марія — перестріч гайовий, 683
 Іван-та-Марія — фіалка польова, 1096; фіалка триколірна, 1101
 Іван-трава — королиця звичайна, 632 (Чернігівщина); хамерій вузьколистий, 283 (Поділля)
 Іван-чай — хамерій вузьколистий, 283
 Іванів цвіт — королиця звичайна, 632
 Іванкове зілля — парило звичайне, 28
 Іван Купала — підмаренник справжній, 506
 Іванова голова — головатень круглоголовий, 431
 Іванова голова — конюшина середня, 1043 (Запоріжжя, Дніпропетровськ); королиця звичайна, 632 (Чернігівщина)
 Іванове зілля — чоловіча папороть, 426
 Іванові городники — злинка гостра, 451
 Іванок — айстра степова, 121 (Косів); звіробій звичайний, 574 (Прикарпаття)
 Іванок гранчастий — звіробій чотиригранний, 575
 Іванок мохнатий — звіробій шорсткий, 573
 Іванок-провірник — звіробій звичайний, 574
 Іванок-прозірник — звіробій звичайний, 574
 Іванчик золотий — підмаренник справжній, 506
 Івасик — конюшина гірська, 1044; конюшина лучна, 1045
 Івасикові головки — конюшина повзуча, 1046
 Івел — верба козяча, 922
 Івика — верба козяча, 922

Івильга — дубова омела європейська, 651

Івима — омела біла, 1104

Івина — верба козяча, 922; в. сива, 923

Івіні писки — льонок звичайний, 644

Івка — хвощ польовий, 444

Івняк повзаючий — горлянка повзуча, 31

Іволка — грабельки звичайні, 454

Іжник — головатень круглоголовий, 431

Іжовник — синяк італійський, 432

Ізух — гісоп лікарський, 576

Ікавка — гикавка сива, 154

Ікотник — гикавка сива, 154

Іл — ялина європейська, 788

Ілем — в'яз гладенький, 1059; в. шорсткий, 1058

Ілець — хвощ польовий, 444

Ілим — в'яз гладенький, 1059

Ілім — в'яз гладенький, 1059

Ільм — в'яз грабоволистий, 1057; в. гладенький, 1059; в. шорсткий, 1058

Ільма — в'яз гладенький, 1059; в. шорсткий, 1058

Ільмак — в'яз гладенький, 1059; в'яз шорсткий, 1058

Ільмик — гвоздика дельтовидна, 400

Ільмина — в'яз шорсткий, 1058

Ільмняк — в'яз грабоволистий, 1057

Ільмяк — в'яз шорсткий, 1058

Ільняк — в'яз шорсткий, 1058

Ільха — вільха клейка, 44; в. сіра, 45

Імела — дубова омела європейська, 651 (Поділля); омела біла, 1104 (Полісся).

Інджир — смоковниця звичайна, 479

Інжир — смоковниця звичайна, 479

Ір — аїр тростинний, 17

Ірга — ірга круглолиста, 55

Ірга звичайна — мушмула звичайна, 701

Ірень — образки болотні, 193

Іржій сійний — ріжій посівний, 202

Ірник — аїр тростинний, 17

Іскорник — жовтець їдкий, 863

Ісоп лікарський — гісоп лікарський, 576

Ісопова трава — гісоп лікарський, 576

Іспанський очерет — арундо тростинний, 114

Іссоп — гісоп лікарський, 576

Істод — китятки звичайні, 811

Істодот — китятки гіркуваті, 808; к. звичайні, 811

Італійський очерет — арундо тростинний, 114

Іудине дерево — церцис стручковий, 275

Іюль — плетуха звичайна, 197

І

Іва — верба козяча, 922

Іжача голова — їжача голівка багатогранна, 988

Ікавка — гикавка сива, 154

Ілина — ялиця біла, 1

Іль — ялиця біла, 1

Ір — аїр тростинний, 17

Ірха — кизильник чорноплідний, 346

Я

Яокшик — белладонна звичайна, 142

Яолка — ялина європейська, 788

Яолотник — парило звичайне, 28

Яор — аїр тростинний, 17

К

Кабак — гарбуз волоський, 363

Кабанець — чина бульбиста, 617

Кавунці — якірці сланкі, 1037

Кавунчики — конюшина суніцеvidна, 1041

Каганець — очанка коротковолося, 473

Кадельник — кадило мелісолисте, 690

Кадило — глуха кропива біла, 602 (Черкащина); г. к. гладенька, 604; дивина ведмежа, 1077

(Овруч); змієголовник молдавський, 420 (Вінниччина); кадило мелісолисте, 690 (Полісся); меліса лікарська, 689 (Волинь); розрив-трава звичайна, 578 (Овруч) Кадило пахуче — кадило мелісолисте, 690

Кадильник — кадило мелісолисте, 690

Кадильник пахучий — кадило мелісолисте, 690

Какиш — козельці лучні, 1035 (Херсонщина); латук дикий, 601 (Звенигородка, Бердичів, Миколаїв)

Какши — жовтий осот городній, 985

Калаклаюша — черемха звичайна, 750

Калараб — капуста городня, 166

Каларепа — капуста городня, 166

Каларіпа — капуста городня, 166

Калафьор — капуста городня цвітна, 166

Калачики — алтея лікарська, 46; калачики дрібненькі, 671

Каленина — калина звичайна, 1088

Калина — калина звичайна, 1088

Калина лісова — калина звичайна, 1088

Калина червона — калина звичайна, 1088

Калинина — калина звичайна, 1088

Калинка — калина звичайна, 1088; бузина червона, 941 (Львів)

Калитник — грицики звичайні, 221

Калитник звичайний — грицики звичайні, 221

Калиточник — грицики звичайні, 221

Калиточник звичайний — грицики звичайні, 221

Калиця — повій звичайний, 655

Калужниця — калюжниця болотна, 197

Кальожниця — калюжниця болотна, 197

Кама — фенхель звичайний, 483

Камандра гірська — самосил гайовий, 1016

Камандра звичайна — самосил гайовий, 1015

Камандра чісникова — самосил часниковий, 1017

Каменика — костяниця, 905

Камениця — брусниця, 1065; костяниця, 905

Каменіца — костяниця, 905

Каменка — костяниця, 905

Камиш — очерет звичайний, 784

Камиш степовий — куничник наземний, 189

Камілка — ромашка лікарська, 284

Каміля — ромашка лікарська, 284

Камінки — брусниця, 1065

Камінна липа — птелея трилиста, 848

Камінці — брусниця, 1065

Кампустелька — калістефус китайський, 194

Кампустелька польова — свербіжниця польова, 599

Камфора — валеріана лікарська, 1066

Камфора-зілля — баранець звичайний, 569

Камфорник тревалий — камфоросма монпельйська, 215

Камчуг — рутвиця мала, 1021

Камчук — рутвиця мала, 1021

Кам'яна папороть — багатоніжка звичайна, 826

Кам'яниця — костяниця, 905

Кам'янка — брусниця, 1065 (Карпати); костяниця, 905 (Чернігівщина)

Кан'є молоко — молочай, 464

Каниця — королиця звичайна, 632

Канка — очерет звичайний, 784

Канталупа — диня посівна, 691

Кануфир — розрив-трава звичайна, 578

Канье молоко — молочай кипарисовидний, 466

Капарис — кипарис вічнозелений, 365

Капаровець зіллястий — каперці трав'янисті, 220

Капелюш — латаття біле, 224

- Капелюші — глечики жовті, 723
Капелюшник — латаття біле, 724
Капіштан — калістефус китайський, 194
Капока — оман високий, 580
Капотка — оман високий, 580
Капустка — капуста городня, 166
Капуста бруксельська — капуста городня, 166
Капуста водяна — рдесник плаваючий, 83Г
Капуста волоска — капуста городня, 166
Капуста володька — капуста городня, 166
Капуста дика — вошанка мала, 276 (Херсонщина); квасениця звичайна, 746 (Прикарпаття)
Капуста завитка — капуста городня, 166
Капуста заяча — бобівник трилистий, 698 (Львівщина); ласкавець круглолистий, 184 (Черкащина); очиток їдкий, 960 (Волинь, Львівщина)
Капуста звичайна — капуста городня, 166
Капуста каларіпа — капуста городня, 166
Капуста крижівка — капуста городня, 166
Капуста морська — катран понтійський, 347
Капуста невитка — кормова капуста, 166
Капуста пулячка — капуста городня, 166
Капуста проста — капуста городня, 166
Капуста ріпак — ріпак, 168
Капуста сафойська — капуста городня, 166
Капустельня — калістефус китайський, 194
Капустеля — калістефус китайський, 194
Капустиця — капуста городня, 166
Капустка — очиток їдкий, 960; капуста городня, 166
Капустка біла — капуста городня, 166
Капустник — осот польовий, 307
Капустяник — калістефус китайський, 194
Капшуки — суніці зелені, 486
Капшунець — обліпіха крушиновидна, 565
Капшучки — дзвоники скупчені, 208
Караган — карагана кушова, 224
Караган деревцеватий — карагана дерев'яниста, 223
Караган кушеватий — карагана кушова, 224
Карагана — карагана дерев'яниста, 223
Каракуцька — гарбуз звичайний, 364
Каранчик — копитняк європейський, 115
Карапузка — диня посівна, 691
Карафіоль — капуста городня (цвітна), 166
Карафіоли — капуста городня (цвітна), 166
Карафіоль — помідор звичайний, 656
Карахонька — гарбуз звичайний, 364
Караяч — клен польовий, 3; клен татарський, 6
Карганка — квасоля звичайна, 778
Кардовник — їжача голівка багатогранна, 988
Карлючки — нетреба колюча, 1108
Карпан — граб звичайний, 241
Карпела — ріпак, 168
Карус — осока шершава, 233
Карчох звичайний — артишок посівний, 375
Карчоха — артишок посівний, 375
Катаринка пільна — скабіоза блідо-жовта, 948
Каташник — валеріана лікарська, 1066
Катеринка — полин понтійський, 106
Катничик — лещиця волотиста, 538
Катран — катран татарський, 348; свербига східна, 181 (Харківщина)

Катран білий — катран татарський, 348

Катран красний — кермек Гмеліна, 640

Катрань — катран татарський, 348

Катрафійник — жимолость звичайна, 650

Катрафоя — аконіт, 13

Катун — курай руський, 929; лешиця золотиста, 538

Качанка — диня посівна, 691

Качанна капуста — капуста городня, 166

Качачий жир — ряска мала, 622

Качеписки — півники садові, 584

Качечі пiski — частуха подорожникова, 34

Качим — лешиця волотиста, 538

Качиний жир — спіродела багатокоренева, 991

Качорики — півники садові, 584

Кашики — васильки справжні, 725

Кашир — валеріана лікарська, 1066

Қашка — в'язіль барвистий, 336 (Волинь); глечики жовті, 723 (Остер); гадючник в'язолистий, 481 (Одещина); гадючник звичайний, 482 (Львівщина); грицики звичайні, 221 (Прикарпаття); деревій звичайний, 8 (Київщина); конюшина повзуча, 1046 (Одещина); к. середня, 1043 (Херсонщина); хрінниця крупковидна, 227 (Бердичів, Мелітополь, Одещина)

Қашка біла — гадючник в'язолистий, 481 (Миколаївщина); конюшина гірська, 1094 (Прикарпаття); конюшина повзуча, 1046 (Одещина); хрінниця крупковидна, 227 (Бердичів, Мелітополь, Одещина)

Қашка жовта — підмаренник справжній, 506

Қашка жовтенька — гадючник в'язолистий, 481; підмаренник справжній, 506

Қашка червона — гадючник в'язолистий, 481 (Херсонщина); коронарія зозуляча, 335 (Прикарпаття)

Кашник сірий — гикавка сива, 154

Каштан — гвоздика бородата, 397 (Черкащина); каштан їстівний, 245

Каштан з'їдомий — каштан їстівний, 245

Каштан їстий — каштан їстівний, 245

Каштан їдомий — каштан їстівний, 245

Каштан солодкий — каштан їстівний, 245

Каштанчик — гвоздика бородата, 397 (Черкащина); любисток лікарський, 635 (Поділля)

Каюшина — конюшина гірська, 104

Қвак — ріпак, 168

Қвака — ріпак, 168

Қвасениця — квасениця звичайна, 746

Қвасениця польова — щавель горобиний, 907

Қвасець — щавель кислий, 906

Қвасець горобиний — щавель горобиний, 907

Қвасик — гадючник в'язолистий, 481 (Вінниччина); конюшина гірська, 1044 (Карпати)

Қвасниця — барбарис звичайний, 102 (Звенигородка, Одещина); щавель кислий, 906 (Прикарпаття)

Қваснички — брусниця, 1065

Қваснівки — брусниця, 1065

Қвасніца — квасениця звичайна, 746

Қваснічка — квасениця звичайна, 746

Қвасовина — квасениця звичайна, 746

Қвасок — щавель горобиний, 907; щ. кислий, 906

Қвасоля — квасоля звичайна, 770

Қвасоля червона — квасоля вогняно-червона, 777

Қвасуля — квасоля звичайна, 778

Қвасня — дзвоники оленячі, 207

Қвінок — кмин звичайний, 243

Квіт — айва довга, 371
Квітень — переліска багаторічна, 700
Квітове дерево — айва довга, 371
Квітотрость — канна індійська, 217
Квітотрость індійська — канна індійська, 217
Кдуля — айва довга, 371
Кедрове зіле — яловець сибірський, 594
Кедрина — модрина польська, 609
Кейло — ковила пірчаста, 1001
Кель — капуста городня, 166
Кеминьомг — кмин звичайний, 243
Кемпик — кермек Мейера, 641
Кенаф — гібіск коноплевидний, 556
Кендериця — кукурудза звичайна, 1112
Кенишник — вовчуг польовий, 732
Керванник — деревій звичайний, 8
Кервань — плакун верболистий, 663
Кервань верблянка — плакун верболистий, 663
Кервань лозова — плакун прутovidний, 664
Кервель — скандикс гребінчастий, 948
Кервель дикий — бугила лісова, 77
Кержус — сафлор красильний, 242
Кермек — кермек Мейера, 641; к. опушений, 643; к. широколистий, 642
Кермек м'який — кермек опушений, 643
Кермек травolistий — гоніолімон злаколистий, 531
Кермень — перстач сріблястий, 835
Кермик — гоніолімон злаколистий, 531; кермек опушений, 643
Кермик травolistий — гоніолімон злаколистий, 531
Кивух — рогіз вузьколистий, 1055; р. широколистий, 1056

Кизил — дерен справжній, 334
Кильник косматий — остудник шорсткий, 553
Кильник пахучий — остудник багатошлюбний, 554
Киндириця — кукурудза звичайна, 1112
Кинипа — коноплі посівні, 219
Кипарис — кипарис вічнозелений, 365
Кипарис всезелений — кипарис вічнозелений, 365
Кипери рожу — стручковий перець однорічний, 222
Кипець — біловус стиснутий, 711
Кипрей — зніт шорсткий, 440; хамерій вузьколистий, 283
Кирвавочник — деревій звичайний, 8
Кирказон — хвилівник звичайний, 92
Киркез — хвилівник звичайний, 92
Кироман — кермек звичайний, 642
Кислетка — барбарис звичайний, 152
Кислець — квасниця звичайна, 746
Кислець звичайний — квасениця звичайна, 746
Кислиця — барбарис звичайний, 152 (Одещина); щавель кислий, 906 (Волинь)
Кислиця жаб'яча — щавель кінський, 910
Кислиця звичайний — барбарис звичайний, 152
Кисличник — барбарис звичайний, 152
Кислянка — барбарис звичайний, 152 (Харківщина); бруслина європейська, 474 (Прикарпаття)
Китайка — дзвоники скупчені, 208
Кихавник — деревій цілолистий, 10
Кишнець — коріандр посівний, 333; миріс запашний, 709
Княк — рогіз вузьколистий, 1055
Княх — рогіз вузьколистий, 1055
Ківель — ковила пірчаста, 1001
Кізіль — дерен справжній, 334

Кіз'є молоко — молочай кипарисовидний, 466

Кійло — гадючник в'язолистий, 471

Кілиця — квасениця звичайна, 746

Кільник — остудник голий, 552

Кінзура — тирлич жовтий, 511

Кінська грива — сідач коноплевидний, 463

Кінська кропива — глуха кропива стеблообгортна, 603

Кінська м'ята — глуха кропива стеблообгортна, 603 (Буковина); розхідник звичайний, 525 (Прикарпаття)

Кінська м'ятка — розхідник звичайний, 525

Кінська трава — сідач коноплевий, 463

Кінське молоко — молочай, 464

Кінський кмін — лазурник трилопатеви, 610

Кінський часник — кінський часник черешковий, 35 (Херсонщина); самосил часниковий, 1017

Кінські копитці — фіалка запашна, 1100

Кінські черевички — свербіжниця польова, 599

Кірказон — хвилівник звичайний, 92

Кірмек — кермек широколистий, 642

Кіромак — кермек широколистий, 642

Кіроман — гоніолімон злаколистий, 531 (Кіровоградщина); кермек опушений, 643 (Запоріжжя); к. Мейера, 641 (Дніпропетровщина); к. широколистий, 642 (Херсонщина)

Кіроман соломей — кермек Гмеліна, 640

Кіроман широколистий — кермек широколистий, 642

Кісточки — купальниця біла, 685

Кісточки поліві — китятки звичайні, 811

Кість жива — живокіст лікарський, 1005

Кітче молоко — молочай, 464; м. кипарисовидний, 466

Кішаче зілля — валеріана лікарська, 1066

Кішка — парило звичайне, 28

Кішки — конюшина повзуча, 1046; череда трироздільна, 160

Кіяхи — кукурудза звичайна, 1112 (Полісся); рогіз вузьколистий, 1055 (Київщина); р. широколистий, 1056 (Чернігівщина)

Кішок — рогіз вузьколистий, 1055

Клад — вероніка дібровна, 1081; вероніка лікарська, 1084 (Черкащина); чина чорна, 613 (Чернігівщина)

Клапавник — хрінниця смердюча, 631

Клаповник — хрінниця смердюча, 631

Клевер — конюшина лучна, 1045; к. польова, 1039; к. повзуча, 1046

Клевер білий — конюшина повзуча, 1046

Клей — граб звичайний, 241

Клекачка — клокичка периста, 997

Клекітина — клокичка периста, 997

Клекічка — клокичка периста, 997

Клекічка пернатка — клокичка периста, 977

Клекочка — клокичка периста, 997; птелея трилиста, 848

Клекуча — клокичка периста, 997

Клен — клен звичайний, 4; к. польовий, 3

Клен великий — клен звичайний, 4

Клен білий — клен звичайний, 4

Клен польовий — клен польовий, 3

Клен серцелистий — клен татарський, 6

Клен чорноклен — клен польовий, 3

Клен-явір — клен несправжньо-платановий, 5

Кленина — клен звичайний, 4

Клениця — клен звичайний, 4

Кленчук — клен звичайний, 4

Клеучка — клокичка периста, 997

- Клещевина — бруслина європейська, 474 (Одещина); рицина звичайна, 880 (Північний Крим, Херсонщина)
Клещина — бруслина бородавчаста, 475; б. європейська, 474
Клещинець пестрий — арум плямистий, 112
Клещинець плямистий — арум плямистий, 112
Кляндчук — плакун прутувидний, 664
Клікучка — клокичка периста, 997
Кліщинець — арум білокрилий, 111
Клокичка — клокичка периста, 997
Клокичка пірната — клокичка периста, 997
Клокітниця — клокичка периста, 997
Клокіця — клокичка периста, 997
Клокічка — клокичка периста, 997
Клокучка — клокичка периста, 997
Клопець — талабан польовий, 1026
Клопиця — клокичка периста, 997
Клопівник — хрінниця смердюча, 631
Клоповник — вероніка широколиста, 1087 (Сумщина); хрінниця смердюча, 631 (Таврія, Бессарабія)
Клочанка — пухівка широколиста, 453
Клочичка — клокичка периста, 997
Клубника — суніці зелені, 486
Клубочник — кремена гібридна, 769
Клюква — журавлина болотна, 747
Ключ — первоцвіт весняний, 845
Ключики — первоцвіт весняний, 845
Ключина — первоцвіт весняний, 845
Ключник — осот городній, 309
Клюшник — осот городній, 309
Кляч — суріпиця звичайна, 146
Кльон — клен звичайний, 4
Кмен — кмин звичайний, 243
Кмень — кмин звичайний, 243
Кмин — кмин звичайний, 243
Кмин водяний — омег водяний, 728
Кмин польовий — кмин звичайний, 243
Кмино — кмин звичайний, 243
Кминок — кмин звичайний, 243
Кминок польовий — кмин звичайний, 243
Кмін — кмин звичайний, 243
Кмініця трилатчаста — лазурник трилопатовий, 610
Кмінок — кмин звичайний, 243
Кнафлик — дивина тарганяча, 1070
Княжник — атрагена альпійська, 137
Кобелина — рогіз вузьколистий, 1055
Кобилиця — квасоля звичайна, 778
Кобильник — хвощ польовий, 444
Кобильоха — квасоля звичайна, 778
Кобічка — первоцвіт весняний, 845
Коварник — щавель лісовий, 914
Ковар'як — дивина залізнякавидна, 845
Ковил — ковила пірчаста, 1001
Ковил перистий — ковила пірчаста, 1001
Ковила — біловус стиснутий, 711 (Прикарпаття); ковила пірчаста, 1001
Ковила звичайна — ковила пірчаста, 1001
Ковпень зелений — солонець європейський, 918
Когтистий клевер — серадела посівна, 744
Когутик — веснівка дволиста, 667 (Карпати); купина лікарська, 814 (Тернопільщина)
Когутики — целозія гребінчаста, 248
Когутки — аконіт, 13
Когутник — косарики черепитчасті, 522

Кодунниця — цирцея звичайна, 306

Кожушечки — парило звичайне, 28

Кожушка — липучка їжакова, 606 (Полтавщина); парило звичайне, 28 (Харківщина, Донеччина)

Кожушки — липучка їжакова, 606

Козача борода — арум білокрилий, 111; а. плямистий, 112

Козачки — кульбаба лікарська, 1013

Козел — бедринець ломикаменевий, 792 (Черкащина); борщівник європейський, 551 (Північний Крим); борщівник звичайний, 550 (Вінниччина)

Козелець — анемона жовтецева, 67 (Північний Крим, Херсонщина); жовтець їдкий, 863 (Одещина); козельці лучні, 1035 (Херсонщина, Північний Крим); скорзонера низька, 954 (Коростишів)

Козелець волохатий — водяний жовтець волосистий, 148

Козелець звичайний — латук дикий, 601

Козелець золотокудрий — жовтець золотистий, 865

Козелець їдкий — жовтець отруйний, 870

Козелець їдовитий — жовтець отруйний, 870

Козелець многоцвітний — жовтець багатоквітковий, 868

Козелець мохун — жовтець ілірійський, 867

Козелець острий — жовтець їдкий, 863

Козелець отруйний — жовтець отруйний, 870

Козелець пекучий — жовтець вогнистий, 866

Козелець плямок — жовтець вогнистий, 866

Козелець повзун — жовтець повзучий, 869

Козелець польовий — жовтець польовий, 864

Козелець пряморогий — реп'яшок пряморогий, 273

Козелець різнолистий — жовтець золотистий, 865

Козелець ромевий — жовтець польовий, 864

Козелець рясний — жовтець багатоквітковий, 868

Козелець терпібіда — жовтець їдкий, 863

Козелець фенхелевий — водяний жовтець фенхелевидний, 147

Козелиця — жовтець їдкий, 863

Козелки — жовтець їдкий, 863 (Чернігівщина); конюшина гірська, 1044 (Житомир); козельці східні, 1034 (Звенигородка);

жовтець отруйний, 870 (Остер)

Козельок — козельці лучні, 1035

Козельці — жовтець їдкий, 863 (Прилуки); холддок лікарський, 117 (Хмельниччина)

Козельчики — козельці лучні, 1035

Козенка — сокирки польові, 327

Козенька — анемона дібровна, 66 (Волинь); сокирки польові, 327 (Сосниця)

Козине око — конюшина лучна, 1045

Козілець — жовтець їдкий, 863

Коз'ї ріжки — череда трироздільна, 160

Козли — козельці лучні, 1035

Козлики — жовтець їдкий, 863

Козлики — бедринець ломикаменевий, 792 (Черкащина); сокирки польові, 327 (Сосниця); подорожник ланцетolistий, 797 (Київщина)

Козлинник — вовчуг польовий, 732

Козлинник вонючий — вовчуг польовий, 732

Козличка — сокирки польові, 327

Козляк — козлятник лікарський, 495

Козлятник — вовчуг польовий, 732; козлятник лікарський, 495

Козлятник звичайний — козлятник лікарський, 495

Козодриск — підсніжник звичайний, 494

Козодрист — підсніжник звичайний, 494

- Козодристь — підсніжник звичайний, 494
Козодричка — підсніжник звичайний, 494
Козолець — жовтець їдкий, 863
Козолець бараболячак — пшінка весняна, 478
Козубець — рябчик великий, 489
Козюляча трава — вероніка широколиста, 1087
Коз'я борода — холодок лікарський, 117
Козяк — козлятник лікарський, 495
Козьодрист — підсніжник звичайний, 494
Козьолки — сокирки польові, 327
Койця — дутень ягідний, 360
Кокел — мильнянка лікарська, 944
Кокиця — клокичка периста, 997
Кокіль — кукіль звичайний, 29
Кокіричка — ряст порожнистий, 339
Кокірчики — ряст порожнистий, 339
Коковник кінський — щавель кінський, 910
Кокоричка — атрагеа альпійська, 137 (Поділля); купина лікарська, 814 (Прикарпаття); ряст порожнистий (Миргород)
Кокориш — собача петрушка, 27
Колак — осот польовий, 307
Колачики — калачики дрібненькі, 671
Колачина — осот польовий, 307
Колачі — калачики дрібненькі, 671
Колачник — калачики дрібненькі, 671; к. лісові, 672
Колендра — коріандр посівний, 333
Колендра сіяна — коріандр посівний, 333
Колесник — астрагал солодколистий, 126
Коловатник — нетреба звичайна, 1109
Колодрист — підсніжник звичайний, 494
Колодюх — ожина сиза, 902
Колоколюша — черемха звичайна, 750
Колокольчик — березка польова, 329 (Київщина); дзвоники персиолісті, 210 (Харківщина)
Колокольчики — плетуха звичайна, 197
Колокольчики жовті — наперстянка великоцвіта, 405
Коломийка — деревій звичайний, 8; д. благородний, 9
Колопелька біла — анемона дібровна, 66
Колопитець — чистець лісовий, 996
Колопля — коноплі посівні, 219
Колопля дика — коноплі дикі, 218
Колопні — коноплі дикі, 218; к. посівні, 219
Колопня — коноплі дикі, 218; к. посівні, 219
Колосець — кунічник наземний, 189
Колосниця — чистець болотний, 994; ч. лісовий, 996
Колотівця — підмаренник чіпкий, 501
Колотічка — клокичка периста, 997
Колотник — плаун булавовидний, 656
Колотовця — підмаренник чіпкий, 501
Колюк — дурман звичайний, 389 (Черкащина); осот польовий, 307 (Сумщина)
Колюка — відкасник звичайний, 240; дурман звичайний, 389; нетреба колюча, 1108
Колюх — будяк кучерявий, 229
Колюха — дурман звичайний, 389
Колючики — якірці сланкі, 1037
Колючиха — нетреба колюча, 1108
Колючка — будяк акантовидний, 228; б. кучерявий, 229; дурман звичайний, 389; нетреба колюча, 1108; осот польовий, 307; синяк звичайний, 434; якірці сланкі, 1037
Колючка жаж — нетреба колюча, 1108
Колючка земляна — якірці сланкі, 1037

- Колючки — миколайчики польові, 455; нетреба колюча, 1108; синяк звичайний, 434
 Колючник — відкашник осотовидний, 238; осот польовий, 307
 Колючник безстеблій — відкашник безстеблій, 236
 Колючник звичайний — відкашник звичайний, 240
 Колючче — дурман звичайний, 389
 Колюшки — синяк звичайний, 434
 Колюшник — відкашник звичайний, 240
 Колядра — коріандр посівний, 333
 Колядра сійна — коріандр посівний, 333
 Коляк — нетреба колюча, 1108
 Коляндра — біфора промениста, 161
 Колячка — миколайчики польові, 455
 Колячки — перстач гусячий, 833; миколайчики сині, 457
 Колячки сині — миколайчики сині, 457
 Колячник — будяк акантовидний, 228
 Кольза — ріпак озимий, 168; ріпак, 168
 Кольковник — будяк акантовидний, 228
 Кольрабі — капуста городня, 166
 Комана — конюшина гірська, 1044
 Команиця — конюшина лучна, 1045; лядвенець рогатий, 652; фіалка триколірна, 1101 (Полтава); конюшина гірська, 1044
 Команиця жовта — буркун лікарський, 688
 Команка — конюшина гірська, 1044; фіалка триколірна, 1101
 Комар — смілка поникла, 976
 Комарині носики — дельфіній яскраво-червоний, 392; сокирки польові, 327
 Комарник — цмин пісковий, 543
 Комашник гірський — агаліктрава гірська, 590
 Комежа — омела біла, 1104
 Коминиця — комонник лучний, 1003
 Коминіца — комонник лучний, 1003
 Комиш — очерет звичайний, 784
 Комиш великий — арундо тростинний, 114
 Комільтея — ромашка лікарська, 284
 Комониця — конюшина польова, 1039 (Львівщина); лядвенець рогатий, 652 (Поділля)
 Комониця звичайна — лядвенець рогатий, 652
 Комонник — комонник лучний, 1003
 Комонниця — конюшина польова, 1039
 Компостела — калістефус китайський, 194
 Компостелка — калістефус китайський, 194
 Компостильйон — калістефус китайський, 194
 Комюшка — заяча конюшина багатоліста, 78
 Комюшка звичайна — заяча конюшина багатоліста, 78
 Конвалія — конвалія звичайна, 329
 Конвалія маева — конвалія звичайна, 328
 Конвалія парічка — конвалія звичайна, 328
 Конденя — дивина залізнякавидна, 1074
 Коники — аконіт, 13 (Волинь); ряст міцний, 341 (Львівщина)
 Коница — конюшина повзуча, 1046
 Конитина лугова — конюшина лучна, 1095
 Кониця — конюшина лучна, 1095
 Конич — конюшина польова, 1039
 Коничина — конюшина лучна, 1095; к. польова, 1039
 Коніпник — вовчок гіллястий, 745
 Конічина — конюшина лучна, 1095
 Коновала — тополя біла, 827
 Коновник — конюшина гірська, 1044

- Конодрист — підсніжник звичайний, 494
Конопа — коноплі дикі, 218; к. посівні, 219
Конопей — анемона дібровна, 66
Конопель — коноплі дикі, 218; к. посівні, 219; трясучка середня, 171
Конопель лісний — вовконіг європейський, 659
Конопелька — анемона дібровна, 66 (Прикарпаття); анемона жовтецева, 67 (Поділля); трясучка середня, 171 (Вінниччина)
Конопельки — анемона дібровна, 66; вероніка широколиста, 1087 (Черкащина)
Конопельник — сідач коноплевий, 463
Конопенька — анемона дібровна, 66
Конопи — коноплі посівні, 219
Конопій — трясучка середня, 171
Конопка — коноплі дикі, 218; к. посівні, 219
Коноплі — коноплі дикі, 218; анемона дібровна, 66
Коноплі дикі — чистець прямий, 995
Коноплі лісні — комонник лучний, 1003
Конопля водяна — сідач коноплевий, 463
Конопля звичайна — коноплі посівні, 219
Конопляник — зірочник лісовий, 999
Конопляник — жабрій звичайний, 499
Конотопець — цмин пісковий, 543; вероніка дібровна, 1081
Конотопці — цмин пісковий, 543
Конупер польовий — буквиця лікарська, 156
Конфестра — калістефус китайський, 194
Конфітелія — калістефус китайський, 194
Конюч — конюшина лучна, 1045
Конючина — гадючник в'язолистий, 471; конюшина гірська, 1044; к. лучна, 1045
Конючина проста — конюшина лучна, 1045
Конючина червона — конюшина лучна, 1045
Конюшина — гадючник в'язолистий, 481 (Вінниччина); конюшина гірська, 1044; к. лучна, 1045; к. повзуча, 1046; к. польова, 1039
Конюшина великанська — буркун лікарський, 688
Конюшина вовкня — конюшина люпинова, 1042
Конюшина жовта — люцерна хмелевидна, 679
Конюшина заяча — заяча конюшина багатоліста, 78
Конюшина-івасики — конюшина гірська, 1044
Конюшина красна — конюшина середня, 1043
Конюшина лугова — конюшина лучна, 1045
Конюшина лукова — конюшина лучна, 1045
Конюшина полева — конюшина польова, 1039
Конюшина сунічкова — конюшина суніцевидна, 1041
Конюшина темно-бура — конюшина темно-каштанова, 1047
Конюшинка — конюшина повзуча, 1046
Конятинна — конюшина лучна, 1045; к. повзуча, 1046; к. середня, 1043
Конятинна біла — конюшина повзуча, 1046
Конятинна брунатна — конюшина темно-каштанова, 1047
Конятинна гірська — конюшина гірська, 1044
Конятинна повзянка — конюшина повзуча, 1046
Конятинна сунічкова — конюшина суніцевидна, 1041
Конятинна звичайна — цирцея звичайна, 306
Коняче зілля — цирцея звичайна, 306
Конячина — конюшина лучна, 1045
Копатинне — копитняк європейський, 115
Копатинне — копитняк європейський, 115

Копер — кріп городній, 68
 Кописник — копитняк європейський, 115
 Копистильйон — калістефус китайський, 194
 Копитель — копитняк європейський, 115
 Копитень — дивина чорна, 1072 (Лісостеп); копитняк європейський, 115; фіалка дивна, 1099 (Поділля)
 Копитень голобильний — півники угорські, 585
 Копитень звичайний — копитняк європейський, 115
 Копитень кінський — копитняк європейський, 115
 Копятець — дивина чорна, 1072; копитняк європейський, 115
 Копити — копитняк європейський, 115
 Копитиня — копитняк європейський, 115
 Копитинь — копитняк європейський, 115
 Копитки — копитняк європейський, 115
 Копитник — копитняк європейський, 115; печіночниця звичайна, 549 (Овручина)
 Копитняк — дивина чорна, 1072; копитняк європейський, 115
 Копитці — копитняк європейський, 115
 Копитці кінські — копитняк європейський, 115
 Копієчник — калачики дрібні, 671
 Копкаль — кукіль звичайний, 29
 Копотник — копитняк європейський, 115
 Копотняк — копитняк європейський, 115
 Коприва — кропива дводомна, 1060
 Коприва глуха — глуха кропива біла, 602
 Коприз — нетреба колюча, 1108
 Копрій — кріп городній, 68; фенхель звичайний, 481
 Копрій волоський — фенхель звичайний, 483
 Копрій лікарський — фенхель звичайний, 483

Копровець річний — жабриця однорічна, 969
 Коптик — копитняк європейський, 115
 Коралевий корінь — коральковець тридільний, 330
 Коральковець урізник — коральковець тричінадрізаний, 330
 Корважник — деревій звичайний, 8
 Корешник — китятки гіркуваті, 808; к. звичайні, 811
 Корешник волохатий — китятки чубаті, 809
 Корешник гіркий — китятки гіркуваті, 808
 Корешник звичайний — китятки звичайні, 811
 Корешник сибірський — китятки сибірські, 810
 Корзиночник — верба прутovidна, 928
 Кориворот — пижмо звичайне, 1012
 Коричник — ластовень лікарський, 1095
 Корівки — дудник лісовий, 70
 Коріння тучне — тирлич жовтий, 511
 Корінь болячковий — тирлич жовтий, 511
 Корінь вовчий — аконіт, 13
 Корінь громовий — скополія карніолійська, 953
 Корінь зав'язни — перстач прямостоячий, 838
 Корінь мильний — мильнянка лікарська, 944
 Корінь п'яний — блекота чорна, 572
 Кормек — гоніолімон злаколистий, 531; кермек Мейера, 641; к. опушений, 643
 Кормоша — айва довга, 371
 Корне — дерен справжній, 334
 Коровай — пижмо звичайне, 1012
 Коровиця — дурман звичайний, 389
 Коровітник — дивина волосиста, 1071
 Коровник — льонок звичайний, 644 (Сумщина); дивина волосиста, 1071; дивина чорна, 1072

Короворіз — перестріч гребінчастий, 682

Коров'я трава — рижий посівний, 202

Коров'як — блекота чорна, 572 (Остер); дивина ведмежа, 1077; д. волосиста, 1071; д. залізнякавидна, 1074; д. скіпетровидна, 1076; д. східна, 1073; д. чорна, 1072; дурман звичайний, 389 (Сумщина); льонок звичайний, 644 (Львівщина); нетреба звичайна, 1109 (Чигирин); оман високий, 580

Коров'як чорний — дивина чорна, 1072

Коров'яки — дивина волосиста, 1071

Королевий цвіт — квасоля вогняно-червона, 777

Королиця — королиця звичайна, 632; ромашка лікарська, 284 (Прикарпаття)

Королиця білоговля — королиця звичайна, 632

Королиця білоголова — королиця звичайна, 632

Королиця білоговля — королиця звичайна, 632

Королиця кінська — королиця звичайна, 632

Королів цвіт — квасоля вогняно-червона, 777

Королів цвіт красний — чина бульбиста, 617

Королівка — королиця звичайна, 632

Короліска — анемона дібровна, 66; проліска дволиста, 951

Королянка — квасоля вогняно-червона, 777

Королька — королиця звичайна, 632

Корольоска — анемона дібровна, 66

Корольоска синя — печіночниця звичайна, 549

Короста — комонник лучний, 1003

Короставник — свербіжниця польова, 599

Коростан — первоцвіт весняний, 845

Корсатка волосиста — нечуйвітер волохатенький, 561

Корсатка космата — нечуйвітер волохатенький, 561

Корсатка окружкова — нечуйвітер зонтичний, 562

Корсатка пазмівата — нечуйвітер сныляковидний, 560

Корт — грабельки звичайні, 454

Корулька — королиця звичайна, 632

Коручка — коручка широколиста, 442

Корюки — дурман звичайний, 389

Кос — півники садові, 584

Коса божої матері — ряст порожнистий, 339

Коса матері божої — астрагал солодколистий, 126

Косарик — півники сибірські, 588

Косарики — сокирки польові, 324

Косарики менші — косарики черепитчасті, 522

Косарі — грабельки звичайні, 454; півники угорські, 585

Косарки — сокирки польові, 324

Косарник — щавель шпинатний, 913

Косарь — грабельки звичайні, 454

Косатеня — півники болотні, 586

Косатень — півники болотні, 586

Косатець — півники садові, 584

Косатець німецький — півники садові, 584

Косатик — астрагал солодколистий, 126 (Полтавщина); півники маленькі, 587 (Херсонщина); півники садові, 584 (Прикарпаття)

Косатинь — півники садові, 584

Косатка — айр тростинний, 17; аконіт, 13

Косатник — айр тростинний, 17

Косачиско — півники болотні, 586

Косилки — сокирки польові, 324

Косирки — косарики черепитчасті, 522 (Звенигородка); сокирки польові, 327 (Поділля)

Коситення — айр тростинний, 17

Коситення татарове — айр тростинний, 17

Коситеня — півники болотні, 586

- Коситень — аїр тростинний, 17;
півники болотні, 586 (Умань); п.
садові, 584 (Косів); п. сибірські,
588 (Херсонщина); п. угорські,
585
- Коситень болотний — півники
болотні, 586
- Коситень жовтий — півники бо-
лотні, 586
- Коситень звичайний — півники
болотні, 586
- Коситень карловатий — півники
маленькі, 587
- Коситень німецький — півники
садові, 584
- Коситень сибірський — півники
сибірські, 588
- Коситець голубий — півники са-
дові, 584
- Коситець городній — півники са-
дові, 584
- Коситин — герань криваво-чер-
вона, 517
- Косиці — півники болотні, 586
- Косиця — півники садові, 584
- Косичка — півники болотні, 586;
п. садові, 584
- Косма — підмаренник м'який,
503
- Космак — агрус відхилений, 533;
смородина пухнаста, 889
- Космата трава — підмаренник
м'який, 503
- Косматик — скорзонера низька,
954
- Косматка — горлянка повзуча,
31 (Волинь); малина, 903 (Кар-
пати)
- Космачок — малина, 903
- Космея — космос роздільнолис-
тий, 343
- Космини — агрус відхилений,
543
- Космівки — смородина пухнаста,
889
- Коснопелька — калістефус ки-
тайський, 194
- Костер — бромус китицевий, 174
- Костир — бромус житній, 175
- Костирь — бромус житній, 175
- Костівал — живокіст лікарський,
1005
- Костоглід — глід український,
351
- Костоглод — глід колючий, 349
- Костолім — живокіст лікарський,
1005
- Костолом — живокіст лікарсь-
кий, 1005
- Костопльон — калістефус ки-
тайський, 194
- Костюлька — бромус польовий,
172
- Костюльки — бромус житній,
175; б. польовий, 172
- Костюрки — льонок звичайний,
644
- Костяника — костяниця, 905
- Костянка — розхідник звичай-
ний, 525; костяниця, 905
- Котелки — водяний горіх плава-
ючий, 1036
- Котик — злинка канадська, 452;
розхідник звичайний, 525 (Хар-
ківщина); злинка гостра, 451 (Бі-
ла Церква); фіалка шершава,
1098 (Чернігівщина)
- Котик степовий — злинка гостра,
451; з. канадська, 452
- Котики — конюшина гірська,
1044 (Харківщина); к. лучна,
1045 (там же); к. польова, 1039
(Полісся); первоцвіт весняний,
845 (Харківщина); розхідник
звичайний, 525 (Сумщина)
- Котики білі — конюшина гірська,
1044; к. повзуча, 1046
- Котики колючие — реп'яшок
прямокогий, 273
- Котики червоні — конюшина
лучна, 1045
- Котиполе — лещиця волотиста,
538
- Котки — конюшина повзуча,
1046; к. польова, 1039; котяча
м'ята звичайна, 715 (Херсонщи-
на); цмин пісковий, 543 (Овруч-
чина)
- Котові лапки — перстач прямий,
840
- Котові муді — хвилівник звичай-
ний, 92
- Котові сімена — ластовень лі-
карський, 1095
- Котові яйця — бруслина євро-
пейська, 474
- Котовник — конюшина гірська,
1044 (Херсонщина); котяча

м'ята звичайна, 715 (Миколаїв); розхідник звичайний, 525 (Харківщина)

Котолом — куолиця біла, 685

Котушки — липучка їжакова, 606

Котякое — заяча конюшина багатоліста, 78

Котятинна лежача — конюшина рівнинна, 1040

Котяча м'ята — котяча м'ята звичайна, 715

Котяча м'ята гола — котяча м'ята паннонська, 716

Котяче молоко — молочай, 464; м. кипарисовидний, 466

Котяче ребро — купина багатоквіткова, 813; к. лікарська, 814

Котячий хвіст — дивина ведмежа, 1077

Котячі булки — розхідник звичайний, 525

Котячі лапки — злинка гостра, 451; конюшина гірська, 1044 (Чернігівщина); к. польова, 1039 (Київщина); нечуйвітер волохатенький, 561 (Поділля); перстач прямий, 840 (Харківщина); цмин пісковий, 543

Котячі яйця — бруслина європейська, 474

Котячка — котячі лапки дводомні, 71 (Львівщина); котяча м'ята звичайна, 715 (Південний Степ); м'ята польова, 693 (Волинь); розхідник звичайний, 525 (Прикарпаття)

Котячка розхідниця — розхідник звичайний, 525

Котячник — розхідник звичайний, 525

Коцїрба — черемха звичайна, 750

Коцїрбина — черемха звичайна, 750

Коцмальки — смородина пухнаста, 889

Коцурник — розхідник звичайний, 525

Коцюрба — черемха звичайна, 750

Кочаджик — безщитник жіночий, 136

Кочатничка — курячі очка польові, 60

Кочатнички — курячі очка польові, 60

Кочедижник — багатоніжка звичайна, 826; безщитник жіночий, 136; чоловіча папороть, 426

Кочетки — косарики черепитчасті, 522

Кочурба — черемха звичайна, 750

Кочурбина — черемха звичайна, 750

Кошача лапа — конюшина гірська, 1044

Кошача лапка — котячі лапки дводомні, 71

Кошача м'ята — розхідник звичайний, 525

Кошача трава — котяча м'ята звичайна, 715

Кошаче пиво — котяча м'ята звичайна, 715

Кошачий ладан — валеріана лікарська, 1066

Кошачки — конюшина польова, 1039 (Ровенщина); розхідник звичайний, 525 (Черкащина)

Кошечник — розхідник звичайний, 525

Кошик — конюшина гірська, 1044

Кошики — конюшина гірська, 1044

Кошиці — конюшина гірська, 1044

Кошиця — вербена лікарська, 1078

Кошка — аконіт, 13 (Лемківщина); в'язіль барвистий, 336 (Поділля); грицики звичайні, 221 (Прикарпаття); парило звичайне, 28 (Вінниччина)

Кошки — котяча м'ята звичайна, 715

Кошкина трава — котяча м'ята звичайна, 715

Коштанці — гвоздика бородата, 397

Коштивол — живокіст лікарський, 1005

Кравник — деревій звичайний, 8; звіробій звичайний, 574 (Поді-

- ля, Буковина); кравник пізній, 727
- Кракіс — сафлор красильний, 242
- Краков'як — гірчак почечуйний, 823
- Кракос — сафлор красильний, 242
- Кралька — королиця звичайна, 632
- Крап — марена красильна, 901
- Крапива — кропива дводомна, 1060
- Крапива дрібненька — кропива жалка, 1061
- Крапива жалива — кропива дводомна, 1060
- Крапива жалкушка — кропива жалка, 1061
- Крапива жалячка — кропива жалка, 1061
- Крапива жалька — кропива жалка, 1061
- Крапива жгуча — кропива жалка, 1061
- Крапива червона — глуха кропива пурпурова, 605
- Крапивка — кропива жалка, 1061
- Краса — щиряця хвостата, 52
- Краса лугів — гадючник звичайний, 482
- Красавиця — белладонна звичайна, 142
- Красавка — белладонна звичайна, 142
- Красна трава — синяк червоний, 433
- Красне зілля — дудник лісовий, 70
- Красний горішок — конюшина чередня, 1043
- Красний корінь — синяк червоний, 433
- Красний цвіт — квасоля вогняно-червона, 777
- Красник — вероніка волотиста, 1086
- Красовін — калістефус китайський, 194
- Красовін хінський — калістефус китайський, 194
- Красноголовка — родовик лікарський, 942
- Красноголовник — конюшина середня, 1043
- Краснокірень — воловик лікарський, 62
- Краснокорень — воловик лікарський, 62; синяк італійський, 432
- Краснокорінь — синяк звичайний, 434; с. червоний, 433
- Краснолоз — верба гостролиста, 919
- Красномолочник — чистотіл звичайний, 287
- Красотал — верба гостролиста, 919
- Красоталь — верба гостролиста, 919
- Красноцвіт — плакун прутovidний, 664 (Дніпропетровщина); синяк червоний, 433 (Запоріжжя)
- Красноцвітник — золототисячник малий, 260
- Краснянка — золототисячник малий, 260
- Красоля — квасоля вогняно-червона, 777
- Красотка — синюха блакитна, 807
- Красуха — образки болотні, 193
- Крачка — деревій звичайний, 8
- Кравник — деревій звичайний, 8 (Поділля); ломиніс прямий, 315 (Поділля)
- Кревавник — деревій звичайний, 8
- Кревця заяча — звіробій заячий, 574
- Кремена — кремена гібридна, 769
- Кремена волохата — кремена несправжня, 770
- Кремена звичайна — кремена гібридна, 769
- Кремена лікарська — кремена гібридна, 769
- Кременина — кремена гібридна, 769
- Кремениця — кремена гібридна, 769
- Крестовець — китятки гіркуваті, 808
- Крестовник — китятки гіркуваті, 808; жовтозілля звичайне, 966
- Кречка — деревій звичайний, 8

Крешет — клен польовий, 3
Кривавник — звіробій звичайний, 574
Криве зілля — гірчак зміїний, 819
Крижи — калістефус китайський, 194
Крижівниця — тирлич жовтий, 511 (Карпати); хрестовниця гостролопатева, 359 (Поділля)
Крижовник — агрус відхилений, 533
Крило орлине — астрагал солодколистий, 126
Кримопальки — звіробій звичайний, 574
Криничник — жовтець золотистий, 865
Криничняк — шавлія кільчаста, 937
Кришталки — звіробій звичайний, 574
Крив братня — звіробій звичайний, 574
Кривавець — звіробій звичайний, 574
Кривавник — вербозілля звичайне, 662; деревій благородний, 9 (Полтава); д. звичайний, 8; ломиніс прямий, 315 (Поділля)
Кривавниця — деревій звичайний, 8
Кривник — звіробій чотиригранний, 575
Кривця — звіробій звичайний, 574
Кривячник жолудковий — тирлич жовтий, 511
Кріп — кріп городній, 68
Кріп водяний — омег водяний, 728
Кріп дикий — кріп городній, 68
Кріп звичайний — кріп городній, 68
Кріпак — гірчак зміїний, 819
Кріпець — кріп городній, 68
Кров — герань криваво-червона, 517 (Сумщина); звіробій звичайний, 574 (Одещина)
Кров Івана — звіробій звичайний, 574
Кров молодецька — звіробій звичайний, 574

Кров святого Івана — звіробій звичайний, 574
Кров-трава молодецька — звіробій звичайний, 574
Кровавець — звіробій звичайний, 574
Кровавник — деревій звичайний, 8 (Одещина, Поділля); купина лікарська, 814 (Прикарпаття)
Кровавниця — купина лікарська, 814
Кровач лікарський — родовик лікарський, 942
Кровник — герань криваво-червона, 517 (Львівщина); деревій звичайний, 8 (Поділля); звіробій звичайний, 574 (Київщина); з. чотиригранний, 575 (Прикарпаття)
Кровобей — блошниця дизентерійна, 850
Кровоголовка звичайна — родовик лікарський, 942
Кровоспирач — деревій звичайний, 8
Кровостяг сильник — родовик лікарський, 949
Кровотій — блошниця дизентерійна, 850
Крогке дерево — крушина ламка, 487
Крокас — енотера дворічна, 720
Крокез — сафлор красильний, 242
Крокиш — сафлор красильний, 242
Крокіж — нагідки лікарські, 192
Крокіз — сафлор красильний, 242
Крокіс — нагідки лікарські, 192; сафлор красильний, 242 (Поділля); медунка м'якенька, 853 (Вінниччина)
Крокіс жовтий — оман британський, 579
Крокіс лікарський — нагідки лікарські, 192
Крокіш — медунка лікарська, 855 (Прикарпаття); м. м'якенька, 853 (Поділля); нагідки лікарські, 192 (Львівщина); сафлор красильний, 242 (Поділля)
Крокос — сафлор красильний, 242

- Крокоси — лаватера тюрінгська, 620
- Крокотій — образки болотні, 193
- Крокус — медунка м'якенька, 853; сафлор красильний, 242
- Крокуш — нагідки лікарські, 192
- Кроп — кріп городній, 68; марена красильна, 901 (Дніпропетровськ, Запоріжжя)
- Кропа — марена красильна, 901
- Кропень річний — жабриця однорічна, 969
- Кропець — кріп городній, 68; рутвиця мала, 1021 (Волинь)
- Кропива — кропива дводомна, 1060
- Кропива біла — глуха кропива біла, 602
- Кропива велика — кропива дводомна, 1060
- Кропива глуха — глуха кропива біла, 602
- Кропива жалка — кропива жалка, 1061
- Кропива жалюча — кропива дводомна, 1060
- Кропива жеруча — кропива дводомна, 1060
- Кропива жигавка — кропива жалка, 1061
- Кропива жовта — зеленчук жовтий, 496
- Кропива кінська — глуха кропива стеблообгортна, 603
- Кропива красна — глуха кропива пурпурова, 605
- Кропива лісна — зеленчук жовтий, 496
- Кропива мертва — глуха кропива біла, 602; кропива дводомна, 1060
- Кропива лекуча — кропива дводомна, 1060
- Кропива собача — собача кропива звичайна, 626
- Кропива татарська — собача кропива звичайна, 626
- Кропивка — жеруха водяна, 225
- Кропивка водяна — жеруха гірка, 225
- Кропивка лукова — жеруха лучна, 226
- Кропивник солодкий — горлянка жєневська, 30
- Кропивничок — собача кропива звичайна, 626
- Кропило — гадючник звичайний, 482
- Кропилце — жабриця однорічна, 969
- Кротівник — розхідник звичайний, 525
- Кротовник — розхідник звичайний, 525
- Кроха — крушина ламка, 487
- Кружалець — буги́ла лісова, 77
- Кружачка — калістефус китайський, 194
- Кружечка — калістефус китайський, 194
- Кружівниця — тирлич хрещатий, 510
- Кружовник — агрус відхилений, 533
- Крукис — сафлор красильний, 242
- Крукіш — нагідки лікарські, 192
- Крукоє дерево — крушина ламка, 487
- Крукуш — нагідки лікарські, 192
- Крупка — крупка дібровна, 419
- Крутай — головатень руський, 430
- Крутай головатий — головатень круглоголовий, 431
- Крутай степовий — головатень руський, 430
- Крутик — аморфа кушова, 56
- Крутильце — дрік фарбувальний, 508
- Крутовежа — гвоздика стиснуто-чашечкова, 402
- Крутоголовіц — суховершки звичайні, 846
- Крух — крушина ламка, 487
- Круха — крушина ламка, 487; верба ламка, 924
- Крухій — крушина ламка, 487
- Круховерб — верба ламка, 924
- Крухое дерево — крушина ламка, 48
- Кручина — крушина ламка, 487
- Круш — верба ламка, 924
- Крушельниця — матерінка звичайна, 742
- Крушина — крушина ламка, 487
- Крушина звичайна — крушина ламка, 487

Крушина терниста — жостір
проносний, 876

Крячка — королиця звичайна,
632

Кубанка — пшениця тверда,
1051

Кубис — рогіз широколистий,
1056

Кубушка — латаття біле, 724

Кувшинка — глечики жовті, 723

Кувшинчик — глечики жовті,
723; латаття біле, 724

Кувшинчик білий — латаття бі-
ле, 724

Кувшинчик жовтий — глечики
жовті, 723

Куг — вишня магалєбська, 749

Куга — рогіз вузьколистий, 1055
(Херсонщина); р. широколистий,
1056 (Миколаїв); очерет звичай-
ний, 784 (Запоріжжя, Меліто-
поль); осока звичайна, 234 (По-
дніпров'я)

Кугина — вишня магалєбська,
749

Кугутики — аконіт, 13

Кудерман — розхідник звичай-
ний, 525

Куділка — хвощ польовий, 444

Куділька — лілія лісова, 639;
хвощ польовий, 444

Кудра — розхідник звичайний,
525

Кудренник — м'яточник чорний,
145

Кудричка ніжна — адіант Вене-
рин волос, 21

Кудрявець — лобода запашна,
290 (Київщина, Херсонщина);
пижмо звичайне, 290 (Поділля)

Кудрявчик — лобода запашна,
290 (Кам'янець-Подільський);
герань лúčна, 515 (Харківщи-
на); остудник голий, 552 (Поділ-
ля)

Кудрявчики — рутвиця мала,
1021

Кузлик — жовтець їдкий, 863

Кузовина — верба прутovidна,
928

Кузовиця — верба прутovidна,
928

Кукелярія — ранник вузлуватий,
955

Кукиш — груша звичайна, 859

Кукіль — кукіль звичайний, 29;
куколиця біла, 685 (Умань, Дніп-
ропетровщина); латук дикий, 601
(Мелітополь)

Кукіль збіжевий — кукіль зви-
чайний, 29

Кукіль мітлиця — пажитниця
п'янка, 649

Кукільниця — в'язіль барвистий,
336 (Буковина); дутень ягідний,
360 (Полтавщина)

Кукільниця звичайна — дутень
ягідний, 360

Куколиця — кукіль звичайний, 29;
стоголовник посівний, 1062

Кукольниця — в'язіль барвист-
ний, 336; дутень ягідний, 360

Кукоричка — конвалія звичайна,
328

Кукорник — хвилівник звичай-
ний, 92

Кукотина — дягель лікарський,
69; смовдь Любименкова, 773

Кужрічка — купина багатоквіт-
кова, 813

Кукулиця — наперстянка вели-
коцвіта, 405

Кукуляра — ранник вузлуватий,
955

Кукулярія — ранник вузлуватий,
955

Кукуль — кукіль звичайний, 29

Кукурічка — купина лікарська,
814

Кукурічка — конвалія звичайна,
328 (околиця Львова); первоцвіт
весняний, 845 (Прикарпаття);
ряст порожнистий, 339 (Лемків-
щина)

Кукурічка жолобчаста — ряст
порожнистий, 339

Кукурічка кобічка — первоцвіт
весняний, 845

Кукурічка мужеська — воловик
лікарський, 62

Кукурудз — гніздівка звичайна,
714

Кукурудза польова — льонок
звичайний, 644

Кукурудзка лісова — конвалія
звичайна, 328

Кукурудзки жаб'ячі — очиток ідикий, 960

Кукурудзянка — квасоля звичайна, 778

Кукуруз — гніздівка звичайна, 714

Кукурузка — веснівка дволиста, 667; гніздівка звичайна, 714; конвалія звичайна, 328 (Карпати); купина широколиста, 812 (Поділля); лілія лісова, 639

Кукурузка безлиста — гніздівка звичайна, 714

Кукушка — конюшина гірська, 1044

Кукушкіни сльозки — любка дволиста, 802

Кукушник — билинець комарниковий, 534

Кукушниця жіноча — зозулинець салеповий, 739

Кулібаба — кульбаба лікарська, 1013

Кулінка — веснівка дволиста, 667 (Волинь); дивина волосиста, 1071 (Сумщина)

Кулінки — фіалка собача, 1097

Кулібаба — кульбаба лікарська, 1013

Кульбаба — жовтозілля звичайне, 966 (Дніпропетровськ); кульбаба лікарська, 1013; купина лікарська, 814; скерета покрівельна, 352 (Черкащина)

Кульбабаба — кульбаба лікарська, 1013

Кульбабка — кульбаба лікарська, 1013

Кульбабок — кульбаба лікарська, 1013

Кульбавка — кульбаба лікарська, 1013

Кульбака — кульбаба лікарська, 1013

Кульондра — жабриця однорічна, 969

Кульондра дика — жабриця однорічна, 969

Куманика — ожина сиза, 902

Кумлига — валеріана лікарська, 1066

Кумуниця — комонник лучний, 100

Кундерман — розхідник звичайний, 525

Куниця — очерет звичайний, 784

Куніч — конюшина польова, 1039

Кунішник — кунічник наземний, 189

Куп — купина лікарська, 814

Куп-зілля — купина широколиста, 812; купина лікарська, 814

Купава — кульбаба лікарська, 1013

Купавка — жовтець польовий, 864

Купавка жовта — глечики жовті, 723

Купайла — підбіл звичайний, 1054

Купала — кульбаба лікарська, 1013; підбіл звичайний, 1054

Купалка — жовтець польовий, 864 (Київщина); блошниця звичайна, 851 (Одещина); королиця звичайна, 632 (Сумщина); свербіжниця польова, 599 (Дніпропетровщина)

Купалка біла — королиця звичайна, 632

Купальник — куколиця біла, 685; роман напівфарбувальний, 74

Купальниця — жовтець повзучий, 869 (Херсонщина); купальниця європейська, 1052

Купатень суховерх — суховершки звичайні, 846

Купека — конвалія звичайна, 328 (Полтавщина); купина багатоквіткова, 813 (Херсонщина); к. лікарська, 814 (Черкащина)

Купена — купина багатоквіткова, 813; к. лікарська, 814

Купень — купина лікарська, 814

Купина — вероніка волосиста, 1085 (Дніпропетровщина, Запоріжжя); китятки гіркуваті, 808 (Ушиця); китятки звичайні (Миколаїв); конвалія звичайна, 328

(Полтава); купина багатоквіткова, 813; к. лікарська, 814; нечуйвітер синякуватий, 560 (Запоріжжя)

Купина звичайна — купина лікарська, 814

Жупина мала — купина лікарська, 813

Жупина многоцвітна — купина багатоквіткова, 813

Жупинка — конвалія звичайна, 328; коношина повзуча, 1064 (Київщина)

Жупино — енотера дворічна, 729

Жупир — дягель лікарський, 69; бугиля лісова, 77

Жупки — цмин пісковий, 543

Жупкуп-зілля — купина лікарська, 814

Жупчак — гвоздика бородата, 397

Жупчак болотний — череда трироздільна, 160

Жупчак дикий — череда трироздільна, 160

Жупчанка — грястиця збірна, 380

Жупчатка звичайна — грястиця збірна, 380

Жур-зілля — переліска багаторічна, 700 (Херсонщина); п. однорічна, 699

Жур-зілля — купина лікарська, 814; курячі очка польові, 60; перстач прямостоячий, 838 (Поділля)

Жура — молочай болотний, 470
Жураєць — устелиполе піскове, 271

Журай — нетреба колюча, 1108; лешиця волотиста, 538

Журатиня — дзвоники ріпчастовидні, 211

Журача сліпота — чорнокорінь лікарський, 377

Журачі сльозки — пальцекорінь плямистий, 381

Журега — абрикос звичайний, 93

Журеки — капуста городня, 166

Журеча сліпота — стокротки багаторічні, 151

Журина сліпота — чистотіл звичайний, 287 (Львівщина); нечуйвітер зонтичний, 562 (Волинь)

Журинка — дзвоники ріпчастовидні, 211

Журиця — осот звичайний, 310

Журопаточна трава — дріада восьмипелюсткова, 424

Журослеп — анемона дібровна,

67 (с. Городець Овруцького р-ну Житомир. обл.); калюжниця болотна, 197 (Полісся, Лісостеп, Херсонщина)

Журосліп — калюжниця болотна, 197; анемона лісова, 67 (Овруч)

Журосліп білий — анемона дібровна, 67

Журосліпник — курячі очка польові, 197

Журпоїн — собака кропива звичайна, 626

Журучка — коручка широколиста, 442

Журятник — жабрій звичайний, 499; спориш звичайний, 818

Журятник смедячий — зеленчук жовтий, 496

Журяча дупка — воловик лікарський, 62

Журяча лапка — баранець звичайний, 569 (Волинь); гадючник в'язолистий, 481 (Черкащина); жовтець їдкий, 863 (Запоріжжя); коношина гірська, 1044 (Кременець)

Журяча лапка — плаун булавовидний, 658

Журяча сліпота — блекота чорна, 572 (Херсонщина); глуха кропива біла, 602 (Ірпінь); жовтець багатоквітковий, 868 (Одещина), ж. їдкий, 863 (Київщина); ж. польовий, 864 (Черкащина); ж. повзучий, 869 (Харківщина); купальниця європейська, 1052 (Волинь); курячі очка польові, 60 (Одещина); куряча сліпота звичайна, 722; медунка лікарська, 855 (Лубни); нечуйвітер зонтичний, 562 (Волинь); синяк звичайний, 434 (Херсонщина, Дніпропетровщина, Запоріжжя); сонцевіт звичайний, 540 (Лівобережний Степ); тирлич звичайний, 512 (Львів); чистотіл звичайний, 287 (Прикарпаття); чорнокорінь лікарський, 377 (Полтавщина)

Журяча сліпота біла — анемона лісова, 65

Журяче зілля — медунка лікарська, 855

Журяче стегенце — жовтець їд-

кий, 863 (Ровенщина); конюшина гірська, 1044 (Қоломия)
 Курячий слід — портулак городний, 830 (Буковина); собача кропива звичайна, 626 (Тернопільщина); с. к. п'ятилопатева, 628
 Курячі глазки — курячі очка польові, 60
 Курячі дупки — воловик лікарський, 62
 Курячі лапки — парило звичайне, 28; підлісок європейський, 943
 Курячі очі — курячі очка польові, 60
 Курячі очки — жовтець їдкий, 863; курячі очка польові, 60
 Курячка — спориш звичайний, 818
 Курячник — спориш звичайний, 818
 Кустерень — ломиніс прямий, 315
 Кутасики — дутень ягідний, 360 (Київщина); конюшина польова, 1039 (Уманьщина)
 Куточник — кунічник наземний, 189
 Кучавей — дзвоники оленячі, 207
 Кучерява капуста — капуста городня, 166
 Кучерявка — лещиця висока, 536; л. волотиста, 538
 Кучина — вишня магалебська, 749
 Кушир — водопериця колосова, 708
 Куш тетереви — яловець звичайний, 591

Л

Лабазник — гадючник звичайний, 482
 Лабазник бульбистий — гадючник звичайний, 482
 Лабазник правдивий — гадючник в'язолистий, 481
 Лабачий — аконіт, 13
 Лабачій — аконіт, 13
 Лабуриця — грудниця звичайна, 353
 Лабуштан — аконіт, 13
 Лавенда — лаванда вузьколиста, 619
 Лавер'ян — валеріана лікарська, 1066
 Ладан — миріс запашний, 709
 Ладанник — порізник проміжний, 970
 Ладанник сибірський — жабриця проміжна, 790
 Ладина — сосна звичайна, 794
 Ладник — чина чорна, 613
 Ладошник — м'ята перцева, 695
 Лазун — повій звичайний, 655
 Лазурка — тирлич звичайний, 512
 Лазурьки — тирлич звичайний, 512
 Лак звичайний — лакфіоль садова, 286
 Лак золотий — лакфіоль садова, 286
 Лакориця — солодка гола, 528
 Лакреція — карагана кушова, 224
 Лакриця — солодка гола, 528
 Ламинус — ластовень лікарський, 1095
 Ландиш — конвалія звичайна, 328; купина багатоквіткова, 813 (Буковина)
 Ландиш благовонний — конвалія звичайна, 328
 Ландиш мишиний — веснівка дволиста, 667
 Ландишник — конвалія звичайна, 328
 Ландош — конвалія звичайна, 328
 Ланниця — рижій волосистий, 201; р. посівний, 202
 Лапи сорочі — первоцвіт весняний, 845
 Лапики — калюжниця болотна, 197
 Лапитник — перстач сріблястий, 835
 Лапка — подорожник ланцетolistий, 797
 Лапка болотяна — перстач гусячий, 833
 Лапка гусина — перстач гусячий, 833
 Лапки гусячі — перстач гусячий, 833

Лапки котові — перстач прямо-
стоячий, 838

Лапки котячі — нечуйвітер воло-
хатенький, 561

Лапки сорочі — гірчак почечуй-
ний, 823

Лапошник — герань лучна, 515

Лапушник — перстач прямий,
840

Лапушок — шавлія кільчаста,
937

Лапчатка — перстач пісковий,
834; п. сирій, 837

Лапчатка гусяча — перстач гу-
сячий, 833

Лапчатка лісна — перстач пря-
мостоячий, 838

Лас — ласкавець круглолистий,
184

Ласик — ласкавець довголистий,
183; л. круглолистий, 184

Ласкавець — ласкавець кругло-
листий, 184

Ласкавець дідчий — звіробій
звичайний, 574

Ласкавець золотий — ласкавець
довголистий, 183

Ласковець — хрінниця прониза-
нолиста, 630; х. смердюча, 631
(Мелітополь)

Ласковиця — чина бульбиста,
617

Ласковці — ласкавець кругло-
листий, 184

Ласоч-трава — ласкавець довго-
листий, 183; л. круглолистий, 184

Ласт — хвилівник звичайний, 92

Ластівець — ваточник сирійсь-
кий, 116

Ластівка мурова — чистотіл зви-
чайний, 287

Ластів'яче зілля — чистотіл зви-
чайний, 287

Ластовень — ваточник сирійсь-
кий, 116

Ластовень звичайний — ласто-
вень лікарський, 1095

Ластовень острій — цинанхум
гострий, 974

Ластовине зілля — чистотіл зви-
чайний, 287

Ластовиця — чистотіл звичай-
ний, 287

Ластовична трава — чистотіл
звичайний, 287

Ластовичник — чистотіл звичай-
ний, 287

Ласточник — ваточник сирійсь-
кий, 116; ластовень лікарський,
1095 (Херсонщина)

Лататте — калюжниця болотна,
197

Латаття — калюжниця болотна,
197 (Глухів); латаття біле, 724
(Київщина, Черкащина)

Латаття жіноче — латаття біле,
724

Латаття жовте — глечики жовті,
723; калюжниця болотна, 197

Латах — глечики жовті, 723

Латач — калюжниця болотна,
197

Латач болотяний — калюжниця
болотна, 197

Латачка — калюжниця болотна,
197

Латашше — глечики жовті, 723

Латашье — калюжниця болотна,
197

Латук дикий — латук компасний,
601

Лацийон — повій звичайний, 655

Лацион — повій звичайний, 655

Лебеда — лутига рожева, 141
(Прикарпаття); л. садова, 139
(Дніпропетровщина); л. списо-
видна, 138 (там же); материнка

звичайна, 742 (Карпати)

Лебеда глуха — лобода шведсь-
ка, 294

Лебеда дика — лобода біла, 288

Лебеда собача — лобода біла,
288

Лебеда татарська — лутига роз-
лога, 140

Лебідка — материнка звичайна,
742

Лебюдка — материнка звичайна,
742

Левадь — лаванда вузьколиста,
619

Леванда — лаванда вузьколис-
та, 619; цмин пісковий, 543
(Донбас)

Левзея солончакова — рапonti-
кум серпієвидний, 877

Левики — ротики садові, 79

Левирда — гірчак зміїний, 819
Левкой — левкой однорічний, 676

Левкой чорний дикий — сиренія стручкова, 1007

Левконія — левкой сивий, 677

Левконія звичайна — левкой сивий, 677

Левконія річна — левкой однорічний, 676

Левконія сиза — левкой сивий, 677

Левурда — гірчак зміїний, 819 (Умань); цибуля ведмежа, 42 (Запоріжжя, Харківщина); ц. переможна, 43

Лев'ядь — лаванда вузьколиста, 619

Лев'ядь звичайна — лаванда вузьколиста, 619

Лев'ядь іста — лаванда вузьколиста, 619

Лед — первоцвіт весняний, 845

Ледвенець — лядвенець рогатий, 652

Леденець — лядвенець рогатий, 652

Ледий горошок — горошок мишачий, 1089

Ледуночка — первоцвіт весняний, 845

Ледянка — пшениця тверда, 1051

Лежанка — вероніка лікарська, 1084

Лей — звіробій звичайний, 574

Леліз — чистотіл звичайний, 287

Лелійник жовтий — лілійник жовтий, 548

Лелія підвоя — лілія лісова, 639

Лем — в'яз гладенький, 1059

Леміз — чистотіл звичайний, 287

Лен дикий — грицики звичайні, 221

Лен проносний — льон проносний, 646

Лен прочистник — льон проносний, 646

Лен собачий — льонек звичайний, 644

Лендереве — модрина європейська, 608

Ленець — льонолистник лежачий, 1024; л. льонолистий, 1023

Ленник — льонек звичайний, 644

Ленок — грудниця волохата, 354 (Київщина); льонек звичайний, 644 (Херсонщина)

Ленолистник — льонолистник льонолистий, 1023

Ленолистник кріслатий — льонолистник гіллястий, 1025

Ленолистник середній — льонолистник льонолистий, 1023

Ленча — сочевиця харчова, 623

Лепельки — парило звичайне, 28

Лепех — аїр тростинний, 17

Лепеха — аїр тростинний, 17

Лепеха жидівська — аїр тростинний, 17

Лепець — підмаренник чіпкий, 501

Лепешник — аїр тростинний, 17; півники болотні, 586 (Київщина)

Лепешня — аїр тростинний, 17

Лепешняк — півники болотні, 586

Лепиха — аїр тростинний, 17

Лепішник — осока звичайна, 234; о. рання, 235; о. шершава, 233 (Поділля)

Лепниця — череда трироздільна, 160

Лепок — підмаренник чіпкий, 501

Лептиця — віскарія звичайна, 1103; підмаренник чіпкий, 501 (Сумщина, Звенигородка); повитиця європейська, 367 (Поділля)

Лепух — лопух справжній, 87

Лепухъ — калюжниця болотна, 197

Лепушки — первоцвіт весняний, 845

Лепчик — підмаренник чіпкий, 501

Лепчиця — підмаренник північний, 502; п. чіпкий, 501

Лердереве — модрина європейська, 608

Летучки — кульбаба лікарська, 1013

Летючки — кульбаба лікарська, 1013

Лешок — конюшина польова, 1039

Лещина — ложечниця піренейська, 320
 Лельок — дрік фарбувальний, 508
 Лешок — конюшина польова, 1039
 Лешок червоний — конюшина лучна, 1045
 Ливан — жабрій ладанний, 497
 Лижовик — підмаренник справжній, 506
 Лизень — живокіст лікарський, 1005
 Лизень воловий — живокіст лікарський, 1005
 Лизун — комонник лучний, 1003
 Лилея лісова — лілія лісова, 639
 Лилійка — дзвоники розлогі, 209
 Лілія водна — латаття біле, 724
 Лілія лісна — лілія лісова, 639
 Лілія ниткова — юка нитчаста, 1111
 Лілія підвоя — лілія лісова, 639
 Ліліяс — бузок звичайний, 1009 (Полтавщина); лілійник жовтий, 548 (Поділля)
 Лиман — жовтець їдкий, 863
 Лимонка — меліса лікарська, 689
 Лимонник — меліса лікарська, 689
 Лимоновий цвіт — дивина чорна, 1072
 Лин — полин польовий, 101
 Линок — гвоздика дельтовидна, 400 (Полтавщина); козельці лучні, 1035 (Черкащина)
 Линянка городна — смілка армерійовидна, 974
 Линянка дрібноцвіта — смілка дніпровська, 975
 Линянка дрімуча — смілка поникла, 976
 Линянка повисла — смілка поникла, 976
 Липа — липа серцелиста, 1030; л. широколиста, 1031
 Липа великолиста — липа широколиста, 1031
 Липа звичайна — липа серцелиста, 1030
 Липа дрібнолиста — липа серцелиста, 1030

Липа зимня — липа серцелиста, 1030
 Липа літня — липа широколиста, 1031
 Липень — рожа рожева, 92
 Липець — підмаренник чіпкий, 501
 Липина — липа серцелиста, 1030
 Липиця **красна** — віскарія звичайна, 1103
 Липівка — диня посівна, 691
 Липка — буркун лікарський, 606 (Карпати); липучка їжакова, 606 (Херсонщина)
 Липка червона — віскарія звичайна, 1103
 Липник — віскарія звичайна, 1103 (Вовчинець); парило звичайне, 28 (Донбас); підмаренник чіпкий, 501 (Карпати)
 Липниця — підмаренник чіпкий, 501
 Липняк — віскарія звичайна, 1103; підмаренник чіпкий, 501
 Липтиця — підмаренник чіпкий, 501
 Липух — лопух справжній, 87
 Липуха — дзвоники кропиволисті, 214
 Липучка — липучка їжакова, 606; підмаренник чіпкий, 501 (Прикарпаття)
 Липчак — підмаренник чіпкий, 501
 Липчик — підмаренник чіпкий, 501
 Липчиця — віскарія звичайна, 1103 (Полтавщина); нетреба колюча, 1108 (Миргород); підмаренник чіпкий, 501 (Західне Полісся, Прикарпаття, Овруцький р-н, південна Київщина)
 Лисак — айстра степова, 121; калістефус китайський, 194
 Лисики — конюшина повзуча, 1046
 Лисиця — лещиця мурова, 537
 Лисичі хвости — шириця хвостата, 52
 Лисичка — лещиця мурова, 537
 Лисій хвіст — вовчуг колючий, 733
 Лиственниця — модрина європейська, 608

Листопруг — латаття біле, 724
 Листочки — кульбаба лікарська, 1013
 Лисуха — паслін чорний, 982
 Литвинчики — смілка армерійовидна, 974
 Лиферія жовта — первоцвіт весняний, 845
 Лиходей — тирлич жовтий, 511; т. хрещатий, 510
 Лиходій — тирлич жовтий, 511; т. хрещатий, 510
 Лиходійна трава — стародуб широколистий, 611
 Лихоманник — валеріана лікарська, 1066; тирлич жовтий, 511; т. хрещатий, 510 (Львівщина)
 Лихорадочна трава — авран лікарський, 532; валеріана лікарська, 1066 (Херсонщина); нечуйвітер волохатенький, 561 (Миколаївщина)
 Лихорадочний корінь — валеріана лікарська, 1066
 Лихорадочник — бобівник трилистий, 698
 Лихочасник — ранник вузлуватий, 955
 Лицій — повій звичайний, 655
 Лиція — повій звичайний, 655
 Лиціян — повій звичайний, 655
 Лиця — повій звичайний, 655
 Лишайник — дзвоники оленячі, 207
 Лишець — лещиця волотиста, 538
 Лишки — конюшина повзуча, 1046
 Лищиця — лещиця висока, 536; л. мурова, 537
 Лищиця висока — лещиця висока, 536
 Лищиця волотиста — лещиця волотиста, 538
 Лищиця звичайна — лещиця мурова, 537
 Лищиця полева — лещиця мурова, 537
 Лищиця польова — лещиця мурова, 537
 Ліванда — лаванда вузьколиста, 619
 Лізка — верба вушката, 921
 Лілійка — дзвоники розлогі, 209

Лілія водна — глечики жовті, 723
 Ліновка — материнка звичайна, 742
 Ліпах — айр тростинний, 17
 Ліпниця — підмаренник чіпкий, 501
 Ліпок — підмаренник запашний, 504
 Лір — айр тростинний, 17
 Ліска — ліщина звичайна, 342
 Лісна зоря — валеріана лікарська, 1066
 Лісна кропива — розхідник звичайний, 525
 Лісниця — груша звичайна, 859
 Лісова м'ята — розхідник звичайний, 525
 Лісове зілля — первоцвіт весняний, 845
 Лісовий горлицвіт — оман шершавий, 581
 Лісовий горошок — горошок лісовий, 1091
 Лісовий цмин — сухоцвіт лісовий, 529
 Лісові кулі — купина лікарська, 814
 Лісові нагідки — оман шершавий, 581
 Лісові стручки — горошок мишачий, 1089
 Ліцерія — люцерна посівна, 680
 Ліцій — повій звичайний, 655
 Ліціум — повій звичайний, 655
 Ліція — повій звичайний, 655
 Ліщана — ліщина звичайна, 342
 Ліщаниця — ліщина звичайна, 342
 Ліщанка — ліщина звичайна, 342
 Ліщаня — ліщина звичайна, 342
 Ліщина — ліщина звичайна, 342
 Ліщина ліска — ліщина звичайна, 342
 Лобідка — лутига садова, 139
 Лобода — лутига садова, 139
 Лобода вонюча — лобода покривна, 295
 Лобода городня — лутига садова, 139
 Лобода дика — лобода біла, 288
 Лобода жовта — лутига садова, 139

Лобода клейка — лобода запашна, 290

Лобода креслата — лобода гібридна, 291

Лобода мішанка — лобода гібридна, 291

Лобода многонасінна — лобода багатонасінна, 292

Лобода перелета — лобода доброго Генріха, 289

Лобода прісна — лобода біла, 288

Лобода свинюшка — лобода шведська, 294

Лобода свиняча — лобода біла, 288; лутига садова, 139

Лобода смердюча — лобода покривна, 295

Лобода собача — лобода біла, 288

Лобода туполька — лобода шведська, 294

Лобода червона — лутига садова, 139

Лободиця — лутига садова, 139

Лога — глід колючий, 349

Логина — глід колючий, 349

Логиня — глід колючий, 349

Логинька — глід колючий, 349

Логовий крик — глід колючий, 349

Лодишник — живокіст лікарський, 1005

Лоек — горлянка женеvська, 30; г. повзуча, 31

Лоза — верба вушката, 921; в. прутувидна, 928; в. п'ятитичинкова, 925; в. сива, 923; лох вузьколистий, 435 (Одещина)

Лоза біла — верба біла, 920; в. сива, 923; в. тритичинкова, 927

Лоза вербова — верба прутувидна, 928

Лоза витва — верба прутувидна, 928

Лоза задніпрянська — верба гостролиста, 919

Лоза корзинна — верба прутувидна, 928

Лоза красна — верба гостролиста, 919

Лоза мікдалолиста — верба тритичинкова, 927

Лозенка — буюхи, 1064

Лозина — верба прутувидна, 928; в. п'ятитичинкова, 925

Лозинка — ломиніс лозяний, 316

Лозник — астрагал лозяний, 134

Лойник — суховершки звичайні, 846

Лойок — горлянка женеvська, 30; г. повзуча, 31

Локриця — солодка гола, 528

Лом — в'яз шорсткий, 1058

Ломатник — жовтець їдкий, 863

Ломенець — ломиніс прямий, 315

Ломенус — ранник вузлуватий, 955

Ломиліс — ломиніс прямий, 315

Ломини — ясенець білий, 404

Ломиніс — ластовень лікарський, 1095 (Прикарпаття); ломиніс прямий, 315; рутвиця орликолиста, 1018 (Умань); ясенець білий, 404 (Полтавщина)

Ломиніс звичайний — ломиніс лозяний, 316

Ломиніс просторний — ломиніс лозяний, 316

Ломиніс прямоцвітий — ломиніс прямий, 315

Ломинос — ломиніс лозяний, 316

Ломинос прямий — ломиніс прямий, 315

Ломинус — ломиніс лозяний, 316; л. прямий, 315

Ломич — латаття біле, 724

Ломоніс — ластовень лікарський, 1095

Ломоніс прямий — ломиніс прямий, 315

Ломонос — ломиніс прямий, 315; ясенець білий, 404 (Поділля)

Ломонос звичайний — ломиніс лозяний, 316

Ломонос синій — ломиніс цілолистий, 314

Лониш — конвалія звичайна, 328

Лонток — льоник звичайний, 644

Лопатень — глечики жовті, 723; калюжниця болотна, 197

Лопатень білий — латаття біле, 724

Лопатень жовтий — глечики жовті, 723

Лопатки — талабан польовий, 1026

Лопатник — латаття біле, 724

- Лопаття — глечики жовті, 723;
 латаття біле, 724
 Лопать — калюжниця болотна,
 197
 Лопач — калюжниця болотна,
 197
 Лопек — горлянка женеvська, 30
 Лопки — дурман звичайний, 389
 Лопотун — глечики жовті, 723
 Лопух — калюжниця болотна,
 197
 Лопух більший — лопух справж-
 ний, 87
 Лопух водяний — кремена гіб-
 ридна, 769
 Лопух гаєвий — лопух дібров-
 ний, 89
 Лопух гіркий — лопух малий, 88
 Лопух жовтий — глечики жовті,
 723
 Лопух звичайний — лопух справ-
 жний, 87
 Лопух косматий — лопух павути-
 нистий, 90
 Лопух менший — лопух малий,
 88
 Лопух піщаний — кремена не-
 справжня, 770
 Лопуха — кремена гібридна, 769
 Лопуцька — пастернак посівний,
 760
 Лопуцьки — латаття біле, 724
 Лопуцьок — латук дикий, 601
 Лопучки — первоцвіт весняний,
 845
 Лопуш — лопух справжний, 87
 Лопушина — лопух справжний,
 87
 Лопушник — кремена гібридна,
 769; лопух малий, 88; л. справж-
 ний, 87
 Лопушник водяний — латаття
 біле, 724
 Лопушняк — лопух справжний,
 87
 Лопушок — латук дикий, 601;
 шавлія кільчаста, 937 (Одещи-
 на)
 Лоскутний цвіт — волошка кар-
 патська, 249; волошка лучна, 252
 Лоскутниця — волошка лучна,
 252; в. синя, 250
 Лот — лядвенець рогатий, 652
 Лотай — калюжниця болотна,
 197 (Лемківщина); підмаренник
 справжний, 506 (Волинь)
 Лотайка — калюжниця болотна,
 197
 Лотак калюжниця болотна,
 197
 Лотан пшінка весняна, 478
 Лотань — калюжниця болотна,
 197
 Лотар калюжниця болотна,
 197
 Лотарь — калюжниця болотна,
 197
 Лотат — калюжниця болотна,
 197
 Лотатень — калюжниця болот-
 на, 197
 Лотаття — глечики жовті, 723
 Лотать — глечики жовті, 723; ка-
 люжниця болотна, 197; латаття
 біле, 724
 Лотач болотний — калюжниця
 болотна, 197
 Лотачка — калюжниця болотна,
 197
 Лоташ болотний — калюжниця
 болотна, 197
 Лотик — латаття біле, 724
 Лототь — калюжниця болотна,
 197
 Лотоць — калюжниця болотна,
 197
 Лоточ — калюжниця болотна,
 197
 Лотошки — калюжниця болотна,
 197
 Лох — лох вузьколистий, 435
 Лохівник — лох вузьколистий,
 435
 Лохівник вузьколистий — лох
 вузьколистий, 435
 Лоховина — лох вузьколистий,
 435
 Лоцот — калюжниця болотна,
 197
 Лочиця — латук дикий, 601
 Лошакове вухо — вероніка ши-
 роколиста, 1087 (Сумщина); жи-
 вокіст лікарський, 1005 (Херсон-
 щина)
 Лубуда — лобода біла, 288
 Луг — верба прутovidна, 928
 Луговина — верба прутovidна,
 928

Лужина — верба прутовидна, 928

Лук-чеснок — часник, 40

Луківка — проліска дволиста, 951

Луківка дволиста — проліска дволиста, 951

Луківка двулита — проліска дволиста, 951

Луковиця — цибуля городня, 36

Лукреція — карагана кущова, 224; солодка гола, 528

Лукреція гладка — солодка гола, 528

Лумлина — нікандра марунковидна, 718

Лунарка тревела — лунарія оживаюча, 653

Лупавки — куколиця біла, 685

Лупиніс — ластовень лікарський, 1095

Лупинос — ластовень лікарський, 1095

Луска водяна — ряска мала, 622

Лускавець — хвощ польовий, 444

Лускало — дрік фарбувальний, 508

Лусківник — петрів хрест лускатий, 612

Лусковець — петрів хрест лускатий, 612

Лусковець простий — петрів хрест лускатий, 612

Лусковець юрник — петрів хрест лускатий, 612

Лутига городяна — лутига садова, 139

Лутига коп'єлиста — лутига спи-солиста, 138

Лутига креслата — лутига роз-лога, 140

Лутига крислата — лутига роз-лога, 140

Лутія — сосна звичайна, 724

Лудерна — люцерна посівна, 680

Луцига — лутига рожева, 141; л. садова, 139

Лучатка чотириплаткова — ра-діола льоновидна, 862

Лучейка — часник, 40

Лучинник — дивина ведмежа, 1077

Лушина — горобина звичайна, 986

Лушч — дзвінець великий, 880

Лушак — цинанхум гострий, 374

Люб — гравілат міський, 521

Любець — любисток лікарський, 635

Любжа — зозулинець пурпуро-вий, 741; з. шоломоносний, 738

Люби — гніздівка звичайна, 714

Люби-мене — астранція велика, 135 (Поділля); зозулинець сале-повий, 739 (Черкащина); любис-ток лікарський, 635 (Івано-Фран-ківщина); миколайчики сині, 457 (Фастів); незабудка болотна, 707 (Київ)

Люби-мене-не-покинь — зозули-нець чоловічий, 767; чина лісова, 616 (Біла Церква, Лисянка)

Любизник — перестріч гайовий, 683; п. лучний, 684

Любизилле — гронянка півмісяце-ва, 164

Любильник — гравілат міський, 521

Любист — любисток лікарський, 635

Любиста — любисток лікарсь-кий, 635

Любисток — любисток лікарсь-кий, 635

Любисток звичайний — любис-ток лікарський, 635

Любисток польовий — герань криваво-червона, 517

Любисточок — любисток лікар-ський, 635

Любівник — блекота чорна, 572

Любим-трава — гравілат місь-кий, 521

Любка — гніздівка звичайна, 714 (Немирів); зозулинець пурпуро-вий, 741 (Лисянка); з. шоломо-носний, 738 (Чернігівщина); кон-валія звичайна, 328 (Харківщи-на); комонник лучний, 1003 (Ки-ївщина); любка дволиста, 802; любисток лікарський, 635 (Лем-ківщина); миколайчики сині, 457 (Харківщина); нетреба колюча,

1108 (Дніпропетровщина); ряс-
порожнистий, 339 (Черкащина)
Любка біла — любка дволиста,
802
Люблю-й-ненавиджу — волошка
синя, 250
Любця — любисток лікарський,
635
Любчик — любисток лікарський,
635
Любщик — дудник лісовий, 70
Люб'ятник — блекота чорна, 572
Люлешниця — блекота чорна,
572
Люліан — блекота чорна, 572
Люлічник — енотера дворічна,
729
Люлочник — енотера дворічна,
729 (Миколаївщина); куколиця
біла, 685 (Волинь)
Люлюк — блекота чорна, 572
Люлюх — блекота чорна, 572
Люляк — блекота чорна, 572
Люлянка галаска — скополія
карніолійська, 953
Люлька — блекота чорна, 572
Люльник — блекота чорна, 572
Люльок — блекота чорна, 572
Люльочник — енотера дворічна,
729
Люльочник дволітній — енотера
дворічна, 729
Люнарія тривка — лунарія ожи-
ваюча, 653
Люнець — льонок звичайний,
644
Лютий цвіт — жовтець їдкий,
863
Лютик — аконіт, 13; жовтець їд-
кий, 863
Люцерина — люцерна посівна,
680
Люцерія — люцерна посівна, 680
Люцерка — люцерна посівна,
680
Люцерна сійна — люцерна посів-
на, 680
Люцерна хмелик — люцерна
хмелевидна, 679
Люцерна хмільна — люцерна
хмелевидна, 679
Лябреник — жабриця проміжна,
970
Лябудка — полин звичайний, 110

Лядвенець — лядвенець рогатий,
652
Лядвенець звичайний — лядве-
нець рогатий, 652
Лядська чуприна — тонконіг
лучний, 806
Ляжка — конюшина середня,
1043
Ляльочка — анемона лісова, 65
Лямина — в'яз гладенький, 1059
Львіна лапа — приворотень
стрункий, 33
Львині пискі — льонок звичай-
ний, 644
Льнянка — льонок звичайний,
644; льонолистник льонолистий,
1023
Льон дикий — хамерій вузько-
листий, 283
Льон зайців — льонок звичай-
ний, 644
Льон зозулин — льон проносний,
646
Льон кукушкин — льон пронос-
ний, 646
Льон прочистник — льон пронос-
ний, 646
Льонець коноплистий — кіксія
повійничкова, 598
Льонок — льон проносний, 646;
хамерій вузьколистий, 283
(Уманщина)
Льонок дикий — хамерій вузько-
листий, 283
Льонок лісовий — китятки чуба-
ті, 809
Льонок приземкуватий — радіо-
ла льоновидна, 862
Льонток — льон проносний, 646;
льонок звичайний, 644
Льотія — лядвенець рогатий, 652

М

Магера — майоран садовий, 668
Магеран — майоран садовий,
668
Магоник — багно звичайне, 621
Магоч — жовтий осот польовий,
984
Мадаран — майоран садовий,
668
Мадворан — майоран садовий,
668

Мадеран — майоран садовий, 668
 Мадраган — белладонна звичайна, 142
 Мадрагуля белладонна звичайна, 142
 Мадриган белладонна звичайна, 142
 Мадрове зілля ранник вузлуватий, 955
 Мадяран майоран садовий, 668
 Маетка стокротки багаторічні, 151
 Маївка — конвалія звичайна, 328 (околиці Львова); кульбаба лікарська, 1013 (Прикарпаття); черемха звичайна, 750 (Волинь)
 Май — кульбаба лікарська, 1013
 Майка — кульбаба лікарська, 1013
 Майник — веснівка дволиста, 667 (Коростишів), оман високий, 580 (Херсон)
 Майоранек майоран садовий, 668
 Майорці — майоран садовий, 668
 Майран — майоран садовий, 668; материнка звичайна, 742 (Львів)
 Майран городний — майоран садовий, 668
 Майранок — майоран садовий, 668
 Мак водяний — глечики жовті, 723; латаття біле, 724
 Мак водяний жовтий — глечики жовті, 723
 Мак діркастий — мак дикий, 754
 Мак заячий горичвіт весняний, 22
 Мак здричий мак дикий, 754
 Мак здрячий мак дикий, 754
 Мак зіркатий — мак дикий, 754
 Мак мачок — мак дикий, 754
 Мак падалишний — мак дикий, 754
 Мак польний — мак дикий, 754
 Мак самосівець — мак дикий, 754
 Мак самосівний — мак дикий, 754
 Мак самосійка — мак дикий, 754

Мак самосійний — мак дикий, 754
 Мак собачий — блекота чорна, 572
 Мак тріскавець — мак дикий, 754
 Мак тріскатий мак дикий, 754
 Мак тріскусий мак дикий, 754
 Мак трісучий мак дикий, 754
 Мак трісущий мак дикий, 754
 Мак трускавець мак дикий, 754
 Маківка водяна — глечики жовті, 723
 Маківки рябчик великий, 489
 Маковина — мак дикий, 754
 Маковинець — мак дикий, 754
 Маковка — латаття біле, 724
 Макриш — щавель кислий, 906
 Малай — плоскуха звичайна, 429
 Малина — малина, 903
 Малина звичайна — малина, 903
 Малина колодух — ожина сиза, 902
 Малина острожина ожина сиза, 902
 Малина скальна костяниця, 905
 Малина червона малина, 903
 Малинка — резеда запашна, 875
 Малинник — малина, 903
 Малинова травка — розхідник звичайний, 525
 Малиновий цвіт — резеда запашна, 875
 Малина — малина, 903
 Малква жовта — первоцвіт весняний, 845
 Мальва — рожа рожева, 32
 Мальва лікарська — алтея лікарська, 46
 Мальва рожева рожа рожева, 32
 Мальон диня посівна, 691
 Мальона диня посівна, 691
 Мамошник — котяча м'ята звичайна, 716
 Мангерушок — калістефус китайський, 194
 Мангольд — буряк звичайний (овочевий), 155
 Мандибуленька — цибуля городня, 36
 Мандрагора — скополія, карніолійська, 953

Мандригуля — белладонна звичайна, 142 (Поділля); вороняче око звичайне, 757 (Прикарпаття); скополія карніолійська, 953 (Карпати)

Манжетка — приворотень стрункий, 33

Манрієць — сокирки польові, 327

Мар — лобода запашна, 290

Мар собака — лобода біла, 288

Марана — борщівник європейський, 551

Марарь — кріп городній, 68

Маргаретка — королиця біла, 632

Маргаритки — стокротки багаторічні, 151

Марена — борщівник сибірський, 550 (Полтавщина); марена красильна, 901; підмаренник північний, 502

Мареник — скабіоза блідо-жовта, 948

Маренка пахуча — підмаренник запашний, 504

Маржече зілля — фіалка триколірна, 1101

Маржини — фіалка триколірна, 1101

Марзі — морква дика, 310

Марина — горобейник польовий, 179 (Дніпропетровщина); маруна щиткова, 857

Маринівка — шоломниця звичайна, 957

Маринка — космос роздільнолистий, 343; материнка звичайна, 742 (Волинь)

Маринка лісова — підмаренник запашний, 504

Марися — хризантема увінчана, 299

Маришка — материнка звичайна, 742

Маріюнка — хвощ польовий, 444

Маріна — марена красильна, 901

Марія — фіалка триколірна, 1101

Марковей — синяк звичайний, 434

Мартенка — підсніжник звичайний, 494

Мартенька — підсніжник звичайний, 494

Мартир — терен колючий, 847

Марточки — стокротки багаторічні, 151

Маруна — ромашка без'язичкова, 285

Маруна лісова — маруна щиткова, 857

Маруна лугова — королиця звичайна, 632

Марунка — ромашка без'язичкова, 285

Мархотка — махорка, 719

Марцизки — калістефус китайський, 194

Маршурник — чина лісова, 616

Мар'ян — валеріана лікарська, 1066

Мар'ян-корінь — валеріана лікарська, 1066

Мар'яна — королиця звичайна, 632

Мар'яна лісова — королиця звичайна, 632

Мар'янка — валеріана лікарська, 1066

Мар'янка вонюча — підмаренник запашний, 504

Мар'янка пахуча — підмаренник запашний, 504

Мар'янка песяча — маренка рожева, 118

Мар'янка рожева — маренка рожева, 118

Мар'яник — перестріч гайовий, 683; п. польовий, 681

Марь — лобода гібридна, 219; л. червона, 293

Масленки — петрів хрест лускатий, 612

Масленка — лілія лісова, 639

Маслина — лох вузьколистий, 435

Маслина дика — маслина європейська, 730

Маслинка — лох вузьколистий, 435; маслина європейська, 730

Масличне дерево — лох вузьколистий, 435

Масляне зілля — очиток заяча капуста, 961

Маслянина — підмаренник запашний, 504

Маслянка — жовтець їдкий, 863; лілія лісова, 639 (Херсонщина); парило звичайне, 28 (Прикарпаття); петрів хрест лускатий, 612 (Лісостеп); чистотіла звичайний, 287 (Умань)

Масляночка — лілія лісова, 639
Масльонки — петрів хрест лускатий, 612

Масне зілля — очиток заяча капуста, 961

Матерзань — чебрець звичайний, 1029

Материдушка — чебрець звичайний, 1029

Материна — буквиця лікарська, 156

Материнка — материнка звичайна, 742; буквиця лікарська, 156 (Полтавщина); лобода покривна, 295 (Поділля); майоран садовий, 668 (Харківщина); пахучка звичайна, 317 (Львів); синяк звичайний, 434 (Поділля); суниці лісові, 485 (Волинь); чебрець звичайний, 1029 (Прикарпаття); щербушка польова, 12 (Черкаський р-н)

Материнка лебідка — материнка звичайна, 742

Материнка пахуча — материнка звичайна, 742

Материска — материнка звичайна, 742

Материска звичайна — материнка звичайна, 742

Матері божої коса — ряст порожнистий, 339

Матері Марії сережки — чина лучна, 615

Матерянка — тирлич жовтий, 511; т. хрещатий, 510

Матишник — підбіл звичайний, 1054

Матіювка — тимофіївка лучна, 780

Матка — рогіз широколистий, 1056

Матки божої зілля — звіробій звичайний, 574

Маткина душка — фіалка дивна, 1099

Маточник — білозір болотний, 758 (Чернігівщина); герань луч-

на, 515 (Бессарабія); горлянка жєневська, 30 (Вдлинь); змієголовник молдавський, 420 (Хмельниччина); котяча м'ята звичайна, (Дніпропетровщина); 715 котяча м'ята паннонська, 716 (Тернопіль); кремена гібридна, 769 (Херсонщина); меліса лікарська, 689 (Вінниччина); м'яточник чорний, 145 (Поділля); очиток заяча капуста, 961; пижмо звичайне, 1012 (Харківщина); тирлич жовтий, 511 (Карпати); тирлич хрещатий, 510 (Ушиця); чистець прямий, 995 (Поділля); чоловіча папороть, 426 (Київщина)
Маточник білий — білозір болотний, 758

Маточник польовий — самосил гайовий, 1015

Маточник пильний — меліса лікарська, 689

Матошник — змієголовник молдавський, 420 (Хмельниччина); котяча м'ята звичайна, 715 (Запоріжжя); кремена гібридна, 769 (Херсонщина); меліса лікарська, 689 (Глібово); підбіл звичайний, 1054 (Черкащина); ранник вузлуватий, 955 (околиці Харкова); чоловіча папороть, 426

Матошник — змієголовник молдавський, 420

Матрагуна — белладонна звичайна, 142

Матренка — дивича волосиста, 1071

Матридан — белладонна звичайна, 142

Матридуна — белладонна, 142; скополія карніолійська, 953

Матріган — белладонна звичайна, 142

Матура — підмаренник північний, 502

Матушник — шавлія лучна, 934

Мать-і-мачуха — підбіл звичайний, 1054

Мать-мачиха — підбіл звичайний, 1054

Мать-мачуха — підбіл звичайний, 1054

Матьола дворога — левкой гостророгий, 678

Матьола одnorічна — левкой одnorічний, 676

Матьола сивенька — левкой сивий, 677

Маун — валеріана лікарська, 1066

Махорка — плакун верболистий, 663

Махтіль — кадило мелісолисте, 690

Мацердушка — материнка звичайна, 742

Мацержанка — чебрець звичайний, 1029

Мацеридушка — чебрець звичайний, 1029

Маціола — левкой гостророгий, 678

Мачик — мак дикий, 754

Мачиха — фіалка польова, 1096; ф. триколірна, 1101

Мачишник — підбіл звичайний, 1054

Мячок — мак дикий, 754; мячок жовтий, 523

Мячок збіжевий — мак сумнівний, 753

Мячок полевий — мак дикий, 754

Мачуха — кремена гібридна, 769

Мачушник — кремена гібридна, 769; підбіл звичайний, 1054

Машки — пахучка звичайна, 317

Медведячі ягідки — мучниця звичайна, 91

Медвеже вухо — дивина скіпетровидна, 1076

Медвеже вушко — дивина волосиста, 1071; дивина скіпетровидна, 1076

Медвеже уxo — дивина залізняковидна, 1074

Медвеже ушко — дивина залізняковидна, 1076

Медвежий виноград — мучниця звичайна, 91

Медвежина — крушина ламка, 487

Медвежі ягоди — мучниця звичайна, 91

Меденика — медунка лікарська, 855

Меденишник — воловик лікарський, 62 (Полтавщина); сянєк звичайний, 434 (там же)

Мединика — медунка лікарська, 855

Мединиця — медунка лікарська, 855

Медівка — глуха кропива біла, 602 (околиці Львова); конюшина лучна, 1045 (Остер); к. повзуча, 1046 (Чернігівщина); лядвенець рогатий, 652 (Прикарпаття); шавлія лучна, 934 (Київщина)

Медівник — жабрій гарний, 498 (Черкащина); жабрій звичайний, 499 (там же); змієголовник молдавський, 420 (Поділля); з. чебрецевий, 422 (там же); підмаренник справжній, 506 (Тернопіль)

Медник — меліса лікарська, 689

Медниця — глуха кропива біла, 602

Медно кадило — кадило мелісолисте, 690

Меднолан — валеріана лікарська, 1066

Медова марена — підмаренник справжній, 506

Медова трава — бурачок морський, 48; підмаренник справжній, 506

Медовик — бурачок морський, 48; гісоп лікарський, 576 (Харківщина); жабрій гарний, 498 (Черкащина); залізняк бульбистий, 782 (Таврія); змієголовник молдавський, 420 (Поділля); медунка лікарська, 855; підмаренник справжній, 506 (Лісостеп)

Медовики — льонєк звичайний, 644

Медовичок — медунка лікарська, 855

Медовка — залізняк бульбистий, 782; змієголовник молдавський, 420; з. чебрецевий, 422; конюшина лучна, 1045 (Остер); меліса лікарська, 689 (Полтава)

Медовник — гісоп лікарський, 498; жабрій звичайний, 499; залізняк бульбистий, 782; змієголовник молдавський, 420; медунка лікарська, 855; підмаренник справжній, 506

Медок — горлянка женевська, 30

Медоник — залізняк бульбистий, 782

Медулька — глуха кропива біла, 602

Медуниця — гадючник в'язолистий, 481 (Чернігівщина); гадючник звичайний, 482 (Остер); глуха кропива пурпурова, 605 (Полтавщина); медунка вузьколиста, 852 (Полтава); рутвиця блиска, 1020 (Лісостеп).

Медуниця лісна — медунка лікарська, 855

Медуниця польова — воловик лікарський, 62

Медуниця червона — медунка лікарська, 855

Медуничник — медунка лікарська, 855

Медунишник — медунка лікарська, 855

Медунка — гадючник в'язолистий, 481 (Черкащина); глуха кропива біла, 602 (Київщина, південь); глуха кропива пурпурова, 605; котяча м'ята звичайна, 715 (Львів, околиці); куряча сліпота звичайна, 722 (Сімферополь); медунка вузьколиста, 852; м. лікарська, 855; первоцвіт весняний, 845 (Київщина); перестріч гайовий, 683 (Тернопільщина); підмаренник справжній, 506 (Херсонщина); рутвиця блиска, 1020 (Лісостеп); синяк червоний, 433 (Розточчя); чистець однорічний, 992 (Ровенщина)

Медунка багрова — глуха кропива пурпурова, 605

Медунка багряна — глуха кропива пурпурова, 605

Медунка билогортна — глуха кропива стеблообгортна, 603

Медунка дівка — глуха кропива пурпурова, 605

Медунка лікарська — меліса лікарська, 689

Медунка плямиста — глуха кропива гладенька, 604

Медунка собача — чорнокорінь лікарський, 377

Медунки — медунка темна, 854; шавлія лучна, 934 (Київ)

Медунчики — рутвиця блиска, 1020

Медунька — чорнокорінь лікарський, 377

Медушка — глуха кропива біла, 602; г. к. пурпурова, 605; медунка лікарська, 855

Медявник — підмаренник справжній, 506

Медяник — зміголовник молдавський, 420; медунка лікарська, 855; первоцвіт весняний, 845 (Фастів); підмаренник справжній, 506 (Кам'янець-Подільський); медунка темна, 853 (Поділля)

Медяник-зілля — первоцвіт весняний, 845

Медянички — первоцвіт весняний, 845

Медяничок — первоцвіт весняний, 845

Медянишник — воловик лікарський, 62

Межевник — синяк звичайний, 434

Межиперсник — приворотень стрункий, 33

Межовик — підмаренник справжній, 506

Меліса лікарська — меліса лікарська, 689

Меліска — меліса лікарська, 689

Меліса — меліса лікарська, 689

Меліса спиртова — шебрушка

польова, 12

Меліса турецька — зміголовник молдавський, 420

Меліса цитринова — меліса лікарська, 689

Мелодорія — чистотіл звичайний, 287

Мелон — диня посівна, 691

Мелушняк — вероніка довголиста, 1083

Мелюс — буркун лікарський, 688

Мельон — диня посівна, 691

Менчир — верес звичайний, 195

Мересклетина — бруслина європейська, 474

Мерковєя — жовтозілля Якова, 964

Мертва кропива — глуха кропива біла, 602

Мертв'як — глуха кропива біла, 602

Метелики — шпергель звичайний, 989

Метелиця — хрінниця смердюча, 631

Метелишник — хрінниця смердюча, 631

Метелка — молочай кипарисовидний, 466

Метелочка — хрінниця смердюча, 631

Метла — омеда біла, 1104; остудник голий, 552 (Київщина)

Метлиця — бромус житній, 175; бромус м'який, 173; б. розчепірений, 176 (Полісся, Лісостеп); во-

лошка сніа, 250 (Прилуки); грястиця збірна, 380 (Буковина)

Метлюк чорний — підмаренник м'який, 503

Мечик-окришок — косарики черепитчасті, 522

Мечик півонник — косарики черепитчасті, 522

М'етка — м'ята перцева, 695

Мигдалки — мигдаль степовий, 57

Мидельник — смілка поникла, 976

Мидлянка — мильнянка лікарська, 944

Мика — біловус стиснутий, 711

Миколаєвці — миколайчики сині, 457

Миколайка — миколайчики польові, 455

Миколайки — миколайчики сині, 457

Миколайське — миколайчики сині, 457

Миколайці — гніздівка звичайна, 714; миколайчики сині, 457

Миколайчик — миколайчики приморські, 456

Миколайчик польовий — миколайчики польові, 455

Миколайчик синій — миколайчики сині, 457

Миколайчики — миколайчики польові, 455; м. сині, 457

Миколки — миколайчики сині, 457

Милицій — повій звичайний, 655

Мило — лешиця мурова, 537; остудник голий, 552

Мило дике — мильнянка лікарська, 944

Мило коров'є — мильнянка лікарська, 944

Мило собаче — мильнянка лікарська, 944; очиток їдкий, 960 (Харківщина)

Мило татарське — мильнянка лікарська, 944

Милovníк — зірочник злаковидний, 998

Милость божа — незабудка болотна, 707

Миляк — мильнянка лікарська, 944

Миляник — мильнянка лікарська, 944

Миляник-корінь — мильнянка лікарська, 944

Милянка — мильнянка лікарська, 944

Мильна трава — мильнянка лікарська, 944

Мильний цвіт — мильнянка лікарська, 944

Мильник — мильнянка лікарська, 944

Мильниця — мильнянка лікарська, 944

Мильнянка — мильнянка лікарська, 944

Мильце — остудник голий, 552

Мир — лобода запашна, 290

Мир-зілле — герань криваво-червона, 517 (Чернівці); змієголовник молдавський, 420 (Буковина)

Мир-зілля — змієголовник Рюйша, 421 (Поділля); лобода запашна, 290 (Прикарпаття)

Мирга — бутень запашний, 279

Миронник — вероніка дібровна, 1081; в. широколиста, 1087

Мирріс — бутень запашний, 279

Мисочки — грицики звичайні, 221

Митник — плаун булавовидний, 658

Мишак — тимофіївка лучна, 780

Мишаче вушко — нечуївтер волохатенький, 561

Мишачий терен — рускус під'язиков., 915

Мишей — мишій зелений, 971

Мишиний горошок — горошок мишачий, 1089

Мишині очі — лещиця мурова, 537

Мишині очки — лещиця мурова, 537

Мишиця — лещиця мурова, 537

Мишій — мишій зелений, 971; плоскуха звичайна, 429

Мишій плавньовий — плоскуха звичайна, 429

Мишій степовий — люцерна посівна, 680 (Дніпропетровщина);

мишій зелений, 971 (Мелітополь)

Мишій чорний — плоскуха звичайна, 429

Мишійка — мишій зелений, 971; плоскуха звичайна, 429

Мишка — адокса мускусна, 23; пижмо звичайне, 1012 (Полтавщина)

Миш'я трава — мишій зелений, 971

Мідуниця — шавлія клейка, 931

Мідушниця — шавлія клейка, 931

Мідяники — глуха кропива біла, 602

Мідяннички — первоцвіт весняний, 845

Мікдал карловатий — мигдаль степовий, 57

Місячник — яловець козачий, 593

Мітельник — віниччя справжнє, 600; саротамнус віниковий, 945 (Чернігівщина, Київ)

Мітельник звичайний — віниччя справжнє, 600

Мітла — віниччя справжнє, 600 (Прикарпаття, Поділля); омела біла, 1104 (Стрий); тонконіг лучний, 806 (Херсонщина)

Мітлиця — бромус м'який, 173; б. польовий, 172; б. розчепірений, 176 (Конотоп); віниччя справжнє, 600 (Поділля); грястиця збірна (Черкащина, Київщина); саротамнус віниковий, 945 (Чернігівщина); тонконіг лучний, 806

(Херсонщина); тонконіг однорічний, 806 (Волинь)

Мітличина — віниччя справжнє, 600; саротамнус віниковий, 945

Мітлочине — саротамнус віниковий, 945

Міхалки — айстра степова, 121

Міхунка — марунка, 786

Міхуринка — міхурник деревовидний, 322

Міхурка — марунка, 786

Міхурниця — марунка, 786

Міхурниця звичайна — марунка, 786

Мічне зілля — волошка лучна, 252

Міцій — повій звичайний, 655

Мішочки — грицики звичайні, 221

Млезиця — молочка приморська, 524

Мликотина — тонконіг лучний, 806

Млічей — молочай, 464; м. кипарисовидний, 466

Многоножка — багатоніжка звичайна, 826

Мнякиш — перстач гусячий, 833

Мнят — головатень круглоголовий, 431

Мнята — м'ята польова, 693; м. перцева, 695

Мнята гладка — м'ята перцева, 695

Мнята городцева — м'ята перцева, 695

Мнята камфорова — м'ята перцева, 695

Мнята капкова — м'ята перцева, 695

Мнята котяча польова — котяча м'ята звичайна, 715

Мнята кошача — котяча м'ята звичайна, 715

Мнята холодна — м'ята перцева, 695

Мнятво — м'ята перцева, 695

Мнятка — м'ята перцева, 695; м. польова, 693

Мнятлі — м'ята перцева, 695

Мнято — м'ята перцева, 695

Мняч — головатень круглоголовий, 431; г. руський, 430

Мовдь — смовдь гірська, 774

- Мовниче — півники болотні, 586
- Мовчиння — глечики жовті, 723
- Могильник — барвінок малий, 1094
- Могильниця — барвінок малий, 1094; б. трав'янистий, 1093
- Могуряник підсніжник звичайний, 494
- Могурянин — підсніжник звичайний, 494
- Моден — жовтяниця черговолиста, 301
- Модерев — модрина європейська, 608
- Модерево — модрина європейська, 608
- Модрень — модрина європейська, 608; модрина польська, 609
- Модрик — буркун лікарський, 688
- Модрина — модрина європейська, 608
- Модрина звичайна модрина європейська, 608
- Модринець — модрина європейська, 608
- Модриш — модрина європейська, 608
- Можевельник — яловець звичайний, 591
- Можуха — яловець козачий, 593
- Мокляжник — шавлія клейка, 931
- Моклячка — жовтяниця черговолиста, 301
- Моклячник — шавлія клейка, 931
- Мокравець — вех широколистий, 980
- Мокравник — зірочник середній, 1000
- Мокрачка жовтяниця черговолиста, 301
- Мокрець — зірочник середній, 1000 (Полісся); підмаренник чіпкий, 501 (Буковина)
- Мокрець — деревій звичайний, 8 (Волинь); курячі очка польові, 60 (Львівщина); підмаренник чіпкий, 501 (Полтавщина)
- Мокрець простий — зірочник середній, 1000
- Мокрина — материнка звичайна, 742
- Мокринец — зірочник середній, 1000
- Мокриця — зірочник середній, 1000
- Мокриш — барбарис звичайний, 152
- Мокровець зірочник середній, 1000
- Мокровник — омег водяний, 728
- Мокров'ять — деревій звичайний, 8
- Мокруха — зозулинець салеповий, 739; пальцекорінь плямистий, 381
- Мокрячка жовтяниця — жовтяниця черговолиста, 301
- Молодень — очиток їдкий, 960
- Молодецька кров — звіробій звичайний, 574
- Молодил — очиток їдкий, 960
- Молодило — очиток заяча капуста, 961 (Канів), молодило звичайне, 595; очиток їдкий, 960 (Херсонщина)
- Молодильна трава очиток їдкий, 960
- Молодильник — очиток їдкий, 960
- Моложай — очиток їдкий, 960
- Моложничок — льоник звичайний, 644
- Молозка приморська — молочка приморська, 524
- Молокан — латук дикий, 601
- Молоко дике — молочай степовий, 472
- Молоко ластівчине — чистотіл звичайний, 287
- Молонець — нечуйвітер зонтичний, 562
- Молостуха празелень звичайна, 607
- Молостуха звичайна — празелень звичайна, 607
- Молотна трава — шолудивник Кауфмана, 761
- Молоч — жовтий осот городній, 985
- Молоч дикий — кульбаба лікарська, 1013
- Молоч городовий — кульбаба лікарська, 1013

Молочай — дрік фарбувальний, 508 (Полтавщина); жовтий осот городній, 985 (Полісся, Лісостеп); жовтий осот польовий, 984 (Центральне і Київське Полісся); кульбаба лікарська, 1013 (Івано-Франківщина); латук дикий, 601 (Харківщина); скорзона низька, 954 (Червонка, Житомирської обл.)

Молочай болотяний — молочай болотний, 470

Молочай городній — жовтий осот городній, 985

Молочай дикий — скереда покривельна, 352; молочай хрящуватий, 467

Молочай жовтий — чистотіл звичайний, 287

Молочай кіпаренський — молочай кипарисовидний, 466

Молочай простий — жовтий осот городній, 985

Молочай свинський — жовтий осот городній, 985

Молочай степовий — молочай хрящуватий, 467

Молочайник — жовтий осот польовий, 984

Молочак — жовтий осот польовий, 984; латук дикий, 601; молочай, 464; м. кипарисовидний, 466; м. соняшний, 468; м. степовий, 472; м. хрящуватий, 467

Молочак болотний — молочай болотний, 470

Молочак болотяний — молочай болотний, 470

Молочак досонешний — молочай соняшний, 468

Молочак міндалолистий — молочай мигдалевидний, 465

Молочак острий — молочай Калениченка, 469

Молочак остролистий — молочай Сегієрів, 471

Молочак польовий — жовтий осот польовий, 984

Молочак псярник — молочай кипарисовидний, 466

Молочак товстолистий — молочай хрящуватий, 467

Молочій — жовтий осот городній, 985; латук дикий, 601

Молочій — жовтий осот польовий; 984; кульбаба лікарська, 1013; латук дикий, 601; льоник звичайний, 644 (Поділля); молочай, 464; м. Калениченка, 469; празелень звичайна, 607 (Буковина) Молочій дідикуватий — жовтозілля звичайне, 966

Молочій польовий — жовтий осот польовий, 984

Молочій простий — жовтий осот польовий, 984

Молочка — молочай кипарисовидний, 466

Молочко — молочай кипарисовидний, 466

Молочко псяче — молочай кипарисовидний, 466

Молочна трава — молочка приморська, 524

Молочник — кульбаба лікарська, 1013 (Прикарпаття); молочай Калениченка, 469 (Запоріжжя); очиток заяча капуста, 961 (Поділля); тирлич жовтий, 510 (Хуст); т. хрещатий, 510 (Рахів); чистотіл звичайний, 287 (Овруч, Коростень)

Молочник досонешний — молочай соняшний, 468

Молошник — кульбаба лікарська, 1013; чистотіл звичайний, 287

Молошничок — льоник звичайний, 644

Момач — латаття біле, 724

Момен — полин гіркий, 98

Момець — образки болотні, 193

Момич — латаття біле, 724

Момич жовтий — глечики жовті, 723

Морашівник — деревій звичайний, 8

Морва — шовковиця біла, 704; ш. чорна, 705

Морва біла — шовковиця біла, 704

Морва чорна — шовковиця чорна, 705

Моргулька — трясучка середня, 171

Мордовник — головатень руський, 430

Моревник — підмаренник північний, 502

Морелла — абрикоса звичайна, 93

Мореля — абрикоса звичайна, 93

Морель — абрикоса звичайна, 93

Морена — марена красильна, 901

Мориганка — паслін чорний, 982

Моріг — спориш звичайний, 818

Моріжничок — стокротки багаторічні, 151

Моріжок — спориш звичайний, 818

Моркавець широколистий — вех широколистий, 980

Морква борова — гикавка сива, 154

Морква гадюча — смовдь гірська, 774

Морква звичайна — морква дика, 390

Морква лісова — смовдь гірська, 774

Морквця — морква дика, 390

Морквяниця — бутень запашний, 279

Моркв'яниця — морква дика, 390; м. посівна, 391

Морківник — бутень запашний, 279

Моркляниця — морква дика, 390

Морков — морква дика, 390

Морков звичайна — морква дика, 390

Морковець — морква дика, 390

Морковиця — морква дика, 390

Морковник — бугида лісова, 77; морква дика, 390

Морковник болотний — шолудивник болотний, 762

Морковь — морква дика, 390

Мороз — айстра степова, 121; пізноцвіт осінній, 321 (Звенигородка)

Мороз-трава — цмин пісковий, 543

Морозець — пізноцвіт осінній, 321

Морозник — чемерник червонуватий, 547

Морозник чорний — чемерник чорний, 546

Морозь — пізноцвіт осінній, 321

Морон — стокротки багаторічні, 151

Морон тревалий — стокротки багаторічні, 151

Морончик — стокротки багаторічні, 151

Морсянка — підмаренник запашний, 504

Мортва — морква дика, 390; м. посівна, 391

Морхва — морква дика, 390

Морхва звичайна — морква дика, 390

Морхов — морква дика, 390

Москалик — кульбаба лікарська, 1013 (Поділля); часник, 40

Москалики — фіалка триколірна, 1097

Москаль — кульбаба лікарська, 1013

Моташник — вероніка широколиста, 1087

Мотка — тимофіївка лучна, 780

Мотодил — очиток їдкий, 960

Мотригуна — беладонна звичайна, 142

Мотька — нетреба колюча, 1108

Мохнатка волосиста — ожика волосиста, 654

Мохнатка широколиста — ожика волосиста, 654

Мохноток — ожика волосиста, 654

Мохноток широколистий — ожика волосиста, 654

Мохнухи — марунка, 786

Мохнушки — марунка, 786

Мохун — козелець ілірійський, 867

Мохунка — марунка, 786

Мохунки — марунка, 786

Мохурка — марунка, 786

Мошна — очиток їдкий, 960

Мошник — різак звичайний, 477

Мошнухи — марунка, 786

Мошоночник — грицики звичайні, 221

Мошоночник звичайний — міхурник деревовидний, 322

Мсял — борщівник європейський, 551

Муда — бруслина бородавчаста, 475

Муде попове — бруслина європейська, 474

- Мудики — розхідник звичайний, 525
Мудина — бруслина бородавчаста, 475; б. звичайна, 474
Муді — бруслина бородавчаста, 475
Мудки — веснівка дволиста, 667
Мудник — білозір болотний, 758
Мудник болотяний — білозір болотний, 758
Мудренець — модрина звичайна, 608; м. польська, 609
Мудрець — модрина звичайна, 608
Мудрик — модрина європейська, 608; м. польська, 609
Мудрина — модрина європейська, 608
Мудрінь — модрина європейська, 608; м. польська, 609
Мудя попова — бруслина європейська, 474
Мудятник — зозулинець чоловічий, 737
Мудь — бруслина європейська, 474
Мужеська вірність — кульбаба лікарська, 1013
Музеля — персик звичайний, 768
Мурава — тонконіг однорічний, 805
Муральник — деревій звичайний, 8
Мурачунік — деревій звичайний, 8
Мурашник — деревій звичайний, 8
Муращаник — деревій звичайний, 8
Мурашівник — деревій звичайний, 8 (Лемківщина); щєбрушка польова, 12 (Калуш, с. Красне)
Мури — ожина сиза, 902
Муровець — червець однорічний, 952
Мурог — спориш звичайний, 818 (Червонка на Житомирщині); тонконіг однорічний, 805 (Овруччина)
Мурожок — спориш звичайний, 818
Мурушун — деревій звичайний, 8
Муранджник — деревій звичайний, 8
Муранча — деревій звичайний, 8
Мурашівник — деревій звичайний, 8
Мурашульник — деревій звичайний, 8
Мусюй — люцерна посівна, 680
Мутлиця — мильнянка лікарська, 944
Муха — трясушка середня, 171
Мухоловка — рижий волосистий, 201; р. посівний, 202
Мухурка — марунка, 786
Мучаница — мучниця звичайна, 91
Мученик — мучниця звичайна, 91
Мучениця — мучниця звичайна, 91
Мученичник — мучниця звичайна, 91
Мучине — лобода біла, 288
Мучиниця — мучниця звичайна, 91
Мучниця — мучниця звичайна, 91
Мучниця лікарська — мучниця звичайна, 91
Мучничник — мучниця звичайна, 91
Мучніца — мучниця звичайна, 91
Мушій — тимофіївка лучна, 780
Мушій — мишій зелений, 971
Мушка житня — тимофіївка лучна, 780
Мушка посівна — тимофіївка лучна, 780
Мшаль — борщівник європейський, 551
М'ядовик — змієголовник чебрецевий, 422
М'якуш — перстач гусячий, 833
М'ята англійська — м'ята перцева, 695
М'ята блошниця — м'ята блошна, 696
М'ята болотна — м'ята водяна, 692
М'ята глуха — м'ята польова, 693
М'ята дика — чистець лісовий, 996; м'ята польова, 693

М'ята квасна — м'ята довголиста, 694

М'ята кінська — м'ята польова, 693; шандра звичайна, 673

М'ята козя — м'ята польова, 693

М'ята котяча — котяча м'ята звичайна, 715

М'ята кошача — котяча м'ята звичайна, 715

М'ята кошеча — котяча м'ята звичайна, 715

М'ята крута — м'ята кучерява, 697

М'ята кудрява — м'ята кучерява, 697

М'ята лісна — м'ята кучерява, 697

М'ята лісова — м'ята довголиста, 694

М'ята натошник — м'ята перцева, 695

М'ята перечна — м'ята перцева, 695

М'ята перцова — м'ята перцева, 695

М'ята песяча — котяча м'ята звичайна, 715

М'ята пловинева — м'ята польова, 693

М'ята полева — м'ята польова, 693

М'ята полії — м'ята блошна, 696

М'ята польова — горлянка жеванська, 30 (Київщина); м'ята водяна, 692; щербручка польова, 12 (Львівщина)

М'ята попрьова — м'ята перцева, 695

М'ята руська — м'ята довголиста, 694

М'ята собака — м'яточник чорний, 145 (Коростишів); суховершки звичайні, 846 (Конотоп)

М'ята холодна — м'ята перцева, 695

М'ята холоднянка — м'ята перцева, 695

М'ята чорна — м'ята перцева, 695

М'ятва — м'ята перцева, 695

М'ятка — м'ята перцева, 695; м. кучерява, 697

М'ятка англійська — м'ята перцева, 695

М'ятка єнгельська — м'ята перцева, 695

М'ятка перечна — м'ята перцева, 695

М'ятка правдива — м'ята перцева, 695

М'ятлиця — бромус польовий, 172

М'яточник — м'яточник чорний, 143

М'ятотник — м'ятотник чорний, 143

М'яч — головатень руський, 430

М'яч-трава — хвилівник звичайний, 92

М'ячка — рогіз вузьколистий, 1055; р. широколистий, 1056

Н

Наводки — нагідки лікарські, 192

Наволоч — золотушник звичайний, 983

Наволоч — золотушник звичайний, 983

Наворотень — приворотень стрункий, 33

Наворотиш — приворотень стрункий, 33; ранник вузлуватий, 955 (Львів)

Наворотник — приворотень стрункий, 33

Навратень — приворотень стрункий, 33

Навратник — приворотень стрункий, 33

Навратнік — пижмо звичайне, 1012

Навраток — пижмо звичайне, 1012

Наворотень — пижмо звичайне, 1012

Навротик — підлісник європейський, 943

Навротин — підлісник європейський, 943

Навротич — пижмо звичайне, 1012

Навротиш — пижмо звичайне, 1012

Навротиш звичайний — пижмо звичайне, 1012

Навудки — оман шершавий, 580

Нагадник — перстач прямий, 840

Нагідки — нагідки лікарські, 192

Нагідки — конюшина темно-каштанова, 1047 (Чернігівщина); нагідки лікарські, 192

Нагідки польові — роман напівфарбувальний, 74

Нагідник — перстач сріблястий, 835

Наголоватень — волошка синя, 250; осот польовий, 307 (Чернігівщина); родовик лікарський, 942

Наголоватень синенький — волошка синя, 250

Наголоватка — осот польовий, 307 (Черкащина); юринея несправжньоволошковидна, 596 (Запоріжжя)

Наголоватки — волошка лучна, 252; осот польовий, 307; юринея несправжньоволошковидна, 596

Наголоваток — свербіжниця польова, 599

Нагут — нагідки лікарські, 192

(Волинь); нут звичайний, 302 (Південне Полісся)

Надошник — м'ята перцева, 695

Надраголя — белладонна, 142

Надрагула — белладонна, 142

Надтинник — паслін солодко-гіркий, 981

Надулий цвіт — дзвоники кропиволисті, 219

Накот — нагідки лікарські, 192

Налень — дуб скельний, 860

Намелина — омела біла, 1104

Напалки — наперстянка великоцвіта, 405

Напалки блідно-жовті — наперстянка великоцвіта, 405

Напалки волохаті — наперстянка шерстиста, 406

Напалки червоні — наперстянка пурпурова, 407

Наперсник волохатий — наперстянка шерстиста, 406

Наперсник жовтий — наперстянка великоцвіта, 405

Наперстки — наперстянка великоцвіта, 405

Наперстник великоцвітий — наперстянка великоцвіта, 405

Наперстник жовтий — наперстянка великоцвіта, 405

Наперстник зеленоцвітий — наперстянка зеленоцвіта, 408

Наперстник красний — наперстянка пурпурова, 407

Наперстник червоний — наперстянка пурпурова, 407

Наперстниця — наперстянка великоцвіта, 405

Наперстниця зеленоцвіта — наперстянка зеленоцвіта, 408

Наперсточна трава — наперстянка великоцвіта, 405

Наперсточниця — наперстянка пурпурова, 407

Наперсточниця багряна — наперстянка пурпурова, 407

Наперсточниця блідо-жовта — наперстянка великоцвіта, 405

Наперстянка — наперстянка великоцвіта, 405

Напрасна — золототисячник малий, 260

Напрасник — астранція велика, 135

Напрасниця — астранція велика, 135; золототисячник малий, 260

Напусник — фіалка дивна, 1099

Напутник — подорожник великий, 798

Нард — біловус стиснутий, 711 (Вінниця); золотобородник цикадовий, 300 (Херсонщина)

Нарубашень — очиток їдкий, 960

Нарциз дикий — білоцвіт весняний, 634

Нарцис — білоцвіт весняний, 634 (Прикарпаття); нарцис вузьколистий, 710

Нарцис лісовий — білоцвіт весняний, 634

Насередник — м'ята перцева, 695

Насерник — багатоніжка звичайна, 826

Насон — мак дикий, 754

Насонешник — соняшник звичайний, 541

Насонник — соняшник звичайний, 541

Настояшник — синяк червоний, 433

Настурція звичайна — настурція лікарська, 712

Натегач — глуха кропива пурпурова, 605

Натина — лобода біла, 288

Натошник — м'ята перцева, 695

Натяг — мильнянка лікарська, 944

Натягач — вороняче око звичайне, 757 (Херсонщина); горошок мишачий, 1089 (Сумщина); купина лікарська, 814 (Умань); мильнянка лікарська, 944 (Лісостеп); наперстянка великоцвіта, 405 (Волинь, Чернігівщина)

Нать свинуха — лобода біла, 288

Науготки — нагідки лікарські, 192

Наут — нут звичайний, 302

Нахворост — злинка гостра, 451; з. канадська, 452

Небесники — проліска дволиста, 951

Небітойка — конвалія звичайна, 328

Невейка — трясучка середня, 171

Неветник — приворотень стрункий, 33

Невійка — трясучка середня, 171

Навістилки — королиця звичайна, 632

Невістка — королиця звичайна, 632

Невістки — калістефус китайський, 194; королиця звичайна, 632 (Жаб'є в Карпатах)

Невістолька — королиця звичайна, 632

Невістулька — королиця звичайна, 632

Невістульки — калістефус китайський, 194; королиця звичайна, 632

Невстаха — рутвиця жовта, 1019; р. орликолиста, 1018

Негниюче дерево — тис ягідний, 1014

Негниючка — тис ягідний, 1014

Негній-дерево — тис ягідний, 1014

Негной — тис ягідний, 1014

Негной-дерево — тис ягідний, 1014

Недоспілок — нечуйвітер волохатенький, 561

Недоступ — тамус звичайний, 1011

Недотика — розрив-трава звичайна, 578

Недотрога — розрив-трава звичайна, 578

Неждан-трава — нетреба колюча, 1108

Незабудка звичайна — незабудка болотна, 707

Незабудка лісова — незабудка польова, 706

Незабудка млакова — незабудка болотна, 707

Незабудка небесно-синя — незабудка болотна, 707

Незабудка пряма — незабудка польова, 706

Незабудь — незабудка болотна, 707

Незабудька — незабудка болотна, 707

Незабудьмене — незабудка болотна, 707

Незабутниця — галінсога дрібноцвіта, 500

Незаймай — нетреба колюча, 1108

Незайманик — повій звичайний, 655

Неїжа — рутвиця жовта, 1019

Неклен — клен польовий, 3; к. татарський, 6

Неклень — клен татарський, 6

Нелин — кукіль звичайний, 29

Нелин — дуб скельний, 860

Немиця — блекота чорна, 572

Ненаситець — астрагал солодколистий, 126

Неопалима купина — ясенець білий, 404

Неправдива лобода — злинка гостра, 451; з. канадська, 452

Нерест — стокротки багаторічні, 151

Неруш — розрив-трава звичайна, 578

Нерушмене — розрив-трава звичайна, 578

Нестидник — айстра степова, 121 (Харківщина); горобейник лікарський, 648 (Черкащина); г. пурпурово-блакитний, 24 (Полтава)

Нетикалка — розрив-трава звичайна, 578

Нетиканка — розрив-трава звичайна, 578

Нетик слабинога — розрив-трава звичайна, 578

Нетоя — аконіт, 13

Нетреба — нетреба колюча, 1108

Нетронь — нетреба колюча, 1108

Нефорощ — віниччя справжнє, 600 (Вінниччина); полин понтійський, 106 (Херсонщина); дивина волосиста, 1071 (Волинь)

Нехворощ — віниччя справжнє, 600; дивина волотиста, 1071; зірочник лісовий, 999 (Волинь); полин польовий, 101 (Сумщина)

Нехворощ беззонна — полин Маршалла, 105

Нехворощ біждеревок — полин лікарський, 17

Нехворощ біла — полин австрійський, 100

Нехворощ біленька — полин понтійський, 106

Нехворощ білоповстиста — полин білий, 103

Нехворощ душиста — полин однорічний, 90

Нехворощ-лин — полин білий, 103

Нехворощ луговий — рутвиця блискуча, 1080

Нехворощ мітелкова — полин віниковий, 108

Нехворощ непахуча — полин польовий, 101

Нехворощ однолітня — полин однорічний, 99

Нехворощ-полин — полин гіркий, 98

Нехворощ польова — полин віниковий, 108; полин польовий, 101

Нехворощ струнка — полин високий, 107

Нехворощ таврійська — полин кримський, 109

Нехворощ-тургун — полин естрагон, 102

Нехворощ чорна — полиц польовий, 101; п. приморський, 104

Нехворощ-чорнобиль — полин звичайний, 110

Нехвороща — віниччя справжнє, 600; полин понтійський, 106; п. звичайний, 110

Нехвороща польова — полин віниковий, 108

Нечіпай-зілля — нетреба колюча, 1108 (Харківщина); переступень білий, 177 (Черкащина)

Нечуєвик — котячі лапки дводомні, 71

Нечуйівка — котячі лапки дводомні, 71

Нечуйвітер — арніка гірська, 96; залізник бульбистий, 782 (Запоріжжя); котячі лапки дводомні, 71 (Чернігівщина); нечуйвітер волохатенький, 561; н. синяковидний, 560; цмин пісковий, 543 (Поділля); стокротки багаторічні, 151 (Карпати)

Нечуйвітер волохатий — нечуйвітер волохатенький, 561

Нечуйвітер лісовий — сухоцвіт лісовий, 529

Нечуйвітер окружковий — нечуйвітер зонтичний, 562

Нечуйвітер синякуватий — нечуйвітер синяковидний, 560

Нешазник — бузина трав'яниста, 989

Нив'яник — королиця звичайна, 632

Нив'янка — дріада восьмипелюсткова, 424

Николаєк — миколайчики польові, 455

Николаєць — миколайчики сині, 457

Николай — миколайчики польові, 455

Николайки — миколайчики польові, 455 (Львівщина); первоцвіт весняний, 845 (Київщина)

Николайчики — миколайчики польові, 455

Ниревина — бруслина європейська, 474

Нитник — сонцесвіт звичайний, 540

Нитота — баранець звичайний, 569 (Львів); плаун булавовидний, 658 (Яремча); п. колючий, 657 (Карпати)

Нищовик — оман верболистий, 583

Ніжник — сонцесвіт звичайний, 540

Нікандра звичайна — нікандра марунковидна, 718

Німецьке зілля — галінгога дрібноцвітна, 500

Німежник — белладонна звичайна, 142

Німіна — вороняче око звичайне, 577 (Лемківщина); жостір проносний, 876 (Прикарпаття); крушина ламка, 487 (Лемки)

Німиця — белладонна звичайна, 142; блекота чорна, 572; дурман звичайний, 389; скополія карніолійська, 953

Німиця лісна — льонок звичайний, 953

Німиця польова — блекота чорна, 572

Німиця чорна — белладонна звичайна, 142; блекота чорна, 572

Нітник — сонцесвіт звичайний, 540

Ніцалоза — хамерій вузьколистий, 283

Нічна доба — нічна фіалка, 555

Нічна здоба — нічна фіалка, 555

Нічна лучина — енотера дворічна, 729

Новий хліб — оман високий, 580

Нога куряча — перстач прямостоячий, 835

Ногідка — нагідки лікарські, 192

Ногідки — нагідки лікарські, 192

Ногіток — нагідки лікарські, 192

Ногодки — нагідки лікарські, 192

Ноготок — нагідки лікарські, 192

Ногтик — змієголовник молдавський, 420

Норичник — ранник вузлуватий, 955; р. крилатий, 956

Норичник водяний — ранник вузлуватий, 955

Норишна трава — золототисячник малий, 260

Ночна сівка — енотера дворічна, 729

Нуда — бруслина бородавчаста, 475 (Волинь); ірга круглолиста, 55 (Полтавщина)

Нуда попова — бруслина бородавчаста, 475

Нудя — бруслина європейська, 474

Нук — ліщина звичайна, 342

Нуси — ліщина звичайна, 342

Нут — нут звичайний, 302

Нутренник — льонок звичайний, 644

Нушиця — материнка звичайна, 742

Нюнка — їжача голівка багатогранна, 988

Нюнька — хвощ польовий, 444

Нюхтин — золототисячник малий, 260

О

Облепіха — обліпіха крушиновидна, 565

Обліпіха — обліпіха крушиновидна, 565

Обмил — оман високий, 580

Обмила — омела біла, 1104

Обморочник — агалик-трава гірська, 590

Образки — арум плямистий, 112; образки болотні, 193

Оведян — первоцвіт весняний, 842

Овер'ян — валеріана лікарська, 1066

Овер'ян лікарський — валеріана лікарська, 1066

Овес вівсюга — вівсюг звичайний, 143

Овес дикий — вівсюг звичайний, 143

Овес звичайний — овес посівний, 144

Овес повсюдний — овес посівний, 144

Овес сійний — овес посівний, 144

Овесець — бромус польовий, 172

Оवेश — гвоздика стиснуточашечкова, 402

- Овеча смерть — ковила пірчаста, 1001
- Овече рунечко — анемона лісова, 65
- Овечі хвостики — підмаренник північний, 502
- Овечки польові — цмин пісковий, 541
- Овсейка — березка польова, 329; плетуха звичайна, 197
- Овсюг — бромус китицевий, 174, вівсюг звичайний, 143
- Овсюга — вівсюг звичайний, 143
- Овсянка — бромус житній, 175; б. польовий, 172
- Огірок — огірок посівний, 361
- Огірошник — вовче тіло болотне, 323; родовик лікарський, 942 (Запоріжжя, Дніпропетровщина)
- Огірок — огірок посівний, 361
- Огірок мелон — диня посівна, 691
- Огірочки конюшина польова, 1039
- Огірочна трава — конюшина польова, 1039; огірочник лікарський, 163
- Огірочник — конюшина польова, 1039 (Полтавщина, Житомирське Полісся); купина багатоквіткова, 813 (Умань); огірочник лікарський, 163; гадючник в'язолистий, 481 (Харківщина)
- Огірочник звичайний — огірочник лікарський, 163
- Огірошна трава — огірочник лікарський, 163; конюшина польова, 1039
- Огірошник — гадючник в'язолистий, 481; огірочник лікарський, 163; купина багатоквіткова, 813; конюшина польова, 1039
- Огірчак — свербіжниця польова, 599
- Оглід — глід колючий, 349
- Огник — відкасник звичайний, 240 (Бессарабія); віскарія звичайна, 1103 (Прикарпаття); коронарія зозуляча, 335 (Поділля); кокулиця біла, 685 (Львівщина); юринея несправжньоволошковидна, 596 (Поділля)
- Огонь-трава — зірочник злаковидний, 998
- Огорок — огірок посівний, 361
- Огорошник — родовик лікарський, 942
- Ограб — горобина звичайна, 986
- Ограба горобина звичайна, 986
- Огуречна трава огірочник лікарський, 163
- Огуречник огірочник лікарський, 163
- Огурешник степний льонок звичайний, 644
- Огурочник — огірочник лікарський, 163
- Одален — валеріана лікарська, 1066
- Одалень — латаття біле, 724 (Харківщина)
- Оделян — валеріана лікарська, 1066
- Одеян — валеріана лікарська, 1066
- Одишна трава свербіжниця польова, 599
- Одкасник — аконіт, 13 (Кременець); відкасник звичайний, 240; в. осотовидний, 238
- Одолень — латаття біле, 724
- Одолян — валеріана лікарська, 1066
- Одуванчик — кульбаба лікарська, 1013
- Одхасник — валеріана лікарська, 1066 (Черкащина); вероніка дібровна, 1081 (Вінниччина); в. широколиста, 1087 (Черкаський р-н); купина лікарська, 814 (Ровенщина); рутвиця жовта, 1019 (Поділля)
- Одядник — купина багатоквіткова, 813
- Ожига осот польовий, 307
- Ожиж — вовчуг польовий, 732
- Ожина — ожина сиза, 902
- Ожина кістянка — костяниця, 905
- Ожина полева — ожина сиза, 902
- Ожина сивиця — ожина сиза, 902
- Ожинник — ожина сиза, 902
- Ожичник — очиток їдкий, 960

Омація — робінія звичайна, 892
 Окіст — шавлія ефіопська, 930
 Окладник — буркун лікарський, 688 (Прикарпаття); вероніка лікарська, 1084 (Черкащина); глукропиво гладенька, 504 (Полтавщина); гульба осіння, 1048 (Поділля); чина лісова, 616 (Київщина); ч. чорна, 613 (Полтавщина)
 Окладник жовтий буркун лікарський, 688
 Окопник — живокіст лікарський, 1005
 Окра — гібіск їстівний, 557
 Окривавник — звіробій звичайний, 574
 Окріп — кріп городній, 68
 Окроп — кріп городній, 68
 Окропец — кріп городній, 68
 Оксамент — орлики звичайні, 82
 Оксамит — орлики звичайні, 82
 Оксамит коштовний — рутвиця проста, 1022
 Оксамит коштовний — рутвиця орликолиста, 1018
 Оладошник — свербіжниця польова, 599
 Олексій-та-Марія — фіалка триколірна, 1101
 Оленіч осьмиплатник — дріада восьмипелюсткова, 424
 Оленіч підбілистий — дріада восьмипелюсткова, 424
 Оленячий ріг — сумах коротко-волосий, 883
 Олешина — вільха клейка, 44
 Олешник — вільха клейка, 44
 Олива — маслина європейська, 730
 Оливіна — маслина європейська, 730
 Оливка — маслина європейська, 730
 Оливне дерево — лох вузьколистий, 435; маслина європейська, 730
 Оливник — маслина європейська, 730
 Оливник європейський — маслина європейська, 730
 Олія — фіалка триколірна, 1101
 Олмук — гвоздика дельтовидна, 400

Ольха — вільха клейка, 44
 Ольха біла — вільха сіра, 45
 Ольшина — вільха клейка, 44
 Омага — аконіт, 13
 Омага жоноча — аконіт, 13
 Омага чоловіча — аконіт, 13
 Оман — дивина чорна, 1072 (Полтава); оман британський, 579; о. високий, 580
 Оман болотний — блошниця дизентерійна, 850 (Львівщина), кизляк болотний, 713 (Херсонщина)
 Оман верболист — оман верболистий, 538
 Оман заболоточник — оман британський, 579
 Оман кошлатий — оман шершавий, 581
 Оман луковий — оман британський, 579
 Оман пилчастий — оман британський, 579
 Оман правдивий — оман високий, 580
 Оман серцелистий — блошниця дизентерійна, 850
 Оман справедливий — оман високий, 580
 Оман Христове око — оман очний, 582
 Оман шерсткий — оман шершавий, 581
 Омана — дивина чорна, 1072
 Оманник — оман високий, 580
 Омаг — аконіт, 13
 Омег — болиголов плямистий, 326; омег водяний, 728
 Омега — аконіт, 13 (Поділля); родіола рожева, 881 (Карпати)
 Омека — аконіт, 13
 Омега — дубова омега європейська, 651; омега біла, 1104
 Омега вербова — омега біла, 1104
 Омега дубова — дубова омега європейська, 651
 Омега дуболюбна — дубова омега європейська, 651
 Омега жовта — дубова омега європейська, 651
 Омега звичайна — омега біла, 1104
 Омега — омега біла, 1104

Омелиця — дубова омела європейська, 651
Омелія — дубова омела європейська, 651
Омелка — дубова омела європейська, 651
Омело — дубова омела європейська, 651; омела біла, 1104
Омелка — омела біла, 1104
Омельга — дубова омела європейська, 651; омела біла, 1104
Омен — оман високий, 580
Омера — аконіт, 13
Омила — дубова омела європейська, 651
Омилець — пажитниця п'янка, 649
Омилка — пажитниця п'янка, 649
Омилок — пажитниця п'янка, 649
Омич — латаття біле, 724
Оміла — дубова омела європейська, 651
Омолок — пажитниця п'янка, 649
Омчега — аконіт, 13
Омшега — аконіт, 13
Омиж — аніс звичайний, 790
Онисійко — первоцвіт весняний, 845
Опара — кріп городній, 68
Опарник — рдесник плаваючий, 831
Опер — пахучка звичайна, 317
Опер звичайний — пахучка звичайна, 317
Оперстник сизак — гикавка сива, 154
Оплітач — березка польова, 329
Оплітка — березка польова, 329
Оповет польовий — жабник польовий, 480
Опонець — березка польова, 329
Опоричка — смородина звичайна, 888
Опоясник — плаун булавовидний, 658
Опрена — агрус відхилений, 533
Оприка — агрус відхилений, 533
Оприки — агрус відхилений, 533
Оприня — агрус відхилений, 533
Опрілух — латаття біле, 724
Опух гіркий — лопух малий, 88

Опухова трава — розхідник звичайний, 525
Опуцьки — щавель горобиний, 907
Опуцьки гороб'ячі — щавель горобиний, 907
Опучай — заяча конюшина багатоліста, 78
Опушки — первоцвіт весняний, 845
Опушши гірке — лопух малий, 78
Ораба — горобина звичайна, 986
Органи — бузок звичайний, 1009
Оргинія — жоржина периста, 383
Оргінія — жоржина периста, 383
Оргонія — жоржина периста, 383
Оребина — горобина звичайна, 986
Орешник — мигдаль степовий, 57
Орешник — ліщина звичайна, 342
Оріб — горобина звичайна, 986
Оріх — ліщина звичайна, 342
Оріх лісовий — ліщина звичайна, 342
Орішення — ліщина звичайна, 342
Орішина — герань криваво-червона, 517 (Прикарпаття); конюшина повзуча, 1046 (Поділля); ліщина звичайна, 342 (Полісся); лядвенець рогатий, 652 (Запоріжжя)
Орішина медівка — лядвенець рогатий, 652
Орішинка — лядвенець рогатий, 652
Орішинка медівка — лядвенець рогатий, 652
Орішки — мигдаль степовий, 57
Орішки заячі — мигдаль степовий, 57
Орішки земляні — гадючник звичайний, 482 (Херсонщина); ряс міцний, 341 (там же); чина бульбиста, 617 (Дніпропетровщина)
Орішки польові — мигдаль степовий, 57
Орішник — ліщина звичайна, 342 (Лісостеп); свербіжниця польова, 599 (Одещина)

- Орішник-ліщина — ліщина звичайна, 342
- Орішок — конюшина гірська, 1044; к. лучна, 1045; к. повзуча, 1046; к. польова, 1039
- Орлики — орлики звичайні, 82; розхідник звичайний, 525 (Чернігівщина)
- Орлина лапка — герань лучна, 515
- Орлов кокот — чина весняна, 618
- Орляк — багатоніжка звичайна, 826 (Миргород); орляк звичайний, 849; чоловіча папороть, 426 (Полтава)
- Орнаута — пшениця тверда, 1051
- Оробинець — рогіз вузьколистий, 1055; р. широколистий, 1056
- Орох — горох посівний, 796
- Оряба — горобина звичайна, 986
- Орябина — берека, 987 (Поділля); горобина звичайна, 986
- Орябина звичайна — горобина звичайна, 986
- Орябка — горобина звичайна, 986
- Осана — осика, 829
- Осенник — пізноцвіт осінній, 321
- Осет — будяк акантовидний, 228 (Кам'янець-Подільський); жовтий осот польовий, 985 (Поділля); осот польовий, 307 (Буковина)
- Осетень — осот польовий, 307
- Осетий — осот польовий, 307
- Осетій — будяк акантовидний, 228 (Миколаївщина); осот польовий, 307 (Лишаки)
- Осетник — осот польовий, 307
- Осика — тополя біла, 827
- Осикора — тополя чорна, 828
- Осина — осика, 829; тополя біла, 287 (Чернівці); т. чорна, 828 (Буковина)
- Осинка сокорина — осика, 829
- Осирок — гісол лікарський, 576
- Оситняг — сусак зонтичний, 185
- Оситняк — сусак зонтичний, 185
- Осица — бромус польовий, 172
- Осичина — осика, 829
- Осіка — осика, 829; тополя біла, 827
- Осінне зілля — айстра степова, 121
- Осінник — пізноцвіт осінній, 322
- Осінчак льняник — грудниця волохата, 354
- Осінчак косматий — грудниця звичайна, 353
- Осінчук — айстра степова, 121 (Поділля); дуб звичайний, 861 (Буковина)
- Осінь — айстра степова, 121
- Осіньчак — айстра степова, 121
- Осіньчак звичайний — айстра степова, 121
- Осітняг — сусак зонтичний, 185
- Осіч алоєсова — водяний різак алоєвидний, 1002
- Осіч алоєсовата — водяний різак алоєвидний, 1002
- Оскор — тополя чорна, 828
- Ослова трава — енотера дворічна, 729
- Осмил — дубова омела європейська, 651
- Осмил європейський — дубова омела європейська, 651
- Осока — півники сибірські, 588
- Осока короткошияна — осока парвська, 231
- Осока кринична — осока рання, 235
- Осока мохната — осока шершава, 233
- Осока пісочна — осока шершава, 233
- Осока польова — осока рання, 235
- Осока скорозріла — осока рання, 235
- Осокір — тополя біла, 827
- Осокор — тополя біла, 827; т. чорна, 828
- Осокор білий — тополя біла, 827
- Осокора — тополя біла, 827; т. чорна, 828
- Осокорика — тополя біла, 827
- Осокорина — тополя чорна, 828
- Осот — будяк акантовидний, 288; будяк кучерявий, 229; жовтий осот городній, 985; ж. о. польовий, 984; осот польовий, 307; цирцея звичайна, 306 (Радомишль)

Осот вовнистий — осот польський, 310
Осот головатник — осот польовий, 307
Осот ключник — осот городній, 309
Осот колючник — будяк акантовидний, 228
Осот красний — будяк кучерявий, 229
Осот ланцетовий — осот звичайний, 311
Осот медовий — рапонтікум серпівидний, 877
Осот червоний — будяк кучерявий, 229
Осотий — будяк пониклий, 230; осот польовий, 307; хрестовий корінь бенедиктовий, 318 (Полтавщина)
Осотій — будяк акантовидний, 228
Осотій звислий — будяк пониклий, 230
Осотій колючий — будяк акантовидний, 228
Осотій кучерявий — будяк кучерявий, 229
Осочина — осока звичайна, 234
Оставник — леонтія одеська, 535
Остець — смілка поникла, 976
Остраган — полин естрагон, 102
Острагон — полин естрагон, 102
Острець — подорожник ланцетовидний, 797
Острижка полева — сокирки польові, 327
Остриця — осока звичайна, 234
Острівка — проліска дволиста, 951
Остріжка — сокирки польові, 327
Островерхи — горлянка повзука, 31
Островець — вошанка мала, 276
Островниця — белладонна звичайна, 142
Острогін — полин естрагон, 102
Острогон — полин естрагон, 102
Острожина — ожина сиза, 902
Острокільник — гострокільник волосистий, 748
Острокол — біловус стиснутий, 711

Остролодник — гострокільник волосистий, 748
Остролодник мохнатий — гострокільник волосистий, 748
Остромолоч — молочай, 464
Остромолоч кипарисова — молочай кипарисовидний, 466
Остружка — сокирки польові, 327
Острушка — дельфіній яскравочервоний, 392
Остуда — пижмо звичайне, 1012
Остудник — вовчуг колючий, 733 (Поділля); в. польовий, 732 (там же); злинка гостра, 451; з. канадська, 452 (Херсонщина); льоник звичайний, 644 (Херсонщина); остудник голий, 552; підмаренник запашний, 504 (Буковина)
Остудник кошлатий — остудник шорсткий, 553
Остудник пахучий — остудник багатощлюбний, 554
Остянка — ковила пірчаста, 1001
Остянка попережна — ковила пірчаста, 1001
Осятник — осот польовий, 307
Откальшник — підмаренник північний, 502
Откасник — рутвиця жовта, 1019
Откосник — заяча конюшина багатоліста, 78
Откошник — валеріана лікарська, 1066
Отравниця — белладонна звичайна, 142
Отруниця — белладонна звичайна, 142
Отруцизна — повитиця європейська, 367
Отучця — глечики жовті, 273
Оцет-дерево — сумах коротковолосий, 283
Оцетник — сумах коротковолосий, 283
Оцтове дерево — сумах коротковолосий, 283
Оцтовець — сумах коротковолосий, 283
Очанка — очанка коротковолоса, 473
Очанка звичайна — очанка коротковолоса, 473

Очанка червона — кравник пізній, 727

Очеремха — черемха звичайна, 750

Очерет — очерет звичайний, 784

Очеретина — очерет звичайний, 784

Очижник — очиток їдкий, 960

Очишак — очиток заяча капуста, 961

Очисник — очиток їдкий, 960

Очисток — очиток їдкий, 960

Очитки польові — ріжій посівний, 202

Очиток — очиток заяча капуста, 961; о. їдкий, 960

Очиток багрянистий — очиток заяча капуста, 961

Очиток бобавець — очиток заяча капуста, 961

Очиток гострий — очиток їдкий, 960

Очиток заячий — очиток заяча капуста, 961

Очиток звичайний — очиток заяча капуста, 961

Очитки — очиток їдкий, 960

Очки — грицики звичайні, 221
Очки альпійські — очки гладенькі, 162

Очная поміч — очанка коротковолоса, 473

Очний корінь — валеріана лікарська, 1066

Очний цвіт — курячі очка польові, 60

Очишок нивовий — курячі очка польові, 60

Ошінка — очанка коротковолоса, 473

Ошадець — сідач коноплевидний, 463

Ошерт верходуб — стародуб широколистий, 611

Ошитець — шоломниця звичайна, 957

Ошитець більший — шоломниця звичайна 957

П

Пабородник — козельці лучні, 1035; к. скідні, 1034

Пабородник луговий — козельці лучні, 1035

Пабородник луковий — козельці лучні, 1035

Павлине око — орлики звичайні, 82

Павині вічки — незабудка болотна, 707

Павитиця — березка польова, 329

Павун — бобівник трилистий, 698

Павутиця — березка польова, 329

Павучки — валеріана лікарська, 1066

Паданка — мак дикий, 754

Падиволос — плаун булавовидний, 658

Падуб — ясен звичайний, 488

Падучник — рутвиця мала, 1021

Пажит — пажитниця п'янка, 649

Пажит дури́йка — пажитниця п'янка, 649

Пажитниця — пажитниця п'янка, 649

Пажитниця дури́йка — пажитниця п'янка, 649

Пажить — перстач гусячий, 833

Пажить гусина — перстач гусячий, 833

Пазічка — смородина звичайна, 888

Пазмій високий — синяк італійський, 432

Пазмій червоний — синяк червоний, 433

Пазмій сивак — синяк звичайний, 434

Пазобник — суніці лісові, 485

Пазьомка — суніці лісові, 485

Пазьонки — смородина звичайна, 888

Паклен — клен польовий, 3; к. татарський, 6

Пакленок — клен польовий, 3

Паклень — клен польовий, 3; к. татарський, 6

Паклин — клен польовий, 3

Паклина — клен польовий, 3

Паклун гірський — самосил гірський, 1016

Пакльон — клен польовий, 3

Пакулька — пухівка широколиста, 453

Паланиця — алтея лікарська, 46
Палейка — вероніка дібровна, 1081
Палерушка — первоцвіт весняний, 845
Палинчик — жовтозілля звичайне, 966
Палинь — полин гіркий, 98
Палка — рогіз вузьколистий, 1055; р. широколистий, 1056
Палки — рогіз вузьколистий, 1055; р. широколистий, 1056
Палочна трава — грястиця збірна, 380
Палочник — грястиця збірна, 380; рогіз широколистий, 1056
Палочник болотний — рогіз широколистий, 1056
Палочник вузьколистий — рогіз вузьколистий, 1055
Палочник широколистий — рогіз широколистий, 1056
Паляниця — алтея лікарська, 46
Палянички — калачики дрібненькі, 671
Пальочник — перстач сріблястий, 835
Пальочник пернатий — перстач гусячий, 833
Пальочник срібноцвітий — перстач сріблястий, 835
Пальцева трава — грястиця збірна, 380
Пальчатка зубата — свинорий, 376
Пальчики — герань лісова, 518
Паневички — орлики звичайні, 82
Панна-баба — чоловіча папороть, 426
Панночка гола — калачики лісові, 672
Панчошник — мильнянка лікарська, 944
Папаратъ глуха — чоловіча папороть, 426
Папаратъ завойова — чоловіча папороть, 426
Папаратъ корчова — чоловіча папороть, 426
Папаратъ лісова — чоловіча папороть, 426
Папаратъ одностебла — чоловіча папороть, 426

Папаратъ шовкова — чоловіча папороть, 426
Папаратъ — чоловіча папороть, 426
Паперушина — багатоніжка звичайна, 826; страусове перо звичайне, 675; чоловіча папороть, 426
Папір — орляк звичайний, 849
Папла — тополя біла, 827, т чорна, 828
Папок красний — суховершки звичайні, 846
Паполоч — багатоніжка звичайна, 826
Папора — чоловіча папороть, 426
Папорак — дроптерис австрійський, 425
Папорка — чоловіча папороть, 426
Папорок — чоловіча папороть, 426
Папорота — чоловіча папороть, 426
Папоротина — чоловіча папороть, 426
Папоротиця — безщитник жіночий, 136
Папоротник — чоловіча папороть, 426
Папоротянка — чоловіча папороть, 426
Папороть — орляк звичайний, 849; страусове перо звичайне, 675; чоловіча папороть, 426
Папороть глистник — чоловіча папороть, 426
Папороть-жінка — безщитник жіночий, 136
Папороть лісова — багатоніжка звичайна, 826
Папороть скельна — багатоніжка звичайна, 826
Папороть холоста — орляк звичайний, 849
Папорох — чоловіча папороть, 426
Папороч — чоловіча папороть, 426
Папрадь — чоловіча папороть, 426
Паприга — стручковий перець однорічний, 222

- Паприка — стручковий перець однорічний, 222
- Паприка дика — дурман звичайний, 389
- Папучі — аконіт, 13
- Парадичка помідор звичайний, 656
- Парасочки підмаренник справжній, 506
- Парашин волос адіант Венерин волос, 21
- Париватка пирій повзучий, 437
- Паридова трава вороняче око звичайне, 757
- Парило — парило звичайне, 28
- Паріпок — жовтушник лакфіолевий, 458
- Парічка дика — конвалія звичайна, 328
- Парішник — цикута отруйна, 304
- Паріюка — кропива жалка, 1061
- Парлист любка дволиста, 802
- Парник козельці лучні, 1035 (Поділля), парило звичайне, 28 (Буковина), подорожник великий, 798 (Кам'янець-Подільський); чистотіл звичайний, 287 (Ушиця)
- Парolist бобоватий — парolist звичайний, 1115
- Паротка — ротки садові, 79
- Парошки — перстач прямий, 838
- Паслен — паслін чорний, 982
- Паслен жовтий — паслін солодко-гіркий, 981
- Паслін — паслін чорний, 982
- Паслина — паслін чорний, 982; п. солодко-гіркий, 981
- Паслін — п. чорний, 982
- Пасмер водяна сосонка звичайна, 566
- Пасмер звичайний водяна сосонка звичайна, 566
- Пасталь лунарія оживаюча, 653
- Пастая лунарія оживаюча, 653
- Пастая кінчаста лунарія оживаюча, 653
- Пастая тревала — лунарія оживаюча, 653
- Пастернак — пастернак посівний, 760
- Пастернак — пастернак посівний, 760
- Пастернак городній — пастернак посівний, 760
- Пастуша трава грицики звичайні, 221
- Пасьлен паслін солодко-гіркий, 981
- Пасьлін паслін солодко-гіркий, 981
- Пасьлін жовтий паслін солодко-гіркий, 981
- Пасьльон паслін солодко-гіркий, 981; п. чорний, 982
- Патлажан — помідор звичайний, 656
- Патлажей — помідор звичайний, 656
- Патранжай — петрушка кучерява, 771
- Пауки — дзвоники скупчені, 208; кульбаба лікарська, 1013 (Прикарпаття)
- Паутинець вітистий віхалка гілляста, 75
- Паутиця березка польова, 329; плетуха звичайна, 197 (Полтавщина)
- Паутиця плотова — плетуха звичайна, 197
- Паутиця полева — березка польова, 329
- Паутниця — березка польова, 329
- Паутниця польова — березка польова, 329
- Пахало — м'ята перцева, 695
- Пахило — м'ята перцева, 695
- Пахно нехворощате — амброзія полинолиста, 54
- Пахнячка м'ята перцева, 695
- Пахучка м'ята перцева, 695, підмаренник запашний, 509
- Пацеркі калачики дрібненькі, 671
- Пацірки калачики дрібненькі, 671
- Пацірник алтея лікарська, 46, калачики лісові, 672
- Пацірник дикий — калачики лісові, 672
- Пацурник — алтея лікарська, 46
- Пацюрки — калачики дрібненькі, 671; нагідки лікарські, 192

Паціорник — алтея лікарська, 46
 Паціорці — нагідки лікарські, 192
 Пацьорки — калачики дрібненькі, 671
 Педринець — бедринець ломика-меневий, 792
 Пекан білий — карія біла, 244
 Пекучка — кропива жалка, 1061
 Пелех — плаун булавовидний, 658
 Пелешатник — плаун булавовидний, 658
 Пелун — полин гіркий, 98
 Пелюшка — горох посівний, 795
 Пепшиця лісова — арум плямистий, 112
 Первенець борошністий — первоцвіт борошністий, 843
 Первенець висенлий — первоцвіт високий, 842
 Первенець високий — первоцвіт високий, 842
 Первінець — первоцвіт весняний, 845
 Первінець лікарський — первоцвіт весняний, 845
 Первісночка огородова — первоцвіт високий, 842
 Первоснік — первоцвіт весняний, 845
 Первоцвіт — первоцвіт весняний, 845; печіночниця звичайна, 549 (Полтавщина); підсніжник звичайний, 494 (Поділля)
 Перев'ятка — пирій повзучий, 437
 Перей — пирій повзучий, 437
 Перейка — пирій повзучий, 437
 Перекатинчик — лещиця волотиста, 538
 Перекатиполе — лещиця волотиста, 538
 Перекатитель — лещиця волотиста, 538
 Перекотиполе — миколайчики сині, 457
 Перекотиполе — головатень круглоголовий, 431; залізник колючий, 781 (Харківщина); кермек Гмеліна, 640 (Запоріжжя, Дніпропетровськ); лещиця висока, 536 (Херсонщина); л. волотиста, 538 (там же); л. мурова, 537 (Поділля); миколайчики по-

льові, 455 (Маріуполь); м. сині, 457 (Жаб'є в Карпатах); стоголовник посівний, 1062 (Лісостеп)
 Перекотиполе звичайне — миколайчики сині, 457
 Перелаз — переступень білий, 177
 Перелет — гострокільник волотистий, 748 (Півн. Крим); енотера дворічна, 729 (Полтавщина); злинка гостра, 451 (Буковина); з. канадська, 452 (там же); конюшина гірська, 1044 (Тернопіль); лобода Доброго Генріха, 289 (Прикарпаття); лядвенець рогатий, 652 (Київщина); первоцвіт весняний, 845 (Черкащина)
 Перелет сладковатий — астрагал шерстистоквітковий, 124
 Перелет соколинний — гострокільник волотистий, 748
 Перелет соколії — заяча конюшина багатоліста, 78 (Полтавщина, Черкащина, Вінниччина), тирлич жовтий, 511 (Карпати)
 Перелет хати — в'язіль барвистий, 336
 Перелета — енотера дворічна, 729; лобода Доброго Генріха, 289 (Прикарпаття)
 Перелетник — миколайчики сині, 457
 Переліска — печіночниця звичайна, 549 (Волинь); підсніжник звичайний, 494 (Хмельниччина)
 Перелой — підмаренник м'який, 503
 Перелом — переломник північний, 64
 Переломна трава — переломник північний, 64
 Перенос-зілле — миколайчики польові, 455; м. сині, 457
 Переполох — валеріана лікарська, 1066
 Переполох мужицький — дзвоники оленячі, 207
 Переполошник — миколайчики польові, 455; м. сині, 457
 Переполошник польовий — миколайчики польові, 455
 Перерва — вербозілля лучне, 660 (Прикарпаття); цикорій дикий, 303 (Волинь)

Перерва польова — астрагал со-
лодколистий, 126

Перерванець — зірочник серед-
ній, 1000

Перестенець звичайний — пови-
тиця європейська, 367

Перестрак — в'язіль барвистий,
336

Перестріл — золотушник звичай-
ний, 983

Перестріч гаєвий — перестріч
гайовий, 683

Перестріч луковий — перестріч
лучний, 684

Перестріч любижник — пере-
стріч лучний, 684

Перестріч полевий — перестріч
польовий, 681

Перестріч прицвіточник — пере-
стріч гайовий, 683

Переступ — переступень білий,
177

Переступень — переступень бі-
лий, 177; гірчак почечуйний, 823
(Зіньків, Полтавської обл.)

Переступень білоцвітий — пере-
ступень білий, 177

Переступень двопенний — пере-
ступень дводомний, 178

Переступень кропивистий — пе-
реступень дводомний, 178

Переступень чорноягідний — пе-
реступень білий, 177

Переступник — переступень бі-
лий, 177

Перець вовчий — вовчі ягоди
звичайні, 388

Перець водяний — гірчак перце-
вий, 821

Перець дикий — вовчі ягоди зви-
чайні, 388 (Поділля); копитняк
європейський, 115 (Волинь, Кар-
пати)

Перець собачий — гірчак перце-
вий, 821

Перець стручковатий — стручко-
вий перець однорічний, 222

Перець стручковий — стручко-
вий перець однорічний, 222

Перець турецький — стручковий
перець однорічний, 222

Перець червоний — стручковий
перець однорічний, 222

Перієватиця — пірій повзучий,
437

Перій — пірій повзучий, 437

Перичка — чоловіча папороть,
426

Перієватиця — пірій повзучий,
437

Перій — пірій повзучий, 437

Перійка — грястиця збірна, 380;
пірій повзучий, 437

Перійка звичайна — пірій повзу-
чий, 437

Перниця — пірій повзучий, 437

Персик — персик звичайний,
768

Перстак — перстач білий, 832

Перстач — перстач білий, 832

Перстач білочник — перстач гу-
сячий, 833

Перстач болотяник — вовче тіло
болотне, 323

Перстач зав'язник — перстач
пряmostоячий, 838

Перстач золотник — перстач зо-
лотистий, 836

Перстач лісовий — перстач пря-
mostоячий, 838

Перстач можна — перстач пов-
зучий, 841

Перстач повзун — перстач пов-
зучий, 841

Перстач темний — перстач золо-
тистий, 836

Перстенець малий — повитиця
чебрецева, 366

Перстенець одношийний — пови-
тиця одностовпчикова, 368

Перстинець — лядвенець рога-
тий, 652

Перчак — хрінниця смердюча,
631

Перчиця — стручковий перець
однорічний, 222

Перчуга — стручковий перець
однорічний, 222

Перчуга річна — стручковий пе-
рець однорічний, 222

Песе молоко — молочай, 464

Песі ягоди — паслін чорний,
982

Песій язик — чорнокорінь лі-
карський, 377

Песлина — паслін чорний, 982

Песся івшина — белладонна звичайна, 142
 Пестребник — злинка гостра, 452; з. канадська, 452
 Перстець — чаполоч лахуча, 564
 Песя вишня — белладонна звичайна, 142
 Песя смерть — цинанхум гострий, 374
 Песяче молоко — молочай, 464, м. кипарисовидний, 466
 Песъче молочко — молочай, 464
 Петеркліч — первоцвіт весняний, 845
 Петишник — сідач коноплевий, 463
 Петрова закуска ахірофорус плямистий, 11
 Петрів батіг — цикорій дикий, 303
 Петрів батіжок — дзвоники оленячі, 207
 Петрів хрест — петрів хрест лускатий, 612
 Петровий хрест — петрів хрест лускатий, 612
 Петрові батіжки — цикорій дикий, 303
 Петрові батоги — вовчуг колючий, 733; подорожник середній, 800 (Умань); цикорій дикий, 303
 Петрові батожки — цикорій дикий, 303
 Петрушка — п. кучерява, 771
 Петрушка звичайна — п. кучерява, 771
 Петрушка овеча — чистотіл звичайний, 287
 Петрушка п'єсяча — собача петрушка звичайна, 27
 Петрушка проста — п. кучерява, 771
 Петрушник — бугила лісова, 77
 Петунії — петунія гібридна, 772
 Печеночник — парило звичайне, 28 (Херсонщина); чистотіл звичайний, 287 (Харківщина)
 Печінкове зілля — чистотіл звичайний, 287
 Печінник — парило звичайне, 28
 Печіночна трава рутка лікарська, 490

Пеша смерть цинанхум гострий, 374
 Пигва гутей айва довгаста, 371
 Пижельник — кадило мелісолист, 690
 Пижма пижмо звичайне, 1012
 Пижмачка адокса мускусна, 23
 Пижмівник звичайний адокса мускусна, 23
 Пижмо — адокса мускусна, 23 (Херсонщина); деревій благородний, 9 (Степ); пижмо звичайне, 1012; юринія несправжньоволошковидна, 596 (Київщина)
 Пижмова — адокса мускусна, 23, Пижмочка — деревій звичайний, 8
 Пизьмо — пижмо звичайне, 1012
 Пикульник — жабрій ладанний, 497
 Пилочник — плаун булавовидний, 658
 Пирватка — лирій повзучий, 437
 Пирей — пирій повзучий, 437, грястиця збірна, 380
 Пирей водяний — бекманія звичайна, 149
 Пирейка — пирій повзучий, 437
 Пирейок — гикавка сива, 154
 Пиренька — рястка зонтична, 743
 Пирій — пирій повзучий, 437; тимофіївка лучна, 780 (Дніпропетровщина)
 Пирій плавньовий — бекманія звичайна, 149
 Пирій свинський — спориш звичайний, 818
 Пирійка — пирій повзучий, 437
 Пискавець плямистий — ахірофорус плямистий, 11
 Писклука — паслін чорний, 982
 Писклювка — паслін чорний, 982
 Пислени — паслін чорний, 982
 Пислина — паслін чорний, 982
 Пислинець — паслін чорний, 982
 Писльон — паслін чорний, 982
 Питрушка — петрушка кучерява, 771
 Пичінкове зілля чистотіл звичайний, 287

Півеньки — перестріч польовий, 681

Півник — півники садові, 584; п. сибірські, 588; п. угорські, 585; ряст порожнистий, 339 (Запоріжжя)

Півник болотний — зозулинець шоломоносний, 738 (Полтавщина)

Півник болотяний — півники болотні, 586

Півник боровий — півники сибірські, 588

Півник городній — півники садові, 584

Півник дупляковий — купина лікарська, 814

Півник синій — півники сибірські, 588

Півник степовий — півники маленькі, 587

Півники — перестріч гребінчастий, 682 (Вінниця); півники болотні, 586; п. угорські, 585; п. садові, 584; ряст порожнистий, 339 (Запоріжжя); целозія гребінчаста, 248 (Київщина); чина весняна, 618 (Хмельниччина)

Півники голостеблі — півники угорські, 585

Півники німецькі — півники садові, 584

Півники червоні — косарники черепитчасті, 522

Півнички — півники маленькі, 587

Півнів гребінь — перестріч гребінчастий, 682

Північний лимон — хеномелес японський, 278

Півняче просо — плоскуха звичайна, 429

Півонія степна — півонія вузьколиста, 751

Півонія степова — півонія вузьколиста, 751

Пігва — айва довга, 371

Підбел — оринея несправжньо-волошководна, 596

Підбережник — плакун верболистий, 663

Підбел — юринея несправжньо-волошководна, 596

Підбіл — волошка Маршалла,

254 (околиці Києва); деревій звичайний, 8 (Чернігівщина); кремена гібридна, 769 (Херсонщина); перстач гусячий, 833 (Волинь); кремена несправжня, 770 (Херсонщина, Миколаївщина); підбіл звичайний, 1054

Підбіл боровий — волошка Маршалла, 254

Підбіл лісовий — вороняче око звичайне, 757

Підбіль — кремена гібридна, 769

Підбородка — кермек опушений, 643

Підвзірник — тирлич хрещатий, 512

Підвія — лілія лісова, 639

Підвоя — лілія лісова, 639

Підгайник — кінський часник черешковий, 35

Підгорошник — вероніка колосиста, 1058

Піддубник — герань криваво-червона, 517 (Херсонщина, Чернігівщина); перстач прямоствичий, 838 (Полісся)

Піддубівник — айстра степова, 121

Піддубровник — айстра степова, 121

Підвзірник — тирлич жовтий, 511

Підійма — гравілат річковий, 520 (Умань); сіверсія гірська, 973 (Карпати)

Підкрапивниця — суніці зелені, 486

Підлистник — копитняк європейський, 115

Підліска — фіалка запашна, 1100

Підліска трилатчаста — печіночниця звичайна, 549

Підліски — печіночниця звичайна, 549

Підлісник — гравілат міський, 521 (Волинь); копитняк європейський, 115 (Полтава); підлісник європейський, 943; ранник вузлуватий, 955 (Поділля)

Підлісник звичайний — підлісник європейський, 943

Підлісок — печіночниця звичайна, 549 (Прикарпаття); фіалка

дивна, 1099 (Черкащина); ф. собача, 1097 (Київщина)

Підлішки — печіночниця звичайна, 549

Підмаренник — підмаренник справжній, 506

Підмаренник ціпкий — підмаренник ціпкий, 501

Підойма — волошка лучна, 252 (Коломия); гравілат річковий, 520 (Умань); перстач прямостоячий, 838 (Чернігівщина); сіверсія гірська, 973 (Карпати); зимолюбка зонтична, 296 (Житомирське Полісся)

Підойма челядинська — підлісник європейський, 943

Підойна — сіверсія гірська, 973

Підолишник — копитняк європейський, 115

Підолішник — копитняк європейський, 115

Підорва — вербозілля лучне, 660

Підорішна трава — копитняк європейський, 115

Підорішник — копитняк європейський, 115; герань лучна, 515 (Лісостеп); фіалка дивна, 1099 (Сумщина)

Підосинник — фіалка дивна, 1099

Підріз — свербіжниця польова, 599

Підсметанник — парило звичайне, 28

Підсніжник — підсніжник звичайний, 494

Підсніжник ранній — підсніжник звичайний, 494

Підсолнох дикий — оман високий, 580

Підсонечник — соняшник однорічний, 541

Підсонух — соняшник однорічний, 541

Підстріл — куколиця біла, 685

Підтинник — куряча сліпота звичайна, 722 (Поділля); ранник вузлуватий, 955 (Харківщина)

Підтинник звичайний — куряча сліпота звичайна, 722

Підхрінник — хрінниця широколиста, 629

Підчос — холодок лікарський, 117

Піжма — деревій благородний, 9; пижмо звичайне, 1012

Пізноцвіт осінній — пізноцвіт осінній, 321

Пікульник — жабрій звичайний, 499

Пінка — мильнянка лікарська, 944

Пірій — пірій повзучий, 437

Пірначка вірлянка — орляк звичайний, 849

Пісочник — зірочник злаковидний, 998

Пітільон — калістефус китайський, 194

Пітрушка — петрушка кучерява, 771

Пітунія — петунія гібридна, 772

Пітушки — півники сибірські, 588 (Волинь); перестріч гребінчастий, 682 (Київщина); півники болотні, 586 (Миколаївщина, Одещина); п. угорські, 585 (Поділля)

Пітушки красні — косарики черепитчасті, 522

Пітушок болотний — зозулинець шоломоносний, 738

Пітушок тревалий — сверція багаторічна, 1004

Піхурник — міхурник деревовидний, 322

Піхурниця — мохунка, 786

Пічавка — соняшник бульбистий, 542

Піщана конюшина — серадела посівна, 744

Піяк — буяхи, 1064

Піяки — буяхи, 1064

Плавневий бабишник — вербена лікарська, 1078

Плавньові горіхи — водяний горіх плаваючий, 1036

Плавун — плакун верболистий, 663

Плакун — плакун верболистий, 663; п. прутовидний, 664; хамерій вузьколистий, 283 (Черкащина)

Плакун-трава — гадючник в'язолистий, 481

Плакунь — вероніка довголиста, 1083

- Планча — груша звичайна, 859
Плаун — баранець звичайний, 569
Плаун нитота — плаун колючий, 657
Плевел — пажитниця п'янка, 649
Плевел отрутний — пажитниця п'янка, 649
Плевелниця — пирій повзучий, 427
Плевелниця перійка — пирій повзучий, 427
Пленочник — сальвінія плаваюча, 930
Плескуха — плоскуха звичайна, 429; чаполоч пахуча, 564 (Київщина)
Плескуха гірка — чаполоч пахуча, 464
Плетюх — повій звичайний, 655
Плещітка — очки гладенькі, 162
Плідень — миколайчики польові, 455
Плінівка — льонолистник лежачий, 1024
Плодист — цибуля трубчаста, 37
Плодист гірський — цибуля гірська, 38
Плодист дикий — цибуля гірська, 38
Плодистець — цибуля трубчаста, 37
Плодистець — цибуля трубчаста, 38
Плоди́стия — цибуля трубчаста, 38
Плодисток — цибуля трубчаста, 38
Плоді́стєць — цибуля трубчаста, 38
Плоскуха — плоскуха звичайна, 429; чаполоч пахуча, 564
Плоскуха гірка — чаполоч пахуча, 564
Плоскуша — плоскуха звичайна, 429
Плоскушшя — мишій зелений, 971
Плотник — повій звичайний, 655
Плотовець — махорка, 719
Плоховник — обліпіха крушиновидна, 565
Плугодержка — вовчуг польовий, 732
Плющ — плющ звичайний, 539
Плющик — розхідник звичайний, 525
Побережник — вероніка берегова, 1079
Побідник — цибуля переможна, 43
Побородник — козельці лучні, 1035
Поватиця — березка польова, 329
Поватич — гірчак березковидний, 820
Повелика — повитиця чебрецева, 366
Повелика полева — березка польова, 329
Повелика польова — підмаренник м'який, 503
Повелиця — повитиця чебрецева, 366
Повеличник — підмаренник м'який, 503
Повертень — переліска багаторічна, 700
Повз-солодиш — багатоніжка звичайна, 826
Повзинка — багатоніжка звичайна, 826
Повзунка — багатоніжка звичайна, 826
Повилика — повитиця європейська, 367; повитиця одностовпчикова, 368
Повилиця — березка польова, 329; підмаренник м'який, 503 (Київщина)
Повилюка — березка польова, 329
Повинь — полин гіркий, 98
Повитель — повитиця чебрецева, 366
Повитиця — березка польова, 329; повитиця одностовпчикова, 368
Повитиця дру́ча — підмаренник чіпкий, 501
Повитник — атрагена альпійська, 137
Повитник альпійський — атрагена альпійська, 137
Повитниця — повитиця чебрецева, 366

- Повитуха — повитиця чебрецева, 366
- Повій-дереза — повій звичайний, 655
- Повій жовтий — вербозілля лучне, 660
- Повійка — березка польова, 329 (Прикарпаття); гірчак березковидний, 820 (Поділля); плющ звичайний, 539
- Повійка полева — березка польова, 329
- Повійка полотиця — березка польова, 329
- Повійка полятиця — березка польова, 329
- Повійкон — плющ звичайний, 539
- Повійник — березка польова, 329 (Прикарпаття); повитиця одностовпчикова, 368 (Хмельниччина); повитиця чебрецева, 366 (Поділля)
- Повійник полевий — березка польова, 329
- Повісник — гвоздика дельтовидна, 400
- Повітренниця — кремена біла, 769
- Повняки — свербіжниця польова, 599
- Повойничка — повитиця чебрецева, 366
- Повутиця — березка польова, 329
- Пов'язок — перстач гусячий, 833
- Погане зілля — белладонна, 142 (Поділля); вужачка звичайна, 735 (Тернопіль)
- Поганник — валеріана лікарська, 1066
- Погонки — смілка дніпровська, 975
- Поград прямий — ломиніс прямий, 315
- Подбережник — плакун верболистий, 663
- Подбируха — повитиця чебрецева, 366
- Подбіл — підбіл звичайний, 1054
- Подбілка — деревій звичайний, 8
- Подвзорник — тирлич хрещатий, 510
- Подвичник — зимолюбка зонтична, 296
- Подвичник жіночий — зимолюбка зонтична, 296
- Подград ключень — ломиніс лозяний, 316
- Подлесник — копитняк європейський, 115
- Подлісник — підлісник європейський, 943
- Подлужник — копитняк європейський, 115
- Подойнички — кульбаба лікарська, 1013
- Подолішник — копитняк європейський, 115
- Подоріжник — копитняк європейський, 115 (Херсонщина); подорожник великий, 798
- Подоріжник лісовий — подорожник середній, 800
- Подорожник — конюшина суніцевидна, 1041 (Маріуполь); кульбаба лікарська, 1013 (Полтавщина); подорожник великий, 798; п. ланцетолистий, 797; п. середній, 800; спориш піщаний, 817 (Крим); цикорій дикий, 303 (Поділля)
- Подорожник водяний — частуха подорожникова, 34
- Подорожник жиловий — подорожник великий, 798
- Подорожник ланцетуватий — подорожник ланцетолистий, 797
- Подорожник малий — подорожник ланцетолистий, 797
- Подорішник — копитняк європейський, 115
- Подсніжник — підсніжник звичайний, 494
- Подсонешник — соняшник однорічний, 541
- Подчос — холодок лікарський, 117
- Подчос громовий — холодок лікарський, 117
- Поєдинок білозор — білозір болотний, 758
- Пожарки — оман британський, 579
- Пожарна квітка — горицвіт весняний, 29

- Позвонок — шерестріч польовий, 681
- Поздника — паслін чорний, 982
- Поземка — суніці лісові, 485
- Позефок — гісоп лікарський, 576
- Позник — паслін чорний, 982
- Позюмка — суніці лісові, 485
- Позюмка з'їдома — суніці лісові, 485
- Поїшки — калюжниця болотна, 197
- Покатун — курай руський, 197
- Покорічки — смородина звичайна, 888
- Покоропник — горобейник лікарський, 648
- Покотило — лещиця волотиста, 53
- Покотиполе — лещиця волотиста, 538 (Харківщина); миколайчики польові, 455 (Поділля); м. приморські, 456 (Херсонщина); м. сині, 457 (Полтавщина, Жаб'є в Карпатах)
- Покривник — звіробій звичайний, 574
- Покришка — калістефус китайський, 194
- Покшик — белладонна звичайна, 142
- Поланиця — суніці зелені, 486
- Полеве мильце — остудник голий, 552
- Полевий ленок — пужник голий, 1053
- Полеві кісточки — китятки гіркуваті, 808
- Полевниця — суніці зелені, 486; с. лісові, 485
- Полениця — суніці зелені, 486
- Полетиця — березка польова, 329
- Ползковий цвіт — наперстянка великоцвіта, 405
- Поливник — жабрій звичайний, 499
- Полин білий — полин гіркий, 98; п. приморський, 104
- Полин звичайний — полин гіркий, 98
- Полин польовий — полин понтіфський, 106
- Полинець — жабник польовий, 480
- Полинець — полин австрійський, 100; п. гіркий, 98.
- Полинець білий — жабник польовий, 480
- Полинчик — жабник польовий, 480 (Лісостеп); цмин пісковий, 543
- Полинь — полин гіркий, 98
- Полинь жовтий — цмин пісковий, 543
- Полинюк — грудниця звичайна, 353
- Полинюк-глоточник — перстач сріблястий, 835
- Полинюк-глоточник дрібний — перстач сріблястий, 835
- Полинья — конюшина польова, 1039
- Полій — м'ята блошна, 696; м. водяна, 692
- Полій-трава — м'ята блошна, 696
- Політиця — березка польова, 329
- Половник — жабрій звичайний, 449
- Половниця — суніці зелені, 486; с. лісові, 485
- Половничка благовонна — пахуча трава звичайна, 76
- Полов'яз — в'яз шорсткий, 1058
- Поломка — залізняк бульбистий, 782
- Поломка бульвіста — залізняк бульбистий, 782
- Полон — полин гіркий, 98
- Полон-трава — полин гіркий, 98
- Полон дикий — полин гіркий, 98
- Полон звичайний — полин гіркий, 98
- Полонниця — суніці зелені, 486; с. лісові, 485
- Полониченька — суніці зелені, 486
- Полонт — полин гіркий, 98
- Полонь — полин гіркий, 98
- Полотиця — березка польова, 329
- Полочка — пухівка широколиста, 453
- Полувниця — суніці зелені, 486
- Полувкітки — фіалка триколірна, 1101
- Полун — полин гіркий, 98

- Полуниця — суниці зелені, 486;
с. лісові, 485
Полуниця звичайна — суниці зелені, 486
Полуниця суниця — суниці лісові, 485
Полуничник конюшина гірська, 1044
Полунишник конюшина гірська, 1044 (Прикарпаття), суниці зелені, 486 (Львів), с. лісові, 485 (Поділля)
Полунишник яловий дикий конюшина гірська, 1044
Полунічник — остудник голий, 552
Полуночник — суниці лісові, 485
Полуношник — конюшина гірська, 1044
Полунушник — миколайчики сині, 457
Полусент Марія м'ята польова, 693
Полуцвіт фіалка триколірна, 1101
Полуцвітка безсмертки однорічні, 1110
Полуцвітки фіалка триколірна, 1101
Полуцвіток фіалка триколірна, 1101
Полютія березка польова, 329
Полянка — суниці зелені, 486
Полятиця — березка польова, 329
Польова бузина гадючник в'язолистий, 481
Польова малина лобода червона, 293
Польова петрушка рутвиця мала, 1021
Польовий горішок конюшина лучна, 1045
Польовий льоник незабудка польова, 706 (Черкащина), пужник голий, 1053 (Поділля)
Польовий паслин — повій звичайний, 655
Польовий пушок гравілат алепський, 519
Польовий шалфей — вероніка сива, 1082
Польові васильки самосил гайовий, 1015; синяк звичайний, 434 (Полтавщина, Запоріжжя, Дніпропетровщина)
Польовниця — суниці зелені, 486
Помадор — помідор звичайний, 656
Помадор красний помідор звичайний, 656
Помела дубова омела європейська, 651 (Поділля), омела біла, 1104 (Волинь)
Помело — омела біла, 1104
Помело архірейське полим однорічний, 99
Помидор — помідор звичайний, 656
Помидор з'їдомий — помідор звичайний, 656
Помидор їдомий — помідор звичайний, 656
Помидори — помідор звичайний, 656
Помідор помідор звичайний, 656
Помідора помідор звичайний, 656
Помірник настінниця лікарська, 756
Поміч горляна — суховершки звичайні, 846
Помолочник грицики звичайні, 221
Помочник зимолубка зонтична, 296
Помпава — кульбаба лікарська, 1013
Помур — настінниця лікарська, 756
Помур лікарський настінниця лікарська, 756
Помушор смородина чорна, 886
Поникниця гравілат річковий, 520
Поносні шипухи тирлич звичайний, 512
Попава кульбаба лікарська, 1013
Попель медунка лікарська, 855
Попер червоний стручковий перець однорічний, 222
Поперечник смовдь гірська, 774

Попики — калюжниця болотна, 197

Попітник — копитняк європейський, 115

Попки — конюшина лучна, 1045

Поплотина — повій звичайний, 655

Поплотиця — гірчак березовидний, 820

Попова мудь — бруслина бородавчаста, 475

Попова нуда — бруслина європейська, 474

Попова нудь — вовчі ягоди звичайні, 388

Попове гуменце — кульбаба лікарська, 1013 (південна Київщина); любочки осінні, 624 (Херсонщина)

Попові яйця — зозулинець чоловічий, 737; очиток їдкий, 960

Попороть жіноча — безщитник жіночий, 136

Попукач — медунка лікарська, 855

Попутник — первоцвіт весняний, 845 (Волинь); подорожник великий, 798 (Запоріжжя); п. ланцетолистий, 797 (Хмельниччина); п. середній, 800

Попутник водяний — частуха подорожникова, 84

Порадник — королиця звичайна, 632

Парадник добрий — королиця звичайна, 632

Порайник — королиця звичайна, 632

Поральник — королиця звичайна, 632

Поранник — подорожник великий, 798; п. ланцетолистий, 797

Пориж — перстач гусячий, 833

Порилишина — вербена лікарська, 1078

Порилишник — вербена лікарська, 1078

Пориці — смородина звичайна, 888

Порички — смородина звичайна, 888

Пориш — вербена лікарська, 1078

Пориш звичайний — вербена лікарська, 1078

Поріз — юринея несправжньоволошководна, 596

Поріз - трава — юринея несправжньоволошководна, 596

Порізнник — жабриця проміжна, 970 (Херсонщина); подорожник великий, 798 (Черкащина); п. ланцетолистий, 797

Порічка — смородина звичайна, 888; смородина чорна, 886

Порічка винниця — смородина звичайна, 888

Порічка глуха — смородина альпійська, 884

Порічка жовта — смородина альпійська, 884

Порічка золота — смородина золотиста, 885

Порічка смородух — смородина чорна, 886

Порічка чорна — смородина чорна, 886

Порічки — смородина звичайна, 888

Порічки красні — смородина звичайна, 888

Порічки червоні — смородина звичайна, 888

Порічковий куш — смородина звичайна, 888

Порічник — смородина звичайна, 888

Порошки — перстач прямоствичий, 838

Пороший — сухоребрик лікарський, 979

Порошій звичайний — кудрявець Софії, 394

Порпличник — вербена лікарська, 1078

Порплишник — вербена лікарська, 1078

Портанець — астрагал еспарцетний, 130

Портулак — портулак городній, 830

Портулак звичайний — портулак городній, 830

Портулака — портулак звичайний, 830

Поручейник — вех широколистий, 980

Порушень — парило звичайне, 28

Порушка — фіалка триколірна, 1101

Порушна трава — ломиніс цілолистий, 314

Порушник — волошка Маршала, 254 (Одещина); гадючник звичайний, 482 (Полтавщина); гравілат алепський, 519 (Сумщина); зимолюбка зонтична, 296 (Черкащина); плаун двогострий, 412 (Київщина)

Порчак — свербина східна, 181

Порчак звичайний — свербига східна, 181

Порянка — дягель лікарський, 69

Посконник — сідач коноплевий, 463

Посконник водяний — сідач коноплевий, 463

Посконь дика — сідач коноплевий, 463

Посоняшник — соняшник однорічний, 541

Поспішка — паслін чорний, 982

Постели-поле — устелиполе піскове, 271

Постернак — пастернак посівний, 760

Постильник — нетреба звичайна, 1109

Постілка жовта — скабіоза блідо-жовта, 948

Постілка жовтілища — скабіоза блідо-жовта, 948

Постілки — свербіжниця польова, 599

Постолянка — айстра степова, 121; калістефус китайський, 194

Постушель — бугила лісова, 77

Потаєниця петрів хрест лускатий, 612

Потайник — підмаренник м'який, 503

Потегач — подорожник ланцетовидний, 797

Потічник — вех широколистий, 980

Початки — рогіз широколистий, 1056

Початок — синяк червоний, 433

Початочки — гадючник звичайний, 482

Почечуйвик — гірчак перцевий, 821

Почечуйна бредюна — гірчак почечуйний, 823

Почечуйна трава — гірчак почечуйний, 823

Починочка — гадючник в'язолистий, 481 (Львів); горлянка женовська, 30 (південь Київщини)

Починочки — гадючник звичайний, 482 (Полтавщина); горлянка женовська, 30 (Київщина)

Пошаниця — кунічник наземний, 189

Поясник — плаун булавовидний, 658

Правда — королиця звичайна, 632

Правокість — живокіст лікарський, 1005

Пражець — козельці лучні, 1035

Празівник — козельці лучні, 1035; к. східні, 1034

Празелень — празелень звичайна, 607

Празер — білоцвіт весняний, 634

Праліска — печіночниця звичайна, 549

Праліска біла — анемона дібровна, 66 (Летичів); а. лісова, 65 (Прикарпаття)

Праліска дзвінкувата — сон широколистий, 856

Праліска-конопелька — анемона дібровна, 66

Праліска лісова — анемона лісова, 65

Пресвятої дворучки — пальцеко-рінь плямистий, 381

Престрільник — головатень круглоголовий, 431

Престрішник — відкасник безстеббий, 223; в. Біберштейна, 234

Пржеслина — порічки альпійські, 884

Прибій — герань болотна, 514

Приболотник — гадючник в'язолистий, 481

Привертень — пижмо звичайне, 1012

- Привертиця — березка польова, 329
- Привертиця — повитиця чебрецева, 366
- Привертиця — повитиця чебрецева, 366
- Привитуха — повитиця чебрецева, 366
- Привітниця — повитиця одностовпчикова, 368
- Приворот — вероніка дібровна, 1081 (Київщина); приворотень стрункий, 33 (Поділля)
- Приворотень — гніздівка звичайна, 714 (Київщина); марунка щиткова, 857 (Черкащина); низько звичайне, 1012 (Біла Церква); приворотень стрункий, 33
- Приворотки — вероніка дібровна, 1081
- Приворотне зілля — любисток лікарський, 635
- Приворотник — зірочник середній, 1000
- Приград — аконіт, 13
- Пригид — купальниця європейська, 1052
- Придорожник — подорожник великий, 798 (Сумщина); цикорій дикий, 303 (Поділля)
- Придорожник петрів батіг — цикорій, 303
- Прийоватка — пирій повзучий, 437
- Прикрит — купальниця європейська, 1052
- Прикрит звичайний — купальниця європейська, 1052
- Прилип — підмаренник чіпкий, 501
- Пролісок — фіалка собача, 1097
- Примочна трава — дзвоники скупчені, 208
- Примула — первоцвіт весняний, 845
- Припонець — березка польова, 329
- Припутник — подорожник великий, 798; п. піщаний, 801; п. середній, 800
- Припуштанта — калістефус китайський, 194
- Прискорина — бруслина європейська, 474
- Прислини — паслін чорний, 982
- Пристрек — вербозілля лучне, 660
- Пристрит — відкастик звичайний, 240
- Пристріт — вербозілля лучне, 660
- Причепа — череда поникла, 159; ч. трироздільна, 160
- Прищинець — жовтець вогнистий, 866
- Прищирник — жовтець їдкий, 863; ж. отруйний, 870
- Пріврот — білозір болотний, 758
- Прірва — вербозілля лучне, 660
- Прожерка — вороняче око звичайне, 757
- Прозерен — підсніжник звичайний, 494
- Прозерен білий — підсніжник звичайний, 494
- Прозерень — підсніжник звичайний, 494 (Західний Лісостеп); проліска дволиста, 951 (Поділля)
- Прозерень синій — проліска дволиста, 951
- Прозірик — звіробій звичайний, 574; з. чотиригранний, 575
- Прозорник — стоголовник посівний, 1062 (Полтавщина); чистотіл звичайний, 287
- Проклята травка — подорожник піщаний, 801
- Прокльон баб'ячий — дубова омела європейська, 651
- Прокоп — рутвиця проста, 1022
- Проліска — переліска багаторічна, 700 (Черкащина); п. однорічна, 699 (Херсонщина); печіночниця звичайна, 549 (Полтавщина); півники садові, 584 (Північний Крим); первоцвіт весняний, 845 (Запоріжжя)
- Проліска синя — печіночниця звичайна, 549
- Проліска трилатчаста — печіночниця звичайна, 549
- Проліски — первоцвіт весняний, 845 (Дніпропетровщина); переліска багаторічна, 700 (Поділля); печіночниця звичайна, 549 (Полтавщина)

Пролісна трава — проліска багаторічна, 700

Промежник — шпергель звичайний, 989

Промежник великий — шпергель звичайний, 989

Промежник звичайний — шпергель звичайний, 989

Промежник польовий — шпергель звичайний, 989

Прорізна трава — смовдь гірська, 774

Просвир — бруслина європейська, 474

Просвир коноплистий — гібіск коноплевидний, 556

Просвірки — калачики дрібненькі, 671

Просеред білий — підсніжник звичайний, 494

Просерень — первоцвіт весняний, 845

Просиренок — брандушка різноколірна, 180

Просівка розсипчаста — просянка розлога, 702

Проскорина — бруслина європейська, 474

Проскурень — алтея лікарська, 46 (Поділля); калачики дрібні, 671 (Лісостеп)

Проскуриня — бруслина бородавчаста, 475 (Київщина); жостір проносний, 876 (Полтава)

Проскурник — алтея лікарська, 46; калачики дрібненькі, 671

Проскурник — калачики дрібненькі, 671 (Черкащина);

Проскурник боровий — чебрець однорічний, 952

Проскурняк — алтея лікарська, 46; калачики дрібненькі, 671 (Сумщина); лаватера тюрінгська, 620 (Харківщина)

Проскурняк лікарський — алтея лікарська, 46

Проскурняк менший — калачики дрібненькі, 671

Прослика — мишій зелений, 971

Просо водяне — катаброза водяна, 246

Просо вороб'яче — гірчак зміїний, 819 (Остер); горобейник польовий, 179 (Дніпропетровщина)

Просо дике — гірчак печечуйний, 823 (Овруч); плоскуха звичайна, 429 (Херсонщина); шириця хвостата, 52 (Прикарпаття)

Просо камінне — горобейник польовий, 179

Просо куряче — плоскуха звичайна, 429

Просо турецьке — гірчак печечуйний, 823 (Полісся); шириця хвостата, 52 (Поділля)

Просо японське — плоскуха звичайна, 429

Просонцвіт — соняшник однорічний, 541

Просоняшник — соняшник однорічний, 541

Простріл лісовий — аконіт шерстистовустий, 15

Прострітник — перстач гусячий, 833

Простудник — льонолистник льонолистий, 1023

Просурень гадючий — брандушка різноколірна, 180

Просяник — просянка розлога, 702

Просянка — мишій зелений, 971 (Полісся); чаполоч пахуча, 564 (Харківщина)

Просянка розкидиста — просянка розлога, 702

Протачник береговий — вероніка берегова, 1079

Протачник білоповстистий, 1082

Протачник бунка — вероніка струмкова, 1080

Протачник гадинець — вероніка дібровна, 1081

Протачник довголистий — вероніка довголиста, 1083

Протачник джерельний — вероніка струмкова, 1080

Протачник звичайний — вероніка лікарська, 1084

Протачник колосатий — вероніка волосиста, 1085

Протачник колосистий — вероніка волосиста, 1085

Протачник колосоватий — вероніка колосиста, 1058

Протачник лікарський — вероніка лікарська, 1084

Протачник неістий — вероніка волосиста, 1086
 Протачник огничковий — вероніка берегова, 1079
 Протачник огничок — вероніка берегова, 1079
 Протачник широколистий — вероніка широколиста, 1087
 Прочитан — копитняк європейський, 115 (Вінниччина); плющ звичайний, 539
 Прочитан звичайний — плющ звичайний, 539
 Прошибень — билинець комарниковий, 534; пальцекорінь плямистий, 381 (Чернігівщина)
 Прошибень болотяний — пальцекорінь плямистий, 381
 Процівка — синюха блакитна, 807
 Прутьняк звичайний — вітекс священний, 1105
 Пряда — мишій зелений, 971
 Пряжа — повитиця європейська, 367; п. чебрецева, 366
 Пржка — підмаренник чіпкий, 501
 Прямик — зозулинець шоломоносний, 738
 Прячка — хвощ польовий, 444
 Псенка — біловус стиснутий, 711
 Псе молоко — молочай кипарисовидний, 466
 Псєрка — біловус стиснутий, 711
 Псинка — паслін солодко-гіркий, 981; паслін чорний, 982
 Псінка — паслін солодко-гіркий, 981
 Псюрка — біловус стиснутий, 711
 Псюха — біловус стиснутий, 711
 Псюча — біловус стиснутий, 711
 Псянка — біловус стиснутий, 711
 Псярка — біловус стиснутий, 711
 Псярник — молочай, 464; м. кипарисовидний, 466
 Псяча — біловус стиснутий, 711
 Псяча петрушка — собача петрушка звичайна, 27
 Псяче молочко — молочай кипарисовидний, 466
 Псячка — біловус стиснутий, 711 (Карпати); собача кропива звичайна, 626 (Поділля)

Псьоха — біловус стиснутий, 711
 Пташинець — серадела посівна, 744
 Птиче-зілля — лещиця мурова, 537
 Пувка — кульбаба лікарська, 1013
 Пувка звичайна — скереда покрівельна, 352
 Пуговиця — суніці зелені, 486
 Пуговник — свербіжниця польова, 599; цикорій дикий, 303
 Пудож — жовтий осот городній, 985
 Пужник — пужник голий, 1053
 Пузирник звичайний — міхурник деревовидний, 322
 Пузирове сім'я — нут звичайний, 302
 Пузируха — марунка, 786
 Пузируха властива — марунка, 786
 Пузируха звичайна — марунка, 786
 Пузирчатка — міхурник деревовидний, 322
 Пузирятник — фіалка триколірна, 110
 Пук — борщівник європейський, 55
 Пукавка — дзвоники скупчені, 208
 Пукавник — герань лісова, 518
 Пукалка — дзвоники скупчені, 208
 Пуки — смовдь гірська, 771
 Пуковник — трахомітум сарматський, 1033
 Пунчики — конюшина польова, 1039
 Пупава — кульбаба лікарська, 101
 Пупавка — роман напівфарбувальний, 74
 Пупавник — маруна щиткова, 857
 Пупака — королиця звичайна, 632
 Пупака біла — королиця звичайна, 622
 Пупник — омег водяний, 728
 Пупова — кульбаба лікарська, 1013
 Пуповник — роман напівфарбувальний, 74

Пуповник жовтий — роман напів-фарбувальний, 74

Пурички — смородина звичайна, 888

Пусте зілля — бурачок морський, 48

Пустернак — пастернак посівний, 760

Пустернак городовий — пастернак посівний, 760

Пустирник — омег водяний, 728; собача кропива звичайна, 626 (Херсонщина); с. к. п'ятилопатева, 628

Пустирняк — жабриця проміжна, 970

Пустодірка — жимолость звичайна, 650

Пустозел — омег водяний, 728

Пусторил — бузина чорна, 940

Пусторнак — пастернак посівний, 760

Пусторосль — бузина чорна, 940

Пустошель — бугиля лісова, 77

Пустоягідник — конюшина сунічевидна, 1041

Путарайки — смородина звичайна, 888

Путча — дягель лікарський, 69

Путяк — родовик лікарський, 942

Путяник — шавель горобиний, 907

Пух — гадючник звичайний, 482

Пух болотяний — пухівка широколиста, 453

Пухарець польовий — парило звичайне, 28

Пухлатика — марунка, 786

Пухлець — котячі лапки дводомні, 71

Пухлянка — хвилівник звичайний, 92

Пуховник — жовтозілля Якова, 964; злинка гостра, 451

Пушаник — нечуйвітер зонтичний, 562

Пушань — шавлія ефіопська, 930

Пушка — дягель лікарський, 69

Пхіховник — хвилівник звичайний, 92

Пховник — хвилівник звичайний, 92

Пчелина трава — меліса лікарська, 689

Пчівник — редька дика, 871

Пчівняк — редька дика, 871

Пчільний лист — кадило мелісолисте, 690

Пчільник — головатень круглоголовий, 431 (Харківщина); кадило мелісолисте, 690 (Вінниччина); меліса лікарська, 689 (Львівщина); очиток заяча капуста, 961 (Херсон)

Пшениця скалиста — пшениця тверда, 1051

Пшениця склиста — пшениця тверда, 1051

Пшениця усата — пшениця літня, 1050

Пшениця яра — пшениця літня, 1050

Пшеничка — пшінка весняна, 478 (Карпати); рястка зонтична, 743 (Поділля)

Пшеничка — проліска дволиста, 951

Пшеничка більша — пшінка весняна, 478

Пшенка — пшінка весняна, 478

Пшінка — кульбаба лікарська, 1013 (Поділля); підмаренник справжній, 506 (Лісостеп); пшінка весняна, 478

Пшонак — редька дика, 871

Пшонка — пшінка весняна, 478

П'ядики — плаун колючий, 657

П'ядич — плаун булавовидний, 658

П'ядич колючий — плаун колючий, 657

П'ядич нитота — плаун колючий, 657

П'ядич плаун — баранець звичайний, 569

П'ядич плоский — плаун двогострий, 412

П'ядич тисинка — плаун двогострий, 412

П'яна трава — зірочник злаковидний, 998

П'янах — буяхи, 1064 (ягода)

П'яне сіно — зірочник злаковидний, 998

П'яний корінь — блекота чорна, 572

П'яниця — буяхи, 1064
 П'янушник — рододендрон жовтий, 882
 П'янушник — буяхи, 1064
 П'ятак — королиця звичайна, 632
 П'ятаківці — айстра степова, 121; калістефус китайський, 194
 П'ятерник перстач повзучий, 841
 П'ятилистник — перстач білий, 832; п. сріблястий, 835; п. повзучий, 841
 П'ятипальник — перстач білий, 832
 П'ятиперстень — перстач білий, 832
 П'ятиперстник — перстач білий, 832
 П'ятиця — перстач прямостоячий, 838
 П'ятопал — конюшина гірська, 1044 (Овруччина); перстач білий (Листвин Овруцького р-ну)
 П'ятушник — валеріана лікарська, 1066
 П'ять-трава — лобода покривна, 295

Р

Раба — горобина звичайна, 986
 Рабець — рябчик великий, 489
 Рабина — горобина звичайна, 986
 Рабійник болотяний — гравілат річковий, 520
 Равельник — люцерна хмелевидна, 679
 Равельник хмелевий — люцерна хмелевидна, 679
 Равельник сівний люцерна посівна, 680
 Равельник сійний люцерна посівна, 680
 Равлінник — люцерна посівна, 680
 Равлінник сійний — люцерна посівна, 680
 Равлінник хмелеватий — люцерна хмелевидна, 679
 Радовник — родовик лікарський, 942

Разгозил — свербіжниця польова, 599
 Разгуляй — рутвиця жовта, 1019
 Рай-зілля — підмаренник справжній, 506
 Райграс — вербозілля крапчасте, 661
 Райграс німецький — грястиця збірна, 380
 Райдерезо белладонна звичайна, 142; бузок звичайний, 1009 (Сумщина); рицина звичайна, 890 (Дніпропетровщина); скумпія звичайна, 344 (Харківщина, Херсонщина)
 Райник — подорожник ланцетолістий, 797
 Райське яблуко — помідор звичайний, 656
 Рай-цвіт — пижмо звичайне, 1012
 Ракита — верба біла, 920; в. прутковидна, 928; звіробій звичайний, 574 (Запоріжжя); карагана кушова, 224 (Херсонщина)
 Ракитник — зіновать дніпровська, 281
 Ракитовий куш — зіновать дніпровська, 281
 Ракіта — верба ламка, 924
 Ракова шийка — купина багатоквіткова, 813
 Ракові шийки — гірчак зміїний, 819; купина лікарська, 813
 Рак-трава — гірчак зміїний, 819
 Рамон — роман напівфарбувальний, 74
 Ранник — воловик лікарський, 62 (Полтавщина); вербозілля звичайне, 662 (Київщина); в. лучне, 660 (Черкащина); вороняче око звичайне, 757 (Прикарпаття), деревій звичайний, 8 (Волинь), комонник лучний, 1003 (Поділля); конвалія звичайна, 328 (Поділля, Ушиця); кремена гібридна, 769 (Карпати); куряча сліпота, 722 (Херсонщина); ластовень лікарський, 1095 (Лісостеп); пижмо звичайне, 1012 (Тернопільщина); підбіл звичайний, 1054 (Полтавщина); подорожник великий, 798 (Дніпропетровщина); п. ланцетолістий, 797

(Хмельниччина); ранник крилатий, 956; рутвиця мала, 1021 (Приазов'я); синяк звичайний, 434 (Полтавщина); скорзонера низька, 954 (Київське Полісся); фіалка собача, 1097 (Чернігівське Полісся); хвилівник звичайний, 92 (Запоріжжя); чина весняна, 618 (Київщина); шавлія ефіопська, 930 (Херсонщина)
Ранник бараболюватий — ранник вузлуватий, 955
Ранник бульбистий — ранник вузлуватий, 955
Ранник водяний — ранник крилатий, 956
Ранник звичайний — ранник вузлуватий, 955
Ранник луговий — вербозілля звичайне, 662
Ранник синій — синяк звичайний, 434
Ранник узлуватий — ранник вузлуватий, 955
Рапунцель — енотера дворічна, 729
Раска — ряска мала, 622
Раскидник — очиток їдкий, 960
Расперстница — зірочник лісовий, 999
Распор — скереда покривельна, 352
Распорот — перстач прямостоячий, 838
Раст — медунка лікарська, 855 (Прикарпаття); первоцвіт весняний, 845 (Вінниччина); пізноцвіт осінній, 321 (Західне Полісся); проліска дволиста, 951 (Волинь); ряст міцний, 341 (Звенигородка, Охтирка, Летичів); р. порожнистий, 339 (Умань); хвилівник звичайний, 92 (Сумщина)
Раст бичий — ряст порожнистий, 339
Раст гіацинтовий — ряст порожнистий, 339
Раст гроздичний — проліска дволиста, 951
Раст синій — проліска дволиста, 951
Растик — проліска дволиста, 951
Растрена — гравілат річковий, 520

Расть — первоцвіт весняний, 845 (Поділля); проліска дволиста, 951 (Чигирин); ряст порожнистий, 339 (Поділля)
Расть синя — проліска дволиста, 951
Расхидник — очиток їдкий, 960
Расхидник малий — очиток їдкий, 960
Расходник — пахучка звичайна, 317
Рачешийки — гірчак зміїний, 819
Рачинець — гірчак зміїний, 819
Рачки — валеріана лікарська, 1066 (Звенигородка); гірчак земноводний, 816 (Прикарпаття); г. зміїний, 819 (Кам'янець-Подільський); гніздівка звичайна, 714 (Поділля)
Рдест — рдесник плаваючий, 831
Ребрик — гармала звичайна, 764
Ребрик собачий — гармала звичайна, 764
Ребрій — їжача голівка багатогранна, 988
Рева — дягель лікарський, 69
Редька — редька посівна, 872
Редька лісова — жеруха гірка, 225
Редька польова — редька дика, 871
Редька рільна — редька дика, 871
Редька — редька дика, 871; р. посівна, 872
Редька городна — редька посівна, 872
Редьки — редька посівна, 872
Редьков — редька посівна, 872
Режуха — жеруха гірка, 225; хрінниця окружковидна, 227
Резеда — резеда запашна, 875
Резеда жовтоцвіта — резеда жовтенька, 874
Резеда звичайна — резеда жовта, 873
Резеда красива — резеда жовтенька, 874
Резеда проста — резеда жовта, 873
Резуха — настурція лікарська, 712
Репа — бруква, 168

Репак вихлупник — огірок-пирскач пружний, 427

Репей — липучка їжакова, 606

Репейник — лопух павутинистий, 90

Репешки — гравілат міський, 521 (Запоріжжя); нетреба колюча, 1108 (Бахмач, Звенигородка)

Репешник — парило звичайне, 28

Репик — парило звичайне, 28 (Поділля); сідач коноплевий, 463 (Херсонщина)

Репій — лопух дібровний, 89; л. малий, 88

Репіх — нетреба звичайна, 1109

Репічай — парило звичайне, 28

Репник — парило звичайне, 28

Репчик — редька дика, 871

Репчин — редька дика, 871

Реп'ях — будяк пониклий, 230 (Черкащина); лопух справжній (Дніпропетровщина); нетреба звичайна, 1109 (Городиця); н. колюча, 1108 (Чигирин)

Реп'ях польовий — будяк пониклий, 230

Реп'яхи здорові — чорнокорінь лікарський, 377

Реп'яхи собачі — череда поникла, 159

Реп'яшка — чистець прямий, 995

Реп'яшки — череда трироздільна, 160; парило звичайне, 28 (Київщина); липучка їжакова, 606 (Кам'янець-Подільський); нетреба звичайна, 1109 (Житомир); реп'яшок пряморогий, 273; череда поникла, 159 (Львівщина)

Реп'яшки собачі — череда трироздільна, 160

Реп'яшник — сідач коноплевий, 463

Реп'яшок — липучка їжакова, 606 (Поділля); нетреба звичайна, 1109 (Бердичів); н. колюча, 1108 (Звенигородка); реп'яшок пряморогий, 273

Реп'яшок звичайний — липучка їжакова, 606

Реп'яшок майський — реп'яшок пряморогий, 273

Реп'яшок овечий — нетреба звичайна, 1109; н. колюча, 1108

Решевник — коронарія зозуляча, 335

Решітка — зірочки жовті, 493

Решітки — шафран банатський, 355

Решітник — вероніка дібровна, 1081

Решітник гадінець — вероніка дібровна, 1081

Ржанець — тимофіївка лучна, 780

Рженець — тимофіївка лучна, 780

Ржий — рижій посівний, 202

Ржій — неслия волотиста, 717 (Одещина); рижій посівний, 202

Ржій — рижій дрібноплідий, 200

Рибіна — бузина червона, 941

Рижак — водяний різак алоевидний, 1002

Рижей — рижій посівний, 202; р. дикий, 203

Рижий — рижій посівний, 202

Рижик — рижій посівний, 202

Рижій — р. бурачковий, 199; р. дикий, 203

Рижій синій — р. посівний, 202

Рижуха — грицики звичайні, 221 (Умань); крупка дібровна, 419 (Одещина); хрінниця смердюча, 631 (Вінниччина)

Римський салат — буряк звичайний, 155

Римщина — орлики звичайні, 82

Римщина — дзвоники ріпчасті, 212

Риндирина — блекота чорна, 572

Ринщина звичайна — орлики звичайні, 82

Рипій — гірчиця чорна, 169

Рипішка — перстач сріблястий, 835

Рипляк — будяк пониклий, 230

Рип'як — лопух справжній, 87

Рип'ян — будяк пониклий, 230

Ритишка — перстач сріблястий, 835

Ричайник — сиела пряма, 972

Ричайник хвурколистий — сиела пряма, 972

Ріба — горобина звичайна, 986

Рівнушка звичайна — армерія покутська, 94

Ріжкоголовка серпосійка — ре-
п'яшок серповидний, 273

Ріжник — живокіст лікарський,
1005

Ріжуха — грицики звичайні, 221

Різак — водяний різак алоевид-
ний, 1002; оман очний, 582; різак
звичайний, 477

Різак степний — різак звичай-
ний, 477

Різак степовий — різак звичай-
ний, 477

Різах — різак звичайний, 477

Різачка — підмаренник чіпкий,
501; різак степовий звичайний,
477

Різець — косарики черепитчасті,
522

Різій — осока звичайна, 234

Різія — осока звичайна, 234

Різка зілля — гірчак зміїний, 819

Різоватець — осока звичайна,
234

Різоватиця — осока звичайна,
234

Різоватка водна — водяний хрін
земноводний, 893

Різоха — осока звичайна, 234

Різуля — осока звичайна, 234

Різуха — гунинець Жерардів, 82;
неслія вологиста, 717 (Одеса);
осока звичайна, 234 (Полісся)

Різушка — різак звичайний, 477

Різниця — осока звичайна, 234

Рійник — очиток заяча капуста,
961

Рійник дикий — очиток заяча ка-
пушта, 961

Ріпа — бруква, 168; соняшник
бульбистий, 542 (Пирятин, Чер-
нігів);

Ріпа біла — морква дика, 390

Ріпа жовта — морква дика, 390;
м. посівна, 391

Ріпак — будяк пониклий, 230
(Канів); гірчиця чорна, 169
(Львів); парило звичайне, 28
(Сумщина); свербіга східна, 181
(Донецьк)

Ріпейник — лопух справжній, 87

Ріпень — редька дика, 871

Ріпець — редька дика, 871

Ріпиця — редька дика, 871

Ріпій — редька дика, 871

Ріпльятка — липучка їжакова,
606

Ріплях — лопух справжній, 87;
лопух павутинистий, 90

Ріп'як — будяк пониклий, 230
(Канів); лопух павутинистий, 90
(Прикарпаття); л. справжній, 87

Ріп'ях жовтий — парило звичай-
не, 28

Ріп'ячок — парило звичайне, 28

Ріп'яшок — липучка їжакова,
606

Ріска — ряска мала, 622

Ріска менша — ряска мала, 622

Рітниця — свербіжниця польова,
599

Робина — горобина звичайна,
986

Робінія — робінія звичайна, 892

Ровінія — робінія звичайна, 892

Рогатка — водяний горіх плава-
ючий, 1036 (Харківщина); жаб-
риця однорічна, 969 (Волинь);
сусак зонтичний, 185 (Дніпропет-
ровщина)

Рогачка — кудрявець Софії, 394

Рогіз — рогіз вузьколистий, 1055;
р. широколистий, 1056

Рогожа — рогіз широколистий,
1056

Рогожина — рогіз вузьколистий,
1055; р. широколистий, 1056

Рогоз — рогіз вузьколистий, 1055;
р. широколистий, 1056

Рогоза — півники болотні, 586
(Київщина); рогіз вузьколистий,
1055; р. широколистий, 1056

Рогулька — водяний горіх пла-
ваючий, 1036

Рогулька водяна — водяний го-
ріх плаваючий, 1036

Рогульки — водяний горіх пла-
ваючий, 1036

Рогульник — водяний горіх пла-
ваючий, 1036

Родимець-трава — вороняче око
звичайне, 757

Родинник — гравілат міський,
521

Родовик — родовик лікарський,
942

Родовик звичайний — родовик
лікарський, 942

Роевник — меліса лікарська, 689

Роевник розлогий — молодило звичайне, 595

Рожа — лаватера тюрінгська, 620

Рожа борова — герань криваво-червона, 517

Рожа гаєва — шипшина собача, 896

Рожа городня — р. рожева, 32

Рожа дика — алтея лікарська, 46; лаватера тюрінгська, 620;

шипшина собача, 896 (Прикарпаття)

Рожа космата — шипшина волохата, 899; ш. повстиста, 898

Рожа красна — р. рожева, 32

Рожа лісна — лаватера тюрінгська, 620

Рожа маєва — шипшина травнева, 897

Рожа мохната — шипшина повстиста, 898

Рожа пільна — лаватера тюрінгська, 620

Рожа польова — лаватера тюрінгська, 620; шипшина собача, 896

Рожа садова — рожа рожева, 32

Рожа свиняча — калачики лісові, 672

Рожа собача — алтея лікарська, 46; лаватера тюрінгська, 620

Рожа чорна — р. рожева, 32

Рожа ябловата — шипшина волохата, 899

Рожальниця — хвилівник звичайний, 92

Рожанець — тимофіївка лучна, 780

Рожанка властива — родіола рожева, 881

Рожове зілля — герань криваво-червона, 517; г. лучна, 515

Роза камінна — сонцесвіт звичайний, 540

Роза польова — волошка лучна, 252

Розалія — карагана дерев'яниста, 223; карагана кущова, 224

Розбитна травка — горошок мишачий, 1089

Роздулка — омег водяний, 728

Розивач — хамерій вузьколистий, 283

Розма-зілля — тирлич хрещатий, 510

Розмай — лещиця волотиста, 538 (Яремча); льонок звичайний, 644 (Мелітополь); розмарин лікарський, 900 (Львів)

Розмай лікарський — розмарин, 900

Розмай-зілля — тирлич жовтий, 511

Розмайран — майоран садовий, 668

Розмайрин — розмарин лікарський, 900

Розмайрин дикий — багно звичайне, 621

Розмайрин лікарський — розмарин лікарський, 900

Розмарин — розмарин лікарський, 900

Розмарин польовий — клопогін смердючий, 305

Розмариновець саклаковий — обліпіха крушиновидна, 565

Розмарія — розмарин лікарський, 900

Розпорсник лісовий — розрив-трава звичайна, 578

Розпорсник-трава — розрив-трава звичайна, 578

Розрив — розрив-трава звичайна, 578

Розрив-трава — розрив-трава звичайна, 578

Розтинка — перстич сріблястий, 835

Розтокаш — чистотіл звичайний, 287

Розтокашць — чистотіл звичайний, 287

Розтопир — перстач сріблястий, 835

Розтопирник — свербіжниця польова, 599

Розтопша — чистотіл звичайний, 287

Розтропта — чистотіл звичайний, 287

Розхідник — вербозілля лучне, 660 (Київщина); калачики дрібненькі, 671 (Херсонщина); мучниця звичайна, 91 (Полтавщина); розхідник звичайний, 525;

- шоломниця звичайна, 957 (Дніпропетровськ)
Розхідник боровий — астрагал солодколистий, 126
Рохідник звичайний — очиток їдкий, 960
Розхідник плющовидний — розхідник звичайний, 525
Розходник — мучниця звичайна, 91 (Чернігів); очиток заяча капуста, 961 (Ровенщина); розхідник звичайний, 525 (Житомирщина)
Роївник пуковець — молодило звичайне, 595
Ройник звичайний — меліса лікарська, 689
Ройовик — меліса лікарська, 689
Рокамболь — цибуля часникова, 41
Рокамбуль — цибуля часникова, 41
Рокита — верба козяча, 922
Рокитник мітловий — саротамнус віниковий, 945
Рокитник парноцвітий — зіновать дніпровська, 281
Рокитник сірий — зіновать австрійська, 280
Рокитовий куш — зіновать дніпровська, 281
Ролгенець — цмин пісковий, 543
Роман — королиця звичайна, 632 (Полтава); роман напівфарбувальний, 74; ромашка лікарська, 284
Роман барвій — роман напівфарбувальний, 74
Роман білий — королиця звичайна, 632
Роман великий — королиця звичайна, 632
Роман вонючий — роман собачий, 73
Ромац жовтий — роман напівфарбувальний, 74
Роман-зілля — королиця звичайна, 632; ромашка лікарська, 284
Роман лікарський — ромашка лікарська, 284
Роман лопастий — королиця звичайна, 632
Роман песій — роман собачий, 73
Роман песячий — роман собачий, 73
Роман рольовий — роман польовий, 72
Романець — маруна щиткова, 857 (Львівщина); ромашка лікарська, 284 (Волинь, Поділля)
Романиця — королиця звичайна, 632 (Ушиця); роман собачий, 73 (Закарпаття)
Романів цвіт — деревій цілолистий, 10; королиця звичайна, 632
Романова трава — ромашка лікарська, 284
Романові батоги — люцерна посівна, 680
Роматіжник — гравілат міський, 521
Ромашка вонюча — роман собачий, 73
Ромашка городня — ромашка лікарська, 284
Ромашка дика — жовтозілля Якова, 964
Ромашка жовта — роман напівфарбувальний, 74
Ромашка польова — роман собачий, 73
Ромашка польова — ромашка без'язичкова, 285
Ромашка собача — роман собачий, 73
Ромек — в'язіль барвистий, 336
Ромен — королиця звичайна, 632; ромашка без'язичкова, 285; ромашка лікарська, 284; роман напівфарбувальний, 74; роман польовий, 72
Ромен аптечний — анацикл лікарський, 59
Ромен собачий — роман собачий, 73
Ромен-зілля — королиця звичайна, 632
Ромешек — пижмо звичайне, 1012
Ромин — роман собачий, 73
Ромінь — ромашка лікарська, 284
Ромнянок — ромашка лікарська, 284
Ромун — ромашка лікарська, 284
Ромун-зілля — ромашка лікарська, 284

Росада — очиток заяча капуста, 961

Росичка — росичка круглолиста, 423

Росишка — росичка круглолиста, 423

Росичка — приворотень стрункий, 33; росичка круглолиста, 423

Росмарин — розмарин лікарський, 900

Росник — росичка круглолиста, 423

Росниця — росичка круглолиста, 423

Рост — хвилівник звичайний, 92

Ростенець — цмин пісковий, 543

Ростигор — самосил гайовий, 1015

Ростильник — сухоцвіт багновий, 530

Ростопаск — чистотіл звичайний, 287

Ростопаст — чистотіл звичайний, 287

Ростопасть — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ростопах — чистотіл звичайний, 287

Ротики домашні — ротики садові, 79

Ротки — шавлія лучна, 934

Рублі — китайська айстра садова, 194

Ружа лісна — калачики лісові, 672

Ружа польова — герань лучна, 515

Ружа псяча — алтея лікарська, 46

Рузета — резеда жовта, 873

Руква — резеда жовта, 873 (Поділля); сухоребрик лікарський, 979 (Львів)

Руква австрійська — водяний хрін австрійський, 894

Руква водяна — водяний хрін земноводний, 893

Руква лісова — водяний хрін лісовий, 895

Руков — настурція лікарська, 712

Руков лікарська — настурція лікарська, 712

Руманець — ромашка лікарська, 284

Румен — ромашка лікарська, 284

Румена — ромашка лікарська, 284

Руменець — ромашка лікарська, 284

Руменка — ромашка лікарська, 284

Руменок — ромашка лікарська, 284

Румер — деревій звичайний, 8 (Карпати); роман собачий, 73 (Закарпаття)

Румеч — деревій звичайний, 8

Румин — роман собачий, 73; ромашка лікарська, 284

Руминоч — ромашка лікарська, 284

Руминчик — ромашка лікарська, 284

Румпля — буряк звичайний, 155

Румунець — ромашка лікарська, 284

Рум'як — роман собачий, 73; ромашка лікарська, 284

Рум'ян — ромашка лікарська, 284

- Рум'янець — ромашка лікарська, 284
Рум'янець щирий — ромашка лікарська, 284
Рум'ян — воловик лікарський, 62 (Канів); ромашка лікарська, 284 (Київ)
Рум'яна — синяк звичайний, 434; с. червоний, 433
Рум'яник — ромашка лікарська, 284
Рум'янило — очиток їдкий, 960
Рум'янка — воловик лікарський, 62; ромашка лікарська, 284; синяк звичайний, 434 (Волинь); с. червоний, 433 (Київське Полісся)
Рум'янка проста — синяк звичайний, 434
Рум'янок — королиця звичайна, 632 (Київщина); ромашка лікарська, 284 (Овруч)
Рум'янок їстий — ромашка лікарська, 284
Рум'янок лісовий — пижмо звичайне, 1012
Рум'янок пахучий — ромашка без'язичкова, 295; р. лікарська, 284
Рум'янок пахущий — ромашка лікарська, 284
Рум'янок песячий — роман собачий, 73
Рум'янок собачий — роман собачий, 73
Рум'янок щирий — ромашка лікарська, 284
Рум'яничик — воловик лікарський, 62
Рункля — буряк звичайний, 155
Рунтля — буряк звичайний, 155
Русавка-пахнівка — пахуча трава звичайна, 76
Русалчині квіточки — сокирки польові, 327
Русянка-пахнівка — пахуча трава звичайна, 76
Русянка пахуча — пахуча трава звичайна, 76
Рута — плаун двогострий, 412 (Полісся); рута запашна, 917
Рута городня — рута запашна, 917
Рута дика — гармала звичайна, 764 (Херсонщина); рутка лікарська, 490 (Умань)
Рута польова — рутка лікарська, 490
Рута пташина — рутка лікарська, 490
Рута пташья — рутка лікарська, 490
Рута садова — рута запашна, 917
Рутавка — козлятник лікарський, 495
Рутавка лікарська — козлятник лікарський, 495
Руквиця вузьколиста — рутвиця блискуча, 1020
Рутвиця звичайна — рутвиця мала, 1021
Рутвиця широколиста — рутвиця орликолиста, 1018
Рутиця вузьколиста — рутвиця блискуча, 1020
Рутиця дика — рутвиця орликолиста, 1018
Рутиця жовта — рутвиця жовта, 1019
Рутиця мала — рутвиця мала, 1021
Рутиця поединча — рутвиця проста, 1022
Рутиця римщиновата — рутвиця орликолиста, 1018
Рутівка — козлятник лікарський, 495
Рутка — рута запашна, 917
Рутка польова — рутка лікарська, 490; р. Шлейхера, 491
Рутовка — козлятник лікарський, 495
Ручка — первоцвіт весняний, 845
Ручка Пресвятої Діви — билинець комарниковий, 534
Ручки Христові — билинець комарниковий, 534
Ряб — горобина звичайна, 986
Рябина — горобина звичайна, 986
Рябина берека — берека, 987
Рябина дика — горобина звичайна, 986
Рябинник дорожній — перстач гусячий, 833
Рябинчик — пижмо звичайне, 1012

Рябка — горобина звичайна, 986
 Ряботиння — горобина звичайна, 986
 Рябчик — горобина звичайна, 986 (Карпати); рябчик великий, 489
 Рядник — армерія покутська, 94; дзвоники болонські, 205 (Чернігів)
 Рядник звичайний — армерія покутська, 94
 Рядовик — родовик лікарський, 942
 Ряпина — клен польовий, 3
 Ряс — розхідник звичайний, 525 (Харків), Дніпропетровськ; ряс міцний, 341 (Херсон)
 Ряса коріниста — спіродела багатокоренева, 991
 Ряса скальня — аспленій волосовидний, 119
 Ряска — ряска мала, 622; ряс міцний, 341 (Харків)
 Ряска коріниста — спіродела багатокоренева, 991
 Ряска менша — ряска мала, 622
 Ряс — петрів хрест лускатий, 612 (Умань); проліска дволиста, 951 (Херсон); ряс міцний, 341
 Ряс білий — анемона дібровна, 66 (Карпати); китятки чубаті, 809 (Київщина); ряс порожнистий, 339
 Ряс дуплявий — ряс порожнистий, 339
 Ряс жовтий — ряс Маршалла, 340
 Ряс зозулин — анемона дібровна, 66; зозулинець салеповий, 739
 Ряс петрушковий — ряс міцний, 341
 Ряс підзорушний — зірочки жовті, 493
 Ряс повний — ряс міцний, 341
 Ряска біла — ряска зонтична, 743
 Рясть — анемона дібровна, 66

С

Сабина — яловець козачий, 593
 Савина — яловець козачий, 593
 Савойська капуста — капуста городня, 166

Сазани — півники садові, 584
 Саква — жостір проносний, 876
 Саклак — бруслина європейська, 474 (Радомишль); жостір проносний, 876 (Терноп. обл.); крушина ламка, 487 (Прикарпаття)
 Саклак-жостелина — жостір проносний, 876
 Саклак крух — крушина ламка, 487
 Саклак крушина — крушина ламка, 487
 Саклачина — жостір проносний, 876
 Сакора — жито посівне, 959
 Салата — пшінка весняна, 478
 Салата дика — латук дикий, 601
 Салатник — пшінка весняна, 478
 Салашник — перстач прямоствичий, 838
 Салдерей — селера пахуча, 80
 Салеп — зозулинець салеповий, 739
 Салера — селера пахуча, 80
 Сальник — живоїст лікарський, 1005
 Сальниця — живоїст лікарський, 1005
 Самара — підмаренник справжній, 506
 Самарія — валеріана лікарська, 1066
 Самець — айстра степова, 121
 Самир — гадючник звичайний, 482
 Самодірка — жимолость звичайна, 650
 Самозелень — молочай мигдалевидний, 465; чистотіл звичайний, 287
 Самоїдка — настурція лікарська, 712
 Самокеша — в'язіль барвистий, 336
 Самокиша — мильнянка лікарська, 944
 Саморідне зілля — зірочник злаковидний, 998
 Саморідник — горобейник польовий, 179
 Саморідник лікарський — горобейник лікарський, 648
 Саморідник польовий — горобейник польовий, 179

- Самосад — махорка, 719
 Самосил — самосил гайовий, 1015
 Самосівка — мак дикий, 754
 Самосій — шавлія лучна, 934
 Самосійка — мак дикий, 754
 Сапожки — сокирки польові, 327
 Сарана — лілія лісова, 639
 Саршина очерет звичайний, 784
 Сафлор сафлор красильний, 242
 Сачавиця сочевиця харчова, 623
 Саш — очерет звичайний, 784 (Закарпаття: Лишаки); півники садові, 584 (Волинь)
 Саш білий — аїр тростинний, 17
 Саш голубий — півники садові, 584
 Саш надовий — очерет звичайний, 784
 Саш чорний — рогіз вузьколистий, 1055
 Шашина — очерет звичайний, 784
 Шашина біла — аїр тростинний, 17
 Сашник — очерет звичайний, 784
 Сварка — льонок звичайний, 644 (Поділля); цмин пісковий, 543 (Київщина: Липовець)
 Сварливець — цмин пісковий, 543
 Сварник — медунка лікарська, 855 (Волинь); плаун булавовидний, 658 (Львівщина); цмин пісковий, 543 (південна Київщина)
 Сватики — медунка лікарська, 855
 Свекла — буряк звичайний, 155
 Свекловиця — буряк звичайний, 155
 Сverbак шипшина собача, 896
 Сverbивуз шипшина собача, 896
 Сverbивузина шипшина собача, 896
 Сverbивус — шипшина собача, 896
 Сverbига звичайна — сverbига східна, 181
 Сverbиган — шипшина собача, 896
 Сverbигуз — буги́ла лісова, 77 (Вінниця); бутень запашний, 279 (Поділля); сverbига східна, 181 (Крим, Херсонщина); шипшина собача, 896 (Карпати)
 Сverbигузно — бутень запашний, 279
 Сverbила — шипшина собача, 896
 Сverbило шипшина собача, 896
 Сverbиуз шипшина собача, 896
 Сverbиуза шипшина собача, 896
 Сverbиузка — шипшина собача, 896
 Сverbиус — шипшина волохата, 899; ш. мохната, 898; ш. собача, 896
 Сverbіжни́ця — сverbіжни́ця польова, 599
 Сverbіжни́ця звичайна — сverbіжни́ця польова, 599
 Сverbовіс — шипшина собача, 896
 Сverbоголуза — шипшина собача, 896
 Сverbолуз — шипшина собача, 896
 Сverbолуза — шипшина собача, 896
 Сverbоуза — шипшина собача, 896
 Сverbейка — буги́ла лісова, 77
 Сverbовка — ясенєць білий, 404
 Сverbовник ясенєць — ясенєць білий, 404
 Свидва курячі очка польові, 60
 Свидина бруслина європейська, 474 (Полтава), курячі очка польові, 60 (Васильків)
 Свина ріпа — калачики дрібненькі, 671
 Свинарик — шавлія кільчата, 937
 Свинки — нетреба звичайна, 1109
 Свинний хвіст смовдь Любименка, 773

- Свинниця — біловус стиснутий, 711
- Свинокрів — ранник вузлуватий, 955
- Свинське насіння — дурман звичайний, 389
- Свинський оріх — цикламен Кузнецова, 370
- Свинуголи — шавлія кільчаста, 937
- Свинук — перстач сріблястий, 835
- Свинушник — смовдь гірська, 774
- Свинюх — шавлія лучна, 934 (Умань); чистець германський, 993 (Поділля)
- Свинюха — спориш звичайний, 818 (Івано-Франківськ); шавлія кільчаста, 937 (Херсонщина)
- Свинюхи — суховершки звичайні, 846
- Свинюшка — лобода шведська, 294
- Свинюшки — нетреба звичайна, 1109 (Харківщина); шавлія кільчаста, 937 (Херсонщина, Прикарпаття); шавлія лучна, 934 (Умань)
- Свинюшкин — хрінниця смердюча, 631
- Свинюшник — воловик лікарський, 62 (Полтавщина), шавлія кільчаста, 937 (Прикарпаття, Херсонщина)
- Сви́ня вош — болиголов плямистий, 326
- Свиняк — жовтий осот польовий, 984; ж.о. городній, 985
- Свиняча ропа — калачики лісові, 672
- Свиняче багно — багно звичайне, 621
- Свинячий хліб — очиток заяча капуста, 962
- Свинячка — біловус стиснутий, 711
- Свиріпа — жовтозілля Якова, 964 (Дніпропетровськ); кінський часник черешковий, 35 (Сумщина); кудрявець Софії, 394 (Львівщина); редька дика, 871 (Чернігівщина, Житомирщина, Херсонщина, Дніпропетровщина); ріпа, 170 (Прикарпаття); ріпак, 168 (Київщина); сверби́га східна, 181 (Крим); сурі́пиця звичайна, 146 (Мелітополь)
- Свиріпа дика — редька дика, 871
- Свиріпиця — сверби́га східна, 181
- Свиріпка — жовтушник лакфіолевидний, 458
- Свирка — ялина європейська, 788; ялиця біла, 1
- Свистуля — свистуля піхвова, 325
- Свистуха — ковила — пірчаста, 1001
- Свистюля — болиголов плямистий, 326
- Свіба — калина звичайна, 1088
- Свікла — буряк звичайний, 155
- Свіколка — борова — нечуйвітер волохатенький, 561
- Свіріпа — ріпак, 168
- Свіріпа креслата — кудрявець Софії, 394
- Свірок — ялиця біла, 1
- Світ мильний — мильнянка лікарська, 944
- Світилка — кравник пізній, 727
- Світлик — очанка коротковолоса, 473
- Світлик волосистий — флокс волотистий, 783
- Світлиця — сафлор красильний, 242
- Світлуха — сафлор красильний, 242
- Світлушка — лунарія оживаюча, 653 (Волинь); сафлор красильний, 242 (Херсонщина)
- Світлушка — краска — сафлор красильний, 242
- Світчан — незабудка болотна, 707
- Свічарник — конвалія звичайна, 328
- Свічі — дивина ведмежа, 1071
- Свічка — очанка коротковолоса, 473 (Вінниця); тирлич ваточниковидний, 509 (Карпати); т. жовтий, 511 (Карпати)
- Свічки жовті — тирлич жовтий, 511
- Свічник — тирлич ваточниковидний, 509; т. жовтий, 511

Свічурник — тирлич ваточниково-видний, 509; т. жовтий, 511
Свічурник вузьколистий — тирлич звичайний, 512
Свічурник жовтий — тирлич жовтий, 511
Свічурник лихоманний — тирлич жовтий, 511
Свічурник лихоманник — тирлич хрещатий, 510
Свічурник терлич — тирлич хрещатий, 510; тирлич жовтий, 511
Свічурник узколистий — тирлич звичайний, 512
Свічурник шовчиноватий — тирлич ваточниковидний, 512
Святе зілля — нетреба колюча, 1108
Святоянське зілля — звіробій звичайний, 574; з. шорсткий, 573
Свюкла — буряк звичайний, 155
Селевушка — біловус стиснутий, 711
Селедочна трава — лобода покривна, 295
Селер звичайний — селера звичайна, 80
Селерія — селера звичайна, 80
Селідонієва трава — чистотіл звичайний, 287
Селідонія — чистотіл звичайний, 287
Селімонія — чистотіл звичайний, 287
Селтунс — пшениця тверда, 1051
Сельдерей — селера пахуча, 80
Сельдерей — селера пахуча, 80
Семерник болотяний — вовче тіло болотне, 323
Семибратський лист — злинка гостра, 451
Семижильник — подорожник великий, 798
Семисильник — золототисячник малий, 260; ранник вузлуватий, 955
Сем'яшник — валеріана лікарська, 1066
Сераделя — серадела посівна, 744
Сераделя сійна — серадела посівна, 744
Серадель — серадела посівна, 744

Серберина — шипшина собача, 896
Серберіз — деревій звичайний, 8
Серборіз — деревій звичайний, 8
Серденько зозульчине — трясучка середня, 171
Сердечна трава — волошка лучна, 252
Сердечник — золототисячник малий, 260 (Полтавщина); марунка, 786 (Львів); стоголовник посівний, 1062 (Звенигородка)
Сердешна трава — оман верболистий, 583 (Херсонщина); підмаренник м'який, 503 (Волинь); чина весняна, 618 (Черкащина); стоголовник посівний, 1062 (Звенигородка)
Сердешне дерево — золототисячник малий, 260
Сердушник — золототисячник малий, 260
Середушник — золототисячник малий, 260
Сережки — суховершки звичайні, 846
Сережки Марії — чина лучна, 615
Сережки Матері Божої — чина лучна, 615
Сережник — первоцвіт весняний, 845
Серп — серпій красильний, 967
Серпачка — різак звичайний, 477
Серпачка звичайна — різак звичайний, 477
Серпень — різак звичайний, 477
Серпики — різак звичайний, 477
Серпівник — деревій звичайний, 8 (Тернопільщина); цикорій дикий, 303, (Хмельниччина)
Серпій — деревій звичайний, 8 (Тернопільщина); королиця звичайна, 632 (Прикарпаття); осот польовий, 307 (Сумщина)
Серпій глухий — валеріана лікарська, 1066
Серпник — деревій звичайний, 8; королиця звичайна, 632 (Прикарпаття); серпій красильний, 967 (Крим); цикорій дикий, 303 (Хмельниччина); деревій звичайний, 8 (Тернопільщина)
Серпок — серпій красильний, 967

Серпоріз — деревій благородний, 9; д. звичайний, 8 (Житомирське Полісся, північ); воловик лікарський, 62 (Поділля); льонок звичайний, 644 (Чернігівщина); різак звичайний, 477 (Крим)
 Серпуха — серпій красильний, 967
 Серпуха вінцевата — серпій увінчаний, 968
 Серпуха польова — осот польовий, 307
 Сестрики — перестріч гайовий, 683; фіалка триколірна, 1101
 Сестрички — перестріч гайовий, 683 (Черкащина); фіалка триколірна, 1101 (Поділля);
 Сибірка — карагана кушова, 224
 Сивак — синяк звичайний, 434
 Сивак звичайний — синяк звичайний, 434
 Сивець — комонник лучний, 1003
 Сивиця — біловус стиснутий, 711
 Сиві ягоди — буяхи, 1064
 Сиворотень — підмаренник справжній, 506
 Сиворотка іста — підмаренник справжній, 506
 Сивуха — тимофіївка лучна, 780
 Сивучій — миколайчики польові, 455
 Сидаш — ісадач коноплевий, 463
 Сикавка — болиголов плямистий, 326
 Сикля — болиголов плямистий, 326
 Сикомор — смоковниця звичайна, 479
 Сикомора — смоковниця звичайна, 479
 Сильдірій — селера пахуча, 80
 Сильник — остудник голий, 552
 Сильник звичайний — остудник голий, 552
 Сидра — собача кропива звичайна, 626; с. к. п'ятилопатева, 628
 Синеворот — зміголовник Рюйша, 421
 Синевороть — переліска багаторічна, 700
 Синеньке — сокирки польові, 327
 Синеродь — переліска багаторічна, 700

Синета дволиста — переліска дволиста, 951
 Синетал — верба п'ятитичинкова, 925
 Синетка — проліска дволиста, 951
 Синетка дволиста — проліска дволиста, 951
 Синецвіт — вероніка колосиста, 1085
 Синець — бромус польовий, 172 (Одешина); воловик лікарський, 62 (Харківщина); волошка синя, 250 (Карпати); синяк звичайний, 434 (Полтавщина)
 Синеголов — волошка лучна, 252 (Волинь); миколайчики сині, 457 (Миргород)
 Синеголовка — миколайчики сині, 457
 Синецвіт — котяча м'ята паннонська, 716
 Синиль — бузок звичайний, 1009
 Синильник — вайда фарбувальна, 589
 Синильник звичайний — вайда фарбувальна, 589
 Синильник красильний — вайда фарбувальна, 589
 Сині васильки — вероніка колосиста, 1085
 Синіголовник — миколайчики сині, 457
 Синій дрік — вероніка широколиста, 1087
 Синій цвіт — вероніка широколиста, 1087; дзвоники кропиволисті, 214 (Дніпропетровщина); печіночники звичайна, 549 (Волинь); синяк звичайний, 434 (Запоріжжя); шоломниця звичайна, 957 (Запоріжжя)
 Синюх — волошка синя, 250
 Синюха — волошка синя, 250; синяк звичайний, 434 (Дніпропетровщина); синюха блакитна, 807
 Синюха звичайна — синюха блакитна, 807
 Синючок — рутвиця проста, 1022
 Синюшник — агалик трава гірська, 590; волошка синя, 250
 Синя вода — косарики черепасти, 522

Синя трава — вероніка колосиста, 1086

Синявка — змієголовник Рюйша, 421 (Лісостеп); материнка звичайна, 742 (Львів); свербіжниця польова, 599 (Чернігівщина); цикорій дикий, 303 (Волинь)

Синявки — свербіжниця польова, 599

Синяк — воловик лікарський, 62 (Чигирин); горлянка женецька, 30 (Дніпропетровщина); синяк звичайний, 434

Синяк високий — синяк італійський, 432

Синяки — синяк звичайний, 434

Синячник — вайда фарбувальна, 589

Синька — воловик лікарський, 62; синяк звичайний, 434

Синьцвіт — волошка синя, 250; горлянка женецька, 30 (Дніпропетровщина); котяча м'ята паннонська, 716 (Крим); сокирки польові, 327 (Карпати); шавлія лучна, 934 (Поділля)

Сипіка — осика, 829 (Карпати: Спась); тополя біла, 827 (Карпати: Розтока)

Сипіка — осика, 829

Сипілка — косарика черепитчасті, 522

Сире зілля — гуньба осіння, 1048

Сирень — бузок звичайний, 1009

Сирець — біловус стиснутий, 711 (Прикарпаття); волошка синя, 250 (Лемківщина)

Сириця — біловус стиснутий, 711

Сирійська роза — гібіск сирійський, 558

Сірітка — стокротки багаторічні, 151

Сірітки — фіалка триколірна, 1101 (Закарпаття); брандушка різноколірна, 180 (Лісостеп)

Сироїжка — ріпа, 170

Сиропусте — блошниця дизентерійна, 850

Сирпишник — жабрій звичайний, 499

Сирпунник — чистець болотний, 994

Сирпушник — жабрій звичайний, 499

Сисак — шавлія клейка, 931

Сичак — молочай хрящуватий, 467

Сичевія — сочевія харчова, 623

Сичужник — підмаренник справжній, 506

Сіюх — блекота чорна, 572

Сівар — аїр тростинний, 17 (Поділля); півники садові, 584

Сівар (Ушиця); півники болотні, 586

Сівар городній — півники садові, 584

Сівар жовтий — півники болотні, 586

Сідач — оман шершавий, 580 (Дніпропетровщина); сідач коноплевий, 463

Сідач конопляник — сідач коноплевий, 463

Сідач пелючак — сідач коноплевий, 463

Сідаш — сідач коноплевий, 463

Сійка — мак дикий, 754

Сім паличок — вовче тіло болотне, 323

Сім'я каменне — горобейник польовий, 179

Сім'я вороб'яче — горобейник польовий, 179

Сім'я горобине — горобейник польовий, 179

Сінель — бузок звичайний, 1009

Сіничник — волошка синя, 250

Сіножать — цмин пісковий, 543

Сінчак — злинка гостра, 451

Сире зілля — конюшина повзуча, 1046; чистотіл звичайний, 287

Сірики — грицики звичайні, 221

Сіротки — брандушка різноколірна, 180

Сірбоха — біловус стиснутий, 711

Сісільник — хамерій вузьколистий, 283

Сіянець — тимофіївка лучна, 780

Скажена ягода — паслін чорний, 982

Скажений огірок — огірок-пирскач пружний, 427

Скаженюха — безсмертки однорічні, 1110

Скажитник — дзвоники скупчені, 208

- Скакун — віслюг звичайний, 143
 Сквірко — ялина європейська, 788
 Сквірок — ялина європейська, 788
 Скерета — скерета покривельна, 352
 Скерета звичайна — скерета покривельна, 352
 Скин — будяк пониклий, 230
 Склиз — омег водяний, 728
 Скомпія — скупія звичайна, 344
 Скопец — вероніка берегова, 1079
 Скопитне — копитняк європейський, 115
 Скорота — підмаренник запашний, 504; осока пісочна, 233
 Скородріст — підсніжник звичайний, 494
 Скорозріст — підсніжник звичайний, 494
 Скорозріст підсніжник — підсніжник звичайний, 494
 Скороліск — печіночниця звичайна, 549; проліска дволиста, 951
 Скоропасть — чистотіл звичайний, 287
 Скороспілка — білоцвіт весняний, 634
 Скороспілка весняна — білоцвіт весняний, 634
 Скороспілка — первоцвіт весняний, 845
 Скорпій — хвощ польовий, 444
 Скорух — горобина звичайна, 986 (Лемківщина); крушина ламка, 487 (Прикарпаття)
 Скорушина — горобина звичайна, 986; крушина ламка, 487
 Скочки — молодило звичайне, 595
 Скрипей — хвощ польовий, 444
 Скрипій — хвощ польовий, 444
 Скрипуха звичайна — скерета покривельна, 352
 Скрух чорний — жостір проносний, 876; крушина ламка, 487
 Скульба — кульбаба лікарська, 1013
 Скумбрія — скупія звичайна, 344
 Скупія скупія звичайна, 344; купина лікарська, 814 (Буковина)
 Скупія — купина багатоквіткова, 813
 Скусівник — арніка гірська, 96 (Гуцульщина); астранція велика, 135 (Прикарпаття)
 Скусівник гірський — арніка гірська, 96
 Скучень — дзвоники скупчені, 208
 Скучник — дзвоники скупчені, 208
 Слабинога — розрив-трава звичайна, 578
 Слабоніг — розрив-трава звичайна, 578
 Слез — алтея лікарська, 46; калачики лісові, 672
 Слез лікарський — алтея лікарська, 46
 Слезінь — лаватера тюрінгська, 620
 Слезінь звичайний — лаватера тюрінгська, 620
 Слендра — собача кропива сизувата, 627
 Слива антипка — вишня магалєбська, 749
 Слива птича — черешня, 268
 Слива святої Лукії — вишня магалєбська, 749
 Слива тернина — терен звичайний, 841
 Слива черемха — черемха звичайна, 750
 Слива черешня — черешня, 268
 Сливка — лох вузьколистий, 435
 Сливник — очиток заяча капуста, 961
 Слуг — рутвиця мала, 1021
 Слиз болотний — шолудивник болотний, 762
 Слиз бунчук — шолудивник королівський, 763
 Слиз дикий — калачики лісові, 672; лаватера тюрінгська, 620
 Слиз круглолистий — калачики дрібні, 671
 Слиз лісовий — калачики лісові, 672
 Слизівник — калачики дрібні, 671
 Слизник алтея лікарська, 46

- Слизниця повстяниста — лаватера тюрінгська, 620
Слизняк — рястка зонтична, 743
Слизт — калачики лісові, 672
Слиз-трава — калачики дрібні, 671
Слиник — паслін чорний, 982
Слізки зозульчині — зозулинець шоломоносний, 738
Сліпа тютя — кульбаба лікарська, 1013
Сліпак — куколиця біла, 685
Сліпачок — нечуйвітер волохатенький, 561
Сліпняк — чорнокорінь лікарський, 377
Сліпняк степний — чорнокорінь лікарський, 377
Сліпокур — калюжниця болотна, 197
Сліпокурник — жовтець отруйний, 870 (Волинь); бруслина європейська, 474 (Житомирське Полісся: північ)
Сліпота — глуха кропива гладенька, 604 (Умань); жовтець багатоквітковий, 868 (Канів, Умань); калюжниця болотна, 197 (Овруччина); первоцвіт весняний, 845 (Летичів); перстач гусячий, 833 (Кам'янець-Подільський); сонцевіт звичайний, 540 (Прикарпаття)
Сліпота біла — анемона діброва, 65
Сліпота куряча — чорнокорінь лікарський, 377
Сліпотан — жовтець їдкий, 863
Слодушка — багатоніжка звичайна, 826
Слочок — зозулинець шоломоносний, 738
Слюз — алтея лікарська, 46; калачики лісові, 672; лаватера тюрінгська, 620
Слюзик — лаватера тюрінгська, 620
Слюс — калачики лісові, 672
Сльоз — алтея лікарська, 46; калачики лісові, 672
Сльоз турецький — калачики лісові, 672
Сльозки — гвоздика дельтовидна, 400
Смаляркі — гравілат річковий, 520
Смарх кінський — шавель лісовий, 914
Смердак — горобина звичайна, 986
Смердючка — валеріана лікарська, 1066
Смердячка — лобода покривна, 295
Смердьоха — бруслина бородавчаста, 475
Смерек — ялина європейська, 788
Смерек червений — модрина європейська, 608
Смерека — сосна звичайна, 794 (Кам'янець-Подільський); ялиця біла, 1 (Львів); ялина європейська, 788 (Карпати)
Смерека стрімка — ялина європейська, 788
Смерече — ялина європейська, 788
Смеречина — ялиця біла, 1 (Лемківщина); ялина європейська, 788
Смеречок — хвощ польовий, 444
Смерічка — хвощ польовий, 444
Смертельник — цикута отруйна, 304
Смертельник великий — цикута отруйна, 304
Смертельник ядовитий — цикута отруйна, 304
Сметанка-трава — шавлія ефіопська, 960
Сметанник — парило звичайне, 28 (Львів); перстач гусячий, 833 (Харківщина); чистотіл звичайний, 287 (Поділля); шавлія клейка, 931 (Степ)
Смикавець їдомий — чуфа, 378
Смикавка — осока звичайна, 234
Смирека — ялина європейська, 788
Смирна — підмаренник м'який, 503
Смичка — осока звичайна, 234
Смілка — віскарія звичайна, 1103; гвоздика дельтовидна, 400 (Житомирське Полісся, Прикарпаття); звіробій звичайний, 574

(Поділля); коронарія зозуляча, 335 (Ушиця)

Смілка біла — смілка поникла, 976

Смілка липка — віскарія звичайна, 1103

Смілка пахуча підмаренник запашний, 504

Смілка червона віскарія звичайна, 1103

Смішки цмин пісковий, 543

Смодвь ранник вузлуватий, 955 (Черкащина), смодвь гірська, 774 (Поділля)

Смодвь степова смодвь Любименкова, 773

Смовть — рутвиця мала, 1021

Смог — хрінниця широколиста, 629

Смоква смоковниця звичайна, 479

Смоква шовкова шовковиця біла, 704

Смоковиня персик звичайний, 768

Смоквиця смоквиця звичайна, 479

Смоківниця смоковниця звичайна, 479

Смокило глуха кропива біла, 602

Смокушки конюшина лучна, 1045

Смокушки медунка лікарська, 855

Смолина — підмаренник справжній, 506

Смолка — віскарія звичайна, 1108; коронарія зозуляча, 335

Смолник хвилівник звичайний, 92

Смолняк хвилівник звичайний, 92

Смолянка віскарія звичайна 1103

Смолянка біла смілка поникла, 976

Смольза верба козяча, 928

Смольчук віскарія звичайна, 1103

Смордох берека, 987

Смород смородина чорна, 886

Сморода смородина чорна, 886

Смородина смородина чорна, 886

Смородина красна — смородина звичайна, 886

Смородон — смородина чорна, 886

Смородук мучниця звичайна, 91 (Волинь). смородина чорна 886

Смотка мильнянка лікарська 944

Смоча голова зміголовник молдавський, 420

Смоченик гадючник в'язолистий, 481 (Дніпропетровськ), рутвиця жовта, 1019 (Запоріжжя)

Смродина — смородина чорна, 886

Смутник — гадючник звичайний, 482

Снит — яглиця звичайна, 25

Снитка — яглиця звичайна, 25

Снігур анемона дібровна, 66

Снігурка анемона дібровна 66; білоцвіт весняний, 634, підсніжник звичайний, 494

Снідок зірочки жовті, 493

Снідок лісний бугиля лісова, 77

Сніжка — білоцвіт весняний, 634

Сніжноцвіт підсніжник звичайний, 494

Снітка яглиця звичайна, 25

Собакарня гармала звичайна, 764

Собача м'ята — вероніка широколиста, 1087

Собача нуда бруслина бородавчата, 475

Собача петрушка собача петрушка звичайна, 27

Собачанка крушина ламка 487

Собаче зілля гармала звичайна, 764

Собаче мило лешиця мурова 537, мильнянка лікарська, 944 остудник голий, 552 (Дніпропетровськ)

Собаченька крушина ламка, 487

Собачий виноград нетреба колюча, 1108

Собачий зуб еритроній собачий зуб, 461

Собачий корінь — чорнокорінь лікарський, 377

Собачий язик — чорнокорінь лікарський, 373

Собачина — крушина ламка, 487

Собачиха — гравілат річковий, 520

Собачі високі — вербозілля крапчасте, 661

Собачі коноплі — жабрій гарний, 498; сідач коноплевий, 463 (Київщина)

Собачі пометки — хрінниця смердюча, 631

Собачі язики — подорожник ланцетолистий, 797

Собачі язички — подорожник ланцетолистий, 797

Собачка — грестиця збірна, 384 (Львів); льонок звичайний, 644

(Одещина); липучка їжакова, 606 (Черкащина); чорнокорінь лікарський, 377 (Київщина)

Собачки — еритроній собачий зуб, 461 (Вінниця); нетреба звичайна, 1109 (Чернігівщина); ротики садові, 79 (Поділля); череда трироздільна, 160 (Херсонщина, Шевченкове)

Собачник — жостір проносний, 876 (Волинь); крушина ламка, 487 (Прикарпаття); плоскуха звичайна, 429 (Херсонщина); чорнокорінь лікарський, 377 (Київщина)

Собольки — півники угорські, 585

Сокерки — сокирки польові, 327

Сокирки — горошок плотовий, 1090 (Полтава, Поділля); льонок звичайний, 644 (Сумщина); різак звичайний, 477 (Київщина); сокирки польові, 327; фіалка собача; 1097 (Умань)

Сокір — тополя чорна, 828

Сокіра — тополя чорна, 828

Сокірка — сокирки польові, 327

Соколий перелет — тирлич звичайний, 512; т. хрещатий, 510

Сокор — тополя чорна, 828

Сокора — тополя чорна, 828

Сокорина — тополя біла, 827; т. чорна, 828

Солдатики — кульбаба лікарська, 1013

Солемир — курай руський, 929

Солерос — солонець європейський, 918

Солинка — солонець європейський, 918

Солнечник — соняшник однорічний, 541

Солноверт — соняшник однорічний, 541

Солнух — соняшник однорічний, 541

Солода — багатоніжка звичайна, 826

Солодець — солодка гола, 528

Солодика — солодка гола, 528

Солодина — солодка гола, 528

Солодист — багатоніжка звичайна, 826

Солодиця — багатоніжка звичайна, 826

Солодиця лісова — багатоніжка звичайна, 826 (Лемківщина); страусове перо звичайне, 675 (Поділля)

Солодич — багатоніжка звичайна, 826

Солодич лісова — багатоніжка звичайна, 826

Солодиш лісова — багатоніжка звичайна, 826

Солодищина — багатоніжка звичайна, 826

Солодка — солодка гола, 528

Солодке деревце — солодка гола, 528

Солодке зілля — астрагал шерстистоквітковий, 124 (Дніпропетровщина); блошниця дизентерійна, 850 (Сумщина); оман очний, 582 (Херсонщина); о. шершавий, 581 (Запоріжжя)

Солодке коріння — солодка гола, 528

Солодке опуша — підбіл звичайний, 1091

Солодкий корінь — енотера дворічна, 729 солодка гола, 528

Солодкий кріп — фенхель звичайний, 483

Солодкий укріп — фенхель звичайний, 483

- Солодкованець — багатоніжка звичайна, 826
- Солодкованя — багатоніжка звичайна, 826
- Солодковий корінь — солодка гола, 528
- Солодковий куст — чина чорна, 613
- Солодкогорч — паслін солодкогіркий, 981
- Солодкувач — багатоніжка звичайна, 826
- Солодник — багатоніжка звичайна, 826
- Солодош — багатоніжка звичайна, 826
- Солодушка — багатоніжка звичайна, 826
- Солом'яний цвіт — цмин пісковий, 543
- Солом'яник дводомний — котячі лапки дводомні, 71
- Солом'янка — котячі лапки дводомні, 71
- Солом'янка піскова цмин пісковий, 543
- Солоней — кермек Гмеліна, 640
- Солонець — кермек Гмеліна, 640
- Солонець — курай руський, 929 (Одещина); солонець європейський, 918
- Солсин — верба ламка, 924
- Солянка — солонець європейський, 918
- Солянка зелеста — солонець європейський, 918
- Сосонка — молочай кипарисовидний, 466
- Сон — авран лікарський, 532 (Овруччина); анемона лісова, 65 (Волинь); сон широколистий, 856; тирлич хрещатий, 510 (Остер)
- Сон блакитний — сон широколистий, 856
- Сон-трава — сон широколистий, 856
- Сонцевіт — вероніка колосиста, 1085
- Сонечка — королиця звичайна, 632
- Сонечник — соняшник однорічний, 541
- Сонешник — соняшник однорічний, 541
- Сониця — суніці лісові, 485
- Сонінка — сонцевіт звичайний, 540
- Сонінка звичайна — сонцевіт звичайний, 540
- Сонічник — королиця звичайна, 632 (Львівщина); сонцевіт звичайний, 540 (Буковина); соняшник однорічний, 541 (Поділля)
- Сонічник бульбистий — соняшник бульбистий, 542
- Сонічник звичайний — соняшник однорічний, 541
- Сонічник дикий — королиця звичайна, 632
- Сонічник однорічний — соняшник однорічний, 541
- Сонішник — сонцевіт звичайний, 540
- Сонна одур — белладонна звичайна, 142
- Сонне зілля — белладонна звичайна, 142
- Сонник — белладонна звичайна, 142
- Сонник травний — жовтець їдкий, 863
- Сонниця — суніці лісові, 485
- Сонну — блошниця звичайна, 851
- Сонюшник — соняшник однорічний, 541
- Сонцегляд — цикорій дикий, 303
- Сончик — сон широколистий, 856
- Сонянка звичайна — сонцевіт звичайний, 540
- Сонячник травовий — жовтець їдкий, 862
- Соняшник малий — первоцвіт весняний, 845
- Сорок-книжник — родовик лікарський, 942
- Сорока — сокирки польові, 327
- Сорокалаб — сокирки польові, 327
- Сорокаприточка — актея колосиста, 18
- Сорокине масло — купина багатоквіткова, 813
- Сорокозуб — чоловіча папороть, 426

Сороча ягода — паслін солодко-гіркий, 981

Сорочий клей — віскарія звичайна, 1103

Сорочі коники — сокирки польові, 327

Сорочі лапки — гірчак почечуйний, 823 (Дніпропетровщина); конюшина гірська, 1044 (Черкащина); сокирки польові, 327 (Прикарпаття)

Сорочі ноги — сокирки польові, 327

Сосенка — водяна сосонка звичайна, 566; горіцвіт весняний, 22 (Полтавщина); льонолистник льонолистий, 1025 (Харківщина); підмаренник справжній, 506 (Сумщина)

Соскір — тополя чорна, 828

Сосна — сосна звичайна, 794

Сосновник — льонок звичайний, 644

Сосовиця — сочевиця харчова, 623

Сосонка водяна сосонка звичайна, 566 (Канівщина); горіцвіт весняний, 22 (околиці Полтави); портулак городній, 830 (Вінниця); хвощ польовий, 445 (Волинь)

Сосонка багнова — хвощ польовий, 445

Сосонка болотна — водяна сосонка звичайна, 566

Сосонка болотяна — водяна сосонка звичайна, 566

Сосонка водяна — водяна сосонка звичайна, 566

Сосонка-хвощ — хвощ зимовий, 446

Сосулька — глуха кропива стеблообгортна, 603

Софія — очака коротковолоса, 473

Сочавиця — сочевиця харчова, 623

Сочевиця звичайна — сочевиця харчова, 623

Сочка — сочевиця харчова, 623

Сочовиця — сочевиця харчова, 623

Сошовиця — сочевиця харчова, 623

Соях — соняшник однорічний, 541

Сояшник — соняшник однорічний, 541

Спальта — півники болотні, 586

Спараг снідний — холодок лікарський, 117

Спенз — чемерник червонуватий, 547

Спиндз — чемерник червонуватий, 547

Спинз — чемерник червонуватий, 547; чемерник чорний, 546

Спинз полонінський — чемерник червонуватий, 547

Спинь — гірчак зміїний, 819

Спичак — очерет звичайний, 784

Спірниця — цибуля городня, 36

Сплюх — сокирки польові, 327

Спориж — спориш звичайний, 818

Спорич — спориш звичайний, 818

Спорички — смородина звичайна, 888

Спориш — спориш піщаний, 817

Спориш-трава — спориш звичайний, 818

Споришки — смородина звичайна, 888

Спорище — спориш звичайний, 818

Спорічки — смородина звичайна, 888

Споруха — дивина східна, 1073

Спунь — гірчак зміїний, 819

Спуриш гусій — спориш звичайний, 818

Спуриш птичий — спориш звичайний, 818

Сплюшок — конюшина польова, 1039

Сп'ячка — блекота чорна, 572

Срібник — перстач гусячий, 833

Ставчак двоколосий — ефедра двоколоса, 439

Ставчак звичайний — ефедра двоколоса, 439

Стальник — вовчуг польовий, 732

Становник — зимолюбка зонтична, 296

Старець — жовтозілля звичайне, 966 (Поділля); тирлич жовтий, 511 (Коломия); тирлич хреща-

тий, 510 (Косів); хрестовниця
гостролопатева, 359 (Крим)

Старий дуб — рутвиця орлико-
листа, 1018

Старина — жовтозілля Якова,
964

Старівник — цикорій дикий, 303
(Волинь); оман високий, 580
(Карпати: Глибоке)

Старник — жовтозілля звичайне,
966

Старовина — буквиця лікарська,
156 (Лубни); ранник вузлуватий,
955 (Київ, околиці; Херсонщи-
на); ранник крилатий, 956; чистотіл
звичайний, 287 (Полтавщи-
на)

Стародуб — дудик лісовий, 70
(Поділля), копитняк європейсь-
кий, 115 (Карпати); ломиніс пря-
мий, 315 (Ушиця); стародуб ши-
роколистий, 611; чистотіл зви-
чайний, 287 (Волинь)

Стародубка — чемериця чорна,
1069; чемерник червонуватий, 547;
чемерник чорний, 546

Старушок — айстра степова, 121

Стат — катран татарський, 348
Стволовий цвіт — буги́ла лісова,
77

Ство́ля — буги́ла лісова, 77

Степова петрушка — рутвиця
мала, 1021

Степчина — ковила пірчаста,
1001

Стигначки — первоцвіт весня-
ний, 845

СТИшок — горошок мишачий,
1089

Стільчики — гірчак печучийний,
823

Стінна трава — настінниця лі-
карська, 756

Стінниця — настінниця лікарсь-
ка, 756

Стінниця лікарська настінни-
ця лікарська, 756

Стобильник астрагал еспар-
цетний, 130

Стоголов стоголовник посів-
ний, 1062

Стоголоватник — стоголовник по-
сівний, 1062

Стоголовник — лещиця волотис-

та, 538 (Харківщина); льонок
звичайний, 644 (Полтавщина);
свербіжниця польова, 599 (Во-
линь); стоголовник посівний,
1062; перстач прямий, 840 (Дні-
пропетровщина)

Стоголовник дрібноцвітий — сто-
головник посівний, 1062

Стоголовник — стоголовник посі-
вний, 1062

Стожильник — гравілат міський,
521 (Поділля), стожильник су-
мнівний, 319

Стожильник пекучий — пахучка
звичайна, 319

Стоколінець — герань болотна,
514

Стоколітник — герань криваво-
червона, 517, г. лісова, 518

Стоколос — бромус житній, 175;
б. м'який, 173; б. розчепірений,
176

Стоколоса — бромус житній,
175; б. м'який, 173; б. польовий,
172

Стоколоса глуха — пажитниця
п'янка, 649

Стоколоса грозниста — бромус
китицевий, 174

Стоколоса жмиця — бромус м'я-
кий, 173

Стоколоса заглушка — бромус
житній, 175

Стоколоса м'ягка — бромус м'я-
кий, 173

Стоколоса патлата — бромус
розчепірений, 176

Стоколоса польова — бромус по-
льовий, 172

Стоколосник — бромус житній,
175

Стоколось — бромус житній, 175

Стокоро́ть — стокротки багаторі-
чні, 151; кулівниця вузькопелюст-
кова, 527

Стократка — стокротки багато-
річні, 151

Стократка стокротки багато-
річні, 151

Стократь — стокротки багаторі-
чні, 151

Стокрівця звіробій звичайний,
574

- Стокрітка — стокротки багато-
річні, 151
 Стокротка — стокротки багато-
річні, 151
 Стокроть — стокротки багаторіч-
ні, 151
 Стокрутка — стокротки багато-
річні, 151
 Стоножець звичайний — багато-
ніжка звичайна, 826
 Сторчак — череда поникла, 159
 Сторчець смольний — любка дво-
листа, 802
 Стоцвіт — королиця звичайна,
632
 Стоян — валеріана лікарська,
1066
 Стракітя — калістефус китайсь-
кий, 194
 Стракота польова — волошка
лучна, 252
 Страхополох — відкасник без-
стеблій, 236 (Поділля); дзвони-
ки скупчені, 208 (Волинь); нетре-
ба колюча, 1108 (Волинь); хрес-
товий корінь бенедиктинський,
318; черсак лісовий, 413 (Полта-
ва)
 Страхополох звичайний — нетре-
ба звичайна, 1109
 Страхополох коляк — нетреба
колюча, 1108
 Страхополох туриця — нетреба
звичайна, 1109
 Стрекучка — кропива жалка,
1061
 Стрепета польова — волошка
лучна, 252
 Стрілки — оман верболистий,
583 (Полтавщина); череда по-
никла, 159 (Звенигородка);
ч. трироздільна, 160 (Звениго-
родка)
 Стріляючий огірок — огірок-
пирскач пружний, 427
 Стрічковець кружалний — ібе-
рійка гірка, 577
 Стрішник — скереда покрівель-
на, 352
 Струга — степовий гірчак зви-
чайний, 19
 Стругвина — ожина несійська,
904
 Стругвіца — ожина несійська,
904
 Струк — стручковий перець од-
норічний, 222
 Струсійка звичайна — страусове
перо звичайне, 675
 Стручечки — ластовень лікарсь-
кий, 1095
 Стручечний клей — лядвенець
рогатий, 652
 Стручечник — суріпиця звичай-
на, 146
 Стручки — ластовень лікарсь-
кий, 1095
 Стручна трава — ластовень лі-
карський, 1095
 Стуливусся — ластовень лікар-
ський, 1095
 Стулилист — ломиніс цілолис-
тий, 314
 Стулилистник — ломиніс ціло-
листий, 314
 Стулиуст — ломиніс цілолистий,
314
 Стягач — мильнянка лікарська,
944 (Черкащина); наперстянка
великоцвіта, 405 (Волинь, Хер-
сонщина, Чернігівщина); подо-
рожник ланцетолистий, 797 (Він-
ниця)
 Стягникров — родовик лікарсь-
кий, 942
 Судопар — валеріана лікарська,
1066 (Харківщина); парило зви-
чайне, 28 (Сумщина)
 Сузик — герань лучна, 515 (Хар-
ківщина, Сумщина); рутвиця ма-
ла, 1021 (Харківщина); смовд
гірська, 774 (Волинь)
 Суклен — клен польовий, 3
 Сукліт — клен польовий, 3
 Султанчик — рогіз вузьколистий,
1055
 Султанчики — рогіз вузьколис-
тий, 1055
 Султанчики красні — зозулинець
болотний, 740
 Сумак — сумах коротковолосий,
883
 Сумак кіяховий — сумах корот-
коволосий, 883
 Сумак кончик — скупія звичай-
на, 344

Єумак оцтовець — сумах коротковолосий, 883
 Сумах скумпія — скумпія звичайна, 344
 Сумець — сумах коротковолосий, 883
 Сумочник — грицики звичайні, 221
 Сунечник — суніці лісові, 485
 Сунія — суніці лісові, 485
 Сунія — суніці зелені, 486
 Сунія гірська — суніці зелені, 486
 Сунія хрупавка — суніці зелені, 486
 Суничне дерево — сунічник дрібноплідний, 85
 Суничне дерево їстівне — сунічник великоплідний, 86
 Сунішник — суніці лісові, 485
 Суніці — суніці лісові, 485
 Сунішник — суніці лісові, 485
 Супія — ріпак, 168
 Суріпа — ріпак, 168
 Суріпиця — редька дика, 871
 Суріпок — жовтушник лакфіолевидний, 458; ж. Маршалла, 460
 Сусай — жовтий осот городній, 985
 Сусак — сусак зонтичний, 185
 Сусоп — гісоп лікарський, 576
 Суха нехворощ — вербена лікарська, 1078
 Сухітник — вероніка лікарська, 1084 (Львівщина); сухоцвіт лісовий, 529 (Карпати)
 Сухован — суховершки звичайні, 846
 Суховейка — цмин пісковий, 543
 Суховерстка — суховершки звичайні, 846
 Суховех — оман шершавий, 381 (Дніпропетровщина); суховершки звичайні, 846
 Суховершки — горлянка жєневська, 30 (Полтавщина); г. повзуча, 31 (Умань); конюшина лучна, 1045 (Сумщина); оман шершавий, 581 (Київщина); сухоцвіт лісовий, 529 (Черкащина)
 Суховершки польові — цмин пісковий, 543
 Суховершок — сухоцвіт лісовий, 529

Суховолотиця — родовик лікарський, 942
 Суховчик звичайний — суховершки звичайні, 846
 Суходерев — жимолость звичайна, 650
 Суходеревник — жимолость звичайна, 650
 Суходерево — жимолость звичайна, 650
 Сухозлотиця — родовик лікарський, 942
 Сухолом — вовче тіло болотне, 323
 Сухоребрик — сухоребрик лікарський, 979
 Сухоребриця — крупка дібровна, 412; сухоребрик лікарський, 979
 Сухотипка — грицики звичайні, 221
 Сухотний корінь — арум плямистий, 112
 Сухотник — грицики звичайні, 221
 Сухоцвіт — безсмертки однорічні, 1110
 Сухоцвіт вогколюбний — сухоцвіт багновий, 530
 Сухоцвіт драговинний — сухоцвіт багновий, 530
 Сухоцвіт мокляковий — сухоцвіт багновий, 530
 Сухоцвіт лучистий — безсмертки однорічні, 1110
 Сухоцвіткі — сухоцвіт багновий, 530
 Сухоягодник — вовче тіло болотне, 323
 Сухояр — плаун двогострий, 412
 Суче молоко — молочай, 464; молочай кипарисовидний, 466
 Сучье молочко — молочай, 464
 Сущениця — сухоцвіт багновий, 530
 Сходник — вороняче око звичайне, 757
 Сядач — оман шершавий, 581
 Сядаш — буркун лікарський, 688
 Сьвірка — ялина європейська, 788
 Сьвіркове дерево — ялина європейська, 788

Т.

Табака — махорка, 719
Табака лісна — золотушник звичайний, 982
Табака пільська — медунка лікарська, 855
Табачка — жовтець струйний, 870 (Прикарпаття); махорка, 719 (Поділля)
Табачок — махорка, 719
Таволга — гадючник в'язолистий, 481
Таволга болотяна — гадючник в'язолистий, 481
Таволга бульбочна гадючник звичайний, 482
Таволжник лісовий — таволжник звичайний, 113
Таволга колосмата — таволжник звичайний, 113
Тавун — бобівник трилистий, 698
Тагун — королиця звичайна, 632
Таїник — підмаренник справжній, 506
Тай-зілля — підмаренник справжній, 506
Тал — верба сива, 923
Тала — верба козяча, 922; в. п'ятитичинкова, 925; в. тритичинкова, 927
Талабан гадючник звичайний, 482 (Дніпропетровщина); талабан польовий, 1026 (Поділля, Херсонщина)
Талажчик — верба прутковидна, 928
Талань — гикавка сива, 154
Талбан — гадючник звичайний, 482
Талітка — калістефус китайський, 194
Тальник — верба пурпурова, 926; в. сива, 923
Тальник сивий — верба сива, 923
Танчерник — калачики лісові, 672
Тарабан — гадючник звичайний, 482
Тараканок — люцерна хмелевидна, 679

Таралашник — тирлич жовтий, 511; т. хрещатий, 510
Таралованя — королиця звичайна, 632
Тарави — горобина звичайна, 986
Тарас — підсніжник звичайний, 494
Тараккою — чистотіл звичайний, 287
Тарелка — китайська айстра садова, 194
Тарельці — айстра степова, 121
Тарівка — калістефус китайський, 194
Тарілка — калістефус китайський, 194
Тарілки — калістефус китайський, 194
Тарілочка — королиця звичайна, 632
Тарілці — калістефус китайський, 194
Тарлабан — гадючник звичайний, 482
Татарак — айр тростинний, 17
Татарин — цибуля трубчаста, 37
Татариння — айр тростинний, 17
Татарка — диня посівна, 691, (Херсонщина); квасоля звичайна, 778 (Прикарпаття, Карпати), пшениця тверда, 1051 (Приазов'я), цибуля трубчаста, 37 (Лісостеп, Степ)
Татарки — перстач прямоствочий, 838
Татарник — айр тростинний, 17 (Поділля, Буковина); козельці лучні, 1035 (Прикарпаття); осот польовий, 307 (Херсонщина); родовик лікарський, 942 (Волинь), татарник звичайний, 734
Татарове зілля — айр тростинний, 17
Татарське зілля — айр тростинний, 17
Татошник — жовтець золотистий, 865
Ташечки — грицики звичайні, 221
Твардяк — шолудивник болотний, 762
Твердосон — головатень круглоголовий, 431

Твердостій — зозулинець чоловічий, 737; любка дволиста, 802
 Твердостуй — любка дволиста, 802
 Твердяк — плакун верболистий, 663; п. прутковидний, 664
 Тей — липа серцелиста, 1030
 Телікан — тополя біла, 827
 Тендерка — абрикоса звичайна, 93
 Теполоч — чаполоч пахуча, 564
 Тер — терен звичайний, 847
 Тербуля гребеняста — скандикс гребінчастий, 949
 Тереза — дрік фарбувальний, 508
 Терен — терен звичайний, 847
 Терен свинячий — осот звичайний, 311
 Теренець — терен звичайний, 847
 Терес — жостір проносний, 876
 Терлиц — шолудивник Кауфмана, 761
 Терлиць — мильнянка лікарська, 944 (Прикарпаття); шолудивник Кауфмана, 761
 Терлич — аконіт, 13 (Поділля); горицвіт весняний, 22 (Тернопільщина); смілка поникла, 976 (Прикарпаття); тирлич ваточниковидний, 509 (Карпати); т. жовтий, 511 (Карпати); тирлич хрещатий, 510; хамерій вузьколистий, 283 (Волинь); черевички зозулинні, 379 (Хмельниччина)
 Терлич звичайний — мильнянка лікарська, 944
 Термелина — перстач прямостоячий, 838
 Терментила — перстач прямостоячий, 838
 Терментина — перстач прямостоячий, 838
 Термотька — перстач прямостоячий, 838
 Терн — терен звичайний, 847
 Терн свинячий — осот звичайний, 311
 Терн таловий — обліпіха крушиновидна, 565
 Терник — люцерна посівна, 680 (Буковина, Поділля); цикорій дикий, 303 (Буковина)
 Тернина — терен звичайний, 847

Терновник — обліпіха крушиновидна, 565
 Тернослив — терен звичайний, 847
 Терня — терен звичайний, 847
 Терняк — терен звичайний, 847
 Терпібіда — жовтець їдкий, 863
 Терпигузка — шишшина собача, 896
 Терпке зілля — шандра звичайна, 673
 Терпник — цикорій дикий, 303
 Терстина — очерет звичайний, 784
 Тес — тис ягідний, 1014
 Тетеревині ягоди — яловець звичайний, 591
 Тетеря — нут звичайний, 302
 Теглець — вербозілля лучне, 660
 Тиква — гарбуз волоський, 363; г. звичайний, 364
 Тилик — рогіз широколистий, 1056
 Тимка — тимофіївка лучна, 780
 Тимон — кмін звичайний, 243
 Тимотейка — тимофіївка лучна, 780
 Тимотка — тимофіївка лучна, 780
 Тимофеївка — тимофіївка лучна, 780
 Тимофейка — тимофіївка лучна, 780
 Тимофіївка — тимофіївка лучна, 780
 Тимофійка — тимофіївка лучна, 780
 Тим'ян — чебрець звичайний, 1029
 Тиндера — дурман звичайний, 389
 Типець — гвоздика армерійовидна, 396
 Тирилич — тирлич жовтий, 511
 Тирилишник — тирлич хрещатий, 510
 Тирлиган — тирлич жовтий, 511
 Тирлиць — тирлич жовтий, 511
 Тирляч — куколиця біла, 685 (Прикарпаття); рогіз широколистий, 1056 (Сумщина); тирлич ваточниковидний, 509 (Карпати); т. хрещатий, 510 (Карпати)

Тирлич вузьколистий — тирлич звичайний, 512

Тирлич дикий — куолиця біла, 685

Тирліч — тирлич жовтий, 511

Тирса — ковила пірчаста, 1001; осока звичайна, 234 (Волинь)

Тирстина — очерет звичайний, 784

Тис — тис ягідний, 1014

Тисина — тис ягідний, 1014

Тисячаголов — стоголовник посівний, 1062

Тисячаголовник — стоголовник посівний, 1062

Тисяченець — деревій звичайний, 8

Тисячоголов — стоголовник посівний, 1062

Тисячолісник — деревій звичайний, 8

Тихе зілля — вужачка звичайна, 735

Тійло — ковила пірчаста, 1001

Тіки-притіки — жовтий осот польовий, 984

Тікіца — диня посівна, 691

Тілоріз — водяний різак алое-видний, 1002

Тіничка — хвощ польовий, 444

Тірлиць — тирлич жовтий, 511

Тірлич — тирлич хрещатий, 510

Тіс — тис ягідний, 1014

Ткена — повій звичайний, 655

Ткенка — повій звичайний, 655

Ткина — повій звичайний, 655

Тмин білий — котячі лапки дводомні, 71

Тмін — кмин звичайний, 243

Тоболки — грицики звичайні, 221

Тоболочник — талабан польовий, 1026

Товстий ясько — чистець германський, 993

Товстиля — вовчок гіллястий, 745

Товстуля — подорожник піщаний, 801 (Сумщина); тирлич жовтий, 511 (Хуст); т. хрещатий, 510 (Косів); череда трироздільна, 160 (Полтавщина)

Товстун — глечики жовті, 723

(Тетіїв); тирлич хрещатий, 510 (Поділля)

Товстуха — вовчок гіллястий, 745 (Полтавщина); тирлич ваточниковидний, 509 (Прикарпаття); т. жовтий, 511 (Хуст); череда трироздільна, 160 (Полтава: околиці)

Товстуха звичайна — товстянка звичайна, 793

Товстушка — вовчок гіллястий, 745 (Полтавщина); глечики жовті, 723 (Летичів); горлянка жеванська, 30 (Сумщина); сухоцвіт багновий, 530 (Вінниця); тирлич жовтий, 511 (Хуст); т. хрещатий, 510 (Поділля); череда трироздільна, 160 (Полтавщина)

Товстушка жіноча — парило звичайне, 28

Товстушка хлопчача — гравілат міський, 521

Товстушки мужеські — гравілат міський, 521 (околиці Харкова); перстач прямий, 840 (Сумщина)

Товстянка — товстянка звичайна, 793

Токлик — цибуля кругла, 39

Толан — гикавка сива, 154

Толань — гикавка сива, 154

Толокняк — мучниця звичайна, 91

Толокнянка — мучниця звичайна, 91

Толстушка — блошниця звичайна, 851 (Конотоп); тирлич хрещатий, 510 (Ушиця)

Толя — аконіт, 13

Томат — помідор звичайний, 656

Томин — кмин звичайний, 243

Томка — пахуча трава звичайна, 76 (Поділля); чапелоч південна, 563 (Херсонщина)

Тонколистник — ранник вузлуватий, 955

Топінамбур — соняшник бульбистий, 542

Топірник — в'язіль барвистий, 336

Топірчик — фіалка триколірна, 1101

Топник білий — королиця звичайна, 632

Тополя абруд — тополя біла, 827

- Тополя груба — тополя чорна, 828
 Тополя креслата — тополя чорна, 828
 Тополя кріслата — тополя чорна, 828
 Тополя осика — тополя біла, 827
 Тополя сребриста — тополя біла, 827
 Тополя сокорина — тополя чорна, 828
 Тополя срібна — тополя біла, 827
 Тополя трепета — осика, 829
 Тополь білий — тополя біла, 827
 Тополь білолистий — тополя біла, 827
 Тополь сребристий — тополя біла, 827
 Топорник — в'язіль барвистий, 336
 Торг — королиця звичайна, 632
 Ториця — шпергель звичайний, 989
 Торолька — королиця звичайна, 632
 Торонка синя — синюха блакитна, 807
 Торопки — нетреба колюча, 1108
 Тоша — тимофіївка лучна, 780
 Тоя — аконіт, 13 (Полісся); дельфіній яскраво-червоний, 392 (Овруччина)
 Тоя дібровна — аконіт дібровний, 14
 Тоя дрібна — аконіт молдавський, 16
 Тоя лісна — вербозілля звичайне, 662
 Тоя лісова — герань лучна, 515
 Тоя польова — герань криваво-червона, 517
 Тоядь — аконіт, 13
 Трава бичача — вовчуг польовий, 732
 Трава вовча — вовчуг польовий, 732
 Трава волова — вовчуг польовий, 732
 Трава грижна — очиток їдкий, 960
 Трава гусина — перстач гусячий, 833
 Трава животна — оман високий, 580
 Трава зборова — звіробій звичайний, 574
 Трава здорова — звіробій звичайний, 574
 Трава книшиста — грицики звичайні, 221
 Трава купківка — грястиця збірна, 380
 Трава куряча — спориш звичайний, 818
 Трава легенева — медунка лікарська, 855
 Трава лихорадочна — очиток їдкий, 960
 Трава молодильна — очиток їдкий, 960
 Трава-мурава — спориш звичайний, 818
 Трава оленячого язика — листовик сколопендровий, 785
 Трава пахуча — пахуча трава звичайна, 76
 Трава Романова — ромашка лікарська, 284
 Трава святого Тимотея — тимофіївка лучна, 780
 Трава собача — свинорий, 376
 Трава собачка — грястиця збірна, 380
 Трава треба — рутвиця жовта, 1019; р. мала, 1021
 Трава Якова — жовтозілля Якова, 964
 Травистка звичайна — тофільдія чашечкова, 1039
 Травка — конюшина лучна, 1045
 Травка бішена — перстач сріблястий, 835
 Травка сіянка — тимофіївка лучна, 780
 Трав'яна грушка — рутвиця жовта, 1019
 Трав'янець — гвоздика дельто-видна, 400; г. несправжньорозчепірена, 401; г. садова, 399
 Трав'янка — гвоздика дельто-видна, 400 (Вінниччина); зірочник лісовий, 999 (Дніпропетровщина)
 Трав'янка чашкувата — тофільдія чашечкова, 1032
 Трандахил — бузок звичайний, 1009

- Требіч — конюшина польова, 1039
 Тренталь — герань болотна, 514
 Трепела — тополя чорна, 828
 Третьякова — осика, 829
 Третьякова — осика, 829
 Третьякова — конюшина польова, 1039
 Третьякова — осика, 829
 Три брати — конюшина середня, 1043
 Тригольник — нетреба колюча, 1108
 Тригуза — водянка чорна, 438
 Тризілля — конюшина польова, 1039
 Трикутник-будяк — нетреба колюча, 1108
 Трилистник — бобівник трилистий, 698
 Трилистник — вороняче око звичайне, 757 (Сумщина); конюшина польова, 1039 (Хмельниччина); чина чорна, 613 (Волинь)
 Трилистник лісовий — конюшина середня, 1043
 Триножник — нетреба колюча, 1108
 Триперстень білий — конюшина гірська, 1044
 Трипутень — подорожник великий, 798
 Трипутник — подорожник великий, 798; п. середній, 800
 Трипуфель — скорзонера низька, 954
 Трифолія — бобівник трилистий, 698
 Трифоль — бобівник трилистий, 698
 Тріс — очерет звичайний, 784
 Трісенічка — трясучка середня, 171
 Трісирубичка — трясучка середня, 171
 Тріскавець — мак дикий, 754
 Трісулька — трясучка середня, 171
 Трісучка — трясучка середня, 171
 Тріфой — конюшина польова, 1039
 Трой-зілля — бобівник трилистий, 698 (Волинь); конюшина польова, 1039 (Прикарпаття)
 Тройлистник — бобівник трилистий, 698
 Тройноголов'як — черсак щетинистий, 414
 Тройня — конюшина середня, 1043
 Тройнячок — конюшина повзуча, 1046
 Тройцвіт — підсніжник звичайний, 494 (Покуття); фіалка триколірна, 1101 (Волинь)
 Тройця — герань лучна, 515
 Тройчак — плакун верболистий, 663
 Тройчисте зілля — лядвенець рогатий, 652
 Тройчисте сім'я — лядвенець рогатий, 652
 Тролін — полин естрагон, 102
 Тропечка — жабник польовий, 480
 Тропник — чина весняна, 618
 Троск — очерет звичайний, 784
 Тросник — очерет звичайний, 784
 Тростина — очерет звичайний, 784
 Тростина звичайна — очерет звичайний, 784
 Тростітник — очерет звичайний, 784
 Тростник — очерет звичайний, 784
 Тростовник — очерет звичайний, 784
 Тростомолоч — хондрила ситникова, 297
 Тростомолоч звичайна — хондрила звичайна, 297
 Трость — очерет звичайний, 784
 Тростьорубка — трясучка середня, 171
 Троща — очерет звичайний, 784 (Буковина); тимофіївка лучна, 780 (Волинь)
 Трошак — бруслина бородавчата, 475
 Троян — конюшина повзуча, 1046
 Троян сійний — коріандр посівний, 333

Троянда — печіночниця звичайна, 549 (Полтава); шипшина-собача, 896 (Прикарпаття)
 Труд — золототисячник малий, 260
 Трудниця — родовик лікарський, 942
 Трускавець — мак дикий, 754
 Трускавка — суніці зелені, 486; с. лісові, 485
 Труслин — ясокор борівий, 258
 Трустина — очерет звичайний, 784
 Трясенень — трясушка середня, 171
 Тряска — трясушка середня, 171 (Поділля); хвощ польовий, 444
 Трясолупки — грицики звичайні, 221
 Трясолупки звичайні — грицики звичайні, 221
 Трясулька — рутвиця блискуча, 1020
 Трясунка — трясушка середня, 171
 Трясушка — трясушка середня, 171
 Трясця — жовтець їдкий, 863
 Трясця-зілля — жовтець їдкий, 863
 Туполька — лобода шведська, 294
 Тургун — полин естрагон, 102
 Турецька меліса — змієголовник молдавський, 420
 Турецький біб — квасоля звичайна, 778
 Туриція — череда трироздільна, 160
 Туриця — липучка їжакова, 606 (Дніпропетровщина); нетреба колюча, 1108 (Прикарпаття); череда трироздільна, 160 (Волинь)
 Турій — листовик сколопендровий, 785
 Тур'ї язики — серпій красильний, 967
 Турнепе — ріпа, 170
 Турніпе — ріпа, 170
 Турья — листовик сколопендровий, 785
 Тут — шовковиця чорна, 705
 Тутина — шовковиця чорна, 705

Тучне зілля — очиток заяча капуста, 961
 Туя східна — біота східна, 804
 Туя хінська — біота східна, 804
 Тютюн — махорка, 919
 Тютюн простий — махорка, 719
 Тютюнець — нічна фіалка, 555
 Тягун-трава — горошок мишачий, 1089
 Тякиш — перстач гусячий, 833

У

Увередник — шолудивник болотний, 762
 Угіречник — огірочник лікарський, 163
 Ударник — приворотень стрункий, 33
 Удитки — купальниця європейська, 1052
 Удовів чобіт — фіалка триколірна, 1101
 Удотки — купальниця європейська, 1052
 Ужаче зілля — родовик лікарський, 948
 Ужачка — вужачка звичайна, 735; півники болотні, 586 (Сквира)
 Ужачки — півники болотні, 586
 Ужик — гірчак зміїний, 819
 Ужина — ожина сиза, 902
 Ужички — півники болотні, 586
 Ужовник — гірчак зміїний, 819
 Узик — перстач прямостоячий, 838 (Харківщина); смовдь гірська, 774 (Сумщина, Волинь)
 Укладник — астрагал солодколистий, 126 (Херсонщина); чина лісова, 616 (Черкащина); чина чорна, 613 (Полтавщина)
 Укріп — кріп городній, 68
 Укріп водяний — бугиля лісова, 77 (Ровенщина); омен водяний, 728 (Херсонщина)
 Укроп — кріп городній, 68
 Укропник — вех широколистий, 980
 Уксусне дерево — сумах коротковолосий, 883
 Уксусник — сумах коротковолосий, 883

Укуснове дерево — сумах коротковолосий, 883

Укусильник — частуха подорожникова, 34

Ум-да-розум — курячі очка польові, 60

Уман — блошниця звичайна, 851

Умен — оман високий, 580

Уміч білий — латаття біле, 724

Уразник — фіалка собача, 1097

Урвант — синяк червоний, 433

Урьет — вайда фарбувальна, 589

Усаня — нечуйвітер волохатенький, 561

Устели землю — підмаренник чіпкий, 501

Устелиноле — устелиполе піскове, 271

Устрой — часник, 40

Утренник — котяча м'ята звичайна, 715

Утри-хвіст — устелиполе піскове, 271

Утробашен — очиток їдкий, 960

Ухо ведмеже — оман високий, 580

Ухо лошакове — живокіст лікарський, 1005

Учитки — очиток їдкий, 960

Ушик — подорожник ланцетолистий, 797

Ушувка — осока звичайна, 234

Ф

Фаг — бук лісовий, 476

Фадьолина — бирючина звичайна, 638

Фадьолник — бирючина звичайна, 638

Фалок сивий — сиренія сива, 1006

Фалок стручковий — сиренія стручкова, 1007

Фасоля — квасоля звичайна, 778

Фасоля звичайна — квасоля звичайна, 778

Фасоля королька — квасоля вогняно-червона, 777

Фасоля червона — квасоля вогняно-червона, 777

Фасоль — квасоля звичайна, 778; к. золотиста, 1092

Фасуля — квасоля звичайна, 778

Фацелія медоносна — фацелія пижмолиста, 776

Фелинник — хвилівник звичайний, 92

Фига — смоковниця звичайна, 479

Фига властива — смоковниця звичайна, 479

Фига їдома — смоковниця звичайна, 479

Филійник — хвилівник звичайний, 92

Финавник — хвилівник звичайний, 92

Финики — смоковниця звичайна, 479

Фіалка добра — фіалка приємна, 1102

Фіалка песяча — фіалка собача, 1097

Фіалка принадна — фіалка приємна, 1102

Фіалка трибарвка — фіалка триколірна, 1101

Фіалка трибарвна — фіалка триколірна, 1101

Фіалка трьохцвіта — фіалка триколірна, 1101

Фізола — квасоля звичайна, 778

Фізоля — квасоля звичайна, 778

Філінник — хвилівник звичайний, 92

Філінник звичайний — хвилівник звичайний, 92

Філійник — хвилівник звичайний, 92

Філільник — хвилівник звичайний, 92

Філонник — хвилівник звичайний, 92

Фіомак — яловець звичайний, 591

Фірлетка — коронарія зозуляча, 335

Фісоль — квасоля золотиста, 1092

Фіявка — фіалка запашна, 1100

Фіялка — фіалка запашна, 1100;

ф. шершава, 1098

Фіялка алпійська — цикламен Кузнецова, 370

Фіялка дивовижна — фіалка дивна, 1099

Фіалка дурна — фіалка собача, 1097

Фіалка душиста — фіалка запашна, 1100

Фіалка космата — фіалка шершава, 1098

Фіалка лісова — фіалка дивна, 1099

Фіалка мохната — фіалка шершава, 1098

Фіалка пахуча — фіалка запашна, 1100

Фіалка полева — фіалка польова, 1096; ф. триколірна, 1101

Фіалка собача — фіалка собача, 1097

Фіалка трибарвиста — фіалка триколірна, 1101

Фіалки — печіночники звичайна, 549

Фіалки вечірні — нічна фіалка, 555

Фіалковий корінь — образки болотні, 193

Фолинь — дивина волосиста, 1071

Форостінки — брусниця, 1065

Фразен — ясен звичайний, 488

Францеватове зілля — вербозілля звичайне, 662

Францовник — герань лучна, 515

Фрасівник — ранник вузлуватий, 955

Фрасниця — ранник вузлуватий, 955

Фриза — малина, 903

Фризи — малина, 903

Фрицк — борщівник сибірський, 550

Фузириця — конюшина сунцевидна, 1041

Футарайки — бруслина бородавчаста, 475

Фуфермінт — м'ята перцева, 695

Фялок жовтий — лакфіоль садова, 286

Х

Хабз — бузина чорна, 940

Хабза — бузина чорна, 940

Хабзина — бузина чорна, 940

Хава — яглиця звичайна, 25

Хаврашок — резеда жовтенька, 874

Халдрейник — валеріана лікарська, 1066

Хатьма — лаватера тюрінгська, 620

Хвалівник — хвилівник звичайний, 92

Хвалільник — хвилівник звичайний, 92

Хвалінник — хвилівник звичайний, 92

Хвасоля — квасоля звичайна, 778

Хвасоль — квасоля золотиста, 1092

Хвастия звичайна — собача кропива звичайна, 626

Хвастия сиза — собача кропива сизувата, 627

Хвастия псячка — собача кропива звичайна, 626

Хвастия п'ятипала — собача кропива п'ятилопатева, 628

Хвастник травалий — переліска багаторічна, 700

Хвелинник — хвилівник звичайний, 92

Хвилиник — хвилівник звичайний, 92

Хвилівник — хвилівник звичайний, 92; дурман звичайний, 389 (Волинь)

Хвилільник — хвилівник звичайний, 92

Хвилічник — хвилівник звичайний, 92

Хвиловник — хвилівник звичайний, 92

Хвіст лисій — вовчуг польовий, 732

Хвіщ — хвощ зимовий, 446

Хвіялка — фіалка запашна, 1100

Хвойка — хвощ польовий, 444

Хвойлічник — хвилівник звичайний, 92

Хволильник — хвилівник звичайний, 92

Хвосяк звичайний — водяна сонка звичайна, 566

Хвостач — ахірофорус плямистий, 11 (Лисянка); хамерій вузьколистий, 283 (Кам'янець-Подільський)

Хвостник — водяна сосонка звичайна, 566

Хвостник звичайний — водяна сосонка звичайна, 566

Хвош — хвош зимовий, 446

Хвош — зірочник лісовий, 999 (Волинь); хвош зимовий, 446; х. польовий, 444; х. річковий, 445

Хвош зимній — хвош зимовий, 446

Хвош падиволос — хвош великий, 447

Хвош-сосонка — хвош зимовий, 441

Хвоя — сосна звичайна, 794

Хелишник — вовчуг польовий, 732

Химка — куколиця біла, 685

Хина — петрів хрест лускатий, 617

Хірок — огірок посівний, 361

Хлед — злинка канадська, 452

Хлед звичайний — злинка канадська, 452

Хлед острій — злинка гостра, 451

Хлезінь — лаватера тюрінгська, 620 (Коломия); свербига східна, 181 (Лівобережжя)

Хлібник — сусак зонтичний, 185

Хлопушка — міхурник деревовидний, 322

Хлопців любов — кульбаба лікарська, 1013

Хмелена — хміль звичайний, 568

Хмелик — конюшина темно-каштанова, 1047 (Звенигородщина); подорожник піщаний, 801 (Полтавщина)

Хмелина — хміль звичайний, 568

Хмелиня — хміль звичайний, 568

Хмелиця — хміль звичайний, 568

Хмелячник — хміль звичайний, 568

Хмель — хміль звичайний, 568

Хмель звичайний — хміль звичайний, 568

Хмельник — хміль звичайний, 568

Хмилля — хміль звичайний, 568

Хміль — хміль звичайний, 568

Хміль болотяний — хміль звичайний, 568

Хміль дикий — хміль звичайний, 568

Хмін — кмин звичайний, 243

Хмуняк — пахучка звичайна, 317

Хобз — бузина трав'яниста, 939

Хобза зелеста — бузина трав'яниста, 939

Холера — нетреба звичайна, 1109; н. колюча, 1108

Холерна трава — нетреба колюча, 1108

Холіра — нетреба колюча, 1108

Холодець — холодок лікарський, 117

Холодець лісовий — водяний хрін лісовий, 895

Холодок — ластовень лікарський, 1095 (Сумщина); холодок лікарський, 117

Холодок вовчатий — холодок лікарський, 117

Холодок вовчий — холодок лікарський, 117

Холодок заячий — буркун лікарський, 688 (Волинь); холодок лікарський, 117

Холодок звичайний — холодок лікарський, 117

Хопта — актея колосиста, 18 (Київщина); бузина трав'яниста, 939 (Карпати)

Хохлатка — ряст міцний, 341; р. порожнистий, 339

Храбина — горобина звичайна, 986

Храбуст — осот городній, 309; осот різнолистий, 308

Храпуст — будяк кучерявий, 229

Хрен — хрін звичайний, 95

Хреніца — хрінниця широколиста, 629

Хрестики — конюшина повзуча, 1046

Хрестів терен — гледичія колюча, 526

Хрестов посорошок — залізняк бульбистий, 782

Хрестова палочка — свербіжниця польова, 599

Хрестовик — китятки звичайні, 811

Хрестовник — китятки гіркуваті, 808; к. звичайні, 811

Хрестовник гіркий — китятки гіркуваті, 808

Хрещате зілля — вороняче око звичайне, 757

Хрещатий барвінок — конюшина повзуча, 1046 (Волинь); рутвиця мала, 1021 (Черкащина)

Хрещатик — апозерис смердючий, 81

Хрещатик осінній — любочки осінні, 624

Хрещатка — конюшина лучна, 1045

Хрещатник — гравілат міський, 521

Христова кров — звіробій звичайний, 574

Христовий корінь — хрестовий корінь бенедиктовий, 318

Христовий терен — гледичія колюча, 526

Христофорова трава — актея колосиста, 18

Хрін — хрін звичайний, 95

Хрін водяний — водяний хрін земноводний, 893 (Харків)

Хрін водяний — настурція лікарська, 712 (Полтавщина)

Хрін дикий — настурція лікарська, 712 (Полтавщина); водяний хрін австрійський, 894 (Дніпропетровщина)

Хрін собачий — хрінниця широколиста, 629

Хрін степовий — водяний хрін австрійський, 894

Хрінниця — хрінниця широколиста, 629

Хрінниця вонюча — хрінниця смердюча, 631

Хрінниця жовта — хрінниця пронизаноліста, 630

Хрінниця песья — хрінниця смердюча, 631

Хрінниця сіра — хрінниця крупковидна, 227

Хрінниця широколиста — хрінниця широколиста, 629

Хріновиця — кмин звичайний, 243

Хрінок — хрінниця широколиста, 629

Хрінок чесник — кінський часник черешковий, 35

Хробост — жостір проносний, 876

Хробус — будяк кучерявий, 229

Хробуст — будяк кучерявий, 229 (Черкащина); осот городній, 309 (Миргород); о. різнолистий, 308 (Жаб'є в Карпатах)

Хробуст жовтий — осот городній, 309

Хрон — хрін звичайний, 95

Хронниця — водяний хрін австрійський, 894

Хрупавка — суниця зелені, 486

Хрускавка — суниця зелені, 486

Хруставка — суниця зелені, 486

Хрустовка — мак дикий, 754

Хрустовець — мак дикий, 754

Хупавка — роман напівфарбувальний, 74; ромашка лікарська, 284 (Волинь)

Худуша — перестріч польовий, 681

Ц

Цанторія — золототисячник малий, 260

Цапак — жовтушник сіруватий, 459

Цап-царап — підмаренник чіпкий, 501

Цапчик — чебрець звичайний, 1029

Цар-зілля — жовтець отруйний, 870

Цар-зілля — аконіт, 13; а. шерстистовустий, 15; кремена гібридна, 769 (Прикарпаття); листовик сколопендровий, 785 (Поділля); підбіл звичайний, 1054 (Чернігівщина); чина чорна, 613 (Волинь)

Цар-трава — аконіт шерстистовустий, 15 (Поділля); кремена гібридна, 769 (Прикарпаття)

Цареві очки — росичка круглолиста, 423

Цареградська верба — лох вузьколистий, 435

Цареградська лоза — лох вузьколистий, 435

Царина — рододендрон жовтий, 882

Царичка — белладонна звичайна, 142

Царіградська лоза — лох вузьколистий, 435

Царська лоза — лох вузьколистий, 435

Царська свічка — дивина ведмежа, 1077; д. волосиста, 1071; д. залізняковидна, 1074; д. скіпетровидна, 1076

Царські свічки — дивина залізняковидна, 1074

Цварка — цмин пісковий, 543

Цвиковник — ясенець білий, 404

Цвиндух — борщівник європейський, 551

Цвинтурія — звіробій звичайний, 574 (Овруччина); золототисячник малий, 260 (Київщина, Прикарпаття)

Цвінтарка — золототисячник малий, 260

Цвінтурія — звіробій звичайний, 574

Цвірок — ялина європейська, 788

Цвіт васильковий — волошка синя, 253

Цвіт духовий — материнка звичайна, 742

Цвіт лоскутний — волошка синя, 250

Цвітна капуста — капуста городня, 166

Цвітун — злинка канадська, 452

Цвітуха — капуста городня цвітна, 166

Цебрик — чебрець звичайний, 1029

Цебрики — чебрець звичайний, 1029

Цебричок — чебрець звичайний, 1029

Цебринь — чебрець звичайний, 1029

Цебуля — цибуля городня, 36

Цевдль — цмин пісковий, 543

Цевнек — цмин пісковий, 543

Целідонія — чистотіл звичайний, 287

Центаврія — золототисячник малий, 260

Центорія — золототисячник малий, 260

Центурія — золототисячник малий, 260; маренка рожева, 118 (Волинь)

Центурка — золототисячник малий, 260

Ценцелія — хамерій вузьколистий, 283

Ценцерія — золототисячник малий, 260

Цепишник — карагана кушова, 224

Цепіжник — карагана кушова, 224

Цепляка — підмаренник чіпкий, 501

Церва — резеда жовтенька, 874

Цзмин — цмин пісковий, 543

Цибрик — чебрець звичайний, 1029; ч. Маршалла, 1028

Цибуля — цибуля городня, 36

Цибуля вічна — цибуля трубчаста, 37

Цибуля гадюча — цибуля кругла, 39

Цибуля луската — цибуля городня, 36

Цибуля зимівка — цибуля трубчаста, 37

Цибуля зимова — цибуля трубчаста, 37

Цибуля кухонна — цибуля городня, 36

Цибуля лісова — цибуля гірська, 38

Цибуля огортчаста — цибуля городня, 36

Цибуля плудистець — цибуля трубчаста, 37

Цибуля семилітка — цибуля трубчаста, 37

Цибулька — цибуля гірська, 38

Цибульник — цибуля городня, 36

Циганка — чина чорна, 613

Циганки — ломиніс цілолистий, 314

Цикорій — кульбаба лікарська, 1013 (Херсонщина); цикорій дикий, 303

Цикорія — кульбаба лікарська, 1013 (північний Крим)

Цикорія дика — цикорій дикий, 303

Цикута — цикута отруйна, 304

Цинобер — цмин пісковий, 543

Цинобрань — цмин пісковий, 543

Цинобрик — вербозілля лучне, 660

Цинтоврія — золототисячник малий, 260

Цинторія — золототисячник малий, 260

Циприс — кипарис вічнозелений, 365

Ципрус — кипарис вічнозелений, 365

Ципуга корчевата — карагана кущова, 224

Цитварове зілля — полин приморський, 104

Цитринова м'ята — меліса лікарська, 689

Цихонь — вероніка дібровна, 1081

Цицак — медунка лікарська, 855 (Волинь); шолудивник Кауфмана; 761 (Полтавщина)

Цібуля — цибуля городня, 36

Цікорій — цикорій дикий, 303

Цінторія — золототисячник малий, 260 (Карпати); підмаренник справжній, 506 (Буковина)

Цінторка — золототисячник малий, 260

Цінтурія — золототисячник малий, 260 (Прикарпаття); підмаренник справжній, 506 (Буковина)

Цінціпер — кмин звичайний, 243

Ціплянка — підмаренник чіпкий, 260

Цірцея звичайна — цирцея звичайна, 306

Цмин — кмин звичайний, 243; цмин пісковий, 543

Цмин жовтий — цмин пісковий, 543

Цмин розовий — котячі лапки дводомні, 71

Цміль — хміль звичайний, 568

Цмін — цмин пісковий, 543

Цмін жовтий — цмин пісковий, 543

Цмін — цмин пісковий, 543

Цоркола — сокирки польові, 327

Цукеркова трава — миріс запашний, 709

Цукорія — кульбаба лікарська, 1013

Цукорки — сокирки польові, 327

Цукрівка — стокротки багаторічні, 151

Цюцьки — королиця звичайна, 632

Цяточка — стокротки багаторічні, 151

Цьмин — цмин пісковий, 543; котячі лапки дводомні, 71 (Черкащина)

Цьміль — цмин пісковий, 543

Ч

Чабер — чебрець звичайний, 1029

Чабор — чебрець звичайний, 1029

Чебрець — чебрець звичайний, 1029

Чабрик — чебрець звичайний, 1029

Чабрик великий — чебрець Маршаллів, 1028

Чабрик материнка — чебрець звичайний, 1029

Чабрик польовий — материнка звичайна, 742

Чабур — чебрець звичайний, 1029

Чай — степовий гірчак звичайний, 19

Чай-іван — хамерій вузьколистий, 283

Чайна трава — оман шершавий, 581

Чак — актея колосиста, 18

Чакло — актея колосиста, 18

Чакло колосове — актея колосиста, 18

Чакон — рогіз широколистий, 1056

Чантурія — золототисячник малий, 260

Чаплижник — чаполоч пахуча, 564

Чапол — чаполоч пахуча, 564

Чаполось — кунічник наземний, 189

Чаполоть — кунічник наземний,

189 (Херсонщина); чаполоч пахуча, 564 (Звенигородка, Одещина, Херсонщина).

Чаполоч — куничник наземний, 189 (Запоріжжя); мишій зелений, 971 (Полтавщина); чаполоч пахуча, 564

Чаполь — чаполоч пахуча, 564

Чапон — рогіз вузьколистий, 1055

Чапороч — багатоніжка звичайна, 826

Чапуга — куничник наземний, 189

Чапула — чаполоч пахуча, 564

Чапула — куничник наземний, 189

Чар-зілля — глуха кропива біла, 602

Чарник — арніка гірська, 96

Чарниці — чорниця, 1063

Чартополох — відкасник безстеблій, 236

Часник гадячий — очиток їдкий, 960

Часник городній — часник, 40

Часничка лікарська — кінський часник черешковий, 35

Часнок кінський — кінський часник черешковий, 35

Частуха — мильнянка лікарська, 944 (Харківщина); частуха подорожникова, 34

Чахиця — грудниця звичайна, 353

Чахниця — грудниця звичайна, 353

Чачавиця — сочевиця харчова, 623

Чвірк — модрина європейська, 608

Чебер — чебрець звичайний, 1029; ч. Маршалла, 1023

Чебрек — чебрець звичайний, 1029

Чебрець — перстач прямостоячий, 838 (Харківщина); самосил гайовий, 1015 (Київщина); чебрець звичайний, 1029; ч. Маршалла, 1028

Чебрець — красний — чебрець Маршалла, 1028

Чебрець лісовий — самосил гайовий, 1015

Чебрець степовий — чебрець Маршалла, 1028

Чебрик — чебрець звичайний, 1029 (Васильків, Моринці); ч. Маршалла, 1028 (Полтава)

Чебрик материнка — чебрець звичайний, 1029

Чебричок — чебрець звичайний, 1029

Чебчик — чебрець звичайний, 1029

Чебчик городній — чебрець звичайний, 1029

Чемелина — бруслина європейська, 474

Чемер — валеріана лікарська, 1066 (Сумщина); чемериця біла, 1067 (Харківщина, Волинь)

Чемерика — чемериця біла, 1067

Чемериця — купина лікарська, 814 (Сумщина); чемериця біла, 1067; ч. Лобеля, 1068 (Коростишів); ч. чорна, 1069 (Київщина);

чемерник чорний, 546 (Дніпропетровщина)

Чемериця жовтава — чемериця Лобелієва, 1068

Чемериця чорна — чемерник чорний, 546

Чемеричник — чемерник чорний, 546

Чемерка — чемериця біла, 1067; ч. Лобелієва, 1068

Чемерка лугова — чемериця біла, 1067

Чемерник — чемериця біла, 1067; чемерник чорний, 546

Чемерник чорний — чемериця чорна, 1069

Чемерник — чемерник червонуватий, 547; буркун лікарський, 688 (Дніпропетровщина)

Чемерник прибагрийстий — чемерник червонуватий, 547

Чемерник пурпуровий — чемерник червонуватий, 547

Чемерниця — чемериця біла, 1067

Чемеруха — чемериця біла, 1067 (Поділля); чемерник червонуватий, 547 (Прикарпаття); ч. чорний, 546 (Львів)

Чемурик — буркун лікарський, 688

Чениця — чорниця, 1063.
 Ченишин — яловець звичайний, 591
 Чепляк — підмаренник чіпкий, 501
 Чепчик — кравник пізній, 727 (Звенигородка); чебрець звичайний, 1029 (Васильків); ч. Маршаллів, 1028 (Черкащина)
 Чепчик богородишній — чебрець звичайний, 1029
 Чепчик городній — чебрець звичайний, 1029
 Чепчик материнка — чебрець звичайний, 1029
 Чепчик степовий — чебрець звичайний, 1029
 Черваточник — перстач сріблястий, 835
 Червачник — кудрявець Софії, 394
 Червенець — підмаренник справжній, 506
 Червень — синяк червоний, 433
 Червець — перстач прямостоячий, 838 (Кам'янець-Подільський); п. сріблястий, 835 (Полтава, Сумщина)
 Червечник — перстач сріблястий, 835
 Червитчук — перстач сріблястий, 835
 Червичник — куколиця біла, 685 (Волинь); перстач неблскухий, 839 (Харківщина); перстач пісковий, 834 (Сумщина); п. сірий, 837 (Львів); п. сріблястий, 835 (Ушиця)
 Червишник — герань лучна, 515 (Харківщина); перстач сріблястий, 835 (Поділля)
 Червінник — перстач прямостоячий, 838
 Червогонник — пароліст звичайний, 1115
 Червоний корінь — синяк червоний, 433
 Червоний орішок — конюшина лучна, 1045
 Червоні зірки — вербена лікарська, 1078
 Червошник — перстач прямостоячий, 838
 Червук — липа серцелиста, 1030

Черв'янець — перстач сріблястий, 835
 Червець — грицики звичайні, 221
 Черевики — черевички зозуліні, 379
 Черевिशник — грицики звичайні, 221; котяча м'ята паннонська, 716 (Хмельниччина); підмаренник справжній, 506 (Сумщина, Харківщина)
 Черевички — аконіт, 13 (Львів); сокирки польові, 327 (Остер); чина весняна, 618 (Київщина)
 Черевички Божої матері — розрив-трава звичайна, 578
 Черевичник — котяча м'ята паннонська, 716
 Черевичок — черевички зозуліні, 379
 Черевичок жовтий — черевички зозуліні, 379
 Черевичок хороший — черевички зозуліні, 379
 Череда звичайна — череда трироздільна, 160
 Чередник — гірчак перцевий, 821 (Херсонщина, Одещина); чорнокорінь лікарський, 377 (Херсонщина)
 Чередун — череда поникла, 159
 Чередун звичайний — череда трироздільна, 160
 Черевна трава — гірчак зміїний, 819
 Черемиця — підмаренник справжній, 506
 Черемуха — черемха звичайна, 750
 Черемха — черемха звичайна, 750
 Черемшина — бруслина бородавчата, 475 (Прикарпаття); черемха звичайна, 750 (Поділля, Карпати)
 Череп — яловець звичайний, 591
 Черепаня — рожка рожева, 32
 Черепашині черевички — коронарія зозуляча, 335
 Черепашник — вероніка широколиста, 1087
 Черетниця — куничник наземний, 189

- Черетниця багнова — куничник
непомітний, 190
Черетниця звичайна — куничник
наземний, 189
Черетянка — куничник непоміт-
ний, 190
Череша — черемха звичайна,
750
Черешня птича — черешня, 268
Черімха — черемха звичайна,
750
Черімха звичайна — черемха
звичайна, 750
Черкес — чемериця біла, 1067
Чермил — бруслина європейсь-
ка, 474
Чернець — актея колосиста, 18
Черника — чорниця, 1063
Черниці — чорниця, 1063
Черниця — чорниця, 1063
Черника — чорниця, 1063
Чернишник — чорниця, 1063
Чернобель — полин звичайний,
110
Чернобиль — полин звичайний,
110
Чернобиль — полин звичайний,
110
Чернобильник — полин звичай-
ний, 110
Черноклен — клен татарський, 6
Черноклина — клен татарський,
6
Чернушка — ластовень лікарсь-
кий, 1095
Чернушка дика — чорнушка по-
льова, 720
Черсак — головатень круглого-
ловий, 431 (Львівщина); відкас-
ник безстеблний, 236; черсак лісо-
вий, 413
Черсак штивноволосий — черсак
щетинистий, 414
Черсаки — мигдаль степовий, 57
Черсик — мигдаль степовий, 57
Черсики — мигдаль степовий,
57
Чертополох — будяк пониклий,
230
Черябин — яловець звичайний,
591
Черяпін — яловець звичайний,
591
Чесак — черсак лісовий, 413
Чеснак — часник, 40
Чесник — часник, 40
Чесник жовтий — зірочки жовті,
40
Чесник заячий — цибуля кругла,
39
Чесник кінський — кінський час-
ник черешковий, 35
Чесник коров'ячий — зірочки
жовті, 493
Чесничок — цибуля кругла, 39
Чеснік — часник, 40
Чеснок — пізньоцвіт осінній,
321
Чеснок дикий — пізньоцвіт осін-
ний, 321
Чеснок — цибуля кругла, 39;
часник, 40
Чесночна трава — кінський час-
ник черешковий, 35
Четвертушка чотирилиста —
марсilea чотирилиста, 674
Четки — алтея лікарська, 46
Чечавиця — сочевиця харчова,
623
Чечевиця — сочевиця харчова,
623
Чечевичка — чина бульбиста,
617
Чечевички — чина земляна,
617
Чечериця — петрів хрест луска-
тий, 612
Чиберка — чуфа, 378
Чибесинний носок — горішок ми-
шачий, 1089
Чибор — чебрець звичайний,
1029
Чибрець — чебрець звичайний,
1029
Чибрик — чебрець звичайний,
1029
Чибрик полонинський — чебрець
звичайний, 1029
Чигина — перстач гусячий, 833
Чижик — плоскуха звичайна,
429
Чина жовта — чина лучна, 615
Чина розова — чина бульбиста,
617
Чиняпень — яловець звичайний,
591
Чирейник — рутвиця блискуча,
1020

Чискунь — мушмула звичайна, 701

Чискунь істий — мушмула звичайна, 701

Чискунь німецький — мушмула звичайна, 701

Чисник — часник, 40

Чистець — гравілат міський, 521 (Львівщина); залізник колючий, 781 (Херсонщина); зірочник лісовий, 999 (Київщина); льонок звичайний, 644 (Полтава: околиці); оман верболистий, 583 (Поділля); очиток їдкий, 960 (Прикарпаття); перестріч лучний, 684 (Харківщина); підмаренник м'який, 503 (Волинь); чистець однорічний, 992 (Херсонщина); ч. прямий, 995 (Поділля); чистотіл звичайний, 287 (Сумщина)

Чистець білий — чистець однорічний, 992

Чистець болотяний — чистець болотний, 994

Чистець жовтий — чистотіл звичайний, 287

Чистець лісовий — зірочник лісовий, 999

Чистець німецький — чистець германський, 993

Чистець річний — чистець однорічний, 992

Чистик — вероніка колосиста, 1085 (Чернігівщина); жовтець їдкий, 862 (Полтавщина); льонок звичайний, 644 (Чернігівщина); материнка звичайна, 742 (Волинь); очиток їдкий, 960 (Прикарпаття); чина весняна, 618 (Сумщина); чистець прямий, 995 (Поділля); чистотіл звичайний, 287 (Бессарабія)

Чистик жовтий — чистотіл звичайний, 287 (Буковина)

Чистик пісочний — льонок звичайний, 644

Чистик розовий — чина чорна, 613

Чистник — жовтець їдкий, 863 (Черкащина); пшінка весняна, 478 (Київщина: північ)

Чистняк — чистець прямий, 995

Чисток — зірочник лісовий, 999

Чистотіл — вероніка широколиста, 1087 (Сумщина); чистець прямий, 995 (Ушиця); чистотіл звичайний, 287 (Причорномор'я, Харківщина, Черкащина, Конотоп, Полтавщина)

Чистуха — мильнянка лікарська, 944 (Лісостеп); переліска багаторічна, 700 (Херсонщина)

Чистяк — чина весняна, 618 (Чернігівщина); пшінка весняна, 478 (Причорномор'я); чистець прямий, 995 (Вінниччина); чистотіл звичайний, 287 (Прикарпаття)

Чисуїк — вербозілля звичайне, 662

Чичина весняна — стокротки багаторічні, 151

Чичинчик — волошка синя, 250

Чичник — кульбаба лікарська, 1013

Чишка — мушмула звичайна, 701

Чишки — мушмула звичайна, 701

Чіпиця — суріпиця звичайна, 146

Чірямин — яловець звичайний, 591

Чіряпен — яловець звичайний, 591

Чісник — часник, 40

Чісник гідючий — цибуля переможна, 43

Чісник лісовий — цибуля ведмежа, 42

Чісник плідистець — цибуля трубчаста, 37

Чісник-побідник — цибуля переможна, 43

Чісник-поровий — цибуля часникова, 41

Чісник рокамболь — цибуля часникова, 41

Чісника звичайна — кінський часник черешковий, 35

Чіснок — часник, 40

Чічка жовта — жовтець їдкий, 863

Чічник — кульбаба лікарська, 1013

Чішник дикий — підсніжник звичайний, 494

Чорнотал — верба сива, 923
 Чорноталь — верба сива, 923
 Чорнотоя — аконіт, 13
 Чорнотурка — пшениця тверда, 1051
 Чорноцвіт — цирцея звичайна, 304
 Чорношир — черношир звичайний, 369
 Чорнушка — кмин звичайний, 243
 Чорнушка дика — чорнушка польова, 720
 Чорнушка полева — чорнушка польова, 720
 Чорнушка рілльова — чорнушка польова, 720
 Чортиполох — миколайчики сині, 457
 Чортів оріх — водяний горіх плаваючий, 1036
 Чортів терен — держи-дерево звичайне, 752
 Чортів хліб — куряча сліпота звичайна, 722
 Чортів хлібчик — куряча сліпота звичайна, 722
 Чортова борода — комонник лучний, 1003 (Волинь); ластовень лікарський, 1095 (Черкащина); свербіжниця польова, 599 (Прикарпаття, Поділля)
 Чортова борода інакша — комонник лучний, 1003
 Чортова колючка — держи-дерево звичайне, 752
 Чортова м'ята — рутвиця ординолиста, 1018
 Чортове дзеркало — повитиця одностовпчикова, 368
 Чортове зілля — валеріана лікарська, 1066
 Чортове помело — омела біла, 1104
 Чортове ребро — валеріана лікарська, 1066 (Київщина); ломиніс прямий, 315 (Поділля); нетреба колюча, 1108 (Херсонщина)
 Чортові горіхи — водяний горіх плаваючий, 1036
 Чортові нитки — повій звичайний, 655

Чортові оріхи — водяний горіх плаваючий, 1036
 Чортові плеті — повій звичайний, 655
 Чортогон-трава — комонник лучний, 1003
 Чортополох — відкаси́к безстеббий, 236 (Прикарпаття); будяк пониклий, 230 (Буковина); дурман звичайний, 389 (Поділля); миколайчики польові, 455 (Сумщина, Харківщина); нетреба звичайна, 1109 (Прикарпаття); нетреба колюча, 1108 (там же); оман високий, 580 (Херсонщина); повій звичайний, 655 (Кіровоград); татарник звичайний, 734 (Поділля); хрестовий корінь бенедиктинський, 318 (Івано-Франківськ)
 Чорноягідник — жостір проносний, 876
 Чосник іспанський — цибуля часникова, 41
 Чосничка лікарська — кінський часник черешковий, 35
 Чосновиця — кінський часник черешковий, 35
 Чотирилистник — вороняче око звичайне, 757
 Чуб — горобина звичайна, 986
 Чубатник — модрина європейська, 608
 Чубрець — чебрець звичайний, 1029
 Чудофай — дурман звичайний, 389
 Чужоварник — залізняк бульбистий, 782
 Чукрівка — стокротки багаторічні, 151
 Чума́к — сумах коротковолосий, 883
 Чупринка — тонконіг лучний, 806

Ш

Шабальник — айр тростинний, 17
 Шавар — айр тростинний, 17
 Шавлії — шавлія лікарська, 933
 Шавлія — шавлія лікарська, 933; ш. лучна, 934

Шавлія дика — шавлія мускатна, 935
 Шавлія лукова — шавлія лучна, 934
 Шавлія моклячник — шавлія клейка, 931
 Шавлія похилена — шавлія поникла, 932
 Шавля дика — шавлія мускатна, 935
 Шада — цибуля городня, 36
 Шал — оман верболистий, 583
 Шалана — айр тростинний, 17
 Шалата дика — арніка гірська, 96
 Шалашник — перстач прямосто-
 ячий, 838
 Шалвія — шавлія лікарська, 933; ш. лучна, 934
 Шалвія лікарська — шавлія лі-
 карська, 933
 Шалвія свиняча — шавлія кіль-
 часта, 937
 Шаленець — пажитниця п'янка, 649
 Шалениця — пажитниця п'янка, 649
 Шалина — очерет звичайний, 784; рогіз вузьколистий, 1055
 Шалій — пажитниця п'янка, 649 (Галичина); цикута отруйна, 304 (Лемківщина)
 Шалійка — пажитниця п'янка, 649
 Шалітра — пажитниця п'янка, 649
 Шаліянка — пажитниця п'янка, 649
 Шалка — пажитниця п'янка, 649
 Шалфей — шавлія лікарська, 933
 Шалфія — шавлія лікарська, 933
 Шалхвея — шавлія лікарська, 933
 Шальвія липка — шавлія клейка, 931
 Шальвія угорська — шавлія ефі-
 опська, 930
 Шальник — пижмо звичайне, 1012
 Шандра — глуха кропива пурпу-
 рова, 605 (Умань); котяча м'ята
 звичайна, 715 (Біла Церква);

м'ята блісна, 696 (Поділля);
 м'яточник чорний, 145 (Харків-
 щина); пахучка звичайна, 317
 (Полтавщина); розхідник зви-
 чайний, 673 (Умань); шандра
 звичайна, 673 (Херсонщина, Чер-
 кащина, Київщина)
 Шандра гребеняста — ельшоль-
 ція гребінчаста, 436
 Шандра пахуча — котяча м'ята
 звичайна, 715
 Шанта — шандра звичайна, 673
 Шанта правдива — котяча м'ята
 звичайна, 715
 Шантай — собача кропива сизу-
 вата, 627; с. к. звичайна, 626; с. к.
 п'ятилопатева, 628
 Шапочки — конюшина гірська,
 1044
 Шапочник — кремена гібридна,
 769
 Шапошник — кремена гібридна,
 769
 Шапран дикий — пізньоцвіт осін-
 ній, 321
 Шарило — синяк звичайний,
 434
 Шарлай — волошка несправж-
 ньоблідолускова, 256
 Шатер — лещиця волотиста, 538
 Шафран — пізньоцвіт осінній,
 321
 Шафран весник — шафран
 справжній, 358
 Шафран дикий — пізньоцвіт осін-
 ній, 321; сафлор красильний,
 242 (Буковина)
 Шафран луговий — пізньоцвіт
 осінній, 321
 Шачавиця — сочевиця харчова,
 623
 Шаш — очерет звичайний, 784
 (Карпати); півники садові, 584
 (Запоріжжя); рогіз вузьколист-
 тий, 1055 (Прикарпаття)
 Шаш голубий — півники садові,
 584
 Швар — осока звичайна, 234
 Швець — скумпія звичайна,
 344
 Швигавка польова — подорож-
 ник середній, 800
 Швир — щирія звичайна, 53

- Швириця — шириця лободовидна, 51
Шева — шавель кучерявий, 911
Шева сільська — шавель кучерявий, 911
Шевлія — шавлія лікарська, 933
Шевлія лучна — шавлія лучна, 934
Шевлія свинюх — шавлія кільчаста, 937
Шевлуг — верба п'ятитичинкова, 925
Шевське дерево — скумпія звичайна, 344
Шеленеч — пажитниця п'янка, 649
Шеленець — пажитниця п'янка, 649
Шелест — мак дикий, 754 (Прикарпаття); яглиця звичайна, 25 (Полтавщина, Поділля)
Шелестун — вовчуг польовий, 732
Шелець — пажитниця п'янка, 649
Шелій — пажитниця п'янка, 649
Шелковиця — шовковиця біла, 704
Шеломниця копієлиста — шоломниця списолиста, 958
Шелюг — верба гостролиста, 919; в. пурпура, 926; в. п'ятитичинкова, 925; в. сива, 923
Шелюга — верба гостролиста, 920; в. пурпура, 926; в. сива, 923
Шелюжина — верба гостролиста, 919
Шельвія — шавлія лікарська, 933
Шельвія лікарська — шавлія лікарська, 933
Шельмовка — злинка канадська, 452
Шенда — котяча м'ята звичайна, 715
Шепшина — шипшина собача, 896
Шерошниця — маренка рожева, 118
Шерстке зілля — горобейник польовий, 179
Шерстянка — біловус стиснутий, 711
Шершавка — підмаренник запашний, 504
Шестка — конвалія звичайна, 328
Шець — обліпіха крушиновидна, 565
Шець саклаковий — обліпіха крушиновидна, 565
Шийка ракова — гірчак зміїний, 819
Шикша — водянка чорна, 438
Шилига — верба сива, 923
Шильник — китятки польові, 809 (Київщина); частуха подорожників, 34 (Херсонщина)
Шипарина — шипшина собача, 896
Шипишна — жабрій гарний, 498
Шиплина — шипшина собача, 896
Шиплина звичайна — шипшина собача, 896
Шипшина яблунувата — шипшина волохата, 899
Шипшинник — шипшина собача, 896
Широколистий — ранник вузлуватий, 955
Широт зеленоцвітний — любка зеленоцвіта, 803
Широт парлист — любка дволиста, 802
Ширяш — еремур гарний, 449
Шиска — мушмула звичайна, 701
Шискач — очиток їдкий, 960
Шівник — шавель кислий, 906
Шкабіоза — свербіжниця польова, 599
Шкарлупа — свербига східна, 181
Шквирк — модрина європейська, 608
Шквір — модрина європейська, 608
Шквірк — модрина європейська, 608
Шквірок — модрина європейська, 608
Шкорух — горобина звичайна, 986
Шлюз — алтея лікарська, 46

- Шляз — калачики лісові, 672
 Шльоз — калачики лісові, 672
 Шмандра — шандра звичайна, 673
 Шмаркотиння — паслін чорний, 982
 Шмерека — ялина європейська, 788; ялиця біла, 1 (Карпати)
 Шмир — бромус польовий, 172
 Шовк дикий — ваточник сирійський, 116
 Шовкова косиця — білотка альпійська, 625
 Шовкова трава — вовчуг польовий, 732 (Овруччина); ковила пірчаста, 1001 (Поділля, Лісостеп); осока шершава, 233
 Шовковиця — шовковиця біла, 704; ш. чорна, 705
 Шовковиця царградська — шовковиця чорна, 705
 Шовкун — шовковиця біла, 704
 Шовчина звичайна — ваточник сирійський, 116
 Шовчина сирійська — ваточник сирійський, 116
 Шоколадна трава — мнріс запашний, 709
 Шоловій — шавлія лікарська, 933; ш. лучна, 934
 Шолудивник — ш. Кауфмана, 761
 Шольвія — шавлія поникла, 932
 Шорстке зілля — синяк звичайний, 434
 Шосевиця — сочевиця харчова, 623
 Шоцевиця — сочевиця харчова, 623
 Шояшник — соняшник однорічний, 541
 Шпажник — юсарик черепитчасті, 522
 Шпараг — холодок лікарський, 117
 Шпараг ужиточний — холодок лікарський, 117
 Шпарага — холодок лікарський, 117
 Шпараги — холодок лікарський, 117
 Шпараговий ряст — петрів хрест лускатий, 612
 Шпариж — спориш звичайний, 818
 Шпергель осінній — шпергель звичайний, 989
 Шпергель польовий — шпергель звичайний, 989
 Шпинат — шпинат городній, 990
 Шпинат волоковий — шпинат городній, 990
 Шпинз — чемерник червонуватий, 547
 Шпиц — чемерник червонуватий, 547
 Шпінак — шпинат городній, 990
 Шпінат — шпинат городній, 990
 Шпінат волоковий — шпинат городній, 990
 Шпорис — спориш звичайний, 818
 Шпорих — спориш звичайний, 818
 Шпориш — спориш звичайний, 818
 Шпоришки — смородина звичайна, 888
 Шпорічки — смородина звичайна, 888
 Шпорок — шпергель звичайний, 989
 Шпуришки — смородина звичайна, 888
 Штанодер — рододендрон жовтий, 882
 Штанодран — рододендрон жовтий, 882
 Штанодроп — рододендрон жовтий, 882
 Шувар — аїр тростинний, 17 (Поділля, Прикарпаття); кунічник наземний, 189 (Буковина); ожика волосиста, 654 (Яремча)
 Шульга — омела біла, 1104
 Шумелянка — кормова капуста, 166
 Шуніце — суніці лісові, 485
 Шупиця — шипшина собача, 896
 Шуплина — шипшина собача, 896
 Шупшина — шипшина собача, 896

Шурове зілля — синяк звичайний, 434

Шушавиця — сочевниця харчова, 623

Шшев — шавель кислий, 906

Щ

Щабрик — чебрець звичайний, 1029

Шава — шавель горобиний, 907; щ. кислий, 906; щ. кінський, 910

Шава заяча — шавель кислий, 906

Шавай водяний — шавель прибережний, 912

Шавай кінський — шавель прибережний, 912

Щавелек — квасениця звичайна, 746

Щавель — квасениця звичайна, 746 (Дніпропетровщина); шавель кислий, 906

Щавель горобинець польовий — шавель горобиний, 907

Щавель горобиний — шавель кучерявий, 911

Щавель гороб'юшка — шавель горобиний, 907

Щавель гороб'ячий — шавель кислий, 906; шавель кучерявий, 911

Щавель городний — шавель шпинатний, 913

Щавель гусиний — шавель горобиний, 907

Щавель заячий — шавель горобиний, 907

Щавель кінський — шавель кучерявий, 911; шавель лісовий, 914

Щавель кіслий — шавель кислий, 906

Щавель купчастий — шавель кінський, 910

Щавель насський — шавель горобиний, 907; шавель кислий, 906

Щавель овечий — шавель горобиний, 907

Щавель польовий — шавель горобиний, 907

Щавель садовий — шавель шпинатний, 913

Щавель сорочий — шавель горобиний, 907

Щавий — шавель горобиний, 907

Щавій — шавель альпійський, 908 (Карпати); шавель горобиний, 907 (Прикарпаття, Карпати); шавель кислий, 906; шавель кінський, 910

Щавій альпійський — шавель альпійський, 908

Щавій береговий — шавель прибережний, 912

Щавій водяний — шавель водяний, 909; шавель прибережний, 912

Щавій квасець — шавель горобиний, 907

Щавій кудерявий — шавель кучерявий, 911

Щавій кучерявий — шавель кучерявий, 911

Щавій п'ютятник — шавель кислий, 906

Щавій туполистий — шавель лісовий, 914

Щавіль — шавель кінський, 910

Щавка — шавель горобиний, 907

Щавлик — шавель горобиний, 907; шавель кислий, 906

Щавлик горобиний — шавель горобиний, 907

Щавлик сорочий — шавель горобиний, 907

Щавлук — шавель горобиний, 907

Щавлук горобиний — шавель горобиний, 907

Щавлюк — шавель горобиний, 907

Щавль — шавель горобиний, 907

Щавлик — шавель горобиний, 907; щ. кислий, 906

Щавух — квасениця звичайна, 746

Щалка — шавель горобиний, 907

Щебрець — борщівник європейський, 551 (Волинь); чебрець звичайний, 1029 (Харківщина)

Щебрець звичайний — борщівник європейський, 551

Щебрик — щебрушка польова, 12

Щебрик польовий — щебрушка польова, 12
Щебрушка звичайна — пахучка звичайна, 317
Щева — щавель кислий, 906
Шевій — щавель горобиний, 907; щ. кислий, 906
Шемелина — медунка вузьколиста, 852
Шемелина вузьколиста — медунка вузьколиста, 852
Шемелина звичайна — медунка лікарська, 855; медунка темна, 853
Шемелина магенька — медунка м'якенька, 854
Шемелина синя — медунка вузьколиста, 852; медунка лікарська, 855
Щербак — серпій красильний, 967
Щербанець жовтий — апозерис смердючий, 81
Щербанець звичайний — апозерис смердючий, 81
Щербань малий — апозерис смердючий, 81
Щербач — борщівник європейський, 551
Щербач звичайний — борщівник європейський, 551
Щербач сибірський — борщівник сибірський, 550
Щерець — чебрець звичайний, 1029
Щериця — щириця звичайна, 53
Щетин зелений — мишій зелений, 971
Щетовник — нечуйвітер зонтичний, 562
Щетячка — біловус стиснутий, 711
Щибець — чебрець звичайний, 1029
Щибрець — чебрець звичайний, 1029
Щивель кінський — щавель курчавий, 911
Шиковиця — хвилівник звичайний, 92
Шипальник — жовтозілля Якова, 964
Шиповник — хвилівник звичайний, 92

Шир — переліска однорічна, 699 (Прикарпаття); щириця біла, 50 (Поділля); щ. лободовидна, 51 (Поділля)
Шир-зілля — переліска багаторічна, 700
Шир білий — щириця біла, 50
Шир більший — щириця звичайна, 53
Шир звичайний — щириця звичайна, 53
Шир менший — щириця лободовидна, 51
Шир річний — переліска однорічна, 629
Шир тривкий — переліска багаторічна, 700
Шир червоний — щириця хвостата, 52
Ширей — щириця звичайна, 53; щ. лободовидна, 51
Ширець — зіронник середній, 1000
Ширець — волошка синя, 250 (Запоріжжя); зіронник середній, 1000 (Полісся); щириця звичайна, 53
Ширець городній — щириця звичайна, 53
Щириця — щириця біла, 50; щ. хвостата, 52
Ширій — щириця звичайна, 53
Щирійка — щириця лободовидна, 51
Шистик — чистець однорічний, 992
Шисток — чистець прямий, 995
Щіва — щавель лісовий, 914
Шівник — щавель горобиний, 907; щ. кислий, 906
Шітка — черсак лісовий, 413
Шіточка — черсак лісовий, 413
Шіточки — черсак лісовий, 413
Шітчина — черсак лісовий, 413
Шобрик — чебрець звичайний, 1029
Шур — щириця звичайна, 53

Ю

Юд — горобина звичайна, 986
Юда — горобина звичайна, 986
Юдза — рижій бурачковий, 199
Юдик — горобина звичайна, 986

Юдина — горобина звичайна, 986

Юдине дерево — церцис стручковий, 275

Юзепки — гісоп лікарський, 576

Юзефка — гісоп лікарський, 576 (Васильків, околиці Києва); золототисячник малий, 260 (Херсонщина)

Юзефки — гісоп лікарський, 576

Юзефок — гісоп лікарський, 576

Юзефок лікарський — гісоп лікарський, 576

Юзинок — гісоп лікарський, 576

Юрики — петрів хрест лускатий, 612

Юрник — петрів хрест лускатий, 612

Я

Яблосник — парило звичайне, 28

Яблун — парило звичайне, 28

Яблунове зілля — розхідник звичайний, 525

Яблучка — конюшина лучна, 1045; к. повзуча, 1046

Ябронд — тополя біла, 827

Ябруд — тополя біла, 827

Ябряд — тополя біла, 827

Явер — аїр тростинний, 17

Яверовий корінь — аїр тростинний, 17

Явір — аїр тростинний, 17 (Лебедин на Сумщині); клен несправжньо-платановий, 5 (Київщина, Поділля, Прикарпаття)

Явірниця — смородина звичайна, 888

Явіровий корінь — аїр тростинний, 17

Яворин — клен несправжньо-платановий, 5

Яворина — клен несправжньо-платановий, 5

Ягил — вовчуг колючий, 733

Ягиль — вовчуг польовий, 732

Ягідки — вовчі ягоди звичайні, 388

Ягли — яглиця звичайна, 25

Яглиця — вовчуг колючий, 733 (Вінниччина); в. польовий, 732

дудник лісовий, 70 (Хмельниччина); дягель лікарський, 69 (Поділля); яглиця звичайна, 25

(Київщина, Черкащина, Чернігівщина, Поділля, Карпати)

Ягличка — яглиця звичайна, 25

Ягода чепегова — суніці зелені, 486

Ягода більша — белаадонна звичайна, 142

Ягодка польова — роман напівфарбувальний, 74

Ягодник — суніці зелені, 486

Ягодове дерево — шовковиця біла, 704

Ягрес — агрус відхилений, 533

Ягрест — агрус відхилений, 533

Ягруз — агрус відхилений, 533

Ягруй — агрус відхилений, 533

Ягрус — агрус відхилений, 533

Ягруш — агрус відхилений, 533

Яд — зозулинець салеповий, 739

Ядловець — яловець звичайний, 591

Ядзвінь — повій звичайний, 655

Ядловець — яловець звичайний, 591

Ядовите зілля — аконіт шерстистовустий, 15

Ядринець — бедринець ломка-меневий, 792

Яжембина — горобина звичайна, 986

Язвин — повій звичайний, 655

Язык воловий — медунка лікарська, 855 (Полтавщина); живокіст лікарський, 1005 (Київщина, Черкащина)

Язык гов'язий — живокіст лікарський, 1005

Язык собачий — живокіст лікарський, 1005

Язички — вероніка довголиста, 1083 (Київщина); подорожник ланцетелистий, 797 (Прикарпаття)

Язичник — вужачка звичайна, 735 (Поділля); язичник буковинський, 636 (Буковина)

Язичник безплідний — вужачка звичайна, 735

Язичники — подорожник ланцетелистий, 797

Язичниця — листовик сколопендровий, 785
Язичниця звичайна — листовик сколопендровий, 785
Язичниця лікарська — листовик сколопендровий, 785
Язичок — подорожник ланцетолістий, 797
Язичок вузовий — подорожник середній, 800
Якінт — гіацинт східний, 570
Якінт східний — гіацинт східний, 570
Яківка — буковиця лікарська, 156
Яковець дрік фарбувальний, 508
Якорець — якірці сланкі, 1037
Якорець земляний — якірці сланкі, 1037
Якорці — якірці сланкі, 1037
Якрость — агрус відхилений, 533
Якубів цвіт — жовтозілля Якова, 964
Ял звичайний — ялиця біла, 1
Яленець — яловець звичайний, 591
Ялина — ялина європейська, 788
Ялинка — хвощ польовий, 444
Ялиця — ялина європейська, 788; ялиця біла, 1
Ялиця звичайна — ялина звичайна, 788
Ялівець — яловець звичайний, 591
Ялінець — яловець звичайний, 591
Ялова трава — осока парвська, 231
Яловень — серпій красильний, 967
Яловець — яловець звичайний, 591; я. козачий, 593
Яловець женятин — яловець сибірський, 594
Яловець зверник — яловець козачий, 593
Яловець карловатий — яловець сибірський, 594
Яловець козацький — яловець козачий, 593
Яловець приземкуватий — яловець сибірський, 594

Яловник — рутвиця блискуча, 1020
Ялопух — яловець звичайний, 591
Ялувець яловець звичайний, 591
Ямела — омела біла, 1104
Ямелина — омела біла, 1104
Янгелок — дягель лікарський, 69
Янгрес — агрус відхилений, 533
Яр — айр тростинний, 17 (Сумщина); зозулинець салеповий, 739 (Поділля)
Ярабина — горобина звичайна, 986
Ярина — пшениця літня, 1050
Яриця — пшениця літня, 1050; суніці лісові, 485 (Ушиця)
Ярка — пшениця літня, 1050
Ярмиш — катран понтійський, 347
Ярмиш татарський — катран татарський, 348
Ярник — арніка гірська, 96
Ярош — цикута отруйна, 304
Ярошка — талабан польовий, 1026
Ярутка — грицики звичайні, 221, талабан польовий, 1026
Ярутка польова — талабан польовий, 1026
Ярцвіт — гіацинт східний, 570
Ясакар — тополя чорна, 828
Ясень — ясень звичайний, 488
Ясенець — зубниця бульбиста, 393 (Карпати); золототисячник малий, 260 (Полтава); дельфіній яскраво-червоний, 392 (Закарпаття); ясенець білий, 404
Ясенина — ясен звичайний, 488
Ясениць — зубниця бульбиста, 393
Ясенок — актея колосиста, 18
Ясень-трава — ясенець білий, 404
Ясикер — тополя чорна, 828
Ясінець — ясенець білий, 404
Ясінь — ясен звичайний, 488
Яскір — жовтець ідкий, 863
Яскір глузоватий — пшінка весняна, 478
Яскір ідкий — жовтець ідкий, 863

Ясколка — чистотіл звичайний, 287

Ясличка весняна — анемона дібровна, 66

Ясмин — повій звичайний, 655; садовий жасмин широколистий, 779

Ясновець смілка — віскарія звичайна, 1103

Ясновець — коронарія зозуляча, 335

Яснотка — глуха кропива пурпурова, 605; г. к. стеблообгортна, 603

Ясокір — тополя чорна, 828

Ясокор — тополя чорна, 828

Ястер — айстра степова, 121; калістефус китайський, айстра садова китанська, 144

Ястребник волосистий — нечуйвітер волохатенький, 561

Ясько — квасоля звичайна, 778

Ясьок — квасоля звичайна, 778; квасоля вогняно-червона, 777

Ятловина — бобівник трилистий, 898

Яфина — чорниця, 1063

Яфинник — чорниця, 1063

Яфира — чорниця, 1063

Яфирник — чорниця, 1063

Яцина — гіацинт східний, 570

Яцинт — гіацинт східний, 570

Яцінт — гіацинт східний, 570

Яць — гіацинт східний, 570

Яцьки — гіацинт східний, 570

А

1. ABIES ALBA MILL.—

ЯЛИЦЯ БІЛА. Пихта белая.

Родина Соснові (Pinaceae).

Башта, гітінка, гонтяниця, гон-
тярка, ел, єлка, єдина, їль, їлина,
свирка, свірок, смерека, смеречи-
на, шмерека, ял звичайний, яли-
ця.

Дерево, заввишки 30—55 м. В
лісах у Карпатах. Культивують
у лісництвах, парках та садах
Полісся й Лісостепу.

Дає цінну деревину, живицю. Де-
коративна рослина. Лікарська
(протицинготний, сечогінний і
протиревматичний засіб). Ду-
бильна.

2. ACACHMENA CUSPIDATA

(Bieb.) Н. Р. Fuchs — ЖОВ-
ТУШНИК ЗАГОСТРЕНИЙ.

Желтушник щитовидний.

Родина Хрестоцвіті (Brassi-
caee).

Жовтушник широколистий.

Дворічник, заввишки 15—50 см.
Цвіте в червні — липні. На
кам'янистих місцях і вапняках.
Звичайно — в Криму, особливо
Гірському. Крім того, росте в Зх.
Лісостепу по р. Дністру від
Кам'янець-Подільського до Ду-
босар.

Лікарська рослина (при серцево-
судинній недостатності).

3. ACER CAMPESTRE L.—

КЛЕН ПОЛЬОВИЙ. Клён по-
левой.

Родина Кленові (Aceraceae).

Білоклен, білокленина, білок-
лень, браклен, бреклен, горнок-
лен, джугастро, жугастро, жу-
гаструм, караяч, клен, клен поле-
вий, клен чорноклен, крешет, не-

клен, паклен, пакленок, паклень,
паклин, паклина, пакльон, ряпи-
на, суклен, суклійт, чорноклен,
чорнокленина, чорнокленок, чор-
ноклень, чорноклина, чорний
клен.

Дерево, заввишки до 15 м. Ліси,
узлися, чагарники. Майже по
всій тер. України. Декоративна
рослина. Медонос. Полезахисна.

4. ACER PLATANOIDES L.—

КЛЕН ГОСТРОЛІСТИЙ,
КЛЕН ЗВИЧАЙНИЙ Клён

остролистный.

Родина Кленові (Aceraceae).

Акарн, клен, клен білий, клен
великий, кленина, клениця, клен-
чук, кльон.

Дерево, заввишки до 30 м. У
лісах. По всій тер. України.
Культивують.

Медонос Полезахисна рослина.
Харчова (сік). Декоративна. Лі-
карська (сік — сечогінний засіб)

5. ACER PSEUDOPLATANUS

L.— КЛЕН НЕСПРАВЖНЬО-
ПЛАТАНОВИЙ, ЯВІР. Клён
ложноплатановый, явор.

Родина Кленові (Aceraceae).

Клен-явір, сикомора, яворин,
яворина.

Дерево заввишки до 30 м. В
лісах. Карпати, Правобережжя.
Культивують. Медонос. Полеза-
хисна рослина. Декоративна.
Дає ділову деревину.

6. ACER TATARICUM L.—

КЛЕН ТАТАРСЬКИЙ, ЧОР-
НОКЛЕН. Клён татарский.

Родина Кленові (Aceraceae).

Ацерн, в'язина, джугастро негро,
караяч, клен серцелистий, клен
татарський, неклєн, неклєнь, пак-
лен, паклень, черноклен, черно-
клина, чорноклен, чорнокленок,
чорнокленина, чорноклень, чор-
ноклина, чорноклиня.

Дерево, заввишки до 6 м. Узліс

ся, лісові галявини, степові чагарники, яри, вибалки. Культивують. По всій тер. України. Декоративна рослина. Полезахисна.

7. — ACHILLEA MICRANTHA Willd. ДЕРЕВІЙ ДРІБНОКВІТКОВИЙ. Тысячелистник мелкоцветковый.

Родина Айстрові (Asteraceae). Багаторічник, заввишки 30—50 см. Степи, чагарники, сухі схили. Пд. Полісся, Лісостеп, Степ. Крим.

Декоративна рослина.

8. ACHILLEA MILLEFOLIUM L.— ДЕРЕВІЙ ЗВИЧАЙНИЙ.

Тысячелистник обыкновенный. Родина Айстрові (Asteraceae). Білоголовник, гулявиця, деревей, деревень, деревець, деревій, деревій женський, деревій мужський, деревій польовий, деревій-кривавник, деревінь, деревляник, деревник білий, деревей, деревиця, дивець, дівочі пупки, загажовка, загазьовка, зеленець, кашка, кривавник, кривавочник, коломийка, корвавник, крачка, кравник, кривавник, кривавник, кречка, кривавниця, кривавник, кровавник, кровник, кровоспирач, мокрець, мокров'ят, морашівник, муральник, мурачунік, мурашівник, мурашник, мурашаник, мурашун, муранча, муранджник, мурашаник, мурашівник, мурашульник, підбіл, пижмочка, підбілка, раник, румер, румец, серберіз, серборіз, серпівник, серпій, серпик, серпник, серпоріз, тисяченець, тисячолісник. Багаторічник, заввишки 40—100 см. На луках, узліссях, галявинах, на узбіччях доріг, стежок. По всій тер. України.

Лікарська рослина (кровоспинний, жовчогінний, шлунковий засіб тощо).

9. ACHILLEA NOBILIS L.— ДЕРЕВІЙ БЛАГОРОДНИЙ

Тысячелистник благородный.

Родина Айстрові (Asteraceae)

Білоголовник, деревей, коломийка, кривавник, піжма, пижмо, серпоріз.

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Степи, сухі луки, схили. Пд. Полісся, Лісостеп, Степ, Крим. Декоративна рослина.

10. ACHILLEA PTARMICA L.— ДЕРЕВІЙ ЦІЛОЛИСТНИЙ, ЧИХАВКА ЗВИЧАЙНА. Тысячелистник цельнолистный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Деревій чихавковий, зеленець звичайний, іванець, кихавник, романів цвіт

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Вологі луки, береги водойм. Полісся, Лісостеп, Поділля.

Декоративна рослина. Лікарська.

11. ACHYROPHORUS MACULATUS (L.) Scop.— АХИРОФОРУС ПЛЯМИСТИЙ. Ахирофорус пятнистый, прозаник пятнистый.

Родина Айстрові (Asteraceae). Богослав, боровик, боровик глухий, петрова закуска, пискавець плямистий, хвостач.

Багаторічник, заввишки 70—100 см. Луки, чагарники. Майже по всій тер. України.

Кормова. Лікарська.

12. ACINOS ARVENSIS (Lam.) Dandy ЩЕБРУШКА ПОЛЬОВА. Душевка чабрецевидная, душевка обыкновенная, душевка полевая.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Васильок польовий, материнка, меліса спиртова, мурашівник, м'ята польова, щербрик, щербрик польовий.

Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у червні — серпні. Поля, пагорби. Майже по всій тер. України.

Ефіроолійна рослина. Лікарська (в народній медицині від малярії, Крим).

13. ACONITUM L.— АКОНІТ Аконит, борец.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae)

Болиголов, борець, вовкобой, зі-

для чорне, катрафоя, когутки, коники, косатка, кошка, корінь вовчий, кугутики, лабачий, лабачій, лабуштан, лютик, нетоя, одкасник, омага, омага жіноча, омага чоловіча, омаг, омега, омека, омера, омчега, омшега, напучі, приград, терлич, толя, тоя, тоядь, цар-зілля, цар-трава, черевички, чобітки, чорнотоя, чорне зілля. Рід налічує 17 видів на Україні. Лісостеп, Прикарпаття, Карпати. Декоративні, отруйні, лікар. види.

14. ACONITUM ANTHORA L. — АКОНІТ ДІБРОВНИЙ. Аконит дубравний.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Тоя дібровна.

Багаторічник, заввишки до 100 см. Цвіте у липні — серпні. Чагарники, трав'янисті і кам'янисті схили. Крим.

Отруйна рослина. Декоративна. Лікарська (в народній медицині).

15. ACONITUM LASIOSTOMUM ~ Reichend. — АКОНІТ ШЕРСТИСТОВУСТІЙ. Аконит шерстистоустий, волкобойник. Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Боюся, боляшник, вовче тіло, вовчий корінь, простріл лісовий, цар-зілля, цар-трава, ядовите зілля.

Багаторічник, заввишки 1—1,5 м. Цвіте у червні — липні. Ліси, узлісся, чагарники. Пд. Лісостеп, Поділля, Прикарпаття.

Декоративна рослина. Отруйна. Лікарська (в народній медицині).

16. ACONITUM MOLDAVICUM Nasq. — АКОНІТ МОЛДАВСЬКИЙ. Аконит молдавський.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Вовкобой, вовкобойник, вороняче око, тоя дрібна.

Багаторічник, заввишки 80—130 см. Широколистяні ліси, чагарники. Лісостеп, Поділля (Товтри),

Прикарпаття, Карпати. Трапляється не часто.

Декоративна рослина. Отруйна. Лікарська (в народній медицині).

17. ACORUS CALAMUS L. — АЙР ТРОСТИННИЙ, ЛЕПЕХА ЗВИЧАЙНА. Айр обыкновенный, айр тростниковый. Родина Ароїдні (Agaceae).

Агир, айр, аер, гавар, гаїр, гай-вір, ир, ір, ірник, йор, косатка, косатник, коситення, костення татарове, коситень, лепех, лепеха, лепеха жидівська, лепешня, лепешник, лепиха, ліпах, лір, саш білий, сашиня біла, сівар, татарак, татариння, татарник, татарове зілля, татарське зілля, шабальник, шавар, шалана, шувар, явер, яверовий корінь, явір, яр. Багаторічник, заввишки 80—125 см. Цвіте в липні — вересні. Болотисті луки, болота, береги річок. По всій тер. України.

Ефіроолійна рослина. Пряна. Лікарська (тонізуючий, збуджуючий травлення засіб).

18. ASTAEA SPICATA L. — ВОРОНЕЦЬ КОЛОСИСТІЙ, АКТЕЯ КОЛОСИСТА. Воронец колосистий.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Адамове ребро, боже тіло, вовчі ягоди, воронець, вороні ягоди, сорокаприточка, хопта, христофорова трава, чак, чакло, чакло колосове, чернець, чорнець, чорний корінь, ясенюк.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — червні. Широколистяні ліси. Полісся, Лісостеп, Карпати.

Декоративна. Отруйна. Лікарська (як заспокійливий, блювотний, проносний засіб застосовують в Індії; у вітчизн. народній медицині — при астмі, ревматизмі, зобі; в гомеопатії — при ревматизмі, запаленні м'язів).

19. ACROPTILON REPENS (L.) DC. — СТЕПОВИЙ ГІРЧАК

ЗВИЧАЙНИЙ. Степной горчак ползучий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Блават гірчак, гірчак, горчак, струга, чай.

Багаторічник заввишки 15—75 см. Цвіте у червні — липні. Солончаки, степи, пагорби. Степ, Крим.

Лікарська рослина (в народній медицині).

20. ADENOPHORA LILIFOLIA (L.) A. DC.— АДЕНОФОРА ЛІЛІЄЛИСТА. Бубенчик лилієлистний, аденофора лилієлистная.

Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Зележник лелієватий, зноватка лелійка.

Багаторічник, заввишки 60—100 см. Цвіте у липні — серпні.

Ліси, узлісся, чагарники. Полісся, Лісостеп.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

21. ADIANTUM CAPILLUS-VENERIS L.— АДІАНТ ВЕНЕРИН ВОЛОС. Адіантум венерин волос.

Родина Адіантові (Adiantaceae). Кудричка ніжна, парашин волос.

Багаторічна папороть, заввишки 20—30 см. В тріщинах скель. Крим.

Декоративна рослина (скельні сади). Лікарська (в народній медицині).

22. ADONIS VERNALIS L.— ГОРИЦВІТ ВЕСНЯНИЙ. Горіцвіт весняний.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Горитьцвіт, горіцвіт ярий, горіцвіт жовтий, жовтоцвіт, мак заячий, пожарна квітка, сосенка, сосонка, терлич.

Багаторічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у квітні — травні. Степи, степові схили, яйли. Лісостеп, Степ, Крим. Зрідка на Поліссі. Декоративна рослина. Лікарська (серцевий засіб). Рідкісна. Охороняється. Зрідка розводять.

23. ADOXA MOSCHATELLINA L.— АДОКСА МУСКУСНА.

Адокса мускусная.

Родина Адоксові (Adoxaceae).

Блідниця, мишка, пижмачка, пижмівчик звичайний, нижмо, пижмова.

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте в квітні — до половини травня. Ліси, чагарники, байрачні ліси, луки. По всій тер. України, крім Пд. Степу.

Лікарська рослина (в народній медицині).

24. AEGONYCHON PURPUREO-CAERULEUM (L.) Hort — ГОРОБЕЙНИК ПУРПУРОВО-БЛАКИТНИЙ. Эгонихон фиолетово-голубой, воробейник фиолетовый.

Родина Шорстколисті (Boagipaseae).

Воробейник, воробейник червоно-синій, нестидник, шерстке зілля.

Багаторічник, заввишки 20—30 см. Цвіте у травні — червні. В світлих лісах, на узліссях, по чагарниках. Зрідка — в Закарпатських і Опільських лісах, частіше — в Лісостепу та Криму.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (містить рутин).

25. AEGOPODIUM PODAGRARIA L.— ЯГЛИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Сныть обыкновенная. Родина Зонтичні (Ariaceae).

Борщівка, гер, гір, гірошник, дягиця, снит, снітка, снітка, хава, шелест, ягли, яглиця, яглиця звичайна, яглиця ялова, ягличка.

Багаторічник, заввишки 50—160 см. Ліси, чагарники, сади, луки. По всій тер. України.

Харчова рослина. Кормова. Вітаміноносна. Лікарська (при розладах травлення, хворобах нирок і сечового міхура). Медонос.

26. AESCULUS HIPPOCASTANUM L.— ГІРКОКАШТАН ЗВИЧАЙНИЙ. Конский каштан обыкновенный.

Родина Гіркокаштанові (Hippocastanaceae).

Дерево, заввишки до 25 м. Культивують по всій тер. України.

Декоративна рослина. Медонос.

27. AETHUSA CYNARIUM L.— СОБАЧА ПЕТРУШКА ЗВИЧАЙНА. Кокорыш обыкновенный, кокорыш собачья петрушка. Родина Зонтичні (Ariaceae).

Блекіт, блекіт городній, блекіт простий, блекот, болегів, кокорыш, петрушка песяча, псяча петрушка, собача петрушка.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Бур'ян у садах та на городах по чагарниках. По всій тер. України, крім Степу.

Отруйна рослина. Лікарська (в народній медицині).

28. AGRIMONIA EUPATORIA L.— ПАРИЛО ЗВИЧАЙНЕ. Репейничек лекарственный, репешок обыкновенный.

Родина Розові (Rosaceae). Буквиця, гармонія, гладішник, глекопар, земляничник, золотник, зрадзілля, зрадзіля, іванкове зілля, йолотник, кішка, кожушечки, кожушка, кошка, курячі лапки, лепельки, лепельник, липник, маслянка, парило, парник, печеночник, печінник, підсметанник, порушень, пухарець польовий, репешник, репик, репічай, репник, ріп'ячок, ріп'ях жовтий, реп'яшки, ріпак, сметанник, судопар, товстушка жіноча, яблосник, яблун.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні-серпні. Узлісся, відкриті місця, степи. По всій тер. України.

Лікарська (шлунково-кишковий і печінковий засіб).

29. AGROSTEMMA GITHAGO L.— КУКІЛЬ ЗВИЧАЙНИЙ. Куколь обыкновенный.

Родина Гвоздикові (Caryophyllaceae). Кокіль, копкаль, кукіль, кукіль збіжвий, куколь, кукуль, нелин. Однорічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні-липні. Бур'ян у посівах. По всій тер. України.

Лікарська (в народній медицині).

30. AJUGA GENEVENSIS L.— ГОРЛЯНКА ЖЕНЕВСЬКА. Живучка женевская.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Братчик, васильки лісові, василек польовий, волосатик, дубрак мохнатий, живучка, кропивник солодкий, лоек, лойок, лопек, маточник, медок, м'ята польова, починочка, суховершки, синяк, синьоцвіт, товстушка.

Багаторічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у квітні-червні. Ліси, чагарники, узлісся, сухі луки, степові схили. По всій тер. України, зрідка — на Пд.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

31. AJUGA REPTANS L.— ГОРЛЯНКА ПОВЗУЧА. Живучка ползучая.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Богородочник, веселка, головошечки, горлянка, гостровершки, дівоча краса, дубрак повзучий, дубрак стелюх, дубрівка, дубровка, живуча трава, живучка, ивняк, івняк повзаючий, косматка, лоск, лойок, островершки, суховершки.

Багаторічник, завдовжки 10—35 см. Цвіте у травні-червні. Ліси, чагарники, вогі луки, трав'янисті схили. Полісся, Лісостеп, Крим (у горах).

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

32. ALCEA ROSEA L.— РОЖА РОЖЕВА. Шток-роза розовая.

Родина Мальвові (Malvaceae). Бешишник огородній, гордовля рожева, липень, мальва, мальва рожева, рожа городова, рожа городня, рожа красна, рожа садова, рожа чорна, черепадя.

Багаторічник, заввишки 80—250 см. Цвіте у липні — серпні. Культивують. Походить з Балкан.

Декоративна рослина. Фарбувальна (пелястки — для підфар

бовування ліків, вин, кондитерських виробів).

33. ALCHEMILLA GRACILIS Opiz — ПРИВОРОТЕНЬ СТРУНКІЙ. Манжетка изящная, манжетка стройная.

Родина Розові (Rosaceae).

Гадинник, грудниця, львіна лапа, манжетка, межиперсник, наворотень, наворотиш, наворотник, навратник, навратень, неветник, приворот, приворотень, росічка, ударник.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у травні — липні. Луки, узлісся, гаї. Полісся, Лісостеп, Прикарпаття.

Кормова рослина. Декоративна. Лікарська (ранозагоювальний, протизапальний, в'яжучий, для очищення шлунка засіб).

34. ALISMA PLANTAGO-AQUATICA L. — ЧАСТУХА ПОДОРОЖНИКОВА. Частуха подорожникова.

Родина Частухові (Alismataceae).

Баба, бабка, бишник, бобка водяна, головишник, жабинець, жабиниць, жабник, жаб'яник, жерновець, жовник, качечі писки, подорожник водяний, попутник водяний, укусьильник, частуха, шильник.

Багаторічник, заввишки 10—100 см. Цвіте у червні — липні. Береги водойм, заболочені луки, трав'янисті й осокові болота. По всій тер. України.

Декоративна рослина (у водоймах). Лікарська (при діабеті, нефриті, ниркових хворобах та крововиливах, як сечогінний засіб).

35. ALLIARIA PETIOLATA (Bieb.) Cavara et Grande — КІНСЬКИЙ ЧАСНИК ЧЕРЕШКОВИЙ, КІНСЬКИЙ ЧАСНИК ЛІКАРСЬКИЙ. Конський чеснок черешковий, чесночник лекарственный.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Гірчак лісовий, кінський часник,

підгайник, свиріпа, хрінок чесничний, часничка лікарська, часнок кінський, чеснок кінський, чесночна трава, чісничка звичайна, чоснична лікарська, чосновиця.

Дворічник, заввишки 25—100 см. Цвіте в квітні — травні. Чагарники, ліси, як бур'ян в садах і городах. По всій тер. України, в Криму тільки в горах.

Харчова рослина (салати, супи, борщі). Медонос. Вітаміноносна. Лікарська (при скорбуті, глістах, астмі, проносі, зовнішньо — при злоякісних пухлинах).

36. ALLIUM CERA L. — ЦИБУЛЯ ГОРОДНЯ. Лук репчатый. Родина Цибулеві (Alliaceae).

Луковиця, мандибуренька, спірниця, цебуля, цибуля, цибуля кухонна, цибуля луската, цибуля огортчаста, цибуля, цибульник, шапа.

Багаторічник заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — серпні.

Овочева рослина. Лікарська.

37. ALLIUM FISTULOSUM L. — ЦИБУЛЯ ТРІБЧАСТА, ЦИБУЛЯ ТАТАРКА, БАТУН. Лук трубчатый, лук татарка, батун. Родина Цибулеві (Alliaceae).

Зрізованець, плодист, плодистец, плодистець, плодистиця, плодисток, плодистець, татарин, татарка, цибуля зимова, цибуля вічна, цибуля зимівка, цибуля плодистець, цибуля семилітка, чісник плодистець.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні. Культивують. Походить з Сибіру.

Харчова рослина (для салатів).

38. ALLIUM MONTANUM F. W. Schmidt — ЦИБУЛЯ ГІРСЬКА. Лук горный.

Родина Цибулеві (Alliaceae). Плодист гірський, плодист дикий, цибуля лісова, цибулька.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — липні. Піски, кам'янисті відслонення, сонові ліси, гори. Полісся, Правобережний Лісостеп, Карпати.

Харчова рослина.

39. ALLIUM ROTUNDUM L.—
ЦИБУЛЯ КРУГЛА. Лук круг-
лий.

Родина Цибулеві (Alliaceae).

Токлик, чеснок заячий, чесночок,
чеснок, цибуля гадюча.

Багаторічник, заввишки 20—50
см. Цвіте у червні — липні. Па-
горби, чагарники.

Харчова рослина.

40. ALLIUM SATIVUM L.—
ЧАСНИК. Лук посевной, чеснок.
Родина Цибулеві (Alliaceae).

Лук-чеснок, лучейка, москалик,
устройство, часник, часник городній,
чеснак, чеснок, чеснок, чеснок,
чеснок, чеснок, чеснок.

Багаторічник, заввишки 25—70
см. Цвіте у червні — серпні.
Культивують.

Овочева рослина. Лікарська.

**41. ALLIUM SCORODOPRA-
SUM L.**—ЦИБУЛЯ ЧАСНИ-
КОВА. Лук причесночный, ро-
камболь.

Родина Цибулеві (Alliaceae).

Рокамбель, рокамбуль, чеснок по-
ровий, чеснок рокамболь, чеснок
испанский.

Багаторічник, заввишки 40—90
см. Цвіте у червні — липні. Луки,
трав'янисті схили, чагарники, у
посівах. Правобережжя Полісся,
Лісостеп, Прикарпаття, Закар-
паття.

Істівна рослина. Лікарська.

42. ALLIUM URSINUM L.—
ЦИБУЛЯ ВЕДМЕЖА. ЧЕ-
РЕМША. Лук медвежий, че-
ремша.

Родина Цибулеві (Alliaceae).

Левурда, чеснок лісовий.

Багаторічник, заввишки 15—40
см. Цвіте у травні — до половини
червня. Широколістяні ліси.
Карпати, Полісся (спорадично),
Лісостеп.

Овочева рослина. Лікарська.

**43. ALLIUM VICTORIALIS
L.**—ЦИБУЛЯ ПЕРЕМОЖНА.
Лук победный.

Родина Цибулеві (Alliaceae).

Гадечий чеснок, гадячий чеснок,

левурда, побідник, чеснок гадю-
чий, чеснок-побідник.

Багаторічник, заввишки 30—70
см. Цвіте у липні — серпні. Ши-
роколістяні ліси. Карпати.

Харчова рослина. Вітаміноносна
(багато вітаміну С).

**44. ALNUS GLUTINOSA (L.)
Gaertn.**—ВІЛЬХА КЛЕЙКА,
ВІЛЬХА ЧОРНА. Ольха клей-
кая, ольха чёрная.

Родина Березові (Betulaceae).
Вільха звичайна, ільха, олешина,
олешина, олешиник, ольха.

Дерево, заввишки 10—20 м. Цві-
те у квітні — травні. Береги рі-
чок, болота, біля джерел, ліси.
По всій тер. України.

Дає деревину. Дубильна рослина
(кора). Фарбувальна. Лікарська
(супліддя).

**45. ALNUS INCANA (L.)
Moench**—ВІЛЬХА СІРА. Ольха
серая.

Родина Березові (Betulaceae).
Алех, вільха біла, ільха, ольха
біла.

Дерево, заввишки 5—15 м. Цвіте
у березні — квітні. Заболочені
узлища, болота, береги річок.
Технічна рослина. Лікарська
(протизапальна дія) Меліора-
тивна.

**46. ALTHAEA OFFICINALIS
L.**—АЛТЕЯ ЛІКАРСЬКА. Ал-
тей лекарственный.

Родина Мальвові (Malvaceae).
Алтей, алтея, гордовля, гордовля
лікарська, калачики, колачики,
мальва лікарська, паланиця, па-
ляниця, пацюрник, пацюрник, па-
цюрник, проскурень, проскурки,
проскурняк, проскурняк лікарсь-
кий, рожа дика, рожа собака,
ружа псяча, слез, слиз, слиз лі-
карський, слизник, слиз, сльоз,
четки, шлюз.

Багаторічник, заввишки 50—150
см. Цвіте у червні — вересні.
Вогкі луки, береги річок, заболо-
чені місця, чагарники, солончаки.
По всій тер. України, в Кри-
му — зрідка.

Лікарська рослина (відхарку-

вальний засіб, при опіках, отруєнні, кашлі, пухлинах). Істівна (корені).

47. ALYSSUM CALYCINUM L.— БУРАЧОК ЧАШЕЧКОВИЙ, БУРАЧОК ПОЛЬОВИЙ. Бурачок чашечный, бурачок полевой, бурачок цельночашечковый.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Бабиця, бабиця польова, бурачок польовий.

Однорічник, заввишки 5—30 см. Цвіте у березні—червні. Кам'янисті місця, відслонення, поля. Пд. Степ, Крим.

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині).

48. ALYSSUM MARITIMUM Lam.— БУРАЧОК МОРСЬКИЙ. Бурачок морський.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Бабиця, бурачок, медова трава, медовик, пусте зілля.

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у квітні—травні. Розводять. Походить з Пд. Європи. Декоративна рослина. Медонос.

49. ALYSSUM TURKESTANICUM Regel et Schmalh.— БУРАЧОК ПУСТЕЛЬНИЙ. Бурачок пустынний, бурачок туркестанский.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Бабиця, бурачок.

Однорічник, заввишки 5—12 см. Цвіте у квітні—травні. Степові схили, відслонення різних порід, степи, поля, як бур'ян на полях. По всій тер. України.

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині).

50. AMARANTHUS ALBUS L.— ШИРИЦЯ БІЛА. Шириця білая.

Родина Ширицеві (Amaranthaceae).

Шир, шир білий, шириця, шириця біла.

Однорічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у липні—жовтні. Бур'ян

у посівах, на узбіччях доріг, настипах, смітниках. Походить з Пн. Америки.

Пряна рослина (в соління). Кормова.

51. AMARANTHUS BLITOIDES S. Wats.— ШИРИЦЯ ЛОБОДОВИДНА. Шириця жминдовидная, шириця маревая.

Родина Ширицеві (Amaranthaceae).

Жминда, швириця, шир, шир менший, ширей, ширійка.

Однорічник, заввишки 20—40 см.

Цвіте у липні—жовтні. Бур'ян у городах, посівах, на узбіччях доріг, уздовж залізниць, на смітних місцях. По всій тер. України, крім гірських районів. Походить з Америки.

Кормова рослина.

52. AMARANTHUS CAUDATUS L.— ШИРИЦЯ ХВОСТАТА. Шириця хвостата.

Родина Ширицеві (Amaranthaceae).

Бурачки, краса, лисичі хвости, просо дике, просо турецьке, шир червоний, шириця.

Однорічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні—серпні. Культивують. В Криму—як бур'ян. Походить з тропіків. У дикому стані невідома.

Декоративна рослина.

53. AMARANTHUS RETROFLEXUS L.— ШИРИЦЯ ЗАГНУТА, ШИРИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Шириця запрокинутая, шириця обыкновенная.

Родина Ширицеві (Amaranthaceae).

Волохач, швир, щериця, шир більший, ширець звичайний, ширець, ширець городній, ширей, ширій, шур.

54. AMBROSIA ARTEMISIFOLIA L.— АМБРОЗІЯ ПОЛИНОЛИСТА. Амброзія польнолистная.

Родина Айстрові (Asteraceae) Пахно нехворощате.

Однорічник, заввишки 50—180 см. Цвіте у серпні—жовтні. За-

несений бур'ян. Походить з Америки.

Сильний алерген в пору цвітіння. Медонос.

55. AMELANCHIER OVALIS Medic. — ІРГА ОВАЛЬНА. Ирга овальная.

Родина Розові (Rosaceae).

Гирга, ірга, нуда.

Чагарник, заввишки 1—5 м. Цвіте у квітні — травні. Кам'яні осипи, світлі гірські ліси. Крим. Широко культивують по всій тер. України.

Декоративна рослина. Істівна (плоди). Медонос. Лікарська.

56. AMORPHA FRUTICOSA L. — АМОРФА КУЩОВА. Аморфа кустарникова.

Родина Бобові (Fabaceae).

Безвидна, крутик.

Чагарник, заввишки 1—3 м. Цвіте у червні — липні. Розводять. По всій тер. України.

Декоративна рослина. Полезахисна. Медонос. Ефіроносна. Лікарська.

57. AMYGDALUS NANA L. — МИГДАЛЬ СТЕПОВИЙ, БОБЧУК. Миндаль пизкий, бобовник.

Родина Розові (Rosaceae).

Бабчук, бобівник, вишенька, вишняк, горішина, горішки польові, горішник, горошник, дівоча кров, мигдалки, мікдал карловатий, орешник, орішки, орішки польові, орішки заячі, черсаки, черсик, черсики.

Чагарник, заввишки 30—100 см. Цвіте у березні — травні. Степи, схили, чагарники. Лісостеп, степ, Крим.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

58. ANACAMPTIS PYRAMIDALIS (L.). Rich. — АНАКАМПТИС ПІРАМІДАЛЬНИЙ. Анакампис пірамідальний.

Родина Зозулинцеві (Орхідні; Orchidaceae)

Зозулинець реброверхий.

Багаторічник, заввишки 25 40

см. Цвіте у червні — липні. Світлі ліси, схили, переважно на вапняному ґрунті. Прикарпаття, Розточчя-Опілля, Зх. Лісостеп, Гірський Крим та Пд. берег Криму, околиці м. Феодосії.

Декоративна рослина. Рідкісна. Охороняється.

59. ANACYCLUS OFFICINARUM Hayne — АНАЦИКЛ ЛІКАРСЬКИЙ, НІМЕЦЬКА РОМАШКА. Анацикл лікарственный, немецкая ромашка.

Родина Айстрові (Asteraceae). Головастих Іван, ромен аптечний.

Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у червні — серпні. Розводять на Пд. України. Дичавіє.

Лікарська рослина.

60. ANAGALLIS ARVENSIS L. — КУРЯЧІ ОЧКА ПОЛЬОВІ. Очний цвет пашенный.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Вогничок червоний, кочатничка, кочатнички, кур-зілля, куросліпник, куряча сліпота, курячі глазки, курячі очі, курячі очки, мокрець, очний цвіт, очничок нивовий, свидва, свидина, ум-да-розум.

Однорічник, заввишки 8—25 см. Цвіте у червні — серпні. Бур'ян. По всій тер. України.

Лікарська рослина (протизапальний, заспокійливий засіб).

61. ANCHUSA ITALICA Retz. — ВОЛОВИК ІТАЛІЙСЬКИЙ. Волоник итальянский, анхуза итальянская.

Родина Шоретколисті (Boraginaceae).

Воловик, вологloodка.

Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у червні — липні. Поля, перелоги, забур'янені місця. Степ, Крим.

Медонос. Фарбувальна рослина. Лікарська.

62. ANCHUSA OFFICINALIS L. — ВОЛОВИК ЛІКАРСЬКИЙ. Волоник лікарственный.

Родина Шорстколисті (Boagii-paseae).

Баранячий язик, бичачий язик, буглас, бугласова трава, вологлядка, вологлядка проста, вологлядка-синька, вологлядка, вологлядка-синька, воловий язик, воловик, глазобужник, краснокірень, краснокорень, красний корінь, кукурічка, кукурічка мужеська, куряча дупка, курячі дупки, меденишник, медунка, медуниця польова, медянишник, ранник, рум'ян, рум'янич, рум'янка, серпоріз, синець, свиношник, синька, синяк.

Дворічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — червні. Забур'янені і пішані місця, на узбіччях доріг. Полісся, Лісостеп, Степ.

Медонос. Фарбувальна рослина (дає зелену і червону фарбу). Лікарська (сечогінний засіб; при простуді, кашлі).

63. ANDROMEDA POLIFOLIA L. — АНДРОМЕДА БАГАТОЛИСТА. Андромеда багатолісна.

Родина Вересові (Ericaceae).

Багульник багатолістий, болотник, подбіл, северилка, северілка полеєлиста.

Чагарничок, заввишки 25—60 см.

Цвіте у травні — вересні. Вогкі соснові ліси, торфові сфагнові болота. Полісся, Розточчя-Опілля, Прикарпаття, зрідка — Карпати.

Дубильна рослина. Інсектицидна. Лікарська (сечогінний засіб; при ревматизмі, туберкульозі, жіночих хворобах).

64. ANDROSACE SEPTENTRIONALIS L. — ПЕРЕЛОМНИК ПІВНІЧНИЙ. Проломник северный.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Бронич сіверний, переліска, перелом, переломна трава.

Однорічник, заввишки 8—20 см. Цвіте у травні — серпні. Поля,

схили, пішані місця, горби, луки. Лісостеп.

Лікарська рослина (в народній медицині).

65. ANEMONE SYLVESTRIS L. — АНЕМОНА ЛІСОВА. Ветрениця лесная.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Вітрениця лісна, ляльочка, куросліп, куряча сліпота біла, овече рунечко, праліска біла, праліска лісова, сліпота біла, сон.

Багаторічник, заввишки 15—20 см. Цвіте у травні — червні. Схили, узлісся, чагарники, широколистяні і мішані ліси, лісові луки, степи. Лісостеп, Пн. Степ.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

66. ANEMONOIDES NEMOROSA (L.) Holub — АНЕМОНА ДІБРОВА. Ветрениця дубравная.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Веснуха, козенька, колопенька біла, конопей, конопелька, конопельки, конопенька, коноплі, королієка, корольоска, куросліп білий, праліска біла, праліска-конопелька, приліска-колопелька, рясст білий, рясст зозулин, рясст, снігур, снігурка, ясличка весняна.

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у квітні — травні. Широколистяні і мішані ліси. Полісся, рідше — Лісостеп.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (при захворюваннях дихальних шляхів).

67. ANEMONOIDES RANUNCULOIDES (L.) Holub — АНЕМОНА ЖОВТЕЦЕВА. Ветрениця лютиковая.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Ветрениця яскорова, жаб'яче зілля, жовтобрюшка, козелець, конопелька.

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у квітні — травні. Широколистяні і мішані ліси. Пд.

Полісся, Лісостеп, Степ (байрачні ліси).

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

68. ANETHUM GRAVEOLENS L. — КРІП ЗАПАШНИЙ, КРІП ГОРОДНИЙ. Укроп пахучий, укроп огородинний.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Копер, копрій, кріп, кріп дикий, кріп звичайний, кріпець, кроп, кропець, марарь, окріп, окроп, окропец, опара, укріп, укроп.

Однорічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у червні — серпні. Розводять, дичавіє.

Пряна. Вітаміноносна (64—82 мг / % вітаміну А). Ефіроолійна рослина. Лікарська (при серцевій недостатності, спазмах органів черевної порожнини).

69. ANGELICA ARCHANGELICA L. — ДЯГЕЛЬ ЛІКАРСЬКИЙ. Дягель лікарственный. Родина Зонтичні (Ariaceae).

Бондарка, бугиля, бурулька, веретень, вѡх, дегель, дигіль, дзенгель, дудошник, дурило, дягель, дяглиця, дягиль аптекарський, дятел, дятлиця, енгелик лікарський, кукотина, купир, порянка, пушка, пучка, рева, яглиця, янгелок.

Дворічник, іноді багаторічник, заввишки 1,2—2 м. Цвіте у червні — липні. Трав'яні болота, береги річок і каналів. Полісся, Лісостеп, Степ (по берегах річок Осколу, Дінцю, Красної). Розводять.

Харчова рослина. Пряна. Ефіроолійна. Лікарська (спазмолітична, сечогінна, заспокійлива дія; тонізує діяльність нервової системи).

70. ANGELICA SYLVESTRIS L. — ДУДНИК ЛІСОВИЙ. Дудник лесной.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Бугиля, дегіль, дирдеревій, дзенгель, дурило, дудошник, дудник, дягил, дягіль, дяглиця, корівки,

красне зілля, любщик, стародуб, яглиця.

Багаторічник, заввишки 1—2 м. Цвіте у липні — вересні. Вологі луки, ліси, береги річок. На більшій частині тер. України.

Пряна рослина. Харчова. Лікарська (заспокійлива, спазмолітична дія).

71. ANTENNARIA DIOICA (L.) Gaertn. — КОТЯЧІ ЛАПКИ ДВОДОМНІ. Кошачья лапка двудомная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Котячка, кошача лапка, нечуєвик, нечуєвика, нечуївка, нечуйвітер, пухлень, солом'яник, солом'яник двопенний, тмин білий, тмин рожевий, цмин розовий, цмнин.

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у травні — червні. Сонові і мішані світлі ліси, узлісся, схили. По всій тер. України.

Лікарська рослина (печіниковий і кровоспинний засіб).

72. ANTHEMIS ARVENSIS L. — РОМАН ПОЛЬОВИЙ. Пупавка полевая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Роман рольовий, ромен.

Однорічник, заввишки 20—50 см.

Цвіте у травні-вересні. Бур'ян. Лісостеп, Степ (на Зх. від Дніпра).

Інсектицидна рослина. Лікарська (протизапальний засіб).

73. ANTHEMIS COTULA L. — РОМАН СОБАЧИЙ. Пупавка собачья, собачья ромашка.

Родина Айстрові (Asteraceae). Крячка, роман вонючий, роман песій, роман песячий, романиця, ромашка вонюча, ромашка польова, ромашка собача, ромен собачий, ромин, румер, румин, рум'як, рум'янок песячий, рум'янок собачий.

Однорічник, заввишки 15—50 см.

Цвіте у червні — серпні. Бур'ян на полях, узбіччях доріг, смітних місцях. По всій території України, крім високогір'я Карпат та Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині).

74. ANTHEMIS SUBTINCTORIA Dobroc. — РОМАН НАПІВ-ФАРБУВАЛЬНИЙ. Пулавка полукрасильная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бабки, гвоздики польові, жовтило, жовтородье, жовтоцвіт, купальник, нагідки польові, пулавка, пуповник, пуповник жовтий, рамон, роман, роман барв'їй, роман жовтий, ромашка жовта, ромен, хупавка, ягодка польова.

Багаторічник, заввишки 25—60 см. Цвіте у червні — серпні.

Степи, степові схили, відслонення, зрідка як бур'ян. Звичайно — по всій тер. України, крім високогір'я Карпат і Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині).

75. ANTHERICUM RAMOSUM L. — ВІХАЛКА ПІЛЛЯСТА. Венечник ветвистий.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Білозарка, білюк, віхалка галузиста, паутинець вістий.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — липні. Ліси, чагарники, узлісся, схили, відслонення. По всій тер. України, в Степу — зрідка.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

76. ANTIOXANTHUM ODORATUM L. — ПАХУЧА ТРАВА ЗВИЧАЙНА. Душистий колосок обыкновенный.

Родина Злакові (Poaceae).

Дубровка пахуча, душиця, половника-благовонка, русавка-пахівка, русянка-пахівка, русянка пахуча, томка, трава пахуча.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — червні. Луки, лісові галявини, узлісся. Полісся (в Лісостепу і Степу — зрідка).

Ароматична рослина. Лікарська (використовують в народній медицині).

77. ANTHRISCUS SYLVESTRIS (L.) Hoffm. — БУГИЛА ЛІСОВА.

Родина Зонтичні (Apiaceae). Бугил, купирь лесной.

Білоголовка, богила, болиголов, болиголова, болиголовка, борщі-вник, бугил, бугила, бучия, дерев'їй, дудва лісова, дудка, галацюцька, ганус, кервиль дикий, кружалець, купир, морковник, петрушка коров'яча, петрушник, пустошель, пустошель, свербігуз, сверейка, снідок лісний, ствольний цвіт, стволя, укріп водяний. Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — липні. Ліси, чагарники. На більшій частині тер. України, крім Криму.

Кормова рослина. Харчова (листки, молоді стебла). Лікарська (в народній медицині).

78. ANTHYLLIS POLYPHYLLOIDES Juz. — ЗЯЧА КОНЮШІНА БАГАТОЛИСТА. Язвенник многолистый.

Родина Бобові (Fabaceae).

Болгай, болгай-комюшка, валашок жовтий, зайчик, зільник, зьольник, комюшка комюшка звичайна, коношина заяча, котякое, опучай, откосник, перелет соколий.

Багаторічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у червні — липні. Узлісся, чагарники, лісові галявини, суходільні луки, степові схили. Полісся, Лісостеп, Степ.

Кормова рослина. Лікарська (ранозагожувальний засіб).

79. ANTIRRHINUM MAJUS L. — РОТИКИ САДОВІ. Львиный зев садовый.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Вижли, левики, паротка, ротики домашні, собачки.

Однорічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — вересні. Розводять по всій тер. України.

Декоративна. Медонос.

80. APIUM GRAVEOLENS L. — СЕЛІРА ПАХУЧА. Сельдерей душистий.

Родина Зонтичні (Apiaceae).

Салдерей, салера, салери, селер звичайний, селерія, сельдерей, сельдерей, сельдирій.

Одно-або дворічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у липні — серпні. Розводять, іноді дичавіє. Здичавіло — по узбережжю Чорного й Азовського морів.

Овочева рослина (листя, черешки, корені). Пряна. Ефіроолійна. Лікарська.

81. APOSERIS FOETIDA (L.) Less. — АПОЗЕРИС СМЕРДЮЧИЙ. Дикий салат вонючий, апозерис вонючий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Хрещатик, щербанець жовтий, щербанець звичайний, щербань малий.

Багаторічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у червні — серпні. Ліси, чагарники. Карпати, Розточчя, Опілля, Зх. Лісостеп. Кормова рослина.

82. AQUILEGIA VULGARIS L. — ОРЛИКИ ЗВИЧАЙНІ. Водосбор обыкновенный.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Аксамент, ворліки, голубки, голубки-цвіт, голубки-цвіт синій, голубок, голубочок, дзвіночки, дзвонки, дзвоночки, звінки, звонки, оксамент, оксамит, орлики, павлене око, паневички, римшина, ринщина звичайна.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — липні. Ліси, чагарники. Лісові райони Правобережного Лісостепу. Культивують.

Декоративна рослина. Лікарська (при епілепсії, безсонні, шкірних висипах, виразках тощо).

83. ARABIS GERARDII (Bess.) Koch. — ГУСИМЕЦЬ ЖЕРПДІВ. Резуха Жерара.

Родина Капустяні (Brassicaceae). Гусимець, різуха.

Одно- і дворічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у травні — червні. Вогкі луки, чагарники, ліси. На більшій частині України, на Пд. до межі з Кіровоград. областю.

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині).

84. ARACHIS HYPOGAEA L. — АРАХІС ПІДЗЕМНИЙ, ЗЕМЛЯНИЙ ГОРІХ. Арахис підземний, земляной орех.

Родина Бобові (Fabaceae).

Жола підземна.

Однорічник, заввишки 25—35 см. Цвіте у травні — червні. Розводять на Пд. України. Походить з Бразилії.

Харчова рослина. Олійна (насіння містить 60 % олії).

85. ARBUTUS ANDRACHNE L. СУНИЧНИК ДРІБНОПЛОДИЙ. Земляничник мелкоплодный.

Родина Вересові (Ericaceae).

Суничне дерево, безстидниця.

Дерево, заввишки до 12 м. Цвіте у березні — квітні. Пд. Крим.

Декоративна рослина. Лікарська. Рідкісна.

86. ARBUTUS UNEDO L. — СУНИЧНИК ВЕЛИКОПЛОДИЙ. Земляничник крупноплодный.

Родина Вересові (Ericaceae).

Суничне дерево істівне, безстидниця.

Дерево, заввишки 10—12 м. Цвіте у березні — квітні. Культивують у Криму.

Декоративна рослина. Істівна (плоди).

87. ARCTIUM LAPPА L. — ЛОПУХ-СПРАВЖНИЙ. Лопух большой, лопух репейник.

Родина Айстрові (Asteraceae). Вовух гіркий, дідовник, лепух, лопух більший, лопух звичайний, лопуш, лопушник, лопушина, лопушняк, липух, реп'ях, рип'як, ріпейник, ріплях, рип'як.

Дворічник, рідко — багаторічник, заввишки 75—150 см. Цвіте у червні — серпні. У лісах; як рудеральний бур'ян. По всій Україні.

Харчова рослина (корені). Лікарська («Реп'яхова олія» для волосся, сечогінний, потогінний засіб; при хворобах шкіри тощо).

88. ARCTIUM MINUS (Hill)

Bernh. — ЛОПУХ МАЛИЙ. Лопух малый.

Родина Айстрові (Asteraceae). Лопух гіркий, лопух менший, лопушник, опух гіркий, опушця гірке, репій.

Дворічник, заввишки 50—125 см. Цвіте у червні — серпні. Бур'ян. По всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині).

89. ARCTIUM NEMOROSUM Lej — ЛОПУХ ДІБРОВНИЙ.

Лопух дубравний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Лопух гаєвий, репій.

Дворічник, заввишки 20—250 см. Цвіте у червні — серпні. В лісах Закарпаття, Розточчя-Опілья, Полісся, Лісостеп, Гірський Крим.

Лікарська рослина (в народній медицині).

90. ARCTIUM TOMENTOSUM Mill. — ЛОПУХ ПАВУТИНИСТИЙ. Лопух войлочний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Дідовник, лопух косматий, репейник, ріплях, ріп'як.

Дворічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у липні — вересні. Бур'ян. По всій тер. України.

Лікарська (в народ. медицині).

91. ARCTOSTAPHYLOS UVA — URSI (L.) Spreng. — МУЧНИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Толокнянка обыкновенная.

Родина Вересові (Ericaceae).

Боровка, вовчі ягідки, вовчі ягоди, медведячі ягідки, медвежий виноград, медвежі ягоди, мучаница, мученик, мученичник, мучениця, мучничник, мучніца, мучниця, мучниця лікарська, мучниця, розхідник, розходник, смородух, толокняк, толокнянка.

Сланкий чагарничок, заввишки 30—50 см. Цвіте у травні — червні. Соснові ліси, піщані місця. Полісся (острівками).

Дубильна рослина. Фарбувальна. Лікарська (сечогінний, протизапальний засіб). Рідкісна. Потребує охорони.

92. ARISTOLOCHIA CLEMATIS L. — ХВИЛІВНИК ЗВИЧАЙНИЙ. Кирказон ломоносовидний, кирказон обыкновенный. Родина Хвилівникові (Aristolochiaceae).

Борідка, бородівка, зілля котове, змівник, кирказон, киркез, кирказон, котові муді, кукурник, ласт, м'яч-трава, пхиховник, пховник, пухлянка, ранник, раст, рожальниця, рост, ростолша, смольник, смольняк, фелінник, філійник, фінавник, філійник, філільник, філінник, філонник, філінник звичайний, хвалівник, хвалільник, хвалінник, хвеліник, хвойлічник, хволильник, хвилільник, хвилівник, хвилічник, хвиловник, хвилинник, щикавиця, щиковчик.

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у травні — липні. Ліси, заплави річок. По всій тер. України.

Отруйна. Лікарська (сечогінний і серцевий засіб; застосовують малими дозами).

93. ARMENIACA VULGARIS Lam. — АБРИКОС ЗВИЧАЙНИЙ. Абрикос обыкновенный. Родина Розові (Rosaceae).

Абрикос, абрикоза, абрикос, абрикоса, априкос, априкоса, дзарзарн, жардель, жарделя, жерделя, жердель, курега, морелла, мореля, морель, тендерка.

Дерево, заввишки 2—6 м. Цвіте у березні — квітні. Розводять у Лісостепу, Степу, Криму.

Фруктова. Полезахисна рослина. Лікарська.

94. ARMERIA POCUTICA Pawl. — АРМЕРІЯ ПОКУТСЬКА. Армерия покутская. Родина Кермекові (Limoniaceae).

Рівнушка звичайна, рядник, рядник звичайний.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте в липні — вересні. Луки лісового поясу гір. Трапляється тільки в урочищі Топильче на

післялісових луках у районі впадіння р. Дземброни в Чорний Черемош (Верховинський р-н Івано-Фр. області).

Дуже рідкісна рослина. Ендемік. Цінний для науки вид. Охороняється.

95. ARMORACIA RUSTICANA Gaertn., Mey. et Scherb.— ХРІН ЗВИЧАЙНИЙ. Хрен обыкновенный, хрен деревенський, хрен дикий.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Хрен, хрін, хрон.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у травні — червні. Розводять. Іноді дичавіє.

Пряна. Лікарська рослина (для поліпшення травлення, сечогінний, профілактичний засіб від простуди тощо).

96. ARNICA MONTANA L.— АРНІКА ГІРСЬКА. Арника горная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Ангельське зілля, арник, арника, арнік, арніка, баран'є зілля, баранець, баранка, бараня трава, живикість, нечуйвітер, скусівник, скусівник гірський, чарник, шалата дика, ярник.

Багаторічник, заввишки 15—80 см. Цвіте у червні — серпні. Луки, узлісся, чагарники, гірські ліси. Карпати.

Рідкісна рослина. Охороняється. Лікарська (кровоспинний, жовчогінний і заспокійливий засіб).

97. ARTEMISIA ABROTANUM L.— ПОЛІН ЛІКАРСЬКИЙ, ПОЛІН БОЖЕ ДЕРЕВО. Польша лекарственная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Біждерево, біждеревочок, біс-дерево, бже дерево, бже дерево, бже деревце, нехворощ біждеревок.

Чагарник, заввишки 60—150 см. Цвіте у липні — жовтні. Культивують в зх. областях. Походить з Пд. Європи.

Ароматична. Лікарська рослина

(в гомеопатії при епілепсії і туберкульозному менінгіті).

98. ARTEMISIA ABSINTHIUM L.— ПОЛІН ГІРКИЙ. Польша горькая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Білобіль, віниччя, деревко бже, молин, нехворощ-полин, палинь, пелун, повинь, полин білий, полин звичайний, полинець, полинь, полон, полон дикий, полон звичайний, полон-трава, полонт, полонь, полун.

Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте в липні — вересні. Рудеральний бур'ян. По всій тер. України.

Ароматична рослина. Інсектицидна. Лікарська (для збудження апетиту; при ожирінні).

99. ARTEMISIA ANNUA L.— ПОЛІН ОДНОРІЧНИЙ. Польша однолетняя.

Родина Айстрові (Asteraceae). Архірейська мітла, нехворощ душиста, нехворощ однолітня, помело архірейське.

Однорічник, заввишки 30—100 см. Цвіте в липні — серпні. Бур'ян. По всій території України.

Ароматична рослина. Лікарська (в народній медицині).

100. ARTEMISIA AUSTRIACA Lacq.— ПОЛІН АВСТРІЙСЬКИЙ. Польша австрийская.

Родина Айстрові (Asteraceae). Вінички, вінички білі, віниччя, віниччя біле, віниччя полинкове, вінички, євшан-зілля, нехворощ біла, полинець.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте в липні — вересні. Сухі луки, степові схили. На більшій частині тер. України, крім Карпат і Пн. Полісся.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

101. ARTEMISIA CAMPESTRIS L.— ПОЛІН ПОЛЬОВИЙ. Польша полевая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Барлан, борлій, барлон, биль чорна, билиця, біждерево, біжде-

рево, бїждеревечок, бїжмо, бож-деревцо, божє деревцо, божидерев-дикий, вїники білі, вїнички, вїнич-чя, крокос, лин, нехворощ, нехворощ-лин, нехворощ польова, нехворощ непахуча, нехворощ чорна, чорнобилє.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте в червні — вересні. Сухі луки, річкові піски. Полісся, Лісостеп, Степ.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

102. ARTEMISIA DRACUNCULUS L. — ПОЛИН ЕСТРАГОН. Полынь эстрагон.

Родина Айстрові (Asteraceae). Астрагон, деревей холодительний, драганок, естрагон, естрогон, нехворощ-тургун, остроаген, остроагон, острогін, острогон, трагін, тургун.

Багаторічник, заввишки 40—150 см. Цвіте у липні — вересні. Лісостеп, Степ. По берегах річок, у балках. Культивують у городах.

Пряна рослина. Вітаміноносна. Лікарська (для поліпшення апетиту, протизапальний засіб).

103. ARTEMISIA HOLOLEUCA Vieb. ex Bess. — ПОЛИН СУЦІЛЬНОБІЛИЙ. Полынь бело-войлочная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Нехворощ білопівста.

Багаторічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у червні — серпні.

Крейдяні відслонення. Лівобережний Лісостеп, Степ.

Рідкісна ендемічна і реліктова рослина. Охороняється.

104. ARTEMISIA MARITIMA L. — ПОЛИН ПРИМОРСЬКИЙ. Полынь приморская.

Родина Айстрові (Asteraceae). Вїнички білі, нехворощ чорна, полин білий, цитварове зілля.

Багаторічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у серпні — вересні. По узбережжях Чорного та Азовського морів і Сиваша.

Лікарська рослина (в народній медицині).

105. ARTEMISIA MARSCHALLIANA Spreng. — ПОЛИН МАРШАЛЛІВ. Полынь Маршалла. Родина Айстрові (Asteraceae). Нехворощ безвонна.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — вересні. Степові схили, відслонення, материкові піски, соснові бори. Полісся, Лісостеп, Степ.

Лікарська рослина (в народній медицині).

106. ARTEMISIA PONTICA L. — ПОЛИН ПОНТИЧНИЙ. Полынь понтийская.

Родина Айстрові (Asteraceae). Дугулька, дюгулька, катеринка, нефорош, нехворощ біленька, нехвороща; подин польовий.

Багаторічник, заввишки 40—80 см. Цвіте у липні — вересні. Узлісся, степові чагарники, схили, сухі луки. Лісостеп, Степ, Крим.

Лікарська рослина (в народній медицині).

107. ARTEMISIA PROCERA Willd. — ПОЛИН ВИСОКИЙ. Полынь высокая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бїж-деревцо, бїз-деревцо, бїс-деревцо, божє деревцо, нехворощ струнка.

Напівчагарник, заввишки 80—170 см. Цвіте у червні — серпні. На піщаних ґрунтах по берегах річок, іноді розводять у садах та на городах. Лісостеп, Степ (на Сх.).

Використовують для вїників. Лікарська рослина (у народі).

108. ARTEMISIA SCOPARIA Waldst. et Kit. — ПОЛИН МІТЛИСТИЙ, ПОЛИН ВІНИКОВИЙ. Полынь метельчатая, полынь веничная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Вїнички, вїниччя, нехворощ мітелкова, нехворощ польова, нехвороща польова.

Одно- і дворічник, заввишки 30—70 см. Цвіте у липні — серпні. На відкритих місцях як бур'ян. Пд. Полісся, Лісостеп, Степ, Крим.

Використовують для віників. Лікарська рослина (в народній медицині).

109. ARTEMISIA TAURICA Willd.— ПОЛИН КРИМ-СЬКИЙ. Полынь крымская. Родина Айстрові (Asteraceae). Нехворощ таврійська.

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у вересні — жовтні. На солонцях, сухих степах по берегах Сиваша та по всьому узбережжю Кримського п-ова.

Лікарська рослина (в народній медицині).

110. ARTEMISIA VULGARIS L.— ПОЛИН ЗВИЧАЙНИЙ. Полынь обыкновенная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Більник, билина, билиця, більник, білник, біль чорний, віничник, віниччя біле, забудка, забудки, забудьки, забудьок, лябудка, нехворощ-чорнобиль, нехвороща, чернобель, чернобиль, чернобіль, чернобільник, чорний биль, чорнобель, чорнобильник, чорнобиль, чорнобиль, чорнобиль звичайна. Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — серпні. Береги річок, вогі луки; як бур'ян. По всій тер. України.

Кормова рослина. Харчова. Фарбувальна. Лікарська (при порушенні травлення; водяниці, епілепсії).

111. ARUM ALBISPATNUM Stev. ex Ledeb.— АРУМ БІЛОКРИЛИЙ. Арум белокрылый.

Родина Ароїдні (Araceae). Гребінчик, кліщинець, козака борода.

Багаторічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у квітні — травні. Гірські ліси. Пд. Крим.

Рідкісна рослина. Декоративна. Лікарська (болетамувальний засіб).

112. ARUM ALPINUM Schott et Kotschy — АРУМ ПЛЯМИСТИЙ, АРУМ АЛЬПІЙСЬКИЙ, КЛІЩИНЕЦЬ ПЛЯМИСТИЙ. Арум пятнистый, арум альпійський.

Родина Ароїдні (Araceae).

Аронова буда, вовча кукурудза, гребінчик, гребінчики копитові, кліщинець пестрий, кліщинець плямистий, козака борода, образки, пеншиця лісова, сухотний корінь.

Багаторічник, заввишки 30—40 см. Цвіте у травні. Букові ліси. Зх. лісові райони України.

Декоративна рослина. Лікарська (болетамувальний засіб).

113. ARUNCUS VULGARIS Rafin.— ТАВОЛЖНИК ЗВИЧАЙНИЙ. Таволжник обыкновенный. Родина Розові (Rosaceae).

Таволка колосата, таволжник лісовий.

Багаторічник, заввишки 1—2 м. Цвіте у червні — серпні. Ліси, чагарники, поруби. Карпати, Прикарпаття, рідше — Лісостеп. Культивують у садах і парках.

Декоративна рослина.

114. ARUNDO DONAX L.— АРУНДО ТРОСТИННИЙ. Арундо тростниковый.

Родина Злакові (Poaceae). Іспанський очерет, італійський очерет, комиш великий.

Багаторічник, заввишки 2—5 м. Цвіте у жовтні — листопаді. Розводять на Пд. України. Походить з Пд. Європи, Малої Азії.

Кормова рослина. Технічна (для виготовлення паперу). Меліоративна. Декоративна.

115. ASARUM EUROPAEUM L.— КОПИТНЯК ЄВРОПЕЙСЬКИЙ. Копытень европейский.

Родина Хвилівникові (Aristolochiaceae).

Варагуша, волосняк, каранчик, копатень, копатинне, кописник, копитці, копитці кінські, копитель, копитень, копитець, копитень звичайний, копитень кінський, копити, копитки, копитник, копитняк, копитинь, копитиня, копотник, копотняк, коптик, перець дикий, підлісник, підлістник, підолішник, підолішник, підорішна трава, підорішник, подлесник,

подлужник, подолішник, подоріжник, подорішник, попітник, прочитан, скопитне, стародуб.

Багаторічник, заввишки 5—10 см. Цвіте у березні — травні. Широколистяні і мішані ліси. Майже по всій тер. України, крім Криму.

Декоративна рослина (грунтопокровна рослина). Лікарська (при гіпотонії, хворобах печінки, легень, шкіри).

116. ASCLEPIAS SYRIACA L. — ВАТОЧНИК СІРІЙСЬКИЙ. Ваточник сирійський. Родина Ластівневі (Asclepiadaceae).

Бавовна дика, ваточник, ваточник американський, ластівець, ластовень, ласточник, шовк дикий, шовчина звичайна, шовчина сирійська.

Багаторічник, заввишки 30—150 см. Цвіте у червні — вересні. Культивують як декоративну рослину; часто дичавіє. Походять з Пн. Америки.

Декоративна. Каучуконос. Медонос.

117. ASPARAGUS OFFICINALIS L. — ХОЛОДОК ЛІКАРСЬКИЙ.

Спаржа лекарственная.

Родина Холодкові (Asparagaceae).

Заячі глазки, коз'я борода, козельці, підчос, подчос, подчос громовий, спарг снідний, спаржа, холодець, холодок, холодок вовчачий, холодок вовчий, холодок заячий, холодок звичайний, шпараг, шпараг ужиточний, шпарага, шпараги.

Багаторічник, заввишки 30—125 см. Цвіте у червні — липні. Заплавні луки, трав'янисті місця, чагарники. Майже по всій тер. України. Розводять різновид — var. altilis.

Декоративна рослина. Овочева. Лікарська.

118. ASPERULA CYNANCHICA L. — МАРЕНКА РОЖЕВА. Ясменник розоватий.

Родина Маренові (Rubiaceae). Мар'янка песяча, мар'янка рожева, центурія, шерошниця.

Багаторічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у травні — червні. Мішані ліси. Карпати (Розточчя-Опілля), Зх. Полісся, Лівобережний Степ, Гірський Крим.

Ароматична рослина. Лікарська (при серцевій недостатності, вегетоневрозі).

119. ASPLENIUM TRICHOMANES L. — АСПЛЕНІЙ ВОЛОСОВИДНИЙ, КОСТЯНЕЦЬ ВОЛОСОВИДНИЙ. Костенець волосовидний.

Родина Аспленієві (Aspleniaceae).

Багаторічна папороть, заввишки 5—15 см. Спори дає у липні — серпні. На затінених скелях. Карпати, Правобережне Полісся, Лісостеп, Степ — зрідка, Гірський Крим.

Декоративна рослина (для скельних садків). Лікарська (в народній медицині).

120. ASTER ALPINUS L. — АЙСТРА АЛЬПІЙСЬКА. Астра альпійська.

Родина Айстрові (Asteraceae). Гайстра.

Багаторічник, заввишки 5—20 см. Цвіте у липні — серпні. На сухих вапнякових скелях. У Карпатах (хребет Свидовець).

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

121. ASTER AMELLUS L. — АЙСТРА СТЕПОВА. Астра ромашкова.

Родина Айстрові (Asteraceae).

Астра віргільєва, базантир, басантир, басара, боярин, боярочка, боярчик, вербника, волове око, волові очі, гадка бояринка, данилко, данило, гайтер, гайстра, гладка бояринка, звіздохві, звіздохка, зімник, іванок, лисак, міхалки, мороз, нестидник, осіне зілля, осінчук, осінь, осіньчак, осіньчак звичайний, піддубрівник, піддубровник, постоянка,

п'ятківці, самець, старушок, тарельці, ястер.

Багаторічник, заввишки 25—60 см. Цвіте у липні — серпні (вересні). Степові схили, кам'янисті та вапнякові місця, узлісся, чагарники. Лісова зона та Лісостеп (на Зх. від Дніпра).

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

122. ASTRAGALUS ARENARIUS L. — АСТРАГАЛ ПІЩАНИЙ. Астрагал песчаный.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вовчий горошок пісковий.

Багаторічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у червні — липні.

На пісках, у соснових лісах. Зрідка — в лісових і лісостепових районах України.

Кормова рослина.

123. ASTRAGALUS DANICUS Retz. — АСТРАГАЛ ДАТСЬКИЙ. Астрагал датський.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вовчий горошок датський.

Багаторічник, заввишки 10—40 см.

Цвіте у червні — липні. Степи, степові схили, сухі луки, лісові галявини і узлісся. Зрідка — в Лісостепу, переважно в сх частині.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині). Рідкісна.

124. ASTRAGALUS DASYANTHUS Pall. — АСТРАГАЛ ШЕРСТИСТОКВІТКОВИЙ. Астрагал шерстистоцветковий.

Родина Бобові (Fabaceae).

Божі ручки, вовчий городок мохнатий, горох кошачий, золототисячник, перелет сладковатий, солодке зілля.

На степових схилах. У Лісостепу і на Пн. Степу.

Рідкісна рослина. Лікарська (при хворобах серця).

125. ASTRAGALUS GALEGIFORMIS L. — АСТРАГАЛ КОЗЛЯТНИКОПОДІБНИЙ. Астрагал козлятникovidний.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вовчий горошок луговий.

Багаторічник, заввишки 30—100

см. Цвіте у липні — серпні. На луках. Лісостеп (Одес. обл.: по р. Ягорлику; Київ. обл.: Кагарлицький р-н, с. Дударі).

Рідкісна рослина. Охороняється.

126. ASTRAGALUS GLYCYPHYLLUS L. — АСТРАГАЛ СОЛОДКОЛИСТИЙ. Астрагал сладколистний.

Родина Бобові (Fabaceae).

Богородиця-роза, богородична коса, богоростка, богоростка звичайна, вовча ступа, вовчий горох, вовчий горошок солодкий, волосник, горох вовчий, горох заячий, горошок заячий, дев'ятижилник, дев'ятилітник, дев'ятосильник, заячий горошок, колесник, коса матері божої, косатик, крило орлине, ненаситець, перерва польова, розхідник боровий, укладник.

Багаторічник, заввишки 45—90 см. Цвіте у червні — серпні.

Ліси, узлісся, чагарники. По всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (при ниркових і печінкових захворюваннях).

127. ASTRAGALUS HAMOSUS L. (A. brachyceras Ledeb) — АСТРАГАЛ КОРОТКОРОГИЙ, АСТРАГАЛ ГАЧКОНОСНИЙ. Астрагал короткорогий, астрагал крючковатий.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вовчий горох гачкуватий.

Однорічник, заввишки 10—25 см.

Цвіте у квітні — травні. Кам'янисті і піщано-кам'янисті схили гір, засмічені місця. Крим.

Кормова рослина. Рідкісна.

128. ASTRAGALUS KRAJINAE Domin. — АСТРАГАЛ КРАЙНИЙ. Астрагал Крайний.

Родина Бобові (Fabaceae).

Божі ручки, вовчий горошок.

На скелях. Карпати (хребет Свидовець, г. Близниця).

Рідкісна рослина. Кормова.

129. ASTRAGALUS MONSPESSULANUS L. — АСТРАГАЛ

МОНПЕЛІЙСЬКИЙ. Астрагал монпельський.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вовчий горошок французький. Багаторічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у червні — липні.

Кам'янисті, переважно вапнякові схили. Зх. Лісостеп (Хмельн. і Вінн. області).

Рідкісна рослина. Лікарська.

130. ASTRAGALUS ONOBRYCHIS L. — АСТРАГАЛ ЕСПАРЦЕТНИЙ. Астрагал эспарцетный.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вовчий горошок степовий, горох гадінчий, горох гадючий, горох кошачий, портанець, стобильник.

Багаторічник, заввишки 30—90 см. Цвіте у липні — серпні. Степи, схили, відслонення, піски. Звичайно — по всій тер. України, крім пн. лісових районів.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

131. ASTRAGALUS PONTICUS Pall. — АСТРАГАЛ ПОНТІЙСЬКИЙ. Астрагал понтический.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вовчий горошок понтійський.

Багаторічник, заввишки 70—100 см. Цвіте у червні — липні.

Кам'янисті, здебільшого вапнякові схили. В Лісостепу на Пд. — зрідка, в Степу і в Криму — де-що частіше.

Рідкісна рослина. Охороняється.

132. ASTRAGALUS PUBIFLORUS DC. — АСТРАГАЛ ПУХНАСТОКВІТКОВИЙ. Астрагал пушистоцветковый.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вовчий горошок волохатий.

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у травні — червні. Степові схили. Лісостеп (зрідка).

Лікарська рослина (хвороби серця і печінки).

133. ASTRAGALUS SETOSULUS Gontsch. — АСТРАГАЛ ЩЕТИНИСТИЙ. Астрагал щетинистый.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вовчий горошок щетинистий.

Багаторічник, заввишки 5—10 см. Цвіте у липні — серпні. На скелях. Пд. Крим (на г. Демерджі в околицях м. Алушті). Ендемічна рідкісна рослина.

Охороняється.

134. ASTRAGALUS VARIUS S. G. Gmel. — АСТРАГАЛ МІНЛИВИЙ, АСТРАГАЛ ЛОЗЯНИЙ. Астрагал изменчивый, астрагал лозный.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вовчий горошок прутяний, лозник.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у травні — серпні. На пісках. Пд. Лісостеп і Степ, у Криму — зрідка (околиці м. Євпаторії).

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

135. ASTRANTIA MAJOR L. — АСТРАНЦІЯ ВЕЛИКА. Астранция крупная.

Родина Зонтичні (Apiaceae).

Аделон, борщевник, гоюче зілля, гоюче зілля, звідзянка, звідзянка біла, любі-мене, напрасник, напрасниця, скусівник.

Багаторічник, заввишки 40—80 см. Цвіте у червні — липні. В лісах. Карпати, Зх. Полісся (до м. Житомира) і Зх. Лісостеп (околиці міст Хмельницького та Летичева).

Рідкісна. Охороняється. Лікарська (ранозагоювальний засіб).

136. ATHYRIUM FILIX-FEMINA (L.) Roth. — БЕЗШИТНИК ЖІНОЧИЙ. Кочедыжник женский.

Родина Безштитникові (Athuriaceae).

Загнітиця лісова, кочадижник, кочедыжник, папороть-жінка, папороть жіноча, папоротиця.

Багаторічник, заввишки 30—150 см. Спори дає у червні — серпні. В тінистих лісах. Майже по всій тер. України, на Пд. — зрідка.

Декоративна. Лікарська (глистогінний засіб — проти круглих глистів).

137. ATRAGENE ALPINA L. — АТРАГЕНА АЛЬПІЙСЬКА. Ат-

рагена альпийская, княжик альпийский.

Родина Жовтецеві (*Ranuncula-seae*).

Ветвіна, в'юнєць, княжик, кокоричка, повитник, повитник альпейський.

Плеткий чагарник, завдовжки 1—3 м. Цвіте у травні — червні. В гірських лісах. Карпати.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

138. ATRIPLEX CALOTHECA (Rafn) Fries — ЛУТИГА СПИ-СОВИДНА. Лебеда копьевидная.

Родина Лободові (*Chenopodia-seae*).

Лебеда, лутига коп'єлиста.

Однорічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у липні — вересні. Мокрі солончаки, засолені луки, засмічені місця. Майже по всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині).

139. ATRIPLEX HORTENSIS L. — ЛУТИГА САДОВА. Лебеда садовая.

Родина Лободові (*Chenopodia-seae*).

Лебеда, лобідка, лобода, лобода городня, лобода жовта, лобода свиняча, лобода червона, лободиця, лутига городяна, луцига.

Однорічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — вересні. Засмічені місця; як бур'ян у садах і городах. Культивують. По всій тер. України, крім гірських районів.

Декоративна рослина. Салатна. Лікарська (проти жовтухи, проносний засіб). Фарбувальна.

140. ATRIPLEX PATULA L. — ЛУТИГА РОЗЛОГА. Лебеда раскидистая, лебеда поникшая. Родина Лободові (*Chenopodia-seae*).

Лебеда татарська, лутига креслата, лутига крислата.

Однорічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у липні — вересні. Засміче-

ні місця, іноді — як бур'ян на городах. По всій тер. України. Лікарська рослина (в народній медицині).

141. ATRIPLEX ROSEA L. — ЛУТИГА РОЖЕВА. Лебеда розовая.

Родина Лободові (*Chenopodia-seae*).

Лебеда, лутига рожева, луцига. Однорічник, заввишки 30—90 см. Цвіте у липні — вересні. На крейдяних відслоненнях, забур'яєних місцях. По всій тер. України. Салатна рослина (молоді пагони маринують). Одержують поташ. Лікарська (протицинготний засіб).

142. ATROPA BELLA-DONNA L. — БЕЛЛАДОННА ЗВИЧАЙНА. Красавка, белладонна.

Родина Пасльонові (*Solana-seae*).

Беладонна, вовча вишня, вовча ягода, вовчі ягоди, вовчі ягоди чорні, запридух, йокшик, красавиця, красавка, мадраган, мадрагуля, мадриган, мандригуля, матрагуна, матридан, матридуна, матриган, мотригуна, надраголя, надрагуля, німечник, німиця, німиця чорна, отравниця, островниця, песя вишня, песся івшиня, отруниця, погане зілля, покшик, райдерево, сонна одур, сонне зілля, сонний дурман, сонник, царичка, ягодка бішена.

Багаторічник, заввишки 60—120 см. Цвіте у липні — серпні. В лісах. Карпати, Прикарпаття, Розточчя-Опілля, Крим (гори та Пд. берег).

Отруйна рослина. Лікарська (бо-летамувальний, спазмолітичний засіб). Рідкісна. Охороняється.

143. AVENA FATUA L. — ОВЕС ЗВИЧАЙНИЙ, ВІВСЮГ. Овёс пустой, овсюг.

Родина Злакові (*Poaceae*).

Вівсук, вівсюг, вівсюк, галай вівсюга, дикун, дичок, овес вівсюга, овес дикий, овсюг, овсюга, скакун, черногуз.

Однорічник, заввишки 40—80 см.

Цвіте у червні — липні. Бур'ян у посівах ярих культур. По всій тер. України.

Кормова рослина.

144. AVENA SATIVA L. — ОВЕС ПОСІВНИЙ, ОВЕС ЗВИЧАЙНИЙ. Овёс посевной.

Родина Злакові (Poaceae).

Вовес, говес, овес, овес звичайний, овес повсюдний, овес сійний. Одярочник, заввишки 60—100 см. Цвіте у червні — серпні. Культивують. По всій тер. України.

Кормова рослина. Харчова. Лікарська.

В

145. BALLOTA NIGRA L. — М'ЯТОЧНИК БУР'ЯНОВИЙ, М'ЯТОЧНИК ЧОРНИЙ. Белокудренник сорный, белокудренник чёрный.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Глуха кропива, гобжик, гобжик чорний, кудренник, маточник, м'ята собака, м'яточник, м'ятошник, чорнокудренник, чорнокудрик, шандра.

Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у червні — серпні. Засмічені місця. Майже по всій тер. України.

Лікарська рослина (седативна дія).

146. BARBAREA VULGARIS R. Br. — СУРІПИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Сурепка обыкновенная.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Горушка, горушка звичайна, жовтяниця, кляч, свиріпа, стручечник, чіпиця.

Дворічник, заввишки 40—60 см. Цвіте у квітні — травні. Луки, поля, схили. На більшій частині тер. України, крім Пд.

Кормова рослина. Олійна.

147. BATRACHIUM CIRCI-NATUM (Sibth.) Spach. —

ВОДЯНИЙ ЖОВТЄЦЬ ФЕНХЕЛЕВИДНИЙ. Водяной лютик фенхелевидный, шелковник фенхелевидный.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Болотне зілля, козелець фенхелевий.

Багаторічник. Цвіте у липні — серпні. У стоячих водах і тих, що повільно течуть. По всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині).

148. BATRACHIUM TRICHOPHYLLUM (Chaix) Bosch. — ВОДЯНИЙ ЖОВТЄЦЬ ВОЛОСОЛИСТИЙ. Водяной лютик волосolistный, шелковник волосolistный.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Козелець волохатий.

Багаторічник. Цвіте у червні — серпні. У водах, що повільно течуть. Зрідка — по всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині).

149. BECKMANNIA ERUCIFORMIS (L.) Host — БЕКМАНІЯ ЗВИЧАЙНА. Бекманния обыкновенная.

Родина Злакові (Poaceae).

Бекманія лукова, житниця, пирей водяний, пирій плавньовий.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — серпні. На вогких луках. По всій тер. України.

Кормова рослина.

150. BELLEVALIA SARMATICA (Georgi) Wronow — БЕЛЕВАЛІЯ САРМАТСКА. Бельвалия сарматская.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Багаторічник, заввишки 30—40 см. Цвіте у травні. Степи, схили. Зрідка — у пд. частині Лісостепу, в Степу, в Степовому та Пд. Криму.

Рідкісна рослина. Охороняється.

151. BELLIS PERENNIS L.—СТОКРОТКИ БАГАТОРІЧНІ.

Маргаритка многолетня.

Родина Айстрові (*Asteraceae*). Бистричка, білавка, білоголовець, білоцвітка, білявка, брехачка, вдовичка, вистрічки, віскрутка, гомоички, грішпанки дикі, куреча сліпота, маетка, маргаритки, марточки, моріжничок, морон, морон травалий, морончик, нерест, нечуйвітер, серетонька, сирітка, стокорот, стократка, стократь, стократка, стократки, стокротка, стокротка, стокротки, стокроть, стокрутка, цукрівка, цяточка, чичина весняна, цукрівка. Багаторічник, заввишки 5—25 см. Цвіте у квітні — червні (серпні). Луки, гаї, схили. Лісові і лісостепові райони, крім сх. Розводять по всій тер. України.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

152. BERBERIS VULGARIS L.—БАРБАРІС ЗВИЧАЙНИЙ.

Барбарис обыкновенный.

Родина Барбарисові (*Berberidaceae*).

Байбарис, байберис, барбарис, барбариск, барбарисник, берберис, берберус, квасниця, кислетка, кислиця, кислиць звичайний, кисличник, кислянка, мокриш.

Чагарник, заввишки 1,5—2,5 м. Цвіте у червні. Узлісся, чагарники, кам'янисті та гірські схили. По всій тер. України. Широко культивують.

Харчова рослина. Фарбувальна. Медонос. Декоративна. Лікарська (кровоспинний, жовчогінний, глистогінний засіб).

153. BERGENIA CRASSIFOLIA (L.) Fritsch—БАДАН ТОВСТОЛИСТИЙ.

Бадан толстолистий, монгольський чай. Родина Ломикаменеві (*Saxifragaceae*).

Багаторічник, заввишки 20—30 см. Цвіте у травні — червні. Культивують на більшій частині тер. України. Походить з Алгаю — Прибайкалля.

Дубильна рослина. Декоративна. Лікарська (при колітах, стоматитах, гінгівітах та в гінекологічній практиці).

154. BERTEROA INCANA (L.) DC.—ГІКАВКА СИВА.

Ікотник серый.

Родина Капустяні (*Brassicaceae*).

Бабин, бабиць, бабишник, бабочник, білоцвіт, біль, икавка, ікавка, ікотник, ікавка, кашник сірий, морква борова, оперстик сизак, оперстик сизак, пирейок, талань, толан, толань.

Дворічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у травні — листопаді. Бур'ян на полях і на узбіччях доріг. По всій тер. України.

Лікарська рослина (при гикавці, проносі, жіночих хворобах).

155. BETA VULGARIS L.—БУРЯК ЗВИЧАЙНИЙ.

Свёкла обыкновенная.

Родина Лободові (*Chenopodiaceae*).

Бурак, бурак звичайний, буряк, бут, румпля, рункля, рунтля, свёкла, свекловиця, свікла, свьокла.

Дворічник, заввишки 25—80 см. Цвіте у травні — червні. Культивують у всіх районах України. Походить із Сх. Середземномор'я (Мала Азія). Перешкоджають переважно 2 підвиди: 1) *subsp. esculenta* Gurke — столовий буряк; його різновиди: а) *var. alba* DC. — білий столовий буряк (корені білі), б) *var. lutea* DC. (корені жовті), в) *var. rosea* Moq. (корені рожеві або червоні), г) *var. rubra* Moq. (корені темночервоні), д) *var. altissima* Ross. — цукровий буряк (12—22 % тростинного цукру); 2) *subsp. cyula* Moq. — мангольд, римський салат (овочева і декоративна рослина).

156. BETONICA OFFICINALIS L.—БУКВИЦЯ ЛІКАРСЬКА.

Буквица лекарственная.

Родина Губоцвіті (*Lamiaceae*). Бетоникель, бетоніка, бетонька, бруквиця, буква, бук-трава, бу-

ковиця, буковник, буквиця чорна, буквиця звичайна, дедик солодкий, деревей польовий, диман, диман лікарський, звоздик пільський, золотушник, конупер польовий, материна, материнка, старовина, яківка.

Багаторічник, заввишки 20—80 см. Цвіте у червні — вересні. Ліси, чагарники, луки. Майже по всій Україні.

Декоративна. Лікарська (при хворобах печінки й шлунково-кишкового тракту).

157. BETULA PENDULA Roth. — БЕРЕЗА ПОВИСЛА, БЕРЕЗА БОРОДАВЧАСТА. Берёза бородавчатая. Берёза повислая. Родина Березові (Betulaceae). Береза біла, берест білий.

Дерево, заввишки 10—20 м. Цвіте у квітні — травні. Березові і мішані ліси.

Декоративна рослина. Дає деревину, дьоготь. Харчова (сік). Лікарська (бруньки — сечогінний засіб, листя — для купелі і проти лямблій).

158. BETULA PUBESCENS Ehrh. — БЕРЕЗА ПУХНАСТА. Берёза пушистая.

Родина Березові (Betulaceae). Береза болотна, береза мохната, береза омшена, береза пушиста, березка, берізка мала.

Дерево, заввишки до 20 м. Цвіте у квітні — травні. Сирі ліси, болота, узлісся. Звичайно — в лісових районах України, зрідка — в Лісостепу (крім Донецького Лісостепу) і дуже рідко — в Степу (по річках Дінцю і Самарі).

Дає ділову деревину. Декоративна рослина. Харчова (сік). Лікарська (бруньки — сечогінний засіб, листя — для купелі і проти лямблій, дьоготь — проти аскарид і при шкірних хворобах).

159. BIDENS CERNUA L. — ЧЕРЕДА ПОНІКЛА. Череду поникшая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Золотушна трава, причепа,

реп'яхи собачі, реп'яшки, сторчак, стрілки, череда, чередун. Однорічник, заввишки 10—100 см. Цвіте у липні — серпні. Береги річок, озер, боліт. По всій тер. України.

Лікарська (в народній медицині).

160. BIDENS TRIPARTITA L. — ЧЕРЕДА ТРИРОЗДІЛЬНА. Череду трёхраздельная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Блохи циганські, вовчки, дзябран, дідівські уші, дідові вуші, золотушна трава, кішки, коз'ї ріжки, купчак болотний, купчак дикий, лепниця, причепа, реп'яхи собачі, реп'яшки, реп'яшки собачі, собачки, стрілки, товстуля, товстуха, товстушка, туриція, туриця, череда, череда звичайна, чередун звичайний, чорнобрівець болотний.

Однорічник, заввишки 15—100 см. Цвіте у липні — вересні. Береги річок, озер, канав, воги луки. По всій тер. України, крім Пд. Криму.

Лікарська рослина (сечогінний засіб; при золотусі, шкірних захворюваннях, рахіті, артритях, подагрі тощо).

161. BIFORA RADIANS Bied. — БІФОРА ПРОМЕНИСТА. Бифора лучистая, двойчатка лучистая. Родина Зонтичні (Ariaceae).

Вонючка, двоячок лучистий, коляндра.

Однорічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні — червні. Бур'ян. Лісостеп, Степ. Зрідка Хмельн., Вінн., Микол., Херсон. області та у Криму.

Ефіроолійна рослина. Пряна. Лікарська (в народній медицині).

162. BISCUTELLA LAEVIGATA L. — ОЧКИ ГЛАДЕНЬКІ. Очки гладкие, плешітка голая.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Очки альпійські, плешітка. Багаторічник, заввишки 15—35 см. Цвіте у травні — липні. На вапнякових скелях у субальпійсь-

кому поясі Карпат (хребти Чорногора, Свидовець, гора Близниця).

Рідкісна рослина.

163. BORAGO OFFICINALIS L.— ОГІРОЧНИК ЛІКАРСЬКИЙ. Огуречник аптечний.

Родина Шорстколисті (Boagipaseae).

Бурачки, бурачник, бурачник, гірочник, гірочник лікарський, огіречник, огірочна трава, огірочник, огірочник звичайний, огірошна трава, огірошник, огуречна трава, огуречник, огурочник, угіречник.

Однорічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — серпні. На городах і забур'янених місцях. Розсіяно. Росте майже по всій тер. України. Культивують як овочеву рослину.

Салатна рослина (лист). Фарбувальна (корінь). Медонос. Лікарська (поліпшує обмін, збагачує вітамінний фон).

164. BOTRYCHIUM LUNARIA (L.) SW.— ГРОНЯНКА ПІВМІСЯЦЕВА, КЛЮЧ-ТРАВА. Гроздовник полулунний.

Родина Вужачкові (Ophioglossaceae).

Грознянка, грознянка звичайна, грозняток, любизілле.

Багаторічна папороть, заввишки 5—20 см. Спороносить у червні — серпні. Сухі луки, світлі ліси, чагарники. Карпати, Полісся, Лісостеп.

Рідкісна рослина. Охороняється. Лікарська (в народній медицині використовуюється для загоювання ран).

165. BOUSSINGAULTIA BASELLOIDES H. B. K.— БУСЕНГОЛЬЦІЯ БАЗЕЛЕПОДІБНА. Буссенгольцья базеллевидная.

Родина Базелієві (Basellaceae). Багаторічник, ліана, завдовжки 3—6 м. Цвіте у липні — серпні. Культивують на Закарпатті. Походить з Пд. Америки (Еквадор). Декоративна.

166. BRASSICA OLERACEA L.— КАПУСТА ГОРОДНЯ. Капуста огородная.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Капуска, капуста, капуста городяна, капуста звичайна, капустина, капустиця.

Дворічник, заввишки 60—120 см. Цвіте у травні — червні. Вирощують на городах (є багато сортів). Існують різновиди: 1)

var. *acerphala* — кормова капуста, браунколь (капуста невитка, шумелянка) — листки плоскі, кучеряві, качанів не утворює); 2) var. *capitata* — качанна капуста (капуста біла, капуста головаста, капуста головаста, капуста завитка, капуста качанна, капуста крижівка, капуста проста, капустиця, куреки) — листки на вкорочених стеблах, гладенькі, утворюють щільні головки; 3) var. *sabauda* — савойська капуста (капуста волоска, капуста волоська, капуста кучерява, капуста сафойська, кель) — листки тонкі, цілісні або гофровані, утворюють рихлу головку; 4) var. *gemmifera* DC. — брюссельська капуста (брукселка, капуста бруксельська, капуста пуплячка) — стебло видовжене, несе в листових пазухах дрібні головки і рихлу верхівкову головку; 5) var. *bothrytis* L. — цвітна капуста (цвітуха, калафьор, карафійоль, карафіоли) — суцвіття, верхні листки й квітконіжки потовщені в білувату м'ясисту масу, в якій знаходяться здебільшого недорозвинені квітки; 6) var. *gongylodes* L. — кольрабі (брідовка, галарепа, калараб, каларепа, каларіпа, капуста каларіпа) — стебло кувелідне, потовщене.

Овочева. Кормова. Лікарська.

167. BRASSICA JUNCEA (L.) Czern.— ГІРЧИЦЯ САРЕПТСЬКА. Горчица сарептская.

Родина Капустяні (Brassicaeae).

Гірчиця степова.

Однорічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у травні — червні. Зрідка розводять; трапляється здичавілою на забур'янистих місцях у Степу, рідше — Лісостепу.

Салатна рослина (листя). Пряна. Олійна (олію використовують у харчовій і парфюмерній промисловості). Лікарська (для виготовлення гірчичників).

168. BRASSICA NAPUS L. — РІПАК, КОЛЬЗА, БРЮКВА. Рапс, кольза, брюква.

Родина Капустяні (Brassicaeae).

Горунка, горупа, каларепа, капуста ріпак, карпела, квак, квака, кольза, рапс, репа, ріпак, свиріпа, свіріпа, супиця, су-ріпа.

Одно- або дворічник, заввишки 30—120 см. Цвіте у травні — червні. Культивують, іноді дичавіє. Вирощують такі різновиди: var. oleifera DC. — ріпак озимий та ярий: корені тонкі, насіння дає олію; var. capitata Metzg. — бруква: корені товсті, із зморшкуватою поверхнею.

Кормова рослина (перший різновид). Істівна (другий різновид). Лікарська (олія — шлунковий засіб).

169. BRASSICA NIGRA (L.) Koch. — ГІРЧИЦЯ ЧОРНА. Гірчиця чорная.

Родина Капустяні (Brassicaeae).

Гірчиця лубенська, рипій, ріпак. Однорічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — серпні. Рос-те дико або здичавіло на забур'янистих місцях. Зрідка розводять. На більшій частині тер. України, крім Карпат і Криму. Салатна рослина (листя). Пряна. Лікарська (для виготовлення гірчичників). Медонос. Олійна (в насінні 35 % жирної олії). Ефіроолійна (в насінні бл. 1 % ефірної олії).

170. BRASSICA RAPA L. — РІПА, ТУРНЕПС. Репа.

Родина Капустяні (Brassicaeae).

Білоріпа, горчиця лубенська, гризачка, ріпа, свиріпа, сиріжка, турнепс, турніпс.

Дворічник, заввишки 20—100 см. Цвіте у травні — липні. Вирощують по всій тер. України.

Харчова рослина. Кормова. Олійна (олію використовують у техніці).

171. BRIZA MEDIA L. — ТРЯСУЧКА СЕРЕДНЯ. Трясунка середня.

Родина Злакові (Poaceae).

Дрижачка, дрожачка, дрожачка середушна, здрижник, конопель, конопелька, конопій, моргулька, муха, невейка, невійка, серденько, зозульчине, трісеничка, трісирубичка, трісулька, трісучка, тросьорубка, трясенець, тряска, трясунка, трясучка.

Багаторічний злак, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні — серпні. На луках, узліссях, по чагарниках. На Поліссі і в Пн.-Сх. частині Лісостепу України.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

172. BROMUS ARVENSIS L. — БРОМУС ПОЛЬОВИЙ. Костёр полевої.

Родина Злакові (Poaceae).

Вівсянка, дирза, костюлька, костюльки, мітлиця, мятлиця, овесець, овсянка, осига, синець, стоколоса, стоколоса польова, шмир.

Однорічний злак, заввишки 50—100 см. Цвіте у травні — липні. Як бур'ян на полях і на узбіччях доріг. Досить часто в лісовій та лісостеповій зонах, зрідка в Карпатах, дуже зрідка — в Степу.

Кормова рослина.

173. BROMUS MOLLIS L. — БРОМУС М'ЯКИЙ. Костёр мягкий.

Родина Злакові (Poaceae).

Житець, жмиця, метлиця, мітли-

ця, перійка, стоколос, стоколоса, стоколоса жмиця, стоколоса м'якка.

Однорічний злак, заввишки 30—80 см. Цвіте у травні — липні. На відкритих засмічених місцях, на узбіччях доріг, у заплавах річок, часто на піскуватих ґрунтах. Звичайно — по всій тер. України.

Кормова.

174. BROMUS RACEMOSUS L. — БРОМУС КИТИЦЕВИЙ. Костёр кистевидний.

Родина Злакові (Poaceae).

Костёр, овсюг, стоколоса грозниста.

Однорічний злак, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — липні. На луках, трав'янистих схилах та на узбіччях доріг. На Зх. Лісовій зоні і Лісостепу, в Карпатах. Рідкісна рослина.

175. BROMUS SECALINUS L. — БРОМУС ЖИТНІЙ. Костёр ржаной.

Родина Злакові (Poaceae).

Житняк, заглушка, костир, костирь, костюльки, метлиця, овсянка, стоколос, стоколос житній, стоколоса, стоколоса заглушка, стоколосник, стоколось.

Однорічний злак, заввишки 40—80 см. Цвіте у червні — липні. Польовий бур'ян (частіше — в посівах жита). В Лісовій зоні та Лісостепу, в Степу (по долинах річок).

Кормова рослина.

176. BROMUS SQUARROSUS L. — БРОМУС РОЗЧЕПИРЕНИЙ. Костёр растопыренный.

Родина Злакові (Poaceae).

Висюк, метлиця, мітлиця, стоколос, стоколоса патлата.

Однорічний злак, заввишки 25—40 см. Цвіте у травні — червні. Степи на відслоненнях, на узбіччях доріг, і на засмічених місцях. По всій тер. України, на Поліссі і в зх. районах — спорадично.

177. BRYONIA ALBA L. — ПЕРЕСТУПЕНЬ БІЛИЙ. Переступень белый.

Родина Гарбузові (Cucurbitaceae).

Гордобить, нечіпай-зілля, перелаз, переступ, переступень, переступень білий, переступень білоцвітій, переступень чорноягідний, переступник.

Багаторічник, ліана, завдовжки до 10 м. Цвіте у червні — липні. По чагарниках, у лісах, біля парканів. Майже по всій тер. України.

Лікарська рослина (в гомеопатії при бронхітах, плевритах та запаленні легень — корені). Декоративна (для вертикального озеленення). Медонос. Отруйна (для коней, овець, свиней, домашньої птиці).

178. BRYONIA DIOICA Jacq. — ПЕРЕСТУПЕНЬ ДВОДОМНИЙ. Переступень двудомний. Родина Гарбузові (Cucurbitaceae).

Переступень двопенний, переступень двупенний, переступень кропивистий, переступень червоноягідний.

Багаторічник, ліана. Цвіте у червні — липні. По чагарниках, попід парканами. Переважно в зх. лісових та лісостепових районах.

Рідкісна рослина. Інсектицидна (водний екстракт з коренів отруйний для тарганів). Фарбувальна (із ягід одержують червону фарбу). Лікарська. Медонос. Отруйна (для коней, овець, свиней).

179. BUGLOSSOIDES ARVENSIS (L.) Johnst. — БУГЛОСОІДЕС ПОЛЬОВИЙ, ГОРОБЕЙНИК ПОЛЬОВИЙ. Буглоссондес полевой, воробейник полевой. Родина Шорстколисті (Boraginaceae).

Воробейник, воробець, горобейник, горобейник полевой, горобель, горобець, горобовька, марина, просо вороб'яче, просо камінне, саморідник, саморідник польовий, сім'я вороб'яче, сім'я

горобине, сім'я каменне, шерстке зілля.

Одно- або дворічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у травні — вересні. На пасовищах, перелогах, як бур'ян на полях, у садах. Звичайно по всій тер. України. Лікарська рослина (заспокійливий засіб).

180. BULBOCODIUM VERSICOLOR (Ker — Jawl.) Spreng. — БРАНДУШКА РІЗНОКОЛІРНА. Брандушка різноцвіт- ная.

Родина Лілійні (Liliaceae). Брандишка, брандушка, проси- ренок, просурень гадючий, сирі- ки, сіротки.

Багаторічник з бульбоцибули- ною, заввишки 8—15 см. Цвіте в березні — квітні. По трав'яни- стих місцях, степах, чагарниках, схилах. Лісостеп і Степ.

Декоративна рослина.

181. BUNIAS ORIENTALIS L. — СВЕРБИГА СХІДНА. Свербига восточная.

Родина Капустяні (Brassica- ceae).

Грицик, грицики, додельник, кат- ран, порчак, порчак звичайний, ріпак, свербига звичайна, свер- бигуз, свиріпа, свиріпиця, хле- зинь, шкарлупа.

Дворічник, заввишки 40—90 см. Цвіте в червні — липні. Бур'ян. По всій тер. України. Істівна (мо- лоді тілки). Медонос. Лікарська рослина (протидинготний засіб).

182. BUPLEURUM FRUTICO- SUM L. — ЛАСКАВЕЦЬ КУ- ЩОВИЙ. Володушка кустарни- ковая.

Родина Зонтичні (Ariaceae). Чагарничок, заввишки 30—150 см. Цвіте у червні — липні. Роз- водять у садах і парках. На Пд. Криму. Іноді дичавіє.

Декоративна рослина.

183. BUPLEURUM LONGI- FOLIUM L. — ЛАСКАВЕЦЬ ДОВГОЛІСТИЙ. Володушка длиннолиственная.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Ласик, ласкавець золотий, ла- соч-трава.

Багаторічник, заввишки 80—120 см. Цвіте у червні — липні. В лісах, по чагарниках, на гірських луках. У Карпатах (масив Чор- ного́ра, г. Доджаску, Чивчинські гори).

Декоративна рослина. Лікар- ська.

184. BUPLEURUM ROTUN- DIFOLIUM L. — ЛАСКАВЕЦЬ КРУГЛОЛІСТИЙ. Володушка круглолистная.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Володушка, капуста заяча, лас, ласик, ласкавець, ласкавці, ла- сочтрава.

Однорічник, заввишки 20—70 см. Цвіте у червні — серпні. Бур'ян на узбіччях доріг, по чагарниках. По всій тер. України, крім Кар- пат та прилеглих до них районів.

Лікарська рослина (використо- вується в народній медицині при захворюваннях печінки та шлунка)

185. BUTOMUS UMBELLATUS L. — СУСАК ЗОНТИЧНИЙ. Су- сак зонтичний.

Родина Сусакові (Butomaceae). Бес болотний, бех, бобівник кри- жалистий, жаб'яча цибуля, осит- няг, оситняк, осітняг, рогатка, сусак, хлібник.

Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у травні — серпні. По берегах водойм, заболочених лу- ках, степових подах. По всій тер. України.

Технічна рослина (листя вико- ристовують для плетіння). Хар- чова (в кореневищі багато крох- малю). Декоративна (в басей- нах). Лікарська (в народній ме- дицині як протизапальний, зміц- нювальний, протипухлинний за- сіб).

186. BUXUS SEMPERVIRENS L. — САМШИТ ВІЧНОЗЕЛ- НИЙ. Самшит вечнозелёный.

Родина Самшитові (Buxaceae). Буксусник, букшпан, буксан

зелений, букшпан всезелений, грушпан, гушпан.

Чагарник або деревце заввишки до 3 м. Цвіте у березні — травні. Культивують у садах і парках. Майже по всій тер. України, частіше — в Криму. Походить з Середземномор'я, де досягає до 8 м. заввишки.

Декоративна рослина. Технічна (деревину використовують для виготовлення муз. інструментів і в різьбярстві). Лікарська (сечогінний засіб; при подагрі, ревматизмі, конвульсіях тощо). Медонос.

С

187. CAESALPINIA GILLIESII (Wall. ex Hook) Benth — ЦЕ-ЗАЛЬПІНІЯ ДЖИЛЛІСА. Цезальпінія Джилліса.

Родина Цезальпінієві (Caesalpiaceae).

Бразалія, бразилькове дерево, бразілія, бразолія, бразоля, брезелія.

Невеличке дерево, заввишки 2—5 м. Цвіте у травні — серпні. Культивують як декоративну рослину на Пд. Криму. Походить з Пд. Америки.

Медонос. Декоративна рослина. **188. SAKILE BALTICA** Jord. ex Pobed. — МОРСЬКА ГІРЧИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Морская горчица. Родина капустяні (Brassicaceae).

Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у травні — липні. По узбережжях Чорного і Азовського морів та Сиваша.

Олійна рослина (в насінні понад 48 % жирної олії).

189. CALAMAGROSTIS EPIGIOS (L.) Roth. — КУНИЧНИК НАЗЕМНИЙ. Вейник наземний. Родина Злакові (Poaceae).

Війник, войник, камиш степовий, колосець, кунишник, куточник,

пошаниця, чаполось, чаполоть, чаполоч, чапуга, чапуля, черетниця, черетниця звичайна, шувар.

Багаторічний злак, заввишки 80—150 см. Цвіте у червні — серпні. На піскуватих луках, у борах, на відкритих пісках, відслоненнях, лісових галявинах. По всій тер. України. Для зарощування пісків. Кормова рослина.

190. CALAMAGROSTIS NEGLECTA (Ehrh.) Gaertn., Mey. et Scherb. — КУНИЧНИК НЕПОМІТНИЙ. Вейник незамеченный. Родина Злакові (Poaceae).

Черетниця багнова, черетянка. Багаторічний злак, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — липні. На болотах, заболочених луках та в лісах. Часто на Поліссі, рідше — в зх. Лісовій зоні та в Лісостепу.

Кормова рослина.

191. CALAMINTHA GRANDIFLORA (L.) Moench — КАЛАМІНТА ВЕЛИКОКВІТКОВА. Душевик крупноцветковый.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Душевик.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у червні — липні. У букових і сосново-букових гірських лісах. В Гірському Криму.

Ароматична рослина. Рідкісна.

192. CALENDULA OFFICINALIS L. — НАГІДКІЙ ЛІКАРСЬКИЙ. Ноготки аптечные.

Родина Айстрові (Asteraceae).

Гвоздика городня, гнітик, крокіж, крокіс, крокіс лікарський, крокіш, крокуш, крукіш, крукуш, наводки, нагідки, нагідки, нагут, накот, науготки, ногідка, ногідки, ногіток, ногодки, ноготок, паціюрки, паціюрці.

Однорічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у червні — жовтні. Розводять у садах і на городах. По всій тер. України.

Декоративна рослина. Лікарська (антисептичний засіб).

193. CALLA PALUSTRIS L.— ОБРАЗКИ БОЛОТНІ. Белок-рыльник болотний.

Родина Ароїдні (Aragaceae).

Білокрильник болотний, бобовник, бобовник свинячий, гребіш, гребіш болотяний, ірень, красуха, крокотій, момець, образки, фіялковий корінь.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у травні — червні. По болотах, переважно лісових, по берегах річок, по вільшнях. У лісових районах і Лісостепу.

Кормова рослина (на Поліссі).

Отруйна (свіжа рослина). Лікарська (втирають настоянку від укусів змій, як безбездіяльний засіб).

194. CALLISTEPHUS CHINENSIS (L.) Ness.— КАЛІСТЕФУС КИТАЙСЬКИЙ, САДОВА АЙСТРА КИТАЙСЬКА. Калістефус китайський, садова астра китайська.

Родина Айстрові (Asteraceae). Айстри, астер, астра, астракіта, астратік, вараничка, гайстер, гайстра, герегована, гладка, гладка китайська, гладка хінська, драмичка, зіздовіт, зімник, кампустелька, капіштан, капустелька, капустеля, капустяник, компостеля, компостелка, -жомпоштільйон, конфестра, конфітелія, копистильйон, коснопелька, костоп льон, красновін красновін хінський, крижи, кружачка, кружечка, кружечок, лисак, мангерушок, марцизки, невістки, невістувки, пітільйон, покритка, постолянка, припуштанта, п'ятаківці, рублі, стракіта, талітка, тарелка, тарілка, тарілки, таріліці, тарівка, ястер.

Однорічник, заввишки 10—60 см. Цвіте у липні — вересні. Розводять. Походить з Китаю та Японії.

Культивується як декоративна рослина.

195. CALLUNA VULGARIS (L.) Hufl.— ВЕРЕС ЗВИЧАЙНИЙ.

Вереск обыкновенный.

Родина Вересові (Ericaceae).

Верес, верес простий, вересень, вересінь, вересінь звичайний, вересінь, вересінь звичайний, вереск, вересовець-трава, верест, верис, веріс, верос, менчир. Вічнозелений чагарничок, заввишки 30—100 см. Цвіте у липні — вересні. В соснових, рідше — сосново — дубових лісах, по вогуватих місцях, у горах на узліссях, полонинах. У Лісовій зоні і на Пн. Лісостепу.

Кормова рослина. Фарбувальна. Медонос. Лікарська (сечогінний, протизапальний засіб, при гастритах з підвищеною кислотністю, при набряках тощо).

196. CALOPHACA VOLGARICA (L. fil.) DC.— КАЛОФАКА ВОЛЗЬКА. Майкараган волжський, калофака волжская.

Родина Бобові (Fabaceae).

Чагарничок, заввишки 20—80 см. Цвіте у травні — липні. На кам'янистих, зокрема гнейсових, відслоненнях, крейдових схилах. У Степу (лише в Донец. і Луган. областях).

Ендемік. Охороняється.

197. CALTHA PALUSTRIS L.— КАЛЮЖНИЦЯ БОЛОТНА. Калужниця болотна.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Біль, болотянок, болох, воташ, жабник, калужниця, кальожниця, куроліп, лапки, лататте, латаття, латаття жовте, латач, латач болотяний, латачка, латашнь, лепухь, лопатень, лопать, лопач, лопух, лотай, лотайка, лотак, лотань, лотар, лотарь, лотат, лотатень, лотать, лотач болотяний, лотачка, лоташ болотний, лототь, лотоць, лоточ, лотошка, лотоць, поїшки, попки, сліпокур, сліпота.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у квітні — травні. По болотах, вогуватих місцях. По всій тер. України.

Отруйна рослина. Лікарська

(тільки зовнішньо як болетамувальний, протизапальний засіб).

198. CALYSTEGIA SEPIUM (L.) R. Br.— ПЛЕТУХА ЗВИЧАЙНА. Повой заборний.

Родина Березкові (Convolvulaceae).

Березка велика, берізка плавнюва, божья чарка, в'юнок, дзвоники, дзвонки, звонки, юль, колокольчики, овийка, паутиця, паутиця плотова, плетука, плітука, повелика, повій дикий, повійка, повійка плотова.

Багаторічник з виткими однорічними пагонами, завдовжки 1,5—3 м. Цвіте у липні вересні. По берегах водойм, у чагарниках і на вологих місцях. По всій тер. України.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині — проносне, сечогінне, глистогінне).

199. CAMELINA ALYSSUM (Mill.) Thell.— РИЖІЙ БУРАЧКОВИЙ, РИЖІЙ ЛЬОНОВИЙ. Рыжик бурачковий, рыжик льняной.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Рижий, юдза.

Однорічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у травні — червні. Бур'ян у посівах льону. Зрідка — в пн. районах України: на Поліссі, в Лісостепу і на Пн. Степу.

Олійна рослина (дає олію, придатну для фарб, лаків, освітлення).

200. CAMELINA MICROCARPA Andr.— РИЖІЙ ДРІБНОПЛЮДИЙ. Рыжик мелкоплодный.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Иржій, ржій.

Однорічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — липні. На степах і схилах як бур'ян. Майже по всій тер. України, на Поліссі — зрідка.

Олійна рослина (олія для лаків і фарб).

201. CAMELINA PILOSA (DC.) N. Zing.— РИЖІЙ ВОЛОСИСТИЙ. Рыжик волосистый.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Ланниця, мухоловка.

Однорічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у квітні — червні. Бур'ян озимих посівів. Зрідка розводять. Звичайно майже по всій тер. України (на Поліссі — зрідка).

Олійна рослина (дає технічну олію).

202. CAMELINA SATIVA (L.) Grantz— РИЖІЙ ПОСІВНИЙ. Рыжик обыкновенный, рыжик посевной.

Родина Капустяні (Brassicaceae). Иржій, иржій синій, иржій сійний, коров'я трава, ланниця, мухоловка, очитки польові, рижей, рижий, рижик, рижій, рижій синій, ржій, ржі.

Однорічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — серпні. Бур'ян на полях і засмічених місцях. Майже по всій тер. України (на Поліссі — зрідка).

Олійна рослина (в насінні 44 % жирної олії).

203. CAMELINA SYLVESTRIS Wallr.— РИЖІЙ ДИКИЙ. Рыжик дикий.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Однорічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у травні — липні. У степах, на кам'янистих схилах, як бур'ян на полях. По всій тер. України, крім Полісся та Карпат.

Олійна рослина (дає технічну олію).

204. CAMPANULA ALPINA Jacq.— ДЗВОНИКИ АЛЬПІЙСЬКІ. Колокольчик альпійський. Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Звінок альпійський.

Багаторічник, заввишки 5—20 см. Цвіте у червні — липні. На скелях, кам'янистих схилах. У субальпійському і альпійському поясах Карпат.

Декоративна рослина.

205. CAMPANULA BONONIENSIS L.—ДЗВОНІКИ БОЛОНСЬКІ. Колокольчик болонський.

Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Дзвінок болонський, звінки, рядник.

Багаторічник, заввишки 35—60 см. Цвіте у липні — серпні. На схилах, у чагарниках, на узліссях. Майже по всій тер. України. Декоративна рослина.

206. CAMPANULA CARPATICA Jacq.—ДЗВОНІКИ КАРПАТСЬКІ. Колокольчик карпатський. Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у травні — липні. На гірських скелях. У Карпатах, у лісовому поясі.

Ендемік Карпат. Дуже рідкісна рослина. Декоративна.

207. CAMPANULA CERVICARIA L.—ДЗВОНІКИ ОЛЕНЯЧІ. Колокольчик жестковолосий.

Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Дзвінок шерстковолосий, дзвіночок, дзвоники, дзвоночки, желізняк польовий, звінок, звіробій сніний, звонок кудлатий, квашня, кучавей, лишайник, переполах мужицький, петрів батіжок.

Дворічник, іноді багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — липні. У лісах, по чагарниках. У Лісовій зоні і в Лісостепу, рідше — в Пн. Степу.

Декоративна рослина Лікарська (в народній медицині).

208. CAMPANULA GLOMERATA L.—ДЗВОНІКИ СКУПЧЕНІ. Колокольчик скученний. Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Дзвінок скучник, збанок, звінка, звінок китайка, капшучки, китайка; пауки, примочна трава, пукавка, пукалка, скажитник, сучень, скучник, страхополох.

Багаторічник, заввишки 25—80 см. Цвіте у червні — серпні. В лісах, на узліссях, по чагарниках, на суходільних луках, схилах. Майже по всій тер. України.

Декоративна рослина. Лікарська (для примочок).

209. CAMPANULA PATULA L.—ДЗВОНІКИ РОЗЛЮГІ. Колокольчик раскидистий.

Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Дзвінок кріслатий, звінок розбілий, звонець болотний, лілійка, лілійка.

Дворічник, заввишки 25—60 см. Цвіте у травні — липні. На луках, по чагарниках, на лісових галявинах. По всій тер. України, крім Пд. Степу.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

210. CAMPANULA PERSICIFOLIA L.—ДЗВОНІКИ ПЕРСИКОЛИСТІ. Колокольчик персиколистий.

Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Дзвінок бросколистий, дзвіночки, дзвоники, дзвонок, збаночки, звінки лісні, звінок бросквинолистий, звінок бросколистий, звонка, звонок лісовий, звоник, звоники, колокольчик.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — липні. В лісах, по чагарниках, на лісових луках. По всій тер. України, крім Пд. Степу.

Декоративна рослина. Лікарська (при хворобах, викликаних підняттям важких речей).

211. CAMPANULA RAPUNCULOIDES L.—ДЗВОНІКИ РІПЧАСТОВИДНІ. Колокольчик репчатовидний.

Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Білокоренник, дзвінок збаночковатий, збаната, звонець, куратиня, куринка.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні вересні. У лісах, по чагарниках, на схи-

лах. Майже по всій території України.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

212. CAMPANULA RAPUNCULUS L.— ДЗВОНΙΚИ РІПЧАСТІ. Колокольчик репчатий. Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Дзвінок городовий, звінок садовий, римщина, чобітки малі.

Дворічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — липні. На луках, по чагарниках. По всій території України.

Декоративна.

213. CAMPANULA SIBIRICA L.— ДЗВОНΙΚИ СИБІРСЬКІ. Колокольчик сибирський.

Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Василек польовий, дзвінок сибирський, жабин корінь, звоночки. Дворічник, заввишки 20—80 см. Цвіте у травні — серпні. На луках, схилах, по чагарниках. По всій території України, в Пд. Степу — зрідка.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

214. CAMPANULA TRACHELIUM L.— ДЗВОНΙΚИ КРОПИВОЛИСТІ. Колокольчик крапиволистий.

Родина Дзвоникові (Campanulaceae).

Дзвінок кропиволистий, дзвоники, звінок многоцвітий, липуха, надулий цвіт, синій цвіт.

Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у червні — липні. У лісах, на узліссях, по чагарниках. Майже по всій території України, крім Пд. Степу.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

215. CAMPHOROSMA MONSPELIACA L.— КАМФОРОСМА МОНПЕЛІЙСЬКА. Камфоросма монпельська.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Камфорник трав'яний.

Напівчагарничок, заввишки 10

50 см. Цвіте у червні — вересні. На солонцях, особливо на піскових та щебенистих схилах. У Донецькому Лісостепу (на околицях м. Слов'янська), в Степу та в Криму, особливо на Пд. узбережжі Криму.

Кормова рослина. Ефіроолійна. Лікарська (в народній медицині).

216. CAMPSIS RADICANS (L.) Seem.— КАМПСИС ПОВЗУЧИЙ. Камписис ползучий.

Родина Бігніонієві (Bignoniaceae).

Виткий чагарник, завдовжки до 10 м. Цвіте у липні — вересні. Культивують як декоративну рослину. Здебільшого в зх. областях України і на Пд. узбережжі Криму, зрідка в ін. місцях — ботсадах і дендропарках. Походить з Пн. Америки.

217. CANNA INDICA L.— КАННА ІНДІЙСЬКА. Канна індійська.

Родина Каннові (Cannaceae).

Квітотрость індійська, квітотрость пишна.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у липні — вересні. Широко культивують як дуже декоративну рослину. Походить з тропічної Америки. Виведено багато форм та сортів.

218. CANNABIS RUDERALIS Janisch.— КОНОПЛІ ДИКІ. Конопля сорная.

Родина Коноплеві (Cannabaceae).

Колопля дика, колопні, колопня, конопа, конопель, конопка.

Однорічник, заввишки 80—150 см. Цвіте у червні — липні. На забур'ячених місцях, особливо піщаних, по схилах ярів, балок і в річкових долинах, рідше — в посівах і на узбіччях доріг. Росте розсіяно по всій території України, крім західних областей і Криму.

Волокниста рослина (дає добре технічне волокно). Лікарська (насіння).

219. CANNABIS SATIVA L.

КОНОПЛІ ПОСІВНІ. Конопля посевная.

Родина Конопцеві (Cannabaceae). Колопля, колопні, колопня, конопа, конопель, конопи, конопка, коноплі, конопля, конопля звичайна, кинипа.

Однорічна дводомна рослина (чоловічі рослини — плоскінь, жіночі матірка), заввишки 0,5–2 м. Цвіте у червні серпні. Культивують. Часто дичавіє. По всій тер. України.

Волокниста рослина. Олійна (в насінні 30–35 % олії). Лікарська (при нирково-кам'яній хворобі, запаленні простати, сечового міхура, при ангіні й кашлі тощо). Медонос.

220. CAPPARIS HERBACEA Willd. — **КАПЕРЦІ ТРАВ'ЯНИСТІ.** Каперцы травянистые, каперцы колючие.

Родина Каперцеві (Capparidaceae).

Капаровець зіллястий.

Напівчагарник з великими сланкими пагонами. Цвіте у червні — вересні. На сухих кам'янистих схилах, на приморських галечниках. Нерідко — в Криму.

Пуп'янки каперців використовують для виготовлення маринадів (т. з. каперці).

221. CAPSELLA BURSAPASTORIS (L.) Medik. — **ГРІЦИКИ ЗВИЧАЙНІ.** Пастушья сумка обыкновенная.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Бордюжок, вінички, воробине око, вороб'їне око, ворожка, ганка, гирчий волокник, гірчак, гнидник, горобина кашка, горобине око, горобинець, гречичка, гречка дика, гречка куряча, гречка польова, гречка псяча, грички, жеруха лісна, злодій, зозульник, калитник, калитник звичайний, калиточник, калиточник звичайний, кашка, кошка, лен дикий, мисочки, мішочки, мошоночник, очки, пастуша трава, помо-

лочник, рижуха, ріжуха, сірики, сумочник, сухотинка, сухотник, ташечки, тоболки, трава кишиста, трясолупки, трясолупки звичайні, черевець, черевішник, ярутка.

Однорічник, іноді зимуючий, заввишки 10–50 см. Цвіте у квітні — вересні. Бур'ян на полях, по узбіччях доріг та біля хат, на городах. По всій тер. України.

Лікарська рослина (кровоспинний засіб). Салатна (молоде листя).

222. CAPSICUM ANNUUM L. — **СТРУЧКОВИЙ ПЕРЕЦЬ ОДНОРІЧНИЙ.** Стручковий перець однолітний.

Родина Пасльонові (Solanaceae).

Кипері рожу, паприга, паприка, перець стручковатий, перець стручковий, перець турецький, перець червоний, перчиця, перчуга, перчуга річна, попер червений, струк.

Однорічник, заввишки 30–75 см. Цвіте у червні — серпні. Культивують. Майже по всій тер. України.

Овочева рослина.

223. CARAGANA ARBORESCENS Lam. — **КАРАГАНА ДЕРЕВ'ЯНИСТА, ЖОВТА АКАЦІЯ.** Карагана древовидная, жёлтая акация.

Родина Бобові (Fabaceae).

Акація жовта, акація жовта сибірська, вакація жовта, горохівник деревцеватий, гороховник деревцеватий, караган деревцеватий, карагана, розалія.

Чагарник, заввишки 2–5 м. Цвіте у червні — липні. Культивують у садах і парках, використовують для живоплотів і лісових насаджень у пд. районах України. Походить з Сибіру.

Медонос. Декоративна рослина. Фарбувальна (листя). Олійна (в насінні до 10 % олії). Лікарська (в народній медицині).

224. CARAGANA FRUTEX (L.) C. Koch. — **КАРАГАНА КУ-**

ЩОВА. Карагана кустарникова.

Родина Бобові (Fabaceae).

Берізка, верба дика, дереза, дерезка, дерюжа, караган, караган кушечатий, лакреція, лукреція, ракета, розалія, сибірка, цепішник, цепіжник, ципуга корчавата. Чагарник, заввишки 30—80 см. Цвіте у травні — липні. У степах, на степових схилах, відслоненнях. На Пд.-Лісостепу і в Степу — більш-менш звичайно, в Пн. Криму — зрідка.

Кормова. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

225. CARDAMINE AMARA L. — ЖЕРУХА ГІРКА. Сердечник горький.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Жеруха водяна, жеруха гірка, жеруха кринична, кропивка, кропивка водяна, редька лісова, режуха.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні — червні. На болотах, вогких луках, по берегах річок, у вільшняках. Звичайно на Поліссі і в пн. частині Лісостепу, на Закарпатті і Прикарпатті, в Степу — зрідка (в долинах річок).

Салатна рослина (листя). Лікарська (в народній медицині — при хворобах серця). Медонос.

226. CARDAMINE PRATENSIS L. — ЖЕРУХА ЛУЧНА. Сердечник луговой.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Джэнджеруха, жеруха, жеруха болотна, жеруха болотяна, жеруха лукова, кропивка лукова.

Багаторічник, заввишки 20—30 см. Цвіте у травні — червні. На вологих луках, по краях боліт та у вогких чагарниках. У пн. районах Полісся.

Медонос. Лікарська (протициготний, жовчогінний, діуретичний, глистогінний засіб).

227. CARDARIA DRABA (L.) Desv. — КАРДАРІЯ КРУПКО-

ВИДНА, ХРІННИЦЯ КРУПКОВИДНА. Клоповник крупковидний.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Жеруха, кашка, кашка біла, кашка собача, режуха, хріниця сіра.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні — червні. У степах, як бур'ян на полях та на узбіччях доріг. У пд. частині Лісостепу, в Степу і Криму звичайно; поширюється на узбіччя залізниць на Пн. (Київ, Харків, Полтава) і на Зх. (Ужгород, Коломия, Чернівці).

Кормова рослина. Вітаміноносна. Має фунгіцидну (протигрибкову) дію.

228. CARDUUS ACANTHOIDES L. — БУДЯК АКАНТОВИД-

НИЙ. Чертополох акантовидний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бодак, бодяк, бодяк звичайний, волчець, драпач, женьське серце, колючка, колячник, кольковник, осет, осетій, осот, осот колючий, осотій, осотій колючий.

Дворічник, заввишки 30—150 см. Цвіте у серпні — вересні. Рудеральний бур'ян. Звичайно на Лівобережжі і в Криму.

Лікарська рослина (при нервових хворобах, від переляку тощо).

229. CARDUUS CRISPUS L. — БУДЯК КУЧЕРЯВИЙ. Чертополох курчавий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бодяк кучерявий, бодяки, будяк, драпач, колюки, колюх, колючка, осот, осот красний, осот червоний, осотій кучерявий, хрпуст, хробус, хробуст.

Дворічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у липні — вересні. По чагарниках, узліссях, як бур'ян у городах і в садах; переважно по затінених вогких місцях. По всій тер. України.

Лікарська (при нервових хворобах, запаленнях дихальних шляхів).

230. CARDUUS NUTANS L.—**БУДЯК ПОНИКЛИЙ.** Чертополох поникаючий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Байдрак, бодяк, бодяк красноголовий, бодяк польовий, будяк пониклий, драпач, дряпач головатень, осотий, осотій звислий, реп'ях, реп'ях польовий, рипляк, ріпак, ріп'ях, рип'ян, скин, чертополох, чортополох.

Дворічник, заввишки 30—150 см. Цвіте у червні — вересні. Бур'ян по відкритих місцях, на степових схилах. У Карпатах, на Поліссі, в Лісостепу, переважно на Зх. від р. Дніпра.

Лікарська рослина (в народній медицині).

231. CAREX BREVICOLLIS DC.—**ОСОКА КОРОТКОШІЯ, ОСОКА ПАРВСЬКА.** Осока короткошея, осока парвская.

Родина Осокові (Cyperaceae). Осока короткошия, ялова трава.

Багаторічник, заввишки 30—45 см. Цвіте у квітні. В широколистяних лісах, по чагарниках. Лісостеп — зрідка.

Лікарська рослина (алкалоїд бревіколін виявляє спазмолітичну і гіпотензивну дію).

232. CAREX COLCHICA J. Gay.—**ОСОКА КОЛХІДСЬКА.** Осока колхидская.

Родина Осокові (Cyperaceae). Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у квітні — травні. На пісках. Майже по всій тер. України, крім Карпат.

Лікарська рослина (для поліпшення травлення, при подагрі, простудних захворюваннях, фурункулах тощо).

233. CAREX HIRTA L.—**ОСОКА ШЕРШАВА.** Осока шершавоволосистая.

Родина Осокові (Cyperaceae). Декофт, дикохт, дикохт чорний, карус, лепішник, осока мохната, осока пісочна, скорода, шовкова грав.

Багаторічник, заввишки 10–60

см. Цвіте у травні. На луках, пісках, по берегах річок. По всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

234. CAREX NIGRA (L.) Reichenhard—**ОСОКА ЧОРНА.** Осока чёрная.

Родина Осокові (Cyperaceae). Востриця, госока, куга, лепішник, осочина, оstriця, різій, різійка, різоватець, різоватиця, різоза, різуха, різуля, різчиця, смикавка, смичка, тирса, турниця, ушувка, швар.

Багаторічник, заввишки 10—50 см. Цвіте у травні — червні. На вологих луках, підсушених болотах і по чагарниках. Звичайно по всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

235. CAREX PRAECOX Schreb.—**ОСОКА РАННЯ.** Осока ранняя.

Родина Осокові (Cyperaceae). Лепішник, осока кринична, осока польова, осока скорозріла.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у квітні — травні. На сухих луках, у степах, світлих лісах, на трав'янистих схилах. По всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

236. CARLINA ACAULIS L.—**ВІДКАСНИК БЕЗСТЕБЛОВИЙ.** Колючник бесстебельный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Відкасник, відкасник безбильний, девицар, девліцел, девцел, дев'ядесел, дев'ядцел, дев'ясин, дев'ятел, дев'ятизел, дев'ятисил безбильний, дев'ятосельник, дев'ятосинник, дев'ятосинь, дев'ятосінник, дев'ятотисина, дев'яцел, дев'яцель, дев'яцер, колючник безстеблій, престрішник, страхополох, чартополох, черсак, чортополох.

Дворічник, без стебла, квітка в розетці листків. Цвіте у серпні — вересні. На гірських луках, узліссях. Звичайно в лісовому,

субальпійському та альпійському поясах Карпат.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

237. CARLINA BIEBERSTEINII Bernh. ex Hornem.— ВІДКАСНИК БІБЕРШТЕЙНА. Колючник Биберштейна.

Родина Айстрові (Asteraceae). Відкасник, дев'ятисин, престоїшник.

Дворічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у липні — вересні. На степових і кам'янистих схилах, по чагарниках і узліссях. На Закарпатті, в Розточчі-Опіллі, на Поліссі, в Лісостепу, зрідка — в Степу (Харків. обл., на околицях м. Куп'янська).

Декоративна. Лікарська (в народній медицині).

238. CARLINA CIRSIOIDES Klok.— ВІДКАСНИК ОСОТОВИДНИЙ. Колючник осотовидний.

Колючник, одкасник.

Родина Айстрові (Asteraceae).

Дворічник, заввишки 5—55 см.

Цвіте у серпні — вересні. У розріджених лісах, на сухих луках та степових схилах. У пд. частині Подісся, в Зх. та Правобережному Лісостепу — спорадично. Ендемік. Рідкісна рослина. Охороняється.

239. CARLINA ONOPORDIFOLIA Bess. ex Szat, Kulcz. et Pawl.— ВІДКАСНИК ТАТАРНИКОЛИСТНИЙ. Колючник татарниколистний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Дев'ятисильник, одкасник.

Дворічник, майже без стебла.

Цвіте у серпні — вересні. На степових і кам'янистих схилах. У лісах Розточчя-Опілья і в зх. частині Лісостепу.

Дуже рідкісна рослина. Ендемік. Охороняється.

240. CARLINA VULGARIS L.— ВІДКАСНИК ЗВИЧАЙНИЙ. Колючник обыкновенный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Відкасник, вогник, дев'ясил бі-

лий, дев'ятисил звичайний, дев'ятисильник, дев'ятник, дев'ятосельник, дев'ятотисина звичайна, дівосил білий, колюка, колючник звичайний, колюшник, огник, одкасник, пристрит.

Дворічник, заввишки 20—125 см. Цвіте у червні — вересні. На узліссях, по чагарниках, на трав'янистих схилах. Прикарпаття, Розточчя-Опілья.

Лікарська рослина (в народній медицині).

241. CARPINUS BETULUS L.— ГРАБ ЗВИЧАЙНИЙ. Граб обыкновенный.

Родина Ліщинові (Corylaceae).

Граб, карпан, клей.

Дерево, заввишки до 15 м. Цвіте у березні — квітні. У мішаних лісах, в окремих місцях утворює чисті насадження, особливо у лісах порослевого походження. В Карпатах, лісових районах, в Лісостепу.

Цінна деревина. Дубильна рослина (кора). Кормова. Фарбувальна. Декоративна. Фітомеліоративна. Олійна.

242. CARTHAMNUS TINCTORIUS L.— САФЛОР КРАСИЛЬНИЙ. Сафлор красильний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Кержус, кракіс, кракос, крокез, крокиш, крокіз, крокіс, крокіш, крокос, крокус, крукіс, сафлор, світлиця, світлуха, світлухи, світлушка, світлушка краска, шафран дикий.

Однорічник, заввишки 30—80 см.

Цвіте у липні — вересні. Культивують, іноді дичавіє. Походить з Середньої Азії, Єгипту.

Фарбувальна рослина (з квіток одержують жовту фарбу).

243. CARUM CARVI L.— КМИН ЗВИЧАЙНИЙ. Тмин обыкновенный.

Родина Зонтичні (Apiaceae).

Ганус, квінок, кеминьомг, кмень, кмин, кмин звичайний, кмин польовий, кмино, кминок, кминок польовий, кмін, кмінок,

тимон, тмін, томин, хмін, хрійовиця, цінціпер, цмин, цмін, чміль, чорнушка.

Дворічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — липні. На луках, галявинах, узліссях, схилах. Росте розсіяно по всій тер. України.

Пряна. Ефіроолійна рослина. Лікарська (при шлунково-кишкових розладах).

244. CARYA ALBA (L.) Nutt. — КАРІЯ БІЛА. Кария белая. Родина Горіхові (Juglandaceae). Пекан білий.

Дерево, заввишки до 40 м. Цвіте у травні. Розводять у садах і парках міст — Києва, Львова, Чернівців. Походить з Пн. Америки.

Дає цінну деревину. Харчова рослина (плоди). Декоративна.

245. CASTANEA SATIVA Mill. — КАШТАН ІСТІВНИЙ, КАШТАН СПРАВЖНИЙ. Каштан съедобний.

Родина Букові (Fagaceae).

Каштан, каштан з'їдомий, каштан істий, каштан їдомий, каштан солодкий.

Дерево, заввишки до 30 м. Цвіте у квітні. Розводять у садах і парках, переважно на Пд. Україні. На Закарпатті дичавіє. Поширений на Кавказі, у Пд. Європі.

Дає цінну деревину. Істивна рослина (горіхи). Дубильна (кора).

246. CATABROSA AQUATICA (L.) Beauv. — КАТАБРОЗА ВОДЯНА. Поручейниця водяная. Родина Злакові (Poaceae).

Висипка, жерелівка звичайна, просо водяне.

Багаторічний злак, заввишки 20—70 см. Цвіте у травні — вересні. По заболочених берегах водойм, часто у воді. По всій території України, в Південному Степу — зрідка.

Кормова рослина.

247. CELOSIA ARGENTEA L. — ЦЕЛОЗІЯ СРІБЛЯСТА. Целозия серебристая.

Родина Щирцеві (Amaranthaceae).

Гребенюшка, гребішок.

Культивують як декоративну рослину. По всій Україні. Походить із Сх. Африки.

248. CELOSIA CRISTATA L. — ЦЕЛОЗІЯ ГРЕБІНЧАСТА, ГРЕБІНЕЦЬ. Целозия гребенчатая.

Родина Щирцеві (Amaranthaceae).

Гребенюшка, гребішок, когутики, півники.

Культивують як декоративну рослину. По всій тер. України. Вирощують різновид — var. eu-cristata Thell., у якої квітки зібрані в щільному, дуже сплюсненому (фасціація) суцвітті переважно червоного або рожевого кольору, що нагадує півнячий гребінець. Походить з Індії.

249. CENTAUREA CARPATICA (Perc.) Perc. — ВОЛОШКА КАРПАТСЬКА. Василек карпатський.

Родина Айстрові (Asteraceae).

Головатень, лоскутний цвіт. Багаторічник, заввишки 20—45 см. Цвіте у липні — серпні. В гірських лісах та на луках. Закарпаття, Карпати.

Декоративна рослина.

250. CENTAUREA CYANUS L. — ВОЛОШКА СИНЯ. Василек синій.

Родина Айстрові (Asteraceae).

Блават, блават синюк, блаватень, блаватинь, блаватка, блаваток, блавит, блакитнянка, блавіт, василек, василечек, васильки, васильок, васильчик, волошак, волошек, волошечева, волошечка, волошиха, волошки блакитні, волошок, гвоздики сині, глават, головатень, головатики, лоскутниця, люблю-й-ненавиджу, метлиця, наголоватень, наголоватень синенький, синець, синьоцвіт, синюх, синюха, синюшник, сирець, синичник, цвіт васильковий, цвіт лоскутний, чичинчик, щирець.

Однорічник, заввишки 25—100 см. Цвіте у червні — липні. Бур'ян на полях в озимих та ярих посівах, частіше в житі. По всій Україні, але на Пд. рідше.

Декоративна рослина. Лікарська (при хворобах нирок і сечового міхура, проти гарячки, для примочок на очі).

251. CENTAUREA DEPRESSA Bieb. — ВОЛОШКА ПРИТИС-НУТА, Василёк прижятий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Блават стиснутий, васильки низькі.

Однорічник, заввишки 10—15 см. Цвіте у червні — липні. Бур'ян на полях. У Криму.

Лікарська (в народній медицині).

252. CENTAUREA JACEA L. — ВОЛОШКА ЛУЧНА. Василёк лугової.

Родина Айстрові (Asteraceae). Блават багровий, василек, васильок польовий, головатень, головинка, головінка, лоскутний цвіт, лоскутнічка, міцне зілля, наголоватки, підойма, роза польова, сердечна трава, синеголов, стракота польова, стрепста польова, синеголов.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — вересні. На луках, лісових галявинах, по узліссях, чагарниках. У лісових районах (до гірських лісів Карпат та Криму), Лісостеп, Степ. Декоративна рослина. Лікарська (сечогінний, жовчогінний, проти-запальний засіб).

253. CENTAUREA KOTSCHY-ANA Neuff. — ВОЛОШКА СХІДНОКАРПАТСЬКА. Василёк восточнокарпатський.

Родина Айстрові (Asteraceae). Багаторічник, заввишки 25—60 см. Цвіте у червні — серпні. В гірських лісах і на луках. У закарпатських і карпатських лісах.

Рідкісна рослина. Декоративна.

254. CENTAUREA MARSHALLIANA Spreng. — ВОЛОШКА

МАРШАЛЛА. Василёк Маршалла.

Родина Айстрові (Asteraceae). Блават порушник, підбіл, підбіл боровий, порушник.

Багаторічник, заввишки 4—20 см. Цвіте у травні — червні. На вапнякових відслоненнях і по степових схилах. Рідко — у Пд. Степу.

Рідкісна рослина. Лікарська (в народній медицині).

255. CENTAUREA MOLLIS Waldst. et. Kit. — ВОЛОШКА М'ЯКА. Василёк м'який.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бабка.

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у червні — липні. На луках і кам'янистих схилах у субальпійському поясі. Карпати (Закарп. обл.). Культивують у правобережних районах Лісостепу. Дичавіє.

Декоративна рослина.

256. CENTAUREA PSEUDO-LEUCOLEPIS Kleop. — ВОЛОШКА НЕСПРАВЖНЬОБЛІДЛУСКОВА. Василёк ложно-бледночешуйчатий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Блават шарлай, шарлай.

Дворічник, заввишки до 50 см. Цвіте у липні — серпні. На гранітних відслоненнях. Лише на обмеженій території в заповіднику «Кам'яні Могили» (Володарський р-н Донец. обл.).

Дуже рідкісна рослина. Цінний для науки вид (вузький ендемік пд. частини Причорноморських степів). Потребує повної охорони.

257. CENTAUREA RUBRIFLORA Ilar. — ВОЛОШКА ЧЕРВОНОКВІТКОВА. Василёк красноцветковый.

Родина Айстрові (Asteraceae). Багаторічник, заввишки 20—30 см. Цвіте у червні — серпні. На кам'янистих схилах. Пд. берег Криму.

Рідкісна рослина. Потребує охорони.

258. CENTAUREA SCABIOSA L.—ВОЛОШКА СКАБІОЗОВИДНА. Василёк скабіозовидний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Адамова борода, блават, блават пастолівка, будяк, бурівник, василек, волошка лісова, волошки, наголоваток, труслин, ясокор боровий.

Багаторічник, заввишки 30—150 см. Цвіте у липні — жовтні. У світлих лісах, на лісових луках, по чагарниках. По всій тер. України, крім пд. частини Степу. Лікарська рослина (в народній медицині).

259. CENTAUREA SOLSTITIALIS L.—ВОЛОШКА СОЛЯЧНА, ЛІТНЯ ВОЛОШКА. Василёк сонечний, василёк летний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Блават літній.

Одно- або дворічник, заввишки 25—100 см. Цвіте у липні — вересні. На степах, кам'янистих схилах, часто як бур'ян на полях, на узбіччях доріг. Пд. частина зх. Лісостепу, Степ, Крим.

Лікарська рослина (в народній медицині).

260. CENTAURIUM ERYTHRAEA Rafn — ЗОЛОТОТІСЯЧНИК МАЛИЙ, ЗОЛОТОТІСЯЧНИК ЗВИЧАЙНИЙ. Золототисячник малий, золототисячник обыкновенный.

Родина Тирличеві (Gentianaceae).

Васильок малий, васильок мильний, горечавка, горічка, дзендзеля, жарка, жарка середушник, жирки, земляна трава, зірки, золотник, золототисячна трава, золотуха, красноцвітник, краснянка, напрасна, напрасниці, норішна трава, норішник, нюхтин, семисильник, сердечник, сердешне дерево, сердушник, середушник, труд, цанторія, цвинтурія, цвітарка, центаврія, центорія, центурія, центурка, ценцерія, цинтоврія, цинторія, цінторія,

цінторка, цінтурія, чантурія, юзефка, ясенець.

Дворічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у липні — серпні. На сухих луках, лісових галявинах, узліссях, степових схилах. По всій тер. України.

Лікарська рослина (для збудження апетиту і поліпшення травлення, при діабеті, золотусі тощо).

261. CENTAURIUM PULCHELLUM (Sw.) Druce — ЗОЛОТОТІСЯЧНИК ГАРНИЙ. Золототисячник красивий.

Родина Тирличеві (Gentianaceae).

Жарка дрібонка, золототисячник.

Однорічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у червні — вересні. На вологих луках. Майже по всій Україні, зрідка, крім гірських районів і Полинового Степу.

Рідкісна рослина. Лікарська.

262. CEPHALANTHERA DAMASONIUM (Mill.) Druce — БУЛАТКА ВЕЛИКОКВІТКОВА, БУЛАТКА ДАМАСЬКА. Пильцеголовник крупноцвітковий.

Родина Зозулинцеві (Orchidaceae).

Булавочник, булавочник білий, булатка бліда, дівока.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у травні — червні. В листяних лісах. Карпати, зх. частина Лісостепу. На Лівобережжі лише в околицях смт Диканьки (Полтав. обл.). В Гірському та Пд. Криму.

Рідкісна. Охороняється. Лікарська (в народній медицині).

263. CEPHALANTHERA LONGIFOLIA (L.) Fritsch — БУЛАТКА ДОВГОЛИСТА. Пильцеголовник довголистий.

Родина Зозулинцеві (Orchidaceae).

Булавочник довголистий, булатка мечолиста, дівока.

Багаторічник, заввишки 15—45 см. Цвіте у травні — червні. В тінистих лісах. Карпати, Полісся,

Лісостеп (на Поділлі), Гірський і Пд. Крим.

Рідкісна рослина. Охороняється.
264. CERHALANTHERA RUBRA (L.) Rich. — БУЛАТКА ЧЕРВОНА. Пыльцеголовник красный.

Родина Зозулинцеві (Orchidaceae).

Булавочник червоний.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у червні — липні. У вологих листяних, соснових і мішаних лісах. Карпати, Полісся, Лісостеп (у пн. частині і в Донец. обл. у заказнику Гори Артема), Гірський та Пд. Крим.

Рідкісна рослина. Охороняється.

265. CERHALARIA LITVINOVII Bobr. — ГОЛОВАЧКА ЛИТВИНОВА. Головачка Литвинова. Родина Черсаків (Dipsacaceae). Булатка, головачка, головачка світла.

Багаторічник, заввишки 1—2 м. Цвіте у липні — серпні. По чагарниках, балках, на вологих місцях. У Лівобережному Лісостепу тільки в околицях с. Верхньої Дуванки Покровського р-ну Луган. обл., по берегах р. Осколу. Дуже рідкісна рослина. Цінний для науки вид (ендемик). Потребує повної охорони.

266. CERHALARIA URALENSIS (Murr.) Roem. et Schult. — ГОЛОВАЧКА УРАЛЬСЬКА. Головачка уральская.

Родина Черсаків (Dipsacaceae). Багаторічник, заввишки 40—80 см. Цвіте у липні — серпні. На кам'янистих місцях, особливо на вапняках і крейді. Лісостеп, Степ і Крим.

Лікарська рослина (в народній медицині).

267. CERASTIUM VIEBERSTEINII DC. — РОГОВИК БІБЕРШТЕЙНА. Ясколка Биберштейна. «Эдельвейс» крымский. Родина Гвоздиків (Caryophyllaceae).

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у травні — серпні. На

кам'янистих місцях, схилах, яйлах. У Гірському Криму.

Декоративна рослина.

268. CERASUS AVIUM (L.) Moench — ЧЕРЕШНЯ. Черешня. Родина Розові (Rosaceae).

Слива птича, слива черешня, черешня, черешня птича.

Дерево, заввишки 3—10 м. Цвіте у квітні — травні. В широколистяних лісах, на узліссях. На Закарпатті, в Карпатах, Правобережному Лісостепу, звичайно. Зрідка — на Лівобережжі. Культивують (виведено багато сортів).

Фруктове дерево. Олійне (олію використовують у парфюмерії і медицині). Дубильна (кора) дає цінну деревину. Медонос.

269. CERASUS FRUTICOSA Pall. — ВИШНЯ КУШОВА, ВИШНЯ СТЕПОВА. Вишня кустарниковая.

Родина Розові (Rosaceae).

Вишенник, вишенька, вишенька дика, вишенька чортова, вишня дика, вишня карлова, вишня польова, вишня степова, вишня чортова.

Чагарник, заввишки 20—160 см. Цвіте у квітні — травні. На степах, узліссях, схилах, по чагарниках. Лісостеп, Степ, Пд. Полісся.

Фруктова рослина. Лікарська. Медонос.

270. CERASUS VULGARIS Mill. — ВИШНЯ ЗВИЧАЙНА. Вишня обыкновенная.

Родина Розові (Rosaceae).

Вишенька, вишня, зим'є.

Дерево, заввишки 2—6 м. Цвіте у квітні — травні. Широко культивують по всій тер. України. Походить з Балканського п-ова. Фруктове дерево. Медонос.

271. CERATOCARPUS ARENARIUS L. — УСТЕЛИ-ПОЛЕ ПИЩАНЕ. Рогач песчаный. Устели-поле.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Кураєць, постели-поле, устелиполе, утри-хвіст.

Однорічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у травні — вересні. На пісках, як бур'ян на полях і городах. Лісостеп (на Пд.), Степ і Крим Кормова рослина (особливо для коней). Меліоративна (для зарощування схилів, териконів, відвалів).

272. CERATOCERPHALA FALCATA (L.) Pers. — РЕП'ЯШОК СЕРПОВИДНИЙ. Рогоглавник серповидний.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Ріжкоголовка, серпосійка.

Однорічник, заввишки 3—10 см. Цвіте у березні — квітні. Ростає на сухих схилах. Поширений у Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині).

273. CERATOCERPHALA TESTICULATA (Crantz) Bess. — РЕП'ЯШОК ЯЙЦЕВИДНИЙ. Рогоглавник яйцевидний.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Козелець пряморогий, котики колючіє, реп'яшки, реп'яшок, реп'яшок майський.

По степах, степових схилах, на підвищених відкритих місцях. У Лісостепу і Степу — часто, в лісових районах і в Криму — зрідка.

Лікарська рослина (в народній медицині).

274. CERATOPHYLLUM DEMERSUM L. — КУШІР ПЛОСКОСТИЙ, КУШІР ЗАНУРЕНИЙ. Роголистник плоскоостий, роголистник погружений. Родина Куширові (Ceratophyllaceae).

Багаторічник, заввишки 20—100 см. Цвіте у червні — вересні. У стоячих і повільно текучих водах. Звичайно по всій тер. України.

Декоративна рослина (у водних басейнах). Лікарська (в народній медицині)

275. CERCIS SILIQUASTRUM L. — ЦЕРЦИС СТРУЧКОВИЙ, ЦЕРЦИС ЄВРОПЕЙСЬКИЙ. Багрянник стручковий, Іудино дерево.

Родина Цезальпінієві (Caesalpiniaceae).

Іудине дерево, юдине дерево.

Дерево, заввишки до 8 м. Цвіте у квітні — травні. Розводять у садах і парках, часто в Криму. Походить з Середземномор'я. Декоративна рослина. Істівна (листя використовують у салати, пуп'янки квіток — замість каперсів).

276. CERINTHE MINOR L. ВАЩАНКА МАЛА. Восковник малий.

Родина Шорстколисті (Boagiacae).

Воскоцвіт, вошанка, вошанка менша, вошатка менша, заяча кривця, заячина капуста, капуста дика, островець.

Дворічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у травні — серпні. На кам'янистих місцях, по схилах у посівах. Зрідка — на Прикарпатті, в лісах Розточчя-Опілля, на Поліссі; звичайно — в Лісостепу, Степу і в Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині при кропив'янці, для зміцнення десен, збільшення молока у матерів, які годують груддю). У ветеринарії (при тимпанітах у тварин).

277. CETERACH OFFICINARUM Willd. — СКРЕБНИЦЯ АПТЕЧНА. Скребница аптечная. Родина Аспленієві (Aspleniaceae). Загнітниця лікарська.

Багаторічна папороть, 5—20 см. Спороносить у липні — серпні. У тріщинах скель. Гірський Крим — зрідка.

Рідкісна рослина. Охороняється. Лікарська.

278. CHAENOMELES JAPONICA Lindl. — ХЕНОМЕЛЕС ЯПОНСЬКА. Хеномелес японська.

Родина Розові (Rosaceae)

Північний лимон.

Чагарник, заввишки 1—3 м. Цвіте у березні — травні. Культивують по всій тер. України. Походить з Японії.

Фруктова рослина. Декоративна.

279. CHAEROPHYLLUM AROMATICUM L. — БУТЕНЬ ЗАПАШНИЙ. Бутень ароматический. Родина Зонтичні (Ariaceae).

Борщ, борщівник, бугиля пахуча, дудва, мирга, мирріс, морквяниця, морківник, свербігуз, свербігузно.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у липні. В лісах, по чагарниках. В зх. частині тер. України — звичайно.

Лікарська рослина (в народній медицині).

280. CHAMAECYTISUS AUSTRIACUS (L.) Link. — ЗІНОВАТЬ АВСТРИЙСЬКА. Ракитник австрійський.

Родина Бобові (Fabaceae).

В'яз, в'язіль, дереза, зановать, зановить, зіновать, рокитник сірий.

Чагарник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — серпні. На схилах, узліссях. По всій тер. України.

281. CHAMAECYTISUS BORYSTHENICUS (Grun.) Krasikova — ЗІНОВАТЬ ДНІПРОВСЬКА. Ракитник дніпровський. Родина Бобові (Fabaceae).

В'яз, дереза, зановать, зеновка, зиновать, зиновник, зіновник, зіновать, ракитник, ракутовий куш, рокитник парноцвітний, рокитовий куш, шодринець.

Чагарник, заввишки 60—120 см. Цвіте у травні — липні. На річкових пісках. У Лісостепу і Степу, переважно на Лівобережжі.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

282. CHAMAEMELUM NOBILE (L.) Ait. — ХАМЕМЕЛЮМ РИМСЬКИЙ, РИМСЬКА РОМАШКА. Хамемелюм благородний, хамемелюм римський.

Родина Айстрові (Asteraceae).

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у липні — серпні. Культивують. Походить з Пд. Європи. Дичавіє.

Декоративна рослина. Ароматична (для лікерів). Лікарська (пом'якшувальний засіб; для зміцнення волосся).

283. CHAMERION ANGUSTIFOLIUM (L.) Holub. — ХАМЕРІЙ ВУЗЬКОЛИСТИЙ.

Кипрей, хамерий узколистный. Родина Онагрові (Onagraceae). Бесіт, драмуха, зітильник, зітильник, знитеник, зніт вузьколистий, зніт узколистий, знітийник

хлопський, знітильник, знітильник, знітильник хлопський, іван-трава, іван-чай, кипрей, льон дикий, льонок диник, ніцало́за, плакун, розивач, сісільник, терлич, хвостач, ценцелія, чай-іван.

Багаторічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у червні — вересні. У світліх лісах, особливо на порубах, узліссях, по чагарниках, найчастіше — на згарищах. Звичайно по всій тер. України.

Вітаміноносна рослина (190 мг/% вітаміну С). Дубильна. Олійна (в насінні понад 40 % олії). Медонос. Лікарська (протизапальний засіб; при головних болях, золоту́сі та олігоменореї).

284. CHAMOMILLA RECUTITA (L.) Rauschert — РОМАШКА ЛІКАРСЬКА, ХАМОМІЛА ОБІДРАНА. Ромашка ободранная, ромашка лекарственная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Камідка, каміля, комільтея, королиця, роман, роман лікарський, романець, роман-зілля, романова трава, ромашка городня, ромен, ромінь, ромнянок, ромун, ромун-зілля, руман, руманець, румен, руменець, руменка, румено, руменок, румин, руминок, руминчик, румунець, рум'як, рум'ян, рум'янець, рум'янець ширий, рум'яник, рум'янка, рум'янок, рум'янок істий, рум'янок пахучий, рум'янок ширий, трава романова, хупавка.

Однорічник; заввишки 10—40 см. Цвіте у червні — серпні. Культивують. Легко дичавіє. Майже по всій Україні. Походить із Зх. Європи.

Лікарська (як потогінний, вітрогінний, протиспазматичний засіб; при безсонні, головному болю, гастриті, коліті, циститі тощо; зовнішньо — при запаленнях).

285. CHAMOMILLA SUAVEOLENS (Pursh) Rydb. — РОМАШКА ЗАПАШНА, РОМАШКА БЕЗ'ЯЗИЧКОВА, ХАМОМІЛА ЗАПАШНА. Ромашка душистая, ромашка безъязычковая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Дика ромашка, маруна, марунка, ромашка польова, ромен, рум'янок пахучий.

Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у червні — серпні. На засмічених місцях, вигонах, по узбіччях доріг в посівах. По всій Україні, звичайно. Занесена з Пн. Америки.

Лікарська (квіткові кошики використовують у медицині нарівні з ромашкою лікарською).

286. CHEIRANTHUS CHEIRIL. — ЛАКФІОЛЬ ЗВИЧАЙНА. Лакфиоль обыкновенный.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Лак звичайний, лак золотий, фялок жовтий.

Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у липні — вересні. Вирощують по всій тер. України. Походить з Пд. Європи. Дичавіє. Декоративна рослина. Ароматична.

287. CHELIDONIUM MAJUS L. — ЧИСТОТІЛ ВЕЛИКИЙ, ЧИСТОТІЛ ЗВИЧАЙНИЙ. Чистотел большой, чистотел обыкновенный.

Родина Макові (Papaveraceae). Адамова голова, аксамент, бородавчик, волосник, герциця, гірчак, гладишник, гладушник, глекопар, глечкопар, глистник, жихунець, жовтило,

жовтомолочник, жовтосік, звіробій, железим, зелемизеленя, зелемозелень, зелемозень, зелемозень звичайний, зелемозина, земизеленя, земизело, земозелене, земозеленя, земозелень, зуб собачий, зчисток, красномолочник, курица сліпота, куряча сліпота, ластівка мурова, ластів'яче зілля, ластовине зілля, ластовиця, ластовична трава, ластовичник, леліз, леміз, маслянка, мелодорія, молоко ластівчине, молочай жовтий, молочник, молошник, парник, петрушка овеча, печеночник, печінкове зілля, пичінкове зілля, прозорник, розтокаш, ростокашць, розтопша, розтропта, ростопаск, ростопаст, ростопасть, ростопач, ростопаш, ростопашка, ростохвасть, самозелень, селідонія, селідонієва трава, селімонія, сіре зілля, скоропасть, сметаник, старовина, стародуб, целідонія, чистець, чистець жовтий, чистик, чистик жовтий, чистотіл, чистяк, ясколка.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — вересні. В лісах, по чагарниках, в садах, як бур'ян у затінених місцях. По всій Україні, крім пн. районів Криму.

Вітамінносна рослина. Фарбувальна. Лікарська (при захворюваннях шкіри, бактеріостатичний, протипухлинний засіб тощо).

288. CHENOPodium ALBUM L. — ЛОБОДА БІЛА. Марь белая.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Волок, лебеда дика, лебеда собача, лобода біла, лобода дика, лобода прісна, лобода свиняча, лобода собача, лубуда, мар собача, мучине, нати́на, нать свинуха. Однорічник, заввишки 10—100 см. Цвіте у липні — вересні. На забур'яненні та засмічених місцях, по узбіччях доріг. По всій тер. України.

Кормова рослина. Харчова (в зелені борщі). Вітаміноносна.

289. CHENOPODIUM BONUSHENRICUS L.—ЛОБОДА ДОБРОГО ГЕНРІХА. Марь Доброго Генріха.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Гатинець, лобода перелета, мичник, перелет, перелета.

Багаторічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у травні — серпні. На забур'янистих місцях, у садах, на городах. Зрідка культивують у зх. областях України. Дичавіє. Салатна. Вітамінонос.

290. CHENOPODIUM BOTRYS L.—ЛОБОДА ЗАПАШНА.

Марь душистая.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Кудрявець, кудрявчик, лобода клейка, мар, мир, мир-зілля.

Однорічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у липні — вересні. На кам'янистих місцях, вапняках та пісках, на узбіччях доріг, як бур'ян на полях та городах.

Харчова рослина. Кормова. Лікарська (в народній медицині).

291. CHENOPODIUM HYBRIDUM L.—ЛОБОДА ГІБРИДНА. Марь гибридная.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Бешичник, бешишник, бишівник, бішишник, лобода креслата, лобода мішанка, марь.

Однорічник, заввишки 25—100 см. Цвіте у липні — вересні. У лісах, як бур'ян на городах, у тінистих місцях. Зрідка — у всіх районах України, крім гірських. Кормова рослина.

292. CHENOPODIUM POLYSPERMUM L.—ЛОБОДА БАГАТОНАСІННА. Марь много-семянная.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Лобода многонасінна.

Однорічник, заввишки 10—100 см. Цвіте у липні — вересні. На піщаних кручах та по берегах

річок, на забур'янистих місцях. По всій тер. України, зрідка — на Пд.

Кормова рослина.

293. CHENOPODIUM RUBRUM L.—ЛОБОДА ЧЕРВОНА. Марь красная.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Бурячки, лобода червона, марь, польова малина.

Однорічник, заввишки 10—100 см. Цвіте у липні — вересні. На пісках, переважно вологих, у долинах рік та на засмічених місцях. Розсіяно майже по всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

294. CHENOPODIUM SUESCICUM J. Murr.—ЛОБОДА ШВЕДСЬКА. Марь шведская.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Бешиха, лебеда глуха, лобода свинюшка, лобода туполька, свинюшка, туполька.

Однорічник, заввишки 25—100 см. Цвіте у липні — вересні. На забур'янистих місцях, на городах та полях. На Поліссі і в Лісостепу.

Кормова рослина.

295. CHENOPODIUM VULVARIA L.—ЛОБОДА СМЕРДЮЧА. Марь вонючая.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Вонючка, лобода вонюча, лобода смердюча, материнка, селечочна трава, смердяка, п'ять-трава.

Однорічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у липні — вересні. По забур'янистих місцях, схилах. Рoste розсіяно майже по всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині як протиревматичний засіб).

296. CHIMAPHILA UMBELLATA (L.) W. Barton — ЗИМОЛЮБКА ЗОНТИЧНА. Зимолюбка зонтичная.

Родина Грушанкові (Rugosaе).

Барвінок лісовий, барвінок хрещатий, боровик, вередовник, всезелень, всезелень округловий, грушанка, грушанка округлова, подвичник, подвичник жіночий, помічник, порушник, становник. Зимозелений багаторічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у червні — липні. В соснових, мішаних та букових лісах. У Розточчі, на Поліссі, в серед. Наддніпров'ї, Лівобережному Лісостепу, на Пн. Донецького Лісостепу та в Гірському Криму.

Декоративна рослина. Лікарська (сечогінний, протизапальний засіб, при простатитах тощо).

297. CHONDRILLA JUNCEA L. — ХОНДРИЛА СИТНИКОВИДНА. Хондрилла ситниковидна.

Родина Айстрові (Asteraceae). Батіг, батоги, тростомолоч, тростомолоч звичайна.

Дворічник або багаторічник, заввишки 50—125 см. Цвіте у липні — вересні. На пісках, схилах, відслоненнях і як бур'ян. По всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині). Кормова (для овець).

298. CHORISORA TENELLA (Pall.) DC. — ХОРИСПОРА НЕЖНА. Хориспора нежная.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Вдовушка, хориспора тоненька. Одиорічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у квітні — травні. Бур'ян на полях, на узбіччях доріг. У Лісостепу, Степу і в Криму. Салатна рослина.

299. CHRYSANTHEMUM CORONARIUM L. — ХРИЗАНТЕМА УВІНЧАНА. Хризантема увенчанная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Мариса.

Одиорічник, іноді дворічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — серпні. Культивують (виведено чимало сортів і форм).

Часом дичавіє. Походить з Середземномор'я.

Декоративна рослина. Харчова (молоді пагони й листя за смаком нагадують сельдерей).

300. CHRYSOPOGON GRYLLUS (L.) Trin. — ЗОЛОТОБОРОДНИК ЦИКАДОВИЙ. Золотобородник цикадовий.

Родина Злакові (Poaceae).

Благодиш, бородач, бородчатка, нард.

Багаторічний злак, заввишки 50—150 см. Цвіте у травні — серпні. На приморських пісках і вапнякових схилах. На Пд. Степу (о. Джарилгач в Скадовському р-ні, с. Іваново-Рибальче в Голопристанському р-ні Херсон. обл.; м. Вилково в Кілійському р-ні Одес. обл.) і в Зх. Лісостепу (м. Могилів-Подільський Вінн. обл.).

Рідкісна рослина. Охороняється.

301. CHRYSOPLANIUM ALTERNIFOLIUM L. — ЖОВТЯНИЦЯ ЧЕРГОВОЛИСТА. Селезіночник обыкновенный.

Родина Ломикаменеві (Saxifragaceae).

Жовтонниця, жовточниця, жовтаниця, жовтячка, золотозіл, золотозіл попереминолистий, золотачка, золотячка, моден, моклячка, мокрачка, мокрячка жовтонниця.

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у квітні — травні. На вологих місцях, у лісах, біля канав, по берегах струмків, боліт. У лісових і лісостепових районах.

Лікарська рослина (в народній медицині при захворюваннях печінки й селезінки).

302. CICER ARIETINUM L. — НУТ ЗВИЧАЙНИЙ, ТУРЕЦЬКИЙ ГОРІХ. Нут обыкновенный, турецький орех.

Родина Бобові (Fabaceae).

Горох бараній, горох римський, горох турецький, нагут, наут, пущирове сім'я, пут, тетеря.

Одиорічник, заввишки 30—60 см.

Цвіте у травні — червні. Розводять. Походить з Південно-Західної Азії.

Харчова рослина (насіння). Кормова.

303. CICHORIUM INTYBUS

L.— ЦИКОРІЙ ДІКИЙ, ПЕТРОВІ БАТОГИ. Цикорій дикий. Родина Айстрові (Asteraceae). Батіжки, батіжки святого Івана, батіжник, батіжник голубий, батіжок, батоги тимофіїв, волошка городня, голубій, гонько, дидорця, перерва, петрів батіг, петрові батіжки, петрові батоги, петрові батоги, подорожник, придорожник, придорожник петрів батіг, пугovníк, серпівник, серпник, синявка, сонцегляд, старівник, терник, терпник, кикий, цикорій, цикорія дика, цикорій.

Багаторічник, заввишки 15—120 см. Цвіте у липні — вересні. На узбіччях доріг, канавах, на засмічених місцях. По всій тер. України.

Харчова рослина (листя, корінь — сурогат кави). Лікарська (при шлункових хворобах). Медонос.

304. CICUTA VIROSA L.—

ЦИКУТА ОТРУЙНА. Вех ядовитий, цикута ядовитая.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Бедринець, бех, бішениця, блекіт, блекота, болиголов, болиголов, болиголов, водяна, вех, вежа, веш, вижа, віх, віха, вомига, в'юха, дурійка, парішник, смертельник, смертельник великий, смертельник ядовитий, цикута, шалій, ярош.

Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у липні — серпні. На болотах, воглих луках, біля берегів у воді, в стоячих водах. Трапляється по всій тер. України, крім Карпат і Криму, переважно на Поділлі і в Лісостепу.

Інсектицидна рослина. Лікарська (при психозах і епілепсії, як спазмолітичний засіб). Дуже отруйна.

305. CIMICIFUGA FOETIDA

L.— КЛОПОГІН СМЕРДЮЧИЙ. Клопогон вонючий.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Блошва, блошва смердюча, вонючка, вонючка блошавка, розмарин польовий.

Багаторічник, заввишки 80—250 см. Цвіте у червні — серпні. В тінистих лісах, по чагарниках. У лісових районах та зх. частині Лісостепу.

Інсектицидна рослина. Лікарська (загальнозміцнювальний засіб, при укусах змії, для стимулювання родової діяльності, проти прокази). Ефіроносна.

306. CIRCAEA LUTETIANA

L.— ЦИРЦЕЯ ЗВИЧАЙНА.

Двулепестник парижський, цирцея парижская.

Родина Онагрові (Onagraceae).

Відьміне зілля, колдунниця, коняче зілля, конятнич звичайний, осот, цирцея звичайна, черноцвіт. Багаторічник, заввишки 25—70 см. Цвіте у червні — серпні. В тінистих листяних і хвойних лісах. Звичайно — в лісових і лісостепових районах, а також у горах Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині).

307. CIRSIIUM ARVENSE (L.)

Scop.— ОСОТ ПОЛЬОВИЙ. Бодяк польовий.

Родина Айстрові (Asteraceae).

Байдрак, бодлак осет, бодлак, бодяк, бодяк осет, відьміне зілля, восет, головатник, жабрій, жербій, живокост, жирбій, капустник, колак, колачина, колюк, колючка, колючник, наголоватень, наголоватка, наголоватки, ожига, осет, осетень, осетий, осетій, осетник, осот, осот головатник, осот польовий, осотий, осятник, серпій, серпуха польова, татарник. Багаторічник, заввишки 40—160 см. Цвіте у червні — жовтні. Бур'ян на городах, на узбіччях доріг, біля ставків. Звичайно в Карпатах, Розточчі-Опіллі, на

Поліссі, в Лісостепу (на Правобережжі).

Лікарська рослина (в народній медицині).

308. CIRSIIUM HETEROPHYLLUM (L.) Hill — ОСОТ РІЗНОЛИСТИЙ. Бодяк різнолистий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Осот різнолистий, хрбуст, хрбуст.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — серпні. В заболочених лісах, на вологих луках. Зрідка на Лівобережжі, Поліссі та в Лісостепу.

Лікарська рослина (в народній медицині).

309. CIRSIIUM OLERACEUM (L.) Scop. — ОСОТ ГОРОДНИЙ. Бодяк овочовий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бодяк ключник, ключник, ключник, осот ключник, хрбуст, хрбуст, хрбуст жовтий.

Багаторічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у червні — вересні. На вологих луках, по заболочених чагарниках, вільшняках, по берегах річок. На більшій частині тер. України, крім Степу і Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині).

310. CIRSIIUM POLONICUM (Petrak) Hjin. — ОСОТ ПОЛЬСЬКИЙ. Бодяк польський.

Родина Айстрові (Asteraceae). Вертиполе, осот вовнистий.

Дворічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у серпні — вересні. На степових і кам'янистих схилах, по чагарниках, як бур'ян. На більшій частині тер. України, крім Карпат і Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині).

311. CIRSIIUM VULGARE (Savi) Ten. — ОСОТ ЗВИЧАЙНИЙ. Бодяк обыкновенний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бодяк ланцетолистий, дід, дідовник, дрябчак, дядок, куриця, осот ланцетоватий, терен свинячий, терн свинячий.

Дворічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — вересні. По всій тер. України — звичайно. Бур'ян.

Лікарська рослина (в народній медицині).

312. CITRULLUS LANATUS (Thund) Matsum. et Nakai — КАВУН ЗВИЧАЙНИЙ. Арбуз обыкновенний.

Родина Гарбузові (Cucurbitaceae).

Однорічник, ліана завдовжки до 4 м. Цвіте у червні — липні. Широко культивують, переважно на Пд. України. Походить з Пд-Сх. Африки.

Харчова рослина. Лікарська (при хворобах нирок, порушенні обміну речовин).

313. CLADIUM MARISCUS (L.) Pohl. — МЕЧ-ТРАВА БОЛОТНА. Меч-трава обыкновенная.

Родина Осокові (Cyperaceae). Багаторічник, заввишки 1—1,5 м. Цвіте у червні — липні. Спорадично на болотах, по берегах річок і морів.

Кормова рослина.

314. CLEMATIS INTEGRIFOLIA L. — ЛОМІНІС ЦІЛОЛИСТИЙ. Ломонос цельнолистный.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Галай-зілля, забій-круча, зябій-круча, ломонос синій, порушна трава, стулилист, стулилистник, стулиуст, циганки.

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у червні — липні. На узліссях, по чагарниках. На Пд. Полісся, в лісостепових районах Пн. Степу, в горах Криму.

Декоративна рослина. Отруйна.

315. CLEMATIS RECTA L. — ЛОМІНІС ПРЯМІЙ. Ломонос прямой.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Богородична трава, жигунець, змиївона, краванник, кріванник, кустерень, ломенець, ломиліс, ломініс, ломініс прямоцвітий, ломинос праний, ломинус, ломоніс

прямий, ломонос, поград прямий, стародуб, чортове ребро.

Багаторічник, заввишки 80—150 см. Цвіте у травні — червні. В лісах, на узліссях, по чагарниках, на порубах. Звичайно — в лісових районах і в Лісостепу.

Отруйна рослина. Лікарська (при захворюванні залоз і чоловічих статевих органів, для загоювання ран). Медонос.

316. CLEMATIS VITALBA L. — ЛОМІНІС ЛОЗЯНИЙ, ЛОМІНІС ВІНОГРАДОЛИСТИЙ. Ломонос виноградолистий.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Бородавник, бородавочник, бородавник, жигучка, лозинка, ломиніс звичайний, ломиніс просторний, ломинос, ломонос, ломонос звичайний, подград ключень.

Виткий чагарник, завдовжки 2—5 м. Цвіте у червні — липні. В гірських світлих лісах, по чагарниках, на кам'янистих схилах. Зрідка — на Закарпатті, звичайно — в Криму.

Декоративна рослина. Медонос. Отруйна. Лікарська (внутрішньо — для поліпшення апетиту, зовнішньо — при запаленнях шкіри).

317. CLINPODIDIUM VULGARE L. — ПАХУЧКА ЗВИЧАЙНА. Пахучка обыкновенная.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Бабки болотні, базилик, василек дикий, василечки польові, волосник, душиця мала, змієвик, материнка, машини, опер, опер звичайний, расходнік, хмуняк, шандра, щербрушка звичайна.

Багаторічник, заввишки 30—70 см. Цвіте у червні — серпні. На узліссях листяних і мішаних лісів, по чагарниках, на лісових луках. По всій тер. України, крім Пд. Степу.

Лікарська рослина (в народній медицині).

318. CNICUS BENEDICTUS L. — ХРЕСТОВИЙ КОРІНЬ БЕ-

НЕДИКТІНСЬКИЙ. Кникус благословенний. Волчец кудрявий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Осотий, страхополох, христовий корінь, чортополох.

Однорічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у червні — липні. Розводять у садах. Дичавіє. Походить з Пд. Європи.

Харчова рослина (для настоянок). Лікарська (при захворюваннях печінки, при водянці).

319. CNIDIUM DUBIUM (Schkuhr) Thell. — СТОЖИЛЬНИК СУМНІВНИЙ. Жгун-корень сомнительный, стожильник сомнительный, жигунец сомнительный. Родина Зонтичні (Apiaceae).

Стожильник, стожильник пекучий.

Багаторічник або дворічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у липні — серпні. На вологих луках, бологах, по чагарниках. У Карпатах, на Поліссі, в Лісостепу — звичайно; в Степу — зрідка.

Лікарська рослина (спазмолітичний засіб).

320. COCHLEARIA POLONICA E. Froehl. — ЛОЖЕЧНИЦЯ ПОЛЬСЬКА. Ложечница польская.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Вареха, лещина.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у травні — серпні. На торфовищах (дуже зрідка). Львів. обл. Золочівський р-н, між селами Колтовим і Верхобужем, у верхів'ї р. Західного Бугу.

Харчова рослина (свіжу траву вживають у салати). Лікарська (в гомеопатії). Рідкісна рослина.

321. COLCHICUM AUTUMNALE L. — ПІЗНЬОЦВІТ ОСІННІЙ. Безвременник осенний.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Безвременник, бриндуша осіння, зимовик, зимовник, зимовник осінній, мороз, морозець, морозь, осенник, осінник, пізньоцвіт осінній, раст, чеснок, чеснок дикий,

шафран дикий, шафран, шафран дикий, шафран луговий.

Багаторічник, заввишки 8—25 см. Цвіте у серпні — жовтні. На вологих луках. Карпати, Правобережний Лісостеп.

Декоративна рослина. Інсектицидна. Лікарська (в гомеопатії — при подагрі, серцевих і легених хворобах). Отруйна. Рідкісна.

322. COLUTEA ARBORESCENS L. — МІХУРНИК ДЕРЕВОВИДНИЙ. Пузырник древовидний. Родина Бобові (Fabaceae).

Дувчак, міхуринка, міхурник звичайний, мошоночник звичайний, піхурник, пузырник звичайний, пузырчатка, хлопушка.

Дерево, заввишки 2—5 м. Цвіте у травні — червні. Культивують майже по всій тер. України. Походить із Середземномор'я.

Декоративна рослина.
323. COMARUM PALUSTRE L. — ВОВЧЕ ТІЛО БОЛОТНЕ. Сабельник болотний.

Родина Розові (Rosaceae). Буянові ніжки, вовче тіло, вовчі жили, вовчі тіли, гвоздички, декор, золотник, огирошник, перстач болотяник, семерник болотяний, сім паличок, сухолом, сухоягодник.

Багаторічник, заввишки 20—70 см. Цвіте у травні — липні. На болотах. Звичайно — на Поліссі і в Лісостепу, зрідка — в Степу (на територіях, що прилягають до річкових долин).

Лікарська рослина (при ревматизмі, шлункових болях, туберкульозі легень, зобі).

324. COMPERIA COMPERIANA (Stev.) Aschers. et Graebn. — КОМПЕРІЯ КОМПЕРА. Комперія Компера, комперія кримська.

Родина Зозулинцеві (Orchidaceae).

Багаторічник, заввишки 25—50 см. Цвіте у травні. В гірських лісах. Тільки пд.-зх. частина Криму (Ласпі, Комперія, смт Форос,

Мелас, с. Орлине Бахчисарайського р-ну).

Дуже рідкісна рослина. Охороняється. Надзвичайно декоративна.

325. CONIOSELINUM TATARICUM Hoffm. — СВИСТУЛЯ ТАТАРСЬКА, СВИСТУЛЯ ПІХВОБА. Гирчовник влагалищний.

Родина Зонтичні (Apiaceae).

Свистуля.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у липні — серпні. На узліссях, по чагарниках, на вологих місцях. Лісостеп.

Рідкісна рослина. Лікарська (в народній медицині).

326. CONIUM MACULATUM L. — БОЛИГОЛОВ ПЛЯМИСТИЙ. Болиголов пятнистый.

Родина Зонтичні (Apiaceae).

Блекіт, блекіт п'ятнований, блекот, блекота, блекотець, блекотиця, болеголова, болиглів, болиголов, болиголов звичайний, болиголов плямистий, болиголова, борщевка, бугиля, буглав, булав, булига, булиголова, вомига, дудва, омег, свиня вош, свистюля, сикавка, сикля.

Дворічник, заввишки 70—150 см. Цвіте у травні — вересні. На засмічених місцях, лісових галявинах. По всій тер. України — звичайно.

Отруйна рослина. Лікарська (болетамувальний і протисудорожний засіб).

327. CONSOLIDA REGALIS S. F. Gray — СОКІРКИ ПОЛЮВІ. Живокость полевая. Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Божі чобітки, визальник, гвоздики, гострушка, гострушки, живокіст, заячі ушка, зозулині черевички, козенка, козенька, козлики, козлиčka, козьолки, комареві носики, комареві сокирки, косарки, косарки, косилки, косирки, манрієць, острижка полева, остріжка, остружка, русальні квіточки, сапожки, синеньке, сіньюцвіт, сокерки, сокирки, сокир-

ки польові, сокірка, сорокалаб, сорочі коники, сорочі лапки, сорочі ноги, сорока, сплюх, цоркола, цукорки, черевички, чоркола. Однорічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у червні — липні. На узбіччях доріг, бур'ян у посівах. По всій тер. України, крім високогірних районів та Степу, де рідше зростає і зникає.

Декоративна рослина. Лікарська (при конвульсіях, гіпертонії). Інсектицидна. Фарбувальна (з пелюсток одержують синю фарбу).
328. CONVALLARIA MAJALIS L.— КОНВАЛІЯ ЗВИЧАЙНА. Ландыш майський.

Родина Лілійні (Liliaceae). Ванник, виноград дикий, вовча кукурузка, вовче фіялке, гладиш, конвалія, конвалія маєва, конвалія парічка, кукурорічка, кукурорічка, кукурорічка лісова, кукурузка, купека, купина, купинка, ландиш, ландиш благовонний, ландишник, ландош, лониш, любка, маївка, небітошка, парічка дика, ранник, свічарник, шестка. Багаторічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у квітні — травні. В лісах, по чагарниках. По всій тер. України, в Степу — зрідка.

Декоративна рослина. Лікарська (серцевий засіб).

329. CONVULVULUS ARvensis L.— БЕРЕЗКА ПОЛЬОВА. Вьюнок польовий.

Родина Березкові (Convolvulaceae).

Березка, берестень, берізка, берізка польова, бірузка, бриця, вілець, віюнчик, в'юнчик, колокольчик, овийка, оплітач, оплітка, опонець, павитиця, павутиця, паутиця, паутиця польова, поватиця, повелика польова, повилиця, повилюха, повитиця, повій, повійка, повійка польова, повійка полотиця, повійка полятиця, повійник, повійник польовий, повутиця, полетиця, політиця, полотиця, полотиця, полятиця, припонець, привертиця.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — вересні. На полях, дорогах, сухих та засмічених місцях. По всій тер. України. Лікарська рослина (в гомеопатії і народній медицині).

330. CORALLORHIZA TRIFIDA Chatel.— КОРАЛЬКОВЕЦЬ ТРИЧІНАДРІЗАНИЙ. Ладьян тріхнадрезаний.

Родина Зозулинцеві (Orchidaceae).

Коралевий корінь, коральковець урізник.

Багаторічник — сапрофіт, заввишки 20—40 см. Цвіте у червні — липні. В тінистих лісах. Карпати, Розточчя-Опілля, Полісся, Лісостеп, Гірський Крим.

Рідкісна рослина. Охороняється. Лікарська (в народній медицині як протипухлинний засіб).

331. COREOPSIS GRANDIFLORA Hogg ex Sweet— КОРЕОПСИС ВЕЛИКОКВІТКОВИЙ. Кореопсис крупноцветковий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Однорічник, іноді багаторічник, заввишки 20—100 см. Цвіте у червні — серпні. Розводять у садах і парках, на газонах. По всій тер. України. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина.

332. COREOPSIS TINCTORIA Nutt.— КОРЕОПСИС ФАРБУВАЛЬНИЙ. Кореопсис красильний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Однорічник або багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — вересні. Розводять у садах і парках, на квітниках та газонах. По всій тер. України. Походить з Пн. Америки. Декоративна рослина.

333. CORIANDRUM SATIVUM L.— КОРИАНДР ПОСІВНИЙ. Кориандр посевной.

Родина Зонтичні (Apiaceae). Кишнець, колендра, колендра сійна, колядра, коляндра, коляндра сійна, троян сійний.

Однорічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у червні — липні. Розводять. По всій тер. України. Пряна рослина. Ефіроносна. Лікарська (при розладах травлення).

334. CORNUS MAS L. — ДЕРЕН СПРАВЖНИЙ. Кизил мужской, кизил настоящий.

Родина Деренові (Cornaceae). Дерен, дерень, дрінка, дрінкове дерево, кизил, кізіль, корне.

Чагарник або невелике дерево, заввишки 2—5 м. Цвіте у березні — квітні. У лісах, по чагарниках. На Закарпатті і в Зх. Лісостепу — звичайно. Зрідка — в Правобережному Лісостепу (Черкас., Кіровоград. та Миколаївська області). Розводять.

Харчова рослина (плоди). Лікарська (протицикотичний засіб).

335. CORO NARIA FLOSCUCULI (L.) A. Br. — КОРОНАРІЯ ЗОЗУЛЯЧА, ЗОЗУЛИН ЦВІТ. Горлицев кукушкин, коронария кукушкина.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Бочанки, бузьків огонь, бурчик, горлицев, дрема, кашка червона, огник, решевник, смілка, смолка, фірлетка, черепаший черевички, ясновець.

Багаторічник, заввишки 30—90 см. Цвіте у червні — серпні. На вогках луках, по краях боліт, у вільшняках. По всій тер. України.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (в гінекологічній практиці).

336. CORONILLA VARIA L. — В'ЯЗІЛЬ БАРВИСТИЙ. Вязель пестрий.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вінок-горошок, в'язель пестрий, гірчак, горішина, горошок білий, горошок горб'ячий, горошок кучерявий, горошок польовий, горошок вороблячий, дивань, дивань пестра, кашка, кошка, кукульница, кокульница, перелет ха-

ти, перестрак, ромек, самокеша, топірник, топорник.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — вересні. На луках, узліссях, по чагарниках, на схилах. По всій тер. України. Кормова рослина. Медонос. Лікарська (серцевий і сечогінний засіб в народній медицині).

337. CORON OPUS SQUAMATUS (Forssk.) Aschers. — ВОРОНЯЧА ЛАПКА ЛУСКАТА. Воронья лапка чешуйчатая.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Воронья лапка, воронья нога. Одло- або дворічник, заввишки 5—40 см. Цвіте у квітні — червні. Бур'ян на узбіччях доріг. На Зх. України занесена.

Істівна рослина (листя — для салатів).

338. CORTADERIA SELLOANA (Schult. et, Schult. fil.) Aschers. et Graebn. — КОРТАДЕРІЯ ДВОДОМНА, ПАМПАСОВА ТРАВА. Пампасская трава, кортадерия двудомная.

Родина Злакові (Poaceae).

Багаторічник, заввишки 2—3 м. Цвіте у серпні — вересні. Культивують у садах і парках. Під берег Криму.

Декоративна рослина.

339. CORYDALIS CAVA (L.) Schweigg. et Koerte — РЯСТ ПОРОЖНИСТИЙ. Хохлатка полая.

Родина Руткові (Fumariaceae). Кокіричка, кокірчики, кокоричка, коса божої матері, кукурічка, кукурічка жолобчаста, любка, матері божої коса, півник, півники, раст, раст бичий, раст гіацинтовий, раст, рясст білий, рясст дуплявий, хохлатка, чобітки.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у квітні — травні. По тінистих лісах і чагарниках. По всій тер. України, крім Лівобережного Степу та Криму.

Декоративна рослина. Лікарська (при нервових хворобах, для підвищення тонуусу м'язів).

340. CORYDALIS MARSHALLIANA Pers. — РЯСТ МАРШАЛЛА. Хохлатка Маршалла.

Родина Руткові (Fumariaceae). Ряст жовтий.

Багаторічник, заввишки 15—35 см. Цвіте у квітні — травні. В лісах і по чагарниках. Лісостепові і степові райони Лівобережжя — звичайно, Крим. На Правобережжі — зрідка.

Декоративна рослина. Лікарська (у народній медицині — при нервових хворобах).

341. CORYDALIS SOLIDA (L.) Clairv. — РЯСТ УЩІЛЬНЕНИЙ, РЯСТ МІЦНИЙ. Хохлатка уплотнённая.

Родина Руткові (Fumariaceae). Баранчики, бобовий корінь, головастик, горішки земляні, коники, орішки земляні, раст, ряс, ряска, ряст, ряст петрушковий, ряст повний, хохлатка.

Багаторічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у березні — квітні. У світлих лісах і по чагарниках. Полісся, Лісостеп і Степ — звичайно. На Пд. України — зрідка. Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

342. CORYLUS AVELLANA L. — ЛІЩИНА ЗВИЧАЙНА. Лещина обыкновенная.

Родина Ліщинові (Corylaceae). Алуне, воріх лісковий, горіх, горіх лісковий, горішина, ліска, ліщана, ліщаниця, ліщанка, ліщання, ліщина, ліщина ліска, нук, нуси, оріх, оріх лісковий, орішення, орішина, орішник, орішник-ліщина.

Чагарник, заввишки 2—4 м. Цвіте у березні — квітні. У світлих мішаних лісах і широколистяних як підлісок, на узліссях, порубках, у ярах. По всій тер. України (крім крайнього Пд.), Гірський Крим.

Харчова рослина (горіхи). Декоративна. Лікарська (олію застосовують при порушенні травного тракту).

343. COSMOS BIPINNATUS Cav. — КОСМОС ДВІЧПЕРИСТИЙ, КОСМОС РОЗДІЛЬНОЛИСТИЙ. Космос двоякоперистий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Космея, маринка.

Однорічник, заввишки 80—125 см. Цвіте у липні — жовтні. Розводять по всій тер. України. Декоративна рослина. Походить з Мексики.

344. COTINUS COGGIGRIA Scop. — СКУМПІЯ ЗВИЧАЙНА, РАЙ-ДЕРЕВО. Скумпія кожевенная.

Родина Фісташкові (Сумахові); (Anacardiaceae).

Барвінне дерево, жовтниця, рай-дерево, скомпія, скумбрія, скумпія, сумак кочник, сумах скумпія, шевське дерево, швець.

Чагарник або деревце, заввишки 1—6 м. Цвіте у червні — липні. На сухих кам'янистих схилах, вапнякових або крейдяних відслоненнях, а також у лісах. У Лісостепу і Степу росте розсіяно; в Гірському Криму — звичайно. Декоративна рослина. Дубильна. Фарбувальна. Полезахисна. Лікарська (листя — в'яжучий, протизапальний, антисептичний засіб).

345. COTONEASTER INTEGRIMUS Medik. — КИЗИЛЬНИК ЦІЛОКРАЙН. Кизильник цельнокрайный.

Родина Розові (Rosaceae).

Чагарник, заввишки 1,5—2,5 м. Цвіте у травні — червні. На кам'янистих схилах, скелях. Карпати і Крим. Культивують у парках і садах.

Харчова рослина (плоди). Декоративна.

346. COTONEASTER MELANOCARPUS Fisch. ex Blytt — КИЗИЛЬНИК ЧОРНОПЛІДНИЙ. Кизильник черноплодный.

Родина Розові (Rosaceae). Ірха.

Чагарник, заввишки 80—200 см. Цвіте у травні — червні. На

кам'янистих схилах і по чагарниках. Росте майже по всій тер. України, крім Криму (зрідка). Харчова рослина (плоди). Декоративна.

347. CRAMBE PONTICA Stev. ex Rupr.— КАТРАН ПОНТІЙСЬКИЙ. Катран понтийський.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Капуста морська, яриш.

Багаторічник, заввишки 40—60 см. Цвіте у травні — червні. На приморських пісках і черепашиках. Береги Чорного і Азовського морів.

Декоративна рослина. Олійна. Медонос.

348. CRAMBE TATARICA Sebeok — КАТРАН ТАТАРСЬКИЙ. Катран татарський.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Катран, катран білий, катрань, стат, яриш татарський.

Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у травні — червні. На степах, схилах, особливо крейдяних, на кам'янистих місцях. Лісостеп, Степ, Крим.

Декоративна рослина. Медонос. Олійна. Харчова (молоді стебла — як овоч).

349. CRATAEGUS CURVISEPALA Lindm.— ГЛІД КРИВОЧАШЕЧКОВИЙ, ГЛІД КОЛЮЧИЙ. Боярышник криво-чашечковий, боярышник колючий.

Родина Розові (Rosaceae).

Бариня, бориня, гліг, глід, глід звичайний, глій, глій простий, глог, глогіна, глогівка, глос, гложина, глоїна, глот, костоглос, лог, логина, логиня, логинька, логівий кряк, оглід.

Чагарник або дерево, заввишки 1—4 м. Цвіте у травні — червні. В лісах, по чагарниках. На більшій частині тер. України, крім степових районів; в Гірському Криму — звичайно. Харчова (плоди). Медонос. Лі-

карська (при серцевих хворобах).

350. CRATAEGUS PENTAGYNA Waldst. et Kit.— ГЛІД П'ЯТИСТОПІЧКОВИЙ. Боярышник п'ятистолбиковий.

Родина Розові (Rosaceae).

Боярышник, глід чорний, глос чорний.

Чагарник або деревце, заввишки 3—4 м. Цвіте у травні — червні. У світлих лісах і по чагарниках. Спорадично — в лісостепових, пн. степових районах та в горах Криму. Розводять.

Харчова рослина. Декоративна. Медонос. Лікарська (цвіт засто-совують при гіпертонії).

351. CRATAEGUS UCRAINICA Rojark.— ГЛІД УКРАЇНСЬКИЙ. Боярышник український.

Родина Розові (Rosaceae).

Глидина, глідина, костоглід.

Чагарник або деревце, заввишки 2—4 м. Цвіте у червні. В лісах та на узліссях. У лісових та пн. лісостепових районах.

Декоративна рослина. Медонос. Харчова. Полезахисна. Лікарська.

352. CREPIS TECTORUM L.— СКЕРЕДА ПОКРІВІЛЬНА. Скерда кровельная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Жовтий цвіт, кульбаба, молочай дикий, пувка звичайна, рашпор, скерда, скерда звичайна, скрипуха звичайна, стрішник.

Дворічник або однорічник, заввишки 10—90 см. Цвіте у червні — вересні. Бур'ян на полях, на узбіччях доріг і на пісках. По всій тер. України на Пд. і в Криму — зрідка.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

353. CRINITARIA LINOSYRIS (L.) Less.— ГРУДНИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Грудница обыкновенная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Вишнівець, декоктна трава, лабуриця, осінчак косматий, польнюк, хахиця, хахниця.

Багаторічник, заввишки 25—60 см. Цвіте у липні — вересні. На узліссях, степових схилах. В Лісостепу, пн. частині Степу — звичайно, в лісовій смузі — дуже зрідка (Закарп. обл.: околиці м. Виногорова, Берегівського р-ну, с. Квасового; Львів. обл.: Золочівський р-н, с. Стінка, г. Станецька; Київ. обл.: околиці міст Києва, Броварів).

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська.

354. CRINITARIA VILLOSA (L.) Grossh. — ГРУДНИЦЯ ВОЛОХАТА. Грудниця шерстистая. Родина Айстрові (Asteraceae). Зайців льон, золотник лянник, золоточипер, ленок, осінчак лянник.

Багаторічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у липні — жовтні. На сухих степових схилах, засолених місцях. Лісостеп, Степ (крім крайнього Зх.) — нерідко. Кормова рослина. Декоративна. Медонос. Лікарська рослина (при простуді, кашлі, від зубного болю).

355. CROCUS BANATICUS J. Gay. — ШАФРАН БАНАТСЬКИЙ. Шафран банатський.

Родина Півникові (Iridaceae). Брендушка, бриндишки, бриндуш, бриндушка, решітки.

Багаторічник, заввишки 10—15 см. Цвіте у серпні — жовтні. В лісах, по чагарниках. Закарпаття, на околицях м. Хуста та смт Буштини Тячівського р-ну. Рідкісна рослина. Декоративна. Медонос.

356. CROCUS HEUFFELIANUS Herf. — ШАФРАН ГЕЙФЕЛЯ. Шафран Гейфеля.

Родина Півникові (Iridaceae). Брендушка, бриндиш.

Багаторічник, заввишки 25—35 см. Цвіте у березні — квітні. В лісах, на гірських луках, степових схилах. У Карпатах — звичайно, в Зх. Лісостепу.

Рідкісна рослина. Декоративна. Медонос.

357. CROCUS PALLASII Goldb. — ШАФРАН ПАЛЛАСА. Шафран Палласа.

Родина Півникові (Iridaceae). Багаторічник, заввишки 8—16 см. Цвіте у серпні — жовтні. На кам'янистих схилах, узліссях. У Степовому Криму (в околицях міст Євпаторії, Саків, Старого Криму), в Пд. Криму (в околицях м. Судака, смт Планерсько-го).

Рідкісна рослина. Декоративна. Медонос.

358. CROCUS VERNUS (L.) Hill — ШАФРАН БІЛОКВІТКОВИЙ, ШАФРАН ВЕСНЯНИЙ. Шафран белоцветковый, шафран весенний.

Родина Півникові (Iridaceae). Брендуля, брендушка, бриндуша, бриндушка, шафран весник.

Багаторічник, заввишки 10—15 см. Цвіте у березні — квітні. На луках, узліссях. На околицях міст Мукачєвого та Ужгорода. Дуже рідка рослина. Охороняється.

359. CRUCIANELLA OXYLOBA Janka — ХРЕСТОВНИЦЯ ГОСТРОЛОПАТЄВА. Крестовница остролопастная.

Родина Марєнові (Rubiaceae). Дід, дідок, крижівниця, старець. Однорічник, заввишки 7—60 см. Цвіте у червні. На гірських схилах. В Криму — звичайно. Медонос.

360. CUCUBALUS BACCIFER L. — ДУТЕНЬ ЯГІДНИЙ. Волдырник ягодный.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Волиш ягдорідний, койєця, кукільниця, кукільниця звичайна, кукольниця, кутасики.

Багаторічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у червні — серпні. По вогих затінених місцях в лісах і по чагарниках. Майже по всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині — при геморойі).

361. CUCUMIS SATIVUS L. — ОГІРОК ПОСІВНИЙ. Огурец посевной.

Родина Гарбузові (*Cucurbitaceae*).

Гірок, гурок, огирок, огірок, огорок, хірок.

Однорічна витка рослина, завдовжки до 3 м. Цвіте у травні — липні. Культивують по всій тер. України (виведено чимало сортів). Походить із Сх. Індії.

Харчова рослина. Вітаміносна.

362. CUCURBITA MOSCHATA (Duch.) Poir. — ГАРБУЗ МУСКУСНИЙ. Тыква мускусная.

Родина Гарбузові (*Cucurbitaceae*).

Арбуз простий, баня, горгопка. Однорічник, заввишки до 1 м. Цвіте у червні — серпні. Культивують у пд. районах.

Харчова рослина. Кормова. Лікарська (насіння).

363. CUCURBITA MAXIMA Duch. — ГАРБУЗ ВОЛОСЬКИЙ. Тыква большая.

Родина Гарбузові (*Cucurbitaceae*).

Арбуз, баня, гарбуз, кабак, тиква.

Однорічник, завдовжки до 5 м. Цвіте у червні — серпні. Культивують по всій тер. України.

Харчова рослина. Кормова. Олійна. Медонос. Лікарська.

364. CUCURBITA PEPO L. — ГАРБУЗ ЗВИЧАЙНИЙ. Тыква обыкновенная.

Родина Гарбузові (*Cucurbitaceae*).

Арбуз, баня, гарбуз, горгопка, каракуцька, карахонька, тиква.

Однорічник, заввишки 3—10 м. Цвіте у червні — серпні. Культивують по всій тер. України.

Харчова рослина. Кормова. Медонос. Вітаміносна. Лікарська.

365. CUPRESSUS SEMPERVIRENS L. — КИПАРИС ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ. Кипарис вечнозелёный.

Родина Кипарисові (*Cupressaceae*).

Капарис, кипарис, кипарис всезелений, циприс, ципрус.

Дерево, заввишки 25—30 м. Цвіте у лютому — квітні. Широко культивують на Пд. березі Криму. Походить із Сх. Середземномор'я.

Декоративна рослина. Лікарська.

366. CUSCUTA EPITHYMUM (L.) L. — ПОВИТИЦЯ ЧЕБРЕЦЕВА. Повилика тимьяновая. Родина Повитицеві (*Cuscutaceae*).

Перстенець малий, повелика, повелиця, повитель, повитниця, повитуха, повійник, повойник, повойничка, подбируха, привитиця, привитниця, привитуха, пряжа.

Однорічник, заввишки 30—120 см. Цвіте у червні — липні. Паразитиє на різних рослинах. Майже по всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині).

367. CUSCUTA EUROPAEA L. — ПОВИТИЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКА. Повилика европейская. Родина Повитицеві (*Cuscutaceae*).

Бурачки, буряки, лептиця, отруцизна, перстенець звичайний, повилика, пряжа.

Однорічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — серпні. Паразитиє на кропиві, коноплях, бобових. По всій території України. Лікарська рослина (в народній медицині).

368. CUSCUTA MONOGYNA Vahl. — ПОВИТИЦЯ ОДНОСТОВПЧИКОВА. Повилика одностолбиковая.

Родина Повитицеві (*Cuscutaceae*).

Перстенець одношийний, повилика, повитиця, повійник, привітиця, чортові волоси.

Однорічник, заввишки 1—2,5 м. Цвіте у червні — липні. Паразитиє на чагарниках і трав'янистих багаторічниках. Лісостеп, Степ і Пд. Крим.

Лікарська рослина (в народній медицині).

369. CYCLACHAENA XANTHIFOLIA (Nutt.) Fresen.—**ЧОРНОШИР ЗВИЧАЙНИЙ, ЧОРНОШИР НЕТРЕБОЛИСТИЙ.** Циклахена дурнишникалистная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Чорний шир, черношир.

Однорічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у серпні — жовтні. По насипах, на смітниках. Занесена рослина. Походить з Пн. Америки.

Лікарська рослина (від зубного болю).

370. CYCLAMEN KUZNETZOVII Kotov et Czernova — **ЦИКЛАМЕН КУЗНЕЦОВА.** Цикламен Кузнецова.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Галушник, свинський опіх, фіялка альпійська.

Багаторічник, заввишки 10—15 см. Цвіте у березні. По чагарниках. У пн. районах Криму.

Рідкісна рослина. Охороняється.

371. CYDONIA OBLONGA Mill.— **АЙВА ДОВГАСТА.** Айва удлинённая, айва обыкновенная. Родина Розові (Rosaceae).

Айва, алва, гдуля, гунна, гунь, гутей, гутея, дуня, журавинник, квіт, квітове дерево, кдуля, кормоша, півга гутей, півга.

Дерево, заввишки 1—8 м. Цвіте у травні — червні. Культивують у садах. Майже по всій тер. України. Походить з Кавказу і Серед. Азії.

Фруктове дерево. Медонос.

372. CYMBALARIA MURALIS Gaertn., Mey. et Scherb.—**ЦИМБАЛАРІЯ МУРОВА.** Цимбаларія постенная.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — липні. Розводять. Здичавіло — на Закарпатті. На мурах, кам'янистих схилах, стінах.

Декоративна.

373. CYMBOCHASMA BORYSTHENICA (Pall. ex Schlecht.) Klok. et Zoz — **ЦИМБОХАЗМА ДНІПРОВСЬКА.** Цимбохазма днепровская.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Цимбарія придніпрова.

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у червні. На кам'янистих місцях, по схилах та в степах. Степ (Дніпроп., Запоріж., Херсон. та Донецька області).

Дуже рідкісна рослина. Охороняється.

374. CYNANCHUM ACUTUM L.— **ЦИНАНХУМ ГОСТРИЙ.** Цинанхум острый, ластовник острый.

Родина Ластівневі (Asclepiadaceae).

Ластовень острый, лушак, песь смерть, пеша смерть, ростохвіст. Багаторічник, заввишки 1—2 м. Цвіте у червні — липні. На кам'янистих, піщаних і солонцюватих місцях. У пд. частині України.

Лікарська рослина (в народній медицині).

375. CYNARA SCOLYMUS L.— **АРТИШОК ПОСІВНИЙ.** Артишок посевной, артишок колючий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Артичовка, артишок, карчох, карчох звичайний, карчоха.

Багаторічник, заввишки 1—2 м. Цвіте у червні — липні. Розводять. Походить з Середземномор'я.

Харчова рослина (кошки і нижні частини листочків обгортки).

376. CYNODON DACTYLON (L.) Pers.— **СВИНОРИЙ ПАЛЬЧАСТИЙ.** Свинорий пальчатый.

Родина Злакові (Poaceae).

Жалубок, пальчатка зубата, трава собача.

Багаторічник, заввишки 10—50 см. Цвіте у червні — серпні. На піскуватих місцях і галечниках,

як бур'ян на узбіччях доріг. У пд. районах Степу та в Гірському Криму. Занесена в Закарпаття. Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

377. CYNOGLOSSUM OFFICINALE L.— ЧОРНОКОРІНЬ ЛІКАРСЬКИЙ. Чернокорень лікарственный.

Родина Шорстколисті (Boagti-paseae).

Воловий язик, гав'яз, гав'яс, жи-ва трава, живокіст, зурка, зурка лікарська, курача сліпота, кура-ча сліпота, медунка собача, ме-дунька, песій язик, реп'яхи здо-рові, сліпняк, сліпняк степний, сліпота курача, собачий корінь, собачий язик, собачка, собачник, чередник, чорний корінь, черно-корень, чорнокорінь.

Дворічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — червні. Як бур'ян. По всій тер. України — звичайно.

Лікарська рослина (седативний і протипухлинний засіб). Відля-кує мишей.

378. CYPERUS ESCULENTUS L.— СМІКАВЕЦЬ ІСТІВНИЙ, ЧУФА. Сыть съедобная, чуфа.

Родина Осокові (Cyperaceae). Смикавець їдомий, чиберка.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте дуже рідко, у липні — серпні. Культивують подекуди (зрідка — по всій тер. Украї-ни).

Харчова рослина (бульби) Олійна.

379. CYPRIPIEDUM CAL-CEOLUS L.— ЗОЗУЛІНИ ЧЕ-РЕВИЧКИ СПРАВЖНІ. Вене-рин башмачок настоящий.

Родина Зозулинцеві (Orchida-seae).

Адамова голова, адамова трава, зазуліни черевички, зозуліні че-ревички, зозульки жовті, зузулі-ни башмачки, зязюльки, зязюлькі жовті, терлич, черевики, черевич-ки, черевичок, черевичок жовтий, черевичок хороший.

Ба. аторічник, заввишки 25—50

см. Цвіте у травні — червні. В світлих листяних і мішаних лісах, по узліссях, чагарниках. Карпати, Розточчя-Опілля, Полісся, пд. схили Гірського Криму.

Рідкісна. Охороняється. Деко-ративна.

D

380. DACTYLIS GLOMERATA L.— ГРЯСТИЦЯ ЗБІРНА, ГРЯ-СТИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Ежа сборная.

Родина Злакові (Poaceae).

Вівшук, грястиця, грястиця куп-чанка, ежа, житниця, купчанка, купчатка звичайна, метлиця, міт-лиця, палочна трава, палочник, пальцева трава, перійка, пирей, пірийка, плоскуха, райграс ні-мецький, собачка, трава купків-ка, трава собачка.

Багаторічний злак, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — серпні. На луках, у лісах і на узліссях, по чагарниках. По всій тер. України, крім Полинового Степу і степової частини Криму; на Пд. Степу — зрідка.

Кормова рослина Медонос.

381. DACTYLORHIZA MA-CULATA (L.) Soó — ПАЛЬ-ЦЕКОРІНЬ ПЛЯМИСТИЙ.

Пальчатокоренник пятнистый. Родина Зозулинцеві (Orchida-seae).

Буквиця, буковець, зазулинець плямистий, зазуліні черевички, курачі сльозки, мокруха, пресвя-тої дворучки, прошибень, проши-бень болотяний.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у квітні — травні. По чагарниках, на лісових галяви-нах. Карпати, Правобережний Лісостеп (зх. частина), Гірський Крим та Пд. берег Криму.

Декоративна рослина. Медонос. Потребує охорони.

382. DACTYLORHIZA MAJALIS (Reichenb.) P. F. Hunt et Summerhayes — ПАЛЬЦЕКОРІНЬ ТРАВНІВНИЙ. Пальчатокоренник майський.

Родина Зозулинцеві (Orchidaceae).

Багаторічник, заввишки 25–60 см. Цвіте у травні — липні. На болотах, болотистих луках. Закарпаття, Прикарпаття, Полісся, Лісостеп, дуже зрідка — в Степу, в Криму — зрідка і лише в горах. Тепер трапляється не часто.

Декоративна рослина. Медонос. Потребує охорони.

383. DÄHLIA PINNATA Cav. — ЖОРЖИНА ПЕРИСТА. Георгина перистая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Аргінія, аргонія, воргінія, гаргонія, гевергіна, георгіна, георгінія, георгінія змінна, георгінія ізмінна, гергінія, гергонія, гергонія змінна, гіргонія, гіргонія, горгіна, горгія, горгонія, ергина, ергина, ергонія, жеоржина, жоржина, оргінія, оргінія, оргонія.

Багаторічник, заввишки 30–200 см. Цвіте у липні — жовтні. Широко культивують багато сортів і форм. По всій тер. України. Походить з Мексики.

Декоративна рослина. Медонос.

384. DAMASONIUM ALISMA Mill. — ЗІРКОПЛІДНИК ЧАСТУХОВИДНИЙ, ЗІРКОПЛІДНИК ЗІРЧАСТИЙ. Звездолідник частуховидний.

Родина Частухові (Alismataceae).

Багаторічник, заввишки 10–30 см. Цвіте у травні. По степових подах. У пд. і сх. районах Степу, по берегах Сіверського Дінця, у Микол. та Херсон. областях.

Рідкісна рослина. Охороняється. Цінний для науки вид.

385. DANTONIA ALPINA Vest — ДАНТОНІЯ АЛЬПІЙСЬКА, ДАНТОНІЯ ЧАШЕЧНА. Дантонія альпийская.

Родина Злакові (Poaceae).

Багаторічник, заввишки 30–60 см. Цвіте у червні — липні. На лісових луках. Зрідка — в Карпатах (околиці м. Хуста). Рідкісна рослина. Потребує охорони.

386. DAPHNE ALTAICA Pall. — ВОВЧИ ЯГОДИ АЛТАЙСЬКІ. Волчегодник алтайський.

Родина Тимелеєві (Thymelaeaceae).

Багоник, богун, боровик.

Чагарник, заввишки 30–60 см. Цвіте у травні — червні. На крейдяних відслоненнях, у лісах і по чагарниках. На Україні трапляється тільки в Харків. обл., на околицях с. Охрімівки по р. Вовчий (ці форми описані як окремий вид — вовчі ягоди Софії, *Daphne sophia* Kalen.), в передгір'ї Криму в околицях с. Перевального, на схилах р. Бурульчі в урочищі Яман — Паш (кримські форми М. І. Котов виділив в окремий вид — вовчі ягоди таврійські, *D. taurica* Kотов). Культивують з 1895.

Рідкісний зникаючий вид. Третинний релікт. Потребує повної охорони. Декоративна рослина.

387. DAPHNE CNEORUM L. — ВОВЧИ ЯГОДИ ПАХУЧІ, БОРОВІК. Волчегодник пахучий, боровик.

Родина Тимелеєві (Thymelaeaceae).

Багоник, багун душистий, багун пахучий, богун боровий, богун душистий, богун запашний, боровик, вовчинець, вовчинець дубочок, вовчинець пахучий, дібрівка, дубок, дубочок.

Чагарник, заввишки 10–30 см. Цвіте у травні — червні. В соснових лісах, на мергелистих схилах. Розточчя-Опілля (Львів. обл.), Полісся (на Правобережжі), Лісостеп (від м. Києва до м. Черкас).

Рідкісна рослина. Потребує охорони. Декоративна. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

388. DAPHNE MEZEREUM L. — **ВОВЧИ ЯГОДИ ЗВИЧАЙНІ,**
ВОВЧЕ ЛИКО. Волчегородник
обыкновенный, волчье лыко.

Родина Тимелеєві (Thymelaeaceae).

Вовче дико, вовче личко, вовчий
перець, вовчинець, вовчинець
звичайний, вовчі ягоди, вовчі яго-
ди червоні, вовчник, грім-дерево,
дубочок, перець вовчий, перець
дикий, попова нудь, ягідки.

Чагарник, заввишки 30—150 см.
Цвіте у квітні — першій половині
травня. В лісах. Лісові райони,
Карпати, Роточчя-Опілля, Пра-
вобережний Лісостеп — зрідка, в
Лівобережному Лісостепу — ду-
же зрідка.

Дуже отруйна рослина. Декора-
тивна. Лікарська (гіпотензивний
засіб — плоди).

389. DATURA STRAMONIUM
L. — ДУРМАН ЗВИЧАЙНИЙ.
Дурман обыкновенный.

Родина Пасльонові (Solana-
ceae).

Біждерево, білун, бісдерево, бі-
шені огірки, бодяк, боже дерево,
болиголов, болиголова, будяк,
буждерево, бузьдерево, дендера,
дендерева, дендерево, дивдерев,
дивдерев звичайний, дивдерево,
дивдир, дивдур, диндерево, дур,
дурийка, дурило, дур-зілля, дур-
ман, дурнишник, дурноп'ян, ко-
люк, колюка, колюки, колюха, ко-
лючка, колючки, колючче, коро-
виця, коров'як, корюки, лопки,
німиця, паприка дика, ростороп-
ша, свинське насіння, тиндара,
хвилівник, чортополох, чудофай.
Однорічник, заввишки 30—100
см. Цвіте у червні — вересні. По
забур'ячених місцях. Розповсю-
джена майже по всій території
України.

Отруйна рослина. Лікарська (в
народній медицині як заспокійли-
вий засіб).

390. DAUCUS CAROTA L. —
МОРКВА ДИКА. Морковь дикая.
Родина Зонтичні (Ariaceae).
Марзі, морква звичайна, моркви-

ця, моркв'яниця, моркляниця,
морков, морков звичайна, морко-
вець, морковиця, морковник,
морковь, мортва, морхва, морхва
звичайна, морхов, ріпа біла, ріпа
жовта.

Дворічник, заввишки 20—80 см.
Цвіте у червні — липні. Як
бур'ян на полях і відкритих міс-
цях. По всій тер. України, крім
високогір'я Карпат.

Медонос. Лікарська рослина
(серцевий, нирковий засіб).

391. DAUCUS SATIVUS
(Hoffm) Roehl. — МОРКВА ПО-
СІВНА. Морковь посевная.

Родина Зонтичні (Ariaceae).
Морквяниця, мортва, ріпа жовта.
Дворічник, заввишки 30—80 см.
Цвіте у червні — липні. Культи-
вують по всій тер. України.

Харчова рослина. Вітаміноносна.
Медонос. Лікарська.

392. DELPHINIUM PUNICEUM
Pall. — ДЕЛЬФІНІЙ ЯСКРА-
ВО-ЧЕРВОНІЙ. Живокость
пунцовая, шпорник пунцовий.
Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Живець, комарині носики, ост-
рушка, тоя, ясенець.

Багаторічник, заввишки 40—100
см. На кам'янистих схилах. Зрід-
ка — в сх. частині Степу (Донец.
обл.).

Дуже декоративна рослина.
Охороняється.

393. DENTARIA BULBIFERA
L. — ЗУБНИЦЯ БУЛЬБИСТА.
Зубянка клубненосная.

Родина Капустяні (Brassica-
ceae).

Живець, живець, зубачка, зубач-
ка бульвиста, зубниця, зубниця
цибуляста, зубовий корінь, ясе-
нець, ясениць.

Багаторічник, заввишки 40—60
см. Цвіте у квітні — травні. В ті-
нистих широколистяних лісах.
Лісові райони Полісся, Карпат,
Лісостепу та в лісах Гірського
Криму.

Лікарська рослина (в народній
медицині).

394. DESCURAINIA SOPHIA (L.) Webb ex Prantl — КУДРЯВЕЦЬ СОФІЙ. Дескурайния Софьи.

Родина Капустяні (Brassicaceae). Ародник, віники, вінички, віничче, віничця, вінниче, вінниче польове, гилавник, гірчиця польова, горчиця, кудрявець, порошок звичайний, рогаčka, свиріпа, свиріпа креслата, червачник.

Однорічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у травні — червні. Бур'ян біля жител, на пустищах і узбіччях доріг. По всій тер. України. Лікарська рослина (в народній медицині).

395. DEUTZIA SCABRA Thund. — ДЕЙЦІЯ ШОРСТКА. Дейция шероховатая.

Родина Гортензіїв (Hydrangeaceae).

Чагарник, заввишки 1—2 м. Цвіте у червні — липні. Культивують майже по всій тер. України, виведено багато садових форм і сортів. Походить з Японії.

Декоративна рослина. Медонос. **396. DIANTHUS ARMERIA L.** — ГВОЗДИКА АРМЕРІЙОВИДНА. Гвоздика армериевидная.

Родина Гвоздиків (Caryophyllaceae).

Гвоздик пучковатий, звоздик мохнатий, типець.

Одно- або дворічник, заввишки 10—75 см. Цвіте у липні — серпні. На вапнякових схилах і в соснових лісах. У Розточчі-Опіллі (Львів. обл.), у Волинському і Зх. Лісостепу.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

397. DIANTHUS BARBATUS L. — ГВОЗДИКА БОРОДЧАТА.

Гвоздика бородатая. Родина Гвоздиків (Caryophyllaceae).

Гвоздик, гвоздик бородатий, звоздик бородатий, зірка раба, каштан, каштанчик, каштанчики, коштанці, купчак.

Багаторічник, заввишки 40—60 см. Цвіте у липні — серпні. Куль-

тивують по всій тер. України. Є багато сортів. Іноді дичавіє. Походить з Пд. гір Серед. Європи.

Декоративна рослина.

398. DIANTHUS CAMPESTRIS Bieb. — ГВОЗДИКА ПОЛЬОВА.

Гвоздика полевая.

Родина Гвоздиків (Caryophyllaceae).

Зірочка.

Багаторічник, 10—60 см. Цвіте у червні — вересні. В борах, на піскуватих луках, степових схилах, степах. Лісостеп і пн. райони Степу.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

399. DIANTHUS CARYOPHYLLUS L. — ГВОЗДИКА САДОВА.

Гвоздика садовая. Родина Гвоздиків (Caryophyllaceae).

Гвіздик, гвоздик, гвоздик городний, гвоздик городовий, гвоздик душистий, гвоздик садовий, гвоздика, гвоздики пахучі, гвоздік, гвоздички, гудзічки, звоздик, звоздик городний, зірки, зірочки, трав'янець.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у червні — липні. Широко культивують по всій тер. України. Є багато сортів. Походить з Пд. Європи.

Декоративна рослина.

400. DIANTHUS DELTOIDES L. — ГВОЗДИКА ДЕЛЬТОВИДНА. Гвоздика дельтовидная, травянка.

Родина Гвоздиків (Caryophyllaceae).

Гвоздик рябий, гвоздик сорокати, гвоздики польові, звьоздик рябий, зірки, зірочки, ільмик, ленок, олмик, повісник, сльозки, смілка, трав'янець, трав'янка.

Багаторічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у червні — вересні. На сухих луках, лісових галявинах і узліссях. По всій тер. України, крім Пд. Степу.

Декоративна рослина. Лікарська

(гемостатичний, протизапальний і знеболювальний засіб).

401. DIANTHUS PSEUDOSQUARROSUS (Novák) Klok. — ГВОЗДИКА НЕСПРАВЖНЬОРОЗЧЕПРЕНА. Гвоздика ложнооттопыренная.

Родина Гвоздикові (Caryophyllaceae).

Гвіздик, гвоздик, трав'янець, трав'янка.

Багаторічник, заввишки 10—35 см. Цвіте у липні — вересні. У соснових лісах, на відкритих місцях і пісках. У наддніпрянських районах Полісся та Лісостепу — звичайно.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

402. DIANTHUS STENOCALYX Juz. — ГВОЗДИКА СТИСНУТОЧАШЕЧКОВА. Гвоздика узкочашечная.

Родина Гвоздикові (Caryophyllaceae).

Вовнянка, гвоздик стріпчастий, крутовежа, овесь.

Багаторічник 15—60 см. Цвіте у червні — серпні. В лісах, на галявинах, заплавлених луках. Лісова зона, Лісостеп.

Лікарська рослина (в народній медицині).

403. DIANTHUS VERSICOLOR Fisch. ex Link — ГВОЗДИКА РІЗНОБАРВНА. Гвоздика разноцветная, гвоздика степная.

Родина Гвоздикові (Caryophyllaceae).

Гвоздик барвистий.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у червні — серпні. У степах, на кам'янистих схилах. На Пд. Луган. області.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

404. DISTAMNUS ALBUS L. — ЯСЕНЕЦЬ БІЛИЙ. Ясенець белый.

Родина Рутові (Rutaceae).

Бадьян, глистний корінь, диптам, диптам ясенець, диптамин, дитан білий, ломини, ломиніс, ломонос, неопалима купина, сверков-

ка, сверковник білий, сверковник ясенець, цвиковник, ясенець, ясень-трава, ясенець.

Багаторічник, заввишки 80—120 см. Цвіте у травні — червні. У світлих дубових та букових лісах, по чагарниках. На Пд. зх. Лісостепу та в пд.-сх. частині прикарпатських лісів.

Декоративна рослина. Отруйна! Лікарська (в народній медицині).

405. DIGITALIS GRANDIFLORA Mill. — НАПЕРСТЯНКА ВЕЛИКОЦВІТА. Наперстянка крупноцветковая.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Волів язик, дзвіночки жовті, жбаночки, збаночки, колокольчики жовті, кукулиця, напалки, напалки блідно-жовті, наперсник жовтий, наперстки, наперстник великоцвітний, наперстниця, наперсточна трава, наперсточниця блідо-жовта, наперстянка, натягачі, ползковий цвіт, ползкоцвіт, стягач.

Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у червні — серпні. В лісах, по чагарниках. Часто на Закарпатті, в Карпатах, на Прикарпатті, в Розточчі, на Поліссі, в Лісостепу.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (серцевий засіб).

406. DIGITALIS LANATA Ehrh. — НАПЕРСТЯНКА ШЕРСТИСТА. Наперстянка шерстистая.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Напалки волохаті, наперсник волохатий.

Дворічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у липні — серпні. Культивують по всій тер. України. У дикуму стані зростає в Молдові, поблизу Злотія.

Лікарська рослина (серцевий засіб).

407. DIGITALIS PURPUREA L. — НАПЕРСТЯНКА ПУРПУРОВА. Наперстянка пурпурная.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Напалки червоні, наперстник красний, наперстник червоний, наперсточниця, наперсточниця багряна.

Дворічник або багаторічник, заввишки 40—120 см. У культурі з 1736 (виведено чимало сортів). Походить із Скандинавії, Середньої і Атлантичної Європи Декоративна рослина. Лікарська (серцевий засіб).

408. DIGITALIS VIRIDIFLORA Lindl.—НАПЕРСТЯНКА ЗЕЛЕНОЦВІТА. Наперстянка зеленоцвіткова.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Наперстник зеленоцвітний, наперстниця зеленоцвіта.

Багаторічник, заввишки 40—75 см. Цвіте у червні — липні. В культурі з 1922. Походить з Балкан.

Декоративна рослина. Лікарська (серцевий засіб).

409. DIOSPYROS KAKI Thunb.—ХУРМА СХІДНА. Хурма восточная.

Родина Ebenові (Ebenaceae)

Гебан, гебанове дерево.

Дерево, заввишки 6—15 м. Цвіте у травні. Культивують у парках і садах Пд.-Сх. узбережжя та Пд. берега Криму. Походить з Пн. Китаю.

Фруктове дерево.

410. DIOSPYROS LOTUS L.

ХУРМА КАВКАЗЬКА. Хурма кавказская.

Родина Ebenові (Ebenaceae).

Дерево, заввишки 10—20 м. Цвіте у травні — червні. Культивують у ботанічних садах і парках. Походить з Пн.-Сх. Китаю.

Фруктове дерево. Медонос. Декоративна рослина.

411. DIOSPYROS VIRGINIANA L.—ХУРМА ВІРГІНСЬКА. Хурма виргинская.

Родина Ebenові (Ebenaceae).

Дерево, заввишки 12—18 м. Цвіте у квітні травні. Розводять

у ботанічних садах і парках. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Медонос
412. DIPHASIASTRUM COMPLANATUM (L.) Holub—ДІФАЗІАСТРУМ СПЛЮСНУТИЙ, ПЛАУН ДВОГОСТРИЙ Дифазіаструм сплюснений, плаун обоюдоострий.

Родина Плаунові (Lycopodiaceae).

Баранець, бір-зіле, борзілля, залізниця, залізниця, зеленця, зеленка, зеленка, зелінка, порушник, п'ядич плоский, п'ядич тисинка, рута, сухояр, тисина.

Багаторічник, з підземним стеблом, завдовжки до 1 м. Спороносить у серпні — вересні. В лісах, частіше хвойних. На Поліссі та в Пн. Лісостепу, зрідка в Карпатах.

Фарбувальна рослина. Лікарська (в народній медицині як сечогінний засіб при хворобах нирок, спори — як дитячу присипку).

413. DIPSACUS FULLONUM L.—ЧЕРСАК ЛІСОВИЙ. Ворсянка лесная.

Родина Черсаківі (Dipsacaceae) Бодяки, страхополох, черсак, черсак, щітка, щіточка, щіточки, щітчина.

Дворічник, заввишки 80—200 см. Цвіте у липні — серпні. В лісах, по чагарниках і як бур'ян при дорогах. Лісові та лісостепові райони, а також Закарпаття, Крим. Розводять (виведено кілька сортів).

Технічна рослина. Лікарська (в народній медицині).

414. DIPSACUS STRIGOSUS Willd. ex Roem. et Schult. ЧЕРСАК ЩЕТИНИСТИЙ. Ворсянка щетинистая.

Родина Черсаківі (Dipsacaceae) Черсак штивноволосий, трійноголов'як.

Дворічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — липні. В лісах, по чагарниках і в тінистих місцях, інколи як бур'ян. Лівобережний Лісостеп, Степ і Крим

Лікарська (в гомеопатії — при шкірних хворобах).

415. DODARTIA ORIENTALIS L. — ДОДАРЦІЯ СХІДНА. Додарція восточная.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у травні — липні. Занесена рослина. Біля м. Вапнярка Вінн. області.

Лікарська рослина (листя — як проносний засіб).

416. DORONICUM HUNGARICUM Reichend. fil. — СУГАЙНИК УГОРСЬКИЙ. Дороникум венгерський.

Родина Айстрові (Asteraceae). Багаторічник, заввишки 40—80 см. Цвіте у травні — червні. В лісах, по узліссях. Закарпаття, Правобережний Лісостеп і Лівобережний Злаковий Степ. Рідкісна рослина. Цінний для науки вид. Охороняється.

417. DORONICUM ORIENTALE Hoffm. — СУГАЙНИК СХІДНИЙ. Дороникум восточний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у квітні-травні. Розводять у квітниках. Походить з Кавказу.

Декоративна рослина.

418. DORONICUM PARDALIANCHES L. — СУГАЙНИК ОТРУЙНИЙ. Дороникум ядовитий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у липні — вересні. В гірських лісах, по прибережних чагарниках. Карпати, лісові райони, на Зх. зрідка.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині застосовують при епілепсії).

419. DRABA NEMOROSA L. — КРУПКА ДІБРОВА. Крупка перелесковая.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Голодок гаєвий, крупка, рижуха, сухоребриця.

Однорічник, заввишки 5—40 см. Цвіте у квітні — червні. На луках, полях, на узбіччях доріг. Майже по всій тер. України, крім Карпат; у Криму трапляється зрідка.

Лікарська рослина (в народній медицині).

420. DRACOCERPHALUM MOLDAVICA L. — ЗМІГОЛОВНИК МОЛДАВСЬКИЙ. Змеєголовник молдавський.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Кадило, маточник, матошник, матощник, медяник, медівник, медовик, медовка, медовник, меліса турецька, мир-зілле, ногтик, смоча голова, турецька меліса. Однорічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у липні — серпні. Розводять, інколи дичавіє. Походить із Сх. Азії.

Декоративна рослина. Медонос (до 200 кг меду з 1 га). Харчова (квітки й листя як пряномакове до рибних продуктів). Лікарська рослина (в'яжучий і зміцнювальний засіб). Ефірноолійна (з ефірної олії одержують цитраль і гераніол).

421. DRACOCERPHALUM RUY-SCHIANA L. — ЗМІГОЛОВНИК РҮЙША. Змеєголовник Руйша.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Гадник, гадник цілолистий, змеєголовник шведський, мир-зілля, синеворот, синявка.

Багаторічник, заввишки 20—65 см. Цвіте у травні — липні. В лісах, по чагарниках. Полісся і Лісостеп.

Кормова рослина. Медонос. Технічна (олія — для лакофарбової промисловості).

422. DRACOCERPHALUM THYMIFLORUM L. — ЗМІГОЛОВНИК ЧЕБРЕЦЕВИЙ. Змеєголовник тимьяноцветный.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Медівник, медовка, мядовик.

Однорічник, 10—60 см. Цвіте у травні — липні. Як бур'ян на полях, засмічених місцях, на степо-

вих схилах і узліссях. Лісостеп (Сх.), Степ (Пн.-Сх.). Зрідка занесена в ін. райони.

Кормова рослина. Ефіроносна.
423. DROSERА ROTUNDFOLIA L. — РОСИЧКА КРУГЛОЛИСТА. Росянка круглолистная.

Родина Росичкові (Droseraceae). Божа роса, росичка, росишка, росічка, росник, росниця, росянка, цареві очки.

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у червні — серпні. На сфагнових болотах, по торфовищах. На Поліссі і в пн. частині Лісостепу — звичайно, в Карпатах — зрідка, в Харків. обл., смт Печеніги.

Лікарська рослина (при хворобах очей).

424. DRYAS OSTOPETALA L. — ДРІАДА ВОСЬМИПЕЛЮСТКОВА. Дриада восьмилепестная.

Родина Розові (Rosaceae). Куропаточна трава, нив'янка, оленич осьмиплатник, оленич підбілистий.

Вічнозелений чагарничок, заввишки 1,5—5 см. Цвіте у липні. На гірських луках, у субальпійському і альпійському поясах. У Карпатах — зрідка (Закарп. обл., хребет Свидовець, г. Близниця, хребет Чорногора, г. Піп-Іван).

Рідкісна рослина. Охороняється.

425. DRYOPTERIS AUSTRIACA (Jacq.) Woytag ex Schinz et Thell. — ШИТНИК АВСТРІЙСЬКИЙ. Щитовник австрійський. Родина Щитникові (Aspidiaceae).

Глистник, папорак.

Багаторічник, заввишки 30—150 см. Спороносить у липні — серпні. В тінистих лісах. Карпати, Прикарпаття, Розточчя.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

426. DRYOPTERIS FILIX-MAS (L.) Schott — ШИТНИК ЧО-

ЛОВЧИЙ, ЧОЛОВІЧА ПАПОРОТЬ. Щитовник мужской.

Родина Щитникові (Aspidiaceae).

Блошник, брониця, глистник, золотник, іванове зілля, кочедижник, маточник, матошник, орляк, панна-баба, папарать глуха, папарать завойова, папаторь, паперушина, папора, папорка, папорок, папорота, папоротина, папоротник, папоротянка, папороть, папороть глистник, папороть корчова, папороть лісова, папороть одностебла, папороть шовкова, папорох, папороч, папрадь, перичка, сорокозуб.

Багаторічна папороть, заввишки 30—100 см. Спороносить у липні — серпні. В лісах, по чагарниках. Майже по всій тер. України. Декоративна рослина. Лікарська (кореневище — як глистогінний засіб).

Е

427. ECBALLIUM ELATERIUM (L.) A. Rich. — ОГІРОК-ПІРСКАЧ ПРУЖНИЙ, СКАЖЕНИЙ ОГІРОК. Бешеный огурец обыкновенный.

Родина Гарбузові (Cucurbitaceae).

Репак вихлупник, стріляючий огірок.

Однорічник, завдовжки 25—70 см. Цвіте у липні — вересні. На засмічених місцях, у приморській смузі. На Пд. степовій смузі України (міста Одеса, Очаків), у Криму.

Лікарська рослина (нестиглі плоди як проносний засіб; у гомеопатії — при кольках).

428. ECHINACEA PURPUREA (L.) Moench — ЕХІНАЦЕЯ ПУРПУРОВА. Эхинацея пурпурная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Багаторічник, заввишки 60—150

см. Цвіте у червні — жовтні. Розводять по всій тер. України. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Лікарська (кореневища, корені та квіткові кошики використовують як бактерицидний, кровоспинний і ранозагоювальний засіб; при простатитах; корені використовують при виготовленні препарату ангінолу). Високопродуктивний медонос.

429. ECHINOCHLOA CRUSGALLI (L.) Beauv. — ПЛОСКУХА ЗВИЧАЙНА, ПІВНЯЧЕ ПРОСО. Ежовник обыкновенный, петушьє просо.

Родина Злакові (Poaceae). Дикий комиш, малай, мишій, мишій плавньовий, мишій чорний, мишійка, плескуха, плоскуха, плоскуша, просо дике, просо куряче, просо японське, собачник, чижик.

Однорічник, заввишки 20—100 см. Цвіте у липні — жовтні. На вологих прибережних місцях і як бур'ян на городах, у садах і на зрошуваних полях. По всій тер. України.

Кормова рослина.

430. ECHINOPS RITRO L. — ГОЛОВАТЕНЬ РУСЬКИЙ. Мордовник обыкновенный, мордовник русский.

Родина Айстрові (Asteraceae). Крутай, крутай степовий, мняч, мордовник, м'яч.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у липні — вересні. На степах, кам'янистих схилах і відслоненнях. Пд. райони Лісостепу, Степ і Крим.

Декоративна рослина. Лікарська (алкалоїд ехінопсин діє подібно до стрихніну). Медонос.

431. ECHINOPS SPHAEROCERHALUS L. — ГОЛОВАТЕНЬ КРУГЛОГОЛОВИЙ. Мордовник круглоголовий, мордовник шароголовий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Будяк білий, будяк гірський, вовчі яблука, головатень, ежовник,

іванова голова, іжник, Іжник, крутай головатий, мняч, мняч, мордовник, пчільник, перекоотило, престрільник, ростопша, росторопша, твердосон, черсак.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — липні. На узліссях, по чагарниках, на схилах. Лісостеп і Степ, зрідка — в Розточчі.

Декоративна рослина. Лікарська (плоди діють стрихніноподібно і виявляють антибактеріальну активність). Медонос (з 1 га до 1000 кг нектару).

432. ECHNIUM VIEBERSTEINI Lacaita — СИНЯК ІТАЛІЙСЬКИЙ, СИНЯК БІБЕРШТЕЙНА. Синяк итальянский, синяк Биберштейна.

Родина Шорстколисті (Boagipaceae).

Громовик, іжовник, краснокорень, пазмій високий, синяк високий.

Дворічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — серпні. На сухих кам'янистих місцях і як бур'ян на узбіччях доріг. Зрідка — у пд.-зх. частині Лісостепу (Одес. обл., на околицях м. Балти; Красноокнянський р-н, с. Флора); досить звичайно — у Степу і в Криму.

Фарбувальна рослина. Медонос.

433. ECHNIUM MACULATUM L. — СИНЯК ПЛЯМИСТИЙ, СИНЯК ЧЕРВОНІЙ. Синяк пятнистый, синяк красный.

Родина Шорстколисті (Boagipaceae).

Бабині румняки, баб'ячі рум'яна, бджолина трава, буркун, громовик, красна трава, красний корінь, краснокорінь, красноцвіт, медунка, настояшник, пазмій червоний, початок, рум'яна, рум'янка, урвант, червень, червоний корінь.

Дворічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — серпні. На степових схилах, кам'янистих місцях, лісових галявинах і в соснових лісах. Зрідка — в Прикар-

патті та в Розтоцько-Опільських лісах; звичайно — у пд. частині Полісся та у всіх лісостепових і степових районах, а також у Криму.

Фарбувальна рослина. Медонос.

434. ECHNIUM VULGARE L.— СИНЯК ЗВИЧАЙНИЙ. Синяк обыкновенный.

Родина Шорстколисті (Boraginaceae).

Грімник, громовик, ежова трава, жестке зілля, заячі бурячки, зілля пільське, змія, іван-зілля пільське, колючка, колючки, колючки, краснокорінь, куряча сліпота, марковей, материнка, меденишник, межевник, пазмій сивак, польові васильки, ранник, ранник синій, рум'яна, рум'янка, рум'янка проста, сивак, сивак звичайний, синець, синій цвіт, синюха, синяк, синяки, синька, шарило, шорстке зілля, щурове зілля.

Дворічник, заввишки 30—70 см.

Цвіте у червні — вересні. На кам'янистих схилах, у степах, на сухих луках, на узбіччях доріг, забур'янених місцях біля жител. Звичайно по всій тер. України.

Найкращий медонос. Фарбувальна рослина. Жироолійна. Лікарська (містить алкалоїди кура-реподібної і наркотичної дії).

435. ELAEAGNUS ANGUSTIFOLIA L.— МАСЛИНКА ВУЗЬКОЛИСТА. Лох узколистный.

Родина Маслинкові (Elaeagnaceae).

Біла маслина, дика маслина, ерусалимська верба, лоза, лох, лохівник, лохівник вузьколистий, лоховина, маслина, маслинка, масличне дерево, оливка, оливне дерево, цареградська верба, цареградська лоза, царіградська лоза, царська лоза.

Дерево, заввишки до 7 м. Цвіте у червні. Культивують майже по всій тер. України у садах і парках, у захисних насадженнях. Походить з Азії.

Декоративна рослина. Полеза-

хисна рослина. Лікарська (має антибактеріальні властивості; олію з насіння при катарах і бронхітах застосовують в Індії; сік з квіток при малярії застосовують в Іспанії). Медонос. Харчова (плоди споживають у Казахстані).

436. ELSHOLTZIA CILIATA (Thunb.) Nyl.— ЕЛЬШОЛЬЦІЯ ВІЙЧАСТА, ЕЛЬШОЛЬЦІЯ ГРЕБІНЧАСТА. Эльшольция реснитчатая, эльшольция гребенчатая.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Глуха трава, шандра гребеняста. Однорічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у червні — серпні. Як бур'ян у садах і на городах, на узбіччях доріг. На більшій частині тер. України, крім Степу і Криму.

Ароматична рослина. Ефіроолійна. Лікарська (при жіночих хворобах).

437. ELYTRIGIA REPENS (L.) Nevski — ПІРІЙ ПОВЗУЧИЙ. Пырей ползучий.

Родина Злакові (Poaceae).

Париватка, перев'ятка, перей, перейка, переіватиця, перий, переіватиця, переіватка, перій, перійка, перійка звичайна, периця, пирватка, пирей, пирейка, пирій, пирійка, пірій, плевелниця, плевелниця-перійка, приюватка.

Багаторічний злак, заввишки 50—125 см. Цвіте у червні — липні. На луках, перелогах, степових схилах, по чагарниках. По всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (кореневище — як основу для пілюль; при серцевих хворобах, ниркових розладах).

438. EMPETRUM NIGRUM L.— ВОДЯНКА ЧОРНА. Шикша чёрная.

Родина Водянкові (Empetraceae).

Багнянка, батівка, водянка, воронячка чорна, глода багняна, глуханя, голубель, голубець, голубинець, тригуза, шикша.

Вічнозелений сланкий чагарничок, заввишки 30—50 см. Цвіте у травні — липні. На субальпійських і альпійських луках, на торфових болотах. У Карпатах — звичайно, на рівнинах — зрідка (Терноп. обл., м. Кременець).

Лікарська рослина (протицинготний, в'яжучий, заспокійливий засіб).

439. EPHEDRA DISTACHYA L. — ЕФЕДРА ДВОКОЛОСА. Хвойник двухколосый, эфедра двухколосковая, кузьмичёва трава.

Родина Ефедрові (Ephedraceae). Ставчак двоколосий, ставчак звичайний.

Чагарничок, заввишки 5—15 см. Цвіте у червні — липні. На кам'янистих місцях, пісках, степових схилах. Лісостеп (на Пд.), Степ і Крим.

Лікарська рослина (алкалоїд ефедрин; у народній медицині як засіб, що збуджує нервову систему).

440. EPILOBIUM HIRSUTUM L. — ЗНІТ ШОРСТКИЙ. Кипрей шерстистий, кипрей мохнатий. Родина Онагрові (Onagraceae). Зніт косматий, зніт мохнатий, знітільник, кипрей.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — серпні. На болотах і заболочених берегах річок, на вогких луках, по чагарниках. По всій тер. України, на Пд. (в Степу та Гірському Криму) переважно по долинах річок, в Карпатах — біля підніжжя гір. Медонос. Вітаміноносна рослина. Лікарська (в'яжучий засіб).

441. EPILOBIUM PALUSTRE L. — ЗНІТ БОЛОТНИЙ. Кипрей болотний.

Родина Онагрові (Onagraceae). Зніт, зніт багонний, зніт дівочий, знітільник дівочий.

Багаторічник, заввишки 10—70 см. Цвіте у червні — вересні. На болотах, торф'янистих луках, по

вогких місцях. Переважно лісові і лісостепові райони.

Медонос. Лікарська рослина (в'яжучий засіб).

442. EPIACTIS HELLEBORINE (L.) Crantz — КОРУЧКА ШИРОКОЛИСТА. Дремлик широколистний.

Родина Орхідні (Orchidaceae). Дремлик широколистий, коручка, куручка.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — серпні. В листяних і мішаних лісах. Карпати, Розточчя-Опілля, Полісся, Лісостеп, Степ (на околицях м. Куп'янська), гори Криму. Рідкісна рослина. Охороняється.

443. EPIACTIS PALUSTRIS (L.) Crantz — КОРУЧКА БОЛОТНА. Дремлик болотний.

Родина Зозулинцеві (Orchidaceae).

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у червні — липні. На болотистих луках і торфових болотах. Карпати, Розточчя-Опілля, Полісся, Лісостеп, зрідка — Степ, гори Криму.

Рідкісна рослина. Охороняється. **444. EUISETUM ARVENSE L. — ХВОЩ ПОЛЬОВИЙ.** Хвощ полевой.

Родина Хвощові (Equisetaceae). Гречка мишача, ёвка, елинка, жабій, ивка, илец, илце, івка, ілец, кобильник, куділка, куділька, лускавець, мариюнка, нюнька, падиволос, прячка, скорпій, скрипей, скрипій, смеречок, смерічка, сосонка, тиничка, тряска, хвойка, хвощ, ялинка.

Багаторічник, заввишки 4—40 см. Спороносить у березні — квітні. На полях, луках. По всій тер. України.

Фарбувальна рослина. Лікарська (сечогінний засіб).

445. EUISETUM FLUVIATILE L. — ХВОЩ РІЧКОВИЙ. Хвощ речной.

Родина Хвощові (Equisetaceae). Сосонка багнова, хвощ.

Багаторічник, заввишки 30—150.

см. Спороносить у травні — липні. На болотах, по берегах. По всій тер. України, крім Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині).

446. Equisetum hyemale L. — ХВОЩ ЗИМУЮЧИЙ. Хвощ зимуючий.

Родина Хвощові (Equisetaceae). Скрипій, сосонка-хвощ, хвіщ, хвойщ, хвощ, хвощ зимній, хвощ-сосонка.

Багаторічник, заввишки 50—125 см. Спороносить у липні — серпні. На вологих піщаних місцях у лісах. Майже по всій тер. України, крім Пд. Степу.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

447. Equisetum telmateia Ehrh. — ХВОЩ ВЕЛИКИЙ.

Хвощ большой.

Родина Хвощові (Equisetaceae). Хвощ падиволоос.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Спороносить у квітні — травні. На заболочених місцях у тінистих лісах та на схилах. Нерідко — Карпати, Зх. Лісостеп, Гірський Крим; Правобережний Лісостеп, зрідка — по берегах Дніпра.

Рідкісна рослина. Лікарська (в народній медицині).

448. Eremogone micradenia (P. Smirn) Ikonn. — ЕРЕМОГОНЕ ЛУЧНОСТЕПОВА, ПІЩАНКА УКРАЇНСЬКА.

Эремогоне луговостепная, песчанка луговостепная.

Родина Гвоздикові (Caryophyllaceae).

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у травні — липні. Лучні степи, схили, узлісся. Лісостеп, Степ (на Пн.).

Лікарська рослина (в народній медицині).

449. Eremurus spectabilis Vieb. — ЕРЕМУР ПОКАЗНИЙ, ЕРЕМУР ГАРНИЙ. Эремурус представительный, эремурус красивый.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Ширяш.

Багаторічник, заввишки 100—200 см. Цвіте у травні — червні. На крейдяних схилах, по чагарниках. Зрідка на крайньому Сх. України. Розводять.

Декоративна рослина. Істівна (молоді листки). З порошку, виготовленого з кореня, одержують клей. Рідкісна.

450. Eremurus thiodanthus Juz. — ЕРЕМУР СІРЧАНЦВІТИЙ. Эремурус серноцветковый.

Родина Лілійні (Liliaceae). Багаторічник, заввишки 100—200 см. Цвіте у червні. В лісах, на скелях. Гірський Крим.

Декоративна рослина. Істівна (молоді листки).

451. Erigeron acris L. — ЗЛІНКА ГОСТРА. Мелколепестник едкий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Блошник, блошниця, богатянка, богатниця, бур'ян, головчик, губушник, дуб, загадка, злінка, звідомогорочник, іванові гродники, котик, котик степовий, котячі лапки, нахворост, неправдива лобода, остудник, перелет, пестребник, семибратський лист, сінчак, пуховник, хледострий.

Дворічник, заввишки 10—50 см. Цвіте у червні — вересні. У степах, на схилах, луках; як бур'ян. По всій тер. України. Більш менш звичайно.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

452. Erigeron canadensis L. — ЗЛІНКА КАНАДСЬКА. Мелколепестник канадский.

Родина Айстрові (Asteraceae). Богатниця, віничя, гадяче зілля, головчик, дуб, загадка, злінка, злінка канадійська, котик, котик степовий, нахворост, неправдива лобода, остудник, перелет, пестребник, хлед, хлед звичайний, цвітун, шельмовка.

Одно- або дворічник, заввишки 10—100 см. Цвіте у липні — вересні. На відкритих піскуватих

місцях, полях, городах. Розсіяно росте по всій тер. України як бур'ян. Походить з Пн. Америки. Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

453. ERIOPHORUM LATIFOLIUM Hoppe — ПУХІВКА ШИРОКОЛИСТА. Пушица широколистяна.

Родина Осокові (Cyperaceae). Боже тіло, вовниця широколиста, вовнянка, жидик, заячі лапки, клочанка, пакулька, полочка, пух болотяний.

Багаторічник, заввишки 15—75 см. Цвіте у травні — червні. Осоково-сфагнові болота. В Карпатах і на Поліссі — звичайно, в Лісостепу — спорадично.

Волокниста рослина. Лікарська (листки як глістогінний засіб).

454. ERODIUM CICUTARIUM (L.) L'Her. — ГРАБЕЛЬКІЙ ЗВИЧАЙНИЙ. Журавельник цикутовий, аїстник цикутовий.

Родина Геранієві (Geraniaceae). Аїстник, бузьки, бузьочки, бузьочник звичайний, бузьочник пірнатолистий, бузьочок, буслова трава, бусьочки пірнатолисті, гира, грабельки, гребельки, гребениця, грибенки, журавлині носи, іголка, корт, косарі, косарь, чорногузики.

Однорічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у березні — серпні. На степах, відслоненнях, як бур'ян на городах, полях, засмічених місцях. По всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (в гомеопатії — як сечогінний засіб; при дизентерії). Технічна.

455. ERYNGIUM CAMPESTRE L. — МИКОЛАЙЧИКИ ПОЛЬОВІ. Синеголовник полевої. Родина Зонтичні (Ariaceae).

Адамова голова, бит божий, бич божий, будяк білий, колочки, колячка, миколайка, миколайчик польовий, миколайчики, николаек, николай, миколайчики, перекотиполе, переполошник, переполошник польовий, плідень, покоти-

поле, сивучій, чортополох, перенос-зілле.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у липні — вересні. На степових схилах. Звичайно — в Степу і Лісостепу, в Криму, зрідка — на Пд. Полісся.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (корінь використовують як сечогінний засіб).

456. ERYNGIUM MARITIMUM L. — МИКОЛАЙЧИКИ ПРИМОРСЬКІ. Синеголовник приморський.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Миколайчик, покотиполе.

Багаторічник, заввишки 40—70 см. Цвіте у червні — липні. У прибережній смузі Чорного та Азовського морів.

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині — трава та корені як сечогінний і кровоочисний засіб, при туберкульозі легень). Харчова (листя й кореневі пагони використовують у їжу).

457. ERYNGIUM PLANUM L. — МИКОЛАЙЧИКИ ПЛОСЬКІ, МИКОЛАЙЧИКИ СІНІ. Синеголовник плосколистий.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Будяк синій, будячок, будячок польовий, ведмедиця, головник синій, колячки, колячки сині, любимене, любка, миколаєвці, миколайки, миколайське, миколайці, миколайчик синій, миколайчики, миколки, николаєць, миколайки, перекитиполе, перекотиполе, перекотиполе звичайне, перелетник, перенос-зілле, переполошник, покотиполе, полунушник, синеголов, синеголовка, синіголовник, чортиполох.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — листопаді. На степових місцях, пісках, заплавах луках. На більшій частині тер. України, крім Карпат та Криму.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (як відхаркувальний засіб при кашлі, зокрема при коклюші; в народній медицині -

при зубному болю та хворобах серця).

458. ERYSIMUM CHEIRANTHOIDES L.—ЖОВТУШНИК ЛАКФІОЛЕВИДНИЙ. Желтушник лакфиолевидный, желтушник левкойный.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Жовтушник, жовтушник дрібноцвітій, паріпок, свиріпка, суріпок.

Дворічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — серпні. На забур'янистих місцях, полях, біля жител. На більшій частині тер. України, крім Криму й Карпат. Лікарська рослина (містить глікозиди серцевої групи).

459. ERYSIMUM DIFFUSUM Ehrh.—ЖОВТУШНИК СІРУВАТИЙ. Желтушник серый.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Вінчики, жовтушник сірий, цапак.

Дворічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у травні — червні. У степах, на схилах, відслоненнях різних порід. На більшій частині тер. України, крім Карпат. Розводять.

Лікарська рослина (серцевий засіб).

460. ERYSIMUM MARSCALLIANUM Andrz.—ЖОВТУШНИК НЕЧУЙВІТРОЛИСТИЙ, ЖОВТУШНИК МАРШАЛЛІВ. Желтушник ястребинколистный, желтушник Маршалла.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Жовтушник, суріпок.

Дворічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — серпні. На схилах, відслоненнях різних порід, перелогах, узліссях, по чагарниках. Лісостеп (на Пд.); Степ (крім крайнього Пд.).

Лікарська рослина (серцевий засіб).

461. ERYTHRONIUM DENS-CANIS L.—ЕРИТРОНІЙ СО-

БАЧИЙ ЗУБ. Кандык собачий зуб.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Жалубок, собачки.

Багаторічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у березні — квітні. В лісах, на луках. Закарпаття (на околицях міст Рахова, Сваляви та Берегового), Розточчя-Опілля (Львів. обл.; на околицях сіл Поморяни, Плеників і Чемеринці та в урочищі Мокре Золочівського р-ну; на околицях с. Підкоминик Бродівського р-ну).

Рідкісна рослина. Охороняється. Декоративна, в культурі з 1570.

462. EUCOMMIA ULMOIDES Oliv.—ЕВКОМІЯ В'ЯЗОЛИСТА. Эвкоммия вязолистная.

Родина Евкомієві (Eucommiaceae).

Дерево, заввишки 10—20 м. Цвіте у квітні. Розводять у парках і садах (міста Київ, Львів, Чернівці, Одеса, Устимівський дендропарк, с. Устимівка Полтав. обл.).

Декоративна рослина. Гутапечносна. Лікарська (при гіпертонії).

463. EUPATORIUM CANNABINUM L.—СІДАЧ КОНОПЛЯНИЙ. Посконник коноплевий, седаш.

Родина Айстрові (Asteraceae) Бучениш, бучениш пеночник, вовчки, давник, кінська грива, кінська трава, конопельник, конопля водяна, ощадець, пасконник водяний, петишник, пасконник, посконь дикарепик, реп'яшник, сидаш, сідач, сідач конопляник, сідач пеночник, сидаш, собачі коноплі.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — серпні. По берегах річок, у вогких лісах, по чагарниках. Майже по всій тер. України.

Лікарська рослина (корені й траву використовують у гомеопатії як сильний проносний засіб, а також при захворюваннях печін-

ки й жовчного міхура. В індійській медицині траву застосовують як потогінний, блювотний, сечогінний і ранозагоювальний засіб, а також при жовтусі). Отруйна.

464. EUPHORBIA L.— МОЛОЧАЙ. Молочай.

Родина Молочайні (Euphorbiaceae).

Блекигець, боян, встеклинець, вовче молочко, вовчинець, ворожка, дике молоко, дикомолоч, землезіль, земозіл, кан'є молоко, кіз'є молоко, кінське молоко, кітче молоко, котяче молоко, млічей, молочай, молочак, молочій, остромолоч, псяче молоко, псе'є молоко, песьче молочко, псярник, суче молоко, сучье молочко.

Рід рослин, представлений на Україні багатьма видами, серед яких чимало корисних.

465. EUPHORBIA AMYGDALOIDES L.— МОЛОЧАЙ МИГДАЛЕВИДНИЙ. Молочай миндалевидний.

Родина Молочайні (Euphorbiaceae).

Молочак міндалолистий, самозелень.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у квітні — травні. В широколистяних лісах (букових, дубових і грабово-дубових). Карпати, Прикарпаття, Зх. Лісостеп, а також Крим — звичайно.

Фарбувальна рослина. Лікарська (траву в свіжому вигляді використовують у гомеопатії).

466. EUPHORBIA CYPARISIAS L.— МОЛОЧАЙ КИПАРИСОВИДНИЙ. Молочай кипарисовидний.

Родина Молочайні (Euphorbiaceae).

Вовче молоко, вовчинець, жаб'яче молоко, землезіл, земозіл, кан'є молоко, кізье молоко, кітче молоко, котяче молоко, метелка, млічей, молочай кіпаренський, молочак, молочак псярник, молочій, молочка, молочко, молочко псяче, остромолоч кипарисна, псяче

сяче молоко, псе молоко, псярник, псяче молочка, сосонка, суче молоко.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у травні — червні. На степових схилах, відкритих піщаних місцях, часто як бур'ян на піскуватому ґрунті. Майже по всій тер. України.

Отруйна рослина. Технічна (в насінні 33 % висихаючої жирної олії). Лікарська (надземну частину під час цвітіння використовують у гомеопатії).

467. EUPHORBIA GLAREOSA Pall. ex Bieb.— МОЛОЧАЙ ХРЯЩУВАТИЙ. Молочай хрящеватий.

Родина Молочайні (Euphorbiaceae).

Молочай дикий, молочай степовий, молочак, молочак товстолистий, сичак.

Багаторічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у липні. На степах, степових схилах, вапнистих і кам'янистих відслоненнях. Більш менш звичайно — по всій рівнинній частині України.

Лікарська рослина (в гомеопатії).

468. EUPHORBIA HELIOSCOPIA L.— МОЛОЧАЙ СОЛЯШИЙ. Молочай сонцегляд. Родина Молочайні (Euphorbiaceae).

Молочай, молочак досонечний, молочник досонечний.

Однорічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у червні — серпні. На засмічених відкритих місцях, як бур'ян на городах, рідше — на полях. У лісових і лісостепових районах (зрідка — на Лівобережжі), в Криму.

Отруйна рослина. Технічна (33 % жирної олії). Лікарська (в індійській медицині корені вживають як глистогінний засіб; молочний сік — при висипах, насіння разом із смаженим перцем дають хворим на холеру; жирна олія, як і трава, виявляє проносну дію).

469. EUPHORBIA KALENICZENKII Czen. — МОЛОЧАЙ КАЛЕНИЧЕНКА. Молочай Калениченко.

Родина Молочайні (Euphorbia-seae).

Блекитець, молочай, молочак, молочак острый, молочій, молочник.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні — червні. На луках, по чагарниках. Лівобережний Лісостеп і Степ.

Лікарська рослина (в народній медицині).

470. EUPHORBIA PALUSTRIS L. — МОЛОЧАЙ БОЛОТНИЙ. Молочай болотний.

Родина Молочайні (Euphorbia-seae).

Кура, молочай болотяний, молочак болотний, молочак болотяний.

Багаторічник, заввишки 50—175 см. Цвіте у травні — червні. На заплавах, луках, болотах, по тальвегах балок. По всій тер. України, крім високогір'я Карпат і Криму.

Декоративна рослина. Технічна (37 % жирної олії). Отруйна.

471. EUPHORBIA SEGUIERIANA Neck. — МОЛОЧАЙ СЕГІЕРІВ. Молочай Сегієров.

Родина Молочайні (Euphorbia-seae).

Жаб'яче молоко, молочай, молочак остролистий.

Багаторічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у травні — липні. На степах, пісках, відслоненнях. По всій рівнинній частині України — більш-менш звичайно.

Лікарська рослина (при шкірних хворобах).

472. EUPHORBIA STEPPOSA Zoz — МОЛОЧАЙ СТЕПОВИЙ.

Молочай степной.

Родина Молочайні (Euphorbia-seae).

Молоко дике, молочак.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — серпні. На

відслоненнях, у степах. на степових схилах. Лісостеп і Степ.

Лікарська рослина (в народній медицині).

473. EUPHRASIA BREVIPILA Burn. et Gremli — ОЧАНКА КОРОТКОВОЛОСА. Очанка коротковолосистая.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Очанка коротковолосистая.

Довжник, довжник звичайний, васильок польовий, верес луговий, гадина, гадиця, звінець пільний, каганець, очанка, очанка звичайна, очная поміч, ошінка, світлик, свічка, софія.

Однорічник, заввишки 5—35 см. Цвіте у липні — вересні. Ростає на сирих луках. У Карпатах, на Поліссі і в Лісостепу — звичайно.

Лікарська рослина (при запаленні очей, голосових зв'язок, слизової оболонки бронхів і при порушенні травлення).

474. EUONYMUS EUROPAEA L. — БРУСЛИНА ЄВРОПЕЙСЬКА. Бересклет європейський. Родина Бруслинові (Celastraceae).

Бересклет, божі очі, брузделина, брузьмел, бруселина, бруселина, брусинина, бруселина, бруселина звичайна, вересклет, вересклет, вовче лико, вовчі серги, жигалок, немеліна, чермил, кислянка, клещевина, клещина, котов'яйця, котячі яйця, мересклетина, муде попове, мудина, мудя попова, муди, ниревине, нудя, попова нуда, просвір, прискорина, прискорина, проскурин, саклак, свидина, сліпокурник.

Чагарник, зрідка — деревце, заввишки 1—3 м. Цвіте у травні — червні. В лісах, по чагарниках. По всій тер. України — звичайно, крім гірських районів Карпат, зрідка — на Пд. Степу та в горах Криму.

Технічна рослина (гутаперчо-

нос). Декоративна. Лікарська (в гомеопатії). Інсектицид (плоди)
475. EUONYMUS VERRUCOSA Scop.— БРУСЛИНА БОРОДАВЧАСТА. Бересклет бородавчатий.

Родина Бруслинові (Celastraceae).

Бересклен, бересклев, бересклет, бересклет бородавчастий, биручина, брузлевина, брузлелина, брузлевина, бруслевина, бруслена, бруслилина, бруслина, бруснина, брустина, брустинина, вересклед, вересклень, вересклев, вовче лико, клещина, муда, муди́на, му́ді, нуда, нуда попова, попова му́дь, проскурина, смердюха, собача нуда, трошак, футарайки, черемшина.

Чагарник, заввишки 1—2 м. Цвіте у травні — липні. В лісах, по чагарниках. Майже по всій тер. України, крім Карпат; на Пд. Степу — зрідка; в горах Криму. Гутаперчонос. Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині)

F

476. FAGUS SYLVATICA L.— БУК ЛІСОВИЙ. Бук лесной.

Родина Букові (Fagaceae).

Бук, буковина, бучина, фог.

Дерево, заввишки 20—40 м. Цвіте у квітні — травні. Утворює чисті або мішані лісові масиви. Закарпаття, Прикарпаття, Розточчя-Опілля, Зх. Лісостеп (Терноп. і Хмельн. області — по р. Збруч, на околицях смт Сатанова).

Дає цінну деревину. Олійна рослина (плоди). Декоративна.

477. FALCARIA VULGARIS Bernh.— РІЗАК ЗВИЧАЙНИЙ. Резак обыкновенный.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Мошник, різак, різак степний, різак степовий, різак, різачка, рі-

зушка, серпачка, серпачка звичайна, серпень, серпики, серпоріз, сокирки.

Дворічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у липні — вересні. На схилах, сухих луках, як бур'ян на полях і на узбіччях доріг. По всій тер. України, крім Карпат.

Лікарська рослина (в народній медицині).

478. FICARIA VERNA Huds.— ПШІНКА ВЕСНЯНА. Чистяк весенний.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Барабольча, барабольчак, барабольчак козельцеватий, барабольчак козельчастий, барболки, жабник, жабурник, заяча салата, заячий салат, козалець барабольчак, лотан, пшеничка, пшеничка більша, пшінка, пшінка, пшонка, салата, салатник, чистник, чистяк, яскір глузоватий.

Багаторічник, заввишки 5—30 см. Цвіте у березні — травні. В лісах, по тінистих місцях. Майже по всій тер. України.

Харчова рослина (листки й кореневі бульби). Медонос. Декоративна. Отруйна. Лікарська (при скорбуті, геморої, зміїних укусах, зовнішньо — від бородавок і корости).

479. FICUS CARICA L.— СМОКОВНИЦЯ ЗВИЧАЙНА, ІНЖИР, ВИННА ЯГОДА. Инжир, смоковница, винная ягода, фіга, фиговое дерево.

Родина Шовковицеві (Moraceae).

Винна ягода, инжир, инжирове дерево, инджир, инджир, сикимора, сикомор, смоква, смквиця, смківниця, фіга, фіга властива, фіга їдома, финики.

Дерево, заввишки 7—10 м. Цвіте у квітні — травні. Розводять у Криму. На Пд. культивують у ботанічних садах.

Фруктова рослина. Лікарська

480. FILAGO ARVENSIS L.— ЖАБНИК ПОЛЬОВИЙ, ГРУ-

ДНА ТРАВКА ПОЛЬОВА. Жабник польовий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Горлянка, горлянка польова, грудна травка, душиця, жабник, оповст польовий, полинець, полинець білий, полинчик, тропечка. Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у липні — вересні. В соснових борах, на піщаних місцях, схилах. По всій тер. України — більш-менш звичайно.

Лікарська рослина (в народній медицині).

481. FILIPENDULA ULMARIA (L.) Maxim. — ГАДЮЧНИК В'ЯЗОЛИСТИЙ. Лабазник вязолистий.

Родина Розові (Rosaceae). Болотка, болотна бузина, борошень, буз, вітровник, гірошник, дикий лист, жаб'ячі конопельки, кашка, кашка біла, кашка жовтенька, кашка червона, квасик, кійло, конючина, конюшина, куряча лапка, лабазник, лабазник правдивий, медунія, медунка, огірочник, огірошник, підорва, плакун-травка, польова бузина, починочка, приболотник, смоченик, таволга, таволга болотяна. Багаторічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у червні — липні. На вологих луках, по берегах річок, чагарниках, у вологих лісах. Звичайно — по всій тер. України, на Пд. — зрідка.

Декоративна рослина. Дубильна. Лікарська (в'яжучий і протизапальний засіб). Фарбувальна.

482. FILIPENDULA VULGARIS Moench — ГАДЮЧНИК ЗВИЧАЙНИЙ. Лабазник обыкновенний.

Родина Розові (Rosaceae). Балабан, балабонка, березка польова, бес-дерево, білоголовник, воронець, гадючник, гадюшник, гірчак, горкун, кашка, краса лугів, кропило, лабазник, лабазник бульвистий, липка, медунія, орішки земляні, порушник, початочки, починочки, пух, самір, смутник, таволга бульвочна, та-

лабан, талбан, тарабан, тарлабан.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — липні. На степових схилах, лісових галявинах, по чагарниках. По всій тер. України, крім Карпат.

Харчова рослина (бульби). Медонос. Дубильна. Фарбувальна. Декоративна. Лікарська (в'яжучий, потогінний і сечогінний засіб).

483. FOENICULUM VULGARE Mill. — ФЕНХЕЛЬ ЗВИЧАЙНИЙ. Фенхель обыкновенный. Родина Зонтичні (Ariaceae).

Волоський укріп, кама, копрій, копрій волоський, копрій лікарський, солодкий кріп, солодкий укріп.

Дворічник або багаторічник, заввишки 1—2 м. Цвіте у липні — серпні. Розводять на городах; у здичавілому стані — у Пд. Криму. Походить із Середземномор'я.

Харчова рослина. Лікарська (плоди — як стимулюючий і шлунковий засіб, корені — як проносний, листя — сечогінний). Застосовують у парфюмерії.

484. FORSYTHIA SUSPENSА (Thunb.) Vahl. — ФОРЗІЦІЯ ПЛАКУЧА. Форзизія свисаючая.

Родина Маслинові (Oleaceae). Чагарник, заввишки 1—3 м. Цвіте у квітні — травні. Розводять у садах і парках. Походить з Китаю.

Декоративна рослина.

485. FRAGARIA VESCA L. — СУНИЦІ ЛІСОВІ. Земляника лесная.

Родина Розові (Rosaceae). Агудка, бажумка, базінка, базюмка, базьнка, байбара, бамбара, бамбера, єгода, капшуки, материнка, пазобник, пазюмка, поземка, позюмка, позюмка, позюмка з'їдома, полєвниця, половниця, полониця, полуниця, полуниця суниця, полунишник, полуночник, соніця, сонниця, су-

нечник, суниця, суниця їдома, суниця снідна, суниця звичайна, суниченька, суничник, сунішник, суніці, сунішнік, трускавка, шунице, яриця.

Багаторічник, заввишки 5—20 см. Цвіте у травні — червні. У світлих лісах, на лісових галявинах. Звичайно — в лісових районах, у пн. та серед. частині Лісостепу. В Криму — у передгір'ях і в горах.

Харчова рослина. Вітаміноносна. Лікарська (плоди й листки — як сечогінний засіб, при подагрі, ниркових каменях, жовчнокам'яній хворобі, при маткових кровотечах, недокрив'ї, безсонні, туберкульозі легень, гіпертонії). Застосовують у косметичі (живильні маски).

486. FRAGARIA VIRIDIS Duch. — СУНИЦІ ЗЕЛЕНІ, ПОЛУНИЦІ. Земляника зелёная, полуница.

Родина Розові (Rosaceae).

Баби, капшуки, клубника, підкропивниця, поланиця, полевиця, полениця, половниця, полониця, полониченька, полувиця, полуниця, полуниця звичайна, полушник, полянка, польовниця, пуговиця, суниця, суниця гірська, суниця хрупавка, трускавка, хрупавка, хрускавка, хруставка, ягода чепегова, ягодник.

Багаторічник, заввишки 5—20 см. Цвіте у травні — червні. У степах, на трав'янистих, вапнякових схилах, по чагарниках, у лісах, на узліссях, яйлах. Майже по всій тер. України. Харчова рослина (плоди).

487. FRANGULA ALNUS Mill — КРУШІНА ЛАМКА. Крушина ломкая, крушина ольховидная. Родина Жовтерові (Rhamnaceae).

Бован, бодлак, боддан, болобан, жостер, жостір, зостір, кроха, крух, круха, крухое дерево, крухій, кручина, крушина, крушина звичайна, медвежина, німіна, саклак, саклак крух, саклак кру-

шина, скорух, скорух чорний, скоруха, скорушина, скрух чорний, собачанка, собаченька, собачина, собачник.

Чагарник заввишки 1—3 м. Цвіте у травні — червні. По чагарниках, у лісах, по берегах річок, озер, на болотах і vogких луках. На більшій частині тер. України — звичайно, зрідка — в долинах річок, у Степу, в Гірському Криму.

Лікарська рослина (кора як проносний засіб у народній медицині ще при хворобах печінки, тощо).

488. FRAXINUS EXCELSIOR L. — ЯСЕНЬ ЗВИЧАЙНИЙ. Ясень обыкновенный.

Родина Маслинові (Oleaceae). Елем, елим, елем, падуб, фразен, ясенина, ясень, ясінь.

Дерево, заввишки 20—30 м. Цвіте у травні. В листяних лісах. У лісових і лісостепових районах (у т. ч. в Криму). Культивують. Декоративна рослина. Дає цінну деревину. Лікарська (листя й кора як засіб проти кашлю при хроніч. захворюванні дихальних шляхів). Дубильна. Фарбувальна. Пилконос. Меліоративна.

489. FRITILLARIA MELEAGRIS L. — РЯБЧИК ВЕЛИКИЙ, РЯБЧИК ШАХОВИЙ. Рябчик шахматный.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Вінець рябий, козубець, маківки, рабець, рябчик.

Багаторічник, заввишки 20—35 см. Цвіте у квітні — травні. На vogких луках, у лісах, по чагарниках. На Закарпатті, Прикарпатті, в Лісостепу — зрідка.

Рідкісна рослина. Дуже декоративна. Охороняється.

490. FUMARIA OFFICINALIS L. — РУТКА ЛІКАРСЬКА. Дымянка лекарственная.

Родина Руткові (Fumariaceae). Аломатник, горох горобиний, грудянка, дим земляний, димтрава, димка, димниця, димниця аптечна, димниця звичайна,

димнянка, димнянка лікарська, дим'янка, дим'янка аптечна, житничка, печіночна трава, рута дика, рута польова, рута пташина, рута пташья, рутка польова. Однорічник, заввишки 20—30 см. Цвіте у травні — жовті. Як бур'ян на полях і засмічених місцях. По всій тер. України, зрідка — у степових районах та в Криму.

Лікарська рослина (як спазмолітичний засіб при захворюваннях печінки й жовчного міхура). Медонос.

491. FUMARIA SCHLEICHERI Soy.-Willem. — РУТКА ШЛЕЙХЕРА. Димнянка Шлейхера.

Родина Руткові (Fumariaceae). Димниця полева, рутка польова. Однорічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у травні — вересні. На полях, городах, забур'ячених місцях. На Поліссі — зрідка, в Лісостепу і Степу — звичайно, а також у Криму.

Лікарська рослина.

492. FUMARIA VAILLANTII Loisel. — РУТКА ВАЙЯНА. Димнянка Вайяна.

Родина Руткові (Fumariaceae). Димниця білдоружева. Однорічник; заввишки 10—20 см. Цвіте у квітні — липні. Як бур'ян на полях, перелогах, у садах. Зрідка — на Поліссі та в Криму, звичайно — в Лісостепу і Степу. Лікарська рослина.

G

493. GAGEA LUTEA (L.) Ker.-Gawl. — ЗІРОЧКИ ЖОВТІ. Гусиний лук жёлтый.

Родина Лілійні (Liliaceae). Гусятник, гусяча цибулька, жовтоцвіт, зірочка, звіздень жовтий, ряст підзоровний, решітка, снідок, снідок жовтий, чеснок жовтий, чеснок коров'ячий.

Багаторічник, заввишки 10—30

см. Цвіте у квітні. У лісах, по чагарниках. На більшій частині тер. України, зрідка — в Степу та Гірському Криму.

Декоративна рослина. Харчова. Лікарська.

494. GALANTHUS NIVALIS L. — ПІДСНІЖНИК ЗВИЧАЙНИЙ, ПІДСНІЖНИК БІЛОСНІЖНИЙ. Подснежник снеговой.

Родина Амарилісові (Amaryllidaceae).

Годзинка, гугурдза, козодриск, козодрист, козодристь, козодричка, козьодрист, колодрист, конодрист, мартенка, мартенька, могурияник, могуриянин, первоцвіт, переліска, підсніжник, підсніжник ранній, подсніжник, прозерен, прозерен білий, прозерень, просеред білий, скородрист, скорозріст, скорозріст підсніжник, снігурка, сніжноцвіт, тарас, тройцвіт, чішник дикий.

Багаторічник, заввишки 8—15 см. Цвіте у березні — квітні.

У листяних лісах, по чагарниках. У Карпатах, Правобережному Лісостепу; дуже зрідка — в Лівобережному Лісостепу (Черніг. обл., Прилуцький та Малодівицький р-ни; Київ. обл., с-ща міськ. типу Баришівка та Згурівка, Полтав. обл., м. Зіньків). У Степу (Одес. обл., Тарутинський р-н). Декоративна рослина. Медонос.

495. GALEGA OFFICINALIS L. — КОЗЛЯТНИК ЛІКАРСЬКИЙ. Козлятник лекарственный. Родина Бобові (Fabaceae).

Козляк, козлятник, козлятник звичайний, козяк, рутавка, рутавка лікарська, рутівка, рутовка.

Багаторічник, заввишки 40—80 см. Цвіте у червні — серпні. На берегах річок, по чагарниках, на вологих місцях, узліссях, у букових лісах, по вільшняках, на вогких луках. Звичайно — в горах Криму; часто — на плавневих солонцях Нижнього Дніпра; зрід-

ка — на Пд. Лісостепу і в степових районах Правобережжя.

Кормова рослина. Лікарська (при діабеті). Інсектицидна.

496. GALEOBDOLOD LUTEUM Huds.— ЗЕЛЕНЧУК ЖОВТИЙ.

Зеленчук жёлтый.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae).

Глуха кропива жовта, губаня жовта, добропол, жебрій, зеленчук, кропива жовта, кропива лісна, курятник смердячий.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у травні — червні. У лісах, по чагарниках. Майже по всій тер. України, крім Степу і Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині).

497. GALEOPSIS LADANUM L.— ЖАБРІЙ ЛАДАННИЙ.

Пикульник ладанниковый, медунка.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Васильок польовий, жабрей, жабрій, жабрій польовий, зюбрій, зябрій, зябрій польовий, ливан, пикульник.

Однорічник, заввишки 10—60 см. Цвіте у червні — жовтні. На полях, часто як післяжнивний бур'ян. По всій тер. України.

Лікарська рослина (в'язучий, відхаркувальний, протизапальний засіб; поліпшує обмін речовин).

498. GALEOPSIS SPECIOSA Mill.— ЖАБРІЙ ГАРНИЙ.

Пикульник красивый, зябра.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Жабрій пишний, жабрій сорокати, жебрій, зюбрій, зябрій, медівник, медовик, медовник, собачі коноплі, шипшина.

Однорічник, заввишки 20—100 см. Цвіте у червні — вересні. На узліссях, галявинах, як бур'ян у посівах, на засмічених місцях. Майже по всій тер. України.

Лікарська рослина. Шкідлива для коней.

499. GALEOPSIS TETRAHIT L.— ЖАБРІЙ ЗВИЧАЙНИЙ.

Пикульник обыкновенный.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae).

Жабрей, жабрей лісовий, жабрик, жабрій, жабрій боровий, жабрій лісовий, жебрій, жебрій звичайний, жубрій, зебрій, зубрій, зубрій, зюбрій, зябрій, зябрій звичайний, конопляник, курятник, медівник, медовник, пікульник, поливник, половник, сирпишник, сирпушник.

Однорічник, заввишки 30—50 см.

Цвіте у червні — серпні. В лісах, по чагарниках, на засмічених місцях. На Правобережжі в лісових і лісостепових районах.

Лікарська рослина (застосовують так само як і жабрій ладанний).

500. GALINSOGA PARVIFLORA Cav.— ГАЛІНСОГА ДРІБНОЦВІТА.

Галинсога мелкоцветковая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Заграничник, незбутниця, нудниця.

Однорічник, заввишки 10—70 (130) см. Цвіте у липні — вересні. Адвентивний бур'ян на полях, у садах, уздовж доріг, на засмічених місцях. Розсіяно росте майже по всій тер. України. Походить з Пд. Америки.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині свіжу траву прикладають до вражених місць при екземі; молокогінний засіб).

501. GALIUM APARINE L.— ПІДМАРЕННИК ЧІПКИЙ.

Подмаренник цепкий.

Родина Маренові (Rubiaceae). В'язіль, геморойна трава, дереза, дерябка, дівунка липниця, друча, друча повитиця, дуб, колотівця, колотовця, лепець, лепок, лептиця, лепчик, лепчиця, липець, липниця, липник, липняк, липтиця, липучка, липчак, липчик, липчиця, ліпниця, мокрець, мокрець, підмаренник ціпкий, повитиця друча, прилин, пряжка, різачка, устели землю, цап-царап, цепляка, ціплянка, чепляк.

Однорічник, завдовжки 50—200 см. Цвіте у травні — вересні. Як

бур'ян на городах, у садах, рідше — на полях. По всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині свіжий сік застосовують при зобі, хворобах печінки, від раку, цинги).

502. GALIUM BOREALE L.— ПІДМАРЕННИК ПІВНІЧНИЙ. Подмаренник северный.

Родина Маренові (Rubiaceae). Біла горілочка, дівунка північна, лепиця, маревник, марена, матура, овечі хвостики, откальшник, откашльник.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у червні — липні. На вологих луках та узліссях. Карпати, Розточчя-Опілля, Зх. Полісся, в лісостепових районах.

Лікарська рослина (в народній медицині).

503. GALIUM MOLLUGO L.— ПІДМАРЕННИК М'ЯКИЙ. Подмаренник мягкий.

Родина Маренові (Rubiaceae). Брочник, дівунка біла, дівунка звичайна, косма, космата трава, косматрава, метлюк чорний, перелой, повелика польова, повеличник, повилиця, потайник, сердешна трава, смирна, чистець, чорна трава.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — серпні. Переважно на луках, по берегах річок, а також по чагарниках та на узліссях. Карпати, Розточчя-Опілля, Полісся та Лісостеп.

Фарбувальна рослина (з коренів одержують червону фарбу). Лікарська (в народній медицині Білорусії відвар трави вживають при хворобах серця, купують у відварі неспокійних дітей; на Кавказі застосовують при подагрі й епілепсії).

504. GALIUM ODORATUM (L.) Scop.— ПІДМАРЕННИК ЗАПАШНИЙ. Подмаренник душистый.

Родина Маренові (Rubiaceae). Вальдмейстер, жасминник, ліпок, маренка пахуча, маринка лісова,

мар'янка воняча, мар'янка пахуча, маслянина, морсянка, остудник, пахучка, скорода, смілка пахуча, шршавка.

Багаторічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у травні — липні. В лісах, переважно мішаних. Карпати, Розточчя-Опілля, Зх. і Правобережне Полісся, лісостепові райони, Лівобережний Степ, Гірський Крим.

Медонос. Кормова рослина. Декоративна. Фарбувальна. Харчова (використовують у салати, для ароматизації напоїв). Лікарська (заспокійливий, снотворний, проносний, пом'якшувальний засіб тощо).

505. GALIUM PALUSTRE L.— ПІДМАРЕННИК БОЛОТНИЙ. Подмаренник болотный. Родина Маренові (Rubiaceae). Дівунка батонна, дівунка болотяна.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у червні — серпні. На вологих або заболочених луках та болотах. У Карпатах, на Поліссі, Зх. та Правобережному Лісостепу, в Степу.

Лікарська рослина (в народній медицині — від ядухи). Медонос.

506. GALIUM VERUM L.— ПІДМАРЕННИК СПРАВЖНИЙ. Подмаренник настоящий. Родина Маренові (Rubiaceae). Багно, батіжки, бобачик, буркунзілля, гірчак, горілочка, громове зілля, грудник, густяник, дреза, дреза дрібноцвіт, дівунка, дівунка жовта, дрібноцвіт, жовта кашка, лотай, медівник, медова марена, медова трава, медовик, медовник, медунка, медявник, медяник, межовик, парасочки, підмаренник, пшенка, пшінка, райзілля, самара, сиворотень, сиворотка іста, сичужник, смолина, сосенка, тай-зілля, тайник, цінто-

рія, цінтурія, червенець, черевшиник, черемиця.

Багаторічник, заввишки 30—125 см. Цвіте у червні — вересні. На луках, узліссях, степових схилах та кам'янистих відслоненнях. По всій тер. України — звичайно.

Медонос. Лікарська рослина (при водяниці, ниркових набряках, хворобах серця, печінки, від переляку).

507. GENISTA GERMANICA L. — ДРІК ГЕРМАНСЬКИЙ.

Дрок германський.

Родина Бобові (Fabaceae).

Дрок, дрок колючий, дрок тернистий, зіновать.

Чагарник, заввишки 25—60 см. Цвіте у червні — липні. В соснових і мішаних лісах. Нерідко в Карпатах, на Поліссі, в Розточчі-Опільї і в Правобережному Лісостепу, зрідка — в Лівобережному Лісостепу (Полтав. обл., на околицях міст Ромни та Зіньків). Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині).

508. GENISTA TINCTORIA L. — ДРІК ФАРБУВАЛЬНИЙ.

Дрок красильний.

Родина Бобові (Fabaceae).

Бріч, громобой, дрік, дрік барвень, дрика, дріка, дрогиця, дрок, дрок барвень, дрок бріч, дрозник, друок, жовтило, зановать, зановець, зановит, здрік, зіновать, крутильце, дельок, лускало, молодчай, тереза, чистик, яновець.

Чагарник, заввишки 40—80 см. Цвіте у червні — липні. По сухих лісах, на узліссях, по чагарниках. Майже по всій тер. України, рідше — на Пд.

Медонос. Лікарська рослина (сечогінний засіб). Фарбувальна. Декоративна.

509. GENTIANA ASCLEPIADEA L. — ТИРЛИЧ ВАТОЧНИКОВИДНИЙ. Горечавка ластовневая.

Родина Тирличеві (Gentiana-ceae).

Болічник, свічка, свічки, свічник,

свічурник, свічурник шовчиноватий, терлич, тирлич, товстуха.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у серпні — вересні. У лісах, на узліссях, по чагарниках, на луках. Карпати, Розточчя-Опілья (на околицях Львова).

Лікарська рослина (збуджує апетит і поліпшує діяльність травних органів).

510. GENTIANA CRUCIATA L. — ТИРЛИЧ ХРЕЩАТИЙ. Горечавка крестовидная.

Родина Тирличеві (Gentiana-ceae).

Гензура, дід, джінджора, джінджур, джінджура, дзінджура, кружівниця, лиходеї, лиходій, лихоманник, матерянка, маточник, молочник, підзвірник, подворник, розмай-зілля, свічурник лихоманник, свічурник терлич, соколий перелет, сон, старець, таралишник, терлич, тирилишник, тирлич, тирлич, товстуля, товстун, товстушка.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у липні — серпні. На сухих схилах, узліссях, по чагарниках. Лісові райони, зрідка — у пд. частині; Лісостеп, Гірський Крим.

Декоративна рослина.

511. GENTIANA LUTEA L. — ТИРЛИЧ ЖОВТИЙ. Горечавка жёлтая.

Родина Тирличеві (Gentiana-ceae).

Гензура, гиндзул, гиндзур, гинджура, гинзура, гинцул, гинцур, гінджура, гінзора, гінзура, гінцур, гінцура, гінцора, гінцора, горечавка, горечавка жовта, джінджора, джінджур, джінджура, джінджі, джінджура, дзінджура, дід, кінзура, корін болячковий, коріння тучне, крижівниця, кринячий жолудковий, лиходеї, лиходій, лихоманник, матерянка, маточник, молочник, перелет соколий, підзвірник, розмай-зілля, свічка, свічки жовті, свічник, свічурник, свічурник

жовтий, свічурник лихоманний, свічурник терлич, старець, таралашник, терлич, тирилич, тирлиган, тирлиць, тирліч, тірлиць, тірлич, товстуля, товстуха, товстушка.

Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у липні — серпні. На високогірних луках — полонинах, у заростях жерепу (сосни муго). Карпати (полонина Рогнеска в районі хребта Чорногори і полонина Апшенська в районі хребта Свидовець).

Лікарська рослина (збуджує апетит і поліпшує діяльність травних органів).

512. GENTIANA PNEUMONANTHE L.—ТИРЛИЧ ЗВИЧАЙНИЙ. Горечавка обыкновенная, горечавка лёгочная.

Родина Тирличеві (Gentianaceae).

Гіркий корінь, голубі фіялки, горечавка, горичка, горчавка, дзвонки, звонки, куряча сліпота, лазурка, лазурьки, поносні шипухи, свічурник вузьколистий, свічурник узколистий, соколії перелет, тирлич вузьколистий.

Багаторічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у липні — серпні. На вологих луках, узліссях, по чагарниках. Трапляється на більшій частині території України, окрім Криму.

Декоративна рослина. Лікарська (при шлункових хворобах, для збудження апетиту і поліпшення травлення).

513. GERANIUM COLLINUM Steph.—ГЕРАЊЬ ПАГОРБКОВА. Герань холмовая.

Родина Геранієві (Geraniaceae). Журавець горбовий.

Багаторічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у червні — серпні. На засолених, переважно карбонатами, луках, вологих місцях. Звичайно — на Пд. Лісостепу і в Степу.

Лікарська рослина (в народній медицині).

514. GERANIUM PALUSTRE L.—ГЕРАЊЬ БОЛОТНА. Герань болотная.

Родина Геранієві (Geraniaceae). Авдотник, вовчі лапки, вовчуга, гребениця, гребениця лугова, журавець багонний, журавець болотяний, прибій, стоколінець, тремталь.

Багаторічник, заввишки 40—70 см. Цвіте у липні — вересні. На болотах і вологих луках. Лісові райони, Пн. Лісостеп (зрідка).

Лікарська рослина (в'яжучий і протизапальний засіб).

515. GERANIUM PRATENSE L.—ГЕРАЊЬ ЛУЧНА. Герань луговая.

Родина Геранієві (Geraniaceae). Бузьочник, васильки лісові, вовча ступа, вовчі лапки, вовчуга, вовчура, волчух, дворянин, дров'яник, желудочна трава, журавельник, журавець луговий, журавець лучний, зозулині черевички, кудрявчик, лапошник, маточник, орлина лапка, підорішник, рожове зілля, ружа польова, сузик, тоя лісова, тройця, францовник, червишник.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — серпні. На луках, узліссях, по чагарниках. Звичайно — у всіх лісових та лісостепових районах.

Лікарська рослина (протизапальний і в'яжучий засіб).

516. GERANIUM ROBERTIANUM L.—ГЕРАЊЬ РОБЕРТОВА. Герань Роберта.

Родина Геранієві (Geraniaceae). Вонюх, вонячка, герань вонючий, журавельник, журавельник смердючий, журавець вонючий, журавець смердючий, журавлеві носики.

Однорічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у червні — вересні. В тінистих лісах, по чагарниках. По всій тер. України, в Степу — зрідка.

Лікарська рослина (кровооспинний і в'яжучий засіб, при опухах

і виразках). Технічна (для фарбування і дублення).

517. GERANIUM SANGUINEUM L.— ГЕРАНЬ КРИВАВО-ЧЕРВОНА. Герань кровяно-красная.

Родина Геранієві (Geraniaceae). Бобовишник, борова рожа, вовча лапа, вовча уступа, вовчиця, волосник, ворішина, герань пурпурова, гостинник, гостівник, громник, дебринець, дід, дубрівка, дубровка, журавець кривавий, журавець кровник, золотник, коситин, кров, кровник, мир-зілле, орішина, любисток польовий, піддубник, рожа борова, рожове зілле, стоколінник, тоя польова. Багаторічник, заввишки 25—50 см. Цвіте у червні — липні. В лісах, по чагарниках. У всіх лісових та лісостепових районах та в Гірському Криму — звичайно, в степових районах — зрідка.

Декоративна рослина. Дубильна. Лікарська (при запаленні кишечника, для полоскань ротової порожнини і горла, протипухлинний засіб).

518. GERANIUM SYLVATICUM L.— ГЕРАНЬ ЛІСОВА. Герань лесная.

Родина Геранієві (Geraniaceae). Грабик, грабки святого Івана, журавець лісовий, пальчики, пупавник, стоколінник.

Багаторічник, заввишки 25—60 см. Цвіте у червні — липні. В лісах і на луках. У лісових районах — звичайно на Пд. Лісостепу — зрідка.

Лікарська рослина (при гострих і хронічних ентероколітах, дизентерії, проносах, при болях у серці).

519. GEUM ALLEPICUM Jacq.— ГРАВІЛАТ АЛЕПСЬКИЙ. Гравилат алеппський.

Родина Розові (Rosaceae). Алжера, гвоздянка, гребінник, гребінник прямий, дикий репій, польовий пушок, порушник.

Багаторічник, заввишки 40—60 см. Цвіте у червні — липні. На

засмічених місцях, у світлих лісах, по чагарниках, на трав'янистих схилах. По всій тер. України. Лікарська рослина (в тибетській медицині). Кормова.

520. GEUM RIVALE L.— ГРАВІЛАТ РІЧКОВИЙ. Гравилат прибережний, гравилат речною.

Родина Розові (Rosaceae).

Бабочник, гвоздянка побережна, гребінник потічний, гребінник прибережний, підйома, підйома, поникниця, рабинник болотяний, растрєпа, смаляркі, собачиха.

Багаторічник, заввишки 25—70 см. Цвіте у травні — серпні. По вологих луках, вільшняках, болотистих місцях. На більшій частині тер. України, крім Степу і Криму.

Кормова рослина. Лікарська (в гомеопатії; виявляє антимікробну дію, тонізуючий, кровоспинний засіб).

521. GEUM URBANUM L.— ГРАВІЛАТ МІСЬКИЙ. Гравилат городской.

Родина Розові (Rosaceae).

Гвоздичка, гвоздички, гвоздичний корінь, гвоздянка, гвоздянка городня, гравилат, градзилат, гребенець, гребенник, гребінник, гребінник чирячий, гребінь, гребник, гредин, вивішник, вивішник, волове око, люб, любильник, любім-трава, підлісник, репешки, родинник, роматізник, стожильник, товстушка хлопча, товстушки мужеські, хрещатник, чистець.

Багаторічник, заввишки 40—60 см. Цвіте у червні — серпні. На засмічених місцях, у світлих лісах, по чагарниках. По всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (в'яжучий, кровоспинний, зміцнювальний та протизапальний засіб).

522. GLADIOLUS IMBRICATUS L.— КОСАРИКИ ЧЕРЕПИЧАСТІ. Гладиолус черепитчатий, шпажник черепитчатий.

Родина Півникові (Iridaceae). Дзвінок, дикий часник, дзвоник, дробинка, зрадник, зрядник, когутик, косарики менші, косирки, кочетки, мечик окришок, мечик півонник, півники червоні, пітушки красні, різець, синя вода, сипілка, шпажник.

Багаторічник, заввишки 55—120 см. Цвіте у червні — серпні. На вогких та заболочених луках, у лісах, рідколіссях, на галявинах. У зх. та пн. частинах України, в Карпатах, на Поліссі та в Лісостепу (на Правобережжі).

Декоративна рослина. Лікарська (настоянку з бульбоцибулин застосовують при ревматизмі).

523. GLAUCIUM FLAVUM Crantz — МАЧОК ЖОВТИЙ. Мачок жёлтый, гляуциум жёлтый.

Родина Макові (Paravegaceae). Жовтий мачок, мачок.

Дворічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні — липні. В літоральній смузі по берегах Чорного м. (від м. Євпаторії до м. Керчі).

Декоративна рослина. Лікарська (з трави готують протикашлеві препарати).

524. GLAUX MARITIMA L. — МОЛОЧКА ПРИМОРСЬКА. Млечник морской.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Млезиця, молозка приморська, молочна трава.

Багаторічник, 5—20 см. Цвіте у травні — червні. На солонцях і засолених луках. У пд. частині Лісостепу та в Степу.

Технічна рослина (фарбувальна, одержують соду). Лікарська (для збільшення молока у матерів, які годують груддю).

525. GLECHOMA HEDERACEA L. — РОЗХІДНИК ЗВИЧАЙНИЙ. Будра плющевидная.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Блющик, блючок зелений, будра, будра плющевидна, булки котячі, дика м'ята, кінська м'ята,

кінська м'ята, костянка, котик, котики, котовник, котячі булки, котячка, котячка розхідниця, котячник, коцуриик, кошача м'ята, кошачки, кошечник, кротівник, кротовник, кудерман, кудра, кундерман, лісна кропива, лісова м'ята, малинова травка, мудики, опухова трава, орлики, плющ, плющик, розхідник, розхідник плющовидний, розхідниця котяча, розходник, росхідник, росходник, росходнік городній, ряс, шандра, яблуневе зілля.

Багаторічник, завдовжки 8—40 см. Цвіте у квітні — липні. На лісових галявинах, по чагарниках, на луках, у садах і на городах. По всій тер. України.

Медонос. Кормова рослина. Лікарська (протизапальний, відхаркувальний, в'язучий, ранозагоювальний засіб). Декоративна.

526. GLEDITSIA TRIACANTHOS L. — ГЛЕДИЧІЯ КОЛЮЧА. Гледичия обыкновенная, гледичия сладкая.

Родина Цезальпінієві (Caesalpiniaceae).

Гледичія терниста, хрестів терен, христовий терен.

Дерево, заввишки 20—45 м. Цвіте у червні. Розводять у парках і садах, у лісосмугах. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Медонос. Меліоративна. Харчова (сирогат кави). Лікарська (з молодого листа отримують препарат триакантин — спазмолітик гладеньких м'язів, у т. ч. судин, збуджує дихальний центр і знижує кров'яний тиск).

527. GLOBULARIA TRICHOSANTHA Fisch. et Mey. — КУЛІВНИЦЯ ВУЗЬКОПЕЛЮСТКОВА, ГЛОБУЛЯРІЯ ВУЗЬКОПЕЛЮСТКОВА. Шаровниця узкопелестная, глобулярия узкопелестковая.

Родина Кулівницеві (Globulariaceae).

Стокороть. Багаторічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у червні.

На кам'янистих місцях. У горах Криму. Рідкісна рослина. Потребує охорони.

528. GLYCYRRHIZA GLABRA L.— СОЛОДКА ГОЛІА. Солодка голая.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вербей солодкий, лакориця, лакриця, локриця, лукреція, лукреція гладка, солодець, солодика, солодина, солодка, солодке деревце, солодке коріння, солодкий корінь, солодковий корінь.

Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у червні — липні. На солончакуватих місцях, приморських схилах. Зрідка — в Пд. Степу, в Криму. Культивують.

Кормова рослина (дає хороший силос). Лікарська (ушавлена в народі рослини тібетської і скіфської медицини; при порушенні водного і мінерального обміну тощо). Медонос. Харчова (для напоїв). Технічна.

529. GNAPHALIUM SYLVATICUM L. [*Omalotheca sylvatica* (L.) Sch. Bip. et F. Schultz] — СУХОЦВІТ ЛІСОВИЙ. Сушеница лесная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Боже житце, лісовий цмин, нечуйвітер лісовий, сухітник, суховершки, суховершок, сухоцвіт лісовий.

Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у червні — вересні. У лісах, по чагарниках. У лісових та лісостепових районах, рідше — в Степу.

Лікарська рослина (при катарі шлунка, ентероколіті; при запальних захворюваннях шкіри, ранах, що погано загоюються, виразках).

530. GNAPHALIUM ULIGINOSUM L. — СУХОЦВІТ БАГНОВИЙ. Сушеница топяная. Родина Айстрові (Asteraceae). Волошки, ростильник, сухоцвіт вололюбний, сухоцвіт драговинний, сухоцвіт мокляковий, сухоцвітки, сушениця, товстушка. Однорічник, заввишки 5—20 см.

Цвіте у червні — жовтні. На вологих, воглих і болотистих місцях, по берегах річок, озер, канав, на городах, у просапних культурах. У лісових і пн. лісостепових районах.

Лікарська рослина (при гіпертонії, виразках шлунка і дванадцятипалої кишки; зовнішньо — для лікування опіків, свищів і ран, що не загоюються).

531. GONIOLIMON GRAMINIFOLIA (Ait.) Boiss. — ГОНІОЛІМОН ЗЛАКОЛИСТИЙ. КРОМАН ЗЛАКОЛИСТИЙ. Гониолимон злаколистий.

Родина Кермекові (Limonaceae).

Кермек травolistий, кермик, кермик травolistий, кіроман, кермек.

Багаторічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у червні — липні. На річкових пісках, надзаплавних терасах. На Пд. Степу по берегах річок Пд. Бугу, Інгулу, Інгульця, по обох берегах Дніпра в Херсон. обл., на Пн. доходить до м. Запоріжжя.

Дубильна рослина. Медонос. Лікарська (протизапальний, кровоспинний і в'язучий засіб).

532. GRATIOLA OFFICINALIS L. — АВРАН ЛІКАРСЬКИЙ. Авран лекарственный.

Родина Раникові (Scrophulariaceae).

Авран, авран дикий, біждерево, благодатка, благодатка лікарська, божа благодать, божа милость, бождерево, болототисячник, граціоля, драйслея, драцілея, драціоля, дрисливець, жовчинець лікарський, зажмурник, ліхорадочна трава, сон.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у червні — вересні. На вологих місцях, по берегах річок, на луках. По всій тер. України — звичайно, в Гірському Криму — зрідка.

Лікарська рослина (в гомеопатії при гастроентериті та при запаленні нирок і сечового міхура).

533. GROSSULARIA RECLINATA Mill.—**АГРУС ВІДХИЛЕНИЙ**. Крыжовник отклоненный.

Родина Агрисові (Grossulariaceae).

Агрес, агрест, агрис, агрист, агрос, агрус, агруст, ангрис, ваприна, веприн, веприна, вепривник, верпина, вепринець, гагдзник, гагрес, гагрис, гергечник, космак, космини, крижовник, кружовник, опрена, оприка, оприни, оприня, ягрес, ягрест, ягруз, ягрус, ягруст, ягруш, якрость, янгрес.

Чагарник, заввишки 60—100 см. Цвіте у квітні — травні. У лісах, на узліссях, по чагарниках. У Карпатах, на Прикарпатті, Поліссі, в пд. частині Лісостепу — зрідка. Культивують (виведено багато сортів).

Медонос. Ягідна рослина. Лікарська (вітаміноносна).

534. GYMADENIA CONOPSEA (L.) R. Br.—БИЛИНЕЦЬ КОМАРНИКОВИЙ, БИЛИНЕЦЬ ДОВГОРОГІЙ. Кокушник комарниковый, кокушник длиннорогий.

Родина Орхідні (Orchidaceae). Билинець острогастий, зозулині сльозки, зозуля, зозуля сіренька, зозульки, зозульки, кокушник, прошибень, ручка пресвятої дів, ручки Христові.

Багаторічник, заввишки 25—60 см. Цвіте у червні — липні. На луках, у світлих лісах, по чагарниках, у Карпатах, Розточчі. Опіллi, на Поліссі, в Лісостепу і в Гірському Криму.

Рідкісна рослина. Охороняється.

535. GYMNOSPERMIUM ODESANUM (DC.) Takht.—ГОЛОНАСІННИК ОДЕСЬКИЙ, ГІМНОСПЕРМІЙ ОДЕСЬКИЙ, ЛЕОНТИЦЯ ОДЕСЬКА. Гимноспермиум одесский.

Родина Барбарисові (Berberidaceae).

Оставник.

Багаторічник, заввишки 5—20 см. Цвіте у березні — квітні. На

кам'янистих відслоненнях, степових схилах. Зрідка — на Пд. Правобережного Степу (околиці м. Одеси, с. Євгенівка Тарутинського р-ну Одес. обл.; с. Давидів Брід, Великоолександрівського р-ну, околиці с. Кривого Рогу Новотроїцького р-ну Херсон. обл.).

Рідкісна. Охороняється. Декоративна. Медонос.

536. GYPSOPHILLA ALTISSIMA L.—ЛЕЩИЦЯ ВИСОКА. Качим високий.

Родина Гвоздикові (Caryophyllaceae).

Гіпсовиця, кучерявка, лищиця, лищиця висока, перекотиполе. Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — серпні. На вапнякових або крейдяних відслоненнях. На Пд. Лісостепу і в Степу — нерідко, на Лівобережному Поліссі (Сум. обл., Кролевецький р-н, на крейдяних відслоненнях по берегах р. Десни). Декоративна рослина. Харчова (кореневище використовують при виготовленні халви, для напоїв, кремів тощо). Лікарська (містить сапоніни).

537. GYPSOPHILLA MURALIS L. Psammophiliella muralis (L.) Ikonn.—ЛЕЩИЦЯ МУРОВА, ПСАМОФІЛІЕЛА МУРОВА. Качим постенный, псаммофиллелла постенная.

Родина Гвоздикові (Caryophyllaceae).

Гіпсовиця, гіпсовиця звичайна, лисиця, лисичка, лищиця, лищиця звичайна, лищиця полева, лищиця польова, мило, мишині очі, мишині очки, мишиця, перекотиполе, птиче зілля, собаче мило. Однорічник, заввишки 5—30 см. Цвіте у червні — вересні. На піскуватих луках, степових місцях, часто як бур'ян на полях. Звичайно — по всій території України.

Лікарська рослина (в народній медицині при захворюванні дихальних шляхів).

538. GYPSOPHILLA PANICULATA L.— ЛЕЩИЦЯ ВОЛОТИСТА. Качим метельчатий. Родина Гвоздиків (Caryophyllaceae).

Бабій ум, баб'ячий ум, громовик, катинчик, катун, качим, котиполе, курай, кучерявка, лишець, лишця волотиста, перекастинчик, перекастиполе, перекаститель, перекотиполе, покотило, покотиполе, розмай, стоголовник, шатер. Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у червні — липні. На пісках, вапнякових схилах. Полісся, Лісостеп і Степ, Пн. Крим. Декоративна рослина. Технічна. Лікарська.

Н

539. HEDERA HELIX L.— ПЛЮЩ ЗВИЧАЙНИЙ, ПРОЧИТАН. Плющ обыкновенный. Родина Аралієві (Araliaceae).

Барашен, беречан, берещан, берещаник, берещаниця, берещань, берещівник, беріщан, бернищан, боріщан, блющ, блющ простий, борошаник, бречитан, бриця, брочитан, глянсяк, плющ, повійка, повійкан, прочитан, прочитан звичайний.

Витка ліана, завдовжки 10—20 м. Цвіте у вересні — жовтні. В затінених лісах. Звичайно — в Карпатах та прилеглих районах; зрідка — на Зх. Поліссі (Словечансько-Овруцький край, на околицях м. Житомира) та в Правобережному Лісостепу.

Декоративна. Медонос. Лікарська (внутрішньогонізаційний засіб і засіб проти кашлю; зовнішньо — від мозолів, бородавок, поліпів, гнійних ран тощо, відвар — при випаданні волосся). Технічна (з олії одержують лак для живопису). Кормова (кози і вівці поїдають листя).

540. HELIANTHEMUM NUMMULARIUM (L.) Mill.— СОНЦЕЦВІТ ЗВИЧАЙНИЙ, СОНЯНКА ЗВИЧАЙНА. Сонцецвет монетolistный.

Родина Чистові (Cistaceae).

Будра, жовтух, золота трава, куряча сліпота, нитник, ніжник, нитник, роза камінна, сліпота, сонінка, сонінка звичайна, сонічник, сонішник.

Багаторічник, заввишки 10—35 см. Цвіте у травні — липні. На крейдяних та вапнякових відслоненнях, узліссях, схилах гір та степових схилах. У лісових і лісостепових районах (гол. чин. лівобережних) та у пн.-сх. частині Степу (на Пн. від р. Сіверського Дінця) — більш-менш звичайно; у передгір'ї Кримських гір і на Пд. березі Криму.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині — при епілепсії).

541. HELIANTHUS ANNUUS L.— СОНЯШНИК ОДНОРІЧНИЙ, СОНЯШНИК ЗВИЧАЙНИЙ. Подсолнечник обыкновенный, подсолнечник однолетний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Насонешняк, насонник, підсонечник, підсонух, подсонечник, пососяшник, просонцвіт, прососяшник, сонечник, сонешник, солноверт, солнух, сонечник, сонешник, сонічник, сонічник звичайний, сонічник однорічний, сосяшник, шояшник.

Однорічник, заввишки 1—2,5 м. Цвіте у червні — жовтні. Культивують по всій тер. України. Походить з Пн. Америки.

Цінний медонос. Декоративна рослина. Олійна. Лікарська (листя й квітки для поліпшення апетиту, як спазмолітичний засіб при бронхіальних спазмах та при шлункових і кишкових кольках; насіння — при застарілому кашлі). Кормова (добрий силос).

542. HELIANTHUS TUBEROSUS L.— СОНЯШНИК БУ-

ЛБЫЙСТИЙ, ЗЕМЛЯНА ГРУША, ТОПІНАМБУР. Подсолнечник клубненосний, земляная груша, топинамбур.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бульба, бульва, воложська ріпа, волоська ріпа, голеріпа, земляна груша, земляні груші, пічавка, ріпа, сонічник бульвистий, топінамбур.

Багаторічник, заввишки 2—2,5 м. Цвіте у серпні — жовтні. Широко культивують. Походить з Пн. Америки.

Харчова рослина. Кормова. Технічна (з бульб одержують спирт). Лікарська (при цукр. діабеті).

543. HELICHRYSUM ARENARIUM (L.) Moench. — ЦМИН ПІСКОВИЙ. Цмин песчаный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Безсмертний цвіт, безсмерт, безсмертник, безсмертні квітки, безсмертник, блошки, богородська трава, головокрут, горлянка, горлянка, жмань, жовта гарячка, жовтенець, жовтина, жовті котки, жовтогарячка, жовтоголовник, жовтушки, жовтянець, жовтяниця, золототисячник, золотуха, зуб, зубник, комарник, конотопці, котки, котячі лапки, купки, леванда, мороз-трава, нечуйвітер, овечки польові, полинчик, полинь жовтий, полька, ролгенець, ростенець, сварка, сварливець, сварник, сіножать, смішки, солом'яний цвіт, солом'янка піскова, суховейка, суховершки польові, цварка, цевдль, цевнек, цзмін, цинобер, цинобрань, цмин, цмин жовтий, цмін, цмін жовтий, цмінь, цьмин, цьмінь, чмель, чмер, чмин, чміль, чмінь. Багаторічник, заввишки 10—50 см. Цвіте у червні — вересні (жовтні). На пісках, переважно борових, на степових схилах, відслоненнях, у сухих лісах, між заростями. По всій тер. України, крім високогір'я Карпат і Криму. Декоративна рослина. Лікарська (при захворюваннях печінки).

544. HELIOTROPIMUM ELLIPTICUM Ledeb. — ГЕЛІОТРОП ЕЛІПТИЧНИЙ. Гелиотроп эллиптический.

Родина Шорстколисті (Boagipaseae).

Звертень.

Однорічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у червні — серпні. На приморських і річкових пісках. У пд. частині Степу — більш-менш звичайно, в Лісостепу — зрідка. Лікарська рослина (від укусів змій і скорпіонів, для загоювання ран).

545. HELIOTROPIMUM EUROPAEUM L. — ГЕЛІОТРОП ЄВРОПЕЙСЬКИЙ. Гелиотроп европейский.

Родина Шорстколисті (Boagipaseae).

Геліотроп дрібноцвітий, геліотроп звичайний, жовтое зілля.

Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у травні — серпні. На забур'янених місцях, полях. У степу та в лісостепових, передгірних і пд. районах Криму — досить часто, в Лісостепу — зрідка (у Білоцерківському р-ні, на Поділлі по Дністру).

Лікарська рослина (в народній медицині для загоювання ран).

546. HELLEBORUS NIGER L. — ЧЕМЕРНИК ЧОРНИЙ. Морозник чёрный, зимовник чёрный.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Горецвіт, горицьвіт, морозник чорний, спинз, стародубка, чемериця, чемеричник, чемерник, чемеруха, чорна чемериця.

Багаторічник, зимозелений, заввишки 10—25 см. Цвіте у лютому — березні. В широколистяних лісах. У Лісостепу (Зх. Поділля: Хмельн. обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Жванець; Одес. обл., смт Саврань).

Рідкісна рослина. Медонос. Лікарська (кореневища застосовують в гомеопатії при менінгіті й нервових захворюваннях)

547. HELLEBORUS PURPURASCENS Waldst. et Kit.—**ЧЕМЕРНИК ЧЕРВОНУВАТИЙ**. Морозник красноватий. Зимовник красноватий. Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Морозник, спенз, спиндз, спинз, спинз полонинський, стародубка, чемерник, чемерник прибагристий, чемерник пурпуровий, чемеруха, шпинз, шпинц.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у березні — квітні. В лісах. У Карпатах, Лісостепу (Зх. Поділля).

Досить рідкісна рослина. Лікарська (при серцевій недостатності другого і третього ступеня — препарати з кореневищ).

548. NEMEROCALLIS LILIO-ASPHODELUS L., Nemerocallis flava (L.) L.—ЛІЛІЙНИК ЖОВТИЙ. Красоднев жёлтый. Родина Лілійні (Liliaceae).

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні. Культивується.

Декоративна рослина. Харчова (сухі квітки — приправа, свіжі — варення). Лікарська (в народній медицині: стебло і плоди — при жовтусі, трава — від ревматизму).

549. HEPATICA NOBILIS Mill.—ПЕЧІНОЧНИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Печёночница обыкновенная. Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Вітрениця синьоцвіта, гепатика, громашник, копитник, корольоска синя, первоцвіт, переліска, підліска трилатчаста, підліски, підлісок, підлішки, праліска, праліска трилатчаста, проліска, проліска синя, проліски, синій цвіт, скороліски, троянда, фіялки.

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у квітні — травні. В широколистяних і мішаних лісах, по чагарниках. У західних лісових районах: на Зх. і Право-

бережному Поліссі, в Зх. Лісостепу та зх. частині Правобережного Лісостепу.

Рідкісна рослина. Декоративна. Медонос. Лікарська (в гомеопатії при хронічному бронхіті і захворюваннях печінки).

550. HERACLEUM SIBIRICUM L.—БОРШІВНИК СИБІРСЬКИЙ. Борщевик сибирский. Родина Зонтичні (Ariaceae).

Борчевка, борщ, борщеві долуцьки, борщевка, борщевник, борщівник, борщівник звичайний, козел, марана, фричик, шерbach сибірський.

Дворічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — серпні. На луках, берегах річок, біля доріг як бур'ян. По всій тер. України, крім Криму та узбережжя Сиваша. Харчова рослина. Кормова. Медонос. Вітамінна.

551. HERACLEUM SPHONDYLUM L.—БОРШІВНИК ЄВРОПЕЙСЬКИЙ. Борщевик европейский.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Божа рука, божа ручка, болячечна трава, большевик, борець, боршівка, борщ, борщевик, борщевник, борщівка, борщівник, борщівник шерbach, козел, марана, мсял, мшаль, пук, цвиндух, шебрець, шебрець борщівник, шебрець звичайний, шебрець пальчастий, шерbach, шерbach звичайний.

Багаторічник або дворічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у червні — серпні. На луках, по чагарниках. У Карпатах.

Харчова рослина. Кормова. Вітамінна. Медонос. Лікарська.

552. HERNIARIA GLABRA L.—ОСТУДНИК ГОЛИЙ. Грыжник голый.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Білоніг, гладун, гладунка, гриж, грижник, грижник білоніг, грім,

громик, гряжник, кильник, куд-
рявчик, метла, мило, мильце, ос-
тудна трава, остудник, полове
мильце, полуничник, сільник,
сильник звичайний, собаче мило.
Однорічник, заввишки 15 —
30 см. Цвіте у червні — серпні.
На відкритих місцях, галявинах,
при дорогах як бур'ян.
Лікарська рослина (в гомеопатії).

553. HERNIARIA HIRSUTA L.— ОСТУДНИК ШОРСТКИЙ. Грыжник волосистый.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Гриж, кильник косматий, остуд-
ник кошлатий.

Одно- або дворічник, заввишки
5—15 см. Цвіте у травні — серп-
ні. На сухих піщаних місцях, схи-
лах. Відома на Закарпатті та
на півдні Одес. обл. (сmt Ові-
діополь).

Лікарська рослина (в гомеопатії).

554. HERNIARIA POLYGAMA J. Gay.— ОСТУДНИК БАГАТО-ШЛЮБНИЙ. Грыжник много-
брачный.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Кильник пахучий, остудник па-
хучий.

Однорічник, заввишки 5—25 см.
Цвіте у червні — вересні. На від-
критих, переважно піщаних міс-
цях. У лісостепових і степових
районах, зрідка — на Поліссі.

Лікарська рослина (сечогінний
засіб).

555. HESPERIS MATRONALIS L.— НІЧНА ФІАЛКА. Вечерни-
ца, ночная фиалка.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Вечерка госпожанка, вечерниці
душисті, вечерниці пахучі, вечер-
ниця, вечерниця пахуча, вечерни-
ця трава, вечернички, вечірник,
вечірня фіялка, нічна доба, нічна
здоба, тютюнець, фіялки вечірні.
Дворічник, заввишки 50 —
150 см. Цвіте у травні — липні.

В лісах, по чагарниках, на гір-
ських луках. У Карпатах. Часто
розводять у садах, дичавіє.

Декоративна рослина. Кормова.
556. HIBISCUS CANNABINUS L.— ГІБІСК КОНОПЛЕПО-ДІБНИЙ, КЕНАФ. Гибискус ко-
ноплевидный, кенаф.

Родина Мальвові (Malvaceae).
Просвір коноплистий, кенафа.
Однорічник, заввишки 3—4 м.
Цвіте у липні — серпні. Розво-
дять у пд. степових районах Ук-
раїни. Походить з Індії і тропіч-
ної Африки.

Технічна рослина (дає міцне во-
локно; плоди — олію для мила).
Харчова (молоді листки і паго-
ни — овоч). Кормова (макуха).
Декоративна (живопліт).

557. HIBISCUS ESCULENTUS L.— ГІБІСК ІСТІВНИЙ, БА-МІЯ. Гибискус съедобный, ба-
мия, гомбо.

Родина Мальвові (Malvaceae).
Гомбо, окра.

Однорічник, заввишки 1,5—2 м.
Цвіте у липні — серпні. Культи-
вують на Пд. України та в Кри-
му. Походить з тропічної Африки
й Індії.

Істівна рослина (нестиглі пло-
ди — гомбові боби). Технічна
(сировина для прядивної і папе-
рової промисловості). Лікарська
(протипростудний і сечогінний
засіб).

558. HIBISCUS SYRIACUS L.— ГІБІСК СІРІЙСЬКИЙ. Гибис-
кус сирийский, сирийская роза.
Родина Мальвові (Malvaceae).

Сірійська роза.

Чагарник, заввишки 1,5—3 м.
Цвіте у червні — вересні. Здавна
широко культивують на Закар-
патті, на Пд. Степу і в Криму.
Походить з Китаю або Індії.

Декоративна рослина.

559. HIBISCUS TRIONUM L.— ГІБІСК ТРИЙЧАСТИЙ. Гибис-
кус тройчатый.

Родина Мальвові (Malvaceae)
Гібіск звичайний, ібіск річний.
Однорічник, заввишки 10—

50 см. Цвіте у липні — серпні. Уздовж доріг, на засмічених місцях, на полях як бур'ян. У Лісостепу, Степу і в Криму. Культивують.

Декоративна рослина. Лікарська (при тяжких захворюваннях шкіри та як сечогінний засіб; сухе листя збуджує апетит, поліпшує травлення).

560. HIERACIUM ECHIOIDES Lumn. — НЕЧУЙВІТЕР СИНЯКОВИДНИЙ. Ястребинка синяковидная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Корсатка пазмівата, купина, нечуйвітер, нечуйвітер синякуватий.

Багаторічник, заввишки 25—100 см. Цвіте у травні — серпні. На сухих схилах, у степах, на відслоненнях кам'янистих порід, пісках, у борах. На Поліссі, в Лісостепу і Степу.

Лікарська рослина (в народі: при захворюваннях печінки).

561. HIERACIUM PILOSELLA L. — НЕЧУЙВІТЕР ВОЛОХАТЕНЬКИЙ. Ястребинка волосистая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Волосник, ворон'є масло, вушко мишаче, жовтомохорочник, корсатка волосиста, корсатка косматка, котячі лапки, лапки котячі, лихорадочна трава, мишаче вушко, недоспілок, нечуйвітер, нечуйвітер волохатий, свіколка борова, сліпачок, усаня, ястребник волосистий.

Багаторічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у червні — серпні. На сухих місцях, особливо пісках. По всій тер. України.

Лікарська рослина (в'язучий і діуретичний засіб при розладах шлунка й кишечника; при запаленні жовчного міхура).

562. HIERACIUM UMBELLATUM L. — НЕЧУЙВІТЕР ЗОНТИЧНИЙ. Ястребинка зонтична.

Родина Айстрові (Asteraceae). Корсатка окружкова, курина слі-

пота, куряча сліпота, молонець, нечуйвітер окружковий, цулавка, пушаник, щетовник.

Багаторічник, заввишки 10—130 см. Цвіте у серпні — вересні. На пісках, сухих луках і відслоненнях, у світлих лісах. Майже по всій тер. України, крім Криму. Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

563. HIEROCHLOE AUSTRALIS (Schröd.) Roem. et Schult. — ЧАПОЛОЧ ПІВДІННА. Зубровка южная.

Родина Злакові (Poaceae).

Томка.

Багаторічний злак, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні червні. У лісах та між чагарниками. Дуже зрідка — в зх. лісових районах та у Волинському і Зх. Лісостепу (міста Володимир-Волинський, Рава-Руська, Броди, Золочів, Балта).

Рідкісна рослина. Ефіранос.

564. HIEROCHLOE ODORATA (L.) Beauv. — ЧАПОЛОЧ ПАХУЧА. Зубровка душистая.

Родина Злакові (Poaceae).

Гірчак, заполоть, заполоч, зубровка, зубрівка, зубровка, пестрець, плескуха, плескуха гірка, плоскуха, плоскушка, плоскушка гірка, просянка, тяполоч, чаплижник, чапол, чаполоть, чаполь, чапула, чирчак.

Багаторічний злак, заввишки 60—80 см. Цвіте у травні — липні. На луках, трав'янистих схилах, лісових галявинах, болотах, по чагарниках. Переважно в рівнинних лісових районах України, на Пд. і Сх. рідшає і зникає.

Харчова рослина (гірка настоянка «зубровка»). Фітомеліоративна.

565. HIPPOPHAE RHAMNOIDES L. — ОБЛІПІХА КРУШИНОВИДНА. Облепіха крушиновидная.

Родина Маслинкові (Elaeagnaceae).

Білотерн, верботерн, дереза, капшунець, облепіха, обліпіха, пло-

ховник, розмариновець саклаковий, терн таловий, терновник, шець, шець саклаковий.

Чагарник або дерево, заввишки до 4 м. Цвіте у травні. На піщаних кучугурах уздовж берегів річок. В Степу (береги Дунаю біля Вилкова). Широко культивують по всій тер. України.

Декоративна рослина. Медонос. Вітамінонос. Олійна. Харчова. Лікарська.

566. HIPPURIS VULGARIS L., Hippuris lanceolata, Retz.— **ВОДЯНА СОСОНКА ЗВИЧАЙНА.** Водяная сосонка обыкновенная. Хвостник ланцетолістний.

Родина Водянососонкові (Hippuridaceae).

Пасмер, пасмер звичайний, сосенка, сосонка, сосонка болотна, сосонка болотяна, сосонка водяна, хвостник звичайний, хвостник, хвостник звичайний.

Багаторічник, заввишки 10—45 см. Цвіте у червні — серпні. По річках, озерах, у ставках, на берегах і болотах, на сухих луках. По всій тер. України — звичайно, крім Полинового Степу. В Криму — занесено.

Декоративна рослина (для багосейнів). Лікарська (в народі).

567. HOSTA COERULEA (Andrews) Tratt.— **ГОСТА ГОЛУБА.** Хоста голубая.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Багаторічник, заввишки 45—85 см. Цвіте у липні — серпні. Розводять. Походять з Китаю. Декоративна рослина. Лікарська (корінь використовують проти зубного болю).

568. HUMULUS LUPULUS L.— **ХМІЛЬ ЗВИЧАЙНИЙ.** Хмель обыкновенный.

Родина Коноплеві (Cannabaceae).

Виння, виноград дикий, гимей, гимей, хмелена, хмелина, хмелиня, хмелиця, хмелячник, хмель, хмель звичайний, хмельник, хмелина, хмилник, хміль, хміль,

хміль болотяний, хміль дикий, цміль, чмель.

Багаторічник — витка ліана, завдовжки 3—6 м. Цвіте у липні — серпні. По вологих чагарниках, у лісах, по річкових долинах та в ярах. По всій тер. України. Розводять.

Фарбувальна рослина (шишки). Пряноароматична. Харчова («шишки» використовують для виробництва пива, дріжджів, браги). Лікарська (стимулюючий і наркотичний засіб; у народній медицині — шишки від раку шкіри). У парфюмерії — для виробництва шампунів тощо.

569. HUPERZIA SELAGO (L.) Bernh. ex Schrank et Mert.— **БАРАНЕЦЬ ЗВИЧАЙНИЙ.** Баранец обыкновенный.

Родина Баранцеві (Huperziaceae).

Баранець, воронец, елочка, камфора-зілля, куряча лапка, нитота, плаун, п'ядич плаун.

Багаторічник, заввишки 5—25 см. Спороносить у липні — жовтні. В тінистих лісах, на скелях. У Карпатах, на Поліссі (Житом. обл.).

Рідкісна рослина. Фарбувальна. Лікарська (проти алкоголізму).

570. HYACINTHUS ORIENTALIS L.— **ГІАЦИНТ СХІДНИЙ.** Гиацинт восточный.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Гадюча цибуля, гіякинт східний, гіяцинт східний, мартовий цвіт, якинт, якинт східний, яцина, яцинт, яцінт, ярцвіт, яць, яцьки. Цибулястий багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у квітні — травні. Розводять у парках, садах і теплицях. Походять з Середньої Азії.

Дуже декоративна рослина.

571. HYDROCHARIS MORSUS-RANAE L.— **ЖАБУРНИК ЗВИЧАЙНИЙ.** Водокрас обыкновенный.

Родина Жабурникові (Hydrocharitaceae).

Водокрас, жабисток, жабник,

жабних, жабурник, повинець жабник.

Водний багаторічник, завдовжки 15—30 см. Цвіте у червні — липні. У стоячих і повільно текучих водах. По всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині).

572. HYOSCYAMUS NIGER L.— БЛЕКОТА ЧОРНА. Белена чёрная.

Родина Пасльонові (Solana-ceae).

Белена, бесиво, бешиво, білен, білена, білена чорна, білун, блекіт, блекот, блекота, блекота чорна, блекотень, блекотиця, блекотниця, бликота, ब्लекот собачий, вовчі ягоди, дур-зілля, дурійка, дурман, дурноп'ян, зубівник, зубник, корінь п'яний, коров'як, куряча сліпота, любівник, люб'ятник, люлешниця, люліан, немоща, німиця, німиця польова, німиця чорна, п'яний корінь, риндиринда, сиюх, сп'ячка.

Дворічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — жовтні. Як бур'ян по засмічених місцях. По всій тер. України.

Отруйна рослина. Лікарська (в гомеопатії як заспокійливий і болетамувальний засіб).

573. HYPERICUM HIRSUTUM L.— ЗВІРОБІЙ ШОРСТКИЙ. Зверобой жестковолосый.

Родина Звіробійні (Hyperica-ceae).

Діробой косматий, заяча крівця кошлата, звіробій волосистий, іванок мохнатий, святоянське зілля.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — серпні. В лісах і по чагарниках. У лісостепових районах — звичайно. Рідше — на Закарпатті, у передгір'ях Криму, Карпат, у пн. частині Степу.

Лікарська рослина (в народній медицині).

574. HYPERICUM PERFORATUM L.— ЗВІРОБІЙ ЗВИ-

ЧАЙНИЙ. Зверобой обыкновенный.

Родина Звіробійні (Hyperica-ceae).

Біжа коровця, біжа кровця, божа крівця, божа кровця, божа травка, божа трійця, бождеревко, воронець, деревій, діробій, діробой Іванок, журавець, замовить, зановить, заяча крівця, заяча крівця звичайна, заяча кров, заяче кривце, заячий кривець, зборова трава, звіробій звичайний, звіробой, звіробойник, звіробойник дірявий, здорівник, здоровник, зілля святого Івана, зілля свято-іванське, зьвіробой, Іван-зілля, іванок, іванок-прозірник, кравник, крєвця заяча, кривавник, кримопальки, кришталіки, крив братня, кривавець, кривавник, крівця, кров, кров Івана, кров молодецька, кров святого Івана, кров-трава молодецька, крова-вєць, кровавник, кровник, ласка-вєць дідчий, лей, матки божої зілля, молодецька кров, окривавник, покривник, прозірник, раки-та, свєнтоянське зіле, святой-ванське зілля, святоянське зілля, смілка, стокривця, трава зборова, трава здорова, хрєстова кров, цвинтурія, цвінтурія.

Багаторічник, заввишки 30—160 см. Цвіте у червні — серпні. На відкритих сухих місцях, схилах, по чагарниках. По всій тер. України — звичайно.

Медонос. Харчова рослина (трава на настоянки «звіробій», «ерофеїч» і «бальзам»). Лікарська (застосовують при багатьох захворюваннях).

575. HYPERICUM QUADRANGULUM L., Hypericum tetrapetrum Fries.— ЗВІРОБІЙ ЧОТИРИГРАННИЙ, ЗВІРОБІЙ ЧОТИРИКРИЛИЙ. Зверобой четырёхгранный, зверобой четырёхкрылый.

Родина Звіробійні (Hyperica-ceae).

Діробой четвертастий, заяча крівця гранчаста, іванок гран-

частий, крівник, кровник, прозірник.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — серпні. На луках, по чагарниках, на узліссях. У Карпатах і на Поліссі — звичайно, в Лісостепу — нерідко. В Степу — дуже зрідка (Луган. обл., м. Кременна).

Лікарська рослина (в народній медицині).

576. HYSSOPUS OFFICINALIS L. — ГІСОП ЛІКАРСЬКИЙ. Іссоп лікарственный. Іссоп обыкновенный.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Васильки, гіссоп, гіссоп звичайний, езул, езуль, іван-зілля, ізух, ісоп, ісоп лікарський, ісопова трава, іссоп, медовик, медовник, осирок, позефок, сусоп, юзепки, юзефка, юзефки, юзефок, юзефок лікарський, юзипок.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у липні — серпні. Вирощують у садах і на городах. Дичавіє. Дико росте спорадично в Чернів., Хмельн., Черкас., Черніг. і Сумський областях.

Ефіроолійна рослина. Декоративна. Медонос. Харчова (лікер «шартрез»), пряносмакова. Лікарська (стимулює травлення; застосовують при астмі і кашлі).

577. IBERIS AMARA L. — ІБЕРІЙКА ГІРКА. Иберийка горькая.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Стрічковець кружалистий.

Однорічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у червні — липні. Розводять у садах. Дичавіє.

Декоративна рослина. Лікарська (в гомеопатії).

578. IMPATIENS NOLIHANGERE L. — РОЗРИВ-ТРАВА

ЗВИЧАЙНА. Недотрога обычная. Недотрога «не тронь меня». Родина Бальзамінові (Balsamiaceae).

Гер, глушець, глушок, кадило, кануфир, недотика, недотрога, неруш, не руш мене, нетикалка, нетиканка, нетик-слабинога, розпорсник-нетик, розрив, розрив-трава, слабинога, слабоніг, розпорсник лісовий, черевички Божої матері.

Однорічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у липні — серпні. На вогих і багистих місцях, у лісах. У Карпатах, на Поліссі і в Лісостепу — звичайно.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині при опіках).

579. INULA BRITANNICA L. — ОМАН БРИТАНСЬКИЙ. Деясил британский.

Родина Айстрові (Asteraceae). Варахія, горкуша, губушник, жовтий крокіс, заболоточник, золотуха, золотушник, крокіс жовтий, оман, оман заболоточник, оман луковий, оман пилчастий, пожарки.

Багаторічник, заввишки 15—80 см. Цвіте у червні — вересні. По берегах річок, канав, на луках і як бур'ян на вогих місцях уздовж доріг, рідше — на полях. По всій тер. України — звичайно, крім високігор'я Криму і Карпат.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (протимікробне і при астмі).

580. INULA HELENIUM L. — ОМАН ВИСОКИЙ. Деясил высокий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Аман, аман луговий, велике зілля, вухо ведмеже, гільтяй-зілля, дев'ясил, дев'ятисильник, дев'ятосил, дев'ятосильник, дев'ять сил, дивесил, дивосил, див'ясил, див'ясылник, дівосил, зілля солодке, капока, капотка, коров'як, коров'ян, кров'як, майник, новий хліб, обмил, оман, оман правди-

вий, оман справедний, оманник, омен, підсолнох дикий, старівник, трава животна, умен, ухо ведмеже, чортополох.

Багаторічник, заввишки 1—2,5 м. Цвіте у червні — вересні. На узліссях, по чагарниках, на лісових луках, берегах річок, на вогких місцях. Розсіяно росте майже по всій тер. України.

Декоративна рослина. Інсектицидна. Лікарська (у медицині — при кашлі, астмі, діабеті, хроніч. бронхіті та ревматизмі; в народній медицині — ширше). Харчова (лікери).

581. INULA HIRTA L. — ОМАН ШЕРШАВИЙ. Девясил волосистий. Девясил шерохований.

Родина Айстрові (Asteraceae). Гвоздика, горлицвіт, дев'ясил, дивуха, лісовий горлицвіт, лісові нагідки, навудки, оман кошлатий, оман шерсткий, сідач, солодке зілля, суховерх, суховершки, сядач, чайна трава.

Багаторічник, заввишки 30—65 см. Цвіте у травні — липні. У степах, на степових схилах і луках, на узліссях. Розсіяно росте по всій тер. України.

Лікарська рослина (п'ють чай як профілактичний і оздоровлюючий засіб).

582. INULA OCLUS-CHRISTI L. — ОМАН ОЧНИЙ. Девясил Христово око.

Родина Айстрові (Asteraceae). Дивотвір, оман Христове око, різак, солодке зілля.

Багаторічник, заввишки 25—45 см. Цвіте у червні — липні. На степах і схилах, у чагарниках. У Лісостепу і Степу — досить звичайно, в гірській частині та на Пд. березі Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині використовують як і оман високий).

583. INULA SALICINA L. — ОМАН ВЕРБОЛИСТИЙ. Девясил иволлистий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Волове око, восковники, губуш-

ник, иншавсик, оман верболист, сердечна трава, стрілки, чистець, шал.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — серпні. У світлих лісах, на узліссях, по чагарниках, на лісових луках. По всій тер. України — досить звичайно.

Ефіроолійна рослина. Лікарська (в народній медицині).

584. IRIS GERMANICA L. — ПІВНИКИ САДОВІ. Касатик садовий. Касатик германський. Ирис садовий. Ирис германський. Родина Півникові (Iridaceae). Бендаси, бендюги, качеписки, качорики, кос, косатець, косатець німецький, косатик, косатинь, коситень, коситень німецький, коситець голубий, коситець городній, косиця, косичка, півник, півник городній, півники, півники німецькі, проліска, сазани, саш, саш голубий, сівар, сівар городній, шаш, шаш голубий.

Багаторічник, заввишки 45—50 см. Цвіте у травні — червні. Розводять у квітниках і парках. Дико росте тільки в Закарп. обл., на околицях м. Виноградова.

Декоративна рослина. Ефіроносна. Парфюмерна (духи й одеколони з олії). Лікарська (кореневища для лікування бронхітів, як в'язучий і сечогінний засіб; у гомеопатії).

585. IRIS HUNGARICA Waldst. et Kit. — ПІВНИКИ УГОРСЬКІ. Касатик венгерський. Ирис венгерський. Касатик безлистий.

Родина Півникові (Iridaceae). Косарі, косетинь голобильний, коситень, півник, півники, пітушки, собольки, півники голостеблі. Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у травні — червні. На лісових галявинах, по чагарниках, на луках. У Лісостепу, зрідка — в пд. частині Полісся та пн. частині Степу.

Декоративна рослина.

586. IRIS PSEUDACORUS L. — ПІВНИКИ БОЛÓТНІ. Ка-

сатик болотний. Касатик жёлтий. Ирис болотный. Ирис жёлтый.

Родина Півникові (Iridaceae) Биндаси, косатеня, косатень, косатець водний, косачиско, коситеня, коситень, коситень багонний, коситень жовтий, коситень звичайний, косиці, косичка, лепешник, лепешняк, мовничче, півник болотяний, півники, пітушки, рогоза, сівар, сівар жовтий, спальта, ужачка, ужачки, ужички.

Багаторічник, заввишки 60—150 см. Цвіте у червні — липні По болотах, берегах річок, озер Майже по всій тер. України, крім Полинного Степу та Гірського Криму.

Декоративна рослина. Фарбувальна. Лікарська (в гомеопатії; при захворюваннях сечового міхура та шлунка).

587. IRIS PUMILA L.— ПІВНИКИ МАЛЕНЬКІ Касатик мелкий. Ирис низкий. Касатик низкий. Степные петушки.

Родина Півникові (Iridaceae) Косатик, коситень карловатий, півник степовий, півнички.

Багаторічник, заввишки 1—3 см Цвіте у квітні — травні. У степах, на кам'янистих схилах. На Пд. Лісостепу — зрідка, в Степу і Криму — звичайно.

Декоративна рослина.

588. IRIS SIBIRICA L.— ПІВНИКИ СИБІРСЬКІ. Касатик сибирський, ирис сибирский. Родина Півникові (Iridaceae). Косарик, коситень, коситень сибірський, осока, півник, півник боровий, півник синій, пітушки. Багаторічник, заввишки 25—80 см. Цвіте у червні. На заплавах луках, на берегах річок, по чагарниках. У Карпатах, на Поліссі, в Лісостепу (крім Зх. та Донецького), зрідка — в пд. частині Степу (на р. Самарі між містами Дніпропетровськом і Новомосковськом).

Декоративна рослина. Кормова.

Фарбувальна (зелена фарба з квіток).

589. ISATIS TINCTORIA L.

ВАЙДА ФАРБУВАЛЬНА. Вайда красильная.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Вайда, синильник, синильник звичайний, синильник красильний, синячник, урьет.

Дворічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у травні — липні. На глинистих або вапнякових схилах, у степах, як бур'ян на полях і вздовж доріг. У Лісостепу, Степу та в Криму. Заноситься на Пн. уздовж залізниць.

Кормова рослина. Фарбувальна (індіго) Медонос. Отруйна.

j

590. JASIONE MONTANA L.

АГАЛІК-ТРАВА ГІРСЬКА. Букашник горный.

Родина Дзвоникові (Campanulaceae)

Агалик-трава, безлистник, букашник, валетка польова, велетка польова, волотка польова, головайчик, головайчик гірський, комахник гірський, обморочник, синюшник.

Дворічник, заввишки 20—100 см. Цвіте у червні — вересні. На піщаних місцях, у соснових лісах. У лісових та лісостепових районах, особливо на Поліссі.

Лікарська рослина (при головному болю, запамороченнях п'ють і м'ють голову; як сечогінна, при жіночих захворюваннях, від кольок, болей у шлунку; при безсонні, дистрофії малих дітей — купіль і дають пити).

591. JUNIPERUS COMMUNIS L.— ЯЛОВЕЦЬ ЗВИЧАЙНИЙ.

Можжевеловий обыкновенный. Родина Кипарисові (Cupressaceae).

Божевелник, боровиця, бужа

вельник, джарап, джарапин, дженятник, джерапин, джереняпин, джереп, джерепий, джерепій, джерепона, джеряпин, джерятин, джинипен, джиянга, джияпа, джияпина, джияпинник, джиятник, джиряпа, джиряпин, джиятка, джирянина, джирятин, джиряпин, дзвіятина, діряпин, елевець, жарабник, жаранник, женепин, женепир, женіпен, женітин, жерапин, жереп, жерепій, жерепник, жеряпин, жеряфин, жереп, жерт, жиряпен, жирфин, жиряб, жирябин, жиряпина, жирятин, жирятник, жиряшець, куц тетеревий, можжевельник, тетеревині ягоди, фіомак, ченіпин, череп, черябин, черяпін, чиняпень, чірямин, чіряпен, ядловець, ядловець, яленець, ялівець, ялінець, яловець, ялопух, ялувець.

Невелике деревце або чагарник, заввишки 4—6 м. „Цвіте“ у квітні — травні. В соснових лісах. У Карпатах (в нижній частині гір), на Поліссі, зрідка — в пн. смугі Лісостепу. Культивують у садах і парках.

Декоративна рослина. Харчова (лікери). Лікарська (сечогінна, для кращого травлення, при невралгічних та ревматичних болях — шишкоягоди; ефірна олія з хвої — при трихомонадних кольпітах).

592. JUNIPERUS OXYCEDRUS L. — ЯЛОВЕЦЬ ЧЕРВОНІЙ. Можжевельник красний.

Родина Кипарисові (Cupressaceae).

Артиш високий.

Невелике дерево або чагарник, заввишки 2—6 м. „Цвіте“ у травні. На сухих відкритих схилах, кам'янистому ґрунті. В Гірському Криму: переважно на Пд. (від м. Севастополя до м. Феодосії).

Рідкісна рослина. Декоративна. Лікарська.

593. JUNIPERUS SABINA L. — ЯЛОВЕЦЬ КОЗАЧИЙ. Можжевельник казацький.

Родина Кипарисові (Cupressaceae).

Артиш, донник, місячник, мжуха, сабина, савина, яловець, яловець зверник, яловець козацький. Чагарник, заввишки 1—2,5 м. „Цвіте“ у травні. На вапнякових скелях. На Закарпатті — дуже зрідка (Угольський заповідник у Тячівському р-ні), в Криму у верхній зоні гір і на вершині головного хребта — звичайно. Культивують досить широко. Декоративна рослина. Лікарська (від набряків тощо).

594. JUNIPERUS SIBIRICA Burstd. — ЯЛОВЕЦЬ СИБІРСЬКИЙ. Можжевельник сибирський.

Родина Кипарисові (Cupressaceae).

Женатин, женеп, женепин, женепин, женепир, кедрове зіле, яловець женятин, яловець карловатий, яловець приземкуватий.

Чагарник, заввишки 30—90 см. „Цвіте“ у травні. На скелях. У Карпатах, в зоні криволісся і вище.

Декоративна рослина. Лікарська.

595. JOVIBARBA SOBOLEIFERA (Sims) Opiz — БОРІДНИК ПАРОСТКОВИЙ, МОЛОДИЛО ЗВИЧАЙНЕ. Бородник отпрысковий. Живучка обыкновенная. Родина Товстолисті (Crassulaceae).

Заяча капуста, молодило, роевник розлогий, роївник пуповець, скочки.

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у липні — серпні. В соснових лісах, на піщаних місцях. На Поліссі — зрідка.

Декоративна рослина. Лікарська (при серцевій недостатності; ранозагоювальний, кровоспинний засіб).

596. JURINEA PSEUDOCYANOIDES Klok. — ЮРИНЕЯ НЕСПРАВЖНЬОВОЛОШКОВИДНА. Юринія ложновасильковая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Білиця, білка, білочка, білочка блатватна, гризник мужеський, наголоватка, наголоватки, огник, наголоваток красний, пижмо, підбіл, поріз, поріз-трава.

Багаторічник, заввишки 30—75 см. Цвіте у червні — серпні. На борових пісках. На Поліссі та в пн. частині Лісостепу — досить звичайно.

Декоративна рослина. Лікарська (в народі: при порушенні живота внаслідок підняття тягарів).

K

597. KENTRANTHUS RUBER (L.) Druce. — КЕНТРАНТ ЧЕРВОНИЙ. Кентрантус красный. Родина Валеріанові (Valeriana-ceae).

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — серпні. На скелях і кам'янистих схилах. Кримський Лісостеп і Пд. Крим — зрідка. Культивують у садах, дичавіє.

Декоративна рослина. Медонос. **598. KICKXIA ELATINE (L.) Dumort** — КІКСІЯ РУСЛИЦЕВА. Киксия повойничек. Родина Ранникові (Scrophula-giaceae).

Льонець коноплистий.

Однорічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у липні — вересні. На полях. У Закарп. обл.

Рідка рослина. Лікарська (в народі — при діатезах).

599. KNAUTIA ARVENSIS (L.) Coult. — СВЕРБІЖНИЦЯ ПОЛЬОВА. Короставник полевой. Родина Черсаківі (Dipsacaceae). Байдрачка, байдрачка полева, батожки, більмачок, вдовушка, вдовушки, волошки лілові, грудна трава, ди́ке зілля, жовтільник, жовтільниця, жовтяниця, кампустелька польова, кінські черевички, короставник, купалка, на-

головаток, огірчак, оди́ща трава, оладошник, орішник, підріз, повняки, постілки, пугovníк, разгозил, рітниця, розтопирник, свербіжниця, свербіжниця звичайна, синявка, синявки, стоголовник, хрестова палочка, чортова борода, шкабіоза.

Багаторічник, заввишки 30—70 см. Цвіте у червні — вересні. На луках, по чагарниках. По всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині — при ядусі, астмі, сверблячці, хворобах шкіри, запаленні сечового міхура).

600. KOCHIA SCOPARIA (L.) Schrad. — ВІНИЧЧЯ СПРАВЖНЕ. Кохия веничная. Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Віник, віничина, віниця, віничче, віниччя, віничье, віничник, вінник, вінниче, мітельник, мітельник звичайний, мітла, мітлиця, мітличина, нефорош, нехворош, нехвороща.

Однорічник, заввишки 30—150 см. Цвіте у липні — вересні. Культивують по всій тер. України, часто дичавіє. Походить з Малої Азії, Ірану, Гімалаїв.

Технічна рослина (віники). Декоративна. Харчова (верхівки стебел — на супі). Кормова. Лікарська (в народній медицині).

L

601. LACTUCA SERRIOLA L. — ЛАТУК КОМПАСНИЙ, ЛАТУК ДИКИЙ. Латук компасный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Заячі козельці, какиш, козелець звичайний, кукіль, латук дикий, лопуцьок, лопушок, лочиця, молукан, молочай, молочак, молочий, молочій, молочка, молочко, салата дика.

Дворічник, заввишки 60—120 см. Цвіте у червні — вересні.

Рудеральний бур'ян. По всій тер. України.

Харчова рослина (листя і молоді стебла). Кормова. Лікарська (висушений молочний сік — як сечогінний, проносний і протисудомний засіб, при водянці легень, серцебитті, безсонні, судомистому кашлі, астмі; свіжий сік — при хворобах очей, в гомеопатії — при хворобах серця; плоди — як охолоджувальний засіб).

602. LAMIUM ALBUM L. — ГЛУХА КРОПИВА БІЛА. Яснотка белая.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Глуха жалива, глуха коприва, глуха крапива, глуха кропива, глухавка, глушиця, глушник, драголюб, жалива біла, жалива глуха, зілля чарівне, кадило, коприва глуха, кропива біла, кропива глуха, кропива мертва, куряча сліпота, медівка, медниця, медулька, медунка, медушка, мертва кропива, мертв'як, мідяники, смоктило, чар-зілля.

Багаторічник, заввишки 15 — 50 см. Цвіте у травні — серпні. По чагарниках і на засмічених місцях. У зх. і правобережних районах України росте розсіяно. Медонос. Лікарська рослина (при спазмах та запаленні сечовивідних шляхів і як відхаркувальний засіб — при бронхітах, кровоспинний — при легневих та маткових кровотечах. У народній медицині — при білях, хворобах серця, безсонні).

603. LAMIUM AMPLEXICAULIS L. — ГЛУХА КРОПИВА СТЕБЛООБГОРТНА. Яснотка стеблеобъемлющая.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Кінська м'ята, кінська кропива, кропива кінська, медунка билогортна, сосулька, яснотка.

Однорічник, заввишки 10 — 40 см. Цвіте у квітні — жовтні. Бур'ян. У поліських і лісостепових районах — часто.

Медонос. Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

604. LAMIUM LAEVIGATUM L. — ГЛУХА КРОПИВА ГЛАДЕНЬКА. Яснотка крапчастая. Яснотка пятнистая. Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Глуха кропива, глуха кропива лісова, глухавка, глухавка п'ятовата, глушиця, глушиця плямовата, ди́ке кадило, кадило, медунка плямиста, окладник, сліпота.

Багаторічник, заввишки 20 — 50 см. Цвіте у травні — вересні. В лісах, по чагарниках, як бур'ян у садах та на городках. На більшій частині тер. України, крім південного Степу. В Криму в лісостепових і гірських районах. Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині).

605. LAMIUM PURPUREUM L. — ГЛУХА КРОПИВА ПУРПУРОВА. Яснотка пурпурная. Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Глуха кропива, глуха кропива дрібна, глуха кропивка, глушиця, глушиця багрова, дівка, дрімлюк, дрімлюка, крапива червона, кропива красна, медулька, медуниця, медунка, медунка багряна, медунка багрова, медунка дувка, медушка, натегач, шандра, яснотка.

606. LAPPULA SQUARROSA (Retz.) Dumort. — ЛИПУЧКА ІЖАКОВА. Липучка ежевая.

Родина Шорстколисті (Boeragaceae).

Гав'язка, кожушка, кожушки, котушки, липка, липучка, репей, реп'яшки, реп'яшок, реп'яшок звичайний, ріп'ятка, ріп'яшок, собачка, туриця.

Одно- або дворічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у травні — вересні. На забур'ячених і кам'янистих місцях, уздовж доріг. По всій тер. України — звичайно.

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині — при кашлі, шлунково-кишкових захворюван-

нях, кровотечах; зовнішньо — від наливів).

607. LAPSANA COMMUNIS L.— ПРАЗЕЛЕНЬ ЗВИЧАЙНА.

Бородавник обыкновенный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бересквіця, бересквіця звичайна, молочій, празелень.

Однорічник, заввишки 20 — 125 см. Цвіте у червні — липні.

На узліссях, по чагарниках. По всій тер. України.

Харчова рослина (листя). Лікарська (розварені листки — при грудниці).

608. LARIX DECIDUA Mill.— МОДРИНА ЄВРОПЕЙСЬКА.

Лиственница европейская.

Родина Соснові (Pinaceae).

Кедрина, ледерево, ледерево, лиственница, модерев, модерево, модрень, модрина, модрина звичайна, модринець, модриш, мудрець, мудренець, мудрик, мудрина, мудринь, смerek червений, чубатник, чвірк, шквирк, шквір, шквірк, шквірок.

Дерево, заввишки 25—30 м. Мікростробіли («цвіт») з'являються у квітні — травні. Культивують. Походить з Центр. Європи.

Декоративна рослина. Технічна. Лікарська (шишки, живиця).

609. LARIX POLONICA Racib.— МОДРИНА ПОЛЬСЬКА.

Лиственница польская.

Родина Соснові (Pinaceae).

Кедрина, модрень, мудренець, мудрик, мудринь.

Дерево, заввишки 35—40 м. Мікростробіли («цвіт») з'являються у квітні — травні. В лісах. У Карпатах. Відома тільки в кількох місцевостях: на території Івано-Фр. обл. в гірських лісах Горган (урочище Манява), Закарп. (урочище Кедрин) і Чернів. областей.

Дуже рідкісний, ендемічний вид. Охороняється. Декоративна рослина.

610. LASER TRILOBUM (L.) Borkh.— ЛАЗУРНИК ТРИЛО-

ПАТЄВИЙ. Лазурник трёхлопастный.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Вспряник, кінський кмин, кминця трилатчаста.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — липні. В лісах, по чагарниках. У Закарпатті, в Лісостепу (на Зх. і Пд. Поділля, на Донбасі), в Степу (по нижній течії р. Самари) — зрідка, в Гірському Криму — звичайно.

Ефіроолійна рослина. Харчова (молоді стебла). Лікарська (плоди — при хворобах кишечника, простудних захворюваннях дихальних шляхів і кашлі).

611. LASERPITUM LATIFOLIUM L.— СТАРОДУБ ШИРОКОЛИСТНИЙ.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Білий корінь, верходуб, волошнєва трава, гіркий корінь, горечавка біла, горечавка широколиста, дубилист, дуболист, лиходійна трава, ошерст верходуб, стародуб. Багаторічник, заввишки 80—150 см. Цвіте у липні — серпні. В лісах і по чагарниках. У Карпатах, на Прикарпатті, Поліссі і в Правобережному Лісостепу — більш-менш звичайно; в Лівобережному Лісостепу — зрідка (Київ. обл., Баришівський р-н, с. Мала Стариця; Полтав. обл. на околицях м. Лубен).

Харчова рослина (плоди в пивоварінні). Лікарська (плоди у ветеринарії).

612. LATHRAEA SQUAMARIA L.— ПЕТРІВ ХРЕСТ ЛУСКАТИЙ. Петров крест чешуйчатый. Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Баранії роги, баранячі ріжки, баранячі роги, бугайник, виноград земляний, вовчі зуби, гніздник, гніздо, земляний виноград, лусківник, лусковець, лусковець простий, лусковець юрник, лусковиць, масленки, маслянка, масльонки, петрів хрест, петро-

зий хрест, птаєниця, чечериця, чечириця, хина, шпараговий ряст, юрики, юрник.

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у квітні — травні. Паразитиє переважно на коренях ліщини і граба, рідше — вільхи і бука. У тінистих лісах. У лісових та лісостепових районах, а також у Криму.

Медонос. Кормова рослина. Лікарська (у народній медицині Полісся — при захворюваннях печінки та як протипухлинний засіб).

613. LATHYRUS NIGER (L.) Bernh. — ЧИНА ЧОРНА. Чина чёрная.

Родина Бобові (Fabaceae). Горох журавлинний, горох чорний, горошок чорний, желізна трава, залізна трава, зозулині чорні черевички, клад, ладник, окладник, солоковий куст, трилистник, укладник, цар-зілля, циганка, чернозілле, чистик розовий, чорне зілле, чернозілля. Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у травні — червні. У лісах, на узліссях, по чагарниках. У лісових і лісостепових районах — звичайно. В Гірському Криму.

Декоративна рослина. Фарбувальна. Медонос. Лікарська (в народній медицині при болях в області серця).

614. LATHYRUS PISIFORMIS L. — ЧИНА ГОРОХОВИДНА. Чина гороховидная.

Родина Бобові (Fabaceae). Горошок гороховатий.

Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у травні — серпні. У лісах, на узліссях, по чагарниках. У лісових і переважно лісостепових районах, рідше — в пн. частині Степу.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

615. LATHYRUS PRATENSIS L. — ЧИНА ЛУЧНА. Чина луговая.

Родина Бобові (Fabaceae).

Горошок, горошок журавлинний, горошок котячий, горошок луговий, горошок луковий, горошок лучний, журавлині стручки, матері Марії сережки, сережки Марії, сережки Матері божої, чина жовта.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (відхаркувальний засіб; в народній медицині — серцевий).

616. LATHYRUS SYLVESTRIS L. — ЧИНА ЛІСОВА. Чина лесная.

Родина Бобові (Fabaceae).

Горох журавлинний, горошок журавлевий, горошок лісовий, декхот польовий, довгокіс, люби мене не покинь, мармурник, окладник, підорва, укладник.

Багаторічник, заввишки 1—2 м. Цвіте у червні — липні. В лісах, на узліссях, по чагарниках. Звичайно — майже по всій тер. України.

Кормова рослина. Медонос. Фарбувальна.

617. LATHYRUS TUBEROSUS L. — ЧИНА БУЛЬБИСТА. Чина клубненосная.

Родина Бобові (Fabaceae).

Березка, горішина кабанець, горошок, горошок бульвистий, горошок красний, збола підземна, земляні орішки, королів цвіт красний, ласковиця, орішки земляні, чечевичка, чечевички, чина розова.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — липні. У степах, на степових схилах, рідше — як бур'ян на полях. У Пд. Лісостепу, Степу та в Криму. Кормова рослина. Медонос. Харчова (листя й бульби). Лікарська (відвар бульб як в'яжучий засіб). Добре зелене добриво.

618. LATHYRUS VERNUS (L.) Bernh. — ЧИНА ВЕСНЯНА. Чина весенняя.

Родина Бобові (Fabaceae).

Веснянка, веснянки, волівник ярий, волоскові черевички, горобиний горох, горох горобиний,

горох дикий, горох заячий, горох мошиний, горошанка, горошник лісовий, горошник лісний, горошок весняний, горошок горобиний, горошок заячий, зазуліні черевички, зазульчині чобітки, зозулін ряст, зозуліні черевички, орлов кокот, півники, ранник, сердешна трава, сучаножка, тропник, черевички, чистик, чистяк, чорна трава, чорне зілля. Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у квітні — травні. У тінистих лісах, по чагарниках. Звичайно — в лісових і лісостепових районах.

Цінна кормова рослина. Медонос. Лікарська (відвар трави — при болях в області серця, зовнішньо — для промивання ран, виразок, місцевих запалень).

619. LAVANDULA ANGSTIFOLIA Mill. — ЛАВАНДА ВУЗЬКОЛИСТА, ЛАВАНДА ЛІКАРСЬКА, ЛАВАНДА КОЛОСОВА. Лаванда узколистная, лаванда лекарственная. Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Лавенда, левадь, левинда, левядь, левядь звичайна, левядь іста, ліванда.

Вічнозелений напівчагарничок; заввишки 20—60 см. Цвіте у липні — серпні. Культивують. Походить із Середземномор'я. Можна вирощувати по всій тер. України.

Медонос. Харчова рослина (суцвіття — в лікєро-горілчаному виробництві). Парфюмерна. Лікарська (заспокійливий, антисептичний і стимулюючий засіб для серця; «мітла для мозку»). В побуті — інсектицид проти молі, для ароматизації білизни.

620. LAVATHERA THURINGIACA L. — ЛАВАТЕРА ТЮРІНГСЬКА. Хатма тюрингская. Родина Мальвові (Malvaceae). Бабій цвіт, дзвіндзюр, дзінджур, крокоси, проскурняк, рожа, рожа дика, рожа лісна, рожа пільна, рожа польова, рожа собача, слезінь, слезінь звичайний, слиз ди-

кий, слизниця повстяниста, слюз, слюзик, хатма, хлезінь.

Багаторічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у червні — вересні. На схилах і горбах, у лісах, на відкритих місцях, по чагарниках, у садах та на городах як бур'ян. По всій тер. України.

Технічна рослина (одержують волокно). Лікарська (відвар кореня для полоскань горла та як відхаркувальний засіб при запаленнях дихальних шляхів).

621. LEDUM PALUSTRE L. — БАГНО ЗВИЧАЙНЕ. Багульник болотний.

Родина Вересові (Ericaceae). Багеник, багно, багнюк, багон, багон білий, багоник, багонник, багонь, багульник, багун, багун душистий, бердулець, біле багно, білий багон, блощинник, блощинник багонний, блощинник болотяний, блощинник, болиголов болотний, болотник, болотяник, бредулець, бредулець багонник, брезулець, бридник, головолом, дикий розмарин, магоник, розмайрин дикий, свиняче багно.

Вічнозелений чагарник, заввишки 50—120 см. Цвіте у травні — липні. В соснових, рідше — сосново-дубових лісах, на вогких місцях (на сфагнових болотах, полонинах). На Пн. Полісся — часто, островками на Пд. Полісся, зрідка — на Прикарпатті і в Карпатах.

Отруйна рослина. Інсектицид. Декоративна. Лікарська (настій трави внутрішньо — відхаркувальний засіб при бронхітах; при спастичних ентероколітах; зовнішньо — для лікування шкіри).

662. LEMNA MINOR L. — РЯСКА МАЛА. Ряска маленька.

Родина Ряскові (Lemnaceae). Качачий жир, луска водяна, раска, різка, різка менша, ряска, ряска менша.

Багаторічник, завдовжки 2—4,5 мм. Цвіте у травні — червні.

В стоячих водах. По всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (медові пілюлі з трави ряски — при глаукомі, подагрі, ревматизмі, як сечогінний засіб. при кропивниці, набряках невротичного характеру, як жарознижувальний та сенсibiliзуючий засіб).

623. LENS CULINARIS Medik. — СОЧЕВИЦЯ ХАРЧОВА. Чечевица пищевая.

Родина Бобові (Fabaceae).

Ленча, линта, марунчика, сачавиця, сачевица, сачевица їдома, сешевиця, сичевиця, сіковиця, січавиця, сосовиця, сочавиця, сочевиця звичайна, сочка, сочовиця, сошовиця, чачавиця, чечавиця, чечевиця, сачавиця, шосевиця, шоцевиця, шушавиця.

Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у травні — червні. Широко культивують по всій тер. України. В Криму іноді дицавіє. Походить з пд.-зх. Азії. Давня культура.

Харчова рослина. Кормова.

624. LEONTODON AUTUMNALIS L. — ЛЮБОЧКИ ОСІННІ. Кульбаба осенняя.

Родина Айстрові (Asteraceae). Золотарник, попове гуменце, хрещатик осінній.

Багаторічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у червні — жовтні. На луках, схилах, бур'ян на воглих місцях. По всій тер. України, крім Криму.

Кормова рослина. Лікарська (при захворюваннях печінки й жовчного міхура).

625. LEONTOPodium ALPINUM Cass. — БІЛОТКА АЛЬПІЙСЬКА, ШОВКОВА КОСИЦЯ, ЕДЕЛЬВЕЙС АЛЬПІЙСЬКИЙ. Эдельвейс альпийский.

Родина Айстрові (Asteraceae). Білолуч нечуйвітер, білотка альпійська, шовкова косиця.

Багаторічник, заввишки 3—25 см. Цвіте у липні — серпні. На вапнякових скелях в аль-

пійському та субальпійському поясі. В Карпатах (Закарп. обл., Рахівський р-н, гори Петрос, Близниця, Ненеска, Свидовець). Рідкісна рослина. Охороняється. Декоративна.

626. LEONURUS CARDIACA L. — СОБАЧА КРОПИВА ЗВИЧАЙНА. Пустырник обыкновенный.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Глуха кропива, гусячий слід, кропива собака, кропива татарська, кропивничок, курпоїн, курячий слід, псячка, пустирник, синдра, хвастия звичайна, хвастия псячка, шантай.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — серпні. На засмічених місцях. Розсіяно росте у Лісостепу і Степу.

Лікарська рослина (як серцевий і нервовий засіб, а також як потогінний і шлунковий; при ангіні й клімактеричних кровотечах; в гомеопатії — як антибактеріальний засіб).

627. LEONURUS GLAUDESCENS Bunge — СОБАЧА КРОПИВА СИЗУВАТА. Пустырник сизоватый, пустырник сизый.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Слендра, хвастия сиза, шантай. Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — липні. На засмічених місцях, кам'янистих схилах. Розсіяно росте на Пд. Лісостепу і в Степу.

Лікарська рослина (діє як і собака кропива звичайна).

628. LEONURUS QUINQUELOBATUS Gilib — СОБАЧА КРОПИВА П'ЯТИЛОПАТІВА. Пустырник пятилопастный.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Курячий слід, пустирник, синдра, хвастия п'ятипала, шантай.

Багаторічник, заввишки 25—100 см. Цвіте у червні — вересні. На засмічених місцях. По всій тер. України — звичайно.

Лікарська рослина (діє як собака кропива звичайна).

629. LEPIDIUM LATIFOLIUM L. — ХРІННИЦЯ ШИРОКОЛИСТА. Клоповник широколистний, кресс, «солнечный хрен».

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Белмец, бобовичник, гірчак, гороб'яча кашка, підхрінник, смог, хрениця, хрениця, хрін собачий, хріниця, хріниця широколиста, хрінок.

Багаторічник, заввишки 40—120 см. Цвіте у травні — липні. На засолених луках, солончаках, берегах річок, забур'янених та засолених місцях. У Лісостепу, Степу і в Криму — досить звичайно, на Поліссі — зрідка (Київ, Ніжин, Бахмацький р-н, с. Матіївка; Сум. обл., с. Туліголове).

Харчова рослина (листя — в салати, насіння — прянощі). Лікарська (протицинготний засіб, засіб від водянки, зубних і суглобових болей, шкірних хвороб). Інсектицид.

630. LEPIDIUM PERFOLIATUM L. — ХРІННИЦЯ ПРОНИЗНОЛИСТА. Клоповник пронизнолистний, ласковец.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Гадючий молочай, ласкавець, хріниця жовта.

Одно- або дворічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у травні — червні. На полях як бур'ян, біля доріг та у степах. У Степу і Криму — звичайно, значно рідше на Пд. Лісостепу; уздовж залізниць поширюється на Пн. (Київ, Харків).

Технічна рослина (олія). Кормова. Лікарська (у народній медицині — глістогінне, від головного болю).

631. LEPIDIUM RUDERALE L. — ХРІННИЦЯ СМЕРДЮЧА. Клоповник мусорний.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Вінички, віничник, вонюче зілля, вонюче зіллячко, вонючка, жеру-

ха вонюча, жеруха дика, зайчик, зайчики, заячик, клапавник, клаповник, клопівник, клоповник, ласкавець, метелиця, метелишник, метелочка, перчак, рижуха, свинюшкин, собачі пометки, хріниця вонюча, хріниця песья.

Одно- або дворічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у травні — серпні. На забур'янених місцях і солончаках, на узбіччях доріг. По всій тер. України.

Технічна рослина (олія). Кормова. Лікарська (протицинготний і протималярійний засіб). У побуті шіткі для одягу.

632. LEUCANTHEMUM VULGARE Lam. — КОРОЛІЦЯ ЗВИЧАЙНА. Нивяник обыкновенный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Білиця, білоголовник, волове око, ворожка, гвоздички, горицвіт, дівичник, дівочник, жабрей, золотник, золоцвіт, золоцвіт серпник, іванів цвіт, іванова голова, івантрава, каниця, королиця, королиця білоголова, королиця білоголовля, королиця жінська, королька, королька, корулька, корулька, крячка, купалка, купалка біла, маргаретка, маруна лугова, мар'яна, мар'яна лісова, невістилки, невістка, невістки, невістолька, невістулька, невістульки, нив'яник, порадник, порадник добрий, поральник, правда, пупака, пупака біла, п'ятак, роман, роман великий, роман білий, роман лопастий, романець, роман-зілля, романиця, романів цвіт, ромен, ромен-зілля, рум'янок, серпій, серпник, сонечка, сонічник, сонічник дикий, сонішник дикий, стоцвіт, тагун, таралованя, тарілочка, топник білий, торг, торолька, цюцьки.

Багаторічник, заввишки 20—100 см. Цвіте у травні — серпні. На сухих луках, узліссях, по чагарниках. По всій тер. України — більш-менш звичайно.

Декоративна рослина. Фарбувальна. Лікарська (протиспазма-

тичний, сечогінний засіб; при шлункових і жіночих захворюваннях, від білей, як проносний та заспокоюючий нервову систему засіб).

633. LEUCOJUM AESTIVUM L. — БІЛОЦВІТ ЛІТНІЙ. Белоцветник летний.

Родина Амарилісові (Amaryllidaceae).

Блідниця, дідух.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у квітні — травні. На вогких та болотистих луках. На Закарпатті і в Карпатах, у Гірському Криму — нерідко; зрідка — в Степу (м. Вилкове Одес. обл. та Солоноозерна лісова дача Голопристанського р-ну Херсон. обл.).

Отруйна рослина (цибулини). Лікарська (одержують препарати антихолінестеразної дії). Рідкісна, охороняється. Декоративна.

634. LEUCOJUM VERNUM L. — БІЛОЦВІТ ВЕСНЯНИЙ. Белоцветник весенний.

Родина Амарилісові (Amaryllidaceae).

Блідниця, дідух, жовтка, нарцис, нарцис дикий, нарцис лісовий, празер, скороспілка, скороспілка весняна, снігурка, сніжка.

Багаторічник, заввишки 10—35 см. Цвіте у березні — квітні. У лісах, на вогких луках. На Закарпатті, в Карпатах, зрідка — у Розточчі-Опіллі (Львів. обл., Бродівський р-н).

Рідкісна рослина, потребує охорони. Лікарська (як і попередній вид). Декоративна. Медонос.

635. LEVISTICUM OFFICINALIS Koch — ЛЮБИСТОК ЛІКАРСЬКИЙ. Любисток аптечний.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Зірки, зоря, зоря німецька, каштанчики, любець, любимене, любист, любиста, любистик, любистина, любисток, любисток звичайний, любисточок, любка, любця, любчик, приворотне зілля.

Багаторічник, заввишки 1—2 м. Цвіте у червні — серпні. Розводять у садах і парках. Походить з Пд. Європи.

Пряна рослина. Декоративна. Ефіроолійна. Лікарська (в гомеопатії — як сечогінний і шлунковий засіб).

636. LIGULARIA BUCOVINENSIS Nakai — ЯЗИЧНИК БУКОВИНСЬКИЙ. Бузульник буковинський.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бузульник, язичник.

Багаторічник, заввишки 30—90 см. Цвіте у другій половині червня — серпні. На болотах і вогких луках. На Розточчі-Опіллі і Зх. Поліссі — дуже зрідка. Достеменно відомий цей вид на Сеневій горі (на околицях с. Жабокруки Тлумацького р-ну Івано-Фр. обл.).

Рідкісна рослина. Цінний для науки вид. Охороняється.

637. LIGULARIA CARPATICA (Schott, Nym. et Kotschy) Rojark. — ЯЗИЧНИК КАРПАТСЬКИЙ. Бузульник карпатський.

Родина Айстрові (Asteraceae). Багаторічник, заввишки 60—150 см. Цвіте у червні — липні. На степових луках, узліссях. На Прикарпатті — на Сеневій горі (на околицях с. Жабокруків Тлумацького р-ну Івано-Фр. обл.); на Зх. Поділлі (на околицях м. Тереховлі); околиці с. Великих Зозулинців і м. Старокостянтинова Хмельн. обл. Рідкісна рослина. Охороняється.

638. LIGUSTRUM VULGARE L. — БИРЮЧИНА ЗВИЧАЙНА. Бирючина обыкновенная.

Родина Маслинові (Oleaceae). Бабинщина, бирючина, бирючина проста, бирючка звичайна, бруслина, вовчі ягоди, жимолось, жост, жостір, фадольник, фадьолина.

Чагарник, заввишки 2—5 м. Цвіте у червні — липні. У лісах, по чагарниках. На Закарпатті та в

степовій частині України. Широко культивують.

Декоративна рослина (живоплоті). Полезахисна.

639. LILIUM MARTAGON L. — ЛІЛІЯ ЛІСОВА. Лилія лесная, саранка.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Вороняче масло, дев'ятерник, завойок, златоглав, куділька, кукурудза, лелія підвоя, лилея лісова, лилія лісна, лилія підвоя, масленка, маслянка, масляночка, підвія, підвоя, сарана.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — липні. В лісах, по чагарниках. На Закарпатті, в Карпатах і в Розточчі-Опіллі — часто; на Поліссі і в Лісостепу — зрідка.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

640. LIMONIUM GMELINII (Willd.) O. Kuntze — КЕРМЕК ГМЕЛІНА. Кермек Гмелина.

Родина Кермекові (Limoniaceae).

Жовтокорень, катран красний, кермек, кіроман солоней, переко-типоле, солоней, солонець.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у червні — серпні. На солончаках та засолених луках. У Лівобережному Лісостепу, в Степу та Пд. Криму.

Дубильна рослина. Фарбувальна. Медонос. Декоративна. Лікарська (в народній медицині — як в'яжучий при поносах, кровоспинний і протизапальний засіб).

641. LIMONIUM MEYERI (Boiss.) O. Kuntze — КЕРМЕК МЕЙЕРА. Кермек Мейера.

Родина Кермекові (Limoniaceae).

Жовтокорень, кепмин, кермек, кіроман, кормек.

Багаторічник, заввишки 50—80 см. Цвіте у липні — жовтні. На солончаках. По берегах Чорного (крім Пд. Криму), Азовського морів та Сиваша.

Дубильна рослина. Фарбувальна. Дає соду.

642. LIMONIUM PLATYPHYLLUM Lincz. — КЕРМЕК ШИРОКОЛИСТИЙ. Кермек широколистний.

Родина Кермекові (Limoniaceae).

Дубильний корінь, дубильник, дубильник широколистий, жовтокорень, кермек, кіроман, кірмак, кіромак, кіроман, кіроман широколистий.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у липні — серпні. По степових чагарниках, на узліссях та сухих солонцях. На Пд. Лісостепу (Одес., Микол., Дніпроп., Луганська області), в Степу, поширюється на сх. частини Гірського Криму та Пд. Криму. Дубильна рослина. Декоративна. Лікарська (в народній медицині — настій коренів застосовують при шлункових захворюваннях і зубному болю, а також як кровоспинний засіб).

643. LIMONIUM TOMENTEL-LUM (Boiss.) O. Kuntze — КЕРМЕК ОПУШЕНИЙ. Кермек опушений.

Родина Кермекові (Limoniaceae).

Кермек, кермек м'який, кермик, кіроман, кормек, підбородка.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — липні. На солончаках та vogких луках у долинах річок. На Лівобережжі в Лісостепу і Степу (зрідка — в Одес. та Миколаївській областях).

Дубильна рослина. Рідкісний вид. Охороняється.

644. LINARIA VULGARIS Mill. — ЛЬОНОК ЗВИЧАЙНИЙ. Лянька обыкновенная.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Баранчики, бігун, видальник, віждик, внутреник, гладовник, дзвіночки, дзвоники, дивина, дро-циця, дровичня, дух огуречний,

жабки, жовтушка, зайців льон, заяча кров, звоник, звоник жовті, зозулині черевички, іванта-ганна, івіні пискі, коровник, коров'як, косюрки, кукурудза польова, лен собачий, ленник, ленок, лонток, люнець, львині пискі, льнянка, льон зайців, льонток, німиця лісна, медовики, моложничок, молочій, молошничок, нутренник, огурешник степний, остудник, розмай, сварка, серпоріз, собачка, сокирки, сосновник, стоголовник, чистець, чистик, чистик пісочний.

Багаторічник, заввишки 30—90 см. Цвіте у травні — серпні. Як бур'ян на полях, уздовж шляхів, на схилах, по чагарниках. Майже по всій тер. України, не росте лише в Пд. Степу і Пн. Криму. Трапляється в горах Криму.

Декоративна рослина. Лікарська (при геморої та як проносний засіб; іноді при шкірних захворюваннях — жабрійна мазь; при діатезі).

645. LINNAEA BOREALIS L. — ЛИННЕЯ ПІВНІЧНА. Линнея северная.

Родина Жимолостеві (Caprifoliaceae).

Чагарничок, заввишки 30—120 см. Цвіте у травні — липні. У заростях сосни жереп у горах, на рівнині в соснових лісах. У Карпатах (підніжжя г. Брескул, що на хребті Чорногора, на висоті 1440 м над рівнем моря) і на Поліссі.

Рідкісний і цінний для науки вид. Охороняється.

646. LINUM CATHARTICUM L. — ЛЬОН ПРОНОСНИЙ. Лен слабительный.

Родина Льонові (Linaceae).

Лен проносний, лен прочистник, льон зозулин, льон кукушкин, льон прочистник, льоник, льонток.

Одно- або дворічник, заввишки 5—30 см. Цвіте у травні — серпні. На вологих луках, у світлих

лісах. Майже по всій тер. України, крім Степу; частіше — на Поліссі.

Лікарська рослина (проносний засіб).

647. LISTERA OVATA (L.) R. Br. — ЗОЗУЛИНІ СЛЬОЗИ ЯЙЦЕЛИСТІ. Тайник яйцевидный. Родина Зозулинцеві (Orchidaceae).

Гайник, дволист, дулистник, задвійник, задвійник лісовий, задвійник яйцелистий, зозулині рушнички, зозулині сльози, зозулині сльозки.

Багаторічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у червні — липні. У листяних лісах, по чагарниках. У Карпатах, Розточчі-Опіллі, на Поліссі, в Лісостепу, зрідка — в пн.-сх. частині Степу (на Лівобережжі) та в горах Криму.

Декоративна рослина. Зникає. Потребує охорони.

648. LITHOSPERMUM OFFICINALE L. — ГОРОБЕЙНИК ЛІКАРСЬКИЙ. Воробейник лекарственный.

Родина Шорстколисті (Boraginaceae).

Воробейник, горбейник звичайний, гороб'яче насіння, нестидник, покоронник, саморідник лікарський.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — червні. На сухих відкритих місцях, узліссях, по чагарниках і як бур'ян на полях, узбіччях доріг. По всій тер. України — звичайно.

Лікарська рослина (в гомеопатії — як сечогінний засіб; знижує функцію щитовидної залози). Технічна (олія для лаків). Фарбувальна (дає червону фарбу).

649. LOLIUM TEMULENTUM L. — ПАЖИТНИЦЯ П'ЯНКА, ДУРІЙКА. Плевел опьяняющий. Родина Злакові (Poaceae).

Болиголов, дурець, дуриця, дурійка, дурійка звичайна, дурійця, кукуль, мітлиця, омилець, омилка, омилук, омолох, пажит, пажит дурійка, пажитниця, па-

житиця дурійка, плевел, плевел-отрутний, стоколоса глуха, шаленець, шалениця, шалій, шалійка, шалітра, шалійнка, шалка, щеленець, шеленеч, шелець, шелій.

Однорічник, заввишки 40—80 см. Цвіте у червні — серпні. Як бур'ян у посівах. Зрідка — в правобережних лісових районах і в пн. частині Лісостепу.

Кормова рослина. Лікарська (діє наркотично, але не впливає на руховий і блукаючий нерв і на залози).

650. LONICERA XYLOSTEUM L. — ЖИМОЛОСТЬ ПУХНАТА. Жимолость пушистая.

Родина Жимолостеві (Carnifloraceae).

Деревник, деревник звичайний, дерев'яник, дерев'янок, жимолость, катрафійник, пустодірка, самодірка, суходерев, суходеревник, суходерезо.

Чагарник, заввишки 1—2 м. Цвіте у травні — червні. В лісах, по чагарниках. У Карпатах, на Прикарпатті, в Розточчі-Опіллі, на Зх. Поліссі, в Лісостепу — рідко.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

651. LORANTHUS EUROPAEUS Jacq. — ДУБОВА ОМЕЛА ЄВРОПЕЙСЬКА. Ремнецветник європейський.

Родина Омелові (Loranthaceae). Болячка дубова, болячка на дубі, вимела, восмід, івільга, імела, омела, омела дубова, омела дуболюбна, омела жовта, омелиця, омелія, омелка, омело, омелха, омельга, омила, омїла, осмїл, осмїл європейський, помела, прокльон баб'ячий.

Паразитний чагарничок на дубі, заввишки 10—30 см. Цвіте у травні — червні. Тільки на дубах. На Закарпатті і в Зх. Лісостепу.

Лікарська рослина (в народній медицині — проти геморою і при гіпертонії).

652. LOTUS OLGAЕ Klok. — ЛЯДВЕНЕЦЬ ОЛЬГИ, ЛЯДВЕНЕЦЬ РОГАТИЙ. Лядвенец Ольги, лядвенец рогатий.

Родина Бобові (Fabaceae).

Батогень, ворішина, горох стручиний, гороховник, гороцвіт, горошок горобиний, горошок струпиний, зановать, зановіть, зо-зульчині черевички, команиця, комониця, комониця звичайна, ледвенець, леденець, лот, лядвенець, лядвенець звичайний, льотія, медівка, оріннишка-медівка, орїшина, орїшина медівка, орїшинка, перелет, перстинець, стручений клей, тройчисте зілля, тройчисте сім'я.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — вересні. На луках, трав'янистих схилах. По всій тер. України — звичайно, на Пд. — трохи рідше.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (відвар плодів від головного болю та болів в шлунку й кишечнику).

653. LUNARIA REDIVIVA L. — ЛУНАРІЯ ОЖИВАЮЧА. Лунник оживающий.

Родина Капустяні (Brassicaceae). Лунарка тревала, лунарія тривка, пасталь, пастая, пастая кінчаста, пастая тревала, світлушка.

Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у травні — червні. В лісах. На Закарпатті, в Карпатах, на Прикарпатті — звичайно, в Розточчі-Опіллі — зрідка і в Зх. Лісостепу; дуже рідко — в Лівобережному Лісостепу. (Сум. обл.).

Реліктова рослина. Декоративна. Медонос.

654. LUZULA PILLOSA (L.) Willd. — ОЖИКА ВОЛОСИСТА. Ожика волосистая.

Родина Ситникові (Juncaceae). Болотник, болотняк, мохнатка волосиста, мохнатка широколиста, мохнаток, мохнаток широколистий, шувар.

Багаторічник, заввишки 15—

30 см. Цвіте у травні — червні. В лісах. У лісових районах — більш-менш звичайно, на Пн. Лісостепу.

Кормова рослина. Декоративна. Лікарська (в народній медицині).

655. LYCIUM BARBARUM L. — ПОВІЙ ЗВИЧАЙНИЙ. Лиций обыкновенный, дереза.

Родина Пасльонові (Solana-ceae).

Аресник, арсеник, вербиця колюча, вербоплій, вербопліт, вісьмина, гамос, дариза, дарморіс, дарморос, дерибас, дереза, дереза звичайна, дереза колюча, дереча, дермоза, жасмин, калиця, лазун, лаційон, лаціон, лицій, лиція, лиціан, лица, ліцій, ліціум, ліція, милицій, міцій, незамайник, плетюх, плотник, повій-дереза, польовий жасмин, поплотина, ткена, ткенна, ткина, чортові нитки, чортові плеті, чортополох, ядзвінь, язвин, ясмин.

Чагарник, заввишки 1—2,5 м. Цвіте у червні — вересні. Зривало по всій тер. України, крім високогір'я. Походить з Середньої Азії, Центрального Китаю. Медонос. Декоративна рослина (живоплоти).

656. LYCOPERSICON ESCULENTUM MIL. — ПОМІДОР ЗВИЧАЙНИЙ, ПОМІДОР ІСТІВНИЙ. Помидор съедобный, томат.

Родина Пасльонові (Solana-ceae).

Бадиджан, баклажан, баклажан червоний, баклажан красний, баклахан, батлахан, боклажони, карафіоль, падлажан, парадичка, патлажан, патлажей, помадор, помадор красний, помидор, помидор з'їдомий, помидор їдомий, помидори, помідор, помідора, райське яблуко, томат.

Однорічник, заввишки 40—120 см. Цвіте у червні — вересні. Культивують по всій тер. України. Походить з Пд. Америки. Харчова рослина. Медонос.

657. LYCOPODIUM ANNOTINUM L. — ПЛАУН КОЛЮЧИЙ. Плаун годичный, плаун колючий. Родина Плаунові (Lycopodiaceae).

Баранець, нитота, плаун нитота, п'ядики, п'ядич колючий, п'ядич нитота.

Багаторічник, заввишки 10—30 см. Спороносить у серпні — вересні. В тинистих лісах, переважно хвойних. У Карпатах, зрідка — на Поліссі, дуже рідко в Лісостепу (Черкас. обл., на берегах болота Ірдинь).

Лікарська рослина (спори — присипка для немовлят, для присипання заплілих місць, екзем тощо).

658. LYCOPODIUM CLAVATUM L. — ПЛАУН БУЛАВОВИДНИЙ. Плаун булавовидный.

Родина Плаунові (Lycopodiaceae).

Гончар, гостечник, дереза, дерча, диреч, жовтило, звадник, колотник, куряча лапка, митник, нитота, опоясник, падиволос, падоволос, пелех, пелешатник, пилочник, поясник, п'ядик, п'ядич, сварник.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Спороносить у липні — вересні. В лісах і на пісках. У Карпатах, на Поліссі, в пн. частині Лісостепу (на Пд. до Харкова, Полтави, Києва), по берегах річок заходить у Степ.

Фарбувальна рослина. Лікарська (спори — присипка; трава — сечогінна, при захворюваннях нирок і сечового міхура як протизапальний, болетамувальний засіб).

659. LYCOPUS EUROPAEUS L. — ВОВКОНІГ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ. Зюзник европейский. Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Беззуб, вовконіг звичайний, вовча ступа, драголюб, жузук, жузник, зюзник, конопель лісний.

Багаторічник, заввишки 30—120 см. Цвіте у липні — вересні. На болотах, заплавах луках, бе-

регах річок, у вільшняках. По всій тер. України.

Медонос. Дубильна рослина. Лікарська (в народній медицині — в'яжучий, жарознижувальний, протиліхоманковий засіб; при туберкульозі, маткових кровотечах; есенція із свіжої рослини — в гомеопатії).

660. LYSIMACHIA NUMMULARIA L. — ВЕРБОЗІЛЛЯ ЛУЧНЕ. Вербейник монетчатий, вербейник лугової чай.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Адамове ребро, барвінок дикий, буквиця, буквиця заяча, буквиця маленька, вербозіль круглолистий, волокник, дубрівник, жовтець лісовий, перерва, підорва, повій жовтий, пристрій, пристрійник, прірва, ранник, розхідник, теглець, цинобрик.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у червні — серпні.

По чагарниках, у лісах і на заплавах луках. Звичайно — в лісових і лісостепових районах, зрідка — в Криму, в горах.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (кровоспинний засіб).

661. LYSIMACHIA PUNCTATA L. — ВЕРБОЗІЛЛЯ КРАПЧАСТЕ. Вербейник точечний.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Райграс, собачі високки.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — серпні.

На вологих і вологих луках, узліссях, берегах річок. На Закарпатті — звичайно; на Правобережжі — зрідка (мабуть, здичавіло в парках Хмельн., Вінн. та Київської областей).

Декоративна рослина. Лікарська (протизапальна, кровоспинна). Медонос.

662. LYSIMACHIA VULGARIS L. — ВЕРБОЗІЛЛЯ ЗВИЧАЙНЕ. Вербейник обыкновенний.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Варохобник, вербейник, вербівник, вербозіль звичайний, дубричка, дубричка звичайна, зановець, зімодра, крівавник, ранник, ранник луговий, тоя лісна, французове зілля, чисуїк, чорне зілля.

Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у червні — серпні. На вологих місцях, болотах, берегах річок та озер. По всій тер. України, зрідка — в передгір'ях Криму.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині — при кровохарканні, кривавому проносі, тривалих менструаціях, загальній слабкості, як в'яжучий і ранозагоювальний засіб; у гомеопатії).

663. LYTHRUM SALICARIA L. — ПЛАКУН ВЕРБОЛИСТИЙ. Дербенник иволістний.

Родина Плакунів (Lythraceae).

Борячок болотний, васильки плавньові, верба-трава, вербитник, вербовник, водогляд, горчак, дербенник, жерстел, залізник, залізник червоний, залізник чорний, золотниця, кervань, кervань верблянка, махорка, підбережник, плавун, плакун, подбережник, твердяк, тройчак.

Багаторічник, заввишки 25—200 см. Цвіте у червні — вересні. На вологих місцях, біля води. По всій тер. України — досить звичайно.

Дубильна рослина. Декоративна. Лікарська (в гомеопатії — свіжа трава при проносах; антибактеріальний засіб). Кормова. Медонос.

664. LYTHRUM VIRGATUM L. — ПЛАКУН ПРУТОВИДНИЙ. Дербенник прутувидний.

Родина Плакунів (Lythraceae). Васильки болотяні, кervань лозова, плакун, твердяк, зинобрат, клинчук, красноцвіт.

Багаторічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у червні — серпні. На вологих місцях, біля води. По

всій тер. України — звичайно, у Криму — розсіяно.

Дубильна рослина. Кормова. Лікарська (в народній медицині — зовнішньо при грудних хворобах і кашлі; есенція із свіжої трави — в гомеопатії). Медонос. Декоративна.

M

665. MACLURA POMIFERA (Rarin.) Schneid. — МАКЛЮРА ЯБЛУЧНА. Маклюра оранжевая.

Родина Шовковицеві (Mogaseae).

Дерево, заввишки 5—15 м. Цвіте у травні — червні. Культивують на Пд. України (Одеса, Миколаїв, Крим). Походить з Пн. Америки.

Плодова рослина. Дає цінну деревину. Лікарська.

666. MAGNOLIA AQUIFOLIUM Nutt. — МАГОНІЯ ПАДУБОЛИСТА. Магонія падуболистая.

Родина Падубові (Aquifoliaceae).

Дикий лавр.

Чагарник, вічнозелений, заввишки до 2 м. Цвіте у травні — червні. Розводять у садах і парках. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Добрий медонос.

667. MAJANTHEMUM BIFOLIUM (L.) F. W. Schmidt. — ВЕСНІВКА ДВОЛИСТА. Майник двулистий.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Веснівка, заяча крів, заяча кров, заяча сіль, заячий цвіт, заячі вуха, заячі вушка, заячі ушка, зимовик, зимовник, когутик, кукурузка, кулінка, ландиш мишиний, майник, мудки.

Багаторічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у травні — червні. В лісах. У Карпатах, на Поліссі,

в пн. частині Лісостепу, до Харкова і Чугуєва.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (серцевий засіб; при хворобах нирок, простудних захворюваннях, високій температурі; листя прикладають до пухлинних утворів).

668. MAJORANA HORTENSIS Moench — МАЙОРАН САДОВИЙ. Майоран садовий.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Магера, магеран, мадаран, мадеран, мадяран, мадьоран, майоран городний, майоранек, майорці, майран, майранок, материнка, розмайран.

Одно- або дворічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у липні — вересні. Розводять у садах і на городах. Походить з середземноморського узбережжя Пн. Африки.

Лікарська рослина (вітрогінний, відхаркувальний засоби; при кольках — листя і стебла, ефірна олія — при проносах; у гомеопатії).

Медонос. Харчова (як прянощі в ковбасному і лікєро-горіччаному виробництві). Ефіроолійна.

669. MALABAILA GRAVEOLENS (Spreng.) Hoffm. — МАЛАБАЙЛА ПАХУЧА. Малабайла пахучая.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Багаторічник, заввишки 50—130 см. Цвіте у травні — липні. У степах, на відслоненнях різних порід, іноді як бур'ян уздовж доріг. У пд. частині Лісостепу — зрідка, в Степу і Криму — звичайно, особливо в Присивашші. Ефіроолійна рослина.

670. MALUS SYLVESTRIS Mill. — ЯБЛУНЯ ЛІСОВА. Яблоня лесная.

Родина Розові (Rosaceae).

Дерево, заввишки 10—15 м. Цвіте у квітні — травні. У світлых широколистяних і мішаних лісах, на узліссях, по чагарниках. У карпатських і прикарпатських лісах, на Поліссі і в Лісостепу —

досить часто, в степовій зоні — зрідка, в Криму лише здичавіло. Плодова рослина. Медонос. Декоративна.

671. MALVA PUSILLA Smith. — КАЛАЧИКИ ДРІБНЕНЬКІ. Просвірник маленький, просвірник приземистий.

Родина Мальвові (Malvaceae). Дзіндзівер, дзінзівер, зінзівер, калачики, колачики, колачі, колачник, копечник, палянички, пацеркі, пацірки, пацюрки, пацьорки, просвірки, проскурень, проскурки, проекурник, прокурняк, прокурняк менший, розхідник, свина ріпа, слиз круглолистий, слизівник, слиз-трава. Однорічник, заввишки 10—60 см. Цвіте у червні — жовтні. На засмічених місцях, городах, подвір'ях, як рудеральний бур'ян. Розсіяно росте по всій тер. України, частіше — в степовій частині. Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині — листя при бешисі).

672. MALVA SYLVESTRIS L. — КАЛАЧИКИ ЛІСОВІ, ЗЕНЗІВЕР. Просвірник лесной, зензівер.

Родина Мальвові (Malvaceae). Дзіндзівер, жинзівер, зензівер, зензіверова трава, зензівер, зінзівір, колачник, панночка гола, пацірник, пацірник дикий, рожа свиняча, ружа лісна, свиняча ропя, слез, слиз дикий, слиз лісовий, слизт, слюз, слюс, слюз, слюз турецький, танчерник, шляз, шльоз.

Однорічник, заввишки 30—120 см. Цвіте у червні — вересні. В заростях чагарників, світлих лісах і по краях доріг, на полях, городах, засмічених місцях. Розсіяно росте по всій тер. України, частіше в лісових районах та на Пн. Лісостепу.

Декоративна рослина. Лікарська (листя і квітки — як пом'якшувальний і протизапальний засіб для розрідження бронхіальної мокроты, як заспокійливий — при

катарах дихальних шляхів, кашлі, особливо при втраті голосу, при запаленні гортані). Кормова рослина.

673. MARRUBIUM VULGARE L. — ШАНДРА ЗВИЧАЙНА.

Шандра обыкновенная. Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Жилава, м'ята кінська, терпке зілля, шандра, шанта, шмандра. Багаторічник, заввишки 15—75 см. Цвіте у червні — серпні. На кам'янистих відслоненнях, засмічених місцях, іноді як бур'ян у посівах, біля доріг. По всій території України, але росте розсіяно.

Медонос. Інсектицид. Фарбувальна рослина. Харчова (при виготовленні лікерів). Лікарська (відхаркувальний засіб при різних легеневих захворюваннях; в гомеопатії; спазмолітичний засіб).

674. MARSILEA QUADRIFOLIA L. — МАРСИЛІЯ ЧОТИРИЛИСТА. Марсилія чотирьохлистяна.

Родина Марсилієві (Marsileaceae).

Червертушка чотирилиста. Багаторічник, заввишки 8—20 см. Спороносить у липні — вересні. В стоячих водах. Відомо лише на Закарпатті: басейн р. Латориці та її приток, а також в ін. місцях цього району. Рідкісна рослина. Цінний для науки вид. Охороняється.

675. MATTEUCCIA STRUTHIOPTERIS (L.) Tod. — СТРАУСОВЕ ПЕРО ЗВИЧАЙНЕ. Страусопер обыкновенный, страусопер германский.

Родина Оноклеєві (Onocleaceae). Папороть, паперушина, солодиця лісова, струсійка звичайна.

Багаторічна папороть, заввишки 60—100 см. Спороносить у серпні — вересні. У тінистих лісах, на вогих місцях. У Карпатах — зрідка; на Поліссі (Житомир. обл., Овруцький р-н, с. Городець; на околицях м. Києва; подекуди

Черніг. обл.; Черкас. обл., м. Канів; Сум. обл., Сумський р-н; міста Харків та Чугуїв Харк. обл.), зрідка — в Степу (Дніпроп. обл.).

Рідкісна рослина. Охороняється. Декоративна. Отруйна. Лікарська (глістогінний засіб).

676. MATTHIOLA ANNUA (L.) Sweet — ЛЕВКОЇ ОДНОРІЧНИЙ. Левкой однолітній.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Городні сокирки, левкой, левконія річна, матьола однорічна.

Однорічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у липні — вересні. Розводять у садах. Походить з Пд. Європи. Культивується у багатьох сортах.

Декоративна рослина.

677. MATTHIOLA INCANA (L.) R. Br. — ЛЕВКОЇ СИВИЙ.

Левкой сизий.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Левконія, левконія звичайна, левконія сиза, матьола сивенька. Одно- або дворічник, заввишки 20—80 см. Цвіте у квітні — вересні. Культивують у садах. Зрідка дичавіє. Походить з Пд. Європи.

Декоративна рослина.

678. MATTHIOLA LONGIPETALA (Vent.) DC. — ЛЕВКОЇ ГОСТРОРОГІЙ, ЛЕВКОЇ ДОВГОПЕЛЮСТКОВИЙ, МАТІОЛА. Левкой острогорий, левкой длиннолепестный.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Матьола двокога, маціола.

Однорічник, заввишки 50—60 см. Походить з Середземномор'я.

Декоративна рослина. Розводять у багатьох сортах.

679. MEDICAGO LUPULINA L. — ЛЮЦЕРНА ХМЕЛЕВИДНА. Люцерна хмелевидна.

Родина Бобові (Fabaceae).

Буркунчик, бурунчук, горошок, коношина жовта, люцерна хмелева, люцерна хмелик, люцерна

хмільна, равелник, равелник хмелевий, равлинник хмелеватий, тараканок.

Одно- або дворічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у травні — серпні. В лісах, на узліссях, як бур'ян у посівах і при дорогах. По всій тер. України — звичайно.

Добра кормова рослина. Медонос. Лікарська (зовнішньо — як кровоспинний і ранозагоювальний засіб; для спринцювань при трихомонадних кольпітах).

680. MEDICAGO SATIVA L. — ЛЮЦЕРНА ПОСІВНА. Люцерна посевна.

Родина Бобові (Fabaceae).

Бобик, буркун красний, буркунець, буркунець мишачий, бутник, дзвіновать, ліцерія, луцерна, люцернина, люцерія, люцерка, люцерна сійна, миший степовий, мусой, равельник сівний, равельник сійний, равлинник, равлинник сійний, романові батоги, терник.

Багаторічник, заввишки 30—160 см. Цвіте у травні — червні. Культивують широко по всій тер. України. Іноді дичавіє.

Добра кормова рослина.

681. MELAMPYRUM ARVENSE L. — ПЕРЕСТРІЧ ПОЛЬОВИЙ.

Мар'яник польовий.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Брат-і-сестра, братки, брат-сестриця, вінець, жовтоголовник, звінець, звонець, змієць, золотистячник, мар'яник, перестріч польовий, півеньки, позвонки, хулуша.

Однорічник, заввишки 15—50 см.

Цвіте у червні — вересні. Як бур'ян у посівах, біля доріг. У зх. районах — звичайно, на Пд. України, в приморських районах та в горах Криму — спорадично.

Лікарська рослина (в народній медицині відвар трави — як зовнішнє для обмивань при шкірних захворюваннях).

682. MELAMPYRUM CRISTATUM L. — ПЕРЕСТРІЧ ГРЕ-

БІНЧАСТИЙ. Мар'яник гребенчастий.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Зябрик, півник, півнів гребінь, короворіз, пігушки.

Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у травні — червні. По чагарниках, на лісових галявинах і на луках. На Закарпатті, Прикарпатті, Поліссі, в Лісостепу — звичайно, в Степу (на Лівобережжі) — зрідка.

Лікарська рослина (в народній медицині).

683. MELAMPYRUM NEMOROSUM L.— ПЕРЕСТРІЧ ГАЙОВИЙ. Мар'яник дубравний. Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Братки, брат-і-сестра, брат-і-сестриця, братік, братки, браток, братчики, дев'ять братів, день-і-ніч, жовтушка, зиновія, зябрій, Іван-та-Марія, любижник, мар'яник, медунка, перестріч гаєва, перестріч прицвіточник, сестрики, сестрички.

Однорічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у червні — серпні. В лісах, по чагарниках. У Карпатах, в Розточчі, на Поліссі і в Лісостепу — звичайно, крім Донецького Лісостепу. В Степу — зрідка, на Пн. Лівобережжя.

Лікарська рослина (зовнішньо — для ванн і обмивань при шкірних захворюваннях).

684. MELAMPYRUM PRATENSE L.— ПЕРЕСТРІЧ ЛУЧНИЙ. Мар'яник луговой.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Братки, любижник, перестріч луковий, перестріч любижник, чистець.

Однорічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у травні — липні. В лісах, на узліссях і по чагарниках, на луках і бологах. У Карпатах, Розточчі, на Поліссі та в Лісостепу — досить звичайно, а також у Лівобережному Лісостепу, по р. Дінцю і його притоках.

Лікарська рослина (в народній медицині).

685. MELANDRIUM ALBUM (Mill.) Gaertn.— КУКОЛИЦЯ БІЛА. Дрёма белая.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Кісточки, котолом, кукіль, кулиця, купальник, лупавки, люлочник, огник, підстріл, сліпак, смольчук, тирлич, тирлич дикий, химка, червичник.

Дворічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у травні — липні. На луках, узліссях, по чагарниках, як бур'ян на городах, у садках і в посівах. По всій тер. України. Медонос. Лікарська рослина (протизапальний, пом'якшувальний, обезболювальний, кровоспинний, заспокійливий засіб, слабе снотворне; застосовують при безсонні, кольках у шлунку та ін. внутрішніх органах, при сильному серцебитті, суглобовому ревматизмі і захворюваннях нирок).

686. MELILOTUS ALBUM Medik.— БУРКУН БІЛИЙ. Донник белый.

Родина Бобові (Fabaceae).

Борконь, боркун, боркун білий, бурковина, буркун-зілля, буркун-гуньба.

Дворічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у червні — липні. На схилах, узліссях, луках, по забур'ячених місцях. Звичайно — по всій тер. України.

Цінна кормова рослина. Медонос. Лікарська (внутрішньо — при атеросклерозі серцевих і мозкових судин, при гіпертонічній хворобі; зовнішньо — у вигляді пластиру при чиряках, як компрес — при гнійних ранах; мазь — при порізах).

687. MELILOTUS ALTISSIMUS Thuill.— БУРКУН ВИСОКИЙ. Донник высокий.

Родина Бобові (Fabaceae).

Боркун високий.

Дворічник, заввишки 50—150 см.

Цвіте у червні — серпні. На луках, вологих місцях, при берегах. Відомо на околицях міст Вінниці, Харкова, Кам'янця-Подільського.

Дуже рідкісна рослина. Потребує охорони. Медонос. Кормова. Харчова (для виготовлення зеленого сиру та в тютюновому виробництві). Лікарська (свіжі листки і квітки — в гомеопатії).

688. MELILOTUS OFFICINALIS (L.) Pall. — БУРКУН ЛІКАРСЬКИЙ. Донник лікарственный.

Родина Бобові (Fabaceae). Борконь, боркун, боркун степовий, бурковина, буркун жовтий, буркун-зілля, буркун луговий, буркунець, воргун, ворчун, донник лікарський, команіця жовта, конюшина великанська, липка, мелюс, модрик, окладник, окладник жовтий, сядаш, холодок за-ячий, чемерник, чемирник, че-мурник.

Дворічник, заввишки 10—120 см. Цвіте у червні — серпні. На схилах, узліссях, засмічених місцях. По всій тер. України — звичайно.

Цінна кормова рослина. Медонос. Зелене добриво. Харчова (для настоянок Звіробій і Єрофеїч). Лікарська (буркуновий пластир; в гомеопатії — при мігренях; в індійській медицині — як вітрогінний, кровоспинний, пом'якшувальний, ароматичний засіб).

689. MELISSA OFFICINALIS L. — МЕЛІСА ЛІКАРСЬКА. Мелісса лікарственная.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Бджолина трава, кадило, лимонка, лимоник, маточник, маточник пчільний, матошник, медник, медовка, медовник, медунка лікарська, меліска, меліса, меліса цитринова, меринова м'ята, пчільник.

Багаторічник, заввишки 30—120 см. Цвіте у червні — серпні. Розводять, широко — на Пд.

України. Походить із Сх. Середземномор'я. Іноді дичавіє на півдні.

Ефіроолійна рослина. Медонос. Парфюмерна. Харчова (лікери Шартрез, Бенедиктин і настоянка Єрофеїч). Лікарська (вітрогінний, потогінний, болетамувальний, антибактеріальний засіб).

690. MELITTIS MELISSOPHYLLUS L. — КАДИЛО МЕЛІСОЛИСТЕ. Кадило мелісолістное.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Бабине кадило, гадин язик, добрівник, добрівничок, добрівник, доброцей, добруник, добручик, добувник, дубравка, дубрівник, дубрівчик, дубровинис, дубровка пахуча, дубровник, дубруник, дубрушник, дубувка, дубувник, кадельник, кадило, кадило пахуче, кадильник, кадильник пахучий, махтіль, медно кадило, пижельник, пчільний лист, пчільник.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у травні — червні. В лісах, по чагарниках. У лісових районах на Правобережжі; Зх. і Правобережному Лісостепу. Рідкісна рослина, потребує охорони. Ефіроолійна. Харчова (чай). Лікарська (виразка шлунка; ранозагоювальний засіб; чай із свіжих квіток збуджує перистальтику кишок, усуває кольки від газів, болі під грудьми; гарячий чай — потогінний); має протиалергічні властивості. Медонос.

691. MELO SATIVUS Sager. ex M. Roem. — ДІНЯ ПОСІВНА, ДІНЯ ЗВИЧАЙНА. Дыня.

Родина Гарбузові (Cucurbitaceae).

Бовтуха, бундава, бухарка, дубівка, зеленка, зимівка, канталупа, карапузка, качанка, липівка, мальон, мальона, мелон, мейлон, огірок мелон, татарка, тікіца. Однорічник з повзучим стеблом, завдовжки до 3 м. Цвіте у липні — серпні. Культивують пер-

важно в пд. районах. Походить з Пд. Азії.

Харчова рослина.

692. MENTHA AQUATICA L.— М'ЯТА ВОДЯНА. Мята водяная.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Блоховник, душиця польова, м'ята болотня, м'ята водяна, м'ята кінська, м'ята польова, полій.

Багаторічник, заввишки 20—80 см. Цвіте у липні — серпні. По берегах водойм і у воді на мулуватих ґрунтах. Майже по всій тер. України; в Криму — зрідка.

Ефіроолійна рослина. Лікарська (як жовчогінний засіб).

693. MENTHA ARVENSIS L.— М'ЯТА ПОЛЬОВА. Мята полевая.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Драголюб, котячка, мнята, мнятка, м'ята глуха, м'ята дика, м'ята кінська, м'ята козья, м'ята плавнева, м'ята полева, м'ята польова, полусент марія.

Багаторічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у червні — серпні. По берегах водойм, у заплавлених лісах і луках, іноді як бур'ян. Майже по всій тер. України. В Криму — зрідка.

Ефіроолійна рослина (олія для парфюмерії). Медонос. Лікарська (протиспазматичний, вітрогінний і тонізуючий засіб).

694. MENTHA LONGIFOLIA (L.) Huds.— М'ЯТА ДОВГОЛІСТА. Мята длиннолистная, мята лесная.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). М'ята квасна, м'ята лісова, м'ята руська.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — серпні. По берегах водойм, на вологих місцях. Переважно в зх. і правобережній частинах України, на Лівобережжі — зрідка. Подекуди культивують.

Ефіроолійна рослина. Медонос. Харчова. Парфюмерна. Лікарська

(болеотамувальний, вітрогінний і збуджувальний засіб).

695. MENTHA PIPERITA L.— М'ЯТА ПЕРЦЕВА, М'ЯТА ХОЛОДНА. Мята перечная.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Галушанка, ладошник, мнята, мнята гладка, мнята городцева, мнята камфорова, мнята капкова, мнята холодна, мнятво, мнятка, мнятли, мнято, м'етка, м'ята англійська, м'ята натошник, м'ята перцова, м'ята перечна, м'ята попрява, м'ята холодна, м'ята холоднянка, м'ята холодянка, м'ята чорна, м'ята, м'ятка, м'ятка англійська, м'ятка енгельська, м'ятка перечна, м'ятка перцева, м'ятка правдива, надощник, насердник, натошник, пахало, пахиячка, пахучка, фуфермінт.

Багаторічник, заввишки 30—55 см. Цвіте у червні — липні. Широко культивують по всій тер. України.

Ефіроолійна рослина. Медонос. Харчова (настоянки і лікери). Парфюмерна. Лікарська (болеотамувальний, нервовозаспокійливий, вітрогінний і антисептичний засіб, поліпшує травлення, апетит і стимулює серцеву діяльність, знижує артеріальний тиск; свіжа трава — в гомеопатії).

696. MENTHA PULEGIUM L.— М'ЯТА БЛОШНА. Мята блошиная, мята пулегиевая.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Блоховник, блохогонка, блошота, м'ята блошниця, м'ята полій, полій, полій-трава, шандра.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у червні — вересні. По берегах водойм, на заплавлених луках. На Закарпатті, в Зх. Лісостепу, Степу (на Зх.), Криму (передгірська частина і Пд. бер.) — спорадично.

Декоративна рослина. Медонос. Інсектицид. Харчова (в рыбоконсервній промисловості). Лікарська (проти астми, як вітрогінний і заспокійливий засіб).

697. MENTHA SPICATA L.— М'ЯТА КУЧЕРЯВА. Мята курчава.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). М'ята крута, м'ята кучерява, м'ята лісна, м'ятка, м'ятка кудрява, м'ятка кучерява.

Багаторічник, заввишки 25—50 см. Цвіте у липні — серпні. Культивують широко на Україні. Медонос. Парфюмерна рослина. Харчова (настойки і лікери). Лікарська.

698. MENTHANTHES TRIFOLIATA L.— БОБІВНИК ТРИЛИСТИЙ. Вахта тріхлистная. Родина Бобівникові (Menyanthaceae).

Бабенник, бабівник, бабок, бібівник, бібник, бібник трилистий, боб, бобичник, бобівник, бобівник водяний, бобічник, бобко, бобовник, бобовник товарачий, бобрік, бобрівник, бобровник, бобувник, бобух, боб'янка, вахта трилиста, жаб'ячі вогірочки, зубовник, капуста заяча, лихорадочник, павун, тавун, трілисник, трифолія, трифоль, трій-зілля, трійлистник, ятловина.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у травні — червні. На болотах, заболочених луках. Майже по всій тер. України, в Степу — зрідка (по долинах річок).

Медонос. Лікарська рослина (збуджує апетит і поліпшує діяльність органів травлення, жовчогінний, нервозаспокійливий, глістогінний засіб).

699. MERCURIALIS ANNUA L.— ПЕРЕЛІСКА ОДНОРІЧНА. Пролесник однолітний. Родина Молочайні (Euphorbiaceae).

Бажанна трава, бажанна трава однорічна, кур-зілле, проліска, шир, шир річний.

Однорічник, заввишки 25—50 см. Цвіте у травні. На засмічених місцях. Зустрічається на півдні Степу (околиці м. Одеси) і в Криму.

Отруйна рослина. Харчова (варені листки). Лікарська (в народній медицині — проносний, сечогінний, відхаркувальний засіб — варені листки, вживані з медом; есенція із свіжої рослини — в гомеопатії; в народній ветеринарії).

700. MERCURIALIS PERENNIS L.— ПЕРЕЛІСКА БАГАТОРІЧНА. Пролесник багаторічний.

Родина Молочайні (Euphorbiaceae).

Бажанна трава, бажанна трава довгорічна, квітень, кур-зілле, повертень, проліска, проліски, пролісна трава, синевороть, синеродь, хвастник тревалий, чистуха, шир-зілля, шир трійкий.

Багаторічник, заввишки 20—80 см. Цвіте у квітні — травні. В широколистяних лісах, по чагарниках. По всій тер. України. Отруйна рослина. Фарбувальна. Лікарська (проносний і сечогінний засіб).

701. MESPILUS GERMANICA L.— МУШМУЛА ЗВИЧАЙНА. Мушмула германская.

Родина Розові (Rosaceae).

Ирга, ирга звичайна, ирга звичайна, чискунь, чискунь істий, чискунь немецкий, чишка, чишки, шишка.

Чагарник або деревце, заввишки 1,5—5 м. Цвіте у травні. В світлих мішаних і хвойних лісах. В Криму (на Пд. та Пд. Зх.) від нижнього пояса до підніжжя яйл. Культивують на Пд.

Декоративна рослина. Плодова. Одержують деревину. Лікарська (в народній медицині: нестигли плоди — проти проносу, листя — для полоскання горла, сік свіжих листків — при зубному болю).

702. MILIUM EFFUSUM L.— ПРОСЯНКА РОЗЛОГА. Бор развесистый.

Родина Злакові (Poaceae). Просівка розсипчаста, просяник, просянка розкидиста.

Багаторічник, заввишки 80—125 см. Цвіте у травні — липні. В лісах, на галявинах, між чагарниками. По всій території України (крім південних районів Степу).

Кормова рослина. Солому використовують для плетіння брилів.

703. MONESES UNIFLORA (L.) A. Gray. — ОДНОКВІТКА ЗВИЧАЙНА. Одноцвітка крупноцвіткова.

Родина Грушанкові (Pyrolaceae).

Всезелень одноцвітий, грушанка одноцвітна.

Багаторічник, заввишки 5—10 см. Цвіте у червні — липні. В лісах: хвойних, мішаних, почасти листяних (буково-грабових), на вологих місцях; у горах до 1500 м над р. м. або до субальпійської смуги. В Карпатах і на Прикарпатті, рідше — в Розточчі і Зх. Поліссі, зовсім зрідка — в ін. районах Полісся та в горах Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині — настійка на горіліці: при серцевих болях, розладах і болях шлунку; есенція із свіжої рослини — в гомеопатії; зовнішньо траву застосовували при хворобах очей).

704. MORUS ALBA L. — ШОВКОВИЦЯ БІЛА. Шелковица белая. Тута.

Родина Шовковицеві (Moraceae).

Морва, морва біла, смоква шовкова, шелковиця, шовковиця, шовкун, ягодове дерево.

Дерево, заввишки 5—10 м. Цвіте у травні — червні. Розводять по всій тер. України, часто дичавіє. Походить з Центр. Азії.

Декоративна рослина. Кормова (для шовкопряда). Харчова (плоди і молоді листки). Дає цінну деревину. Фарбувальна (жовта фарба — з листя, червона — з лубу). Лікарська (при гіпертонії, кашлі, бронхіальній астмі і бронхіті — кора коренів, листя —

як жарознижувальний засіб, при простудних захворюваннях).

705. MORUS NIGRA L. — ШОВКОВИЦЯ ЧОРНА. Шелковица чёрная.

Родина Шовковицеві (Moraceae).

Морва, морва чорна, тут, тутина, шовковиця, шовковиця цареградська.

Дерево, заввишки 5—10 м. Цвіте у травні — червні. Культивують на Пд. України (околиці міст Одеси, Миколаєва) і в Криму. Походить з Малої Азії та Балкан. Дичавіє.

Декоративна рослина. Дає цінну деревину. Плодова. Лікарська рослина.

706. MYOSOTIS ARVENSIS (L.) Hill — НЕЗАБУДКА ПОЛЬОВА. Незабудка полевая.

Родина Шорстколисті (Boagipaceae).

Незабудка пряма, незабудка лісова, польовий льоник.

Одно- або дворічник, заввишки 10—60 см. Цвіте у травні — червні. На полях, по чагарниках, у гаях. По всій тер. України як звичайний бур'ян.

Отруйна рослина (для овець). Лікарська (при туберкульозі легень і кишок, хроніч. катарі верхніх дихальних шляхів, кровохарканні, кашлі; корені — при хворобах очей).

707. MYOSOTIS PALUSTRIS (L.) L. — НЕЗАБУДКА БОЛОТНА. Незабудка болотная. Родина Шорстколисті (Boagipaceae).

Люби мене, милость божя, незабудка звичайна, незабудка млакова, незабудка небесно-синя, незабудь, незабудьмене, незабудька, павині вічки, світчан.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у квітні — вересні. На болотах, вологих луках, по берегах водойм. В Опільських лісах, на Поліссі, в Лісостепу, в пн. частині Степу — рідше.

708. MYRIOPHYLLUM SPICATUM L. — ВОДОПЕРИЦЯ КОЛОСОВА. Уруть колосовая. Родина Столисникові (Halogaseae).

Водопериця, водопериця колосиста, гушник колосатий, друг, кушир.

Багаторічник, заввишки 30—250 см. Цвіте у травні — серпні. У стоячих і повільно текучих водах, утворює інколи густі зарості. По всій тер. України — досить звичайно, в Криму — лише у Присивашші.

Технічна рослина (для полірування). Лікарська (в народній медицині — для очищення гнійних виразок).

709. MYRRHIS ODORATA (L.) Scop. — МІРИС ЗАПАШНИЙ. Мирис душистая.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Ладан, цукеркова трава, шоколадна трава.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у травні — липні. Розводять у садах, але не часто. На Пд. іноді дичавіє. Культивують на Прикарпатті. Походить з Зх. Європи.

Ефіроолійна рослина. Пряна (листя — приправа в супи й салати). Лікарська (в народній медицині — корені, насіння і трава; свіжа трава — при серцевих болях, кашлі, спазмах у шлунку й кишечнику; насіння — при кашлі у вигляді цукерок Кеттібос; суха трава не ефективна). Корені і плоди використовують в лікero-горілчаній промисловості.

N

710. NARCISSUS ANGUSTIFOLIUS Curt. — НАРЦИС ВУЗЬКОЛИСТИЙ. Нарцис узколистный.

Родина Амарилісові (Amaryllidaceae).

Арциз, арцизки, нарциз.

Багаторічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у травні — червні. На гірських луках та в передгір'ях. У Карпатах відомий в кількох місцях: Закарп. обл., Рахівський р-н, гори Ненеска, Піп-Іван на кордоні з Румунією і хребет Свидовець поблизу м. Рахова від г. Близниця до г. Анецької; в передгір'ї росте на околицях м. Хуста в урочищі Кіresh (Долина нарцисів, пл. бл. 100 га).

Цінний для науки середньоевропейський високогірний вид. Охороняється.

711. NARDUS STRICTA L. — БІЛОУС СТИСНУТИЙ, МИЧКА. Белоус торчащий.

Родина Злакові (Poaceae).

Бородка, кипець, ковила, мичка, нард, острокол, псенка, псерка, псярка, псюха, псяка, псянка, свишня, свинюх, свинячка, сивушка, сивиця, сирець, сириця, сирьоха, шерстянка, щетячка.

Багаторічний злак, заввишки 25—50 см. Цвіте у травні — липні. На суходільних луках, горах, на полонинах і лісових галявинах. На Поліссі, в Карпатах, рідше — в Лісостепу.

Кормова рослина.

712. NASTURTIUM OFFICINALE R. Br. — НАСТУРЦІЯ ЛІКАРСЬКА. Жеруха аптечная. Родина Капустяні (Brassicaceae).

Настурція звичайна, резуха, руков, руков лікарська, самоїдка, хрін водяний, хрін дикий.

Багаторічник, заввишки 10—60 см. Цвіте у травні — серпні. У воді на болотах і біля джерел — зрідка. В Карпатах, Розточчі-Опіллі, в Лісостепу (на Зх.), в Степу (Одес. обл.), в Гірському Криму та Пд. Криму. Лікарська рослина (протицинготна).

713. NAUMBURGIA THYSIFLORA (L.) Reichenb. —

КИЗЛЯК БОЛОТНИЙ. Кизляк кистецветковий.

Родина Первоцвіті (*Primulaceae*).

Верба, верба-трава, вербозіль китичний, дубричка китиста, оман болотний.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — липні. На болотах та болотистих берегах річок. На Поліссі, в Лісостепу — звичайно.

Лікарська рослина (в народній медицині).

714. NEOTTIA NIDUS-AVIS (L.) Rich.— ГНІЗДІВКА ЗВИЧАЙНА. Гнездовка настоящая.

Родина Орхідні (*Orchidaceae*). Гайник, гнідівка, гніздівка, гніздівка безлиста, збиби, зуби, кукурудз, кукуруз, кукурузка, кукурузка безлиста, любі, любка, миколайці, приворотень, рачки.

Сапрофітний багаторічник, заввишки 20—45 см. Цвіте у червні — липні. В тінистих листяних, рідше — соснових лісах. По всій території України, крім південних районів Степу, в Гірському Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині застосовується як протипухлинний і печінковий засіб).

715. NERETA CATARIA L.— КОТЯЧА М'ЯТА СПРАВЖНЯ. Котовник лимонний.

Родина Губоцвіті (*Lamiaceae*). Глушняк, котки, котовик, котяча м'ята, котячка, кошаче пиво, кошеча трава, кошки, кошкина трава, маточник, матошник, медунка, мнята котяча польова, мнята кошача, м'ята котяча, м'ята кошача, м'ята кошеча, м'ята песяча, расходник, утреник, шандра, шандра пахуча, шанта, шанта правдива, шенда.

Багаторічник, заввишки 35—100 см. Цвіте у червні — вересні. По чагарниках, на галявинах, схилах, засмічених місцях, на узбіччях доріг. По всій тер. України.

Ефіроолійна рослина. Медонос. Лікарська (для поліпшення апетиту, як відхаркувальний засіб при бронхітах, при неврозах серця).

716. NERETA PANNONICA L.— КОТЯЧА М'ЯТА ПАННОНСЬКА. Котовник венгерський.

Родина Губоцвіті (*Lamiaceae*). Котяча м'ята гола, мамошник, маточник, синецвіт, синьоцвіт, черевичник, червишник.

Багаторічник, заввишки 45—140 см. Цвіте у червні — серпні. На лісових галявинах, по чагарниках, на схилах. Майже по всій території України, крім Карпат. Кормова рослина. Медонос. Технічна (жирна олія). Лікарська.

717. NESLIA APICULATA Fisch. et Mey.— НЕСЛІЯ ВОЛОТИСТА. Неслія остроконечная. Родина Капустяні (*Brassicaceae*).

Гливиця, волотянка, ржій, різуха.

Однорічник, заввишки 20—70 см. Цвіте у травні — червні. Як бур'ян на полях. Розсіяно росте по всій тер. України.

Технічна рослина (дає олію). Фарбувальна.

718. NICANDRA PHYSALODES (L.) Gaertn.— НІКАНДРА МАРУНКОВИДНА. Никандра физалисовидная.

Родина Пасльонові (*Solanaceae*).

Адамова голова, лумпина, нікандра звичайна.

Однорічник, заввишки 25—120 см. Цвіте у липні — серпні. Культивують у садах і парках. Зрідка дичавіє. Розсіяно росте на більшій частині України. Походить з Пд. Америки.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині; в Індії застосовують як сечогінний засіб).

719. NICOTIANA RUSTICA L.— МАХОРКА. Табак деревенський, махорка.

Родина Пасльонові (Solana-ceae).

Бакун, бакунь, батюн, мархотка, махорка, плотовець, табака, табачка, табачок, тютюн, тютюн простий.

Однорічник, заввишки 70—150 см. Цвіте у липні—серпні. Культивують майже по всій тер. України. Походить з Пд. Америки.

Технічна рослина. Лікарська (зовнішньо—від укусів).

720. NIGELLA ARVENSIS L.—ЧОРНУШКА ПОЛЬОВА. Чернушка полевая.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Чернушка дика, чорнушка дика, чорнушка полева, чорнушка ріллява.

Однорічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у червні—серпні. На схилах, у степах, іноді як бур'ян у посівах. В Лісостепу, Степу і в Криму.

Технічна рослина (олія). Лікарська (при шлункових хворобах і захворюваннях печінки).

721. NITRARIA SCHOBERI L.—СЕЛІТРЯНКА ШОБЕРА. Селитряннка Шобера.

Родина Селітрянкові (Nitrariaceae).

Золотуза.

Чагарник, заввишки 1—2 м. Цвіте у травні—червні. На солончаках і по морському узбережжю. В Криму, в районі м. Судака—зрідка. Парфюмерна. Харчова (плоди).

722. NONEA PULLA (L.) DC.—КҮРЯЧА СЛІПОТА ЗВИЧАЙНА. Нонея коричнева.

Родина Шорстколисті (Boraginaceae).

Брузник бурий, вовчуг, куряча сліпота, медунка, підтинник, підтинник звичайний, ранник, чортів хліб, чортів хлібчик.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у травні—серпні. На глинистих і вапняково-кам'янистих, схилах, забур'яне-

них місцях, на полях. У пд.-зх. лісостепових районах і степових, рідше—в лісових районах; дуже зрідка—в Криму (на околицях м. Сімферополя).

Лікарська рослина (в народній медицині).

723. NUPHAR LUTEUM (L.) Smith.—ГЛҀЧКИ ЖОВТІ. Кубышка жёлтая.

Родина Лататтеві (Nymphaeaceae).

Бабка, бабки, блискалка, бовтики, бовток, глечики, жовта маковка, жовті глечики, збанок, збанятник, збанятник жовтий, капелюш, кашка, кувшинка, кувшинчик, кувшинчик жовтий, купавка жовта, латаття жовте, латах, латаше, лілія водна, лопатень, лопатень жовтий, лопаття, лопотун, лопух жовтий, лотаття, лотать, мак водяний, мак водяний жовтий, маківка водяна, мовчиння, момич жовтий; отучця, товстун, товстушка.

Багаторічник, з плаваючим листям. Цвіте у червні—липні. У стоячих і повільно текучих водах. По всій тер. України, на Пд. степової смуги трапляється серед плавневої рослинності.

Декоративна рослина. Лікарська (з коренивища—проти запальний препарат лютенурин; в народній медицині—при шлунково-кишкових запаленнях). Інсектицидна рослина. Дубильна.

724. NYMPHAEA ALBA L.—ЛАТАТТЯ БІЛЕ. Кувшинка белая.

Родина Лататтеві (Nymphaeaceae).

Бабряк, балбатки, бамбулочник, банька, блискалка, бобряк, водяна лелія, глечики білі, гуски, збаночки, збанятник, капелюш, капелюшник, кубушка, кувшинчик, кувшинчик білий, латаття, латаття жіноче, лілія водна, листопруг, ломич, лопатень білий, лопатник, лопаття, лопушки, лопушник водяний, лотать, лотик, мак водяний, маковка, момеч, мо-

мич, одалень, одолень, омич, опрілух, уміч білий.

Водяний багаторічник. Цвіте у червні — серпні. В стоячих і повільно текучих водах. По всій тер. України.

Декоративна рослина. Дубильна. Фарбувальна. Лікарська (в народній медицині — як серцевий засіб та як заспокійливий при підвищеній статевій збудливості; відвар кореневищ — від випадіння волосся).

725. OCIMUM BASILICUM L. — **ВАСИЛЬКИ СПРАВЖНІ.** Базилик камфарний.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Базилик, бусуйок, василечки, васильки городні, васильки душисті, васильки пахучі, васильки церковні, василько, васильник, васильок, васильочок, васильчик, васильчики, гайбуз, гайзуб, кашики.

Однорічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у червні — вересні. Культивують на городах і в садах. Походить з Пд. Азії.

Медонос. Ефіроолійна рослина. Харчова (для виготовлення лікерів Бенедиктин і Шартрез). Лікарська (свіжі листки — в гомеопатії; квітки — як вітрогінний, сечогінний і заспокійливий засіб; плоди при гонорей, дизентерії й хронічному проносі; корінь — при кишкових захворюваннях у дітей).

726. OCIMUM CANUM Sims. — **ВАСИЛЬКИ СІРІ.** Базилик седий.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Однорічник, заввишки 45—60 см. Цвіте у липні — серпні. Культивують на Пд. березі Криму. Походить з тропічної Африки і Пд. Азії.

Ефіроолійна рослина. Харчова

(трава — як овоч). Лікарська (в гомеопатії; при захворюваннях шкіри і нігтів).

727. ODONTITES VULGARIS Moench — **КРАВНИК ПІЗНІЙ.** Зубчатка осення.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Белмет, вічник рожевий, довжник рожевий, звінець, кравник, очанка червона, світилка, белговиц, гентарей, зубна трава, чепчик. Однорічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у липні — жовтні. На луках, схилах, край доріг. Майже по всій Україні, крім Карпат.

Лікарська рослина (в народній медицині — при зубному болю).

728. OENANTHE AQUATICA (L.) Poir. — **ОМЕГ ВОДЯНИЙ.** Омежник водяной.

Родина Зонтичні (Apiaceae). Весей, весь, вех малий, галуха, гірча, кмин водяний, кріп водяний, мокровник, омег, омежник, омежник водяний, пупник, пустирник, пустозел, роздулка, склиз, укріп водяний.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — вересні. На болотах, по берегах річок, озер і на вологих луках. По всій тер. України, в Криму — дуже зрідка.

Лікарська рослина (при захворюваннях дихальних шляхів, бронхіті, бронхіальній астмі, як сечогінний засіб при запаленні сечового міхура, як заспокійливий при болях і накопиченні газів у шлунку і кишечнику).

729. OENOTHERA BIENNIS L. — **ЕНОТЕРА ДВОРІЧНА.** Ос-лінник двулетний.

Родина Онагрові (Onagraceae). Веслин дволітній, веслин люльочник, дівенна, дівина, жовнери, крокос, купино, люлічник, люлочник, люльочник, люльочник дволітній, нічна лучина, ночна свічка, ослова трава, перелет, перелета, рапунцель, солодкий корінь.

Дворічник, заввишки до 1 м.

Цвіте у червні — вересні. На піщаних, рідше глинистих місцях. Звичайно — майже по всій території України. Занесена з Пн. Америки.

Технічна рослина (олія, прядиво). Кормова. Медонос. Лікарська (в гомеопатії — як в'яжучий засіб).

730. OLEA EUROPAEA L. — МАСЛИНА ЄВРОПЕЙСЬКА. Маслина европейская.

Родина Маслинові (Oleaceae). Маслина дика, маслинка, олива, оливина, оливка, оливне дерево, оливник, оливник європейський. Дерево, заввишки 5—12 м. Цвіте у травні — червні. Культивують на Пд. Криму. Походить із сх. Середземномор'я.

Декоративна рослина. Харчова (плоди, прованська олія). Лікарська (листя при гіпертонії, олія — як проносне).

731. ONOBRYCHIS ARENARIA (Kit.) DC. — ЕСПАРЦЕТ ПІЩАНИЙ. Эспарцет песчаный. Родина Бобові (Fabaceae). Горох воронячий, дівойник.

Багаторічник, заввишки 30—70 см. Цвіте у червні — липні. На узліссях, по чагарниках, на сухих луках. Відомий в Зх. Лісостепу.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

732. ONONIS ARVENSIS L. — ВОВЧУГ ПОЛЬОВИЙ. Стальник полевой.

Родина Бобові (Fabaceae). Бичача трава, бояр-зілля, вихляник, вітрове зілля, вовк, вовки, вовчак, вовчак вониючий, вовчижник, вовчик, вовчина, вовчинець, вовчівник, вовчка, вовчуг, вовчуган, вовчужник, вовчук, вовчух, вовчух вониючий, голубій, денісник, дівиця, зелениця, зілля шовкове, кеншинник, козлинник, козлятник вониючий, козлятник, ожик, остудник, плугодержка, стальник, трава бичача, трава вовча, трава волова, хвіст лисій,

хелишник, шелестун, шовкова трава, ягиль, яглиця.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — серпні. На луках і схилах. По всій тер. України, в Карпатах в горах. Фарбувальна рослина. Лікарська (корінь — від геморою, при запаленні простати).

733. ONONIS SPINOSA L. — ВОВЧУГ КОЛЮЧИЙ. Стальник колючий.

Родина Бобові (Fabaceae).

Бичача трава, вовк, вовча трава, вовчак колючий, вовчак тернистий, вовчівник, вовчуг, вовчуган, лисій хвіст, остудник, петрові батого, ягил, яглиця.

Багаторічник, заввишки 30—70 см. Цвіте у червні — серпні. На піщаних берегах річок, схилах. Зрідка — на Поліссі (Волин. обл.: м. Володимир-Волинський, смт Турійськ).

Фарбувальна рослина. Лікарська (проти геморою).

734. ONOPORDUM ACANTHIUM L. — ТАТАРНИК ЗВИЧАЙНИЙ. Татарник обыкновенный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Байдрак чортополох, бодяк, будяк, татарник, чортополох.

Дворічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у червні — серпні. Рудеральний бур'ян. По всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині — як тонізуючий засіб; зовнішньо — для промивань і компресів на гнійні рани, лишай тощо).

735. OPHIOGLOSSUM VULGATUM L. — ВУЖАЧКА ЗВИЧАЙНА. Ужовник обыкновенный.

Родина Вужачкові (Ophioglossaceae).

Без'язичник, погане зілля, тихе зілля, ужачка, язичник, язичник безплідний.

Багаторічна папороть, заввишки 5—10 см. Спороносить у червні — серпні. На вологих лісових

луках, по чагарниках. У Карпатах, на Поліссі, в Лісостепу, зрідка — в Степу, Гірському Криму. Багато місцезнаходжень зникли. Цінний для науки вид. Охороняється.

736. ORCHYS TAURICA (Agg.) Nevski — ОФРИС КРИМСЬКИЙ. Офрис кримський. Родина Орхідні (Orchidaceae). Бровник.

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у квітні — травні. У лісах, між чагарниками, на кам'янистих схилах. Тільки в Гірському та Пд. Криму. Рідкісна рослина. Цінний для науки вид. Охороняється.

737. ORCHIS MASCULA (L.) L.—ЗОЗУЛИНЕЦЬ ЧОЛОВІЧИЙ. Ятрышник мужской.

Родина Орхідні (Orchidaceae). Земляне серце, зів'яльник, зозулька мужеська, зозулька чоловіча, зузулинець голий, любі-мене-непокинь, любка, мудятник, попові яйця, твердостій, чоловічий зозулинець.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у квітні — травні. По чагарниках, на лісових галявинах. У Карпатах, Правобережному Лісостепу (зх. частина), Гірському та Пд. Криму. Трапляється тепер не дуже часто. Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (стимулюючий засіб).

738. ORCHIS MILITARIS L.—ЗОЗУЛИНЕЦЬ ШОЛОМОНОВСКИЙ. Ятрышник шлемоносный.

Родина Орхідні (Orchidaceae). Зазулинець, зазулинні сльози, зозулинець, зозулинні черевички, зозулька, любка, півник болотний, пітушок болотний, прямик, слізки зозульчині, слочок.

Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у квітні — червні. На вогких луках, лісових галявинах, узліссях, по чагарниках. У Карпатах і Прикарпатті — звичайно, на Правобережному Поліссі, в Лісостепу — спорадич-

но, в Степу — дуже рідко, в Гірському Криму — зрідка.

Декоративна рослина. Медонос. Потребує охорони, як і всі орхідні.

739. ORCHIS MORIO L.—ЗОЗУЛИНЕЦЬ САЛЕПОВИЙ. Ятрышник салеповый.

Родина Орхідні (Orchidaceae). Дремлик, зазулинець, зазулинець вузьколистий, зазулячі чобітки, зазулька, зезульки, зеюльки, земляне серце, зміїна трава, зозулинні сльози, зозульки, зозульняк, кукушниця жіноча, любі мене, любка, мокруха, ряст зозулин, салеп, яд, яр.

Багаторічник, заввишки 20—30 см. Цвіте у травні — червні. На сухих луках, в гірських улоговинах, по чагарниках. Рідко — в Карпатах. Розточчі-Опіллі, на Поліссі (пд. частина), в Лісостепу, Степу (околиці міст Дніпропетровська та Запоріжжя), в Криму (околиці міста Феодосії і Старого Криму, а також Керченський п-ів) і в горах Криму. Тепер трапляється рідше.

Декоративна рослина. Медонос. Потребує охорони.

740. ORCHIS PALUSTRIS Jacq.—ЗОЗУЛИНЕЦЬ БОЛОТНИЙ. Ятрышник болотный. Родина Орхідні (Orchidaceae). Зазульняк, зозульняк, зузюльняк, султанички красні.

Багаторічник, заввишки 18—80 см. Цвіте у травні — червні. На вогких і солонцюватих луках, болотах та в гірських улоговинах. На Закарпатті в Лісостепу (частіше на Правобережжі) та Степу (зрідка), в Гірському Криму. Декоративна рослина. Медонос. Потребує охорони.

741. ORCHIS PURPUREA Huds.—ЗОЗУЛИНЕЦЬ ПУРПУРОВИЙ. Ятрышник пурпурный.

Родина Орхідні (Orchidaceae). Любка, любжа.

Багаторічник, заввишки 30—

80 см. Цвіте у квітні — червні. У лісах, на галявинах, узліссях, переважно на вапняному ґрунті. В пд.-сх. частині Прикарпаття, Розточчі-Опіллі, Лісостепу (західна частина), в Гірському Криму.

Декоративна рослина. Медонос. Потребує охорони.

742. ORIGANUM VULGARE L. — МАТЕРИНКА ЗВИЧАЙНА. Душица обыкновенная.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Блошниця, духовий цвіт, душинка, душиця, душиця, зіновка, крушельниця, лебеда, лебіка, лебюдка, ліновка, майран, маринка, маришка, материнка, материнка звичайна, материнка лебідка, материнка пахуча, материска, материска звичайна, мацердушка, мокрина, нушиця, синявка, цвіт духовий, чабрик польовий, чистик.

Багаторічник, заввишки 30—90 см. Цвіте у червні — вересні. На узліссях, галявинах, почагарниках, на схилах. Майже по всій тер. України. Часто.

Ефіронос. Медонос. Харчова рослина (для гірких настоек). Лікарська (при атонії кишечника, для збудження апетиту й поліпшення травлення; ефірна олія — ароматичний, стимулюючий і зміцнювальний засіб; діє антибактеріально). Інсектицидна (у вулики — репелент для молі й мурашок).

743. ORNITHOGALUM UMBELLATUM L. — РЯСТКА ЗОНТИЧНА. Птицемлечник зонтичний.

Родина Лілійні (Liliaceae). Брандуши білі, брандушки, брандушки білі, брандушка, пиренька, пшеничка, рястка біла, слизняк. Багаторічник, заввишки 10—15 см. Цвіте у травні. В лісах, на лісових луках, схилах. На Закарпатті, в Розточчі-Опіллі, в сх. частині Лісостепу і Степу (Одес. обл.).

Декоративна рослина. Медонос.

Лікарська (в народній медицині).

744. ORNITHOPUS SATIVUS Brot. — СЕРАДЕЛА ПОСІВНА. Сераделла посевная.

Родина Бобові (Fabaceae).

Когтистий клевер, пташинець, сераделя, сераделя сійна, серадель, піщана конюшина.

Однорічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні — червні. Культивують, зрідка дичавіє. Походить з Середземномор'я.

Цінна кормова рослина. Зелене добриво.

745. OROBANCHE RAMOSA L. — ВОВЧОК ГІЛЛЯСТИЙ. ЗАРАЗИХА ГІЛЛЯСТА. Заразиха ветвистая.

Родина Вовчкові (Orobanchaceae).

Вовчець, вовчок, заповонь хрещата, зараза, заразиха, коніпник, товстиля, товстуха, товстуха.

Однорічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у липні — серпні. Паразитє на культурних (на коренях тютюну, помідорів, соняшника та ін.) та диких рослинах (нетребі, кропиві та ін.); по всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині). Харчова (молоді пагони).

746. OXALIS ACETOSELLA L. — КВАСЕНИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Кислиця обыкновенная.

Родина Квасеницеві (Oxalidaceae).

Журавльов шавель, зайцова капуста, заяча капуста, заячий квас, заячий квасок, заячий шавель, заячий шавух, капуста дика, квасениця звичайна, квасніца, кваснічка, квасовина, кислець звичайний, кислиць, кіслица, шавелек, шавель, шавух.

Багаторічник, заввишки 5—10 см. Цвіте у травні — червні. У тінистих, вогких, переважно хвойних лісах, по чагарниках. Звичайно — у всіх лісових райо-

нах та в зх. частині Правобережного Лісостепу (на Сх. до околиць Києва та м. Щорса Черніг. обл.).

Харчова рослина (в борщі, салати). Лікарська (при скорбуті, болях у жовчному міхурі, при ахілії і низькій кислотності шлунку, при атеросклерозі, надмірних менструаціях та крововиливах).

747. OXYCOCCUS PALUSTRIS Pers. — **ЖУРАВЛИНА БОЛОТНА**. Клюква болотная.

Родина Вересові (Ericaceae).

Вічнозелений сланкий чагарничок, заввишки 15—60 см. Цвіте у травні — червні. На сфагнових болотах, у горах до 1800 м над рівнем моря. На Зх. Поліссі (переважно), зрідка в Карпатах, на Прикарпатті, в Розточчі-Опіллі, на Правобережному і Лівобережному Поліссі та у пн.-сх. частині Лівобережного Лісостепу. Харчова рослина. Лікарська (напої — при лихоманці, гіпо- і авітамінозах).

748. OXYTROPIS PILOSA (L.) DC. — **ГОСТРОКІЛЬНИК ВОЛОСИСТИЙ**. Остролодочник волосистий.

Родина Бобові (Fabaceae). Горобинець, горох волосистий, острокільний, остролодник, остролодник мохнатий, перелет, перелет соколиний.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у травні — липні. У степах, на сухих схилах, відслоненнях. У Степу та пд. частині Лісостепу і в Криму.

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині вживається при нервових та жіночих захворюваннях).

Р

749. PADELLUS MAHALEB (L.) Vass. — **ВИШНЯ МАГАЛЄВСЬКА, ВИШНЯ АНТИПКА**. Ви-

шня чернильная, антипка, кучина.

Родина Розові (Rosaceae).

Антипка, вишня душиста, вишня турецька, куг, кугина, кучина, слива антипка, слива святої Лукиї.

Чагарник або невелике деревце, заввишки 4—7 м. Цвіте у травні — червні. У лісах, на кам'янистих схилах. В Лісостепу (на Зх. Поділлі на межі з Молдовою), в Криму (в горах). Культивують у садах і парках.

Плодова рослина. Декоративна. Фарбувальна. Лікарська (в народній медицині).

750. PADUS AVIUM Mill. — **ЧЕРЕМХА ЗВИЧАЙНА**. Черемуха обыкновенная.

Родина Розові (Rosaceae).

Борошник, голотуха, калакалюша, колоколюша, коцірба, коцірбина, коцюрба, кочурба, кочурбина, маївка, очеремха, слива черемха, черемуха, черемха, черемшина, череша, черімха, черімха звичайна.

Деревице або дерево, заввишки 2—10 м. Цвіте у квітні — травні. В лісах, по чагарниках на вологих місцях. На більшій частині тер. України, крім Степу і Криму. Розводять.

Декоративна рослина. Медонос. Фітонцидна. Лікарська (плоди — як в'яжучий засіб; кора — сечогінний, потогінний та протигарячковий засіб, горілчана настойка — при радикуліті; відвар листя — при шлункових захворюваннях; квітки — до чаю і при хворобах очей, а настояні на гасі — при ревматизмі).

751. PAEONIA TENUIFOLIA L. — **ПІВОНІЯ ВУЗЬКОЛИСТА, ВОРОНЕЦЬ**. Пион узколистный. Родина Півонієві (Paeoniaceae). Варенець, воронець, півонія степна, півонія степова.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у червні — травні. На степових схилах, узліссях. На

30 см. Цвіте у травні. В тіннистих лісах. У Карпатах, на Поліссі, в Лісостепу.

Декоративна рослина. Отруйна. Фарбувальна. Лікарська (сильний блювотний засіб при отруєннях; при туберкульозі; для збудження апетиту і посилення перистальтики кишок; ягоди — від грижі, чиряків. Вимагає великої обережності! У ветеринарії відвар ягід застосовують при яшурі).

758. PARNASSIA PALUSTRIS L. — БІЛОЗІР БОЛОТНИЙ. Белозор болотний.

Родина Білозорові (Parnassiaceae).

Білозір, білозор, білозор болотяний, борець, гадай-зілля, маточник, маточник білий, мудник, мудник болотяний, поединок білозор, пріврот.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у липні — серпні. На вогих луках, по болотах. Звичайно — на Поліссі, рідше — в Лісостепу, в Карпатах заходить в альпійський пояс. В останнє десятиріччя трапляється все рідше.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (при неврозах серця, кровохарканні, кровотечах; при гастритах тощо).

759. PARONYCHIA CERNA-LOTES (Vieb) Bess. — ЗАГНІТНИК ГОЛОВЧАСТИЙ. ПАРОНІХІЯ ГОЛОВЧАСТА. Приготований 'головчатый.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Загнітник головчатий.

Багаторічник, заввишки 5—10 см. Цвіте у травні — червні. На кам'янистих, особливо вапнякових відслоненнях. На Пд. Степу тільки по р. Дністру, заходить у Лісостеп, в Криму.

Досить рідкісна рослина. Потребує охорони.

760. PASTINACA SATIVA L. — ПАСТЕРНАК ПОСІВНИЙ. Пастернак посевной.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Грицик, гричак, лопуцька, пастернак, пастирник, пастирник городний, постернак, постирнак, пустернак, пустернак городний, пусторнак.

Дворічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — липні. Як бур'ян на відкритих місцях. По всій тер. України, крім Карпат. Культивують.

Харчова рослина (корені). Кормова. Медонос. Лікарська (корені — як сечогінний засіб; препарат пастинацин — при гіпертонії і атеросклерозі). Отруйна (сік рослини, потрапивши на шкіру, спричинює на сонці дерматити).

761. PEDICULARIS KAUFMANNII Pinzg. — ШОЛУДИВНИК КАУФМАНА. Мытник Кауфмана, мытник степной.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Вишва трава, вишивця, галаган, гнидиця, горшник, молотна трава, терлиц, терлиць, цицак, шолудивник.

Багаторічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у червні — липні. На луках, лісових галявинах, степах і на узліссях. Звичайно — в Лісостепу і на Пн. Степу, зрідка — на Поліссі.

Отруйна рослина. Лікарська (в народній медицині — діуретичний засіб).

762. PEDICULARIS PALUSTRIS L. — ШОЛУДИВНИК БОЛОТНИЙ. Мытник болотный. Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Воверки, морковник болотний, слиз болотний, твардяк, увередник.

Одно- або дворічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у червні — липні. На луках, болотах і торфовищах. В Опіллі — зрідка, на Поліссі і в Лісостепу — звичайно (пд. місцезнаходження: околиці міст Львова, Волочиська, Хмельницького, Чигирини, Полтави, Вовчанська).

Декоративна рослина. Отруйна. Лікарська (в гомеопатії — як сечогінний засіб, кровоспинний при маткових кровотечах; зовнішньо — від гнид і вошей).

763. PEDICULARIS SCEPTRUM — CAROLINUM L. — ШОЛУДІВНИК КОРОЛІВСЬКИЙ. Митник царський скипетр.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Слиз бунчук.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у липні — серпні. На болотистих місцях, по вологих луках. На Поліссі і в Лісостепу росте розсіяно, на Прикарпатті — зрідка.

Отруйна рослина. Декоративна. Лікарська (в народній медицині Полісся — як кровоспинний засіб).

764. PEGANUM HARMALA L. — ГАРМАЛА ЗВИЧАЙНА. Гармала.

Родина Гармалові (Peganaceae). Ребрик, ребрик собачий, рута дика, собакарня, собаче зілля.

Багаторічник, заввишки 20—70 см. Цвіте у травні — липні. На степах, толоках, забур'янених місцях. У Степу (в Присивашші) і в Криму — звичайно.

Фарбувальна рослина. Отруйна. Лікарська (препарат гармін — при нервових захворюваннях).

765. PERILLA FRUTESCENS (L.) Britt. — ПЕРИЛА ВАСИЛЬКОВИДНА, ПЕРИЛА ЧАГАРНИКОВА, СУДЗА. Перилла базиликова.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Однорічник, заввишки 60—100 см. Цвіте у липні — серпні. Запроваджують у культуру в Лісостепу і в Степу. Походить з Пд.-Сх. Азії.

Ефіроолійна рослина. Пряна. **766. PERILLA NANKINENSIS (Lour.) Decne — ПЕРИЛА НАНКІНСЬКА.** Перилла нанкінська.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae).

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у липні — серпні. Культивують у садах і парках. Походить з Пд.-Сх. Азії.

Декоративна рослина.

767. PERIPLOCA GRAECA L. — ОБВІЙНИК ГРЕЦЬКИЙ. Обвойник греческий.

Родина Ластівневі (Asclepiadaceae).

Дерев'яниста ліана, завдовжки 4—12 м. Цвіте у травні — червні. По чагарниках, на вологих прибережних місцях. Зрідка — в Одес. обл. (м. Вилкове), в Пд. Криму (околиці м. Ялти). Культивують до широти м. Києва.

Декоративна рослина. Отруйна. Лікарська (серцевий засіб: містить глікозид периплоцин, подібний до строфантину). Рідкісна.

768. PERSICA VULGARIS Mill. — ПЕРСИК ЗВИЧАЙНИЙ. Персик обыкновенный.

Родина Розові (Rosaceae).

Боросква, бресква, брескиня, брескиня звичайна, бросква, броскви́на, броскви́ня, брослива, брослина, брусвина, брукви́ня, брукви́ня, музеля, персик, смокви́ня.

Чагарник, заввишки 3—6 м. Цвіте у квітні — травні. Розводять майже по всій тер. України. Походить з Серед. Азії.

Цінна плодова рослина. Медонос. Декоративна.

769. PETASITES HYBRIDUS (L.) Gaertn., Mey. et Scherb. — КРЕМЕНА ГІБРИДНА. Подбел гибри́дный, белокопы́тник гибри́дный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Білокопитник, двоєлистник, клубочник, кремена, кремена звичайна, кремена лікарська, кремени́на, кремени́ця, лопух водяний, лопуха, лопушник, маточник, матошник, мачуха, мачушник, підбіл, підбіль, повітренниця, ранник, цар-зілля, цар-трава, шапочник, шапошник.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у квітні — травні.

На вологих місцях, по берегах річок. На Поліссі і в Лісостепу — не рідко; в Карпатах і в Гірсько-м Криму росте розсіяно.

Медонос. Декоративна рослина. Лікарська (листя й корені в гомеопатії — як потогінний і відхаркувальний засіб; кореневища — як спазмолітичний засіб). Кормова.

770. PETASITES SPURIUS (Retz.) Reichenb. — КРЕМЕНА НЕСПРАВЖНЯ. Подбел. ложний, белокопытник ложный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Білокопытник, кремена волохата, лопух піщаний, підбіл.

Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у квітні — травні. На піщаних берегах річок. На Поліссі — зрідка; в Лісостепу і Степу — звичайно.

Медонос. Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині — як і попередній вид — кремена гібридна).

771. PETROSELINUM CRISPUM (Mill.) A. W. Hill — ПЕТРУШКА КУЧЕРЯВА, ПЕТРУШКА ГОРОДНЯ. Петрушка огородная.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Патранжай, петрушка, петрушка звичайна, петрушка проста, петрушка, пітрушка.

Одно- або дворічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — липні. Розводять у городах і на полях. Походить з Середземномор'я.

Пряна рослина. Лікарська (діуретичний, спазмолітичний і вітрогінний засіб, збуджує апетит, секретію шлунка, поліпшує травлення, при хворобах жовчного й сечового міхура, при запаленні простати, кольках у животі і при затримці менструацій).

772. PETUNIA HYBRIDA Hort. — ПЕТУНІЯ ГІБРИДНА. Петунія гібридна.

Родина Пасльонові (Solana-ceae).

Петунії, пітунія.

Однорічник, заввишки 40—60 см. Цвіте у червні — жовтні. Культивують по всій тер. України. Гібрид від двох південноамериканських видів.

Декоративна рослина.

773. PEUCEDANUM ALSATICUM L., PEUCEDANUM LUBIMENCOANUM Kotov. — СМОВДЬ МЕРЗЛЯКУВАТА. СМОВДЬ ЛЮБИМЕНКА. Горичник зябкий, горичник Любименко.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Кукотина, свинний хвіст, смовд степова.

Багаторічник, заввишки 60—120 см. Цвіте у червні — серпні. На узліссях дубових лісів, по чагарниках, на схилах. На Поліссі (Пд.), у Лісостепу і в Степу (крім крайнього Пд.), в Криму (пн. гірські схили).

Лікарська рослина (в народній медицині).

774. PEUCEDANUM OREOSOLINUM (L.) Moench — СМОВДЬ ГІРСЬКА. Горичник горний.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Гіркан скальний, заяча рутка, мовдь, морква гадюча, морква лісова, поперечник, прорізна трава, пуки, свинушник, смовд, сузик, узик.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — липні. На пісках, у соснових лісах. На Поліссі і в Лісостепу — звичайно, а в окремих місцях — багато, зрідка трапляється в Лівобережному Степу на других терасах річок.

Харчова рослина (молоді стебла, листки). Лікарська (при вітиліго, як відхаркувальний засіб).

775. PEUCEDANUM RUTHENICUM Bieb. — СМОВДЬ РУСЬКА. Горичник руский.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Багаторічник, заввишки 60—120 см. Цвіте у червні — липні. На степах, схилах і на солонцях. В Лісостепу і Степу, на Пд. —

зрідка (Херсон. обл., заповідник Асканія-Нова).

Харчова рослина. Лікарська (як безбездіяльний і відхаркувальний засіб).

776. PHACELIA TANACETIFOLIA Benth. — **ФАЦЕЛІЯ ПИЖМОЛИСТА.** Фацелия пижмолистная.

Родина Водолісті (Hydrophyllaceae).

Фацелия медоносна.

Однорічник, заввишки 20—70 см.

Цвіте у травні — жовтні. Культивують, іноді дичавіє. Походить з Пн. Америки.

Цінний медонос. Лікарська рослина (виявляє антибактеріальну дію).

777. PHASEOLUS COCCINEUS L. — **КВАСОЛЯ ВОГНЯНО-ЧЕРВОНА, КОРОЛІВ ЦВІТ.** Фасоль огненно-красная, огненные бобы.

Родина Бобові (Fabaceae).

Квасоля червона, королівий цвіт, королів цвіт, королянка, красний цвіт, красоля, фасоля королянка, фасоля червона, ясьок.

Однорічна витка ліана, завдовжки 1—3 м. Цвіте у червні — серпні. Культивують по всій тер. України. Походить з Мексики, Гватемали, Колумбії.

Декоративна рослина.

778. PHASEOLUS VULGARIS L. — **КВАСОЛЯ ЗВИЧАЙНА.** Фасоль обыкновенная.

Родина Бобові (Fabaceae).

Баба, бабоха, балабан, балазала, бацан, бецай, бомба, бувалячка, бугаї, бумбання, вельбіг, волоцюга, карганка, квасоля, квасуля, кобилиця, кобилюха, кукурудзянка, татарка, турецький біб, фасоля, фасоля звичайна, фасоль, фасуля, фізола, фізоля, хвасоля, ясько.

Однорічник, завдовжки 1—3 м. Цвіте у червні — серпні. Культивують по всій території України. Походить з Південної Америки. Харчова рослина. Медонос. Лі-

карська (лушпиння — при діабеті, діуретичний засіб).

779. PHILADELPHUS LATIFOLIUS Schrad. ex DC. — **САДОВИЙ ЖАСМИН ШИРОКОЛИСТИЙ.** Чубушник широколистний.

Родина Гортензіїв (Hydrangeaceae).

Жасмин, ясмин.

Чагарник, заввишки 1—3 м. Цвіте у червні — липні. Культивують у садах і парках. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Медонос.

780. PHLEUM PRATENSE L. — **ТИМОФІЇВКА ЛУЧНА.** Тимофеевка луговая.

Родина Злакові (Poaceae).

Аржанець, бір, бранка, бріянка, житниця, матювка, мишак, мотка, муший, мушка житня, мушка посівна, пирій, ржанець, рженець, рожанець, сивуха, сіянець, тимка, тимотейка, тимоток, тимофеївка, тимофейка, тимофіївка, тимофійка, тоща, трава святого Тимотея, травка сіянка, троща. Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — серпні. На заплавах, луках і лісових галявинах. Зрідка — по всій тер. України, крім пд. районів Степу. Найкращий кормовий злак.

781. PHLOMIS PUNGENS Willd. — **ЗАЛІЗНЯК КОЛЮЧИЙ.** Зопник колючий.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Желізняк, залізняк, залізняк козацький, перекопиполе, чистець. Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — липні. На степових місцях, кам'янистих відслоненнях. У Лісостепу (пд. частина) і в Степу.

Харчова рослина (корені). Лікарська (при туберкульозі).

782. PHLOMIS TUBEROSA L. — **ЗАЛІЗНЯК БУЛЬБИСТИЙ.**

Зопник клубненосний.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Бабка, бабка свиняча, глуха кропива, залізняк бульбистий, занник, зап, запник, зап'я трава,

заяча трава, медовик, медовка, медовник, нечуй-вітер, полонка, полонка бульбиста, Христов пашошок, чужоварник.

Багаторічник, заввишки 35—100 см. Цвіте у червні — липні. На лісових галявинах, узліссях, степових схилах. На більшій частині тер. України, крім гірських районів та Пн. Полісся.

Харчова рослина (бульби у вареному й сирому вигляді). Вітамінна. Декоративна. Лікарська (при захворюваннях травного тракту, бронхіті, жовтусі, пневмонії, туберкульозі легень, лихоманці, кривавому проносі, грижі, гінекологічних захворюваннях, гнійних ранах — і тільки в народній медицині). Медонос.

783. PHLOX PANICULATA L. — ФЛОКС ВОЛОТИСТИЙ. Флокс метельчатий.

Родина Синюхові (Polemoniaceae).

Світлик волотистий.

Багаторічник, заввишки 60—120 см. Цвіте у вересні — вересні. Культивують у садах і парках по всій тер. України. Походить з Пн. Америки.

Культивується як декоративна рослина. Медонос.

784. PHRAGMITES AUSTRALIS (Cav.) Trin. ex Steud. — ОЦЕРЕТ ЗВИЧАЙНИЙ. Тростник обыкновенный.

Родина Злакові (Poaceae).

Виш, вишай, камиш, канка, комиш, куга, кунія, очерет, очеретина, саршина, саш, саш надовий, сашина, сашник, спичак, терстина, тирстина, тріст, троск, тросник, тростина, тростина звичайна, тростинник, тростник, тростовник, трость, троша, трустина, шалина, шаш.

Багаторічник, заввишки 80—400 см. Цвіте у липні — вересні. У плавнях, по берегах річок, озер і на болотах. По всій тер. України.

Технічна рослина (виготовляють

будматеріали, папір тощо). Кормова (молоді стебла).

Вітамінна (в молодих пагонах — 3000 — 5000 мг / л вітаміну С).

785. PHYLLITIS SCOLOPENDRIUM (L.) Neum. — ЛИСТОВИК СКОЛОПЕНДРОВИЙ. Листовик сколопендровий.

Родина Аспленійові (Aspleniaceae).

Трава оленячого язика, турій, турья, цар-зілля, язичниця, язичниця звичайна, язичниця лікарська.

Багаторічна папороть, заввишки 30—80 см. Спороносить у липні — вересні. По затінених кам'янистих місцях. У Карпатах, Розточчі-Опіллі, на Поліссі (м. Житомир), у Зх. Лісостепу і Криму.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині — як пом'якшувальний при кашлі, сечогінний, жовчогінний засіб; відварені листки — на рани).

786. PHYSALIS ALKEKENGII L. — МАРУНКА, ФІЗАЛІС ЗВИЧАЙНИЙ. Песья вишня обыкновенная.

Родина Пасльонові (Solanaceae).

Бабоштан, жидівська вишня, жидівська груша, жидівські ягоди, міхунка, міхурка, міхурниця, міхурниця звичайна, мохнуки, мохнушки, мохунка, мохунки, мохурка, мошнухи, мухурка, піхурниця, пухлатика, пухируха, пухируха властива, пухируха звичайна, сердечник.

Дворічник і багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — липні. В лісах, по чагарниках. Розсіяно росте майже по всій тер. України (на Поліссі — зрідка).

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині — як сечогінний і заспокійливий засіб при каменях в жовчному й сечовому міхурах, при гнійному запаленні сечовивідних органів, при подагрі

і суглобовому ревматизмі, болях у шлунку й животі, проти гемо-рою. В народній ветеринарії пло-ди вживають проти хвороб горла у свиней).

787. PHYTOLACCA AMERICANA L.—ЛАКОНОС АМЕ-РИКАНСЬКИЙ. Лаконос аме-риканський.

Родина Лаконосові (Phytolacca-seae).

Алькімрис, багірина, багірина звичайна.

Багаторічник, заввишки 1—3 м. Цвіте у червні — серпні. Подеку-ди культивують, іноді дичавіє і трапляється на засмічених міс-цях. Походить з Пн. Америки.

Технічна рослина (плоди вико-ристовують для забарвлення вин). Отруйна для тварин (вели-кої рогатої худоби, свиней і овець). Лікарська (корені вико-ристовують для приготування препаратів акофіт, ангіноль і ме-рифіт; корені також використовую-ють як блювотний і проносний засіб, в гомеопатії — для ліку-вання ревматизму, ангіни тощо).

788. PICEA ABIES (L.) Karst.—ЯЛИНА ЄВРОПЕЙ-СЬКА, СМЕРЕКА. Ель євро-пейская.

Родина Соснові (Pinaceae).

Гаджура, гаджучка, гачуга, іл, йолка, свирка, смerek, смерека, смерека стрімка, смерече, смере-чина, смирека, сквірк, сквірок, сьвірка, сьвіркове дерево, цвірок, шмерека, ялина, ялиця, ялиця звичайна.

Дерево, заввишки 25—40 м. Мік-ростробіли з'являються у трав-ні — червні. В лісах. У Карпа-тах, рідше — на Прикарпатті; острівні місцезнаходження в Роз-точчі, Зх. і Волинському Лісосте-пу, на Зх. Поліссі; дуже зрід-ка — на Житомирському Поліссі в Овруцькому р-ні (околиці сіл Червоносілька та Ігнатпіль), а та-кож на Чернігівському Поліссі: с. Олешня (Корюківського р-ну); с. Єліне Щорського р-ну;

с. Баранівка Семенівського р-ну. Широко культивується.

Декоративна рослина. Одержу-ють цінну деревину. Технічна. Дубильна. Медонос. Ефіроолій-на. Вітамінна. Кормова. Лікарсь-ка (бруньки — при мікроінфарк-тах, міо- і ревмокардитах, тубер-кульозі легень; мазь із живиці з салом і воском — при фурунку-лах та всяких наривах).

789. PICRIS HIERACIODES L.—ГІРКУША СИНЯКОПО-ДІБНА. Горлюха ястребинко-видная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Гірчак, гірчак звичайний, змієв-ка, гіркош корсатковатий.

Дворічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — жовтні. Бур'ян на полях, сухих засміче-них місцях, по чагарниках, на схилах. По всій тер. Украї-ни — звичайно.

Харчова рослина. Медонос. Лі-карська (в народній медицині).

790. PIMPINELLA ANISUM L., ANISUM VULGARE Gaerth.—АНИС ЗВИЧАЙНИЙ. Анис обыкновенный.

Родина Зонтичні (Apiaceae).

Аниж, анис, бедрінець, бедрінець ганиж, бодян, ганиж, ганиш, га-нус, гануш, ониж.

Однорічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у червні — липні. Розводять, інколи дичавіє.

Ефіроолійна рослина. Лікарська (плоди — як сечогінний, спазмо-літичний, молокогінний, вітрогін-ний, секретолітичний, болетаму-вальний засіб, а також при запаленні органів дихання, при каш-лі, втраті голосу, астмі тощо).

791. PIMPINELLA MAJOR (L.) Huds.—БЕДРИНЕЦЬ ВЕЛИ-КИЙ. Бедренець большой.

Родина Зонтичні (Apiaceae).

Бедринець, бедринець великий, бедренець великий.

Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у липні — вересні. По чагарниках, на лісових галя-винах та луках. У Карпатах, в

лісових і лісостепових правобережних районах.

Лікарська рослина (корені — в гомеопатії).

792. PIMPINELLA SAXIFRAGA L. — БЕДРИНЕЦЬ ЛОМИ-КАМЕНЕВИЙ. Бедренець камеломковий.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Бедренець, бедренець, бедренець каменистий, бедрець, бедринець, бедринець бедрич, бедрич, бездринець, бердінець, беридерець, бидринець, брібчаєсте зіллячко, галацицька, галацуцька, ганус кульшастий, дрібчаєсте зілле, дрібчаєсте зіллячко, єдранець, козел, козлики, педринець, ядринець.

Багаторічник, заввишки 25—60 см. Цвіте у червні — серпні. На сухих луках, схилах, по чагарниках і на галявинах. По всій тер. України.

Кормова рослина. Харчова. Лікарська (при кровотечах з носа і при головному болі, як шлунковий засіб).

793. PINGICULA VULGARIS L. — ТОВСТЯНКА ЗВИЧАЙНА. Жирянка обыкновенная.

Родина Пухирникові (Lentibulariaceae).

Товстуха звичайна, товстянка. Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — серпні. На мохових болотах та болотистих луках. У Карпатах, на Прикарпатті, в Розточчі-Опіллі (м. Кременець), на Зх. Поліссі, в Лісостепу (Поділля — смт Летичів).

Рідкісний зникаючий вид. Охороняється.

794. PINUS SYLVESTRIS L. — СОСНА ЗВИЧАЙНА. Сосна обыкновенная.

Родина Соснові (Pinaceae).

Ладина, лутиця, смерека, сосна, хвоя.

Дерево, заввишки 30—40 м. Мікростробіли («цвіт») з'являються у травні. В лісах, часто соснових або мішаних, переважно з дубом.

На Поліссі і в пн. частині Лісостепу; в пд. частині Лісостепу і пн. частині Степу на піщаних терасах річок Тясмину, Росі, Псла, Ворскли, Сіверського Дінця, Осколу, Айдару, Красної, Самари.

Дає цінну деревину. Технічна рослина. Ефіроолійна. Фарбувальна. Фітонцидна. Вітамінна. Декоративна. Лікарська (бруньки — як сечогінний, відкашлювальний і дезинфікуючий засіб при хворобах верхніх дихальних шляхів, для ванн; живиця — у пдастирах; активоване вугілля — від газів у шлунку й кишечнику; в народній медицині — бруньки при рахіті й золотусі, хвоя — для ванн при подагрі та ррахіті). Фіто-меліоративна рослина.

795. PISUM ARVENSE L. — ГОРОХ ПОЛЬОВИЙ. Горох обыкновенный.

Родина Бобові (Fabaceae).

Брань, бубен, пелюшка. Однорічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — липні. Культивують на піщаних ґрунтах; іноді дичавіє.

Кормова рослина.

796. PISUM SATIVUM L. — ГОРОХ ПОСІВНИЙ. Горох посевной.

Родина Бобові (Fabaceae).

Бубен, горох, горох городний, горох городяний, горох звичайний, горох круглий, горох сійний, орох.

Однорічник, заввишки 60—120 см. Цвіте у червні — липні. Широко культивують. Походить з Пд. Європи.

Харчова рослина. Кормова.

797. PLANTAGO LANCEOLATA L. — ПОДОРОЖНИК ЛАНЦЕТОЛИСТИЙ. Подорожник, ланцетолистний.

Родина Подорожникові (Plantaginaceae).

Бабка ланцетовата, вишилїник, гойник, гойове листя, дорожник, козлики, лапка, острець, подорожник, подорожник ланцетува-

тий, подорожник малий, попутник, поранник, порізник, потегач, райник, ранник, собачі язички, собачі язички, стягач, ушник, язички, язичники, язичок.

Багаторічник, заввишки 10—50 см. Цвіте у квітні — вересні. На степах, луках, схилах. По всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (як пом'якшувальний засіб при кашлі, шлункових та кишкових розладах, при виразці шлунка; зовнішньою листя — ранозагоювальний; насіння — слабкий проносний засіб).

798. PLANTAGO MAJOR L. — ПОДОРОЖНИК ВЕЛИКИЙ. Подорожник большой.

Родина Подорожникові (Plantaginaceae).

Бабка, бабка більша, бабки, базки, базочки, базьки, базьочки, блошник, буквиця, дорожник, напутник, парник, подоріжник, подорожник, подорожник жиловий, попутник, поранник, порізник, придорожник, припутник, ранник, семижильник, трипутень, трипутник.

Дворічник чи багаторічник, заввишки 10—60 см. Цвіте у червні — вересні. Бур'ян на засмічених місцях. Звичайно — по всій тер. України.

Кормова рослина. Лікарська (як і попередній вид — подорожник ланцетолістий).

799. PLANTAGO MAXIMA Juss. ex Jacq. — ПОДОРОЖНИК НАЙБІЛЬШИЙ. Подорожник наибольший.

Родина Подорожникові (Plantaginaceae).

Бабка висока.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — липні. На солончакових луках. На Пд. Лісостепу, в Лівобережному Степу і зрідка — в Правобережному Степу (с. Новопетрівка Снігурівського р-ну Миколаївської області).

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

800. PLANTAGO MEDIA L. — ПОДОРОЖНИК СЕРЕДНІЙ. Подорожник средний.

Родина Подорожникові (Plantaginaceae).

Бабка, бабка космата, бабка середня, битки, брички, витягач, дорожник, дротянки, затагач, петрові батоги, подоріжник лісовий, подорожник, попутник, припутник, трипутник, швиговка польова, язичок вузовий.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у травні — серпні. На сухих луках, степових схилах. По всій тер. України.

Лікарська рослина (збуджує апетит, підвищує працездатність, збільшує вміст гемоглобіну в крові, виявляє позитивну дію при виразці шлунка і дванадцятипалої кишки; сік з листя — при ушкодженні роговиці очей; зовнішньою листя — при синяках від удару, порізах, нарівах тощо).

801. PLANTAGO SCABRA Moench — ПОДОРОЖНИК ПИЩАНИЙ, ПОДОРОЖНИК ШОРСТКИЙ. Подорожник шереховатий.

Родина Подорожникові (Plantaginaceae).

Бабка піскова, бабка трава, блошне сім'я, головки, проклята трава, припутник, товстуля, товстуха, товстушка, трипутник, хмелик.

Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у червні — вересні. На сухих піщаних місцях. На Поліссі, в лісостепових і степових районах — звичайно, в Сх. Криму — в приморських районах.

Технічна рослина (слиз насіння — в текстильному й фарбному виробництві). Кормова. Лікарська (насіння — як обволікаючий і проносний засіб при атонії, місцевих запаленнях кишечника, хронічних колітах; в народній медицині — від болю у шлунку, при хворобах серця, як легкий жа-

рознижувальний; зовнішньо — при запаленні очей, грудних сосків, при венеричних хворобах).

802. PLATANThERA BIFOLIA (L.) Rich. — ЛЮБКА ДВОЛИСТА. Любка двулистная.

Родина Орхідні (Orchidaceae). Дівоча, зазулині сльози, кукушкіни сльози, любка, любка біла, парлист, сторчець смольний, твердостій, твердостуй, широт парлист.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у червні — липні. В лісах. Майже по всій тер. України. В Степу — дуже зрідка (Харків. обл., м. Куп'янськ, смт Дворічна; Луган. обл., м. Кремінна; Дніпроп. обл.: Новомосковський р-н, по р. Самарі, околиці м. Дніпропетровська по р. Ігрені; околиці м. Миколаєва, в гайках по р. Бугу), в Гірському Криму.

Рідкісна рослина. Охороняється. Медонос. Декоративна. Лікарська.

803. PLATANThERA CHLORANTHA (Cust.) Reichenb. — ЛЮБКА ЗЕЛЕНОЦВІТА. Любка зелёноцветковая.

Родина Орхідні (Orchidaceae). Широт зеленоцвітій.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — липні. У тінистих лісах (листяних і мішаних). У Карпатах, Розточчі-Опіллі, на Поліссі, в Лісостепу, Степу (в Дніпроп. обл., по р. Самарі), в горах Криму.

Рідкісна рослина. Охороняється. Декоративна.

804. PLATYCLADUS ORIENTALIS (L.) Franco ПЛАТИКЛАДУС СХІДНИЙ, БІОТА СХІДНА. Биота восточная.

Родина Киларисові (Cupressaceae).

Житяк східний, жистяк хінський, туя східна, туя хінська.

Деревице, заввишки 5—10 м. «Цвіте» у березні — квітні. Культивують у ботанічних садах і пар-

ках. Походить з гір Пн.-Зх. Китаю.

Декоративна рослина.

805. POA ANNUA L. — ТОНКОНІГ ОДНОРІЧНИЙ. Мятлик однолітний.

Родина Злакові (Poaceae).

Вибіжка однолітка, висипка однолітна, мітлиця, мурава, му-рог.

Одно- або дворічник, іноді багаторічник, заввишки 5—35 см. Цвіте у травні — листопаді. На вологих місцях з порушенням трав'яним покривом, при дорогах як бур'ян. По всій тер. України. Добра кормова трава.

806. POA PRATENSIS L. — ТОНКОНІГ ЛУЧНИЙ. Мятлик луговой.

Родина Злакові (Poaceae).

Вибіжка лугова, висипка лугова, вісянка, віновець, золота травка, лядська чуприна, мликотина, мітла, мітлиця, чупринка.

Багаторічник, заввишки 10—100 см. Цвіте у травні — липні. На луках і лісових галявинах. По всій тер. України.

Добра кормова трава.

807. POLEMONIUM CAERULEUM L. — СИНЮХА БЛАКИТНА. Синюха лазоревая.

Родина Синюхові (Polemoniaceae).

Брань синя, брань трава, булдри-ян, красотка, прощівка, синюха, синюха звичайна, торонка синя. Багаторічник, заввишки 40—120 см. Цвіте у червні — липні. На вологих луках, по чагарниках, на лісових галявинах. На Поліссі, в Лісостепу, Степу (на Пн.-Сх.).

Декоративна рослина. Лікарська (в алопатії й гомеопатії). Медонос. Кормова (для оленів та маралів).

808. POLYGALA AMARELLA Crantz — КИТЯТКИ ГІРКУВАТІ. Истод горьковатый.

Родина Китяткові (Polygalaceae).

Істодот, корешник, корешник гір-

кий, крестовець, крестовник, купина, полеві кісточкі, хрестовик гіркий, хрестовник.

Багаторічник, заввишки 5—20 см. Цвіте у травні — червні. На вогких, болотяних місцях, торфовищах і луках. На Поліссі — не рідко, в пн. частині Лісостепу — зрідка.

Декоративна рослина. Лікарська (відкашлювальний засіб).

809. POLYGALA COMOSA Schkuhr — КИТЯТКИ ЧУБАТІ. Истод хохлатый.

Родина Китяткові (Polygalaceae).

Гороб'ячі стручки, китятки польові, корешник волохатий, льонко лісовий, раст білий, шильник. Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у травні — липні. На суходільних луках, лісових галявинах, у степових западинах. На Поліссі і в Лісостепу — звичайно. Рідше — в передгір'ях Карпат і в степовій зоні, на Пн. зрідка (тільки по долинах річок), в горах Криму.

Лікарська рослина (трава виявляє судинозвужувальну дію).

810. POLYGALA SIBIRICA L. — КИТЯТКИ СИБІРСЬКІ. Истод сибирский.

Родина. Китяткові (Polygalaceae).

Корешник сибірський.

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у травні — липні. На вапнякових, сухих кам'янистих місцях і схилах, крейдяних та глинистих відслоненнях. Зрідка — по р. Дністру та його притоках, у Лісостепу; на Пн. Сх. в басейні р. Дінця і на Пд. Донец. обл. (на вододілі річок Кальміусу та Міусу).

Лікарська рослина (відхаркувальний, сечогінний засіб, при імпотенції). Заміняє американську сенегу.

811. POLYGALA VULGARIS L. — КИТЯТКИ ЗВИЧАЙНІ. Истод обыкновенный.

Родина Китяткові (Polygalaceae).

Вороньє око, істод, істодот, кісточкі полеві, корешник, корешник звичайний, купина, хрестовик, хрестовик звичайний.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у травні — липні. На вогких луках. Дуже багато на гірських луках у Карпатах; значно рідше — в Розточчі-Опіллі і на Поліссі.

Кормова рослина. Лікарська (сечогінний засіб, а також при бронхітах, імпотенції).

812. POLYGONATUM LATIFOLIUM Desf. — КУПИНА ШИРОКОЛИСТА. Купена широколистная.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Кукурузка, куп-зілля.

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у травні — червні. В лісах, по чагарниках. У Закарп. обл., на Прикарпатті, в Розточчі-Опіллі, в Лісостепу на Правобережжі — більш-менш звичайно, зрідка — на Лівобережжі, в Гірському Криму.

Декоративна рослина. Лікарська (пом'якшувальний й обволікаючий засіб).

813. POLYGONATUM MULTIFLORUM (L.) All. — КУПИНА БАГАТОКВІТКОВА. Купена многоцветковая.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Боже ребро, вовче ребро, воняк, когутик, котяче ребро, кукрічка, купека, купена, купина, купина многоцвітна, ландиш, огірочник, огірошник, одядник, ракова шийка, скуппія, скупія, соломонава печатка, сорокине масло.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у травні — червні. В лісах, по чагарниках. У Карпатах, на Поліссі, в Лісостепу, зрідка — в Степу, в Гірському Криму.

Декоративна рослина. Лікарська (як і попередній вид — купина широколиста). Харчова (молоді пагони — як спаржа).

814. POLYGONATUM ODORATUM (Mill.) Druce — КУПИНА ЛІКАРСЬКА, КУПИНА ЗАПАШНА. Купена лікарствен-

ная, купена пахучая. Родина Лілійні (Liliaceae).

Дурійка, вовче ребро, вороняче масло, гладіш, журавлині стручки, журавлиник, зазуліні черевички, зубрій, когутик, когутник, кокоричка, котяче ребро, кровавник, кровавниця, кукурічка, кульбаба, куп, куп-зілля, купека, купена, купень, купина, купина звичайна, купина мала, куп-куп-зілля, кур-зілля, лісові кулі, натягач, одхасник, півник дубляковий, ракові шийки, скуппін, чемериця.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні. В лісах, по чагарниках. По всій тер. України (крім високогір'я Карпат та Пд. Степу).

Декоративна рослина. Отруйна. Лікарська (збільшує амплітуду серцевих скорочень і сповільнює їхній ритм; відваром кореневищ лікують виразку шлунка і дванадцятипалої кишки; свіжим соком заливають рани, зводять ластовиння; зовнішньо — відвар кореневищ — знеболюючий засіб).

815. POLYGONUM ALPINUM All. — ГІРЧАК АЛЬПІЙСЬКИЙ. Горец горний.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Дрясен альпійський.

Багаторічник, заввишки 20—100 см. Цвіте у червні — липні. На відслоненнях, кам'янистих схилах. Дуже рідко — в Донецькому Лісостепу (на р. Білій, на околицях м. Луганська), в Степу (м. Кривий Ріг, біля р. Вовчої у Великоновосілківському р-ні Донец. обл.).

Дубильна рослина. Харчова (листя). Лікарська (при кривавому проносі).

816. POLYGONUM AMPHIVIVUM L. — ГІРЧАК ЗЕМНОВОДНИЙ. Горец земноводний.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Горец, дересен болотяний, дрясен водяний, рачки.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у червні — серпні. У стоячій і повільно текучій воді по болотах, озерах, берегах річок. Майже по всій тер. України, за винятком Полинового Степу і Криму.

Лікарська рослина (у народній медицині).

817. POLYGONUM ARENARIUM Waldst. et Kit. — СПОРИШ ПІЩАНИЙ. Горец песчаный.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Дрясен пісковий, подорожник, спориш.

Однорічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у липні — вересні. На річкових пісках. У Лісостепу і Степу. Переважно в системах річок Дніпра і Пд. Бугу.

Кормова рослина. Лікарська (замість споришу звичайного).

818. POLYGONUM AVICULARE L. — СПОРИШ ЗВИЧАЙНИЙ. Горец птичий.

Родина Гречкові (Polygonaceae).

Буркун свинячий, гусятник, гусяча трава, дерес, дересен подорожник, дрягель, курятник, курячка, курячник, моріг, моріжок, мурог, мурожок, пирій свинський, свинюха, спориш, спориш, спориш-трава, спорище, спуриш гусій, спуриш птичий, трава куряча, трава-мурава, шпариж, шпорис, шпорих, шпориш.

Однорічник, заввишки 20—80 см. Цвіте у травні — жовтні. На засмічених відкритих місцях. По всій тер. України — звичайно.

Кормова рослина. Лікарська (при сечових каменях).

819. POLYGONUM BISTORTA L. — ГІРЧАК ЗМІЙНИЙ, РАКОВІ ШИЙКИ, ЗМІЙОВИК. Горец змеиний, раковые шейки.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Герчий, горець, горечавка, горлець, горлянка, горчак, горчак дикий, гречка дика, дересен рачи

нець, дикиша, дикуша, дрясень, змійовик, криве зілля, левирда, левурда, просо вороб'яче, кріпак, ракові шийки, рак-трава, рачешийки, рачинець, рачки, різке зілля, спинь, спунь, ужик, ужовник, черевна трава, шийка ракова.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — червні. На болотах, вогких луках, на лісових вогких галявинах. У Карпатах, на Поліссі, в Лісостепу рідшає, в Степу — зрідка (понизя р. Самари), в Криму.

Дубильна рослина. Лікарська (при діареї, як протизапальний засіб при шлунково-кишкових катарих тощо). Медонос. Декоративна. Фарбувальна.

820. POLYGONUM CONVULVULUS L., FALLOPIA CONVULVULUS (L.) Love — ГІРЧАК БЕРЕЗКОВИДНИЙ, ГРІЧКА БЕРЕЗКОВИДНА. Горіччя вьюнковий.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Березка, берізка, гречка, дрясен повійковий, поватич, повійка, поплотича.

Однорічник, заввишки 10—100 см. Цвіте у червні — жовтні. Як бур'ян у посівах і на засмічених місцях. По всій тер. України. Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині).

821. POLYGONUM HYDROPIPER L. — ГІРЧАК ПЕРЦЕВИЙ, ВОДЯНИЙ ПЕРЕЦЬ. Горіччя перечний, водяной перець.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Бережка, березка, гемороїдальник, гирчак, гірчак, гірчак баб'ячий, гірчак богородишиний, горіччя перечний, горцяк, горчак бабій, горчиця, гречечка, дрясен-гірчак, зуб вовчий, перець водяний, перець собачий, почечуйник, чередник.

Однорічник, заввишки 20—70 см. Цвіте у липні — жовтні. По берегах, канавах, на луках, у вогких лісах. Майже по всій тер. України, за винятком Полинного Степу і Криму.

Фарбувальна рослина. Лікарська (кровоспинний засіб). Кормова. Харчова.

822. POLYGONUM LAPATHIFOLIUM L. — ГІРЧАК ВУЗЛУВАТИЙ. Горіччя узловатий.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Дрясен вузлуватий.

Однорічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — вересні. На вогких луках, по берегах, нерідко — на мілководді. На Пн. Зх. Полісся.

Лікарська рослина (в народній медицині).

823. POLYGONUM PERSICARIA L. — ГІРЧАК ПОЧЕЧУЙНИЙ. Горіччя почечуйний, почечуйна трава.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Баранячі хвостики, блошник, блошниця, бредюна, бурячки, герчак, гирчак, гірчак женський, гірчак мужеський, дресен, дрене, дрясен, дрясен плямистий, дрясен східний, краков'як, лапки сорочі, переступень, почечуйна бредюна, просо дику, просо турецьке, сорочі лапки, стільчики. Однорічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — вересні. По берегах водойм, на вологих луках. По всій тер. України.

Медонос. Кормова рослина (для птахів). Отруйна. Лікарська (при запорах, геморої, маткових кровотечах).

824. POLYGONUM SCABRUM Moench — ГІРЧАК ШОРСТКИЙ. Горіччя шерохватий.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Гирчак, дрясен волохатий.

Однорічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у червні — вересні. На луках, як бур'ян на полях і городах. На Поліссі — більш-менш звичайно, в Лісостепу — зрідка (м. Біла Церква, околиці м. Харкова).

825. POLYGONUM VIVIPARUM L. — ГІРЧАК ЖИВОРОДНИЙ. Горіччя живородящий.

Родина Гречкові (Polygonaceae).

Дересен живорідник, дрясен живорідник, живорідник.

Багаторічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у червні — вересні. На скелях, високих полонинах. У Карпатах: хр. Чорногора (г. Петрос), хр. Свидовець.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

826. POLYPODIUM VULGARE L. — БАГАТОНІЖКА ЗВИЧАЙНА. Многоножка обыкновенная. Родина Багаторіжкові (Polypodiaceae).

Гашина, гищия, кам'яна папороть, кочедижник, многоножка, насерник, орляк, паполоч, папороть лісова, папороть скельна, паперушина, повз-солодиш, повзінка, повзунка, слодушка, солода, солодист, солодиця, солодиця лісова, солодич, солодиш, солодиш лісовий, солодишина, солодкованя, солодкувач, солодник, солодочкованець, солодош, солодушка, стоножець звичайний, чапороч.

Багаторічна папороть, заввишки 8—70 см. Спороносить у серпні — вересні. На затінених скелях, рідше — на ґрунті в лісах. Спорадично — майже по всій тер. України.

Рідкісна рослина. Охороняється. Лікарська (при бронхіальних катарах як протикашлевий засіб, сечогінний, жовчогінний і протиглисинний засіб).

827. POPULUS ALBA L. — ТОПОЛЯ БІЛА. Тополь сребристий.

Родина Вербові (Salicaceae).

Білиця, білолистка, білопола, бялка, восіка, вусіка, вусіка біла, коновала, осика, осина, осіка, осокір, осокор, осокор білий, осокора, осокорика, папла, сипіка, сокорина, теліпан, тополя абруд, тополя біла, тополя осика, тополя сребриста, тополя срібна, тополь білолистий, тополь білий, тополь сребристий, ябронд, ябронт, ябруд, ябряд.

Дерево, заввишки 15—30 м. Цві-

те у березні — квітні. По заплавлених лісах у долинах річок, по западинках між пісками. Звичайно — по всій тер. України. Часто розводять у садах, парках, на городах.

Одержують деревину. Дубильна рослина. Медонос. Лікарська (антисептичний і ранозагоювальний засіб). Декоративна. Фіто-меліоративна.

828. POPULUS NIGRA L. — ТОПОЛЯ ЧОРНА, ОСОКІР. Тополь чорний, осокорь.

Родина Вербові (Salicaceae).

Осикора, осина, оскор, осокор, осокора, осокорина, папла, сокір, сокіра, сокор, сокора, сокорина, соскір, тополя груба, тополя креслата, тополя кріслата, тополя сокорина, тополя чорна, трепела, ясакар, ясикер, ясокір, ясокор.

Дерево, заввишки 15—35 м. Цвіте у березні — квітні. У долинах річок, плавнях. По всій тер. України — звичайно, крім Карпат. Часто культивують.

Одержують деревину. Дубильна рослина. Фарбувальна. Фіто-меліоративна. Полезахисна. Ранній медонос. Лікарська (бруньки — проти подагри, ревматизму, ішіасу; як пом'якшувальний і відкашлювальний засіб; для збільшення діурезу при поліартриті, пухлинах передміхурової залози, хронічному запаленні сечового міхура, при болісному сечовиділенні під час вагітності; зовнішньо прикладають при геморої, до ран, опухів при подагрі і ревматизмі. Вугілля — при різних розладах, отруєнні алкалоїдами й важкими металами, при харчовій інфекції й інтоксикації, метеоризмі, диспепсії та ін.). Декоративна. Технічна (в парфюмерії).

829. POPULUS TREMULA L. — ОСИКА. Осина.

Родина Вербові (Salicaceae).

Восіка, восіка, гусіка, гушка, осана, осика, осина, осінка, осичина, осіка, сипіка, сипіка, соко-

рина, тополя трепета, трепетина, трепетліка, трепота, трипета.

Дерево, заввишки 20—35 м. Цвіте у березні — квітні. В лісах. По всій тер. України.

Одержують будівельну деревину. Дубильна. Лікарська рослина (протизапальний і протимікробний засіб).

830. PORTULACA OLERACEA L.— ПОРТУЛАК ГОРОДНИЙ. Портулак огородний.

Родина Портулакові (Portulacaceae).

Блошки, бутерлак, курячий слід, портулак, портулак звичайний, портулака, сосонка.

Однорічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у червні — вересні. Як бур'ян — по всій тер. України. Харчова рослина. Кормова. Лікарська (проносний, сечогінний засіб).

831. POTAMOGETON NATANS L.— РДЕСНИК ПЛАВАЮЧИЙ. Рдест плаваючий.

Родина Рдесникові (Potamogetonaceae).

Жабурник плавач, капуста водяна, кушир, опарник, рдест.

Багаторічник, завдовжки 30—120 см. Цвіте у травні — серпні.

В озерах, по ставках, рідше — в річках. Майже по всій тер. України, рідше — на Пд. Степу.

Кормова рослина. Добриво. Харчова (потовщення кореневих).

Лікарська (листя — народний охолоджувальний засіб при лишах і нарывах, відвар — при проносах; есенція — в гомеопатії).

832. POTENTILLA ALBA L.— ПЕРСТАЧ БІЛИЙ. Лапчатка белая.

Родина Розові (Rosaceae).

Перстак, перстач, п'ятилистник, п'ятипальник, п'ятиперстень, п'ятиперстник, п'ятопал.

Багаторічник, заввишки 8—30 см. Цвіте у травні — липні, іноді — у вересні. В лісах, по чагарниках. На Поліссі, в Лісо-степу.

Декоративна рослина. Лікарська (при захворюваннях щитовидної залози — зобі й тиреотоксикозі, при захворюваннях серця, печінки, при жіночих хворобах).

833. POTENTILLA ANSERINA L.— ПЕРСТАЧ ГУСЯЧИЙ. ГУСЯЧА ЛАПКА. Лапчатка гусиная.

Родина Розові (Rosaceae).

Білоніг, білочник, болотнянок, гризник польовий, гусениця, гусятник, гусятниця, гусячі лапки, гусячка, дев'ятинник, жаблір, жабник, зілля гусяче, золотник, золототисячник, колячка, лапка болотяна, лапка гусина, лапки гусячі, лапчатка гусяча, м'якиш, м'якуш, пажить, пажить гусина, пальочник пернатий, перстач білочник, підбіл, пов'язок, пориж, прострітник, рябинник дорожній, сліпота, сметанник, срібник, трава гусина, тякиш, чигина.

Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у травні — серпні. По вогких місцях на луках і особливо на випасах. По всій тер. України — звичайно.

Кормова рослина. Харчова (листя — в салат і сурогат чаю). Дубильна. Медонос. Фарбувальна. Лікарська (в'яжучий, зміцнювальний і протисудомний засіб; добре діє при проносах, кольках, дизентерії, ентериті, спазмах шлунка та кишечника, при кровотечах тощо; салати з молодого листя — джерело вітаміну С).

834. POTENTILLA ARENARIA Borkh.— ПЕРСТАЧ ПІСКОВИЙ. Лапчатка песчаная.

Родина Розові (Rosaceae).

Лапчатка, перстач пісковий, червичник.

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у квітні — травні. На пісках і кам'янистих схилах. На більшій частині України, крім Карпат і Криму.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині використовують як кровоспинний, в'яжучий засіб).

835. POTENTILLA ARGENTEA L.— ПЕРСТАЧ СРІБЛЯСТИЙ.

Лапчатка сребристая.

Родина Розові (Rosaceae).

Будбіельник; гомоза, горловка, дерев'янка, дубровка, дубровник, дубровник боровий, жабівник, жабник, жовна, жовня, кермень, лапишник, нагідник, пальочник, пальочник срібноцвітий, полиньок-глоточник, полиньок-глоточник-дрібний, п'ятилистник, рипішка, ритишка, розтинка, розтопир, свинук, травка бішена, черватоchnik, червець, червечник, червичник, червичук, червишник, черв'янець.

Багаторічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у червні — липні. Бур'ян біля доріг, на схилах, луках, пасовищах, біля жител. У зх. частині України — звичайно, на Сх. — значно рідше, на Пд. і в Криму не росте.

Лікарська рослина (в народній медицині — як тамувальний засіб при болі у шлунку й кишечнику і проти діареї; зовнішньо — при запаленні очей тощо).

836. POTENTILLA AUREA L.— ПЕРСТАЧ ЗОЛОТИСТИЙ.

Лапчатка золотистая.

Родина Розові (Rosaceae).

Золотник, перстач золотник, перстач темний.

Багаторічник, заввишки 5—20 см. Цвіте у червні — липні.

На гірських луках, галявинах, скелях. У Карпатах — звичайно. Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині — протизапальний і в'яжучий засіб, при кровотечах).

837. POTENTILLA CANESCENS Bess.— ПЕРСТАЧ СІВУВАТИЙ.

Лапчатка седоватая.

Родина Розові (Rosaceae).

Лапчатка, перстач сірий, червичник.

Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у червні — серпні.

На полях, схилах, по чагарниках. Майже по всій тер. України росте розсіяно.

Лікарська рослина (в народній медицині).

838. POTENTILLA ERECTA (L.) Raeusch. — ПЕРСТАЧ ПРЯМОСТОЯЧИЙ, КАЛГАН.

Лапчатка прямостоячая.

Родина Розові (Rosaceae).

Балабан, в'яз-трава, в'язіл, денниця, дерев'янка, дубрівник, зав'язник, зав'язник звичайний, зав'язник стоячий, корінь зав'язник, курзілля, лапки котові, лалчатка лісна, нога куряча, парошки, перстач зав'язник, перстач лісовий, піддубник, підйома, порошки, п'ятиця, п'ятниця, распорот, салашник, татарки, термелина, терментила, терментина, термotelька, узик, чебрець, червець, червінник, червошник, шалашник.

Багаторічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у червні — серпні.

В лісах, особливо соснових, на лісових луках і болотах. Переважно на Поліссі і в Карпатах, в Лісостепу — рідше, в Степу тільки по долинах річок у пн. частині, в Криму не росте.

Дубильна рослина. Лікарська (в'яжучий засіб; при запальних процесах і як кровоспинний при внутрішніх кровотечах). Харчова (для напоїв).

839. POTENTILLA IMPOLITA Wahlenb.— ПЕРСТАЧ НЕБЛИСКУЧИЙ.

Лапчатка неблестящая.

Родина Розові (Rosaceae).

Дубровник, червичник.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у липні — серпні.

На сухих схилах, в степах, на пісках, лісових галявинах, луках, як бур'ян. Майже по всій тер. України, переважно на Сх., Пд. і в Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині як в'яжучий засіб).

840. POTENTILLA RECTA L.— ПЕРСТАЧ ПРЯМИЙ.

Лапчатка прямая.

Родина Розові (Rosaceae).

Волошки, котові лапки, котячі

лапки, лапушник, нагадник, столовник, товстушки мужеські. Багаторічник, заввишки 30—70 см. Цвіте у червні — липні. На лісових галявинах та узліссях. На Поліссі (на Пд.), в Лісостепу, Степу (на Сх.), в Криму (в горах). Лікарська рослина (в гомеопатії).

841. POTENTILLA REPTANS L. — ПЕРСТАЧ ПОВЗУЧИЙ.

Лапчатка ползучая.

Родина Розові (Rosaceae).

Жабник, жабовник, іохна, перстач можна, перстач повзун, п'ятерник, п'ятилистник.

Багаторічник, заввишки 10—70 см. Цвіте у червні — липні. На заплавах луках, по чагарниках, на вологих місцях. Звичайно — по всій тер. України.

Лікарська рослина (в народній медицині — як в'яжучий, кровоспинний, протизапальний засіб).

842. PRIMULA ELATIOR (L.) Hill. — ПЕРВОЦВІТ ВИСОКИЙ.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Веснянка росла, оведян, первенець винеслий, первенець високий, первісничка огородова.

Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у травні. В лісах, на узліссях, по чагарниках. На Прикарпатті і в Карпатах — звичайно, в Зх. Лісостепу — зрідка (в Терноп. та Хмельн. областях), на Сх. доходить до смт Сатанова по р. Збручу і смт Ярмолинців. Декоративна рослина. Вітамінна. Лікарська (в народній медицині).

843. PRIMULA FARINOSA L. — ПЕРВОЦВІТ БОРОШНИСТИЙ.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Веснянка, первенець борошністий.

Багаторічник, заввишки 5—20 см. Цвіте у червні — липні.

В гірських лісах. На Закарпатті — зрідка (смт Ясіня).

Декоративна. Рідкісна рослина. Потребує охорони.

844. PRIMULA MACROCALYX Bunge — ПЕРВОЦВІТ ВЕЛИКОЧАЩЕЧКОВИЙ.

Первоцвет крупночашечный.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Веснянка великоцвіта.

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у травні — червні. В лісах, на узліссях, по чагарниках. У передгір'ї і в горах Криму, заходить на яйли.

Декоративна. Вітамінна. Лікарська рослина (в народній медицині — як потогінний, сечогінний засіб, при мігрені, запамороженні, безсонні; відхаркувальний засіб). Медонос. Харчова. Фарбувальна рослина.

845. PRIMULA VERIS L. — ПЕРВОЦВІТ ВЕСНЯНИЙ.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Баранці, баранчики, божя ручка, божі ручки, буквиця, буквиця біла, буквиця жовта, веснівка, веснянка, веснянка безвільна, веснянка проста, гадинниця, дзвінчик, жовтуха, зазулин черевички, зілля лісове, ключ, ключики, ключина, кобичка, коростан, котики, кукурічка, кукурічка кобичка, лапи сорочі, лед, ледуночка, лепушки, лиферія жовта, лісове зілля, лопучки, малква жовта, марківки, медунка, медяник, медяник-зілля, медяничка, медянички, медяничок, мідянички, николайки, онисійко, опуцьки, палерушка, первенець, первенець лікарський, первоснік, первоцвіт, перелет, птеркліч, попутник, примула, проліски, просерень, раст, расть, ручка, сержник, скороспілка, сліпота, соняшник малий, стигначки.

Багаторічник, заввишки 5—20 см. Цвіте у квітні — травні. На узліссях, лісових галявинах.

Звичайно — в лісових і лісостепових районах, рідше — в пд.-сх. районах Степу і на Прикарпатті. Вітаміноносна рослина. Декоративна. Лікарська (добрий відхаркувальний засіб). Харчова. Медонос.

846. PRUNELLA VULGARIS L. — СУХОВЕРШКИ ЗВИЧАЙНИЙ. Черноголовка обыкновенная. Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Брат-з-сестрою, братики, братики-й-сестрички, брунелка, васильки польові, васильки собачі, васильок лісний, вогник, головинка, гориця, горянка, крутоголовці, крутоголовчики, купатень суховерх, лойник, м'ята собача, папок красний, поміч горляна, свиногоха, сережки, сухован, суховерстка, суховерх, суховчик звичайний, черноголовець, черноголовка.

Багаторічник, заввишки 8—50 см. Цвіте у червні — вересні. В лісах, по луках, іноді як бур'ян. Майже по всій тер. України.

Кормова рослина. Декоративна. Лікарська (жарознижувальний, кровоспинний засіб, при гінекологічних і простудних захворюваннях, нарівах у роті й горлі, при проносах, грижі; есенція — в гомеопатії).

847. PRUNUS SPINOSA L. — ТЕРЕН ЗВИЧАЙНИЙ. Тёрн обыкновенный.

Родина Розові (Rosaceae). Дерен колючий, дерник, мартир, слива тернина, тер, терен, теренець, терн, тернина, терно, тернослив, терня, терцяк.

Чагарник або деревце, заввишки 1—4 м. Цвіте у квітні — травні. На узліссях і по чагарниках, на степах, схилах і лісових галявинах, у горах. Майже по всій тер. України, крім Пн. Полісся.

Медонос. Харчова рослина. Декоративна. Лікарська (в народній медицині квітки — як проносний, збуджуючий діяльність нирок і сечового міхура засіб, при

всіх хворобах порушеного обміну речовин, для підвищення розумової працездатності; плоди — як в'яжучий; кора — жарознижувальний; корені й деревина — як потогінний; листя — сильний сечогінний засіб; пуп'янки — в гомеопатії). Фарбувальна. Деревина для виробів побуту.

848. PTELEA TRIFOLIATA L. — ПТЕЛІЯ ТРИЛИСТА. Птелея трёхлистная.

Родина Рутові (Rutaceae). В'язовик, камінна липа, клеочка.

Чагарник, заввишки 1,5—5 м. Цвіте у червні — липні. Розводять у садах і парках по всій тер. України. Насаджують у лісах і полезахисних смугах. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Фітомеліоративна. Медонос. Лікарська (в гомеопатії).

849. PTERIDIUM AQUILINUM (L.) Kuhn. — ОРЛЯК ЗВИЧАЙНИЙ. Орляк обыкновенный.

Родина Невизразнолускові (Nurperiadaceae).

Орляк, паперушина, папір, папороть, папороть холоста, пірначка вірлянка.

Багаторічна папороть, заввишки 50—100 см. Спороносить у липні — вересні. В лісах, по чагарниках. На Поліссі, в Карпатах, в Лісостепу, Степу по долинах річок.

Харчова рослина (молоді листки — чаї). Лікарська (протиглислий засіб).

850. PULICARIA DYSENTERICA (L.) Bernh. — БЛОШНИЦЯ ДИЗЕНТЕРІЙНА. Блошница дизентерийная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Блошниця болотна, дев'ясил проносний, задержник, кровобей, кровотій, оман болотний, оман сердцелистий, сиропусте, солодке зілля.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у липні — вересні. В заростях кущів, на вологих лу-

ках, по краях боліт, по берегах річок та на ін. вологих місцях як бур'ян. У пд.-зх. і пд. частині Степу — зрідка.

Лікарська рослина (в народній медицині — проти дизентерії). Інсектицидна.

851. PULICARIA VULGARIS Gaertn. — БЛОШНИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Блошниця обыкновенная, блошниця простёртая.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бабник, блошник, блошниця, блошниця звичайна, дресен, дресен, купалка, сонну, толстушка, уман.

Однорічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у червні — вересні. На вогих луках, по берегах річок, по днищу балок, на вигонах та ін. вологих місцях, переважно піщаних. По всій тер. України — звичайно.

Лікарська рослина (в народній медицині — проти дизентерії).

852. PULMONARIA ANGUSTIFOLIA L. — МЕДУНКА ВУЗЬКОЛИСТА. Медуница узколистная.

Родина Шорстколисті (Boraginaceae).

Медуниця, медунка, щемелина, щемелина вузьколиста, щемелина синя.

Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у квітні — травні. В листяних і соснових лісах, по чагарниках, на піщаному ґрунті. Переважно в лісових і лісостепових районах, рідше — в Степу. Декоративна рослина. Лікарська (при хворобах дихальних шляхів).

853. PULMONARIA DACICA Simonk. — МЕДУНКА М'ЯКЕНЬКА. Медуница мягкая.

Родина Шорстколисті (Boraginaceae).

Крокіс, крокіш, крокус, щемелина магонька.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у квітні — травні. В лісах, на узліссях. В лісових і лісостепових районах Правобе-

режжя — більш-менш звичайно, в Карпатах, в Степу — дуже рідко.

Декоративна рослина. Лікарська (при простуді).

854. PULMONARIA OBSCURA Dumort. — МЕДУНКА ТІМНА. Медуница темная. Медуница неясная.

Родина Шорстколисті (Boraginaceae).

Воловий язик, жива трава лісова, медуни, медяник, щемелина звичайна, чмелина.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у квітні — травні. В лісах, по чагарниках. Звичайно — в лісових і лісостепових районах, рідше трапляється в Степу, Криму.

Медонос. Харчова рослина. Лікарська (при кровотечах, геморої, недокрив'ї, геморагічному діатезі, носових кровотечах, при запаленні шлунка й кишечника, при проносах). Декоративна рослина.

855. PULMONARIA OFFICINALIS L. — МЕДУНКА ЛІКАРСЬКА. Медуница лекарственная.

Родина Шорстколисті (Boraginaceae).

Брат-і-сестра, воловий язик, дзвоники, жива трава, жива трава лісова, згар, крокіш, куряча сліпота, куряче зілля, меденика, мединика, мединиця, медовик, медовичок, медовник, медуниця лісна, медуниця червона, медуничник, медунка, медунички, медушка, медяник, попель, попукач, раст, сварник, сватики, смоктушчики, табака пільська, трава леженева, цицак, чмелена, щемелина звичайна, щемелина синя, язик воловий.

Багаторічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у квітні — травні. У лісах, по чагарниках. На крайньому Зх. України.

Медонос. Лікарська рослина (відшаклювальний, в'язучий,

кровотворний, протизапальний засіб).

856. PULSATILLA PATENS (L.) Mill. — **СОН ШИРОКОЛИСТИЙ.** Прострел широколистний, прострел сон-трава.

Родина Жовтецеві (*Ranunculaceae*).

Праліска дзвінкувата, сон, сон блакитний, сон-трава, сончик.

Багаторічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у квітні — травні.

В соснових і мішаних лісах, на сухих піщаних горбах. На Поліссі та в Лісостепу — звичайно, в Розточчі-Опіллі — зрідка.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (бактерицидна й фунгіцидна; заспокійливий і снотворний засіб; при імпотенції).

857. PYRETHRUM CORYMBOSUM (L.) Scop. — **МАРУНА ЩИТКОВА.** Пиретрум щитковий.

Родина Айстрові (*Asteraceae*). Марина, маруна лісова, приворотень, пупавник, романець.

Багаторічник, заввишки 30—150 см. Цвіте у травні — липні.

На узліссях, лісових галявинах, по чагарниках, сухих луках. По всій тер. України — більш-менш звичайно.

Кормова рослина. Інсектицидна.

858. PYROLA ROTUNDIFOLIA L. — **ГРУШАНКА КРУГЛОЛИСТА.** Грушанка круглолистная. Родина Грушанкові (*Pyrolaceae*).

Всезелен, всезелен круглолистий, грушанка, грушинка, грушочка, добровка, зимозелениця, чорнолистка.

Багаторічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у червні — липні.

В лісах хвойних, мішаних, почасти листяних. На Поліссі, в Лісостепу, в Карпатах, на Прикарпатті.

Медонос. Лікарська рослина (як сечогінний засіб — при запаленнях сечового міхура, передміхурової залози, хроніч. ниркових захворюваннях).

859. PYRUS COMMUNIS L. — **ГРУША ЗВИЧАЙНА.** Груша обыкновенная.

Родина Розові (*Rosaceae*).

Глива, груша, груша дика, груша звичайна, груша лісова, грушка, грушка лісова, грушка польова, грушкове дерево, дичка, дуля, кукиш, лісниця, планча.

Дерево, заввишки 20—30 м. Цвіте у квітні — травні. У світлих листяних і мішаних лісах, на узліссях, по чагарниках. По всій тер. України — звичайно. Розводять.

Харчова (плоди). Медонос. Декоративна рослина. Полезахисна. Одержують цінну деревину.

Q

860. QUERCUS PETRAEA (Matuschka) Liebl. — **ДУБ СКЕЛЬНИЙ.** Дуб скальний.

Родина Букові (*Fagaceae*).

Дуб безчерешковий, дуб озимий, дуб осенчук, дуб осінній, налень, нелінь.

Дерево, заввишки 20—30 м. Цвіте у квітні — травні. У лісах, на вапняках. На Поліссі — зрідка (Житом. обл., Овруцький р-н, с. Червонка), в Лісостепу (в басейні р. Дністра та його приток), у Криму, в Карпатах.

Одержують цінну деревину. Дубильна. Кормова (жолуді). Лікарська (кора).

861. QUERCUS ROBUR L. — **ДУБ ЗВИЧАЙНИЙ.** Дуб обыкновенный.

Родина Букові (*Fagaceae*).

Дуб глухий, дуб літній, дуб нелінь, дуб осінній, дуб ранній, дуб черешковатий, дуб черешковий, дуб ярий, осінчук.

Дерево, заввишки 20—40 м. Цвіте, у квітні — травні. Утворює чисті насадження або в суміші з ін. породами — сосною, грабом. На більшій частині України, в

Степу рідше, головним чином по долинах річок; у Північному Криму (в горах).

Найцінніша деревна порода. Кормова (жолуді). Лікарська рослина (протизапальний і в'язучий засіб).

R

862. *RADIOLA LINOIDES* Roth.

—РАДІОЛА ЛЬОНОВИДНА. Радиола льновидная.

Родина Льонові (Linaceae).

Лучатка чотириплаткова, льоннок приземкуватий.

Однорічник, заввишки 5—10 см.

Цвіте у травні — серпні. На вогих піскуватих місцях, у борах. В лісових районах та Лісостепу росте розсіяно, в Степу — зрідка (по долинах річок Дніпра, Самари, Дінця з притоками).

Лікарська рослина (в народній медицині).

863. *RANUNCULUS ACRIS* L.— ЖОВТІЦЬ ІДКИЙ. Лютик едкий.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Болототне зілля, бордун, дрібноцвіт, жабинець, жабник, жовтець гострий, жовтобрюшник, зілля отрутне, іскорник, кізляки, козелець, козелець острий, козелець терпибіда, козелиця, козелки, козельці, козілець, козлик, козолець, кузлик, куряча лапка, куряча сліпота, куряче стегенце, курячі очки, лиман, ломатник, лютий цвіт, лютик, маслянка, прищирник, сліпотан, сонник травний, сонячник травовий, терпибіда, трясця, трясця-зілля, чистик, чистник, чічка жовта, яскір, яскір їдкий.

Багаторічник, заввишки 20—75 см. Цвіте у травні — серпні. На луках, лісових галявинах, узліссях, трав'янистих схилах. Звичайно — на більшій частині Ук-

раїни, крім Пд. Степу (лише по долинах річок).

Отруйна рослина. Лікарська (в дерматології — для лікування гнійних ран і важкозагоюваних ран, при туберкульозі шкіри: протоанемонін, що є в рослині, виявляє бактерицидну й фунгіцидну дію, збільшує кількість еритроцитів і гемоглобін у крові; у народній медицині — при головному болю і невралгії, ревматизмі, подагрі, як тонізуючий засіб). Декоративна.

864. *RANUNCULUS ARVENSIS* L.— ЖОВТЕЦЬ ПОЛЬОВИЙ. Лютик полево́й.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Козелець полево́й, козелець ролевий, купавка, купалка, куряча сліпота.

Однорічник, заввишки 15—30 см.

Цвіте у квітні — червні. На сухих засмічених місцях, іноді в посівах. Дуже рідко — на Закарпатті (с. Береги), в Правобережному Лісостепу (околиці м. Вінниці) і в Криму — нерідко.

Отруйна рослина. Лікарська (зовнішньо — при хворобах шкіри).

865. *RANUNCULUS AURICOMUS* L.— ЖОВТЕЦЬ ЗОЛОТИСТИЙ. Лютик золотистий.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Козелець золотокудрий, козелець різнолистий, криничник, татошник.

Багаторічник, заввишки 20—45 см. Цвіте у травні — червні. На луках, узліссях. У лісових і лісостепових районах — звичайно; в Степу — рідше.

Отруйна рослина. Лікарська (в народній медицині використовують зовнішньо).

866. *RANUNCULUS FLAMMULA* L.— ЖОВТЕЦЬ ВОГНИСТИЙ. Лютик жгучий, прыщинец.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Дрібнолистка, козелець пекучий, козелець плямок, прищинець.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у червні — липні. На вологих місцях, болотах. У лісових і лісостепових районах — досить звичайно.

Отруйна рослина. Лікарська (в народній медицині — як зовнішнє).

867. RANUNCULUS ILLYRICUS L.— ЖОВТІЦЬ ІЛІРІЙСЬКИЙ. Лютик иллирийський.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Козелець мохун, мохун.

Багаторічник, заввишки 20—45 см. Цвіте у квітні — червні. На трав'янистих місцях, степових схилах. Майже по всій тер. України.

Декоративна рослина.

868. RANUNCULUS POLYANTHEMOS L.— ЖОВТІЦЬ БАГАТОКВІТКОВИЙ. Лютик многоцветковий.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Козелець многоцвітний, козелець рясний, куряча сліпота, сляпота. На сухих луках, трав'янистих схилах, у світлих лісах на узліссях, по чагарниках. У лісових районах і в Лісостепу та на Пн. Степу — звичайно, на Пд. Степу і в горах Криму — рідше.

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині — від ревматизму та головного болю). Отруйна (подрознює шкіру і слизові оболонки).

869. RANUNCULUS REPENS L.— ЖОВТІЦЬ ПОВЗУЧИЙ. Лютик ползучий.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Жабник, козелець повзун, козелець повзучий, купальниця, куряча сліпота.

Багаторічник, заввишки 15—75 см. Цвіте у травні — червні. На вологих місцях. По всій тер. України — звичайно.

Отруйна рослина. Декоративна (водні басейни). Медонос. Лікарська (в народній медицині і гомеопатії — як кровоспинний засіб).

870. RANUNCULUS SCCELERATUS L.— ЖОВТІЦЬ ОТРУЙНИЙ. Лютик ядовитий.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Бишак, болотне зілля, дютик, жабник, козелець їдкий, козелець їдовитий, козелець отруйний, козелки, приширник, сліпокурник, табачка, цар-зілля, чорне зілля. Однорічник, заввишки 15—45 см. Цвіте у травні — липні. По берегах річок, озер, боліт, на болотистих луках, у канавах. Звичайно — по всій тер. України, крім високогір'я Карпат, в Степу — зрідка.

Найотруйніший серед жовтеців. Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині — для виведення бородавок; сік у розведенні 1 : 50 — при гнійних ранах, трава — замість гірчичників і наливного пластиру).

871. RAPHANUS RAPHANISTRUM L.— РЕДЬКА ДИКА. Редька дикая.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Гардал, гірчак, гірчек, гірчинка, пчивник, пчивняк, ишонок, редька польова, редьква, редьква дика, репчик, репчин, ріпень, рінець, ріпиця, ріпиця польова, ріпиця рільна, ріпій, свиріпа, свиріпа дика, суріпиця.

Однорічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — серпні. Бур'ян у посівах та вздовж доріг. По всій тер. України.

Добрий медонос. Олійна рослина.

872. RAPHANUS SATIVUS L.— РЕДЬКА ПОСІВНА. Редька посевная.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Редька, редьква, редьква городна, редькви, редьков.

Розводять у двох основних расах: *R. sativus* subsp. *niger* Pers. — Редька звичайна. Рослина дворічна. Корінь потовщений, великий, 10—25 см завдовжки, білий, чорний, рідше — рожевий. М'якуш на смак гострий.

R. sativus subsp. *radicula* Pers. — Редиска. Рослина однорічна, з кулястим, веретеноподібним або довгастим коренем, 3—15 см завдовжки, білим або червоним, зрідка — жовтим або фіолетовим.

Харчова рослина. Медонос. Лікарська.

873. RESEDA LUTEA L. — РЕЗЕДА ЖОВТА. Резеда жёлтая.

Родина Резедові (Resedaceae). Резеда звичайна, резеда проста, рузета, руква.

Одно- або дворічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — жовті. На вапняково-кам'янистих місцях, відслоненнях вапняку і крейди, на лесових і глинистих схилах, полях, при дорогах. На більшій частині тер. України, крім Полісся і Карпат.

Кормова рослина. Фарбувальна. Медонос.

874. RESEDA LUTEOLA L. — РЕЗЕДА ЖОВТЕНЬКА. Резеда жёлтенькая, резеда красильная. Родина Резедові (Resedaceae). Жовта трава, жовтоцвіт, жовтуха, жовтяниця, жовтянка, резеда жовтоцвіта, резеда красильна, хаврашок, церва.

Однорічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — липні. На полях, при дорогах, на засмічених місцях, розсіяно росте в Закарп., Львів., Одеській областях та в Криму.

Фарбувальна рослина. Олійна. Хороший медонос. Лікарська (в народній медицині — як сечогінний, потогінний, протиглислий засіб).

875. RESEDA ODORATA L. — РЕЗЕДА ЗАПАШНА. Резеда пахучая.

Родина Резедові (Resedaceae). Малинка, малиновий цвіт, резеда.

Однорічник, заввишки 20—30 см. Цвіте у червні — липні. Культивують у квітниках. Походить з Єгипту.

Декоративна рослина.

876. RHAMNUS CATHARTICA L. — ЖОСТІР ПРОНОСНИЙ. Жостер слабительный.

Родина Жостерові (Rhamnaceae).

Бергатика, бодлак, вовчина, жерест, жерет, жест, жестар, жестер, жестіль, жесь, жорсть, жостелина, жостер, жостик, жостил, жость, зостіль-саклак, крушина терниста, німіна, проскуринна, саква, саклак, саклак-жостелина, саклачина, скрух чорний, собачник, терес, хробост, чорно-ягідник.

Чагарник, заввишки 1—3 м. Цвіте у травні — червні. На узліссях, по чагарниках, на схилах і сухих луках, на узбіччях доріг. По всій тер. України — звичайно, крім Карпат, але росте на Закарпатті. Лікарська рослина (плоди — як проносний засіб). Медонос. Декоративна рослина.

877. RHAPONTICUM SERRATULOIDES (Georgi) Bobr. — РАПОНТИКУМ СЕРПІЄВИДНИЙ. Рапонтікум солонцовый, левзея солонцова, рапонтікум серпуховидний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Будяк медовий, левзея солончаківка, осот медовий.

Багаторічник, заввишки 25—110 см. Цвіте у травні — червні. На солончакових луках. На Пд. Степу.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині — як біостимулятор).

878. RHEUM PALMATUM L. — РЕВІНЬ ПАЛЬЧАСТИЙ. Ревень дланевидний, ремень тангутський. Родина Гречкові (Polygonaceae). Багаторічник, заввишки 1—2 м. Цвіте у липні. Культивують на

городах і полях. Частіше var *tan-guticum* Max. (тангутський ре-віль). Походить із Зх. Китаю.

Декоративна рослина. Лікарська (порошок з кореневища — як проносний засіб). Харчова (пря-нощі для рибної промисловості).

879. RHEUM RHAPONTICUM L. — РЕВІЛЬ ЧОРНОМОР-СЬКИЙ. Ревіль черноморський.

Родина Гречкові (Polygonaceae).

Багаторічник, заввишки 1—1,5 м. Цвіте у липні. Культиву-ють на городах і полях. Походить з Болгарії (хребет Рила).

Харчова (черешки листя). Кон-дитерська. Лікарська рослина.

880. RHINANTHUS SEROTI-NUS (Schoenh.) Oborny — ДЗВІНЕЦЬ ВЕЛИКИЙ. Погре-мок большой.

Родина Ранникові (Scrophula-riaceae).

Бувонник, бубонник, дзвінець, дзвінець більший, дзвінок, зві-нець, звінець більший, лушч.

Однорічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у червні — серпні. На лу-ках, лісових галявинах. Майже по всій, тер. України, в Сте-пу — рідко.

Лікарська рослина (в народній медицині — при головному бо-лі, як сечогінний засіб, при кашлі, болях у шлунку).

881. RHODIOLA ROSEA L. — РОДІОЛА РОЖЕВА. Родиола розовая.

Родина Товстолисті (Crassula-ceae).

Золотий корінь, омега, рожанка властива.

Багаторічник, заввишки 10—35 см. Цвіте у червні — серпні. По берегах гірських річок, на скелях, у зоні криволісся, на аль-пійських луках. У Карпатах.

Декоративна рослина. Лікарська (біостимулятор при фізичній і розумовій перевтомі). Фарбу-вальна. Дубильна.

882. RHODODENDRON LUTE-UM Sweet — РОДОДЕНДРОН

ЖОВТИЙ, АЗАЛІЯ ПОНТІЙ-СЬКА. Рододендрон жёлтый.

Родина Вересові (Ericaceae).

Багниця, багніца, багно жовте, багон, багун, багун турецький, бердулян жовтий, вовче багно, драпоштан, драпуштан, жовте багно, жовтий багон, п'янушник, штанодер, штанодран, царина.

Чагарник, заввишки 1—2,5 м. Цвіте у травні — червні. В дубо-во-соснових лісах, на порубках, у місцях з виходами або близь-ким заляганням ґрунтових вод.

В сх. частині Зх. Полісся (в Ро-китнянському р-ні Ровен. обл. та в пн.-зх. частині Житом. обл.). Часто. Іноді утворює важкопро-хідні зарості.

Декоративна рослина. Дубильна. Ефіроолійна. Ісектицидна (про-ти колорадського жука — роз-робка автора). Лікарська (зовні-шньо — при хворобах шкіри, зо-крема корості, — відвар квіток; листя — серцевий і тонізуючий засіб).

883. RHUS TYPHINA L. — СУМАХ КОРОТКОВОЛОСІЙ, ОЦТОВЕ ДЕРЕВО. Сумах ук-сусний, укусное дерево.

Родина Сумахові (Anacardia-ceae).

Ацетове дерево, оленячий ріг, оцет-дерево, оцетник, оцтовець, сумах, сумах кіяховий, сумах оц-товець, сумець, укусне дерево, укусник, укусное дерево, чу-мак.

Чагарник або деревце, заввишки 1—6 м. Цвіте у червні — липні. Розводять у садах і парках у лісостепових та степових райо-нах. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Дубильна. Лікарська.

884. RIBES ALPINUM L. — СМОРОДИНА АЛЬПІЙСЬКА, ПОРІЧКИ АЛЬПІЙСЬКІ. Смо-родина альпийская.

Родина Агрусів (Grossularia-ceae).

Порічка глуха, пржеслина.

Чагарник, заввишки 60—150 см.

Цвіте у травні — червні. В лісах, по чагарниках, на скелях. У Карпатах (до субальпійського поясу), Розточчі-Опіллі, зрідка — на Поліссі і в Зх. Лісостепу. Культивують на Пн. України.

Декоративна рослина. Медонос. Харчова (плоди).

885. RIBES AUREUM Pursh — СМОРОДИНА ЗОЛОТИСТА. Смородина золотистая.

Родина Агрисові (Grossulariaceae).

Золотина, порічка жовта, порічка золота.

Чагарник заввишки 150—200 см.

Цвіте у травні. Культивують по всій тер. України. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Харчова.
886. RIBES NIGRUM L. — СМОРОДИНА ЧОРНА. Смородина чорна.

Родина Агрисові (Grossulariaceae).

Винниця чорна, помушор, порічка, порічка смородух, порічка чорна, смород, сморода, смородина, смородина чорна, смородок, смородух, смородина.

Чагарник, заввишки 0,6—1,5 м. Цвіте у квітні — червні. По берегах річок, у лісах, по чагарниках (на вологих місцях). На Поліссі, в Лісостепу, Карпатах. Широко культивують багато сортів.

Медонос. Декоративна рослина. Харчова. Вітамінна.

887. RIBES ODORATUM Wendl. — СМОРОДИНА ЗАПАШНА. Смородина пахучая.

Родина Агрисові (Grossulariaceae).

Чагарник, заввишки 1,5—2,5 м. Цвіте у травні. Культивують у садах і парках. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Харчова.

888. RIBES RUBRUM L. — СМОРОДИНА ЧЕРВОНА, СМОРОДИНА ЗВИЧАЙНА, ПОРІЧКИ ЗВИЧАЙНІ. Смородина красная, смородина обыкновенная.

Родина Агрисові (Grossulariaceae).

Винниця, винниця явірниця, вінниця, вінничка, дикий виноград, євірниця, опорічка, пазічка, пазьонки, попорічки, порічки, порічка, порічки, порічки винниця, порічки красні, порічки червоні, порічковий кущ, порічник, порічки, пурички, путарайки, смородина красна, спорічки, спорішки, спорічки, шпоришки, шпорічки, шпоришки, явірниця.

Чагарник, заввишки 75—150 см.

Цвіте у травні — червні. Культивують по всій тер. України. В природі — зрідка.

Медонос. Декоративна. Харчова рослина.

889. RIBES SPICATUM Robson — СМОРОДИНА ПУХНАСТА, СМОРОДИНА КОЛОСИСТА, ПОРІЧКИ ПУХНАСТІ, ПОРІЧКИ КОЛОСИСТІ. Смородина колосистая.

Родина Агрисові (Grossulariaceae).

Космак, космівки, коцмалки, коцман.

Чагарник, заввишки 1—1,5 м.

Цвіте у травні — червні. У лісах, на узліссях, по чагарниках. На Поліссі, в пн. частині Правобережного Лісостепу, у Карпатах, на Прикарпатті.

Медонос. Декоративна. Харчова рослина.

890. RICINUS COMMUNIS L. РИЦИНА ЗВИЧАЙНА. Клещевина обыкновенная.

Родина Молочайні (Euphorbiaceae).

Клещевина, райдерево, рицина. Однорічник, заввишки 0,8—3 м.

Цвіте у серпні. Культивують у багатьох районах. Походить з Індії.

Декоративна рослина. Олійна. Лікарська (проносний засіб). Добриво (макуха).

891. RINDERA UMBELLATA (Waldst. et Kit.) Bunge — ЧЕРЕДНИК ЗОНТИЧНИЙ. Риндера зонтичная.

Родина Шорстколисті (Boraginaceae).

Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у квітні — травні. На піщаних місцях, степових схилах. В Одес. обл. (на околицях м. Болграда та в Тарутинському р-ні, с. Лісному). Дуже рідко. Охороняється.

892. ROBINIA PSEUDACACIA L. — РОБІНІЯ ЗВИЧАЙНА, БІЛА АКАЦІЯ. Робинія лжеакація.

Родина Бобові (Fabaceae).

Акація, акація фальшива, багрина, біла акація, біла окація, вакація, горохівник, горохівник звичайний, горохівник кулястий, окація, робінія, ровинія. Дерево, заввишки 15—30 м. Цвіте у травні — червні. Широко культивують по всій тер. України. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Добрий медонос. Лікарська (квітки в народній медицині — протиспазматичний, від кашлю і сечогінний засіб; при жіночих хворобах). Ефіроолійна. Полезахисна. Одержують цінну деревину.

893. RORIPPA AMPHIBIA (L.) Bess. — ВОДЯНИЙ ХРІН ЗЕМНОВІДНИЙ. Жерушник земноводний.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Різватка водна, руква водяна, хрін водяний.

Багаторічник, завдовжки 20—40 см. Цвіте у квітні — серпні. На вогуватих місцях, луках і при берегах. На більшій частині тер. України, крім Карпат, у Пн. Криму — дуже зрідка (луки нижньої течії р. Біюк-Карасу). Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині — для збудження апетиту). Харчова (в салати).

894. RORIPPA AUSTRIACA (Crantz) Bess. — ВОДЯНИЙ ХРІН АВСТРИЙСЬКИЙ. Жерушник австрійський.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Руква австрійська, хрін дикий, хрін степовий, хронія.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у травні — липні. На заплавлених луках, по берегах річок і боліт, на Пд. в подах. На більшій частині України, крім Полісся.

Медонос. Лікарська (в народній медицині — при втраті апетиту). Харчова рослина (вживають в салати).

895. RORIPPA SYLVESTRIS (L.) Bess. — ВОДЯНИЙ ХРІН ЛІСОВИЙ. Жерушник лесной. Родина Капустяні (Brassicaceae).

Руква лісова, холодець лісовий. Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні — серпні. На луках, по берегах річок, озер, канав, на вологих місцях. По всій тер. України, в Криму — зрідка. Кормова рослина.

896. ROSA CANINA L. — ШИПШИНА СОБАЧА. Шиповник собачий.

Родина Розові (Rosaceae).

Гече-пече, гечі-печі, глог, глогінька, глоговина, головина, голодовина, деранка, дербак, дербанка, дербивузка, дрячка, рожа гаева, рожа дика, рожа полева, рожа польова, свербак, свербивуз, свербивус, свербиган, свербигуз, свербила, свербило, свербиуз, свербиуза, свербиузина, свербиузка, свербиус, свербовіс, свербогула, свербогуз, свербогуза, сверболуз, сверболуза, свербоуза, серберина, терпигузка, троянда, шепшина, шипарина, шиплина, шиплина звичайна, шипшинник, шупиця, шуплина, шупшина. Чагарник, заввишки 1,5—2,5 м. Цвіте у травні — червні. На схилах, узліссях, уздовж доріг та на пустищах. Звичайно — по всій тер. України.

Вітамінна рослина. Декоративна. Полезахисна. Лікарська (застосування широке).

897. ROSA MAJALIS Herrm. — ШИПШИНА ТРАВНІВА, ШИПШИНА КОРИЧНА. Шиповник майський, шиповник коричний.

Родина Розові (Rosaceae).

Рожа маева.

Чагарник, заввишки 50—150 см.

Цвіте у травні — червні. По чагарниках, особливо по річках, у лісах, рідше — на луках. У пн. районах, крім Степу і Криму.

Вітамінна рослина. Декоративна.

898. ROSA TOMENTOSA Smith — ШИПШИНА ПОВСТІСТА. Шиповник войлочний.

Родина Розові (Rosaceae).

Рожа космата, рожа мохната, свербиус.

Чагарник, заввишки 1,5—2 м.

Цвіте у червні — липні. У рідколіссі, на узліссях, по чагарниках, у ярах, на пустищах, при дорогах. На більшій частині України, крім Криму.

899. ROSA VILLOSA L., ROSA ROMIFERA Herrm. — ШИПШИНА ВОЛОХАТА, ШИПШИНА ЯБЛУЧНА. Шиповник мохнатий, шиповник яблочний.

Родина Розові (Rosaceae).

Шипшина яблунювата, рожа космата, рожа яблотева, свербиус.

Чагарник, заввишки 1—1,5 м.

Цвіте у квітні — липні. У чагарникових заростях, рідколіссі, а також на урвищах та вздовж лісових струмків. Майже по всій тер. України. У лісових районах — більш-менш звичайно, в Лісостепу — зрідка.

Вітамінна рослина. Декоративна.

Лікарська.

900. ROSMARINUS OFFICINALIS L. — РОЗМАРИН ЛІКАРСЬКИЙ. Розмарин лікарський.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae).

Розмай, розмай лікарський, розмайрин, розмайрин лікарський, розмарин, розмарин, росмарин.

Чагарник, заввишки 50—120 см.

Цвіте у квітні — травні. Культивують на Пд., переважно в Кри-

му. Походить з Середземномор'я і Адріатики.

Ароматична рослина. Ефіроолійна.

Декоративна. Фітонцидна.

Лікарська (як шлунково-кишковий і заспокійливий засіб; добрий

стимулятор при хирлявості й виснаженні від хвороби, а також

при втомі від фізичної й розумової праці; ефірна олія — для вти-

рання при контузії, каліцтвах, паралічі, диспепсії тощо; спиртовий розчин — при ревматизмі).

Інсектицидна. Харчова (припра-

ва). Медонос.

901. RUBIA TINCTORUM L. — МАРЕНА КРАСИЛЬНА.

Марена красильная.

Родина Маренові (Rubiaceae).

Бріч, бріч красильний, броча,

брощ красильний, крап, кроп,

кропа, марена, маріна, морена.

Багаторічник, заввишки 30—

90 см. Цвіте у червні — липні.

Культивують на Пд. Інколи дичавіє. Походить з Пд. Європи.

Фарбувальна рослина. Лікарська

(при каменях в сечовому й жовчному міхурі, в нирках та печінці, проти подагри).

902. RUBUS CAESIUS L. — ОЖИНА СИЗА, ОЖИНА ЗВИЧАЙНА. Ежевика сизая.

Родина Розові (Rosaceae).

Ажина, веприна, вожина, дерен-

ник, драчильник, драчина, дра-

чинь, драчинье, ежевика, ежина,

колодох, куманика, малина коло-

дох, малина острожина, мури,

ожина, ожина полева, ожина си-

виця, ожинник, острожина, ужи-

на, чорниця (в Карпатах).

Повзучий чагарник, заввишки

50—150 см. Цвіте у червні —

серпні. У лісах, ярах, на берегах

річок, по чагарниках, в садах

і парках. По всій тер. Украї-

ни — звичайно.

Харчова рослина. Медонос. Лі-

карська (листя — при діарії, за-

паленні ясен, для підвищення

статевого потягу, корені — при

каменях у сечовому міхурі, роз-

ладах шлунка, як потогінний й

сечогінний засіб, при простуді та ін.).

903. RUBUS IDAEUS L.— МАЛИНА. Малина.

Родина Розові (Rosaceae).

Дуплавка, косматка, космачок, малина, малина звичайна, малина червона, малинник, маліна, фриза, фризи.

Чагарник, заввишки 1—2 м. Цвіте у травні — червні. У лісах, по чагарниках, на лісових заплавах, на луках. У всіх лісових районах і в пн. частині Лісостепу. В Криму — рідко, на узліссях букових лісів і затінених берегах річок. Широко культивують багато сортів.

Харчова рослина. Лікарська (листя — при діареї та ін. розладах кишечника; сухі плоди — на чай при простудних захворюваннях; корені — як потогінний і сечогінний засіб, проти водянки). Добрий медонос.

904. RUBUS NESSENSIS W. HALL.— ОЖИНА НЕСІЙСЬКА, ВЕДМЕЖИНА. Ежевика неская.

Родина Розові (Rosaceae).

Стругвина, стругвіна, стругліна. Чагарник, заввишки 0,5—2,5 м. Цвіте у червні — липні. У лісах, по чагарниках, на узліссях, по берегах річок. Звичайно — в усіх лісових районах, рідше в Лісостепу (крім Донецького), на Пд. зникає, не доходячи до Степу.

Харчова рослина. Лікарська (плоди — при розладах шлунка й кишечника).

905. RUBUS SAXATILIS L.— КОСТЯНИЦЯ. Костяника.

Родина Розові (Rosaceae).

Каменика, камениця, каменіца, каменка, кам'яниця, кам'янка, костяника, костяниця, костянка, малина скальна, ожина кістянка. Чагарник, заввишки 10—30 см. Цвіте у травні — липні. У лісах, по чагарниках. У всіх лісових районах — звичайно, рідше — в лісостепових. В Степу трапля-

ється лише по долинах річок (по Дінцю, Осколу).

Харчова рослина. Лікарська (сік рослини згубно діє на найпростіших; плоди використовують при шлункових захворюваннях і як протицинготний засіб; відвар — для миття голови від лупи і для поліпшення росту волосся; при себорей — в суміші з зозулиним льоном, омелою і осокою гострою). Медонос.

906. RUMEX ACETOSA L.— ЩАВЕЛЬ КИСЛИЙ. Щавель кислий.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Голод, горошок горобиний, гречка дика, злодій, квасець, квасниця, квасок, кислиця, макриш, шівник, шшев, щава, щава заяча, щавель, щавель гороб'ячий, щавель кислий, щавель насський, щавій, щавій путятник, щавлик, щавник, шева, шевій, шівник.

Багаторічник, заввишки до 1 м. Цвіте у червні — серпні. На луках, лісових галявинах. Майже по всій тер. України, за винятком Криму. Культивують.

Харчова рослина. Кормова. Лікарська (тонізуючий засіб, активізує обмін речовин, поліпшує апетит; проти розривів і лишаїв на шкірі, заспокоює свербіння шкіри; корисний для хворих на цироз печінки).

907. RUMEX ACETOSELLA L.— ЩАВЕЛЬ ГОРОБИННИЙ. Щавель воробиний.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Гороб'юшка, гречка дика, квасець горобиний, квасниця польова, квасок, опуцьки, опуцьки гороб'ячі, путятник, щава, щавель горобинець польовий, щавель горобиний, щавель гороб'юшка, щавель гусиний, щавель заячий, щавель насський, щавель овечий, щавель польовий, щавель сорочий, щавій, щавій, щавій квасець, щавка, щавлик, щавлик горобиний, щавлик сорочий, щавлук, щавлук горобиний, щавлюк,

щавль, шавник, шалка, щевій, шівник.

Багаторічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у травні — серпні. На вогких піскуватих місцях, у борах, на узліссях, галявинах, на луках, гранітних відслоненнях, по берегах річок, як бур'ян у посівах. По всій тер. України, на Пд. рідше.

Харчова рослина. Лікарська (діє, як і щавель кислий).

908. RUMEX ALPINUS L. — ЩАВЕЛЬ АЛЬПІЙСЬКИЙ. Щавель альпійський.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Жовтина, жовтило, щавель кінський, щавій, щавій альпійський.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у липні — вересні. На лісових галявинах і полощинах на висоті 725—1900 м, по долинах гірських потоків зростає і нижче. В Карпатах.

Бур'ян на пасовищах. Дубильна рослина. Лікарська (кореневище — як проносний засіб, при захворюваннях шкіри тощо).

909. RUMEX AQUATICUS L. — ЩАВЕЛЬ ВОДЯНИЙ. Щавель водний.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Щавій водяний.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — липні. По берегах водойм, на вогких лісових галявинах, болотистих луках. На Поліссі і в Лісостепу — зрідка.

Лікарська рослина (в народній медицині — як проносний засіб).

910. RUMEX CONFERTUS Willd. — ЩАВЕЛЬ КІНСЬКИЙ. Щавель конський.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Кислиця жаб'яча, коковник кінський, щава, щавель кунчастий, щавій, щавіль.

Багаторічник, заввишки 60—150 см. Цвіте у травні — червні. На луках, вогуватих узліссях, нерідко — як бур'ян. На більший

частині України, крім Карпат і прикарпатських районів.

Лікарська рослина (корені — як в'язучий засіб при проносах, дизентерії, колітах і ентероколітах та гемоколітах; входить до складу мікстури за прописом М. Здренка — для лікування папіломатозу сечового міхура і анацидних гастритів). В народній медицині — як в'язучий, кровоспинний засіб, при легеневих, маткових і гемороїдних кровотечах, кривавих проносах і різних хворобах шкіри.

911. RUMEX CRISPUS L. — ЩАВЕЛЬ КУЧЕРЯВИЙ. Щавель курчавий.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Запорник, шева, шева сільська, щавель горобиний, щавель гороб'ячий, щавель кінський, щавій кудерявий, щавій кучерявий, щавель кінський.

Багаторічник, заввишки 40—120 см. Цвіте у червні — серпні. На луках, узліссях, засмічених місцях. По всій тер. України. Лікарська рослина (корінь входить до складу ниркового чаю, що його вживають при нефритах і циститах).

912. RUMEX HYDROLAPATHUM Huds. — ЩАВЕЛЬ ПРИБЕРЕЖНИЙ. Щавель прибережний.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Золотник, щавей водяний, щавей кінський, щавій береговий, щавій водяний.

Багаторічник, заввишки 1—2 м. Цвіте у липні — серпні. По берегах водойм, часто у воді. Майже по всій тер. України, крім Карпат і прикарпатських районів.

Дубильна рослина. Лікарська (в'язучий, протизапальний, тонізуючий засіб; корінь використовують у народній медицині — додають до серцевих зборів).

913. RUMEX PETIENIA L. — ЩАВЕЛЬ ШПИНАТНИЙ. Щавель шпинатний.

Родина Гречкові (Polygonaceae).

Англійський шпинат, косарник, щавель городній, щавель садовий.

Багаторічник, заввишки 80—200 см. Цвіте у липні — серпні. Культивують як овоч. Іноді дичавіє. Походить з Пд. Європи.

Харчова рослина (салати, борщі). Лікарська (корені — при хворобах шкіри; кашку із свіжих коренів прикладають на розриви шкіри, чиряки, струпи, лімфатичні набряки тощо).

914. RUMEX SYLVESTRIS (Lam.) Wallr. — ЩАВÉЛЬ ЛІСОВИЙ. Щавель лесной.

Родина Гречкові (Polygonaceae). Коварник, смарх кінський, щавель кінський, щавій туполистий, щіва.

Багаторічник, заввишки 60—120 см. Цвіте у липні — серпні. У лісах, чагарниках, як бур'ян на засмічених місцях. Майже по всій тер. України, на Пд. Степу зникає і з'являється в Криму.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

915. RUSCUS HYPOGLOSSUM L. — РУСКУС ПІД'ЯЗИКОВИЙ. Иглица подъязычная.

Родина Холодкові (Asparagaceae).

Віханка, мишачий терен.

Багаторічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у квітні — травні. У лісах, в Гірському Криму (у Великому Каньйоні, поблизу Головкинського водоспаду) і в Пд. Криму на Зх. до м. Алушти. Рідкісна рослина. Охороняється.

916. RUTA DIVARICATA Ten. — РУТА РОЗЛÓГА. Рута обыкновенная, рута раскидистая. Родина Рутові (Rutaceae).

Дика рута.

Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у травні — липні. На сухих кам'янистих і щебенистих схилах, по чагарниках. В Криму (передгір'я та Пд. берег).

Харчова рослина (приправа). Ефіроолійна. Лікарська (свіжа

рослина — в гомеопатії при суглобовому ревматизмі, ішіасі; в народній медицині — як антиспазматичний, антисептичний, вітрогінний, збуджуючий апетит засіб; при нестравності шлунка, каменях у нирках, істерії; зовнішньо — при рахіті, золотусі у дітей, при послабленні слуху, очних хворобах, синцях від удару).

917. RUTA GRAVEOLENS L. — РУТА ЗАПАШНА. РУТА САДÓВА. Рута пахучая, рута садовая.

Родина Рутові (Rutaceae).

Зимозелень, рута, рута городня, рута садова, рутка.

Багаторічник, заввишки 30—70 см. Цвіте у червні — липні. Культивують у садах і на городах. Найчастіше в пд.-зх. частині України.

Декоративна рослина. Ефіроносна. Інсектицидна. Лікарська (протизапальний і протиглиний засіб; при безсонні; абортивний засіб; місцево — при ревматизмі).

S

918. SALICORNIA EUROPAEA L. — СОЛОНЕЦЬ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ, СОЛОНЕЦЬ ТРАВ'ЯНИСТИЙ. Солерос европейский, солерос травянистый.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Ковпень зелений, солерос, солонка, солонець, солянка, солянка зелеста.

Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у липні — вересні. На солончаках та по морському узбережжю. В Лісостепу (на Пд. Сх.), в Степу і Криму.

Харчова рослина (овоч). Технічна (поташ). Інсектицидна. Лікарська (в народній медицині — як сечогінний і протицинготний засіб).

919. SALIX ACUTIFOLIA

Willd.— ВЕРБА ГОСТРОЛИСТА. ВЕРБА ЧЕРВОНА, ШЕЛЮГА. Ива остролистная, верба красная, краснотал.

Родина Вербові (Salicaceae).

Верба інеїста, желюшина, краснотал, краснотал, лоза задніпрянська, лоза красна, шелюг, шелюга, желюжина.

Чагарник, заввишки до 5 м. Цвіте у березні — квітні. По берегах річок, на пісках часто утворює великі зарості. Майже по всій тер. України, крім Карпат і Криму.

Декоративна рослина. Фітомеліоративна. Дубильна. Для плетіння корзин. Лікарська (кора — для зовнішнього застосування як протизапальний засіб).

920. SALIX ALBA L.— ВЕРБА

БІЛА. Ива белая, ветла.

Родина Вербові (Salicaceae).

Біловерба, білотал, білоталь, верба біла, верба срібна, ветла, ветловник, вітла, вітла біла, за-верба, завербник, лоза біла, ра-кита, чорнолоза.

Дерево, заввишки 10—25 м. Цвіте у квітні — травні. По заплавах річок, на вологих луках, вологих лісах. По всій тер. України — звичайно, крім високогір'я Карпат.

Одержують деревину. Дубильна рослина. Лікарська (кора — як в'язучий, потогінний, проти-грячковий, жарознижувальний і протиревматичний засіб, при ви-падінні волосся, для лікування ран, нарівнів, як знезаражуваль-ний засіб для полоскання при за-паденні слизових оболонок то-що). Медонос. Фарбувальна. Кормова.

921. SALIX AURITA L.— ВЕРБА

ВУШКАТА. Ива ушастая.

Родина Вербові (Salicaceae).

Верба вухата, верба ушатка, ліз-ка, лоза.

Чагарник, заввишки до 1,5 м. Цвіте у квітні — травні. На боло-тах, вологих луках та у вологих

лісах. Майже по всій тер. Украї-ни: на Поліссі і в Лісостепу — звичайно, в Степу і Карпатах — зрідка, в Криму не росте.

Медонос. Дубильна рослина. Лі-карська. Кормова.

922. SALIX CAPREA L.— ВЕР-

БА КОЗЯЧА. Ива козья, бреди-

на. Родина Вербові (Salicaceae). Багниця, бредина, верба іва, вер-ба козья, верболіз, верболоз, вер-болоза, гива, ева, ева, євина, іва, іва козья, іва пальмова, івел, іви-ка, івина, іва, рокита, смолоза, тала.

Дереве, заввишки 5—10 м. Цві-те у березні — травні. В широко-листяних та хвойно-широколи-стяних лісах, на узліссях. По всій тер. України, крім високогір'я Карпат.

Медонос. Дубильна рослина. Лі-карська. Кормова (листя).

923. SALIX CINEREA L.—

ВЕРБА СИВА, ЛОЗА, ВЕРБА ПОПЕЛЯСТА. Ива серая, ива пепельная.

Родина Вербові (Salicaceae). Верба попеляста, верба сіра, іви-на, лоза, лоза біла, тал, тальник, тальник сивий, чорнолоз, чорно-тал, чорноталь, шелюг, шедюга, шилига.

Чагарник, заввишки 3—6 м. Цві-те у березні — червні. На боло-тах, вологих луках, у вологих лісах; часто утворює великі за-рості — лозняки. По всій тер. Ук-раїни, крім високогір'я Карпат. Цінна дубильна рослина. Медо-нос. Кора — для плетіння постолів. Лікарська.

924. SALIX FRAGILIS L.—

ВЕРБА ЛАМКА. Ива ломкая.

Родина Вербові (Salicaceae).

Верба, верба крихка, верба кру-шна, верба ломка, круха, крухо-верб, круш, ракіта, солсин.

Дерево, заввишки 10—20 м. Цві-те у квітні — травні. По берегах річок, на вологих луках, у воло-гих лісах. По всій тер. України —

звичайно, крім високогір'я Карпат.

Медонос. Одержують деревину. Кормова рослина (листя). Лікарська.

925. SALIX PENTANDRA L.—

ВЕРБА П'ЯТИТИЧИНКОВА.

Ива пятичичиновая, чернотал. Родина Вербові (Salicaceae).

Верба лаврова, верба п'ятерника, верба чорна, вербовник, верболіз, верболоз, верболозина, лоза, лозина, синетал, тала, шевлуг, шевлюг.

Чагарник або невелике дерево, заввишки до 5 м. Цвіте у травні — червні. На болотах, вогких луках, у вогких лісах, по берегах річок. По всій тер. України, крім високогір'я Карпат та Криму.

Медонос. Фарбувальна рослина. Дубильна. Лікарська (кора).

926. SALIX PURPUREA L.—

ВЕРБА ПУРПУРОВА. Ива пурпурная, желтолозник.

Родина Вербові (Salicaceae).

Верба багряна, верба рокитина, верба чарвона, верба червена, верба червона, верба черлена, верболіз, верболіз червоний, жовтолоза, жовтолозник, заверб, заверба, завербник, заверб, завуй, зарінка, тальник, шелюг, шелюга.

Чагарник або деревце, заввишки до 4 м. Цвіте у квітні — травні. По берегах річок, на пісках. Майже по всій тер. України — досить часто.

Використовують на плетиво. Дубильна рослина. Лікарська (кора).

927. SALIX TRIANDRA L.—

ВЕРБА ТРИТИЧИНКОВА,

БІЛОЛІЗ. Ива трёхчичиновая, белотал.

Родина Вербові (Salicaceae).

Білотал, білоталь, верба затрійка, верба мігдалова, верболіз, ветла, затрійка-верба, лоза біла, лоза міккладолистна, тала.

Чагарник або деревце, заввишки до 5 м. Цвіте у квітні — травні. По берегах річок, на болотах,

вогких луках. По всій тер. України, крім високогір'я Карпат.

Використовують на плетиво. Дубильна рослина. Фарбувальна. Меліоративна. Технічна (з кори добувають саліцил). Лікарська (кора).

928. SALIX VIMINALIS L.—

ВЕРБА ПРУТОВИДНА. Ива

прутовидная. Ива корзиночная. Ива конопляная.

Родина Вербові (Salicaceae).

Білоталь, верба ветлина, верба вітлова, верба лоза, вербенець, вербинець, верболіз, верболоз, верболуз, ветла, ветлина, в'єрба, витва, вітлова, вутла, в'язинник, іва лозна, іва молдаванська, іва плетнева, корзиночник, кузовина, кузовиця, лоза, лоза вербова, лоза витва, лоза корзинна, лозина, луг, луговина, лужина, ракета, талажчаник.

Чагарник або деревце, заввишки 3—5 м. Цвіте у березні — квітні.

По берегах річок та озер. На Поліссі, Закарпатті — зрідка, в Лісостепу і Степу — дуже зрідка. Лоза для тонкого плетива. Дубильна рослина. Технічна. Фіто-меліоративна (для зарощування берегів). Лікарська (кора).

929. SALSOLA AUSTRALIS R.

Br.— КУРАЙ РУСЬКИЙ. Солянка чумная.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Катун, курай, зольник, покатун, солемир, солонець, солянка.

Однорічник, заввишки 20—75 см.

Цвіте у липні — вересні. На пісках та забур'ячених місцях. На Пд. Полісся в Лісостепу, Степу та в Криму.

Кормова рослина. Технічна (добувають поташ). Фарбувальна.

930. SALVIA AETHIOPIS L.—

ШАВЛІЯ ЕФІОПСЬКА. Шалфей эфиопский.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae).

Бабка, ведмеже ухо, верблуже ухо, дивина, окіст, пушань, ранник, сметанка-трава, шальвія угорська.

Дворічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у травні — липні. В степах, на відслоненнях, як бур'ян на полях. У пд. частині Лісостепу — зрідка, в Степу і Криму — звичайно.

Ефіроолійна рослина. Кормова. Добрий медонос. Декоративна. Лікарська (шлунковий засіб; в народній медицині — при грудних хворобах, кровохарканні).

931. SALVIA GLUTINOSA L. — ШАВЛІЯ КЛЕЙКА. Шалфей клейкий.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Ронечник, мідуниця, мідушниця, мокляжник, моклячник, сисак, сметанник, шальвія липка, шевлія моклячник.

Багаторічник, заввишки 60—130 см. Цвіте у червні — серпні. У лісах, по чагарниках, на галявинах, узліссях. Переважно в зх. частині України (на Сх. до м. Умані), а також у гірських лісах Криму.

Добрий медонос. Ефіроолійна рослина. Декоративна. Лікарська (в народній медицині — як кровоспинний і ранозагоювальний засіб; застосовують при лікуванні пухлин, грудних хвороб, при каменях у сечовому міхурі).

932. SALVIA NUTANS L. — ШАВЛІЯ ПОНИЖЕНА. Шалфей поникаючий.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Бабка, бабки, василек дикий, голиш, шавлія похилена.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у травні — липні. У степах, на вапнякових і крейдяних відслоненнях. В Лісостепу і Степу — до передгір'їв Криму. Медонос. Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині — при опухах у вигляді припорок на хворі місця).

933. SALVIA OFFICINALIS L. — ШАВЛІЯ ЛІКАРСЬКА. Шалфей лікарський.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Шавлія, шавлія, шалвія, шалвія лікарська, шалфей, шалфія,

шалхвея, шевлія, шельвія, шельвія лікарська, шоловія, шольвія. Багаторічник, заввишки 20—70 см. Цвіте у червні — серпні. Культивують по всій тер. України. Походить з Середземномор'я. Ефіроолійна рослина. Лікарська (при захворюваннях органів дихання). Медонос. Декоративна рослина.

934. SALVIA PRATENSIS L. — ШАВЛІЯ ЛУЧНА. Шалфей луговий.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Бабка лукова, бабки, бабочки, буквиця синя, васильки польові, матушник, медівка, медунки, ротки, самосій, свинок, свиношки, синьоцвіт, сокирки, шавлія, шалвія, шевлія лучна, шевлія лукова, шоловія.

Багаторічник, заввишки 25—80 см. Цвіте у травні — липні. На луках, у лучних степах, на лісових галявинах, по чагарниках. На більшій частині України, у лісових і лісостепових районах — звичайно, в степових — зрідка.

Медонос. Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині — при простудних захворюваннях).

935. SALVIA SCLAREA L. — ШАВЛІЯ МУСКАТНА. Шалфей мускатний.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Шавлія дика, шавлія дика.

Багаторічник, заввишки до 120 см. Цвіте у червні — серпні. На кам'янистих схилах, іноді як бур'ян у садах, на полях. На Пд. Криму — здичавіло. Культивують.

Лікарська рослина (виявляє антибактеріальну дію; для ароматизації ліків). Харчова (для мускатних вин, лікерів, вермуту). Ефіроолійна.

936. SALVIA STEPPOSA Shost. — ШАВЛІЯ СТЕПОВА. Шалфей степной.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Шавлія степова.

Багаторічник, заввишки 25—70 см. Цвіте у червні — липні. В степах, по степових чагарниках. У Лісостепу (Пд. Сх.), Степу (на Лівобережжі).

Медонос. Декоративна рослина. Лікарська (у народі).

937. SALVIA VERTICILLATA L. — ШАВЛІЯ КІЛЬЧАСТА. Шалфей мутувчатий.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Бабки, буквиця, дідове сало, жабрей, жалка, криничняк, лапушок, лопушок, свинарик, свинуголи, свинюх, свинюха, свинюшки, свинюшник, шавлія свиняча, шевлія свинюх.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у липні — вересні. По схилах, іноді як бур'ян. На полях і засмічених місцях. По всій тер. України (на Поліссі — зрідка).

Медонос. Декоративна рослина.

Лікарська (в народній медицині — як в'язучий, кровоспинний і ранозагоювальний засіб; при грудних хворобах, каменях у нирках, нетриманні сечі; відвар насіння — при запаленні очей).

938. SALVINIA NATANS (L.) AN. — САЛЬВІНІЯ ПЛАВА-

ЮЧА. Сальвінія плаваюча. Родина Сальвінієві (Salvinia-seae).

Безкорінка, безкорінка поплавка, голиш, пленочник.

Водна папороть, однорічник, завдовжки 8—20 см. Споронить у серпні — вересні. У повільно текучих і стоячих водах. На Україні трапляється спорадично в басейнах річок Дністра, Дніпра, Сіверського Дінця та їхніх приток.

Рідкісна рослина. Охороняється.

939. SAMBUCUS EBULUS L. — БУЗИНА ТРАВ'ЯНИСТА. Бузина травяниста.

Родина Жимолостеві (Caprifoliaceae).

Базник, базниче, бжур, бзина, бзюк, боз білий, бозник, бузина, бузина базник, бузина в'яла, бу-

зина собача, бузина ялова, бузник, бузовник, бусник, в'язовина, в'язовник, габз, габза, гобза, нещазник, хабз, хабзина, хобз, хобза, хобза зелеста, хопта.

Багаторічник, заввишки 60—150 см. Цвіте у червні — липні. На лісових порубах, по чагарниках, на узліссях, по берегах водойм, на засмічених місцях. Частіше в правобережних лісостепових районах, рідше — в Карпатах і на Поліссі. На Лівобережжі — поодинокі (неподалік р. Дніпра).

Харчова рослина (плоди). Лікарська (в народній медицині — при хронічних формах невралгії, від водянки та ниркових хвороб).

940. SAMBUCUS NIGRA L. — БУЗИНА ЧОРНА. Бузина чорна.

Родина Жимолостеві (Caprifoliaceae).

Баз, базник, без-дерево, безд, бзик, бзина, бзина чорна, бзиско, бзік, боз, боздер, боз-дерево, бозина, бозник, бозняк, будзина, буже, буз, бузина, бузина біла, бузина чорна, бузник, бузок, пусторил, пусторосль, хабза, хабзина.

Чагарник, заввишки 3—6 м. Цвіте у травні — червні. У лісах, по чагарниках, на лісових порубах, частіше — здичавіло. Майже по всій тер. України. Подекуди розводять.

Харчова рослина (плоди). Медонос. Лікарська (квітки — потогінний і сечогінний засіб, застосовують при простуді, кашлі, грипі, захворюваннях нирок і сечового міхура тощо). Декоративна. Фарбувальна.

941. SAMBUCUS RACEMOSA L. — БУЗИНА ЧЕРВОНА. Бузина красна.

Родина Жимолостеві (Caprifoliaceae).

Бзина, бзина червона, боз коральний, буз, бузина красна, бузина червона, калинка, рібіна. Чагарник, заввишки 2—4 м. Цві-

те у травні — червні. В лісах, по чагарниках, на скелях, іноді здичавіло. Подекуди розводять. У Карпатах (найчастіше), на Прикарпатті, в Розточчі-Опільї, на Зх. Поліссі та в Лісостепу — зрідка.

Декоративна рослина. Медонос. Інсектицидна. Фітонцидна рослина.

942. SANGUISORBA OFFICINALIS L. — РОДОВИК ЛІКАРСЬКИЙ. Кровохлѣбка аптечная.

Родина Розові (Rosaceae).

Барговець, бедренець, випадишна трава, грижник, зілля їжаче, золотник яловий, красноголовка, кровач лікарський, кровоголовка звичайна, кровостяг сильник, наголоватень, огирощник, огорошник, путяк, радовник, родовик, родовик звичайний, рядовик, сорок-книжник, сухозлотиця, сухо-волотиця, стягників, татарник, трудниця, ужаче зілля, сухазлотиця, чорноголовка, чорноголовник.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — серпні. На луках та узліссях. На більшій частині України в Криму — зрідка.

Кормова рослина. Інсектицидна. Лікарська (кореневище — при різних внутрішніх кровотечах, дизентерії, проносах тощо).

943. SANICULA EUROPAEA L. — ПІДЛІСНИК ЄВРОПЕЙСЬКИЙ. Подлесник европейский.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Жентель, здоровник звичайний, курячі лапки, навротик, навротин, підлісник, підлісник звичайний, підойма челядинська, подлісник.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у червні — липні. У лісах. В Карпатах і на Правобережжі, Лівобережжі — тільки на Поліссі, на вододілі рік Дніпра та Десни; в гірських лісах Криму — часто.

Декоративна рослина. Лікарська (як в'язучий, відхаркувальний і кровоспинний засіб; як ранозагоювальний — при ударах і ранах, нарівах, гнійниках, висипах на шкірі, нарівах у горлі; внутрішньо — при виразках у шлунку й кишечнику, гнійних запаленнях слизової оболонки, легеневих кровотечах і кровотечах з ін. органів; видаляє слиз і гній з легень, жовчного й сечового міхура та шлунка; при бронхіальних катарах та як сечогінний засіб при хворобах нирок; зміцнює шлунок, збуджує апетит; для полоскань ротової порожнини).

944. SAPONARIA OFFICINALIS L. — МИЛЬНЯНКА ЛІКАРСЬКА. Мыльнянка аптечная.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Бобівник, бобовник, звоздник, зірка, зірки білі, кокел, корінь мильний, мидлянка, мило дике, мило коров'є, мило сабаче, мило татарське, мильна трава, мильник, мильний цвіт, мильниця, мильнянка, миляк, миляник, миляник корінь, милянка, мутлиця, натяг, натягач, панчошник, пінка, самокиша, світ мильний, смотка, собаче мило, стягач, терлиць, терлич звичайний, частуха, чистуха.

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у червні — жовтні. По чагарниках, на узліссях, на пісках по берегах річок. По всій тер. України.

Декоративна рослина. Технічна (одержують білий сапонін). Лікарська (в гомеопатії — при простудних захворюваннях; купіль — при лишаях, екземі тощо).

945. SAROTHAMNUS SCOPARIUS (L.) Koch — САРОТАМНУС ВІНИКОВИЙ. Саротамнус метельчатый.

Родина Бобові (Fabaceae).

Дереза, жарновець, жерновець, жизновець, зарновець павінь, мі-

тельник, мітлиця, мітличина, мітлочине, рокитник мітловий.

Чагарничок, заввишки 50—200 см. Цвіте у травні — червні. У лісах. В Карпатах, на Правобережному Поліссі, в Зх. Лісостепу (у Хмельн. і Вінн. областях). Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині — при серцевій слабкості).

946. SAUSSUREA DISCOLOR (Willd.) DC. — СОССЮРЕЯ РІЗНОКОЛІРНА. Соссюрея разноцветная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Гірканія, гіркуша.

Багаторічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у липні — вересні. На вапнякових скелях. У Карпатах тільки на г. Великий камінь (хр. Чорний Діл у верхів'ях р. Чорного Черемошу).

Рідкісна рослина.

947. SAUSSUREA PORCII Degen — СОССЮРЕЯ ПОРЦІУСА. Соссюрея Порциуса.

Родина Айстрові (Asteraceae). Багаторічник, — заввишки 30—80 см. Цвіте у серпні — вересні. На гірських болотах. У Карпатах — дуже зрідка (Івано-Фр. обл., Косівський р-н, г. Пелешата у верхів'ї р. Черемошу — на високогірному болоті в Чивчинських горах).

Рідкісна рослина. Цінний для науки вид. Охороняється.

948. SCABIOSA, OCHROLEUCA L. — СКАБІОЗА БЛІДОЖОВТА. Скабіоза бледножелтая.

Родина Черсакові (Dipsacaceae). Бородавочник, жовтілиниця, катаринка пільна, мареник, постілка жовта, постілка жовтілиниця. Дворічник, іноді багаторічник, заввишки 20—80 см. Цвіте у червні — серпні. На суходільних луках, схилах, рідше — на пісках. На більшій частині тер. України, крім Криму.

Декоративна рослина. Лікарська (застосовується в народній медицині).

949. SCANDIX PECTENVERNERIS L. — СКАНДИКС ГРЕБІНЧАСТИЙ. Скандикс Венерин гребень.

Родина Зонтичні (Apiaceae).

Кервель, теребуля гребеняста. Однорічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у квітні — травні. Бур'ян, переважно у посівах ярини. В Криму.

Харчова рослина (приправа до салатів). Лікарська (сечогінний і проносний засіб; сприяє виділенню мокрот).

950. SCHIVERECKIA PODO-LICA (Bess.) Andr. ex DC. — ШИВЕРЕКІЯ ПОДІЛЬСЬКА. Шиверекия подольская.

Родина Капустяні (Brassicaceae). Багаторічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у квітні — червні. На відслоненнях вапняків. Рідко трапляється в басейні р. Дністра, на Товтрах Поділля і дуже зрідка — у Харківській і Луган. областях.

Рідкісна рослина. Третинний реликт. Цінний для науки вид. Охороняється.

951. SCILLA BIFOLIA L. — ПРОЛІСКА ДВОЛИСТА. Пролеска двулистная.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Зілля голубе, короліска, луківка, луківка дволиста, луківка двулистна, небесники, острівка, проліска, прозерень, прозерень синій, просорен, пшеничка, раст, раст гвоздичний, раст синій, растик, расть, расть синя, ряст, синета дволиста, синетка, синетка дволиста, скороліска.

Багаторічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у березні — квітні. В листяних лісах, на узліссях, по чагарниках. На Закарпатті, в Карпатах, Лісостепу, на Правобережжі — звичайно; на Лівобережжі — в Лісостепу на Сх. до м. Сум; в Гірському Криму — більш-менш звичайно.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині цибулини — як блювотний, від-

кашлювальний і сечогінний засіб). Фарбувальна.

952. SCLERANTHUS ANNUUS L.— ЧЕРВЕЦЬ ОДНОРІЧНИЙ. Червец однолітній.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Бородавник, бородавник річний, дивала, дивана, жвака, жвачка, муровець, проскурник боровий. Однорічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у квітні — червні. На відкритих піскуватих місцях, у борах. По всій тер. України, крім крайнього Пд.

Лікарська рослина (в народній медицині — при хворобах шкіри як зовнішній засіб).

953. SCOPOLIA CARNIOLICA Jacq.— СКОПОЛІЯ КАРНІОЛІЙСЬКА. Скополия карниольская.

Родина Пасльонові (Solana-ceae).

Білуи, вербишник, галаска, галосове зілля, голосове зілля, корінь громовий, люлянка галаска, мандрагора, мандригуля, матридуна, німиця.

Багаторічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні — червні. У широколистяних лісах. На Закарпатті, в Карпатах, на Прикарпатті, в Розточчі-Опіллі, Зх. Лісостепу, Правобережному Лісостепу (в зх. частині).

Лікарська рослина (кореневища — джерело скополаміну; для обезболювання родів, при паркінсонізмі; для розширення зіниць; від геморою).

954. SCORZONERA HUMILIS L.— СКОРЗОНЕРА НИЗЬКА. Козелець низкий.

Родина Айстрові (Asteraceae). Змідюшник низький, зміячка низенька, зміячка приземка, козелець, косматик, ранник, трипфель, ужовник.

Багаторічник, заввишки 5—50 см. Цвіте у травні — червні. У світлих лісах, на лісових галявинах. У лісостепу (в пн.-зх. частині).

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині — як зовнішнє).

955. SCROPHULARIA NODOSA L.— РАННИК ВУЗЛУВАТИЙ. Норичник узловатий.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Бабка смердяча, бабка чорна, барболки, баробольки, бородавник, гризунник, завалець, завиалець, зілля мадрове, зілля чорне, кукелярія, кукуляра, кукулярія, лихочасник, ломенус, мадрове зілля, матошник, наворотиш, норичник, норичник водяний, підлісник, підтинник, ранник бароболькуватий, ранник бульбистий, ранник звичайний, ранник узлуватий, свинокрів, семисильник, смовдь, старовина, тонколистник, фрасівник, фрасиця, широколистя.

Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у травні — серпні. У лісах, по чагарниках і на луках. На Пн. України — звичайно, на Пд. Степу і в Гірському Криму — зрідка.

Медонос. Лікарська рослина (раннозагоювальний, проносний, блювотний засіб; при ревматизмі, кропив'янці, геморої, вушних екземах, корості, лишаях, базедовій хворобі, безсонні, головному болю, золотусі; насіння — глистогінний засіб).

956. SCROPHULARIA UMBROSA Dumort.— РАННИК КРИЛАТИЙ. Норичник теневий, норичник крилатий.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Бородавник, золотушник, норичник, ранник, ранник водяний, ранник крилатий, старовина. Багаторічник, заввишки 40—120 см. Цвіте у червні — серпні. На болотах, берегах річок, на луках. На Поліссі, в Лісостепу, в степових районах і в горах Криму — зрідка.

Медонос. Лікарська рослина (діє як і ранник вузлуватий).

957. SCUTELLARIA GALERICULATA L.—ШОЛОМНИЦЯ ЗВИЧАЙНА. Шлёмник колпаконосный.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Желомниця, желомниця звичайна, маринівка, ошитець, ошитець більший, розхідник, синій цвіт. Багаторічник, заввишки 10—50 см. Цвіте у червні — вересні. На заплавних луках, по берегах водойм, вільшнях. Майже по всій тер. України, крім Криму.

Кормова рослина. Лікарська (відвар трави — при епілепсії і переміжній лихоманці; настоянка з трави знижує артеріальний тиск).

958. SCUTELLARIA HASTIFOLIA L.—ШОЛОМНИЦЯ СПИСОЛИСТА. Шлёмник копельистый.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Акулка, шеломиця копельиста. Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у червні — серпні. На заплавних луках, по вільшнях, вогких чагарниках. Майже по всій тер. України, крім Криму. Кормова рослина. Лікарська (дія як і шоломниця звичайна).

959. SECALE CEREALE L.—ЖИТО ПОСІВНЕ. Рожь посевна.

Родина Злакові (Poaceae). Жито посільне, сакора. Однорічник, заввишки 60—80 см. Цвіте у травні — червні. Культивують.

Важлива хлібна культура.

960. SEDUM ACRE L.—ОЧИТОК ІДКИЙ. Очиток едкий.

Родина Товстолисті (Crassulaceae).

Барашки, будра, бурячки, гінець, гішівник, гонець, гусинець, жабриль, капуста заяча, капуста, кукурудзки жаб'ячі, мило собаче, молодень, молодил, молодило, молодильна трава, молодильник, моложай, мотодил, мошна, нарубашень, ожичник, очижник, очисник, очисток, очиток, очиток гострий, очітки, попові яйця, раскид-

ник, расхідник, расхідник малий, розхідник звичайний, рум'янило, трава грижна, трава лихорадочна, трава молодильна, утробашен, учитки, часник гадячий, чистець, чистик, шишкач.

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у травні — липні. На сухих відкритих піщаних і кам'янистих місцях, на луках, у світлих лісах, чагарниках. По всій тер. України.

Медонос. Декоративна рослина. Лікарська (надземна частина в гомеопатії — при геморої).

961. SEDUM RUPESCITII (Jalas) Omelez.—ОЧИТОК ЗАЯЧА КАПУСТА. Очиток заячья капуста.

Родина Товстолисті (Crassulaceae).

Біб громовий, вороне масло, вороняче масло, вороняче сало, гадун, жива вода, заяць, заяча капуста, заяча розсада, заяча трава, масляне зілля, масне зілля, маточник, молодило, молочник, оливник, очипак, очиток, очиток багрянистий, очиток бобавець, очиток заячий, очиток звичайний, пчільник, рійник, рійник дикий, розходник, росада, тучне зілля. Багаторічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у липні — серпні. У соснових лісах, по чагарниках, у степах, на піщаних і кам'янистих місцях. По всій тер. України — звичайно.

Харчова рослина. Лікарська (кровоспинний і ранозагоювальний засіб; настій трави стимулює роботу серця, підвищує його тонус і амплітуду скорочень; свіжа трава — як сечогінний засіб; свіжі листки — до ран, гемороїдних шишок).

962. SEMPERVIVUM RHUTENICUM Schnittsp. et C. B. Lehm.—МОЛОДИЛО РУСЬКЕ. Живучка русская, молодило русское.

Родина Товстолисті (Crassulaceae).

Доля, свинячий хліб.

Багаторічник, заввишки 20—35 см. Цвіте у липні — серпні. У сонових лісах, на пісках, скелях. На Поліссі — зрідка, в Лісостепу і в пн. частині Степу — частіше. Декоративна рослина. Лікарська (при серцевій недостатності; з жиром прикладають до гнійних ран і свищів, що довго не заживають).

963. *SENECIO BORYSTHENICUS* (DC.) Andrz. — ЖОВТОЗІЛЛЯ ДНІПРОВСЬКЕ. Крестовник днепровський. Родина Айстрові (*Asteraceae*). Дідик, дідик дніпровський.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — вересні. На піщаних місцях. У Лісостепу і Степу в долинах річок Дніпра та Дінця — звичайно.

Лікарська рослина (в народній медицині).

964. *SENECIO JACOBAEA* L. — ЖОВТОЗІЛЛЯ ЛУЧНЕ, ЖОВТОЗІЛЛЯ ЯКОВА. Крестовник луговой.

Родина Айстрові (*Asteraceae*). Волосник, дідик великий, дідик луковий, жабна трава, жовтоголовник, жовтозілля, жовтуха, мерковей, пуховник, ромашка дика, свиріпа, старина, трава Якова, чорнобилець, щипальник, Якубів цвіт.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у липні — вересні. На лучних степах, сухих заплавах, на луках, схилах, по чагарниках, на лісових галявинах, як бур'ян у посівах. Звичайно — по всій тер. України.

Отруйна рослина. Медонос. Фарбувальна. Лікарська (при кривавому проносі, хронічному кашлі, гонорей; кровоспинний засіб при гіперменорей і дисменорей; зовнішньо — як ранозагоювальний, для полоскання горла).

965. *SENECIO PALUDOSUS* L. — ЖОВТОЗІЛЛЯ БОЛОТНЕ. Крестовник болотний.

Родина Айстрові (*Asteraceae*). Дідик помаранчевий.

Багаторічник, заввишки 80—120 см. Цвіте у червні — вересні. По берегах річок та озер, на болотах, вологих луках. На Зх. та Правобережному Поліссі, рідше — у Правобережному Злаковому Степу.

Лікарська рослина (в народній медицині).

966. *SENECIO VULGARIS* L. — ЖОВТОЗІЛЛЯ ЗВИЧАЙНЕ. Крестовник обыкновенный. Родина Айстрові (*Asteraceae*). Дід, дідик звичайний, крестовик, кульбаба, паличник, старець, молочій дідикуватий, старник.

Однорічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у квітні — листопаді. Бур'ян на полях, городах, засмічених місцях. По всій тер. України.

Лікарська рослина (як кровоспинний засіб при аменорей і дисменорей; сік рослини — від кашлю, глистів, істеричних судом; зовнішньо — при синяках від удару, кривавих нарівах, геморой, затвердінні молочних залоз). Добрий медонос. Фарбувальна рослина.

967. *SERRATULA TINCTORIA* L. — СЕРПІЙ КРАСИЛЬНИЙ. Серпуха красильная.

Родина Айстрові (*Asteraceae*). Будячок, серп, серпник, серпок, серпуха, шербак, тур'ї язики, яловень.

Багаторічник, заввишки 30—140 см. Цвіте у липні — вересні. На сухих луках, по узліссях, чагарниках. По всій тер. України, крім пд. частини Степу та Криму. Фарбувальна рослина. Лікарська (в народній медицині).

968. *SERRATULA WOLFFII* Andrae — СЕРПІЙ УВІНЧАНИЙ, СЕРПІЙ ВОЛЬФІВ. Серпуха венценосная, серпуха Вольфа.

Родина Айстрові (*Asteraceae*). Жовтило, серпуха вінцевата.

Багаторічник, заввишки 100—150 см. Цвіте у липні — вересні. На сухих луках, по узліссях. На Пд. Поліссі, в Лісостепу (крім

крайнього Зх.) і в пн. частині Степу.

Лікарська рослина (в народній медицині).

969. SESELI ANNUUM L. — ЖАБРИЦЯ ОДНОРІЧНА. Жабриця однолітня.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Ганус, копровець річний, кропень річний, кропище, кульондра, кульондра дика, рогатка.

Дворічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у липні — серпні. На луках, у лісах, по чагарниках. По всій тер. України, крім Криму, у степових районах — зрідка.

Лікарська рослина (в народній медицині; може бути використана для лікування стафілокової інфекції, шкірних та ін. захворювань).

970. SESELI LIBANOTIS (L.) Koch ПОРІЗНИК ПРОМІЖНИЙ, ВЕХ ПРОМІЖНИЙ. Порізник промежучотний.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

В'юнець, гладильник, грановитка, жабриця гірська, ладанник, ладанник сибірський, лябренник, порізник, пустирняк.

Багаторічник, заввишки 60—120 см. Цвіте у липні — серпні. На схилах і відслоненнях, особливо крейдових і вапнякових, зрідка — на пісках. По всій тер. України, переважно в Лісостепу, крім Карпат.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

971. SETARIA VIRIDIS (L.) Beauv. — МИШІЙ ЗЕЛЕНИЙ Щетинник зелений, гоми, чумиза. Родина Злакові (Poaceae).

Білоус, бір птичий, бор, воробейник, мишей, мишій, мишій зелений, мишій степовий, мишійка, миш'я трава, мушій, плоскушья, прослика, просянка, прядя, чопол, щетин зелений.

Однорічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у червні — жовтні. Як бур'ян у городах, садках і виноградниках, особливо як післяж-

нивний бур'ян. По всій тер. України.

Кормова рослина. Технічна (насіння — на спирт). Лікарська.

972. SIELLA ERECTA (Huds.) M. Pimen. — СІЕЛА ПРЯМА, БЕРУЛА ПРЯМА. Сизлла прямая, берула прямая.

Родина Зонтичні (Ariaceae).

Ричайник, ричайник вузьколистий.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у червні — липні. По берегах річок, канав, заходить у воду. По всій тер. України — розсіяно.

Харчова рослина (молоді листки). Ефіроолійна. Лікарська (в народній медицині).

973. SIEVERSIA MONTANA (L.) R. Br., PARAGEUM MONTANUM (L.) Nara — СІВЕРСІЯ ГІРСЬКА, ПАРАГЕУМ ГІРСЬКИЙ. Сиверсія горная, парагеум горный.

Родина Розові (Rosaceae).

Гвоздянка гірська, гребінник гірський, підійма, підойма, підойна, підорва.

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у травні — липні. На субальпійських і альпійських луках. У Карпатах — звичайно. Лікарська рослина (в народній медицині — при гастритах і виразках шлунка в суміші з дягелем лікарським і тирличем жовтим).

974. SILENE ARMERIA L. — СМІЛКА АРМЕРІЙОВИДНА. Смолевка армериевидная.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Линянка городна, литвинчики. Дворічник, заввишки 20—70 см. Цвіте у червні — серпні. Культивують як декоративну рослину в садах. Дичавіє і трапляється як бур'ян. По всій тер. України.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

975. SILENE BORYSTHENICA (Grun.) Walters — СМІЛКА

ДНІПРОВСЬКА. Смолёвка днепро-
провская.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Линянка дрібноцвіта, погонки. Однорічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у травні — червні. На відкритих річкових, рідше — приморських пісках, у борах. На більшій частині України, крім гірських районів.

Лікарська рослина (в народній медицині).

976. SILENE NUTANS L. — СМІЛКА ПОНІКЛА. Смолёвка поникающая.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Звездик білий, зуб-зілля, комар, линянка дрімуча, линянка повисла, мидельник, остець, смілка біла, смолянка біла, терлич.

Багаторічник, заввишки 20 — 70 см. Цвіте у травні — липні.

На узліссях, галявинах, у світлих лісах. Переважно в лісових і лісостепових районах, в Степу трапляється рідше і зникає.

Медонос. Декоративна. Лікарська рослина.

977. SILPHIUM PERFOLIATUM L. — СИЛЬФІЙ ПРОНИ-
ЗАНОЛИСТИЙ. Сильфия пронзеннолистная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Багаторічник, заввишки 1—2,5 м. Цвіте у липні — жовтні. Культивують на полях, у садах і парках. Походить з Пн. Америки.

Декоративна рослина. Кормова. Медонос.

978. SINAPIS ALBA L. — ГІР-
ЧИЦЯ БІЛА. Горчица белая.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Гірчиця, гірчиця біла, горчиця. Однорічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у червні — липні. Бур'ян. Майже по всій тер. України. Інколи культивують.

Медонос. Кормова рослина. Олійна. Лікарська (як подразливий засіб).

979. SISYMBRIUM OFFICINALE (L.) Scop. — СУХОРЕБРИК
ЛІКАРСЬКИЙ. Гулявник аптечний.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Білохолост, горчавка, гулявник, мітлиця дика, папірок лікарський, порошок, порошок, порошок лікарський, руква, сухоребрик, сухоребриця.

Дворічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у травні — жовтні. Бур'ян біля жител, на полях. По всій тер. України.

Харчова рослина (молоді листки). Олійна. Медонос. Фарбувальна. Лікарська (в народній медицині — як сечогінний і глистогінний засіб; при проносах і дизентерії; есенція з рослини — в гомеопатії).

980. SIUM LATIFOLIUM L. — ВЕХ ШИРОКОЛИСТИЙ. Поручейник широколистний.

Родина Зонтичні (Apiaceae). Вех, ганух польовий, мокравець, моркавець широколистний, поручейник, потічник, укропник.

Багаторічник, заввишки 1—1,5 м. Цвіте у червні — липні. На болотах, у воді біля берегів. На більшій частині тер. України, крім Криму і Карпат.

Ефіроолійна рослина. Кормова (для бобрів, водоплавних птахів). Отруйна.

981. SOLANUM DULCAMARA L. — ПАСЛІН СОЛІДКО-
ГІРКИЙ. Паслён сладко-горький.

Родина Пасльонові (Solanaceae).

Белена глистник, блуш, вовчі ягоди, вовчі ягоди жовті, гадюча трава, глисник, глиставень, глестань, глистник, глистовник, глестяк, глостник, заплиха, заячник, надтинник, паслен жовтий, паслина, пасльон, пасьлен, пасьлін, пасьлін жовтий, псинка, псінка, солодкогорч, сороча ягода.

Дерев'яниста ліана, завдовжки 1—5 м. Цвіте у травні — серпні.

По берегах річок, озер, по чагарниках, на вологих місцях. По всій тер. України.

Декоративна рослина. Фітомеліоративна. Добрий медонос. Лікарська (стебла — як сечогінний і відхаркувальний засіб; при водяниці, жовтусі, катарі дихальних шляхів, астмі, коклюші, у вигляді примочок — при золотусі, ревматизмі. В гомеопатії — при грипі, крапив'яниці, м'язовому ревматизмі).

982. SOLANUM NIGRUM L. — ПАСЛІН ЧОРНИЙ. Паслєн чєрний.

Родина Пасльонові (Solanaceae).

Безслинник, белена паслин, белена паслін, бешижник, бзднюка, бздюнка, бздюнка вороняча, ворониха, вороні ягоди, воронячка, глистник, жинка, здиха, лисуха, мориганка, паслен, паслин, паслина, паслін, паслін чорний, пасльон, несі ягоди, пєслина, пєслєон, писклука, писклюква, пєслєни, пєслина, пєслинець, пєслєон, поздника, позник, поспішка, прислини, пєсинка, скажена ягода, слинник, шмаркотиння.

Однорічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у червні — вересні. На забур'янених місцях. По всій тер. України.

Харчова рослина (молоде листя — як шпинат; зрілі ягоди). Фарбувальна (виготовляють фарбник для кондитерської промисловості і фарбу для тканин). Лікарська (як ранозагоювальний засіб, при лікуванні нарывів, опухів, як проносний та блювотний засіб, при епілепсії, судомач, мєнінгіті, головному болі, інфекційних хворобах; ягоди — глістогінний, сечогінний і жарознижувальний засіб; квітки — сечогінний, відхаркувальний і протиревматичний засіб; есенція із свіжої рослини — в гомеопатії).

983. SOLIDAGO VIRGAUREA L. — ЗОЛОТУШНИК ЗВИ-

ЧАЙНИЙ. Золотарник обыкновенный, золотая розга.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бєсєгур, бєсєкур, воскобоїна, воскобоїна звичайна, воскобоїна золотячка, жовтило, жовтобрюх, золота різка, золотєнь, золоточник, золотуха, золотушник, золотячка, наволоч, наволош, перестріл, табака лісна.

Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у липні — вересні. На узліссях, у лісах та по чагарниках. Розсіяно ростє майже по всій тер. України.

Фарбувальна (з квіток — жовта фарба). Декоративна рослина. Лікарська (як сечогінний засіб при хворобах нирок, сечокислоту діатєзі, водяниці, ревматизмі, подагрі, при проносах, цинзі, золотусі, зовнішньо — ранозагоювальний засіб; есенція — в гомеопатії).

984. SONCHUS ARVENSIS L. — ЖОВТИЙ ОСОТ ПОЛЬОВИЙ. Осот полевої.

Родина Айстрові (Asteraceae). Гірчак, магоч, молоч, молочай, молочайник, молочак, молочак польовий, молочій, молочій польовий, молочій простий, осет, осот, свиняк, тіки-притіки.

Багаторічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у липні — вересні. На полях, по чагарниках, іноді як бур'ян. По всій тер. України.

Кормова рослина. Харчова (листя). Медонос. Лікарська (чубчики плодів — як кровоспинний засіб).

985. SONCHUS OLERACEUS L. — ЖОВТИЙ ОСОТ ГОРОДНИЙ. Осот огородний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Заяча капуста, заячий салат, знітенник, кашки, молоч, молочай, молочай городній, молочай простий, молочай свинський, молочий, осот, пудож, свинняк, сусай. Однорічник, заввишки 40—120 см. Цвіте у червні — жовтні. Бур'ян, що засмічує переважно городні культури, рідше — на по-

лях, засмічених місцях. Майже по всій тер. України.

Харчова рослина (листя й молоді пагони). Кормова. Лікарська (в народній медицині — від жовтухи).

986. SORBUS AUCUPARIA L. — ГОРОБИНА ЗВИЧАЙНА.

Рябина обыкновенная.

Родина Розові (Rosaceae).

Берек, богорожник, виспина, вогроб, вонега, вонига, вораб, вороба, ворбина, воробиха, воряска, горба, горбина, гороб, гороба, горожник, грабина, лушина, ограб, ограба, ораба, оребина, оріб, оряба, орябина, орябина звичайна, орябка, раба, рабина, ріба, робина, ряб, рябина, рябина дика, рябка, ряботиння, рябчик, скорух, скорушина, смердак, тарани, храбина, чуб, шкорух, юд, юда, юдик, юдина, яжембина, ярабина.

Дерево, заввишки 15—20 м. Цвіте у травні — липні. У лісах, по чагарниках, на схилах балок, вапняках, на високих ліскуватих і кам'янистих берегах річок. Звичайно — в лісовій зоні (в т. ч. у гірських лісах Карпат та Криму), в Лісостепу; в Степу не росте. Широко культивують.

Харчова рослина. Декоративна. Медоносна. Дубильна. Деревинна. Фітомеліоративна. Лікарська (плоди — як полівітамінний і кровоспинний засіб; у народній медицині — плоди й судвіття — при нирковокам'яній хворобі, порушенні обміну речовин, простуді, шлунково-кишкових захворюваннях; відвар кори — при гіпертонії).

987. SORBUS TORMINALIS (L.) Crantz — БЕРЕКА. Глоговина, берека.

Родина Розові (Rosaceae).

Берек, берека, богорожник, бо-гожник, брак, брякина, груша кленова, орябина, рябина берека, смордох.

Дерево, заввишки 15—25 м. Цвіте у травні — червні. У світлих

широколистяних лісах, переважно букових, в Криму також у дубових і мішаних з перевагою дуба і сосни. Зрідка — в Карпатах, Зх. і Правобережному Лісостепу (пд.-зх. частина) та в Криму. Крайня сх. межа її поширення проходить по лінії рік Німан, Прип'ять, Південний Буг. Рідкісна рослина. Охороняється. Потребує розведення. Плодова. Медонос.

988. SPARGANIUM ERECTUM L. — ІЖАЧА ГОЛІВКА ПРЯМА, ІЖАЧА ГОЛІВКА БАГАТОГРАННА. Ежеголовник многогранный, ежеголовник прямой.

Родина Іжачоголівкові (Sparganiaceae).

Ежовник, іжача голова, їжовник, кардовник, нюнка, ребрій.

Багаторічник, заввишки 25—150 см. Цвіте у червні — серпні. По берегах, у канавах і на болотах. По всій тер. України.

Декоративна рослина (в басейнах). Лікарська (в народній медицині).

989. SPERGULA ARVENSIS L. — ШПЕРГЕЛЬ ЗВИЧАЙНИЙ, ШПЕРГЕЛЬ ПОЛЬОВИЙ. Торица полевая, торица обыкновенная.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Метелики, промежник, промежник великий, промежник звичайний, промежник польовий, ториця, шпергель польовий, шпергель осінній, шпорок.

Однорічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у травні — серпні. На пісках як бур'ян. Переважно в лісових районах.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

990. SPINACIA OLERACEA L. — ШПІНАТ ГОРІДНИЙ. Шпинат огородный.

Родина Лободові (Chenopodiaceae).

Шпинат, шпинат волоковий, шпінак, шпінак, шпінак волоковий.

Однорічник, заввишки 25—50 см. Цвіте у червні — серпні. Культивують, інколи дичавіє. Походить з Передньої Азії. У культурі з 18 ст.

Харчова рослина (овоч): багата на вітаміни А, В, С. Лікарська (при анемії, як джерело вітамінів у дієтоterapiї)

991. SPIRODELA POLYRHIZA (L.) Schleid. СПИРОДЕЛА БАГАТОКОРЕНЬВА. Многокоренник обыкновенный.

Родина Ряскові (Lemnaceae).

Качиний жир, ряса коріниста, ряска коріниста.

Плаваючий багаторічник, завдовжки 3—6 мм. Цвіте у травні — червні. У стоячих і повільно текучих водах. По всій тер. України.

Кормова рослина. Зелене добриво. Лікарська (в народній медицині).

992. STACHYS ANNUA (L.) L. ЧИСТЕЦЬ ОДНОРІЧНИЙ. Чистець однолітний

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Жабрій, медунка, чистець, чистець білий, чистець річний, щистик.

Однорічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у червні — вересні. В Лівобережному Лісостепу. Занесена рослина. Відома з Полтав області.

Лікарська (в народній медицині). Медонос.

993. STACHYS GERMANICA L. — ЧИСТЕЦЬ ГЕРМАНСЬКИЙ. Чистець германський.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Свинюх, товстий ясько, чистець німецький

Багаторічник, заввишки 40—70 см. Цвіте у червні — липні. Культивують у квітниках. Іноді дичавіє в парках. Походить з Середземномор'я і Середньої Європи.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині — виявляє антибактеріальну дію)

994. STACHYS PALUSTRIS L. — ЧИСТЕЦЬ БОЛОТНИЙ. Чистець болотний.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Блошниця раменна, боже убрання, васильки холості, живокост, колосниця, сирпунчик, чистець болотний.

Багаторічник, заввишки 30—150 см. Цвіте у червні — серпні. На луках, по берегах водойм, на болотах, як бур'ян у посівах і на городах. По всій тер. України звичайно, у Криму — зрідка.

Медонос. Харчова рослина (кореневища). Лікарська (у народі).

995. STACHYS RECTA L. — ЧИСТЕЦЬ ПРЯМИЙ. Чистець прямий.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Жабрей лісовий, жабрей польовий, жабрій живика, коноплі дикі, маточник, реп'яшка, чистець, чистець прямий, чистик, чистняк, чистотіл, чистяк, щисток.

Медонос. Лікарська рослина (виявляє антибактеріальну дію, в гомеопатії)

996. STACHYS SYLVATICA L. — ЧИСТЕЦЬ ЛІСОВИЙ. Чистець лесной.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Бабка, бабка лісова, буковниця, колопитець, колосниця, м'ята дика, чистець лісовий.

Багаторічник, заввишки 30—70 см. Цвіте у червні — липні. У лісах, по чагарниках. Майже по всій тер. України, в Степу — зрідка.

Медонос. Фарбувальна рослина. Лікарська (в гінекології — при маткових кровотечах, атонії матки в післяродовий період; в народній медицині — як легкий абортивний, сечогінний, ранозагоювальний, кровоспинний засіб; при істерії, запамороченнях, епілепсії, шкірних захворюваннях, раніше вживали проти подагри, при хворобах шлунка і печінки).

997. STAPHYLEA PINNATA L. — КЛОКІЧКА ПЕРИСТА. Клокичка перистая.

Родина Клокичкові (Staphyleaceae).

Джонджолі, клекачка, клекічка, клекічка пернатка, клекітина, клекочка, клекуча, клеучка, клікучка, клокиця, клокичка, клокичка пірната, клекітниця, клекіця, клекічка, клекучка, клекічка, кокиця, колотічка.

Чагарник або деревце, заввишки 1—5 м. Цвіте у травні. В широколистяних лісах. На Закарпатті (околиці м. Берегове), в Зх. і Правобережному Лісостепу. Рідко.

Рідкісна рослина. Охороняється. Декоративна. Олійна. Лікарська олія застосовується як проносний засіб).

998. STELLARIA GRAMINEA L.— ЗІРОЧНИК ЗЛАКОВИДНИЙ, П'ЯНА ТРАВА. Звездчатка злачная, пьяная трава.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Блощинник, вех кінський, звідочник травистий, зірочник травистий, миловник, огонь-трава, пісочник, п'яна трава, п'яне сіно, саморідне зілля.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у травні — липні. На луках, лучних степах, галявинах, узліссях. По всій тер. України — звичайно.

Отруйна рослина. Декоративна. Лікарська (в народній медицині — як болетамувальний засіб).

999. STELLARIA HOLOSTEA L.— ЗІРОЧНИК ЛІСОВИЙ. Звездчатка лесная.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Білило, вівсик, грижник, жива трава, зарочник, зірочник лісовий, зорочник, конопляник, нехворощ, расперстница, трав'янка, хвощ, чистець, чистець лісовий, чисток.

Багаторічник, заввишки 15—35 см. Цвіте у квітні — червні. У лісах. Майже по всій тер. України, крім пд. районів Степу і Криму.

Лікарська рослина (в народній медицині).

1000. STELLARIA MEDIA (L.) Vill.— ЗІРОЧНИК СЕРЕДНІЙ.

Звездчатка средняя.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Зірочка, звідочник, звідочник мокриньць, звідочник середущий, зірочник середній, мокравник, мокрець, мокрець простий, мокриньць, мокриця, мокровець, перерванець, приворотник, щирець, щирець.

Одно- або дворічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у березні — жовтні. На засмічених місцях, біля жител, як бур'ян у садах і на городах. По всій тер. України — звичайно.

Харчова рослина (молоді стебла). Фарбувальна. Лікарська (для лікування очей, зубу, геморою, набряку ніг, для зміцнення нервової системи; зовнішньо прикладають при ревматизмі, радикуліті, ломоті в суглобах).

1001. STIPA PENNATA L.— КОВИЛА ПІРЧАСТА. Ковыль перистый.

Родина Злакові (Poaceae).

Боже тіло, волоски, кейло, ківель, ковил, ковил перистий, ковила, ковила звичайна, овеча смерть, осянка, осянка поперечна, свистуха, степчина, тирса, тійло, шовкова трава.

Багаторічний злак, заввишки 50—60 см. Цвіте у травні — червні. У степах, на кам'янистих схилах, лісових галявинах і узліссях. Дуже рідко — на Правобережному Поліссі і в Лісостепу; в Лісостепу — часто, зрідка — в степовій зоні (на Пд. зникає).

Кормова рослина. Декоративна. Лікарська (в народній медицині).

1002. STRATIOTES ALOIDES L.— ВОДЯНИЙ РІЗАК АЛОЕВИДНИЙ. Телорез обыкновенный.

Родина Жабурникові (Hydrocharitaceae).

Водопир, осіч алоєсова, осіч алоєсовата, рижак, різак, тілоріз.

Багаторічник, заввишки 15—45 см. Цвіте у травні — серпні. У стоячих і повільно текучих водах. Спорадично — по всій тер. України.

Кормова рослина (для свиней) Зелене добриво.

1003. SUCCISA PRATENSIS Moench — КОМОННИК ЛУЧНИЙ. Сивец луговой.

Родина Черсакові (Dipsacaceae). Відводник, відводник луковий, коминиця, коминица, комонник, коноплі лісні, короста, кумуниця, лизун, любка, ранник, сивец, чортова борода, чортова борода інакша, чортогон-трава.

Багаторічник, заввишки 40—80 см. Цвіте у липні — серпні. На вологих луках, по чагарниках і на лісових галявинах. У лісових районах, Лісостепу та в Карпатах — більш-менш звичайно.

Декоративна рослина (кореневище — при болях у шлунку, проти глистів; при головному болі; як сечогінний засіб, при захворюваннях горла; при захворюваннях шкіри; для загоювання ран та промивання місць, вражених коростою).

1004. SWERTIA PERENNIS L. — СВЕРЦІЯ БАГАТОРІЧНА. Сверція многолетняя.

Родина Тирличеві (Gentianaceae).

Пітушок тревалий.

Багаторічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у липні — вересні. На торфових мокрих луках. Зрідка — на Закарпатті, в Розточчі-Опідлі та на межі Правобережного Лісостепу й Малого Полісся.

Лікарська рослина (виявляє дію, подібну тирличевим).

1005. SYMPHYTUM OFFICINALE L. — ЖИВОКІСТ ЛІКАРСЬКИЙ. Окопник лекарственный.

Родина Шорстколисті (Boraginaceae)

Білопузик, боевець, воловий язик, гав'яз живокіст, гав'язь, живакість, живикіст, живокесен, живокіст звичайний, живокіст лікарська, живосток, жиговник, жиловник, жилокость, кість жива, костівал, костолім, костолом, коштывал, лизень, лизень воловий, лодишник, лошакове вухо, окопник, правокість, ріжник, сальник, сальниця, ухо лошакове, язик воловий, язик гав'яжий, язик собачий.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у травні — липні. На вологих луках, по всій тер. України — звичайно.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (пом'якшувальний і обволікаючий засіб при захворюваннях дихальних шляхів і при проносах; кровоспинний засіб; зовнішньо — при переломах кісток свіжий корінь чи розпарений).

1006. SYRENIA CANA (Pill. et Mitt.) Weir. — СИРЕНІЯ СИВА. Сирения сизая, сирения украинская.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Фалок сивий.

Дворічник, заввишки 20—70 см. Цвіте у травні — червні. На пісках річкових і приморських. На Поліссі, в Лісостепу та Степу.

Лікарська рослина (при серцевих хворобах).

1007. SYRENIA SILICULOSA (Bieb.) Andrz. — СИРЕНІЯ СТРУЧКОВА. Сирения стручковая.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Фалок стручковий, левкой чорний дикий.

Дворічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у травні — липні. На пісках, у долинах річок. В Лісостепу, в Степу на Пд. — більш-менш звичайно.

Лікарська рослина (діє, як і сиренія сива)

1008. SYRINGA JOSIKAEA Jacq. fil. — БУЗОК УГОРСЬКИЙ, БУЗОК СХІДНОКАРПАТСЬКИЙ. Сирень венгерская, сирень восточнокарпатская.

Родина Маслинові (Oleaceae). Чагарник, заввишки 3—4 м. Цвіте у червні. По чагарниках. У Карпатах. Культивують в садах і парках.

Декоративна рослина. Рідкісна: трапляється в кількох місцях пн.-зх. частини Карпат. Цінний для науки вид. Охороняється.

1009. SYRINGA VULGARIS L. — БУЗОК ЗВИЧАЙНИЙ. Сирень обыкновенная.

Родина Маслинові (Oleaceae). Баз, базник, базник ярий, бевз, без, бизе, беш, біж, біз, боз, боз синій, боз турецький, боз ярий, буз, буздерево, бузина, бузник, бузок, бузочок, бузочок звичайний, лиліас, органи, райдерево, синиль, сирень, сінель, трандахил.

Чагарник, заввишки 3—7 м. Цвіте у травні. Широко культивують по всій тер. України. Походить з Балканського п-ва.

Декоративна рослина, виведено багато сортів. Лікарська (квітки — потогінний засіб в суміші з липою, при ниркових хворобах; місцево мазі — при невралгії, болях у суглобах; подрібнені листки прикладають на виразки, рани).

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині).

1011. TAMUS COMMUNIS L. — ТАМУС ЗВИЧАЙНИЙ. Тамус обыкновенный.

Родина Діоскорейні (Dioscoreaceae).

Недоступ.

Багаторічник, заввишки 2—4 м. Цвіте у квітні — червні. В лісах, рідше по чагарниках. У Пд. Криму, на Зх. від м. Ялти.

Кормова рослина. Харчова (молоді варені пагони). Декоративна (для озеленення альтанок). Лікарська (в народній медицині — як сечогінний, блювотний і проносний засіб; порошком з коріння посипають рани; свіжі корені використовують в гомеопатії).

1012. TANACETUM VULGARE L. — ПИЖМО ЗВИЧАЙНЕ.

Пижма обыкновенная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Богова рябинка, воротич, воротиш, глистник, горлянка, дика рябина, деревін, жовтий деревій, кориворот, коровай, кудрявець, маточник, мишка, навратнік, навраток, навротень, навротич, навротиш, навротиш звичайний, остуда, пижма, пижмо, пизьмо, пїжма, пизьмо, привертень, привротень, рай-цвіт, ранник, ромешек, рум'янок лісовий, рябинчик, шальник.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — вересні. На сухих луках, по берегах річок, чагарниках, іноді як бур'ян. По всій тер. України — більш-менш звичайно.

Ефіроолійна рослина. Технічна (олія — у пивоварінні). Інсектицид. Декоративна. Лікарська (суцвіття — при аскаридозі, гостриках, гепатитах, ангіохолітах та кишкових захворюваннях; підвищує кров'яний тиск, уповільнює ритм серця, збільшує амплітуду серцевих скорочень; збільшує жовчовиділення і посилює секрецію шлунково-кишкового

Т

1010. TAMARIX GRACILIS Willd. — ТАМАРИКС СТРУНКОВИЙ. Тамарикс стройный.

Родина Тамарикові (Tamaricaceae).

Бісерний кущ, боже дерево.

Чагарник, заввишки до 3 м. Цвіте у травні — червні. На приморських пісках. В Степу (по узбережжю Азовського моря)

тракту, тонізуючи його м'язи; олія виявляє антимікробну дію).

1013. TARAXACUM OFFICINALE Wigg.— КУЛЬБАБА ЛІКАРСЬКА. Одуванчик аптечний. Родина Айстрові (Asteraceae). Баба, бабаки, баба-куль, бабка, бабки, баранки, баранчики, бородачник, будяк жовтоцвітий, вовчий зуб, гуменце, дівоча сталість, дідки, жидик, жидівська шапка, козачки, кулибаба, кульбаба, кульбабаба, кульбабка, кульбабок, кульбавка, кульбака, купава, купала, летучки, летючки, листочки, майка, май, майка, молочай, молочій, молоч городовий, молоч дикий, молочник, молошник, москалик, москаль, мужеська вірність, одуванчик, пауки, подійнички, подорожник, помпава, попова, полове гуменце, пупва, пупава, пупова, пшінка, солдатики, скульба, сіпапа тютя, хлопців любов, цикорій, цикорія, цукорія, чичник, чічник.

Багаторічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у квітні—серпні. На луках, вигонах, у садах і як бур'ян. По всій тер. України—звичайно.

Харчова рослина (молоді листя—як салат). Медонос. Лікарська (листя й корені збуджують апетит і поліпшують травлення; в народній медицині—як легкий проносний і жовчогінний засіб; при хворобах печінки, жовчного міхура, при жовтусі, водянці, діабеті, базедовій хворобі, туберкульозі легень; листя—сечогінний, корені—відхаркувальний засіб, сік—при запаленні очей; зовнішньо і внутрішньо при висипах, прищах, фурункульозі, екземі; есенція—в гоменопації).

1014. TAXUS BACCATA L.— ТИС ЯГІДНИЙ, НЕГНІЙ-ДЕРЕВО. Тис ягідний.

Родина Тисові (Taxaceae).

Негниюче дерево, негниючка, негной, негной-дерево, тес, тис, тисина, тіс.

Чагарник, заввишки 3—10 м. «Цвіте» у квітні—травні. В букових, грабових або темнохвойних лісах, на вапнякових ґрунтах, у скелястих гірських ущелинах. В Карпатах і на Прикарпатті, в Криму—зрідка (від Байдарських воріт до Караби-Яйли). Рідкісна рослина. Високодекоративна. Медонос. Одержують цінну деревину.

1015. TEUCRIUM CHAMAEDRYS L.— САМОСИЛ ГАЙОВИЙ. Дубровник пурпуровий. Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Братки польові, дібровка-трава, камандра звичайна, маточник польовий, польові васильки, ростигор, чебрець, чебрець лісовий. Багаторічник, заввишки 10—35 см. Цвіте у червні—серпні. На узліссях, схилах, відслоненнях. По всій тер. України—досить звичайно.

Декоративна рослина. Пряноароматична. Медонос. Лікарська (як ранозагоювальний, тонізуючий, протилихоманковий і уророспинний засіб; застосовують при ревматизмі, водянці, слабкій діяльності шлунка, при золотусі, геморої, легеновому кровохарканні; есенція—в гоменопації).

1016. TEUCRIUM POLIUM L.— САМОСИЛ БІЛОПОВСТИСТИЙ. Дубровник беловойлочный.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Камандра гірська, паклун гірський.

Напівчагарник, заввишки 15—35 см. Цвіте у липні—вересні. На вапнякових і крейдяних відслоненнях, приморських черепашкових пересипах. У Правобережному і Донецькому Лісостепу, в Степу та в Криму.

Медонос. Декоративна рослина. Інсектицид (від молі). Фарбувальна. Лікарська (як болетамувальний, збуджуючий діяльність травного тракту засіб; застосовують при шлункових захворюваннях і втраті апетиту, відвар—

при хворобах очей). Ефіроолійна.
1017. TEUCRIUM SCORDIUM
L.—САМОСИЛ ЧАСНИКО-
ВИЙ. Дубровник чесночний.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae).
 Дикий часник, камандра цісничка-
 ва, кінський часник, свиняча
 бульба, скордія, цибулька дика.
 Багаторічник, заввишки 25—
 50 см. Цвіте у липні — серпні.
 На заплавлених луках, по берегах
 річок і боліт. У Лісостепу та Сте-
 пу, зрідка — на Поліссі, пере-
 важно на Лівобережжі.

Харчова рослина (приправа). Лі-
 карська (як антисептичний, тоні-
 зуючий, протиглислий засіб; при
 актиномікозі, чиряках, легеневих
 захворюваннях). Дубильна. Ефі-
 роолійна. Декоративна рослина.
1018. THALICTRUM AQUILE-
GIFOLIUM L.—РУТВИЦЯ
ОРЛИКОЛИСТА. Василистник

водосборолистий.
 Родина Жовтецеві (Ranuncula-
 ceae).

Єсталист коштовний, животник,
 козли, ломиніс, невстаха, одзвін-
 ки, оксамит коштовний, рутвиця
 широколиста, рутиця римщино-
 вата, рутка дика, старий дуб,
 чортова м'ята.

Багаторічник, заввишки 50—
 100 см. Цвіте у травні — червні.
 В тінистих лісах, по чагарниках.
 У лісових районах, Лісостепу та
 в Карпатах.

Декоративна рослина. Медонос
 (перганос). Кормова (для оле-
 нів). Отруйна. Фарбувальна (в
 народній медицині — як спазмо-
 літичний і діуретичний засіб, сві-
 же листя — для загоювання
 ран).

1019. THALICTRUM FLAVUM
L.—РУТВИЦЯ ЖОВТА. Васи-

листник жёлтий.
 Родина Жовтецеві (Ranuncula-
 ceae).

Веревонець, вежа, відкасник, від-
 хасник, дика грушка, дикий ліс-
 ний любисток, золотуха, золо-
 тушник, невстаха, неїжа, одхас-
 ник, откасник, разгуляй, рутиця

жовта, смоченик, трава треба,
 трав'яна грушка.

Багаторічник, заввишки 50—
 150 см. Цвіте у червні — липні.
 По чагарниках, берегах річок, на
 заболочених луках, по вільшня-
 ках. У басейні річок Дніпра і
 Дінця — звичайно, по ін. річ-
 ках — рідше.

Медонос. Декоративна рослина.
 Лікарська (у народі).

1020. THALICTRUM LUCIDUM
L.—РУТВИЦЯ БЛИСКУЧА.
 Василистник блестящий, васи-

листник узколистий.
 Родина Жовтецеві (Ranuncula-
 ceae).

Василистник, вітреник, донник,
 золотушник, медуниця, медуниш-
 ник, медунка, нехворощ луговий,
 рутвиця вузколиста, рутиця вуз-
 колиста, трясулька, чирейник,
 чортове дзеркало, яловник.

Багаторічник, заввишки 50—
 150 см. Цвіте у червні — липні.
 На вогких і болотистих луках.
 У лісових і лісостепових райо-
 нах — звичайно, зрідка по доли-
 нах річок заходить у Степ.

Декоративна рослина. Медонос.
 Отруйна. Лікарська (в народній
 медицині).

1021. THALICTRUM MINUS
L.—РУТВИЦЯ МАЛА. Васи-

листник малый.
 Родина Жовтецеві (Ranuncula-
 ceae).

Богородочник, боркун жовтий
 яловий, василистник, васильки,
 веревонець, дика грушка, жахо-
 вець, жахол, живокіст, золотуш-
 ник, камчук, камчук, кропець,
 кудрявчики, падучник, польова
 петрушка, ранник, рутвиця зви-
 чайна, рутиця мала, слиг, смовть,
 степова петрушка, сузник, трава
 треба, хрещатий барвінок.

Багаторічник, заввишки 50—
 100 см. Цвіте у червні — липні.
 На степових луках, лучних сте-
 пах, схилах, узліссях, по чагар-
 никах. Майже по всій тер. Украї-
 ни, крім Карпат.

Пергонос. Лікарська (серцево-

судинний засіб; в народній медицині при нервових захворюваннях, простуді, носових кровотечах, шлунково-кишкових захворюваннях і жіночих хворобах; зовнішньо — при ревматизмі, як припарки при нарівах, для лікування ран).

1022. THALICTRUM SIMPLEX L. — РУТИЦЯ ПРОСТА. Василістник простий.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Оксамит коштовий, прокоп, рутиця поєдинча, синючок.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — липні. По чагарниках, на узліссях, луках. По всій тер. України; в лісових і лісостепових районах — звичайно, в Степу — рідше.

Кормова рослина. Лікарська (антибактеріальна).

1023. THESIUМ RAMOSUM Hayne, THESIUМ ARVENSE Horvatovszky — ЛЬОНОЛИСНИК ПІЛЛЯСТИЙ. Ленец ветвистий.

Родина Санталові (Santalaceae). Віничок, ленолистник крилатий, сосонка.

Дво- або багаторічник, заввишки 20—30 см. Цвіте у травні — липні. На сухих луках, схилах, кам'янистих місцях. На Поліссі, в Правобережному Лісостепу — зрідка, в Лівобережному Лісостепу, в Степу та в Криму — звичайно.

Лікарська рослина (в народній медицині — при простудних захворюваннях).

1024. THESIUМ LINOPHYLLON L. — ЛЬОНОЛИСНИК ЛЬОНОЛИСТИЙ. Ленец льнолистний. Родина Санталові (Santalaceae). Гвоздика, ленець, ленолистник, ленолистник середній, льянка, плівка, простудник.

Багаторічник, заввишки 15—40 см. Цвіте у травні — червні. На сухих трав'янистих місцях, у світлих лісах — зрідка. На По-

ліссі, в Лісостепу та на Пн. Степу — спорадично.

Лікарська рослина (в народній медицині — при простудних захворюваннях).

1025. THESIUМ PROCUMBENS C. A. May. — ЛЬОЛИСНИК ЛЕЖАЧИЙ. Ленец простертий. Родина Санталові (Santalaceae). Ленець, плівка, простудник.

Багаторічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у червні — липні. На сухих трав'янистих місцях, схилах. Рідко і спорадично — на Поліссі і в Лісостепу.

1026. THLASPI ARVENSE L. — ТАЛАБАН ПОЛЬОВИЙ. Ярутка полевая.

Родина Капустяні (Brassicaceae).

Безвершник, білиця, білка, вередник, волоски, волосник, горобина кашка, гремука, гречичка, дзвінок, дзвонець, дзвонці, клопець, лопатки, талабан, талбан, тоболочник, тоболочник ролевий, чорне ребро, ярошка, ярутка, ярутка польова.

Однорічник, заввишки 20—50 см. Цвіте у квітні — липні. Бур'ян у посівах, край доріг, неподалік жител. По всій тер. України.

Вітамінна рослина. Харчова (молоді листки — в салати). Отруйна (для тварин). Інсектицидна. Лікарська (має протицинготні, в'язучі і дезинфікуючі властивості; екстракт із свіжої рослини виявляє кровоспинну дію; в народній медицині — при лікуванні лихоманки, стенокардії та скарлатини. У ветеринарії соком лікують рани у тварин).

1027. THUJA OCCIDENTALIS L. — ТУЯ ЗАХІДНА. Туя западная.

Родина Кипарисові (Cupressaceae).

Живодерев, жистяк, жистяк американський, жистяк західний.

Чагарник, заввишки 12—20 м. «Цвіте» у травні. Культивують у ботанічних садах, парках і

скверах. Майже по всій тер. України. Походить із сх. частини Пн. Америки.

Декоративна рослина. Фітонцидна. Лікарська (в народній медицині — при каменях печінки й нирок та ін. хворобах цих органів, хворобах сечового міхура, при подагрі, ревматизмі, водяниці, а також як глистогінний засіб).

1028. THYMUS MARSCHALLIANUS Willd. — ЧЕБРЕЦЬ МАРШАЛЛІВ. Чебрец Маршалла.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Чебрик великий, чебер, чебрець, чебрець красний, чебрець степовий, чебрик, чепчик, чобор, чобрик, чобур, цибрик.

Багаторічник, заввишки 12—35 см. Цвіте у травні — липні. На лучних степах, узліссях, відслоненнях. У Лісостепу, Степу (пн. райони).

Медоносна рослина. Харчова (як прянощі у консервування). Лікарська (відхаркувальний засіб; ефірна олія виявляє антибактеріальну дію).

1029. THYMUS SERPYLLUM L. — ЧЕБРЕЦЬ ЗВИЧАЙНИЙ, ЧЕБРЕЦЬ БОРОВИЙ, ЧЕБРЕЦЬ ПОВЗУЧИЙ. Чебрец боровой, чебрец обыкновенный, чебрец ползучий.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae). Богородицька трава, богородична трава, богородичний чепчик, богородська трава, васильки, верест, материнка, материдушка, матерзань, мацержанка, мацеридушка, тим'ян, чебрик, чебрики, чебричок, чебриць, чепчик, цибрик, чабер, чабор, чабрець, чабрик, чабрик материнка, чабур, чебер, чебрек, чебрець, чебрик, чебрик материнка, чебричок, чебчик, чебчик городній, чепчик, чепчик богородишній, чепчик городній, чепчик матерзанка, чепчик материнка, чепчик степовий, чибор, чибрець, чибрик, чибриг, полонинський, чобрик, чубрець, шаб-

рик, щебрець, шербець, щибець, щибрець, щобрик.

Багаторічник або чагарничок, заввишки 2—13 см. Цвіте у червні — липні. На борових пісках, у соснових і мішаних світлих лісах. На Поліссі.

Медонос. Декоративна рослина. Харчова (в кондитерській промисловості і лікєро-горілчаному виробництві). Парфюмерна. Лікарська (як відхаркувальний засіб при бронхітах, болетамувальний — при радикулітах і невралгіях внутрішньо і зовнішньо у вигляді ароматичних ванн і компресів; входить до складу препарату пертусину; використовують у гомеопатії; в народній медицині — при різних простудних захворюваннях, зокрема дихальних шляхів, при хворобах печінки, при болях у шлунку, зниженій кислотності шлунка, виразці шлунка, як сечогінний засіб, при ядусі, набряках, опухах, недокрів'ї, зобі, ревматизмі, маткових кровотечах, безсонні, перед пологами, при пологів гарячці).

1030. TILIA CORDATA Mill. — ЛИПА СЕРДЕЦЕЛИСТА. Липа сердцелистная.

Родина Липові (Tiliaceae).

Липа, липа дрібнолиста, липа звичайна, липа зимня, липина, тей, червук.

Дерево, заввишки до 25 м. Цвіте у червні — липні. В лісах, по чагарниках. Майже по всій тер. України. Широко культивують у садах, парках, вздовж доріг, на вулицях міст та сіл.

Цінний медонос. Декоративна рослина. Використовують у побуті (з лубу виготовляють рогожі, вірвовки, мочальні личаки тощо). Лікарська (як потогінний засіб). Фітомеліоративна.

1031. TILIA PLATYPHYLLOS Scop. — ЛИПА ШИРОКОЛИСТА. Липа широколистная.

Родина Липові (Tiliaceae). Глуш, липа, липа великолиста, липа літня.

Дерево, заввишки до 30 м. Цвіте у червні — липні. В широколистяних і мішаних лісах. На Прикарпатті, в Опіллі, Волинському і Зх. Лісостепу. Культивують у садах і парках, в лісосмугах, вздовж доріг.

Цінний медонос. Декоративна рослина. Лікарська (квітки — потогінний засіб; входять до складу потогінних чаїв).

1032. TOFIELDIA CALYCLATA (L.) Wahlenb. — ТОФІЛЬДІЯ ЧАШЕЧКОВА. Тофилдия чашечная.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Травистка звичайна, трав'янка чашкувата.

Багаторічник, заввишки 10—35 см. Цвіте у червні — липні. На луках, вогих трав'янистих місцях. На Прикарпатті, в Розточчі-Опіллі та на Поліссі.

Рідкісна рослина. Цінний для науки вид. Охороняється.

1033. TRACHOMITUM SARMA-TIENSE Woodson —

ТРАХОМІТУМ САРМАТСЬКИЙ, КЕНДИР САРМАТСЬКИЙ. Трахомитум сарматський, кендырь сарматський.

Родина Барвінкові (Arosupaceae).

Душиця, пуковник.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у червні — липні. На вологих солонцюватих місцях. По морському узбережжю, берегах річок і озер. По всьому узбережжю Чорного м. — спорадично.

Прядильна рослина. Дубильна. Декоративна рослина. Лікарська (застосовується при серцевих хворобах).

1034. TRAGOPOGON ORIENTALIS L. — КОЗЕЛЬЦІ СХІДНІ. Козлобородник восточный. Родина Айстрові (Asteraceae).

Баранчики, козелок, пабородник, пражівник. Дворічник, заввишки 30—120 см. Цвіте у травні — вересні. На луках, схилах, узліссях.

У Карпатах, Розточчі-Опіллі, на Поліссі, в Лісостепу.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

1035. TRAGOPOGON PRATENSIS L. — КОЗЕЛЬЦІ ЛУЧНІ. Козлобородник луговой.

Родина Айстрові (Asteraceae). Баранчики, бичок, какиш, козелець, козелки, козелок, козельки, козельок, козельчики, козли, ленок, пабородник, пабородник луковий, пабородник луговий, парник, побородник, пражець, пражівник, татарник.

Дворічник, заввишки 30—120 см. Цвіте у травні — вересні. На луках. У Карпатах.

Кормова рослина. Лікарська (в народній медицині).

1036. TRAPA NATANS L. — ВОДЯНИЙ ГОРІХ ПЛАВАЮЧИЙ. Водяной орех плавающий.

Родина Водяногоріхові (Trapaceae).

Болотний горіх, болотні горіхи, болотні оріхи, болотяні оріхи, водорішник, водорішник звичайний, водяний оріх, водяні оріхи, котелки, плавньові горіхи, рогатка, рогулька, рогулька водяна, рогульки, рогульник, чортів оріх, чортові горіхи, чортові оріхи.

Однорічник, плаваючий. Цвіте у травні — червні. У заводях річок та озер. На Зх. Поліссі, в Опіллі-Розточчі, на Закарпатті.

Рідкісна рослина. Охороняється.

1037. TRIBULUS TERRESTRIS L. — ЯКІРЦІ СЛАНКІ. Якорці земляные.

Родина Паролистові (Zygophyllaceae).

Барашки, баштанці, гарбузики, грицики, кавунці, колючики, колючка, колючка земляна, якорець, якорець земляний, якорці. Однорічник, заввишки 10—50 см. Цвіте у червні — серпні.

(На сухих піскуватих місцях, баштанах, городах, полях, край доріг. В Лісостепу, зрідка — у пд.

частині, в Степу і в Криму — звичайно.

Кормова рослина. Вітамінна. Лікарська (як сечогінний, в'язучий засіб; при венеричних хворобах, корості, запаленні слизової оболонки очей).

1038. TRIENTALIS EUROPAEA L. — ОДИНАРНИК ЄВРОПЕЙСЬКИЙ Седмичник європейський.

Родина Первоцвіті (Primulaceae).

Одинарник лісовий, семаш, семаш звичайний.

Багаторічник, заввишки 5—30 см. Цвіте у травні — червні. В лісах, по чагарниках. На Поліссі та в Карпатах — звичайно; в Лісостепу — зрідка: на Правобережжі — у Вінн. обл., Калинівський р-н; на Лівобережжі — в Сум. обл., Конотопський район. Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

1039. TRIFOLIUM ARVENSE L. — КОНЮШИНА ПОЛЬОВА́, КО́ТИКИ. Клевер полевої, клевер пашенний.

Родина Бобові (Fabaceae).

Волошечки біленькі, клевер, комониця, комонниця, конич, коничина, конюшина, конюшина полева, котики, котки, котячі лапки, кошачки, кунич, кутасики, лешок, огірочки, огірочник, огірочна трава, огірошна трава, огірошник, орішок, полиця, пунчики, спюшок, требич, трепиконина, тризілля.

Однорічник, заввишки 10—20 см. Цвіте у травні — вересні. На сухих схилах, луках, узліссях, переважно на піщаних ґрунтах. По всій тер. України.

Кормова рослина. Дубильна. Лікарська (в народній медицині як засіб від грудних хвороб, від кашлю, ядухи, колюк у дітей; есенція — в гомеопатії).

1040. TRIFOLIUM CAMPESTRE Schreb. — КОНЮШИНА РІВНИННА. Клевер равнинний.

Родина Бобові (Fabaceae).

Конятина лежача.

Однорічник, заввишки 10—25 см. Цвіте у травні — липні. На луках, щербенистих схилах, узліссях. Майже по всій тер. України, рідше — в Степу і в Криму.

Кормова рослина. Добрий медонос.

1041. TRIFOLIUM FRAGIFERUM L. — КОНЮШИНА СУНИЦЕВИДНА. Клевер земляничний.

Родина Бобові (Fabaceae).

Кавунчики, конюшина суничкувата, конятина суничковата, подорожник, пустоягодник, фузириця.

Багаторічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у травні — липні. На луках, лучних випасах, тальвегах балок, особливо на солончакуватих місцях з карбонатним засоленням. Звичайно — в Лісостепу, Степу та в Криму, рідше — в лісових районах.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

1042. TRIFOLIUM LUPINASTER L. — КОНЮШИНА ЛЮПИНОВА. Клевер люпиновий.

Родина Бобові (Fabaceae).

Конюшина вовкня.

Багаторічник, заввишки 15—50 см. Цвіте у червні — липні. На луках, по чагарниках. Зрідка — в лісових і лісостепових районах на Правобережжі.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині — при статевій слабкості).

1043. TRIFOLIUM MEDIUM L. — КОНЮШИНА СЕРЕДНЯ. Клевер середній.

Родина Бобові (Fabaceae).

Волох, в'яз, в'язіль, головняк, голов'яшки, жеребець, жереб'ятник, жива трава лісова, Іванова голова, кашка, кашка красна, конятина, красний горішок, красноголовник, ляжка, три брати, трилистник лісний, тройняг.

Багаторічник, заввишки 20—

60 см. Цвіте у липні. На узліссях, по чагарниках, на луках, по балках, на Пд. переважно по терняках. Звичайно — по всій тер. України, рідше — в Степу.

Кормова рослина. Декоративна. Добрий медонос. Лікарська (в народній медицині — для лікування лихоманки, гарячки, ревматизму, ангіни, для зміцнення нервової системи).

1044. TRIFOLIUM MONTANUM L. — КОНЮШИНА ГІРСЬКА. Клевер горний.

Родина Бобові (Fabaceae). Білий горішок, білоголовка, василь, в'язіль, головник, дятловина, дятлувник, Івасик, кашка біла, каюшина, квасик, кінська трава, козелки, комана, команиця, команка, коновник, конючина, конюшина, конюшина-івасики, конятинка гірська, котики, котики білі, котовник, котячі лапки, кошача лапа, кошик, кошики, кошиці, кукушка, куряча лапа, куряче стегенце, орішок, перелет, полуничник, полунишник, полунишник яловий дикий, подуношник, п'ятопал, сорочі лапки, триперстень білий, шапочки.

Багаторічник, заввишки 20—70 см. Цвіте у травні — серпні. На сухих луках, схилах балок, в лучних степах, чагарниках, світлих лісах, на узліссях. По всій тер. України — звичайно, на Пд. Степу — рідше.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині — чай при білях, роблять ванни і п'ють при геморой; міцний відвар — при грижі, настій — при болях у черевній порожнині і як шлунковий засіб).

1045. TRIFOLIUM PRATENSE L. — КОНЮШИНА ЛУЧНА. Клевер луговой.

Родина Бобові (Fabaceae). Валашок, в'язіль, головак, горішина, горішки, горішки-волошки, дятлина, дятлина красна, дятловина, жеребець, жеребчик, жовтушка, заячі лапки, Івасик,

клевер, козине око, команиця, коница, конич, коничина, конічина, конючина, конючина проста, конючина червона, конюшина, конюшина лугова, конюшина лукова, конятинка, конятинка лугова, конячина, котики, котики червоні, лешок червоний, медівка, медовка, орішок, польовий горішок, попки, смоктушки, суховершки, травка, хрещатка, червоний орішок, яблучка.

Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у травні — серпні. На заплавлених луках, по чагарниках, на узліссях, по тальвегах балок. Звичайно — в лісових і лісостепових районах, рідше — в Степу і в Криму.

Цінна кормова рослина. Вітамінна. Лікарська (суцвіття — як відхаркувальний, сечогінний та антисептичний засіб; зовнішньо — від нарівів і опіків як пом'якшувальний і болетамувальний; в народній медицині — при хронічному кашлі, туберкульозі, золотусі, лихоманці та деяких очних хворобах). Медонос. Фарбувальна рослина.

1046. TRIFOLIUM REPENS L. — КОНЮШИНА ПОВЗУЧА, КОНЮШИНА БІЛА. Клевер ползучий.

Родина Бобові (Fabaceae). Білі орішки, ворішинка, в'язіль, горішина, горішки, горішок, дятлина біла, івасикові головки, кашка, кашка біла, кишки, клевер, клевер білий, конина, конюшина, конюшинка, конятинка, конятинка біла, конятинка повзлянка, котики білі, котки, купинка, лисики, лишки, медівка, орішина, орішок, сіре зілле, сіре зілля, тройнячок, троян, хрестик, хрещатий барвінок, яблучка.

Багаторічник, заввишки 10—35 см. Цвіте у травні — вересні. На луках, узліссях, трав'янистих місцях, у степах переважно в западинах і подах. По всій тер. України, крім високігор'я Карпат.

Цінна кормова рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині — суцвіття для лікування туберкульозу, простудних захворювань, грижі, жіночих хвороб тощо). Фарбувальна. Фітомеліоративна. Декоративна (газони).

1047. TRIFOLIUM SPADICEUM L. — КОНЮШИНА ТЕМНОКАШТАНОВА. Клевер каштановий, клевер-хмелёк.

Родина Бобові (Fabaceae). Конюшина темнобура, конятина брунатна, нагідки, хмелик.

Однорічник, заввишки 10—35 см. Цвіте у червні — липні. На вогких луках, вогкуватих місцях у лісах. У лісових районах і на Пн. Лісостепу.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

1048. TRIGONELLA FOENUM-GRÆCUM L. — ГУНЬБА СІННА. Пажитник «греческое сено».

Родина Бобові (Fabaceae). Буркотина, гуньба, окладник, сире зілля.

Однорічник, заввишки 10—50 см. Цвіте у червні. Розводять досить широко. Походить із Середземномор'я.

Кормова рослина. Ефіроолійна. Медонос. Лікарська (насіяння — протидіабетичний засіб, для збудження апетиту і при РР-авітамінозі, підвищує статеву потенцію; виявля вітрогінну і тонічну дію, а також антибактеріальну; призначають при кахексії, захворюваннях легень тощо). Інсектицидна.

1049. TRIPOLIUM VULGARE Nees. — СОЛОНЧАКОВА АЙСТРА ЗВИЧАЙНА. Солончакова астра обыкновенная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Дворічник, заввишки 10—70 см. Цвіте у червні — жовтні. На солончакових та більш-менш засоленних ґрунтах. В Пд. Лісостепу і Степу (крім Криму) росте розсіяно, на Поліссі зрідка (околиці м. Києва, р. Либідь)

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині — від печії, при запаленні прямої кишки, шлунково-кишкових захворюваннях, туберкульозі легень, як відхаркувальний засіб; зовнішньо — при хворобах очей).

1050. TRITICUM AESTIVUM L. — ПШЕНИЦЯ ЛІТНЯ, ПШЕНИЦЯ М'ЯКА. Пшениця мягкая. Родина Злакові (Poaceae).

Пшениця усата, пшениця яра, ярина, яриця, ярка.

Однорічний злак, заввишки 1—1,2 м. Цвіте у червні — липні. Широко культивують.

Цінна хлібна культура.

1051. TRITICUM DURUM Desf. — ПШЕНИЦЯ ТВЕРДА. Пшениця твёрдая.

Родина Злакові (Poaceae).

Арнавтка, арнаута, арнаутка, арновка, білотурка, гарнівка, гарновка, гирка, гірка, жовтуха, кубанка, ледянка, орнаута, пшениця скалиста, пшениця склиста, селтунс; татарка, чорнотурка.

Однорічний злак, заввишки 1—1,8 м. Цвіте у червні — липні. Культивують переважно в пд. частині Степу.

Цінна хлібна культура.

1052. TROLLIUS EUROPAEUS L. — КУПАЛЬНИЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКА, ВОВЧА ЛАПА. Купальница европейская.

Родина Жовтецеві (Ranunculaceae).

Авдотка, авдотки, авдотька, бертвінок, брацьвінок, бретванник, бретвінок, бритванник, булли, бульбук, бульбук звичайний, валнвочко, вовча лапа, вовча стопа, вовчий копит, волове око, головічка, купальниця, куряча сліпота, пригрид, прикрит, прикрит звичайний, удитки, удотки. Багаторічник, заввишки 20—60 см. Цвіте у травні — червні.

На вогких лісових луках, лісових галявинах. По всій тер. України. Декоративна рослина. Отруйна. Лікарська (в народній медицині)

ні — водний відвар — при шлункових захворюваннях; мазь із свіжої рослини на жиру — при нарывах).

1053. TURRITIS GLABRA L. — ПУЖНИК ГОЛИЙ. Башениця голая, вяжечка голая. Родина Капустяні (Brassicaceae).

Блекла трава, вежниця гладка, вяжечка, гайдамака, гусимець пужник, польвий ленок, польовий льонок, пужник.

Одно- або дворічник, заввишки 40—120 см. Цвіте у травні — липні. На відкритих схилах, горбах, по чагарниках. По всій тер. України — звичайно.

Олійна рослина. Лікарська (в народній медицині — для поліпшення апетиту, як сечогінний засіб). Харчова (молоді листки).

1054. TUSSILAGO FARFARA L. — ПІДБІЛ ЗВИЧАЙНИЙ, МАТИ-І-МАЧУХА. Мать-и-мачеха обыкновенная.

Родина Айстрові (Asteraceae). Бівпушок, білий лопух, білі листки, білокопитень, білокопитник, білпух, купайла, купала, матишник, матошник, мать-и-мачиха, мать-мачиха, мать-мачуха, ма-чишник, мачушник, підбіл, підбіль, подбіл, ранник, солодке опуша, цар-зілля.

На глинистих схилах. По всій тер. України.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (як відкашлювальний засіб при запаленні верхніх дихальних шляхів та як в'яжучий при шлунково-кишкових захворюваннях; в народній медицині — при втраті голосу, кашлі, бронхіальному катарі, бронхіальній астмі, запаленні сечового міхура, для поліпшення апетиту).

1055. TYRNA ANGUSTIFOLIA L. — РОГІЗ ВУЗЬКОЛИСТИЙ. Рогоз узколистий.

Родина Рогозові (Typhaceae). Глуш, горобинець, кивух, кияк, княх, кіяхи, кіяшок, кобилина, куга, м'ячка, оробинець, палка,

палки, палочник, палочник вузьколистий, рогіз, рогожина, рогоз, рогоза, саш чорний, султанчик, чакан, шалина, шаш.

Багаторічник, заввишки 1—2,5 м. Цвіте у червні — липні. На болотах, берегах, у плавнях. По всій тер. України.

Декоративна рослина (для водойм). Кормова (кореневища сухі). Харчова (мариновані й печені кореневища). Лікарська (в народній медицині — кореневища від проносів і наливів). Технічна (для паперу й картону, різних плетених виробів).

1056. TYRNA LATIFOLIA L. — РОГІЗ ШИРОКОЛИСТИЙ. Рогоз широколистий.

Родина Рогозові (Typhaceae). Горобинник, кивух, кіяхи, кубис, куга, матка, м'ячка, оробимець, палка, палки, палочник, палочник болотний, палочник широколистий, початки, рогіз, рогожа, рогожина, рогоз, рогоза, султанчики, тирлик, тирлич, чакон.

Багаторічник, заввишки 1—2,5 м. Цвіте у червні — липні. На болотах, у плавнях, по берегах. По всій тер. України, на Пд. — рідше.

Декоративна рослина. Кормова (кореневище). Харчова (варене кореневище). Лікарська (свіжі кореневища — в гомеопатії; в народній медицині: діє, як і рогіз вузьколистий).

U

1057. ULMUS CARPINIFOLIA Rupp. ex Suckow. — В'ЯЗ ГРАБОЛИСТИЙ, В'ЯЗ ЛИСТУВАТИЙ, БЕРЕСТ. Вяз граболистий, вяз листоватий.

Родина В'язові (Ulmaceae). Берест, берестина, бересток, берестюк, берист, в'яз, в'яз звичайний, в'язина, в'язь, илем, илим,

ильм польовий, ильма, ильняк, ильм, ильмяк, ульм.

Дерево, заввишки 10—30 м. Цвіте у березні — квітні. В лісах, по чагарниках, на схилах. По всій тер. України, в Карпатах — зрідка.

Деревинна рослина. Медоносна. Дубильна (танідоносна). Фарбувальна. Волокниста. Декоративна. Фітомеліоративна. Лікарська (листки — для ванн після зняття гіпсу; при переломах кінцівок настій кори — для полоскання ротової порожнини при цинзі і для обмивання при захворюваннях шкіри). Кормова (плоди).

1058. ULMUS GLABRA Huds. — В'ЯЗ ШОРСТКИЙ. Вяз шершавый, вяз горный.

Родина В'язові (Ulmaceae). В'яз, в'яз берест, берест, илем, илим, ілем, ільм, ільма, ільмак, ільмина, ільмяк, ільняк, лом, полов'яз.

Дерево, заввишки 10—30 м. Цвіте у квітні — травні. В широколистяних лісах, річкових заплавах. Майже по всій території України, в Криму (тільки в горах).

Декоративна рослина. Деревинна. Медонос. Лікарська.

1059. ULMUS LAEVIS Pall. — В'ЯЗ ГЛАДЕНЬКИЙ. Вяз гладкий.

Родина В'язові (Ulmaceae). Бересток, в'яз, в'яз берест, в'яз черешковатий, в'язина, в'язовина, в'язок, ельмина, илим, ілем, ілим, ільм, ільма, ільмак, лем, лямина.

Дерево, заввишки 15—30 м. Цвіте у квітні — червні. В лісах. По всій тер. України, в Криму в горах. Культивують.

Декоративна рослина. Деревинна. Медонос. Лікарська.

1060. URTICA DIOICA L. — КРОПИВА ДВОДОМНА. Крапива двудомная.

Родина Кропивові (Urticaceae). Джидуха, жала, жалива, жалива велика, жаливуха, жаруха, жи-

гавка, жигалка, коприва, крапива, крапива жалива, крапива жалюча, коприва, коприва велика, кропива жалюча, коприва жеру-ча, коприва мертва, коприва пекуча.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — серпні. На засмічених місцях, край доріг, у лісах. Звичайно — по всій тер. України.

Кормова рослина. Харчова. Вітамінна. Волокниста. Лікарська (при кровотечах з носа, гемороїдальних, легеневих, маткових та кишкових кровотечах; в народній медицині — при головному болю, для поліпшення роботи серця, печінки, нирок, при недовкрив'ї, гастриті, після пологів; відвар кореневищ — від коклюшу, при різних кровотечах; відвар квіток — при діабеті; миють голову для поліпшення росту волосся; траву натираються при ревматизмі).

1061. URTICA URENS L. — КРОПИВА ЖАЛКА. Крапива жгучая.

Родина Кропивові (Urticaceae). Гижавка, жала маленька, жалива, жалива мала, жаличка, жаруха, жгавка, жгучка, жигавиця, жигавка, жигалка, жигучка, жижка, жижуха, крапива жалкушка, крапивка, кропива джиджуха, кропива дрібненька, кропива жалка, кропива жаличка, кропива жалька, кропива жгучка, кропива жилавка, паріюка, пекучка, стрекучка.

Однорічник, заввишки 15—60 см. Цвіте у травні — вересні. Бур'ян неподалік жител, на городах, у садах. По всій тер. України.

Харчова рослина (у борщі). Лікарська (поліпшує обмін речовин; застосовують при стійких запорах, диспепсії і шлункових кольках; алергії, атеросклерозі; в народній медицині — як кровоспинний, сечогінний засіб, для збудження апетиту, при кро-

пив'янци, нервовому розладі, коклюші, ядусі, шлункових захворюваннях, ревматизмі тощо).

1062. VACCARIA HISPANICA (Mill.) Rauschert — **СТОГОЛОВНИК ПОСІВНИЙ, СТОГОЛОВНИК ІСПАНСЬКИЙ**. Тысячеголов посевной, тысячеголов испанский.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Куколь, перекотиполе, прозорник, сердечник, стоголов, стоголоватник, стоголовник, стоголовник дрібноцвітний, стоголосник, тисячаголов, тисячеголовник, тисячоголов.

Однорічник, заввишки 30—70 см. Цвіте у травні — серпні. Бур'ян у ярих посівах, особливо у просі. По всій тер. України.

Отруйна рослина (насіння). Лікарська (в народній медицині).

1063. VACCINIUM MYRTILLUS L. — **ЧОРНИЦЯ**. Черника.

Родина Вересові (Ericaceae).

Афина, афина борина, афинник, афиня, борівка, борівка чорна, боровниця, боровниця, дурниця, чарниці, чениця, черника, черниця, черниця, черничка, чернишник, чорниця, чорниця, чорниця борівка, чорноризка, яфина, яфинник, яфіра, яфирник.

Чагарничок, заввишки 15—40 см. Цвіте у травні — червні. У хвойних і мішаних лісах. На Поліссі, в Розточчі-Опіллі, Карпатах, зрідка — у пн. частині Лісостепу.

Харчова рослина. Медонос. Лікарська (плоди — при розладах шлунково-кишкового тракту, проносах у дітей і гострих ентероколітах у дітей та дорослих; листя — при діабеті).

1064. VACCINIUM ULIGINOSUM L. — **БУЯХИЙ**. Лохина, голу́бика, гонобобель.

Родина Вересові (Ericaceae).

Борина лозянка, борівка глухия, боцахи, бояришник, буюк, буюхи, глухия, голубень, голубець, голу́бика, волохані, дурнина, дурниця, дурничка, дурноп'ян, лозенка, п'як, п'яки, п'яна ягода, п'яниця, п'янюшник, сиві ягоди. Чагарничок, заввишки 30—80 см. Цвіте у травні — липні. У соснових та мішаних лісах на торфових болотах, у горах субальпійської і альпійської зон. На Пн. Правобережного Полісся, островами де-не-де, в пд. частині Полісся, в Карпатах, Розточчі-Опіллі. Харчова рослина (ягоди). Лікарська (протицинготний засіб, ягоди поліпшують секрецію і стравлювальну силу шлункового соку, при катарі шлунка, ентероколітах, піеліті; в народній медицині — відвар листя при хворобах серця та як проносний засіб; ягоди — при дизентерії).

1065. VACCINIUM VITISIDAEA L. — **БРУСНИЦЯ**. Брусника.

Родина Вересові (Ericaceae).

Борина, борина брусниця, борівка, бруслина, брусника, брусниця, брусничник, гогодз, гогоз, гогозда, гогозник, голубець, дододза, камениця, камінки, камінці, кам'янка, кваснички, кваснівки, форостінки.

Чагарничок, заввишки 8—25 см. Цвіте у травні — вересні. У хвойних і мішаних лісах. На Поліссі, зрідка — в суміжних лісостепових районах, у Карпатах, Розточчі-Опіллі.

Харчова рослина. Лікарська (листя — сечогінний і дезинфікуючий засіб при ниркових каменях, запаленні нирок та ниркових мисок, сечового міхура; ягоди — найкращий засіб при панкреатитах; в народній медицині — відвар рослини при кашлі, простуді, захворюваннях нирок, сечового

міхура, як сечогінний засіб, при маткових кровотечах, білях, для поліпшення роботи шлунка, при гіпертонії, ревматизмі). Медонос.

1066. VALERIANA OFFICINALIS L. — ВАЛЕРІАНА ЛІКАРСЬКА. Валериана лікарствена.

Родина Валеріанові (Valerianaceae).

Авер'ян, адамове ребро, балдріян, бедренець, бидриць, бісове ребро, болячкове зілля, болячник, булдір'ян, валдріян, валер'ян, варагушня, відхасник, воночка, дідьке ребро, домобильник, камфора, каташник, кашір, кішаче зілля, кошачий ладан, кумлига, лавер'ян, лихоманник, лихорадочна трава, лихорадочний корінь, лісна зоря, мар'ян, мар'янка, мар'ян-корінь, маун, меднолан, овер'ян, офер'ян лікарський, оделен, оделян, одеян, одолян, одолян лікарський, одхасник, отношник, очний корінь, павучки, переполах, поганник, п'ятюшник, рачки, самарія, сем'яшник, серпій глухий, смердючка, стоян, судопар, халдрейник, чемер, чортове зіле, чортове ребро.

Багаторічник, заввишки 40—120 см. Цвіте у червні — липні. На трав'янисто-осокових болотах. На Поліссі, в Лісостепу, Степу (по долинах річок), у Гірському Криму та в Карпатах.

Лікарська рослина (при серцевих і нервових захворюваннях; протиспазматичний, безбездіяльний засіб тощо).

1067. VERATRUM ALBUM L. — ЧЕМЕРИЦЯ БІЛА. Чемерица біла.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Чемерика, чемерица, чемерица біла, чемерка, чемерка лугова, чемерник, чемерниця, чемір, чемірниця, черкес.

Багаторічник, заввишки 50—150 см. Цвіте у червні — липні. На альпійських луках. В Карпатах.

Отруйна рослина. Декоративна. Лікарська (безбездіяльний засіб при невралгічних і ревматичних болях; для дезинфекції білизни; у ветеринарії — для збудження діяльності шлунка у жуйних тварин; мазь проти оводів). Інсектицидна рослина.

1068. VERATRUM LOBELIANUM Bernh. — ЧЕМЕРИЦЯ ЛОБЕЛІЄВА. Чемерица Лобеля.

Родина Лілійні (Liliaceae). Чемерица, чемерица жовтава, чемерка.

Багаторічник, заввишки 50—175 см. Цвіте у червні — липні. На вологих місцях на узліссях, у чагарниках, в горах у лісовій зоні. На Поліссі, в Лісостепу, зрідка — в пн. частині Степу на Лівобережжі, у Карпатах.

Отруйна рослина. Декоративна. Лікарська (з кореневища готують гіпотензивні препарати; при корості; болегамувальний засіб при невралгії). Інсектицидна рослина.

1069. VERATRUM NIGRUM L. — ЧЕМЕРИЦЯ ЧОРНА. Чемерица чорна.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Стародубка, чемерица, чемерица чорна, чемерник чорний, чемеруха.

Багаторічник, заввишки 60—130 см. Цвіте у червні — серпні. В лісах, по чагарниках, на галівинах. В Розточчі-Опіллі, Лісостепу, зрідка — на Поліссі та на Пн. Степу.

Отруйна рослина. Декоративна. Інсектицидна. Лікарська (діє, як і чемерица лобелієва у медицині та ветеринарії).

1070. VERBASCUM BLATTARIA L. — ДИВИНА ТАРГАНЯЧА. Коров'як темний.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Дивина тарганка, дівенна тарганка, дівина грозниста, кнафлик.

Одно- або дворічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у липні —

серпні. На засмічених вологих місцях, на луках. У Лівобережному Лісостепу, в Степу і в Криму — більш-менш звичайно, в Правобережному Лісостепу тільки в басейні р. Дніпра; в Закарп. і Львів. областях — зрідка на рівнині.

Декоративна рослина. Медонос.

1071. VERBASCUM LYCHNITIS L. — ДИВИНА ВОЛОТИСТА. Коров'як метельчатий.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Бабаки, будяк жовтоцвітий, ведмеже вух, вербишник, гербатка, девина, див, дивана, дівенна менша, дівина, дівина метелковата, дрябчак, заяче ухо, заячі вушка, коровітник, коровник, коров'як, коров'яки дрібні, кулинка, матеренка, медвеже вушко, нехворощ, фолінь, царська свічка.

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині — квітки при кашлі).

1072. VERBASCUM NIGRUM L. — ДИВИНА ЧОРНА. Коров'як чорний.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Акулиник, борщевник, буркун, бур'ян, ванна, вербишник, горлач, горлячі, дев'ясил, диванна, дивина, дивина чорна, дівенна, дівенна чорна, дівина жовта, копитень, копитець, копитняк, коровник, коров'як, коров'як чорний, лимоновий цвіт, оман, омана.

Дворічник, заввишки 30—100 см. Цвіте у червні — липні. По чагарниках, у лісах. На більшій частині тер. України, крім Криму; в Степу — дуже рідко (Дніпроп. обл., м. Новомосковськ, м. Миколаїв).

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині).

1073. VERBASCUM ORIENTALE (L.) Ait. — ДИВИНА СХІДНА. Коров'як восточний.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Дев'ясил мужеський, коров'як, споруха.

Багаторічник, заввишки 40—100 см. Цвіте у червні — липні. На степах, схилах, горбах, лісових галявинах. У пд. частині Лісостепу, в Степу і в Криму — звичайно; на Пн. Лісостепу — зрідка.

Декоративна рослина. Медонос. Кормова. Лікарська (в народній медицині — квітки як пом'якшувальний засіб).

1074. VERBASCUM PHLOMIDES L. — ДИВИНА ЗАЛІЗНЯКОВИДНА, ДИВИНА ЛІКАРСЬКА. Коров'як лікарський.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Воловий хвіст, девена біла, дивина, дивина звичайна, дів, дівена, дівенна в'язчаста, дрябчак, канделя, ковар'як, коров'як, медвеже ухо, медвеже ушко, царська свічка, царські свічки.

Дворічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у червні — липні. На відкритих місцях, схилах, пісках, уздовж доріг. По всій території України, в Карпатах трапляється зрідка.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (як відкашлювальний, в'язучий і обволікаючий засіб при захворюваннях верхніх дихальних шляхів; в народній медицині — при легеневій астмі, катарі шлунково-кишкового тракту, хворобах печінки й селезінки, для полоскань горла, при ранах, тріщинах на сосках; есенція із свіжої квітучої рослини — в гомеопатії; у ветеринарії — для присипки ран).

1075. VERBASCUM SPECIOSUM Schrad. — ДИВИНА ПРЕГАРНА. Коров'як красивий. Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Дивина велична.

Дворічник, заввишки 50—120 см. Цвіте у червні — липні. На кам'янистих місцях і горбах.

У басейні р. Дністра в Терноп. та Одес. областях.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині застосовується, як і дивина залізняковидна).

1076. VERBASCUM THAPSIFORME Schrad., Verbascum densiflorum Bertol. — ДИВИНА СКИПЕТРОВИДНА, ДИВИНА ГУСТОКВІТКОВА. Коров'як скипетровидний, коров'як високий. Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Девина, дивина, дивина великоцвіта, дівана, дівана великоцвіта, коров'як, медвежаче вухо, медвеже вушко, царська свічка.

Дворічник, заввишки 50—180 см. Цвіте у червні — липні. На горбах, на узбіччях доріг, полях, пісках, як бур'ян. На Поліссі і в зх. областях — рідко, в Лісостепу і Степу — звичайно, в Гірському та Південному Криму — зрідка.

Медонос. Декоративна рослина. Лікарська (діє, як і дивина залізняковидна).

1077. VERBASCUM THAPSUS L. — ДИВИНА ВЕДМЕЖА, ВЕДМЕЖЕ ВУХО. Коров'як обыкновенный, коров'як медвежье ухо.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Акулинка, ведмеже ухо, гадинник, дивана, диванна, дивена дрібноцвіта, дивина, дивина ведмеже вухо, дівана, дівана дрібноцвіта, дівенна, дівенна дрібноцвіта, дрябчак, кядило, котячий хвіст, коров'як, лучинник, свічі, царська свічка.

Дворічник, заввишки 30—120 см. Цвіте у червні — липні. На відкритих піщаних і кам'янистих місцях, пустищах. На Поліссі, в Карпатах, зрідка — в Зх. Лісостепу, в Гірському Криму.

Декоративна рослина. Медонос. Фарбувальна. Лікарська (діє як і дивина скипетровидна).

1078. VERBENA OFFICINALIS L. — ВЕРБЕНА ЛІКАРСЬКА.

Вербена лекарственная.

Родина Вербенові (Verbenaceae). Желізняк, залізняк, кошиця, плавнений бабишник, порилишина, порилишник, пориш, пориш звичайний, порпличник, порплишник, порплишник звичайний, суха нехворощ, червоні зірки, чорнобиль.

Багаторічник, заввишки 30—70 см. Цвіте у червні — жовтні. На луках, узліссях, забур'янистих місцях. По всій тер. України.

Медонос. Пряна рослина (корені додають до маринадів і солінь). Лікарська (в народній медицині — при лихоманці, головному болю, хворобах печінки, селезінки, атеросклерозі, тромбозах, чиряках, висипах, золотусі, венеричних виразках; у вигляді ванн — при корості, потовчене листя — при синяках від удару, як ранозагоювальний засіб; есенція із свіжої квітучої рослини — в гомотопії). Вітамінна рослина.

1079. VERONICA ANAGALLIS-AQUATICA L. — ВЕРОНІКА БЕРЕГОВА. ВЕРОНІКА ДЖЕРЕЛЬНА. Вероника ключевая.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Побережник, протачник береговий, потачник огничковий, потачник огничок, скопеч.

Багаторічник, заввишки 15—80 см. Цвіте у квітні — вересні. Біля води, по берегах струмків, річок, озер, ставків. По всій тер. України, в Криму — зрідка, особливо на Пн.

Харчова рослина (листки як крес-салат). Кормова. Лікарська (в народній медицині — як ранозагоювальний, кровоспинний і протицинготний засіб).

1080. VERONICA BECCABUNGA L. — ВЕРОНІКА СТРУМКОВА. Вероника поручейная, вероника поточная.

Родина Ранникові (*Scrophulariaceae*).

Бобівник, бунка, вероніка джерельна, протачник бунка, протачник жерельний.

Багаторічник, заввишки 10—60 см. Цвіте у квітні — вересні. По берегах струмків, річок, озер, на болотах. По всій тер. України, в Криму — тільки в гірських районах і на Пд. березі.

Декоративна рослина (для вогких місць). Лікарська (в народній медицині).

1081. VERONICA CHAMAEDRYS L. — ВЕРОНІКА ДІБРОВА. Вероника дубравная. Родина Ранникові (*Scrophulariaceae*).

Безвершки, блакитні вічки, блакитні очки, блокитна, відхасник, гадинець, гадюче зілля, гадяче зілля, дерев'янка, дика незабудка, домовий папороть, дубровка, зрадник, клад, конотопець, мйронник, одхасник, палейка, приворот, приворотки, протачник гадинець, решітник, решітник гадтець, росходник, цихонь.

Багаторічник, заввишки 16—40 см. Цвіте у травні — серпні. На лісових галявинах, по узліссях. На Поліссі, в Лісостепу, в Карпатах — звичайно, в Степу (на Лівобережжі) і в Криму (гірські та передгірні райони) — рідше.

Кормова рослина. Декоративна. Лікарська (в народній медицині — від простуди, туберкульозу легень, захворювань сечового міхура, грижі; зовнішньо — ранозагоювальний засіб).

1082. VERONICA INCANA L. — ВЕРОНІКА СИВА. Вероника седая.

Родина Ранникові (*Scrophulariaceae*).

Польовий шалфей, протачник білоповстистий.

Багаторічник, заввишки 20—40 см. Цвіте у травні — серпні. У борах, суборах, на пісках, кам'янистих схилах, у степах. На

Поліссі — звичайно, в Лісостепу значно рідше, в Криму — в передгір'ях, на яйлах, степових схилах.

Медонос. Декоративна рослина. Кормова. Лікарська (в народній медицині — при простуді, серцевих захворюваннях, лихоманці, грижі; в народній ветеринарії — для знищення личинок оводів).

1083. VERONICA LONGIFOLIA L. — ВЕРОНІКА ДОВГОЛИСТА. Вероника длиннолистная. Родина Ранникові (*Scrophulariaceae*).

Дробниця, мелушняк, плакунь, протачник довголистий, язички. Багаторічник, заввишки 40—120 см. Цвіте у червні — серпні. На вологих луках, по берегах річок, чагарниках. На більшій частині України — звичайно; в Карпатах тільки в передгір'ях, на Пд. Степу та в Криму не росте. Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (при захворюваннях печінки, проносі, головному болю; у вигляді припарок — при хворобах горла та як ранозагоювальний засіб; свіжі листки — при пітливісті ніг).

1084. VERONICA OFFICINALIS L. — ВЕРОНІКА ЛІКАРСЬКА. Вероника лекарственная.

Родина Ранникові (*Scrophulariaceae*).

Буквиця, вероника, вероніка лісна, воронець, клад, лежанка, окладник, протачник звичайний, протачник лікарський, сухітник. Багаторічник, заввишки 10—30 см. Цвіте у червні — серпні. В лісах. На Поліссі, в Лісостепу і в Карпатах — звичайно, на Пн. Степу — зрідка, в Криму в горах. Медонос. Лікарська рослина (при катарах дихальних шляхів, туберкульозі легень, хворобах сечового міхура, ревматизмі, рахіті; зовнішньо — для ванн при хворобах шкіри, як ранозагоювальний засіб; есенція із свіжої квітучої рослини — в гомеопатії).

1085. VERONICA SPICATA L.— ВЕРОНІКА КОЛОСИСТА.

Вероника колосистая.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Андріїв хрест, батожки, батожки сині, ганусок, голубильник, голубівник, дитяче серце, купина, підгорошник, протачник колосатий, протачник колосистий, протачник колосоватий, синецвіт, сині васильки, сонцевіт, чистик.

Багаторічник, заввишки 15—30 см. Цвіте у червні — серпні.

У соснових лісах, на пісках, у степах, на кам'янистих місцях, схилах, галявинах та в горах. Звичайно — на Поліссі, в Лісостепу і в пн. районах Степу, до гирла річок Бугу і Дніпра; в Карпатах і в Криму — зрідка.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

1086. VERONICA SPURIAL L.— ВЕРОНІКА ВОЛОТИСТА, ВЕРОНІКА НЕСПРАВЖНЯ. Вероника ложная.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Божа трава, гадючі васильки, дробниця, красник, протачник неїстий, синя трава.

Багаторічник, заввишки 40—120 см. Цвіте у червні — серпні. У байрачних лісах, по чагарниках, на узліссях, степових схилах. На Поліссі (зрідка в пд. частині), в Лісостепу і Степу (крім крайнього Пд. і Криму).

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

1087. VERONICA TEUCRIUM L.— ВЕРОНІКА ШИРОКОЛИСТА. Вероника широколистая.

Родина Ранникові (Scrophulariaceae).

Безверха, безвершки, вероніка проста, гадюча головка, гірчак, дика живиця, зміїна трава, клоповник, козюляча трава, конопельки, лісний васильок, лошакове вуха, миронник, моташник,

одхасник, протачник широколистий, синій дрік, синій цвіт, собача м'ята, черепашиник, чистотіл.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у травні — липні. На лісових галявинах, по чагарниках, на схилах, іноді на луках. По всій тер. України, не росте в Степовому Криму, на Пд. Степу трапляється зрідка (Херсон. область).

Медонос. Декоративна. Лікарська рослина (в народній медицині).

1088. VIBURNUM OPULUS L.— КАЛИНА ЗВИЧАЙНА. Калина обыкновенная.

Родина Жимолостеві (Caprifoliaceae).

Бамбара (ягоди), бульбанежа садова, гордина, гордовина, каленина, калина, калина лісова, калина червона, калинина, свіба. Чагарник, заввишки 2—4 м. Цвіте у травні — червні. В лісах, по чагарниках, берегах річок, на луках. Майже по всій тер. України, в Криму (в горах — рідко). Широко розводять.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (кора — кровоспинний, протиспазматичний, заспокійливий, гіпотонічний засіб; плоди — для посилення скорочення серця і збільшення діурезу, при простудних захворюваннях горла, хворобах шкіри, як проносний; квітки і плоди — при запаленні слизових оболонок ротової порожнини, носа, горла; вважаються профілактичними проти раку; есенція із свіжої кори — в гомеопатії. У ветеринарії — при ящурі, запаленні слизових оболонок верхніх дихальних шляхів і ротової порожнини). Фарбувальна рослина.

1089. VICIA CRACCA L.— ГОРОШОК МИШАЧИЙ. Вика мышиный горошек.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вереб'ячий горох, вереб'ячий горошок, вика птича, воронячий горошок, гадючий горошок, гадючий

чий горох, горобиний горох, горобиний горошок, гороб'ячий горох, гороб'ячий горошок, горошки, горошок, грабельки, дикий горошок, журавник, журавлиний горох, зяблиця, ледий горошок, лісові стручки, мишиний горошок, натягач, розбитна травка, стишок, тягун-травка, чибесиний носок.

Багаторічник, заввишки 50—100 см. Цвіте у травні — липні. На луках, схилах, по чагарниках, у лісах на галявинах. Звичайно трапляється по всій тер. України. Кормова рослина. Фарбувальна. Лікарська (у тибетській медицині — як кровоспинний засіб, а також при набряках, водяниці) Медонос.

1090. VICIA SEPIUM L. — ГОРОШОК ПЛОТОВИЙ. Вика заборная, горошек заборный.

Родина Бобові (Fabaceae). Вика плотова, вороб'ячий горох, горошок, зяблиця, сокирки.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у квітні — червні. На галявинах, узліссях, по чагарниках, на лісових луках. Звичайно — в лісових і лісостепових районах, зрідка — в Степу.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (діє як і горошок мишачий).

1091. VICIA SYLVATICA L. — ГОРОШОК ЛІСОВИЙ. Горошек лесной.

Родина Бобові (Fabaceae).

Вика лісова, високоростий горошок, влок, зв'ягель, лісовий горошок.

Багаторічник, заввишки 50—200 см. Цвіте у червні — липні. В листяних лісах, по чагарниках, рідше — на лісових луках. У лісових і лісостепових районах.

Кормова рослина. Медонос. Лікарська (в народній медицині).

1092. VIGNA RADIATA (L.) Wilczek — МАШ, КВАСОЛЯ ЗОЛОТИСТА. Маш, фасоль золотистая.

Родина Бобові (Fabaceae)

Фасоль, фісоль, хвасоль.

Однорічник, заввишки 50—80 см. Цвіте у липні — серпні. Вводять у культуру, переважно в пд. районах. Походить з тропіків.

Харчова рослина. Кормова. Декоративна.

1093. VINCA HERBACEA Waldst. et Kit. — БАРВІНОК ТРАВ'ЯНИСТИЙ. Барвінок травянистый.

Родина Барвінкові (Aposynapseae).

Барвінок, барвінок дикий, барвінок лісовий, барвінок польовий, барвінок степовий, могилиничка.

Багаторічник, заввишки до 100 см. Цвіте у травні — червні. В лісах, переважно байрачних, на узліссях, по чагарниках, на степах. В Лісостепу, Степу, в передгір'ях і на Пд. березі Криму. Декоративна рослина. Лікарська (гіпотензивний засіб, виявляє гіпоглікемічну дію — знижує рівень цукру в крові).

1094. VINCA MINOR L. БАРВІНОК МАЛІЙ. Барвінок малый.

Родина Барвінкові (Aposynapseae).

Барвінок, барвін, барвінек, барвінець, барвін-зіле, барвінок, барвінок звичайний, барвінок хрещатий, бервінок, бервінок менший, борвенок, ворвінок, зельонка, могилиничка, могилиничка.

Багаторічник, заввишки 30—60 см. Цвіте у квітні — травні. В лісах, переважно грабових або грабово-дубових. У Карпатах, Розточчі-Опіллі, на Зх. Поліссі, в Лісостепу, Степу (на Зх.). Культивують у садах і парках. Дичавіє.

Декоративна рослина. Фарбувальна. Лікарська (гіпотензивний засіб — входить до складу препаратів девікану; в гомеопатії як кровоспинний і протизапальний засіб).

1095. VINCETOXICUM ROSSICUM (Kleop.) Barbar. ЛАС

ТОВЕНЬ ЛІКАРСЬКИЙ, ЛАСТОВЕНЬ РОСІЙСЬКИЙ. Ластовень лікарственный, ластовень русский.

Родина Ластівневі (Asclepiadaceae).

Бергамет, боряйд, бородач, волики степні, гав'яз, горлач, горлачник, дягиль, затыгач, затыг-трава, зміїний корінь, зміячий корінь, коричник, котові сімена, ламоліс, ластовень звичайний, ласточник, ломиніс, ломинус, ломоніс, лупиніс, лупинос звичайний, ранник, стручечки, стручки, стручна трава, стуливус, холодок, чернушка, чортова борода. Багаторічник, заввишки 20—150 см. Цвіте у червні — липні. У лісах, на узліссях, по чагарниках, на степах, степових схилах, крейдяних відслоненнях. По всій тер. України.

Волокниста рослина. Медонос Отруйна. Лікарська (свіжі листки — в гомеопатії; виявляє антибактеріальну дію).

1096. VIOLA ARVENSIS Murr. — ФІАЛКА ПОЛЬОВА. Фиалка полевая.

Родина Фіалкові (Violaceae). Братки, братки польові, Іван та Марія, мачиха, фіялка полева. Одно- або дворічник, заввишки 10—40 см. Цвіте у квітні — вересні. Як бур'ян на полях та городах. По всій тер. України.

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині — як кровоочисний засіб при ревматизмі, подагрі, рахіті, хворобах легень, потогінний, відхаркувальний засіб; з трави виготовляють препарат тривіолін від кашлю).

1097. VIOLA CANINA L. — ФІАЛКА СОБАЧА. Фиалка собачья.

Родина Фіалкові (Violaceae). Братки, кулиники, москалики, підлісок, прилісок, ранник, сокирки, уразнік, фіялка дурна, фіялка песьця, фіялка собача.

Багаторічник, заввишки 5—30 см. Цвіте у квітні — червні.

В лісах; по чагарниках, на вогких луках. По всій тер. України, крім крайнього Пд. Степу і степових районів Криму.

Медонос. Лікарська рослина (чай при захворюваннях серця).

1098. VIOLA HIRTA L. ФІАЛКА ШЕРШАВА. Фиалка шершавая, фиалка опушенная. Родина Фіалкові (Violaceae).

Василечок, зозульки, котик, фіялка, фіялка космата, фіялка мохната.

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у квітні — травні. В лісах, по чагарниках, на схилах. По всій тер. України, крім крайнього Пд. Степу і степових районів Криму.

Медонос. Лікарська рослина (в народній медицині — при хворобах серця та дихальних шляхів).

1099. VIOLA MIRABILIS L. — ФІАЛКА ДИВНА. Фиалка удивительная.

Родина Фіалкові (Violaceae). Волосник, живокостник, капусник, копитець, маткина душка, підлісок, підорішник, підосинник, фіялка дивовижна, фіялка лісова.

Багаторічник, — заввишки 20—40 см. Цвіте у квітні — червні. В лісах, по чагарниках. На Поліссі, в Лісостепу і Гірському Криму — звичайно, в степових районах — зрідка.

Декоративна рослина. Лікарська (корені — як блювотний і проносний засіб).

1100. VIOLA ODORATA L. ФІАЛКА ЗАПАШНА. Фиалка душистая.

Родина Фіалкові (Violaceae). Бешинник, бишишник, кінські коптці, підліска, підлісок, фіявка, фіялка, фіялка душиста, фіялка запашна, фіялка пахуча, хвіялка.

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у квітні — травні. В лісах, по чагарниках. По всій тер. України, на Пд. — значно рідше, в Гірському Криму — звичайно.

Медонос. Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині — як потогінний, сечогінний, жарознижувальний засіб, при серцевих і легеневих хворобах, кашлі, каменях в нирках і сечовому міхурі, подагрі, ревматизмі, при хворобах очей і як шлунковий засіб; в гомеопатії — есенція при кашлі і суглобовому ревматизмі).

1101. VIOLA TRICOLOR L.— ФІАЛКА ТРИКОЛІРНА, БРАТКИ. Фиалка трёхцветная. Родина Фіалкові (Violaceae)

Анютині глазки, берладинка, братики, братка, братки, братки городні, братки трибарвні, брат-з-сестрою, брат-сестра, брат-та-сестра, братик-і-сестриця, братчики, братчик-і-сестричка, брачки, волосник, глистник, зашорник, зіновать, зірочки, зозулені черевички, зозульки, Іван-да-Марія, Іван-і-Марія, Іван-та-Марія, команиця, компанка, маржече зіле, маржини, Марія, мачиха, Олексій-та-Марія, олія, полуквітці, полуцвіт, полуцвіткі, полуцвіток, порушка, пузирятник, сестрики, сестричка, сестрички, сирітки, топірник, тройцвіт, удовів чобіт, удодів чобіт, фіялка полева, фіялка трибарвіста, фіялка трибарвка, фіялка трьохцвіта.

Одно- або дворічник, заввишки 10—45 см. Цвіте у червні — серпні. На сухих луках, узліссях, в чагарниках. На більшій частині території України, крім Криму, звичайно.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (як відхаркувальний засіб при катарах верхніх дихальних шляхів, бронхітах; в народній медицині — при дитячих екземах, шкірних хворобах, кашлі і як сечогінний засіб; поліпшує обмін речовин).

1102. VIOLA SUAVIS Bieb.— ФІАЛКА ПРИЄМНА. Фиалка приятная.

Родина Фіалкові (Violaceae).

Багаторічник, заввишки 5—15 см. Цвіте у квітні — травні в лісах, по чагарниках. В Лісостепу та Степу — звичайно.

Декоративна рослина. Лікарська (в народній медицині застосовується при хворобах серця, кашлі, нежиті, хворобах очей, як шлунковий засіб)

1103. VISCARIA VULGARIS Bernh.— ВІСКАРІЯ ЗВИЧАЙНА, ВІСКАРІЯ КЛЕЙКА. Смолка обыкновенная, смолка клейкая.

Родина Гвоздичні (Caryophyllaceae).

Горицвіт, дегтярка, лептиця, липиця красна, липка, липка червона, липник, липняк, липчиця, огник, смілка, смілка липка, смілка червона, смолка, смолянка, смольчук, сорочий клей, яновець смілка.

Багаторічник, заввишки 30—80 см. Цвіте у травні — липні. На узліссях, галявинах, схилах. Нерідко — на більшій частині України, крім гірських районів і Пд. Степу.

Декоративна рослина. Медонос. Лікарська (застосовується при маткових кровотечах; упереджує вагітність).

1104. VISCUM ALBUM L.— ОМЕЛА БІЛА. Омела белая.

Родина Омелові (Loranthaceae). Баб'ячий прокльон, вимела, вихорево гніздо, віха, вомена, восміл, гамело, гемел, гемела, гомела, джумка, елим, еловий бервінок, елом, емела, елово, зелена гива, нивілга, івилга, імела, комелга, метла, мітла, намелина, омбила, омела, омела вербова, омела звичайна, омелга, омело, омелха, омельга, помела, помело, чортове помело, шульга, ямела, ямелина.

Напівпаразитуючий чагарник на деревах, заввишки 20—120 см. Цвіте у березні — квітні. На різних листяних деревах. В Розточчі-Опіллі, на Поліссі, в Лісосте-

пу — звичайно; значно рідше в пн. частині Степу і в Криму.

Лікарська рослина (при гіпертонії; препарати вісузат і віскулен з омели — при епілепсії).

1105. VITEX AGNUS-CASTUS L. — ВІТЕКС СВЯЩЕННИЙ, АВРААМОВЕ ДЕРЕВО. Прутняк обыкновенный, авраамово дерево Родина Вербенові (Verbenaceae) Чагарник, заввишки 80—150 см. Цвіте у червні — вересні. По берегах морів та приморських річок. Дико в Пд. Криму. Культивують на Пд. Україні і на Закарпатті.

Декоративна рослина. Деревинна. Медонос. Ефіроолійна. Пряна (молоді гілки і насіння — як приправа до консервів і ковбас). Лікарська (плоди й листя — при хворобах нирок, селезінки, гінекологічних хворобах, гонорей; настій квіток застосовується при кропив'янці й корості; тінктура із зрілих плодів використовується в гомеопатії).

1106. VITEX SYLVESTRIS C. C. Gmel. — ВІНОГРАД ЛІСОВИЙ. Виноград лесной.

Родина Виноградові (Vitaceae). Дерев'яниста ліана, завдовжки до 10 м. Цвіте у травні — липні. В лісах, переважно дубових, по чагарниках, на вапняково-кам'янистих схилах і в заплавах річок. У пд. частині України (по річках Дністру, Пд. Бугу, Інгульцю, Дніпру, на островах і косах Чорного м. та на схилах гір, переважно північних), у Гірському Криму в букових і дубових лісах; на Закарпатті.

Харчова рослина (плоди). Придатна для селекції сортів винограду. Рідкісна, охороняється.

W

1107. WOODSIA ALPINA (Bolt.) S. F. Gray — ВУДСІЯ АЛЬ-

ПІЙСЬКА. Вудсия альпийская. Родина Вудсієві (Woodsiaceae). Багаторічна папороть, заввишки 2—17 см. Споронось у серпні — вересні. На гранітних скелях, кам'янистих розсипах. У Карпатах — зрідка і дуже рідко в Лівобережному Степу (заповідник Кам'яні Могили Донецької області).

Рідкісна рослина, охороняється

X

1108. XANTHIUM SPINOSUM L. — НЕТРІБА КОЛЮЧА. Дурнишник колючий.

Родина Айстрові (Asteraceae) Будяк, будяки, будячки, жах, колючки, карлючки, колюки, колючиха, колючка, колючка жах, колючки, коляк, коприз, курай, липчиця, любка, мотька, неждантрава, не займай, нетреба, нетронь, нечіпай-зілля, репешки, репій польський, реп'ях, реп'яшок, реп'яшок овечий, ростопша, святе зілля, собачий виноград, страхополох, страхополох коляк, торопки, тригольник, трикутник-будяк, триножник, турія, холера, холерна трава, холіра, чортове ребро, чортополох. Однорічник, заввишки 30—50 см. Цвіте у липні — серпні. На забур'янистих і забруднених місцях біля доріг, на смітниках, по берегах річок — звичайно. Майже по всій території України, крім Карпат.

Лікарська рослина (застосовують так само, як і попередній вид).

1109. XANTHIUM STRUMARIUM L. — НЕТРІБА ЗВИЧАЙНА. Дурнишник обыкновенный.

Родина Айстрові (Asteraceae). Арепей, залучник, замучник, зобник, дурнишник, коловатник,

колюка, коров'як, овечий реп'яшок, постильник, репіх, реп'ях, реп'яшки, реп'яшок, реп'яшок овечий, ріп'яшок овечий, свинки, свинюшки, собачки, страхополох звичайний, страхополох туриця, туриця, холера, чортополох.

Однорічник, заввишки 20—80 см. Цвіте у липні — серпні. На засмічених місцях, як бур'ян — звичайно. По всій тер. України.

Медонос. Фарбувальна рослина. Олійна. Лікарська (в народній медицині — проти зубу, від золотухи, прищів, пухлин горла, геморою, астми; насіння й корені — від кривавого проносу, хвороб сечового міхура).

1110. XERANTHEMUM ANNUUM L. — БЕЗСМЕРТКИ ОДНОРІЧНІ. Сухоцвіт однолітний.

Родина Айстрові (Asteraceae). Безсмертка, безсмертки, безсмертки лілієві, безсмертки однорічні, безсмертник, безсмертник річний, безсмертник рожевий, безсмертники, волошки, полуцвітка, скаженоха, сухоцвіт, сухоцвіт лучистий.

Однорічник, заввишки 20—70 см. Цвіте у червні — вересні. На степах, степових схилах, відслоненнях. На Пд. Лісостепу — зрідка, в Степу і в Криму — звичайно. Декоративна рослина (для сухих букетів). Медонос. Кормова рослина.

Y

1111. YUCCA FILAMENTOSA L. — ЮККА НИТЧАСТА. Юкка нитчатая.

Родина Лілійні (Liliaceae).

Лилія ниткова.

Багаторічник, заввишки 1—1,5 м. Цвіте у червні — липні. Культивують у садах і парках. Походить з приатлантичної частини Пн. Америки.

Декоративна рослина. Волокниста.

Z

1112. ZEA MAYS L. — КУКУРУДЗА ЗВИЧАЙНА. Кукуруза обыкновенная.

Родина Злакові (Poaceae).

Божа пшеничка, калачики, кендериця, кики, киндириця, китка, кияхи, кійки, кіюшки, кіяхи, кіяхишки українські, кукургуз, кукурідза, кукуриця, кукурудз, кукурудза, кукурудза звичайна, кукуруза, мелай, памавки, папуша, папуші, папушоя, пшеничка, пшеничка, пшінка, тенгериця, тендериця, тетериця, шулька.

Однорічник, заввишки 3—4 м. Цвіте у липні — вересні. Культивують по всій тер. України. Походить з Центр. Америки.

Зернова рослина. Кормова. Лікарська (стовпчики — як жовчогінний, сечогінний, кровоспинний засіб; при холециститах, холангітах і гепатитах; при гіпопрогормоніях; при циститах, ниркових каменях, каменях сечового міхура, водяниці).

1113. ZIZIPHORA CAPITATA L. — ЗИЗИФОРА ГОЛОВЧАСТА. Зизифора головчатая.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae).

Однорічник, заввишки 8—20 см.

Цвіте у липні — серпні. На кам'янистих і степових схилах. У Криму (пд. та сх. частині).

Медонос. Лікарська рослина (збуджує серцеву діяльність).

1114. ZIZIPHORA TENUIOR L. — ЗИЗИФОРА ТОНКА. Зизифора тонкая.

Родина Губоцвіті (Lamiaceae).

Однорічник, заввишки 5—30 см.

Цвіте у червні — липні. На гранітних відслоненнях, приморських пісках. В Степу (приазовська частина).

Медонос. Пряна рослина (в кулі

нарії). Лікарська (як вітрогінний засіб; при серцевих захворюваннях, неврастенії, проносі, кишковому болю).

1115. ZYGOPHYLLUM FABAGO L. — ПАРОЛИСТ ЗВИЧАЙНИЙ. Парнолистник бобовидний.

Родина Паролистові (Zygophyllaceae).

Вонючка, парolistник бобоватий, червогонник.

Багаторічник, заввишки 40—80 см. Цвіте у травні — серпні. По приморських берегах, на піскуватих і солончакуватих місцях, відше — як бур'ян на засмічених

місцях, біля жител. У південних районах Степу та в Кримській області.

Медонос. Дубильна. Фарбувальна (з плодів одержують жовту фарбу для шкіри). Лікарська рослина (в народній медицині — як ранозагоювальний засіб, листя — пластир при наривах, як протиотрута, глистогінний засіб; при виснаженні, нервовій перевтомі, послабленні серцевої діяльності). Харчова (буцики застосовують у їжу замість каперців, вся рослина використовується як приправа)

**ПОКАЖЧИК
УКРАЇНСЬКИХ
БОТАНІЧНИХ
НАЗВ
РОСЛИН**

А

Абрикос звичайний, 93
Абрикоса звичайна, 93
Авраамове дерево, 1105
Авран лікарський, 532
Агалик-трава гірська, 590
Агрус відхилений, 533
Аденофора лілієлиста, 20
Адінт венерин волос, 21
Адокса мускусна, 23
Азалаія понтійська, 882
Аір тростинний, 17
Айва довголиста, 371
Айстра альпійська, 120
Айстра степова, 121
Акахмена загострена, 2
Аконіт, 13
Аконіт дібровний, 14
Аконіт молдавський, 16
Аконіт шерстистовустий, 15
Актея колосиста, 18
Алтея лікарська, 46
Амброзія полинолиста, 54
Аморфа кущова, 56
Анакамптис пірамідальний, 58
Анацикл лікарський, 59
Андромеда багатоліста, 63
Анемона дібровна, 66
Анемона жовтецева, 67
Анемона лісова, 65
Аніс звичайний, 790
Апозерис смердючий, 81
Арахіс підземний, 84
Арніка гірська, 96
Арум білокрилий, 111
Арум плямистий, 112
Артишок посівний, 375
Арундо тростинний, 114

Асплений волосовидний, 119
Астрагал гачконосний, 127
Астрагал датський, 123
Астрагал еспарцетний, 130
Астрагал козлятникovidний, 125
Астрагал коротконогий, 127
Астрагал Крайни, 128
Астрагал лозяний, 134
Астрагал мінливий, 134
Астрагал монпельйський, 129
Астрагал піщаний, 122 124
Астрагал понтійський, 131
Астрагал пухнатокувітковий, 132
Астрагал солодколистий, 126
Астрагал шерстистоквітковий, 124
Астрагал щетинистий, 133
Астранція велика, 135
Атрагена альпійська, 137
Ахірофорус плямистий, 11

Б

Багатоніжка звичайна, 826
Багно звичайне, 621
Бадан товстолистий, 153
Бамія, 557
Баранець звичайний, 569
Барбарис звичайний, 152
Барвінок малий, 1094
Барвінок трав'янистий, 1093
Батун, 37
Бедринець великий, 791
Бедринець ломикаменевий, 792
Безсмертки однорічні, 1110
Безщитник жіночий, 136
Бекманія звичайна, 149
Белевалія сарматська, 150
Белладонна звичайна, 149
Береза бородавчата, 157

Береза поникла, 157
 Береза пухнаста, 158
 Березка польова, 329
 Берека, 987
 Берест, 1057
 Берула пряма, 972
 Билинець довгорогий, 534
 Билинець комарниковий, 534
 Бирючина звичайна, 638
 Біла акація, 892
 Біловус стиснутий, 711
 Білозір болотний, 758
 Білоліз, 927
 Білотка альпійська, 625
 Білоцвіт весняний, 634
 Білоцвіт літній, 633
 Біота східна, 804
 Біфора промениста, 161
 Блекота чорна, 572
 Bloшниця дизентерійна, 850
 Bloшниця звичайна, 851
 Бобівник трилистий, 698
 Бобчук, 57
 Болиголов плямистий, 326
 Борідник паростковий, 595
 Боровик, 387
 Борщівник європейський, 551
 Борщівник сибірський, 550
 Брандушка різноколірна, 180
 Братки, 1101
 Браунколь, 166
 Бромус житній, 175
 Бромус китицевий, 174
 Бромус м'який, 173
 Бромус польовий, 172
 Бромус розчепірений, 176
 Бруква, 168
 Брусниця, 1064
 Бруслина бородавчаста, 475
 Бруслина європейська, 474
 Брюссельська капуста, 166
 Бугиля лісова, 77
 Буглосойдес польовий, 179
 Будяк акантовидний, 228
 Будяк кучерявий, 229
 Будяк пониклий, 230
 Бузина трав'яниста, 939
 Бузина червона, 941
 Бузина чорна, 940
 Бузок звичайний, 1009
 Бузок угорський, 1008
 Бук лісовий, 476
 Буквиця лікарська, 156
 Булатка великоквіткова, 262

Булатка дамаська, 262
 Булатка довголиста, 263
 Булатка червона, 264
 Бурачок морський, 48
 Бурачок польовий, 47
 Бурачок пустельний, 49
 Бурачок кашечковий, 47
 Буркун білий, 686
 Буркун високий, 687
 Буркун лікарський, 688
 Бурак звичайний, 155
 Бусенгольція базелеподібна, 165
 Бутень запашний, 279
 Буяхи, 1063

В

Вайда фарбувальна, 589
 Валеріана лікарська, 1066
 Васильки сірі, 726
 Васильки справжні, 725
 Ваточник сирійський, 116
 Ведмеже вуха, 1077
 Ведмежиця, 904
 Верба біла, 920
 Верба вушката, 921
 Верба гостролиста, 919
 Верба козяча, 922
 Верба ламка, 924
 Верба попеляста, 923
 Верба прутковидна, 928
 Верба пурпурова, 926
 Верба п'ятиччинкова, 927
 Верба сива, 923
 Верба тритиччинкова, 927
 Вербена лікарська, 1078
 Вербозілля звичайне, 662
 Вербозілля крапчасте, 661
 Вербозілля лучне, 660
 Верес звичайний, 195
 Вероніка берегова, 1079
 Вероніка вололиста, 1086
 Вероніка дібровна, 1081
 Вероніка довголиста, 1083
 Вероніка колосиста, 1085
 Вероніка лікарська, 1084
 Вероніка несправжня, 1086
 Вероніка сива, 1082
 Вероніка струмкова, 1080
 Вероніка широколиста, 1087
 Веснівка дволиста, 667
 Вех широколистий, 980
 Вех проміжний, 970
 Винна ягода, 479

Виноград лісовий, 1106
 Вишня антипка, 749
 Вишня звичайна, 270
 Вишня кушова, 269
 Вишня магалєбська, 749
 Вишня степова, 269
 Вівсюг звичайний, 143
 Відкасник безстеббий, 236
 Відкасник Біберштейна, 237
 Відкасник звичайний, 240
 Відкасник осотовидний, 238
 Відкасник татарниколистий, 239
 Вільха клейка, 44
 Вільха сіра, 45
 Вільха чорна, 44
 Віниччя справжнє, 600
 Віскарія звичайна, 1103
 Віскарія клейка, 1103
 Вітекс священний, 1105
 Віхалка гілляста, 75
 Вовконіг європейський, 659
 Вовча лапа, 1052
 Вовче лико, 388
 Вовче тіло болотне, 323
 Вовчі ягоди алтайські, 388
 Вовчі ягоди звичайні, 386
 Вовчі ягоди пахучі, 387
 Вовчок гіллястий, 745
 Вовчуг колючий, 733
 Вовчуг польовий, 732
 Водопериця колосова, 709
 Водяна сосонка звичайна, 566
 Водяний горіх плаваючий, 1035
 Водяний жовтець волосистий, 148
 Водяний жовтець фенхелевидний, 147
 Водяний перець, 821
 Водяний різак алоеvidний, 1002
 Водяний хрін австрійський, 894
 Водяний хрін земноводний, 893
 Водяний хрін лісовий, 895
 Водянка чорна, 438
 Воловик італійський, 61
 Воловик лікарський, 62
 Волошка карпатська, 249
 Волошка літна, 259
 Волошка лучна, 252
 Волошка Маршалла, 254
 Волошка м'яка, 255
 Волошка несправжньооблідолускова, 256
 Волошка низька, 251
 Волошка синя, 250

Волошка скабіозовидна, 258
 Волошка сонячна, 259
 Волошка східнокарпатська, 253
 Волошка червоноквіткова, 257
 Воронець, 751
 Воронець колосистий, 18
 Вороняча лапка луската, 337
 Вороняче око звичайне, 757
 Вошанка мала, 276
 Вудсія альпійська, 1107
 Вужачка звичайна, 735
 В'яз гладенький, 1059
 В'яз грабололистий, 1057
 В'яз листуватий, 1057
 В'яз шорсткий, 1058
 В'язіль барвистий, 336

Г

Гадючник в'язолистий, 481
 Гадючник звичайний, 482
 Галінсога дрібноцвіта, 500
 Гарбуз волосський, 363
 Гарбуз звичайний, 364
 Гарбуз мускусний, 362
 Гармала звичайна, 764
 Гвоздика армерійовидна, 396
 Гвоздика бородата, 397
 Гвоздика дельтовидна, 400
 Гвоздика несправжньорозчепирена, 401
 Гвоздика польова, 398
 Гвоздика різнобарвна, 403
 Гвоздика садова, 399
 Гвоздика стиснуточашечкова, 402
 Геліотроп еліптичний, 544
 Геліотроп європейський, 545
 Герань болотна, 514
 Герань кров'яно-червона, 517
 Герань лісова, 518
 Герань лучна, 515
 Герань пагорбокова, 513
 Герань Робертова, 516
 Гаццинт східний, 570
 Гібіск істівний, 567
 Гібіск коноялеподібний, 566
 Гібіск сирійський, 558
 Гібіск трійчастий, 569
 Гімноспермій одеський, 535
 Гірकोкаштан звичайний, 26
 Гіркуша синякоподібна, 789
 Гірчак альпійський, 815
 Гірчак березковидний, 820

Гірчак вузлуватий, 822
 Гірчак почечуйний, 823
 Гірчак живорідний, 825
 Гірчак земноводний, 816
 Гірчак зміїний, 819
 Гірчак перцевий, 821
 Гірчак шорсткий, 824
 Гірчиця біла, 978
 Гірчиця сарептська, 167
 Гірчиця чорна, 169
 Гісоп лікарський, 576
 Гикавка сіра, 154
 Гледичія колюча, 526
 Глечики жовті, 723
 Глід колючий, 349
 Глід кривочашечковий, 349
 Глід п'ятистовпчиковий, 350
 Глід український, 351
 Глобулярія вузькопелюсткова, 527
 Глуха кропива біла, 602
 Глуха кропива гладенька, 604
 Глуха кропива пурпурова, 605
 Глуха кропива стеблообгортна, 603
 Гніздівка звичайна, 714
 Головатень круглоголовий, 431
 Головатень руський, 430
 Головачка Литвинова, 265
 Головачка уральська, 266
 Голонасінник одеський, 535
 Гоніолімон злаколистий, 531
 Горицвіт весняний, 22
 Горлянка женецька, 30
 Горлянка повзуча, 31
 Горобейник лікарський, 648
 Горобейник польовий, 179
 Горобейник пурпурово-блакитний, 24
 Горобинна звичайна, 986
 Горох польовий, 795
 Горох посівний, 796
 Горошок лісовий, 1091
 Горошок мишачий, 1089
 Горошок плотовий, 1090
 Госта голуба, 567
 Гострокільник волосистий, 789
 Граб звичайний, 241
 Грабельки звичайні, 454
 Гравілат алепський, 519
 Гравілат міський, 521
 Гравілат річковий, 520
 Гребінець, 248
 Гречка березковидна, 820

Грицики звичайні, 221
 Гронянка півмісяцева, 164
 Грудна травка польова, 480
 Грудниця волохата, 354
 Грудниця звичайна, 353
 Груша звичайна, 859
 Грушанка круглолиста, 858
 Грястиця збірна, 380
 Грястиця звичайна, 380
 Гуньба сінна, 1048
 Гусимець Жерардів, 83
 Гусяча лапка, 833

Д

Дантонія альпійська, 385
 Дантонія чашечна, 385
 Дейція шорстка, 395
 Дельфіній яскраво-червоний, 392
 Деревій благородний, 9
 Деревій дрібнокрітковий, 7
 Деревій звичайний, 8
 Деревій цілолистий, 10
 Дереза, 224
 Дерен справжній, 333
 Держи-дерево звичайне, 752
 Дзвінець великий, 880
 Дзвоники альпійські, 204
 Дзвоники болонські, 205
 Дзвоники карпатські, 206
 Дзвоники кропиволисті, 214
 Дзвоники оленячі, 207
 Дзвоники скупчені, 208
 Дзвоники перськолисті, 210
 Дзвоники ріпчасті, 212
 Дзвоники ріпчастовидні, 211
 Дзвоники розлогі, 209
 Дзвоники сибірські, 213
 Дивина ведмежа, 1077
 Дивина волотиста, 1071
 Дивина густоквіткова, 1076
 Дивина залізняковидна, 1074
 Дивина лікарська, 1074
 Дивина прегарна, 1075
 Дивина скіпетровидна, 1076
 Дивина східна, 1073
 Дивина тарганяча, 1070
 Дивина чорна, 1072
 Диня звичайна, 691
 Диня посівна, 691
 Діфазіаструм сльоснутий, 412
 Додарція східна, 415
 Дріада восьмипелюсткова, 424
 Дрік германський, 507

Дрік фарбувальний, 508
 Дріоптерис австрійський, 425
 Дуб звичайний, 861
 Дуб скельний, 860
 Дубова омела європейська, 651
 Дудник лісовий, 70
 Дурійка, 649
 Дурман звичайний, 389
 Дутень ягідний, 360
 Дягель лікарський, 69

Е *

Евкомія в'язолиста, 462
 Едельвейс альпійський, 625
 Ельшольція війчаста, 436
 Ельшольція гребінчаста, 436
 Енотера дворічна, 729
 Еремогонне лучностепова, 448
 Еремур гарний, 449
 Еремур показний, 449
 Еремур сірчаноквітковий, 450
 Еритроній собачий зуб, 461
 Еспарцет піщаний, 731
 Ефедра двоколоса, 439
 Ехінацея пурпурова, 428

Ж

Жабник польовий, 480
 Жабрій гарний, 498
 Жабрій звичайний, 499
 Жабрій ладанний, 497
 Жабриця двоїрочна, 969
 Жабурник звичайний, 571
 Жеруха лучна, 226
 Жеруха гірка, 225
 Живокіст лікарський, 1005
 Жимолость пухнаста, 650
 Жито посівне, 959
 Жовта акація, 223
 Жовтець багатоквітковий, 868
 Жовтець вогнистий, 866
 Жовтець золотистий, 865
 Жовтець ілїрійський, 867
 Жовтець їдкий, 863
 Жовтець отруйний, 870
 Жовтець повзучий, 869
 Жовтець польовий, 864
 Жовтий осот городній, 985
 Жовтий осот польовий, 984
 Жовтозілля болотне, 965
 Жовтозілля дніпровське, 963
 Жовтозілля звичайне, 966

Жовтушник загострений, 2
 Жовтушник лакфіолевидний, 458
 Жовтушник Маршаллів, 460
 Жовтушник нечуївтролистий, 460
 Жовтушник сіруватий, 459
 Жовтяниця черговолиста, 301
 Жоржина периста, 383
 Жостір проносний, 876
 Журавлина болотна, 747

З

Загнітник головчастий, 759
 Залізник бульбистий, 782
 Залізник колючий, 781
 Заразиха гілляста, 745
 Заяча конюшина багатоліста, 78
 Звіробій звичайний, 574
 Звіробій чотиригранний, 575
 Звіробій чотирикрий, 575
 Звіробій шорсткий, 573
 Зеленчук жовтий, 496
 Земляна груша, 542
 Земляні горіхи, 84
 Зензівер, 672
 Зіновать австрійська, 280
 Зіновать дніпровська, 281
 Зіркоплідник зірчастий, 384
 Зіркоплідник частуховидний, 384
 Зірочки жовті, 493
 Зірочник злаковидний, 998
 Зірочник лісовий, 999
 Зірочник середній, 1000
 Зизифора головчаста, 1113
 Зизифора тонка, 1114
 Зимолюбка зонтична, 296
 Злинка гостра, 451
 Злинка канадська, 452
 Зміголовник молдавський, 420
 Зміголовник Рюїша, 421
 Зміголовник чебрецевий, 422
 Зміювик, 819
 Зніт болотний, 441
 Зніт шорсткий, 440
 Зозулін цвіт, 335
 Зозулинець болотний, 740
 Зозулинець пурпуровий, 741
 Зозулинець салеповий, 739
 Зозулинець чоловічий, 737
 Зозулинець шоломоносний, 738
 Зозуліні сльозі яйцелисті, 647
 Зозуліні черевички справжні, 379

Золотобородник цикадовий, 300
 Золототисячник гарний, 261
 Золототисячник звичайний, 260
 Золототисячник малий, 260
 Золотушник звичайний, 983
 Зубниця бульбиста, 393

І

Іберійка гірка, 577
 Іван-чай, 283
 Інжир, 479
 Ірга круглолиста, 55

І

Іжача голівка багатогранна, 988

К

Кавун звичайний, 312
 Кадило мелісолисте, 690
 Каламінта великоквіткова, 181
 Калачики дрібненькі, 671
 Калачики лісові, 672
 Калган, 838
 Калина звичайна, 1088
 Калістефус китайський, 194
 Калофака волзька, 196
 Калюжниця болотна, 197
 Кампис повзучий, 216
 Камфоросма монпельйська, 215
 Канна індійська, 217
 Каперці трав'янисті, 220
 Капуста біла, 166
 Капуста головаста, 166
 Капуста головата, 166
 Капуста головчата, 166
 Капуста городня, 166
 Капуста невитка, 166
 Капуста качанна, 166
 Карагана дерев'яниста, 223
 Карагана кошцова, 224
 Кардарія крупковидна, 227
 Карія біла, 244
 Катаброза водяна, 246
 Катран понтійський, 347
 Катран татарський, 348
 Каштан істівний, 245
 Каштан справжній, 245
 Квасениця звичайна, 746
 Квасоля вогняно-червона, 777
 Квасоля звичайна, 778
 Квасоля золотиста, 1092

Кендир сарматський, 1033
 Кентрант червоний, 597
 Кермек Гмеліна, 640
 Кермек Мейера, 641
 Кермек опушений, 643
 Кермек широколистий, 642
 Кіксія повійничкова, 598
 Кінський часник лікарський, 35
 Кінський часник черешковий, 35
 Кіроман злаколистий, 531
 Кизильник чорноплідний, 346
 Кизильник цілокрай, 345
 Кизляк болотний, 713
 Кипарис вічнозелений, 365
 Кирказон, 92
 Китайська айстра садова, 194
 Китятки гіркуваті, 808
 Китятки звичайні, 810
 Китятки сибірські, 811
 Китятки чубаті, 809
 Клен гостролистий, 4
 Клен звичайний, 4
 Клен несправжньооплатановий, 5
 Клен польовий, 3
 Клен татарський, 6
 Кліщинець білокрилий, 111
 Кліщинець плямистий, 112
 Клокичка периста, 997
 Клопогін смердючий, 305
 Ключ-трава, 164
 Кмин звичайний, 243
 Ковила пірчаста, 1001
 Козельці лучні, 1035
 Козельці східні, 1034
 Козлятник лікарський, 495
 Кольза, 168
 Кольрабі, 166
 Комонник лучний, 1003
 Комперія Компера, 324
 Конвалія звичайна, 328
 Коноплі дикі, 218
 Коноплі посівні, 219
 Конюшина біла, 1046
 Конюшина гірська, 1044
 Конюшина лучна, 1045
 Конюшина люпинова, 1042
 Конюшина повзуча, 1046
 Конюшина польова, 1039
 Конюшина рівнинна, 1040
 Конюшина середня, 1043
 Конюшина суницевидна, 1041
 Конюшина темно-каштанова, 1047

- Коральковець тричінадрізаний, 330
 Кореопсис великоквітковий, 331
 Кореопсис фарбувальний, 332
 Коріандр посівний, 333
 Королів цвіт, 777
 Королиця звичайна, 632
 Коронарія зозуляча, 335
 Кортадерія дводомна, 338
 Коручка болотна, 443
 Коручка широколиста, 442
 Косарики черепитчасті, 522
 Космос двічіперистий, 343,
 Космос роздільнолистий, 343
 Костянець волосовидний, 119
 Костянниця, 905
 Котики, 1039
 Котяча м'ята паннонська, 716
 Котяча м'ята справжня, 715
 Котячі лапки дводомні, 71
 Кравник пізній, 727
 Кремена гібридна, 769
 Кремена несправжня, 770
 Кріп городній, 68
 Кріп запашний, 68
 Кропива дводомна, 1060
 Кропива жалка, 1061
 Крупка дібровна, 419
 Крушина ламка, 487
 Кудрявець Софії, 394
 Кукіль звичайний, 29
 Куколиця біла, 685
 Кукурудза звичайна, 1112
 Кулівниця вузькопелюсткова, 527
 Кульбаба лікарська, 1013
 Куничник наземний, 189
 Куничник непомітний, 190
 Купальниця європейська, 1052
 Купина багатоквіткова, 813
 Купина запашна, 814
 Купина лікарська, 814
 Купина широколиста, 812
 Курай руський, 929
 Куряча сліпота звичайна, 722
 Курячі очка польові, 60
 Кучерявий горох, 336
 Кушир занурений, 274
 Кушир плоскоостий, 274
- Л**
 Лаванда вузьколиста, 619
 Лаванда колосова, 619
 Лаванда лікарська, 619
 Лаватера тюрінгська, 620
 Лазурник трилопатевиий, 610
 Лаконос американський, 787
 Лакфіоль звичайна, 286
 Ласкавець довголистий, 183
 Ласкавець круглолистий, 184
 Ласкавець кушовий, 182
 Ластовень лікарський, 1095
 Ластовень російський, 1095
 Латаття біле, 724
 Латук дикий, 601
 Латук компасний, 601
 Левкой гостролистий, 678
 Левкой довгопелюстковий, 678
 Левкой однорічний, 676
 Левкой сивий, 677
 Левурда, 42
 Леонтиця одеська, 535
 Лепеха звичайна, 17
 Лещиця висока, 536
 Лещиця волосиста, 538
 Лещиця мурова, 537
 Лілійник жовтий, 548
 Лілія лісова, 639
 Ліннея північна, 645
 Ліщина звичайна, 342
 Липа серцелиста, 1030
 Липа широколиста, 1031
 Липучка їжакова, 606
 Листовик сколопендровий, 785
 Лихоманник, 510
 Лобода біла, 288
 Лобода багатонасінна, 292
 Лобода гібридна, 291
 Лобода Доброго Генріха, 289
 Лобода запашна, 290
 Лобода зелена, 294
 Лобода покривна, 295
 Лобода смердюча, 295
 Лобода червона, 293
 Лобода шведська, 294
 Ложечниця польська, 320
 Лоза, 923
 Ломиніс виноградолистий, 316
 Ломиніс лозяний, 316
 Ломиніс прямий, 315
 Ломиніс цілолистий, 314
 Лопух дібровний, 89
 Лопух малий, 88
 Лопух павутинистий, 90
 Лопух справжній, 87
 Лунарія оживаюча, 653
 Лутига рожева, 141

Лутига розлога, 140
 Лутига садова, 139
 Лутига списовидна, 138
 Любисток лікарський, 635
 Любка дволиста, 802
 Любка зеленоцвіта, 803
 Любочки осінні, 624
 Люцерна посівна, 680
 Люцерна хмелевидна, 679
 Лядвенець рогатий, 652
 Льон проносний, 646
 Льонок звичайний, 644
 Льонолиник гіллястий, 1025
 Льонолиник лежачий, 1024
 Льонолиник льонолистий, 1023

М

Магонія падуболиста, 666
 Майоран садовий, 668
 Мак дикий, 754
 Мак сумнівний, 753
 Маклюра яблучна, 669
 Малабайла пахуча, 669
 Малина, 903
 Марена красильна, 901
 Маренка рожева, 118
 Марсilea чотирилиста, 674
 Маруна щиткова, 857
 Марунка, 786
 Маслина європейська, 730
 Маслинка вузьколиста, 435
 Материнка звичайна, 742
 Мати-й-мачуха, 1054
 Махорка, 719
 Мачок жовтий, 523
 Маш, 1092
 Медунка вузьколиста, 852
 Медунка лікарська, 855
 Медунка м'якенька, 853
 Медунка темна, 854
 Меліса звичайна, 191
 Меліса лікарська, 689
 Меч-трава болотна, 313
 Мигдаль степовий, 57
 Миколайчики плоскі, 457
 Миколайчики польові, 455
 Миколайчики приморські, 456
 Миколайчики сині, 457
 Мильнянка лікарська, 944
 Миріс запашний, 709
 Мичка, 711
 Мишій зелений, 971
 Міхурник деревовидний, 322

Модрина європейська, 608
 Модрина польська, 609
 Молодило звичайне, 595
 Молодило руське, 962
 Молочай, 464
 Молочай болотний, 470
 Молочай Калениченка, 469
 Молочай кипарисовидний, 466
 Молочай мигдалевидний, 465
 Молочай Сегерів, 471
 Молочай соняшний, 468
 Молочай степовий, 472
 Молочай хрящуватий, 467
 Молочка приморська, 524
 Морква дика, 390
 Морква посівна, 391
 Морська гірчиця звичайна, 188
 Мучниця звичайна, 91
 Мушмула звичайна, 701
 М'ята блошна, 696
 М'ята водяна, 692
 М'ята довголиста, 694
 М'ята кучерява, 697
 М'ята перцева, 695
 М'ята польова, 693
 М'ята холодна, 695
 М'яточник бур'яновий, 145
 М'яточник чорний, 145

Н

Нагідки лікарські, 192
 Наперстянка великоцвіта, 405
 Наперстянка зеленоцвіта, 408
 Наперстянка пурпурова, 407
 Наперстянка шерстиста, 406
 Нарцис вузьколистий, 710
 Настінниця лікарська, 756
 Настурція лікарська, 712
 Негній-дерево, 1014
 Незабудка болотна, 707
 Незабудка польова, 706
 Неслія вологиста, 717
 Нетреба звичайна, 1109
 Нетреба колюча, 1108
 Нечуйвітер волохатенький, 561
 Нечуйвітер зонтичний, 562
 Нечуйвітер синяковидний, 560
 Нікандра марунковидна, 718
 Німецька ромашка, 59

О

Обвійник грецький, 767
 Обліпіха крушиновидна, 565

- Образки болотні, 193
 Овес звичайний, 144
 Овес посівний, 144
 Огірок посівний, 361
 Огірок-пирскач пружний, 427
 Огірочник лікарський, 163
 Одинарник європейський, 1038
 Одноквітка звичайна, 703
 Ожика волосиста, 654
 Ожина звичайна, 902
 Ожина несійська, 904
 Ожина сиза, 902
 Оман британський, 579
 Оман верболистий, 583
 Оман високий, 580
 Оман очний, 582
 Оман шершавий, 581
 Омег водяний, 728
 Омела біла, 1104
 Орлики звичайні, 82
 Орляк звичайний, 849
 Осика, 829
 Осока звичайна, 234
 Осока колхідська, 232
 Осока парвська, 231
 Осока рання, 235
 Осока чорна, 234
 Осока шершава, 233
 Осокір, 828
 Осот городній, 309
 Осот звичайний, 311
 Осот польовий, 307
 Осот польський, 310
 Осот різнолистий, 308
 Остудник багатожлюбний, 554
 Остудник голий, 552
 Остудник шорсткий, 553
 Офрис кримський, 736
 Оцтове дерево, 883
 Очанка коротковолоса, 473
 Очерет звичайний, 784
 Очиток їдкий, 960
 Очиток заяча капуста, 961
- П**
- Пажитниця п'янка, 649
 Пальцекорінь плямистий, 381
 Пальцекорінь широколистий, 382
 Пампасова трава, 338
 Парагеум гірський, 973
 Парафоліс-зігнутий, 755
 Парило звичайне, 28
 Парolist звичайний, 1115
 Пароніхія головчаста, 759
 Паслін солодко-гіркий, 981
 Паслін чорний, 982
 Пастернак посівний, 760
 Пахуча трава звичайна, 76
 Пахучка звичайна, 317
 Первоцвіт борошністий, 843
 Первоцвіт великочашечковий, 844
 Первоцвіт весняний, 845
 Первоцвіт високий, 842
 Переліска багаторічна, 700
 Переліска однорічна, 699
 Переломник північний, 64
 Перестріч гайовий, 683
 Перестріч гребінчастий, 682
 Перестріч лучний, 684
 Перестріч польовий, 681
 Переступень білий, 177
 Переступень дводомний, 178
 Перила васильковидна, 765
 Персик звичайний, 768
 Перстач гусячий, 833
 Перстач золотистий, 836
 Перстач неблискухий, 839
 Перстач пісковий, 834
 Перстач повзучий, 841
 Перстач прямий, 840
 Перстач прямостоячий, 838
 Перстач сірий, 837
 Перстач сріблястий, 835
 Петрів хрест лускатий, 612
 Петрові батоги, 303
 Петрушка городня, 771
 Петрушка кучерява, 771
 Петунія гібридна, 772
 Печіночниця звичайна, 549
 Пижмо звичайне, 1012
 Пірій повзучий, 437
 Півники болотні, 586
 Півники маленькі, 587
 Півники садові, 584
 Півники сибірські, 588
 Півники угорські, 585
 Півняче просо, 429
 Підбіл, 63
 Підбіл звичайний, 1054
 Підлісник європейський, 943
 Підмаренник болотний, 505
 Підмаренник запашний, 504
 Підмаренник м'який, 503
 Підмаренник північний, 502
 Підмаренник справжній, 506
 Підмаренник чіпкий, 501

Підсніжник білосніжний, 494
 Підсніжник звичайний, 494
 Пізньоцвіт осінній, 321
 Піщанка українська, 448
 Плакун верболистий, 663
 Плакун прутевидний, 664
 Платикладус східний, 804
 Плаун булавовидний, 658
 Плаун двогострий, 412
 Плаун колючий, 657
 Плетуха звичайна, 198
 Плоскуха звичайна, 429
 Плющ звичайний, 549
 Повій звичайний, 655
 Повитиця європейська, 367
 Повитиця одностворчкова, 368
 Повитиця чебрецева, 366
 Подорожник великий, 798
 Подорожник ланцетолистий, 797
 Подорожник найбільший, 799
 Подорожник піщаний, 801
 Подорожник середній, 800
 Подорожник шерехатий, 801
 Полин австрійський, 100
 Полин білий, 103
 Полин боже дерево, 97
 Полин віниковий, 108
 Полин високий, 107
 Полин гіркий, 98
 Полин естрагон, 102
 Полин звичайний, 110
 Полин кримський, 109
 Полин лікарський, 97
 Полин Маршалла, 105
 Полин мітлистий, 108
 Полин однорічний, 99
 Полин польовий, 101
 Полин понтійський, 106
 Полин приморський, 104
 Полин суцільнобілий, 103
 Полуниця, 486
 Помідор звичайний, 656
 Помідор їстівний, 656
 Порізник проміжний, 970
 Порічки альпійські, 884
 Порічки звичайні, 888
 Порічки колосисті, 889
 Порічки пухнасті, 889
 Портулак городній, 830
 Празелень звичайна, 607
 Приворотень стрункий, 33
 Проліска дволиста, 951
 Просянка розлога, 702
 Прочитан, 539

Псамофілієла мурова, 537
 Птелея трилиста, 848
 Пужник голий, 1053
 Пухівка широколиста, 453
 Пшениця літня, 1050
 Пшениця м'яка, 1050
 Пшениця тверда, 1051
 Пішійка весняна, 478
 П'яна трава, 998

Р

Радіола льоновидна, 862
 Рай-дерево, 344
 Ракові шийки, 819
 Ранник вузлуватий, 955
 Ранник крилатий, 956
 Рапонтікум серпівидний, 877
 Рдесник плаваючий, 831
 Ревінь пальчастий, 878
 Ревінь чорноморський, 879
 Редиска, 872
 Редька дика, 871
 Редька звичайна, 872
 Редька посівна, 872
 Резеда жовта, 873
 Резеда жовтенка, 874
 Резеда запашна, 875
 Реп'яшок серповидний, 272
 Реп'яшок яйцевидний, 273
 Різак звичайний, 477
 Ріпа, 170
 Ріпак, 168
 Рижій бурачковий, 199
 Рижій волосистий, 201
 Рижій дикий, 203
 Рижій дрібноплідний, 200
 Рижій звичайний, 202
 Рижій льоновий, 199
 Рижій посівний, 202
 Римська ромашка, 282
 Ричина звичайна, 890
 Робінія звичайна, 892
 Рогіз вузьколистий, 1055
 Рогіз широколистий, 1056
 Роговик Біберштейна, 267
 Роголистник занурений, 274
 Родіола рожева, 881
 Родовик лікарський, 942
 Рододендрон жовтий, 882
 Розмарин лікарський, 900
 Розрив-трава звичайна, 578
 Розхідник звичайний, 525
 Рожа рожева, 32

Рокамболь, 41
 Роман напівфарбувальний, 74
 Роман польовий, 72
 Роман собачий, 73
 Ромашка без'язичкова, 285
 Ромашка запашна, 285
 Ромашка лікарська, 284
 Росичка круглолиста, 423
 Ротики садові, 79
 Рускус під'язиковий, 915
 Рута запашна, 917
 Рута розлога, 916
 Рута садова, 917
 Рутвиця блискуча, 1020
 Рутвиця жовта, 1019
 Рутвиця мала, 1021
 Рутвиця орликолиста, 1018
 Рутвиця проста, 1022
 Рутка Вайяна, 492
 Рутка лікарська, 490
 Рутка Шлейхера, 491
 Рябчик великий, 489
 Рябчик шаховий, 489
 Ряска мала, 622
 Ряст Маршалла, 340
 Ряст міцний, 341
 Ряст порожнистий, 339
 Ряст ущільнений, 341
 Рястка зонтична, 743

С

Савойська капуста, 166
 Садова айстра китайська, 194
 Садовий жасмин широколистий, 779
 Сальвінія плаваюча, 938
 Самосил білоповстистий, 1016
 Самосил гайовий, 1015
 Самосил часниковий, 1017
 Самшит вічнозелений, 186
 Саротамнус віниковий, 945
 Сафлор красильний, 242
 Свербіга східна, 181
 Свербіжниця польова, 599
 Свербіжниця польова, 599
 Свєрція багаторічна, 1004
 Свинорій пальчастий, 376
 Свистуля піхвова, 325
 Свистуля татарська, 325
 Селера пахуча, 80
 Селітрянка Шобера, 721
 Серадела посівна, 744
 Серпій красильний, 967

Серпій увінчаний, 968
 Сиела пряма, 972
 Сильфій пронизанolistий, 977
 Синяк Біберштейна, 432
 Синяк звичайний, 434
 Синяк італійський, 432
 Синяк плямистий, 433
 Синяк червоний, 433
 Синюха блакитна, 807
 Сиренія сива, 1006; сиренія стручкова, 1007
 Сіверсія гірська, 973
 Сідач конопляний, 463
 Скабіоза блідо-жовта, 948
 Скажений огірок, 427
 Скандикс гребінчастий, 949
 Скерета покрівельна, 352
 Скополія карніолійська, 953
 Скорзонера низька, 954
 Скребниця антечна, 277
 Скуппія звичайна, 344
 Смерека, 788
 Смілка армерійовидна, 974
 Смілка дніпровська, 975
 Смілка поникла, 976
 Смикавець їстівний, 378
 Смовдь гірська, 774
 Смовдь Любименкова, 773
 Смовдь руська, 775
 Смоковниця звичайна, 479
 Смородина альпійська, 884
 Смородина запашна, 887
 Смородина звичайна, 888
 Смородина золотиста, 885
 Смородина чорна, 886
 Смородина колосиста, 883
 Смородина пухнаста, 889
 Собача кропива звичайна, 626
 Собача кропива сизувата, 627
 Собача кропива п'ятилопатева, 628
 Собача петрушка звичайна, 19
 Сокирки польові, 327
 Солодка гола, 528
 Солонець європейський, 918
 Солонець трав'яний, 918
 Солончакова айстра звичайна, 1049
 Сон широколистий, 856
 Сонцєвіт звичайний, 540
 Сонянка звичайна, 540
 Соняшник бульбистий, 542
 Соняшник звичайний, 541
 Соняшник однорічний, 541

Сосна звичайна, 794
 Сосюра Порца, 947
 Сосюра різноколірна, 946
 Сочевниця харчова, 623
 Спаржа, 117
 Спіродела багатокоренева, 991
 Спориш звичайний, 818
 Спориш піщаний, 817
 Стародуб широколистий, 611
 Степовий гірчак звичайний, 19
 Стожильник сумнівний, 319
 Стоголовник іспанський, 1062
 Стоголовник посівний, 1062
 Стокротки багаторічні, 151
 Страусове перо звичайне, 675
 Стручковий перець однорічний, 222
 Сугайник отруйний, 418
 Сугайник східний, 417
 Сугайник угорський, 416
 Судза, 765
 Сумах коротковолосий, 846
 Суничник великоплідий, 86
 Суничник дрібноплідий, 85
 Суниці зелені, 486
 Суниці лісові, 485
 Суріпиця звичайна, 146
 Сусак зонтичний, 185
 Сухоцвіт багновий, 530
 Сухоцвіт лісовий, 529
 Суховершки звичайні, 846
 Сухоребрик лікарський, 979

Т

Таволжник звичайний, 113
 Талабан польовий, 1026
 Тамариск стрункий, 1010
 Тамус звичайний, 1011
 Татарка, 37
 Татарник звичайний, 734
 Терен звичайний, 847
 Тимофіївка лучна, 780
 Тирлич ваточниковий, 509
 Тирлич жовтий, 511
 Тирлич звичайний, 512
 Тирлич хрещатий, 510
 Тис ягідний, 1014
 Тонконіг лучний, 806
 Товстянка звичайна, 793
 Тонконіг однорічний, 805
 Тополя біла, 827
 Тополя чорна, 828
 Топінамбур, 542

Тофільдія чашечкова, 1032
 Трахомітум сарматський, 1033
 Трясучка середня, 171
 Турецький горіх, 302
 Турнепс, 170
 Туя західна, 1027

У

Устелиполе піскове, 271

Ф

Фацелія лижмолиста, 776
 Фенхель звичайний, 483
 Фіалка запашна, 1100
 Фіалка польова, 1096
 Фіалка приємна, 1101
 Фіалка собача, 1097
 Фіалка триколірна, 1102
 Фіалка шершава, 1098
 Фізалис звичайний, 786
 Флокс волотистий, 783
 Форзиція плакуча, 484

Х

Хамемелюм римський, 282
 Хамерій вузьколистий, 283
 Хамомила запашна, 285
 Хамомила обідрана, 284
 Хвилівник звичайний, 92
 Хвощ великий, 447
 Хвощ зимуючий, 446
 Хвощ польовий, 444
 Хвощ річковий, 445
 Хеномелес японська, 278
 Хміль звичайний, 568
 Холодок лікарський, 117
 Хондрила ситниковидна, 297
 Хориспора ніжна, 298
 Хориспора увінчана, 299
 Хрестовий корінь бенедиктинський, 318
 Хрестовниця гостролопатева, 339
 Хрін звичайний, 95
 Хрінниця крупковидна, 227
 Хрінниця пронизанолиста, 630
 Хрінниця смердюча, 631
 Хрінниця широколиста, 629
 Хурма віргінська, 411
 Хурма кавказька, 410
 Хурма лотосовидна, 410
 Хурма східна, 409

Ц

Цвітна капуста, 166
 Цезальпінія Джиліса, 187
 Целозія гребінчаста, 248
 Целозія срібляста, 247
 Церцис стручковий, 275
 Цибуля ведмежа, 42
 Цибуля гірська, 38
 Цибуля городня, 36
 Цибуля кругла, 39
 Цибуля переможна, 43
 Цибуля татарка, 37
 Цибуля трубчаста, 37
 Цибуля часникова, 41
 Цикламен Кузнецова, 370
 Цикорій дикий, 303
 Цикута отруйна, 304
 Цимбалія мурова, 372
 Цимбохазма дніпровська, 373
 Цинанхум гострий, 374
 Цирцея звичайна, 306
 Цмин пісковий, 543

Ч

Чаполоч пахуча, 564
 Чаполоч південна, 563
 Часник, 40
 Частуха подорожникова, 34
 Чебрець боровий, 1029
 Чебрець звичайний, 1029
 Чебрець Маршаллів, 1028
 Чемериця біла, 1067
 Чемериця Лобелієва, 1068
 Чемериця чорна, 1069
 Чемерник червонуватий, 547
 Чемерник чорний, 546
 Череда поникла, 159
 Череда трироздільна, 160
 Чередник зонтичний, 891
 Черемха звичайна, 750
 Черешня, 268
 Червець однорічний, 952
 Черсак лісовий, 413
 Черсак щетинистий, 414
 Чина бульбиста, 617
 Чина весняна, 618
 Чина гороховидна, 614
 Чина лісова, 616
 Чина лучна, 615
 Чина чорна, 613
 Чистець болотний, 994

Чистець германський, 993
 Чистець лісовий, 996
 Чистець прямиий, 995
 Чистотіл великий, 287
 Чистотіл звичайний, 287
 Чихавка звичайна, 10
 Чоловіча папороть, 426
 Чорниця, 1063
 Чорнобильник, 110
 Чорноклен, 6
 Чорнокорінь лікарський, 377
 Чорношир звичайний, 369
 Чорношир нетреболистий, 369
 Чорнушка польова, 720
 Чуфа, 378

Ш

Шавлія ефіопська, 930
 Шавлія клейка, 931
 Шавлія кільчаста, 937
 Шавлія лікарська, 933
 Шавлія лучна, 934
 Шавлія мускатна, 935
 Шавлія поникла, 932
 Шавлія степова, 936
 Шандра звичайна, 673
 Шафран банатський, 355
 Шафран білокрітківий, 358
 Шафран весняний, 358
 Шафран Гейфеля, 356
 Шафран Палласа, 357
 Шивереція подільська, 950
 Шипшина волохата, 899
 Шипшина повстиста, 898
 Шипшина собача, 896
 Шипшина травнева, 897
 Шовкова косиця, 625
 Шовковиця біла, 704
 Шовковиця чорна, 705
 Шоломниця звичайна, 957
 Шоломниця списовидна, 958
 Шолудивник болотний, 762
 Шолудивник Кауфмана, 761
 Шолудивник королівський, 763
 Шпергель звичайний, 989
 Шпергель польовий, 989
 Шпиннат городній, 990

Щ

Щавель альпійський, 908
 Щавель водяний, 909
 Щавель горобиний, 907

Шавель кислий, 906
 Шавель кінський, 910
 Шавель кучерявий, 911
 Шавель лісовий, 914
 Шавель прибережний, 912
 Шавель шпинатний, 913
 Шебрушка польова, 12
 Шириця біла, 50
 Шириця загнута, 53
 Шириця звичайна, 53
 Шириця лободовидна, 51
 Шириця хвостата, 52
 Щитник чоловічий, 426

Ю

Юкка нитчаста, 1111
 Юринея несправжньоволошко-
 видна, 596

Я

Яблуня лісова, 670
 Явір, 5
 Яглиця звичайна, 25
 Язичник буковинський, 636
 Язичник карпатський, 637
 Якірці сланкі, 1036
 Ялина європейська, 788
 Ялиця біла, 1
 Яловець звичайний, 591
 Яловець козацький, 593
 Яловець сибірський, 594
 Яловець червоний, 592
 Ясен звичайний, 488
 Ясенець білий, 404

**УКАЗАТЕЛЬ
РУССКИХ
БОТАНИЧЕСКИХ
НАЗВАНИЙ
РАСТЕНИЙ**

А

Абрикос обыкновенный, 93
Авраамово дерево, 1105
Авран лекарственный, 532
Аденофора лилиелистная, 20
Адиантум венерин волос, 21
Адокса мускусная, 23
Аир обыкновенный, 17
Аир тростниковый, 17
Аистник цикутolistный, 454
Айва обыкновенная, 371
Айва удлинённая, 371
Акахмена заостренная, 2
Аконит, 13
Аконит дубравный, 14
Аконит молдавский, 16
Аконит шерстистоустый, 15
Алтей лекарственный, 46
Амброзия полынолистная, 54
Аморфа кустарниковая, 56
Анакамптис пирамидальный, 58
Анацикл лекарственный, 59
Андромеда многолистная, 63
Анис обыкновенный, 790;
Антипка, 749
Анхуза итальянская, 61
Анхуза лекарственная, 62
Апозерис вонючий, 81
Арахис подземный, 84
Арбуз обыкновенный, 312
Арника горная, 96
Артишок колючий, 375
Артишок посевной, 375
Арум альпийский, 112,
Арум белокрылый, 111
Арум пятнистый, 112
Арундо тростниковый, 114
Астра альпийская, 120

Астра ромашковая, 121
Астра степная, 121
Астрагал датский, 123
Астрагал козлятниковидный, 125
Астрагал короткорогий, 127
Астрагал Крайны, 128
Астрагал крючконосный, 127
Астрагал лозный, 134
Астрагал изменчивый, 134
Астрагал монпельйский, 129
Астрагал песчаный, 122
Астрагал понтийский, 131
Астрагал пушистоцветковый, 132
Астрагал солодколистный, 126
Астрагал шерстистоцветковый, 124
Астрагал щетинистый, 133
Астрагал эспарцетный, 130
Астранция крупная, 135
Атрагена альпийская, 137
Ахиофорус пятнистый, 11

Б

Багряник стручковый, 275
Багульник болотный, 621
Бадан толстолистный, 153
Базилик камфорный, 725
Базилик седой, 726
Бамя, 557
Баранец обыкновенный, 569
Барбарис обыкновенный, 152
Барвинок малый, 1094
Барвинок травянистый, 1093
Батун, 37
Башенница голая, 1053
Бедренец большой, 791
Бедренец камнеломковый, 792
Безвременник осенний, 321

Бекмания обыкновенная, 149
 Белозор болотный, 758
 Белокрыльник болотный, 193
 Белокопытник гибридный, 769
 Белокопытник ложный, 770
 Белокудренник сорный, 145
 Белокудренник чёрный, 145
 Белотал, 927
 Белоус торчащий, 713
 Белоцветник весенний, 634
 Белоцветник летний, 633
 Бельвалия сарматская, 150
 Берёза бородавчатая, 157
 Берёза пониклая, 157
 Берёза пушистая, 158
 Бересклет бородавчатый, 475
 Бересклет европейский, 474
 Берека, 987
 Беруля прямая, 972
 Бешеный огурец обыкновенный, 427
 Биота восточная, 804
 Бирючина обыкновенная, 638
 Бифора лучистая, 161
 Блошница дизентерийная, 850
 Блошница обыкновенная, 851
 Бобовник, 57
 Бодяк обыкновенный, 311
 Бодяк овощной, 309
 Бодяк полевой, 307
 Бодяк польский, 310
 Бодяк разнолистный, 308
 Болиголов пятнистый, 326
 Бор развесистый, 702
 Борец, 13
 Бородавник обыкновенный, 607
 Бородник отпрысковый, 595
 Борщевик европейский, 551
 Борщевик сибирский, 550
 Боярышник колючий, 349
 Боярышник кривочашечковый, 349
 Боярышник пятистолбиковый, 350
 Боярышник украинский, 351
 Брандушка разноцветная, 180
 Бредина, 922
 Брусника, 1065
 Брюква, 168
 Бубенчик лилистый, 20
 Буглоссонидес полевой, 179
 Будра плющевидная, 525
 Бузина красная, 941
 Бузина травянистая, 939

Бузина чёрная, 940
 Бузульник обыкновенный, 636
 Бузульник карпатский, 637
 Бук лесной, 476
 Букашник горный, 590
 Буквица лекарственная, 156
 Бурачок морской, 48
 Бурачок полевой, 47
 Бурачок пустынный, 49
 Бурачок туркестанский, 49
 Бурачок цельночашечковый, 47
 Бурачок чашечный, 47
 Бусенгольция базелеподобная, 165

В

Вайда красильная, 589
 Валериана лекарственная, 1066
 Василёк восточнокарпатский, 253
 Василёк низкий, 251
 Василёк карпатский, 249
 Василёк красноцветковый, 257
 Василёк летний, 259
 Василёк ложнобледночешуйчатый, 256
 Василёк луговой, 252
 Василёк Маршалла, 254
 Василёк мягкий, 255
 Василёк синий, 250
 Василёк скабиозовидный, 258
 Василёк солнечный, 259
 Василистник блестящий, 1020
 Василистник водосборолистный, 1018
 Василистник жёлтый, 1019
 Василистник малый, 1021
 Василистник простой, 1022
 Василистник узколистный, 1020
 Ваточник сирийский, 116
 Вахта трёхлистная, 698
 Вейник наземный, 189
 Вейник незамеченный, 190
 Венерин башмачок настоящий, 379
 Венечник ветвистый, 75
 Вербейник луговой чай, 660
 Вербейник монетчатый, 660
 Вербейник обыкновенный, 662
 Вербейник точечный, 661
 Вербена лекарственная, 1078
 Вероника длиннолистная, 1083
 Вероника дубравная, 1081
 Вероника ключевая, 1079

Вероника колосистая, 1085
 Вероника лекарственная, 1084
 Вероника ложная, 1086
 Вероника поручейная, 1080
 Вероника седая, 1082
 Вероника широколистная, 1087
 Ветла, 920
 Ветреница дубравная, 66
 Ветреница лесная, 65
 Ветреница лютиковая, 67
 Вех ядовитый, 304
 Вечерница ночная фиалка, 555
 Вика заборная, 1090
 Вика мышиный горошек, 1089
 Винная ягода, 479
 Виноград лесной, 1106
 Вишня кустарниковая, 269
 Вишня обыкновенная, 270
 Вишня степная, 269
 Вишня чернильная, 749
 Водокрас обыкновенный, 571
 Водосбор обыкновенный, 82
 Водяная сосонка обыкновенная, 566
 Водяной лютик волосистый, 148
 Водяной лютик фенхелевидный, 147
 Водяной орех плавающий, 1035
 Водяной перец, 821
 Волдырник ягодный, 360
 Волкобойник, 15
 Воловик итальянский, 61
 Воловик лекарственный, 62
 Володушка длиннолистная, 183
 Володушка круглолистная, 184
 Володушка кустарниковая, 182
 Волчец кудрявый, 328
 Волчегодник алтайский, 386
 Волчегодник боровик, 387
 Волчегодник обыкновенный, 388
 Волчье лыко, 388
 Воробейник лекарственный, 648
 Воробейник полевой, 179
 Воробейник фиолетовый, 24
 Воронеж колосовидный, 18
 Вороний глаз четырехлистный, 757
 Вороника чёрная, 438
 Воронья лапка простёртая, 337
 Ворсянка бесцветная, 414
 Ворсянка лесная, 413
 Воскоцветник малый, 276
 Вудсия альпийская, 1107

Вяжечка голая, 1053
 Вяз гладкий, 1059
 Вяз горный, 1058
 Вяз листоватый, 1057
 Вяз граболистный, 1057
 Вяз шершавый, 1058
 Вязель пёстрый, 336
 Вьюнок полевой, 329

Г

Галинсога мелкоцветная, 500
 Гармала, 764
 Гвоздика армериевидная, 396
 Гвоздика бородатая, 397
 Гвоздика ложнооттопыренная, 401
 Гвоздика полевая, 398
 Гвоздика разноцветная, 403
 Гвоздика садовая, 399
 Гвоздика степная, 403
 Гвоздика травянка, 400
 Гвоздика узкочашечная, 402
 Георгина перистая, 383
 Герань болотная, 514
 Герань кроваво-красная, 517
 Герань лесная, 518
 Герань луговая, 515
 Герань Робертова, 516
 Герань холмовая, 513
 Гиацинт восточный, 570
 Гибиск сирийский, 558
 Гибискус коноплевидный, 556
 Гибискус съедобный, 557
 Гибискус тройчатый, 559
 Гимноспермум одесский, 535
 Гирчевник влагалитный, 325
 Гладиолус черепитчатый, 522
 Гладыш широколистный, 611
 Гледичия сладкая, 526
 Гледичия обыкновенная, 526
 Глобулярия узкопестиковая, 527
 Глоговина, 987
 Гляциум жёлтый, 523
 Гнездовка настоящая, 714
 Головчатка Литвинова, 264
 Головчатка уральская, 266
 Голубика, 1064
 Гомбо, 557
 Гоми, 971
 Гониолимон злаколистный, 531
 Гониобель, 1064
 Горец альпийский, 815
 Горец вьюнковый, 820

Горец земноводный, 816
 Горец змеиный, 819
 Горец живородящий, 825
 Горец перечный, 821
 Горец песчаный, 817
 Горец почечуйный, 823
 Горец птичий, 818
 Горец узловатый, 822
 Горец шершавый, 824
 Горечавка жёлтая, 511
 Горечавка ластовнёвая, 509
 Горечавка лёгочная, 512
 Горечавка обыкновенная, 512
 Горечавка соколий перелёт, 510
 Горицвет весенний, 22
 Горицвет кукушкин, 335
 Горичник горный, 774
 Горичник зябкий, 773
 Горичник русский, 775
 Горох обыкновенный, 795
 Горох посевной, 796
 Горох турецкий, 302
 Горошек заборный, 1090
 Горошек лесной, 1091
 Горчица сарептская, 167
 Горчица чёрная, 169
 Граб обыкновенный, 241
 Гравилат аллепский, 519
 Гравилат городской, 521
 Гравилат прибрежный, 520
 Гравилат речной, 520
 Гроздовник полулунный, 164
 Грудница шерстистая, 354
 Грудница обыкновенная, 353
 Груша обыкновенная, 859
 Грушанка круглолистная, 858
 Грыжник волосистый, 553
 Грыжник голый, 552
 Грыжник многобрачный, 554
 Гулявник аптечный, 979
 Гусиный лук жёлтый, 493

Д

Дантония альпийская, 385
 Двойчатка лучистая, 161
 Двулепестник парижский, 306
 Девясил британский, 579
 Девясил волосистый, 581
 Девясил высокий, 580
 Девясил иволистный, 583
 Девясил Христово око, 582
 Девясил шероховатый, 581
 Дейция шероховатая, 395

Дербенник иволистный, 663
 Дербенник прутовидный, 664
 Дереза, 655
 Дескурайния Софьи, 394
 Дикий салат вонючий, 81
 Дифазиаструм сплюснутый, 412
 Додарция восточная, 415
 Донник белый, 686
 Донник высокий, 687
 Донник лекарственный, 688
 Дороникум венгерский, 416
 Дороникум восточный, 417
 Дороникум карпатский, 416
 Дороникум ядовитый, 418
 Дрёма белая, 685
 Дремлик болотный, 443
 Дремлик широколистный, 442
 Дриада восьмилепестная, 424
 Дрок германский, 507
 Дрок красильный, 508
 Дуб обыкновенный, 861
 Дуб скальный, 860
 Дубровник беловойлочный, 1016
 Дубровник пурпурный, 1015
 Дубровник чесночный, 1017
 Дудник лесной, 70
 Дурман обыкновенный, 389
 Дуришник колючий, 1108
 Дуришник обыкновенный, 1109
 Душевик крупноцветковый, 191
 Душевка обыкновенная, 12
 Душевка полевая, 12
 Душевка чабрецевидная, 12
 Душистый колосок обыкновенный, 76
 Душица обыкновенная, 742
 Дымянка лекарственная, 490
 Дымянка Вайяна, 492
 Дымянка Шлейхера, 491
 Дыня, 691
 Дягиль лекарственный, 69

Е

Ежа сборная, 380
 Ежевика сизая, 902
 Ежевика несская, 904
 Ежеголовник многогранный, 988
 Ежеголовник прямой, 988
 Ежовик петушье просо, 429
 Ель европейская, 788

Ж

Жабник полевой, 480
 Жабрица однолетняя, 969
 Жгун-корень сомнительный, 319
 Жёлтая акация, 223
 Желтолозник, 926
 Желтушник левкойный, 458
 Желтушник Маршалла, 460
 Желтушник серый, 459
 Желтушник щитовидный, 2
 Желтушник ястребинолистный, 460
 Жеруха болотная, 712
 Жерушник австрийский, 894
 Жерушник земноводный, 893
 Жерушник лесной, 895
 Живокость полевая, 327
 Живокость пунцовая, 392
 Живучка женевская, 30
 Живучка обыкновенная, 595
 Живучка ползучая, 31
 Живучка русская, 962
 Жигунец сомнительный, 319
 Жимолость пушистая, 650
 Жирянка обыкновенная, 793
 Жостер слабительный, 876
 Журавельник цикutowый, 454

З

Заразиха ветвистая, 745
 Звездоплодник частуховидный, 384
 Звездчатка злачная, 998
 Звездчатка лесная, 999
 Звездчатка средняя, 1000
 Зверобой жёстковолосый, 573
 Зверобой обыкновенный, 574
 Зверобой четырёхгранный, 575
 Зверобой четырёхкрылый, 575
 Зеленчук жёлтый, 496
 Земляная груша, 542
 Земляника зелёная, 486
 Земляника лесная, 485
 Земляничник крупноплодный, 86
 Земляничник мелкоплодный, 85
 Земляной орех, 84
 Зензивер, 672
 Зизифора головчатая, 1113
 Зизифора тонкая, 1114
 Зимовник красноватый, 547
 Зимовник чёрный, 546
 Зимодюбка зонтичная, 296
 Златоцвет, 299

Змееголовник молдавский, 420
 Змееголовник Руйша, 421
 Змееголовник тимьяноцветный, 422
 Золотарник обыкновенный, 983
 Золотобородник цикладовый, 300
 Золототысячник красивый, 261
 Золототысячник малый, 260
 Золототысячник обыкновенный, 260
 Зопник клубненосный, 782
 Зопник колючий, 781
 Зубровка душистая, 564
 Зубровка южная, 563
 Зубчатка осенняя, 727
 Зубянка клубненосная, 393
 Зюзник европейский, 659

И

Иберийка горькая, 577
 Ива белая, 920
 Ива козья, 922
 Ива конопляная, 928
 Ива корзиночная, 928
 Ива ломкая, 924
 Ива остролистная, 919
 Ива пепельная, 923
 Ива прутовидная, 928
 Ива пурпурная, 926
 Ива пятитычинковая, 925
 Ива серая, 923
 Ива трёхтычинковая, 927
 Ива ушастая, 921
 Иван-чай, 283
 Иглица подъязычная, 915
 Икотник серый, 154
 Инжир, 479
 Ирга круглолистная, 55
 Ирис болотный, 586
 Ирис венгерский, 585
 Ирис германский, 584
 Ирис жёлтый, 586
 Ирис низкий, 587
 Ирис садовый, 584
 Ирис сибирский, 588
 Иссоп лекарственный, 576
 Иссоп обыкновенный, 576
 Истод горьковатый, 808
 Истод обыкновенный, 811
 Истод сибирский, 810
 Истод хохлатый, 809
 Иудейское дерево, 275
 Иудино дерево, 275

К

- Кадило мелиссолистное, 690
 Калина обыкновенная, 1088
 Калистефус китайский, 194
 Калофака волжская, 196
 Калужница болотная, 197
 Кандык собачий зуб, 461
 Капсис ползучий, 216
 Камфоросма монпельйская, 215
 Канна индийская, 217
 Каперцы колючие, 220
 Каперцы травянистые, 220
 Капорский чай, 283
 Капуста огородная, 166
 Карагана древовидная, 223
 Карагана кустарниковая, 224
 Кария белая, 244
 Касатик безлистный, 585
 Касатик болотный, 586
 Касатик венгерский, 585
 Касатик германский, 584
 Касатик жёлтый, 586
 Касатик мелкий, 587
 Касатик низкий, 587
 Касатик садовый, 584
 Касатик сибирский, 588
 Катран понтийский, 347
 Катран татарский, 348
 Качим высокий, 536
 Качим метельчатый, 538
 Качим постенный, 537
 Каштан съедобный, 245
 Кенаф, 556
 Кендырь сарматский, 1033
 Кентрантус красный, 587
 Кермек Гмелина, 640
 Кермек Мейера, 641
 Кермек опушенный, 643
 Кермек широколистный, 642
 Кизил мужской, 334
 Кизил настоящий, 334
 Кизильник цельнокрайний, 345
 Кизильник черноплодный, 346
 Кизляк кистецветковый, 713
 Киксия повойничек, 598
 Кипарис вечнозелёный, 365
 Кипрей болотный, 441
 Кипрей мохнатый, 440
 Кипрей узколистный, 283
 Кипрей шерстистый, 440
 Кирказон ломоноевидный, 92
 Кирказон обыкновенный, 92
 Кислица обыкновенная, 746
 Клевер горный, 1044
 Клевер земляничный, 1041
 Клевер каштановый, 1047
 Клевер луговой, 1045
 Клевер lupиновидный, 1042
 Клевер пашенный, 1039
 Клевер полевой, 1039
 Клевер ползучий, 1046
 Клевер равнинный, 1040
 Клевер средний, 1043
 Клевер-хмелёк, 1047
 Клён ложноплатановый, 5
 Клён обыкновенный, 4
 Клён полевой, 3
 Клён остролистный, 4
 Клён татарский, 6
 Клокичка перистая, 997
 Клоповник крупковидный, 227
 Клоповник пронзённолистный, 630
 Клоповник мусорный, 631
 Клоповник широколистный, 629
 Клопогон вонючий, 305
 Клюква болотная, 747
 Кникус благословенный, 318
 Княжик альпийский, 137
 Ковыль перистый, 1001
 Козелец низкий, 954
 Козлобородник восточный, 1034
 Козлобородник луговой, 1035
 Козлятник лекарственный, 495
 Кокорыш обыкновенный, 27
 Кокорыш собачья петрушка, 27
 Кокушник комарниковый, 534
 Колокольчик альпийский, 204
 Колокольчик болонский, 205
 Колокольчик карпатский, 206
 Колокольчик крапиволистный, 214
 Колокольчик жёстковолосый, 207
 Колокольчик персиколистный, 210
 Колокольчик рапунцелевидный, 211
 Колокольчик раскидистый, 209
 Колокольчик репчатовидный, 211
 Колокольчик репчатый, 212
 Колокольчик сибирский, 213
 Колокольчик скученный, 208
 Кольза, 168
 Колючник бесстебельный, 236
 Колючник Биберштейна, 237
 Колючник обыкновенный, 240
 Колючник осотовидный, 238

Колючник татарниколистный, 239
 Комперия Компера, 324
 Конопля посевная, 219
 Конопля сорная, 218
 Конский каштан обыкновенный, 26
 Конский чеснок черешковый, 35
 Копытень европейский, 115
 Кореопсис красильный, 332
 Кореопсис крупноцветковый, 331
 Кориандр посевной, 333
 Коркадерия двудомная, 338
 Коровяк восточный, 1073
 Коровяк высокий, 1076
 Коровяк красивый, 1075
 Коровяк лекарственный, 1074
 Коровяк медвежье ухо, 1077
 Коровяк метельчатый, 1071
 Коровяк обыкновенный, 1077
 Коровяк скипетровидный, 1076
 Коровяк тёмный, 1070
 Коровяк чёрный, 1072
 Коронария кукушкина, 335
 Короставник полевой, 599
 Космос двоякоперистый, 343
 Космос раздельнолистный, 343
 Костенец волосовидный, 119
 Костёр кистевидный, 174
 Костёр полевой, 172
 Костёр мягкий, 173
 Костёр растопыренный, 176
 Костяника, 905
 Котовник венгерский, 716
 Котовник лимонный, 715
 Кохия веничная, 600
 Кочедыжник женский, 136
 Кошачья лапка двудомная, 71
 Крапива двудомная, 1060
 Крапива жгучая, 1061
 Красавка белладонна, 142
 Красная верба, 919
 Краснотал, 919
 Красоднев, 548
 Кресс-салат, 629
 Крестовник болотный, 965
 Крестовник днепровский, 963
 Крестовник луговой, 964
 Крестовник обыкновенный, 966
 Крестовница остролопастная, 359
 Крыжовник отклонённый, 533
 Кровохлебка аптечная, 942
 Крупка перелесковая, 419

Крутай, 430
 Крушина ломкая, 487
 Крушина ольховидная, 487
 Кубышка жёлтая, 723
 Кувшинка белая, 724
 Куколь обыкновенный, 29
 Кульбаба осенняя, 624
 Кукуруза обыкновенная 1112
 Купальница европейская, 1052
 Купена лекарственная, 814
 Купена многоцветковая, 813
 Купена пахучая, 814
 Купена широколистная, 812
 Купырь лесной, 77
 Кучина, 749

Л

Лабазник вязолистный, 481
 Лабазник обыкновенный, 482
 Лаванда узколистная, 619
 Лаванда лекарственная, 619
 Ладьян трёхнадрезанный, 330
 Лазурник трёхлопастный, 610
 Лаконос американский, 787
 Лакфиоль обыкновенный, 286
 Ландыш майский, 328
 Лапчатка белая, 832
 Лапчатка гусиная, 833
 Лапчатка золотистая, 836
 Лапчатка неблестящая, 839
 Лапчатка песчаная, 834
 Лапчатка ползучая, 841
 Лапчатка прямая, 840
 Лапчатка прямостоячая, 838
 Лапчатка седоватая, 837
 Лапчатка серебристая, 835
 Ласковец, 630
 Ластовень лекарственный, 1095
 Ластовень русский, 1095
 Ластовник острый, 374
 Латук компасный, 601
 Лебеда копьевидная, 138
 Лебеда поникшая, 140
 Лебеда розовая, 141
 Лебеда раскидистая, 140
 Лебеда садовая, 139
 Левзея солонцовая, 877
 Левкой длиннолепестный, 678
 Левкой сизый, 677
 Левкой однолетний, 676
 Левкой остророгий, 678
 Лён слабительный, 646
 Ленец ветвистый, 1025

Ленец льнолистный, 1023
 Ленец простёртая, 1024
 Лещина обыкновенная, 342
 Лилия лесная, 639
 Линнея северная, 645
 Липа сердцелистная, 1030
 Липучка ежевая, 606
 Лиственница европейская, 608
 Лиственница польская, 609
 Листовик сколопендровый, 785
 Лиций обыкновенный, 655
 Ложечница польская, 320
 Ломонос виноградолистный, 316
 Ломонос прямой, 315
 Ломонос цельнолистный, 314
 Лопух войлочный, 90
 Лопух дубравный, 89
 Лопух репейник, 87
 Лопушник большой, 87
 Лопушник лесной, 89
 Лопушник малый, 88
 Лопушник паутинистый, 90
 Лох узколистный, 435
 Лохина, 1064
 Лук горный, 38
 Лук круглый, 39
 Лук медвежий, 42
 Лук победный, 43
 Лук посевной, 40
 Лук причесочный, 41
 Лук репчатый, 36
 Лук татарка, 37
 Лунник оживающий, 653
 Любисток лекарственный, 635
 Любка двулистная, 802
 Любка зелёноцветковая, 803
 Лютик едкий, 863
 Лютик жгучий, 863, 866
 Лютик золотистый, 865
 Лютик иллирийский, 867
 Лютик многоцветковый, 868
 Лютик полевой, 864
 Лютик ползучий, 869
 Лютик ядовитый, 870
 Люцерна посевная, 680
 Люцерна хмелевидная, 679
 Лядвенец рогатый, 652
 Львиный зев садовый, 79
 Льнянка обыкновенная, 644

М

Магония падуболистная, 666
 Майкараган волжский, 196

Майник двулистный, 667
 Майоран садовый, 668
 Мак самосейка, 754
 Мак сомнительный, 753
 Маклюра оранжевая, 665
 Малина, 903
 Малабайла пахучая, 669
 Манжетка изящная, 33
 Манжетка стройная, 33
 Марена красильная, 901
 Маргаритка многолетняя, 151
 Марсилия четырёхлистная, 674
 Марь белая, 288
 Марь вонючая, 295
 Марь гибридная, 291
 Марь доброго Генриха, 289
 Марь душистая, 290
 Марь зелёная, 294
 Марь красная, 293
 Марь многосемянная, 292
 Марь шведская, 294
 Марьянник гребенчатый, 682
 Марьянник дубравный, 683
 Марьянник луговой, 684
 Марьянник полевой, 681
 Маслина европейская, 729
 Мать-и-мачеха обыкновенная, 1054
 Махорка, 719
 Мачок жёлтый, 523
 Маш, 1092
 Медуница лекарственная, 855
 Медуница мягкая, 853
 Медуница неясная, 854
 Медуница тёмная, 854
 Медуница узколистная, 852
 Медунка, 497
 Мелисса лекарственная, 689
 Мелколепестник едкий, 451
 Мелколепестник канадский, 452
 Меч-трава обыкновенная, 390
 Миндаль низкий, 57
 Миррис душистая, 709
 Млечник морской, 524
 Многокоренник обыкновенный, 991
 Многоножка обыкновенная, 826
 Можжевельник казацкий, 593
 Можжевельник красный, 592
 Можжевельник обыкновенный, 591
 Можжевельник сибирский, 594
 Молодило русское, 962
 Морозник красноватый, 547

Морозник чёрный, 546
 Молочай, 464
 Молочай болотный, 470
 Молочай Калениченко, 469
 Молочай кипарисовидный, 466
 Молочай миндалевидный, 465
 Молочай Сегьеров, 471
 Молочай солнцегляд, 468
 Молочай степной, 472
 Молочай хрящеватый, 467
 Монгольский чай, 153
 Мордовник обыкновенный, 430
 Мордовник русский, 430
 Мордовник шароголовый, 431
 Морковь дикая, 390
 Морковь посевная, 391
 Морская горчица, 188
 Мушмула германская, 701
 Мыльнянка аптечная, 944
 Мытник болотный, 762
 Мытник Кауфмана, 761
 Мытник царский скипетр, 763
 Мята водяная, 692
 Мята длиннолистная, 694
 Мята курчавая, 697
 Мята лесная, 694
 Мята перечная, 695
 Мята полевая, 693
 Мята пулегиевая, 696
 Мятлик луговой, 806
 Мятлик однолетний, 805

Н

Наперстянка зелёноцветковая, 408
 Наперстянка крупноцветковая, 405
 Наперстянка пурпурная, 407
 Наперстянка шерстистая, 406
 Нарцисс узколистный, 710
 Недотрога «не тронь меня», 578
 Недотрога обычная, 578
 Незабудка болотная, 707
 Незабудка полевая, 706
 Немецкая ромашка, 59
 Неслия остроконечная, 717
 Нивяник обыкновенный, 632
 Никандра физалисовидная, 718
 Нюгетки аптечные, 192
 Нонея коричневая, 722
 Норичник крылатый, 956
 Норичник узловатый, 955
 Нут обыкновенный, 302

О

Обвойник греческий, 767
 Облепиха крушиновидная, 565
 Овёс посевной, 144
 Овёс пустой, 143
 Овсяг, 143
 Огненные бобы, 777
 Огурец посевной, 361
 Огуречник аптечный, 163
 Одноцветка крупноцветковая, 703
 Одуванчик аптечный, 1013
 Ожика волосистая, 654
 Окопник лекарственный, 1005
 Ольха клейкая, 44
 Ольха серая, 45
 Ольха чёрная, 44
 Омежник водяной, 728
 Омела белая, 1104
 Орляк обыкновенный, 849
 Осина, 829
 Ослинник двулетний, 729
 Осока колхидская, 232
 Осока парвская, 231
 Осока ранняя, 235
 Осока чёрная, 234
 Осока шершавоволосистая, 233
 Осокорь, 828
 Осот огородный, 985
 Осот полевой, 984
 Остролодочник волосистый, 748
 Очанка коротковолосистая, 473
 Очиток едкий, 960
 Очиток заячья капуста, 961
 Очки гладкие, 162
 Очный цвет пашенный, 60
 Офрис крымский, 736

П

Пажитник греческий, 1048
 Палиурус держи-дерево, 752
 Пальчатокоренник пятнистый, 381
 Пальчатокоренник майский, 382
 Пампасская трава, 338
 Парагеум горный, 973
 Парафолис согнутый, 755
 Паролистник бобовидный, 1105
 Паслён сладко-горький, 981
 Паслён чёрный, 982
 Пастернак посевной, 760

- Пастушья сумка обыкновенная, 221
 Пахучка обыкновенная, 317
 Пеон узколистый, 751
 Первоцвет весенний, 845
 Первоцвет высокий, 842
 Первоцвет крупночашечковый, 844
 Первоцвет мучнистый, 843
 Переступень белый, 177
 Переступень двудомный, 178
 Перилла базиликовая, 765
 Перилла нанкинская, 766
 Персик обыкновенный, 768
 Песчанка луговостепная, 448
 Песья вишня обыкновенная, 786
 Петров крест чешуйчатый, 612
 Петрушка огородная, 771
 Петуния гибридная, 772
 Печёночница обыкновенная, 549
 Пижма обыкновенная, 1012
 Пикульник обыкновенный, 499
 Пикульник красивый, 498
 Пикульник ладанниковый, 497
 Пиретрум щитковый, 857
 Пихта белая, 1
 Пырей ползучий, 437
 Пыльцеголовник длиннолистный, 263
 Пыльцеголовник красный, 264
 Пыльцеголовник ланцетолистный, 262
 Плаун булавовидный, 658
 Плаун колючий, 657
 Плаун обоюдоострый, 412
 Плевел опьяняющий, 649
 Плещётка голая, 162
 Плющ обыкновенный, 539
 Повилика европейская, 367
 Повилика одностолбиковая, 368
 Повилика тимьяновая, 366
 Повой заборный, 198
 Погремок большой, 880
 Подбел гибридный, 769
 Подбел ложный, 770
 Подбел многолистный, 63
 Подлесник европейский, 943
 Подмаренник болотный, 505
 Подмаренник душистый, 504
 Подмаренник мягкий, 503
 Подмаренник настоящий, 506
 Подмаренник северный, 502
 Подмаренник цепкий, 501
 Подорожник большой, 798
 Подорожник ланцетолистный, 797
 Подорожник наибольший, 799
 Подорожник песчаный, 801
 Подорожник средний, 800
 Подснежник снеговой, 494
 Подсолнечник клубненосный, 542
 Подсолнечник обыкновенный, 541
 Подсолнечник однолетний, 541
 Полынь австрийская, 100
 Полынь беловойлочная, 103
 Полынь веничная, 108
 Полынь высокая, 107
 Полынь горькая, 98
 Полынь крымская, 109
 Полынь лекарственная, 97
 Полынь Маршаллова, 105
 Полынь метельчатая, 108
 Полынь обыкновенная, 110
 Полынь однолетняя, 99
 Полынь полевая, 101
 Полынь понтийская, 106
 Полынь приморская, 104
 Полынь эстрагон, 102
 Полуница, 486
 Помидор съедобный, 656
 Поповник, 632
 Порезник промежуточный, 970
 Портулак огородный, 830
 Поручейник широколистный, 980
 Поручейница водяная, 246
 Посконник коноплевый, 463
 Постенница аптечная, 756
 Почечуйная трава, 823
 Приноготник головчатый, 759
 Прозанник пятнистый, 11
 Пролеска двулистная, 951
 Пролесник многолетний, 700
 Пролесник однолетний, 699
 Проломник северный, 64
 Просвирник лесной, 672
 Просвирник приземистый, 671
 Прострел сон-трава, 856
 Прострел широколистный, 856
 Прутяк обыкновенный, 1105
 Прыщинец, 866
 Псаммофилиелла постенная, 537
 Птелея трёхлистная, 848
 Птицемлечник зонтичный, 743
 Пупавка вонючая, 72
 Пупавка полевая, 72
 Пупавка полукрасильная, 74
 Пупавка собачья, 73
 Пустырник обыкновенный, 626

Пустырник пятилопастный, 628
 Пустырник сизый, 627
 Пустырник сизоватый, 627
 Пушица широколистная, 453
 Пшеница мягкая, 1050
 Пшеница твёрдая, 1051
 Пыльцеголовник крупноцветко-
 вый, 262
 Пьяная трава, 998

Р

Радиола льновидная, 862
 Ракитник австрийский, 280
 Ракитник днепровский, 281
 Раковые шейки, 819
 Рапontiкум солонцовый, 877
 Рапontiкум серпуховидный, 877
 Рапс, 168
 Рапунцель, 212
 Рдест плавающий, 831
 Ревень дланевидный, 878
 Ревень тангутский, 878
 Ревень черноморский, 879
 Редиска, 872
 Редька дикая, 871
 Редька посевная, 872
 Резак обыкновенный, 477
 Резеда жёлтая, 873
 Резеда жёлтенькая, 874
 Резеда красильная, 874
 Резеда пахучая, 875
 Резуха Жерарда, 83
 Ремнецветник европейский, 651
 Репа, 170
 Репейничек лекарственный, 28
 Репешок обыкновенный, 28
 Римская ромашка, 282
 Риндера зонтичная, 891
 Рицина обыкновенная, 890
 Робиния ложноакация, 892
 Рогач песчаный, 271
 Рогоглавник серповидный, 272
 Рогоглавник яйцевидный, 273
 Рогоз узколистный, 1055
 Рогоз широколистный, 1056
 Роголистник плоскоостный, 274
 Роголистник погруженный, 274
 Родиола розовая, 881
 Рододендрон желтый, 882
 Рожь посевная, 959
 Розмарин лекарственный, 900
 Ромашка аптечная, 284
 Ромашка безъязычковая, 285

Ромашка душистая, 285
 Ромашка ободранная, 284
 Росянка круглолистная, 423
 Рута обыкновенная, 916
 Рута пахучая, 917
 Рута раскидистая, 916
 Рута садовая, 917
 Рыжик бурачковый, 199
 Рыжик дикий, 203
 Рыжик волосистый, 201
 Рыжик лесной, 203
 Рыжик льняной, 199
 Рыжик мелкоплодный, 200
 Рыжик обыкновенный, 202
 Рыжик яровой, 202
 Рябина обыкновенная, 986
 Рябчик шахматный, 489
 Ряска маленькая, 622

С

Сабельник болотный, 323
 Садовая астра китайская, 194
 Сальвиния плавающая, 938
 Самшит вечнозелёный, 186
 Саранка, 639
 Саротамнус метлистый, 945
 Сафлор красильный, 242
 Свекла обыкновенная, 155
 Свербига восточная, 181
 Свeрция многолетняя, 1004
 Свиной пальчатый, 376
 Седаш, 463
 Селезёночник обыкновенный, 301
 Селитрянка Шобера, 721
 Сельдерей душистый, 80
 Сераделла посевная, 744
 Сердечник горький, 225
 Сердечник луговой, 226
 Сиверсия горная, 973
 Сивец луговой, 1003
 Сильфия пронзённолистная, 977
 Синеголовник плосколистный, 457
 Синеголовник полевой, 455
 Синеголовник приморский, 456
 Синяк Биберштейна, 432
 Синяк итальянский, 432
 Синяк красный, 433
 Синяк обыкновенный, 434
 Синяк пятнистый, 433
 Синюха лазоревая, 807
 Сирения сизая, 1006
 Сирения стручковая, 1007

Сирень венгерская, 1008
 Сирень обыкновенная, 1009
 Сирийская роза, 558
 Сизалла прямая, 972
 Скабиоза бледно-жёлтая, 948
 Скандикс Венерин гребень, 949
 Скерда кровельная, 352
 Скополия карниольская, 953
 Скребница аптечная, 277
 Скумпия кожевенная, 344
 Смоковница, 479
 Смолевка армериевидная, 974
 Смолевка днепровская, 975
 Смолевка поникающая, 976
 Смолка клейкая, 1103
 Смолка обыкновенная, 1103
 Смородина альпийская, 884
 Смородина золотистая, 885
 Смородина красная, 888
 Смородина обыкновенная, 888
 Смородина пахучая, 887
 Смородина пушистая, 889
 Смородина чёрная, 886
 Сныть обыкновенная, 25
 Собачья ромашка, 73
 Солерос европейский, 918
 Солерос травянистый, 918
 Солнечный хрен, 629
 Солнцецвет обыкновенный, 540
 Солодка голая, 528
 Солончаковая астра обыкновенная, 1049
 Солянка чумная, 929
 Сосна обыкновенная, 794
 Соссюрея Порциуса, 947
 Соссюрея разноцветная, 946
 Спаржа лекарственная, 117
 Стальник колючий, 733
 Стальник полевой, 732
 Степной горчак ползучий, 19
 Степные петушки, 587
 Стожильник сомнительный, 319
 Страусопер германский, 675
 Стручковый перец однолетний, 222
 Сурепка обыкновенная, 146
 Сусак зонтичный, 185
 Сухоцвет однолетний, 1110
 Сушеница лесная, 529
 Сушеница топяная, 530
 Сыть съедобная, 378

Т

Табак деревенский, 719
 Таволжник обыкновенный, 113
 Тайник яйцелистный, 647
 Тамарикс стройный, 1010
 Тамус обыкновенный, 1011
 Татарник обыкновенный, 734
 Телорез обыкновенный, 1002
 Тёрн обыкновенный, 847
 Тимофеевка луговая, 780
 Тис ягодный, 1014
 Тмин обыкновенный, 243
 Толокиянка обыкновенная, 91
 Томаты, 656
 Топинамбур, 542
 Тополь серебристый, 827
 Тополь чёрный, 828
 Торица обыкновенная, 989
 Торица полевая, 989
 Тофилдия чашечная, 1032
 Трахитум сарматский, 1033
 Трифоль, 698
 Тростник обыкновенный, 784
 Трясунка средняя, 171
 Турнепс, 170
 Турецкий орех, 302
 Тут, 704
 Туя западная, 1027
 Тыква большая, 363
 Тыква мускусная, 362
 Тыква обыкновенная, 364
 Тысячеголов посевной, 1062
 Тысячеголов испанский, 1062
 Тысячелистник благородный, 9
 Тысячелистник мелкоцветковый, 7
 Тысячелистник обыкновенный, 8
 Тысячелистник цельнолистный, 10

У

Ужовник обыкновенный, 708
 Укроп огородный, 68
 Укроп пахучий, 68
 Укеусное дерево, 883
 Уруть колосковая, 708
 Устели-поле, 271

Ф

Фасоль золотистая, 1092
 Фасоль обыкновенная, 778

Фасоль огненно-красная, 777
 Фацелия пижмолистная, 776
 Фиалка душистая, 1100
 Фиалка опушенная, 1098
 Фиалка полевая, 1096
 Фиалка приятная, 1101
 Фиалка собачья, 1097
 Фиалка трёхцветная, 1102
 Фиалка удивительная, 1099
 Фиалка шершавая, 1098
 Фига, 479
 Фиговое дерево, 479
 Флокс метельчатый, 783
 Форзиция плакучая, 484
 Форзиция свисающая, 484

Х

Хамемелум благородный, 282
 Хатма тюрингская, 620
 Хвойник двуколосковый, 439
 Хвош большой, 447
 Хвош зимующий, 446
 Хвош полевой, 444
 Хвош речной, 445
 Хеномелес японская, 278
 Хмель обыкновенный, 568
 Хондрилла ситниковидная, 297
 Хориспора нежная, 298
 Хоста голубая, 567
 Хохлатка Маршалла, 340
 Хохлатка полая, 339
 Хохлатка уплотнённая, 341
 Хрен деревенский, 95
 Хрен дикий, 95
 Хрен обыкновенный, 95
 Хризантема килеватая, 298
 Хризантема увенчанная, 299
 Хурма виргинская, 411
 Хурма восточная, 409
 Хурма обыкновенная, 410
 Хурма японская, 409

Ц

Цезальпиния Джиллиса, 187
 Целозия гребенчатая, 248
 Целозия серебристая, 247
 Цикламен Кузнецова, 370
 Циклахена дурнишниковая, 360
 Цикорий обыкновенный, 303
 Цикута ядовитая, 304
 Цимбалария настенная, 372
 Цимбохазма днепровская, 373

Цинанхум острый, 374
 Цмин песчаный, 543

Ч

Частуха подорожниковая, 34
 Чебрец боровой, 1029
 Чебрец Маршалла, 1028
 Чебрец обыкновенный, 1029
 Чебрец ползучий, 1029
 Чемерица белая, 1067
 Чемерица Лобеля, 1068
 Чемерица чёрная, 1069
 Черёда поникшая, 159
 Черёда трёхраздельная, 160
 Черешня, 268
 Черника, 1063
 Червец однолетний, 952
 Черёмуха обыкновенная, 750
 Чернобыльник, 110
 Черноголовка обыкновенная, 846
 Черноклён, 6
 Чернотал, 925
 Чернокорень лекарственный, 378
 Чернушка полевая, 720
 Чертополох акантолистный, 228
 Чертополох курчавый, 229
 Чертополох поникший, 230
 Чеснок, 40
 Чесночник лекарственный, 35
 Чечевица пищевая, 623
 Чина весенняя, 618
 Чина гороховидная, 614
 Чина клубненоносная, 617
 Чина лесная, 616
 Чина луговая, 615
 Чина чёрная, 613
 Чистец болотный, 994
 Чистец германский, 993
 Чистец лесной, 996
 Чистец прямой, 995
 Чистотел большой, 287
 Чистотел обыкновенный, 287
 Чистяк весенний, 478
 Чубушник широколистный, 779
 Чумиза, 971
 Чуфа, 378

Ш

Шалфей клейкий, 931
 Шалфей лекарственный, 933
 Шалфей луговой, 934
 Шалфей мускатный, 935

Шалфей мутовчатый, 937
 Шалфей поникающий, 932
 Шалфей степной, 936
 Шалфей эфиопский, 930
 Шандра обыкновенная, 673
 Шаровница узколистная, 527
 Шафран банатский, 355
 Шафран белоцветковый, 358
 Шафран весенний, 358
 Шафран Гейфеля, 356
 Шафран Палласа, 357
 Шелковица белая, 704
 Шелковица чёрная, 705
 Шелковник волосистый, 148
 Шелковник фенхелевидный, 147
 Шиверекия подольская, 950
 Шикма чёрная, 438
 Шиповник войлочный, 898
 Шиповник коричный, 897
 Шиповник майский, 897
 Шиповник мохнатый, 899
 Шиповник собачий, 896
 Шиповник яблочный, 899
 Ширыш, 449
 Шлемник колпаконосный, 957
 Шлемник копьелистный, 958
 Шпажник черепитчатый, 522
 Шпинат огородный, 990
 Шпорник пунцовый, 392
 Шток-роза розовая, 32

Щ

Щавель альпийский, 908
 Щавель водный, 909
 Щавель воробьиный, 907
 Щавель кислый, 906
 Щавель конский, 910
 Щавель курчавый, 911
 Щавель лесной, 914
 Щавель прибрежный, 913
 Щавель шпинатный, 913
 Щетинник зелёный, 971
 Щирица белая, 50
 Щирица жминдовидная, 51
 Щирица запрокинутая, 53
 Щирица маревая, 51

Щирица обыкновенная, 53
 Щирица хвостатая, 52
 Щитовник австрийский, 425
 Щитовник мужской, 426

Э

Эвкоммия пурпурная, 428
 Эгонихон фиолетово-голубой, 24
 Эдельвейс альпийский, 625
 Эльшольция гребенчатая, 436
 Эремогоне луговостепная, 448
 Эремурус красивый, 449
 Эремурус серноцветковый, 450
 Эспарцет песчаный, 731
 Эфедра двухколосковая, 439
 Эхинацея пурпурная, 428

Ю

Юкка нитчатая, 1111
 Юринея ложновасильковая, 596

Я

Яблоня лесная, 670
 Явор, 5
 Якорцы земляные, 1036
 Язвенник многолистный, 78
 Ясен обыкновенный, 488
 Ясенец белый, 404
 Ярутка полевая, 1026
 Ясколка Биберштейна, 267
 Ясменник розовый, 118
 Яснотка белая, 602
 Яснотка крапчатая, 604
 Яснотка пурпурная, 605
 Яснотка пятнистая, 604
 Яснотка стеблеобъемлющая, 603
 Ястребинка волосистая, 561
 Ястребинка зонтичная, 562
 Ястребинка синяковидная, 560
 Ятрышник болотный, 740
 Ятрышник мужской, 737
 Ятрышник пурпурный, 741
 Ятрышник салеповый, 739
 Ятрышник шлемоносный, 738

ЛІТЕРАТУРА

- Акопов И. Э. Кровоостанавливающие растения. Ташкент. Медицина, 1977. 267 с.
- Анненков Н. Ботанический словарь. СПб, 1878. 646 с.
- Белоусова Л. С., Денисова Л. В., Никитина С. В. Редкие растения СССР. М., Лесн. пром-сть, 1979. 215 с.
- Билык Г. И., Шеляг-Сосонко Ю. Р., Ткаченко В. С. Состояние охраны ботанических объектов на Украине. В кн.: Вопросы охраны ботанических объектов. Л., Наука, 1971, с. 129—134.
- Білецький-Носенко П. Словник української мови. К., Наукова думка, 1966. 423 с.
- Визначник рослин України. К., Урожай, 1965. 877 с.
- Визначник рослин Українських Карпат. К., Наукова думка, 1977. 434 с.
- Вульф Е. В., Малеева О. Ф. Мировые ресурсы полезных растений. Справочник. Л., Наука, 1969. 565 с.
- Глухов М. М. Медоносные растения. М., Колос, 1974. 304 с.
- Грінченко Б. Д. Словарь української мови. т. 1—4. [Репринтне вид.]. К., Вид-во АН УРСР, 1958.
- Давидов Н. Н. Ботанический словарь русско-английско-немецко-французско-латинский. М., Главная редакция иностранных словарей Физматгиза, 1962. 335 с.
- Дикорастущие полезные растения Крыма. Под общ. ред. проф. Н. И. Рубцова. Ялта, 1971. 278 с.
- Ефіроолійні рослини України. К., Наукова думка, 1969. 192 с.
- Єлін Ю. Я., Зерова М. Я., Лушина В. І., Шабарова С. І. Дарилісів України. К., Урожай, 1987. 302 с.
- Залесова Е. Н., Петровская О. В. Полный русский иллюстрированный словарь-травник и цветник, т. 1—4. СПб, 1898—1901. 1152 с.
- Интродукция лекарственных, ароматических и технических растений. М.—Л., Наука, 1965. 425 с.
- Кархут В. В. Ліки навколо нас. К., Здоров'я, 1978. 230 с.
- Кирпичников М. Э., Забинкова Н. Н. Русско-латинский словарь для ботаников. Л., Наука, 1977. 856 с.
- Комендар В. І. Лікарські рослини Карпат. Ужгород, Карпати, 1971. 246 с.
- Красная книга. Дикорастущие виды флоры СССР, нуждающиеся в охране. Под ред. Тахатджяна А. Л. Л., Наука, 1975. 202 с.
- Лекарственные растения и их применение. Минск. Наука и техника, 1976. 592 с.
- Носаль М. А., Носаль І. М. Лікарські рослини і способи їх застосування в народі. К., Здоров'я, 1965. 299 с.
- Охрана важнейших ботанических объектов Украины, Белорус-

сии, Молдавии. К., Наукова думка, 1980. 392 с.

Петков В. Медоносни растения. София, Земиздат, 1973. 165 с.

Похлебкин В. В. Все о пряностах. М., Пищев. пром-сть, 1974. 207 с.

Приступа А. А. Основные сырьевые растения и их использование. Л., Наука, 1973, 409 с.

Пряноароматические растения. Минск, Ураджай, 1986, 160 с.

Російсько-український словник ботанічної термінології і номенклатури. К., Вид-во АН УРСР, 1962. 340 с.

Савельев А. Т., Шиманюк А. П. Дикорастущие плодовые, ягодные и орехоплодные растения наших лесов. М., Лесн. пром-сть, 1970. 160 с.

Сытник К. М., Стойко С. М. Актуальные задачи охраны биосферы и её важнейшего компонента — растительного мира. В кн.: Охрана важнейших ботанических объектов Украины, Белоруссии, Молдавии. К., Наукова думка, 1980, с. 8—21.

Словарь полезных растений на двадцати европейских языках. М., Наука, 1970. 367 с.

Словник ботанічної номенклатури. К., Держвидав України, 1928. 313 с.

Словник української мови, т. 1—11. К., Наукова думка, 1970—80.

Смик Г. К. Зелена аптека. К., Урожай, 1970. 240 с.

Смик Г. К. Посади калину... К., Реклама, 1978. 159 с.

Смик Г. К. У природі й на горі. К., Урожай, 1990, 256 с.

Справочное пособие по систематике высших растений, в. 2. Латинско-русский словарь для бо-

таников. М.—Л., Изд-во АН СССР, 1957. 335 с.

Станков С. С., Талиев В. И. Определитель высших растений Европейской части СССР. М., Советская наука, 1957. 741 с.

Стоянов Н. Нашите лекарственни растения, т. 1—2. София, Наука и изкуство, 1972—73

Томілін С. А. Лікарські рослини в терапевтичній практиці. К., Держмедвидав УРСР, 1959. 227 с.

Червона книга Української РСР. К., Наукова думка, 1980. 503 с.

Черепанов С. К. Сосудистые растения СССР. Л., Наука, 1981. 509 с.

Чопик В. И. Редкие и исчезающие растения Украины. Справочник. К., Наукова думка, 1978. 212 с.

Шеляг-Сосонко Ю. Р. До питання про індивідуальну охорону видів рослин на Україні. «Український ботанічний журнал», 1973, № 2, с. 220—227

Bankowski C., Kuzniewski E. Zioloicznictwo ludowe. Warszawa, PWN, 1976. 146 s.

Jurik A. Medonosne rastliny. Bratislava, Priroda, 1979, 267 s.

Makowiecki S. Słownik botaniczny łacińsko-maloruski. Krakow, Polska Akad. Umiejetonci, 1936. 408 s.

Podbielkowski Z. Słownik roślin użytkowych. Warszawa, Państwowe wydawnictwo rolnicze i lesne, 1974. 524 s.

Průhoda A. Lecive rostliny. Praha, SZN, 1973. 190 s. Zioloicznictwo. Poradnik dla lekarzy. Pod red.

A. Ozarowskiego. Warszawa, Państwowy zakład wydawnictw lekarskich, 1980. 783 s.

Справочное издание

СМЫК Г. К.

**Полезные и редкие
растения Украины**

Словарь-справочник народных названий
(На украинском языке)

Довідкове видання

СМИК Г. К.

**Корисні та рідкісні
рослини України**

Словник-довідник народних назв

Зав. редакцією медицини та загальної біології

к. б. н. А. П. Дем'яненко

науковий редактор Г. П. Тимченко

Літературне редагування:

Г. І. Костенко, Д. Т. Франко

Бібліограф Г. П. Вдовенко

Художній редактор М. Б. Гутман

Художник О. Ф. Прудникова

Технічний редактор Є. М. Соколов

Коректори Г. Д. Лазаренко, Т. Д. Мороз,

Є. М. Соколова, В. М. Чепеленко

ІБ № 117

Здано до набору 21.12.90. Підписано до друку 27.08.91. Формат $84 \times 108^{1/32}$. Папір — тип. № 2, для окремого зошита — офсетний 120 г/см². Гарн. літ. Друк високий. Фіз., друк. арк. 13,0. + 0,5 арк. вклейок. Умовн. друк. арк. 22,68. Умовних фарбовідбитків 25,52. Облік.-вид. арк. 33,30. Тираж 120 000 (1-й з-д 1—60 000) прим. Зам. № 1—11..
Ціна 5 крб.

Адреса видавництва «Українська Радянська Енциклопедія» ім. М. П. Бажана,
252601, м. Київ-30, МГП, вул. Леніна, 51.

Віддруковано з фотополімерних форм Головного підприємства республіканського
виробничого об'єднання «Поліграфкнига» на Київській книжковій фабриці,
252054, вул. Воровського, 24.

НЕЗАБАРОМ У ВИДАВНИЦТВІ «УКРАЇНСЬКА РА-
ДЯНСЬКА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ» ім. М. П. БАЖАНА
ВИЙДУТЬ ДРУКОМ:

Енциклопедичний довідник «ДЕКАБРИСТИ НА
УКРАЇНІ» (мова українська, 35 арк., 30 000 прим.,
5 крб.).

Це перше енциклопедичне видання про декабристсь-
кий рух.

До нього включено цикли статей про таємні товарист-
ва дворянських революціонерів, їхні програмні докумен-
ти, з'їзди, повстання, біографічні довідки тощо.

Висвітлено діяльність польських таємних організацій
на Україні, масонських лож.

Довідник охоплює значний матеріал з історії України,
подає добірку краєзнавчих статей.

Видання ілюстроване, містить карти, географічний
показчик, список літератури.

Медведева Д. М., Медведева Н. Ю. АНГЛО-УКРА-
ІНСЬКО-РОСІЙСЬКИЙ СЛОВНИК ПРАГМАТИЧ-
НИХ ІДІОМ (мова українська. 30 арк., 100 000 прим.,
9 крб.).

Словник містить біля 3000 англійських прагматичних
ідіом — виразів різного ступеня усталеності, які спе-
ціалізуються на висловленні подяки, вибачення, по-
здоровлення, привітання, відмови, згоди, прохання
тощо, а також здатні виконувати комунікативно-
організуючу і текстоорганізуючу роль. Після кожної
одиниці наведено її український і російський відповідни-
ки, необхідні пояснення щодо особливостей її значен-
ня і вживання. Більшість одиниць ілюстрована прикла-
дами їх вживання у мовленні. Словник також містить
індекс груп прагматичних ідіом подібної комунікативної
семантики. Словник призначається для перекладачів,
студентів, аспірантів, наукових працівників, вчителів,
учнів та всіх, хто вивчає англійську мову. Він може бути
також корисним носіям англійської мови, які вивчають
українську і російську мови, зокрема, в українській і
російській діаспорах.

Матеріал словника може бути використано для скла-
дання програм машинного перекладу.

Словник-довідник «АНАТОМІЯ, ГІСТОЛОГІЯ ТА ЦИТОЛОГІЯ» (мова українська, 50 000 прим., 8 крб.).

Словник-довідник є першим у вітчизняній літературі науково-довідковим виданням українською мовою з питань анатомії, гістології та цитології гуманітарної і ветеринарної медицини. В ньому подані тлумачення 12 тисяч термінів, відібраних на основі українських перекладачів латинських номенклатур, затверджених XI Міжнародним конгресом анатомів, гістологів і ембріологів у 1980 р. (Мехіко). Після українського терміну наводиться його назва російською та латинською мовами. Словник має покажчик російських та латинських назв і найбільш вживаних епонімів.

Словник-довідник розрахований на біологів, науковців, практичних лікарів та студентів медичних, ветеринарних і біологічних учбових закладів.

Ці книжки можна замовити у книгарнях України або через магазини «Книга — поштою» у Києві (252117, вул. Попудренка, 26) та в обласних центрах республіки.

22. Горицвіт весняний.

24. Горобейник пурпурово-блакитний.

28. Парило звичайне.

31. Горлянка повзуча.

33. Приворотень стрункий

66. Анемона дібровна.

69. Дягель лікарський.

82. Орлики звичайні.

96. Арніка гірська.

118. Маренка рожева.

124. Астрагал шерстистоквітковий.

156. Буквиця лікарська.

193. Образки болотні.

197. Калюжниця болотна.

284. Ромашка лікарська.

296. Зимолубка зонтична.

315. Ломиніс прями́й.

323. Вовче тіло болотне.

377. Чорнокорінь лікарський.

348. Катран татарський.

400. Гвоздика дельтоїдна.

404. Ясенець білий.

423. Росичка круглолиста.

407. Наперстянка пурпурова.

428. Ехінацея пурпурова.

457. Миколайчики плоскі.

431. Головатень круглоголовий.

173. Очанка коротковолоса.

482. Гадючник звичайний.

495. Козлятник лікарський

509. Тирлич ваточниковидний.

511. Тирлич жовтий

515. Герань лучна.

518. Герань лісова.

530. Сухоцвіт багновий.

552. Остудник голий.

561. Нечуйвітер волохатенький.

572. Блекота чорна.

574. Звіробій звичайний.

579. Оман британський.

580. Оман високий.

599. Свербіжниця польова.

586. Півники болотні.

602. Глуха кропива біла.

612. Петрів хрест лускатий.

632. Королиця звичайна.

624. Любочки осінні.

644. Льонок звичайний.

663. Плакун верболистий.

667. Веснівка дволиста.

690. Кадило мелісолисте.

709. Мірис запашний.

718. Нікандра марунковидна.

720. Чорнушка польова.

742. Материнка звичайна.

763. Шолудивник королівський.

774. Смовдь гірська.

807. Синюха блакитна.

787. Лаконос американський.

819. Гірчак зміїний.

846. Суховершки звичайні.

852. Медунка вузьколиста.

881. Родіола рожева.

935. Шавлія мускатна.

940. Бузина чорна.

942. Родовик лікарський.

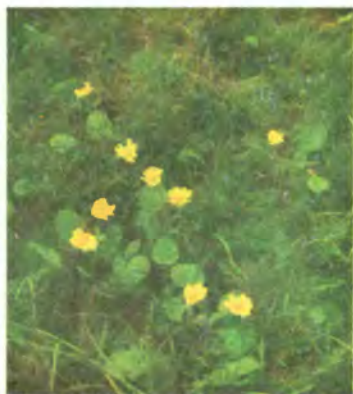
953. Скополія карніолійська

944. Мидьянка лікарська.

962. Молодило руське.

973. Сіверсія гірська.

1029. Чебрець звичайний.

1005. Живокіст лікарський.

1061. Кропива жалка.

1078. Вербена лікарська.

1081. Вероніка дубровна.

1103. Віскарія звичайна.

1088. Калина звичайна.

1104. Омела біла.

5 крб.

Г.К.СМИК

**КОРИСНІ
ТА РІДКІСНІ
РОСЛИНИ
УКРАЇНИ**

**СЛОВНИК-
ДОВІДНИК
НАРОДНИХ
НАЗВ**